ନମୋ ତସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଅରହତୋ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ

ୱିନଯପିଟକେ

ପରିୱାରପାଠଇ

୧। ଭିକ୍ଖୁୱିଭଙ୍ଗୋ

ସୋଢଅସମହାୱାରୋ

୧। କତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତିୱାରୋ

୧। ପାରାଜିକକଣ୍ଡଂ

୧। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ପଠମଂ ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, କଂ ଆରବ୍ଭ, କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ? ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି? ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତି? ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି? ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତି? ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କତ୍ଥୋଗଧଂ କତ୍ଥ ପରିଯାପନ୍ନଂ? କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି? ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତମା ୱିପତ୍ତି? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି? କୋ ତତ୍ଥ ୱିନଯୋ, କୋ ତତ୍ଥ ଅଭିୱିନଯୋ? କିଂ ତତ୍ଥ ପାତିମୋକ୍ଖଂ, କିଂ ତତ୍ଥ ଅଧିପାତିମୋକ୍ଖଂ? କା ୱିପତ୍ତି? କା ସମ୍ପତ୍ତି? କା ପଟିପତ୍ତି? କତି ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ଭଗୱତା ପଠମଂ ପାରାଜିକଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ? କେ ସିକ୍ଖନ୍ତି? କେ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖା? କତ୍ଥ ଠିତଂ? କେ ଧାରେନ୍ତି? କସ୍ସ ୱଚନଂ? କେନାଭତନ୍ତି?

୨। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ପଠମଂ ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ୱେସାଲିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସୁଦିନ୍ନଂ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ପୁରାଣଦୁତିଯିକାଯ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଦ୍ୱେ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ। ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି ତସ୍ମିଂ ନତ୍ଥି। ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି। ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତି। ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କତ୍ଥୋଗଧଂ କତ୍ଥ ପରିଯାପନ୍ନନ୍ତି? ନିଦାନୋଗଧଂ, ନିଦାନପରିଯାପନ୍ନଂ। କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତୀତି? ଦୁତିଯେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି। ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତମା ୱିପତ୍ତୀତି? ସୀଲୱିପତ୍ତି। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋତି? ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତୀତି? ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣନ୍ତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତୀତି? ଦ୍ୱୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ। କୋ ତତ୍ଥ ୱିନଯୋ, କୋ ତତ୍ଥ ଅଭିୱିନଯୋତି? ପଞ୍ଞତ୍ତି ୱିନଯୋ, ୱିଭତ୍ତି ଅଭିୱିନଯୋ। କିଂ ତତ୍ଥ ପାତିମୋକ୍ଖଂ, କିଂ ତତ୍ଥ ଅଧିପାତିମୋକ୍ଖନ୍ତି? ପଞ୍ଞତ୍ତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ, ୱିଭତ୍ତି ଅଧିପାତିମୋକ୍ଖଂ। କା ୱିପତ୍ତୀତି? ଅସଂୱରୋ ୱିପତ୍ତି। କା ସମ୍ପତ୍ତୀତି? ସଂୱରୋ ସମ୍ପତ୍ତି। କା ପଟିପତ୍ତୀତି? ନ ଏୱରୂପଂ କରିସ୍ସାମୀତି ଯାୱଜୀୱଂ ଆପାଣକୋଟିକଂ ସମାଦାଯ ସିକ୍ଖତି ସିକ୍ଖାପଦେସୁ। [ଅ। ନି। ୧୦।୩୧] କତି ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ଭଗୱତା ପଠମଂ ପାରାଜିକଂ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ଦସ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ଭଗୱତା ପଠମଂ ପାରାଜିକଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ – ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁତାଯ, ସଙ୍ଘଫାସୁତାଯ, ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ, ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁୱିହାରାଯ, ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସୱାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସୱାନଂ ପଟିଘାତାଯ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ, ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାୱାଯ, ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା, ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ। କେ ସିକ୍ଖନ୍ତୀତି? ସେକ୍ଖା ଚ ପୁଥୁଜ୍ଜନକଲ୍ୟାଣକା ଚ ସିକ୍ଖନ୍ତି। କେ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖାତି? ଅରହନ୍ତୋ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖା । କତ୍ଥ ଠିତନ୍ତି? ସିକ୍ଖାକାମେସୁ ଠିତଂ। କେ ଧାରେନ୍ତୀତି? ଯେସଂ ୱତ୍ତତି ତେ ଧାରେନ୍ତି। କସ୍ସ ୱଚନନ୍ତି? ଭଗୱତୋ ୱଚନଂ ଅରହତୋ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ। କେନାଭତନ୍ତି? ପରମ୍ପରାଭତଂ –

୩।

ଉପାଲି ଦାସକୋ ଚେୱ, ସୋଣକୋ ସିଗ୍ଗୱୋ ତଥା;

ମୋଗ୍ଗଲିପୁତ୍ତେନ [ମୋଗ୍ଗଲୀପୁତ୍ତେନ (ସ୍ୟା।)] ପଞ୍ଚମା, ଏତେ ଜମ୍ବୁସିରିୱ୍ହୟେ [ଜମ୍ବୁସରିୱ୍ହୟେ (ସାରତ୍ଥ)]।

ତତୋ ମହିନ୍ଦୋ ଇଟ୍ଟିୟୋ [ଇଟ୍ଟିୟୋ (ସୀ।)], ଉତ୍ତିୟୋ ସମ୍ବଲୋ [ଉଟ୍ଟିୟୋ ସମ୍ପଲୋ (ଇତିପି)] ତଥା;

ଭଦ୍ଦନାମୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ଏତେ ନାଗା ମହାପଞ୍ଞା, ଜମ୍ବୁଦୀପା ଇଧାଗତା;

ୱିନୟଂ ତେ ୱାଚୟିଂସୁ, ପିଟକଂ ତମ୍ବପଣ୍ଣିୟା।

ନିକାୟେ ପଞ୍ଚ ୱାଚେସୁଂ, ସତ୍ତ ଚେୱ ପକରଣେ;

ତତୋ ଅରିଟ୍ଠୋ ମେଧାୱୀ, ତିସ୍ସଦତ୍ତୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ୱିସାରଦୋ କାଳସୁମନୋ, ଥେରୋ ଚ ଦୀଘନାମକୋ;

ଦୀଘସୁମନୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ପୁନଦେୱ [ପୁନରେୱ (ସ୍ୟା।)] କାଳସୁମନୋ, ନାଗତ୍ଥେରୋ ଚ ବୁଦ୍ଧରକ୍ଖିତୋ;

ତିସ୍ସତ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ଦେୱତ୍ଥେରୋ [ରେୱତ୍ଥେରୋ (ଇତିପି)] ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ପୁନଦେୱ ସୁମନୋ ମେଧାୱୀ, ୱିନୟେ ଚ ୱିସାରଦୋ;

ବହୁସ୍ସୁତୋ ଚୂଳନାଗୋ, ଗଜୋୱ ଦୁପ୍ପଧଂସିୟୋ।

ଧମ୍ମପାଲିତନାମୋ ଚ, ରୋହଣେ [ରୋହଣୋ (ସୀ।)] ସାଧୁପୂଜିତୋ;

ତସ୍ସ ସିସ୍ସୋ ମହାପଞ୍ଞୋ ଖେମନାମୋ ତିପେଟକୋ।

ଦୀପେ ତାରକରାଜାୱ ପଞ୍ଞାୟ ଅତିରୋଚଥ;

ଉପତିସ୍ସୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ଫୁସ୍ସଦେୱୋ ମହାକଥୀ।

ପୁନଦେୱ ସୁମନୋ ମେଧାୱୀ, ପୁପ୍ଫନାମୋ ବହୁସ୍ସୁତୋ;

ମହାକଥୀ ମହାସିୱୋ, ପିଟକେ ସବ୍ବତ୍ଥ କୋୱିଦୋ।

ପୁନଦେୱ ଉପାଲି ମେଧାୱୀ, ୱିନୟେ ଚ ୱିସାରଦୋ;

ମହାନାଗୋ ମହାପଞ୍ଞୋ, ସଦ୍ଧମ୍ମୱଂସକୋୱିଦୋ।

ପୁନଦେୱ ଅଭୟୋ ମେଧାୱୀ, ପିଟକେ ସବ୍ବତ୍ଥ କୋୱିଦୋ;

ତିସ୍ସଦତ୍ତେରୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ୱିନଯେ ଚ ୱିସାରଦୋ।

ତସ୍ସ ସିସ୍ସୋ ମହାପଞ୍ଞୋ, ପୁପ୍ଫନାମୋ ବହୁସ୍ସୁତୋ;

ସାସନଂ ଅନୁରକ୍ଖନ୍ତୋ, ଜମ୍ବୁଦୀପେ ପତିଟ୍ଠିତୋ।

ଚୂଳାଭଯୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ୱିନଯେ ଚ ୱିସାରଦୋ;

ତିସ୍ସଦତ୍ତେରୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ସଦ୍ଧମ୍ମୱଂସକୋୱିଦୋ।

ଚୂଳଦେୱୋ [ଫୁସ୍ସଦେୱୋ (ସୀ।)] ଚ ମେଧାୱୀ, ୱିନଯେ ଚ ୱିସାରଦୋ;

ସିୱତ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ୱିନଯେ ସବ୍ବତ୍ଥ କୋୱିଦୋ।

ଏତେ ନାଗା ମହାପଞ୍ଞା, ୱିନଯଞ୍ଞୂ ମଗ୍ଗକୋୱିଦା;

ୱିନଯଂ ଦୀପେ ପକାସେସୁଂ, ପିଟକଂ ତମ୍ବପଣ୍ଣିଯାତି।

୪। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଦୁତିଯଂ ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଧନିଯଂ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଧନିଯୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ରଞ୍ଞୋ ଦାରୂନି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିଯି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତୀତି? ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି , ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୫। ତତିଯଂ ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ୱେସାଲିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତୀତି? ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୬। ଚତୁତ୍ଥଂ ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ୱେସାଲିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ୱଗ୍ଗୁମୁଦାତୀରିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ୱଗ୍ଗୁମୁଦାତୀରିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଗିହୀନଂ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞସ୍ସ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମସ୍ସ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତୀତି? ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଚତ୍ତାରୋ ପାରାଜିକା ନିଟ୍ଠିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ମେଥୁନାଦିନ୍ନାଦାନଞ୍ଚ , ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହୁତ୍ତରି;

ପାରାଜିକାନି ଚତ୍ତାରି, ଛେଜ୍ଜୱତ୍ଥୂ ଅସଂସଯାତି।

୨। ସଙ୍ଘାଦିସେସକଣ୍ଡଂ

୭। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ? କଂ ଆରବ୍ଭ? କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ? ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି , ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି? ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତି? ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି,

ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି? ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତି? ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କତ୍ଥୋଗଧଂ କତ୍ଥ ପରିଯାପନ୍ନଂ? କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି? ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତମା ୱିପତ୍ତି? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି? କୋ ତତ୍ଥ ୱିନଯୋ, କୋ ତତ୍ଥ ଅଭିୱିନଯୋ? କିଂ ତତ୍ଥ ପାତିମୋକ୍ଖଂ, କିଂ ତତ୍ଥ ଅଧିପାତିମୋକ୍ଖଂ ? କା ୱିପତ୍ତି, କା ସମ୍ପତ୍ତି, କା ପଟିପତ୍ତି? କତି ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ଭଗୱତା ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ? କେ ସିକ୍ଖନ୍ତି, କେ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖା? କତ୍ଥ ଠିତଂ? କେ ଧାରେନ୍ତି? କସ୍ସ ୱଚନଂ? କେନାଭତନ୍ତି?

୮। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ସେଯ୍ୟସକଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ସେଯ୍ୟସକୋ ହତ୍ଥେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି ତସ୍ମିଂ ନତ୍ଥି। ସବ୍ବତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି। ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତୀତି ? ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି। ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କତ୍ଥୋଗଧଂ କତ୍ଥ ପରିଯାପନ୍ନନ୍ତି? ନିଦାନୋଗଧଂ ନିଦାନପରିଯାପନ୍ନଂ। କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତୀତି? ତତିଯେ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି । ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତମା ୱିପତ୍ତୀତି? ସୀଲୱିପତ୍ତି। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋତି? ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତୀତି? ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣନ୍ତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତୀତି? ଦ୍ୱୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ। କୋ ତତ୍ଥ ୱିନଯୋ, କୋ ତତ୍ଥ ଅଭିୱିନଯୋତି? ପଞ୍ଞତ୍ତି ୱିନଯୋ, ୱିଭତ୍ତି ଅଭିୱିନଯୋ। କିଂ ତତ୍ଥ ପାତିମୋକ୍ଖଂ, କିଂ ତତ୍ଥ ଅଧିପାତିମୋକ୍ଖନ୍ତି? ପଞ୍ଞତ୍ତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ, ୱିଭତ୍ତି ଅଧିପାତିମୋକ୍ଖଂ। କା ୱିପତ୍ତୀତି? ଅସଂୱରୋ ୱିପତ୍ତି। କା ସମ୍ପତ୍ତୀତି? ସଂୱରୋ ସମ୍ପତ୍ତି। କା ପଟିପତ୍ତୀତି? ନ ଏୱରୂପଂ କରିସ୍ସାମୀତି ଯାୱଜୀୱଂ ଆପାଣକୋଟିକଂ ସମାଦାଯ ସିକ୍ଖତି ସିକ୍ଖାପଦେସୁ। [ଅ। ନି। ୧୦।୩୧] କତି ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ଭଗୱତା ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ଦସ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ଭଗୱତା ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ – ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁତାଯ, ସଙ୍ଘଫାସୁତାଯ, ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ, ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁୱିହାରାଯ, ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସୱାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସୱାନଂ ପଟିଘାତାଯ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ, ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାୱାଯ, ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା, ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ। କେ ସିକ୍ଖନ୍ତୀତି? ସେକ୍ଖା ଚ ପୁଥୁଜ୍ଜନକଲ୍ୟାଣକା ଚ ସିକ୍ଖନ୍ତି। କେ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖାତି? ଅରହନ୍ତୋ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖା। କତ୍ଥ ଠିତନ୍ତି? ସିକ୍ଖାକାମେସୁ ଠିତଂ। କେ ଧାରେନ୍ତୀତି? ଯେସଂ ୱତ୍ତତି , ତେ ଧାରେନ୍ତି। କସ୍ସ ୱଚନନ୍ତି? ଭଗୱତୋ ୱଚନଂ ଅରହତୋ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ। କେନାଭତନ୍ତି? ପରମ୍ପରାଭତଂ –

ଉପାଲି ଦାସକୋ ଚେୱ, ସୋଣକୋ ସିଗ୍ଗୱୋ ତଥା;

ମୋଗ୍ଗଲିପୁତ୍ତେନ ପଞ୍ଚମା, ଏତେ ଜମ୍ବୁସିରିୱ୍ହଯେ।

ତତୋ ମହିନ୍ଦୋ ଇଟ୍ଟିଯୋ, ଉତ୍ତିଯୋ ସମ୍ବଲୋ ତଥା;

ଭଦ୍ଦନାମୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ଏତେ ନାଗା ମହାପଞ୍ଞା, ଜମ୍ବୁଦୀପା ଇଧାଗତା;

ୱିନଯଂ ତେ ୱାଚଯିଂସୁ, ପିଟକଂ ତମ୍ବପଣ୍ଣିଯା।

ନିକାଯେ ପଞ୍ଚ ୱାଚେସୁଂ, ସତ୍ତ ଚେୱ ପକରଣେ;

ତତୋ ଅରିଟ୍ଠୋ ମେଧାୱୀ, ତିସ୍ସଦତ୍ତୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ୱିସାରଦୋ କାଳସୁମନୋ, ଥେରୋ ଚ ଦୀଘନାମକୋ;

ଦୀଘସୁମନୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ପୁନଦେଵ କାଳସୁମନୋ, ନାଗତ୍ଥେରୋ ଚ ବୁଦ୍ଧରକ୍ଖିତୋ;

ତିସ୍ସତ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାଵୀ, ଦେଵତ୍ଥେରୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ପୁନଦେଵ ସୁମନୋ ମେଧାଵୀ, ଵିନଯେ ଚ ଵିସାରଦୋ;

ବହୁସ୍ସୁତୋ ଚୂଳନାଗୋ, ଗଜୋଵ ଦୁପ୍ପଧଂସିଯୋ।

ଧମ୍ମପାଲିତନାମୋ ଚ, ରୋହଣେ ସାଧୁପୂଜିତୋ;

ତସ୍ସ ସିସ୍ସୋ ମହାପଞ୍ଞୋ, ଖେମନାମୋ ତିପେଟକୋ।

ଦୀପେ ତାରକରାଜାଵ, ପଞ୍ଞାଯ ଅତିରୋଚଥ;

ଉପତିସ୍ସୋ ଚ ମେଧାଵୀ, ଫୁସ୍ସଦେଵୋ ମହାକଥୀ।

ପୁନଦେଵ ସୁମନୋ ମେଧାଵୀ, ପୁପ୍ଫନାମୋ ବହୁସ୍ସୁତୋ;

ମହାକଥୀ ମହାସିଵୋ, ପିଟକେ ସବ୍ବତ୍ଥ କୋଵିଦୋ।

ପୁନଦେଵ ଉପାଲି ମେଧାଵୀ, ଵିନଯେ ଚ ଵିସାରଦୋ;

ମହାନାଗୋ ମହାପଞ୍ଞୋ, ସଦ୍ଧମ୍ମଵଂସକୋଵିଦୋ।

ପୁନଦେଵ ଅଭଯୋ ମେଧାଵୀ, ପିଟକେ ସବ୍ବତ୍ଥ କୋଵିଦୋ;

ତିସ୍ସତ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାଵୀ, ଵିନଯେ ଚ ଵିସାରଦୋ।

ତସ୍ସ ସିସ୍ସୋ ମହାପଞ୍ଞୋ, ପୁପ୍ଫନାମୋ ବହୁସ୍ସୁତୋ;

ସାସନଂ ଅନୁରକ୍ଖନ୍ତୋ, ଜମ୍ବୁଦୀପେ ପତିଟ୍ଠିତୋ।

ଚୂଳାଭଯୋ ଚ ମେଧାଵୀ, ଵିନଯେ ଚ ଵିସାରଦୋ;

ତିସ୍ସତ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାଵୀ, ସଦ୍ଧମ୍ମଵଂସକୋଵିଦୋ।

ଚୂଳଦେଵୋ ଚ ମେଧାଵୀ, ଵିନଯେ ଚ ଵିସାରଦୋ;

ସିଵତ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାଵୀ, ଵିନଯେ ସବ୍ବତ୍ଥ କୋଵିଦୋ।

ଏତେ ନାଗା ମହାପଞ୍ଞା, ଵିନଯଞ୍ଞୂ ମଗ୍ଗକୋଵିଦୋ;

ଵିନଯଂ ଦୀପେ ପକାସେସୁଂ, ପିଟକଂ ତମ୍ବପଣ୍ଣିଯାତି।

୯। ଯଂ ତେନ ଭଗଵତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ

ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାୟିଂ ଆରବ୍ଭ । କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉଦାୟୀ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

୧୦। ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାୟିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉଦାୟୀ ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିୟା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାୟତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୧। ମାତୁଗାମସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିୟାୟ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାୟିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉଦାୟୀ ମାତୁଗାମସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିୟାୟ ୱଣ୍ଣଂ ଅଭାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିୟା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାୟତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୨। ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାୟିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉଦାୟୀ ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା ୱାଚତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାୟତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ ; ସିୟା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାୟତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୩। ସଞ୍ଞାଚିକା କୁଟିଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ଆଳୱିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଳୱକେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ସଞ୍ଞାଚିକାୟ କୁଟିୟୋ କାରାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୪। ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? କୋସମ୍ବିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଛନ୍ନଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଛନ୍ନୋ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ ସୋଧେନ୍ତୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚେତିୟରୁକ୍ଖଂ ଛେଦାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୫। ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୬। ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଞ୍ଞଭାଗିୟସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାୟ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଅଞ୍ଞଭାଗିୟସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାୟ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୭। ସଙ୍ଘଭେଦକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଯାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଦେୱଦତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଦେୱଦତ୍ତୋ ସମଗ୍ଗସ୍ସ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଭେଦାୟ ପରକ୍କମି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୮। ଭେଦାନୁୱତ୍ତକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଯାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତାନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଦେୱଦତ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘଭେଦାୟ ପରକ୍କମନ୍ତସ୍ସ ଅନୁୱତ୍ତକା ଅହେସୁଂ ୱଗ୍ଗୱାଦକା,

ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି… ପେ…।

୧୯। ଦୁବ୍ବଚସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନା ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? କୋସମ୍ବିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଛନ୍ନଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଛନ୍ନୋ ଭିକ୍ଖୂହି ସହଧମ୍ମିକଂ ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ଅତ୍ତାନଂ ଅୱଚନୀଯଂ ଅକାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୨୦। କୁଲଦୂସକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକା ଭିକ୍ଖୂ ସଙ୍ଘେନ ପବ୍ବାଜନୀଯକମ୍ମକତା ଭିକ୍ଖୂ ଛନ୍ଦଗାମିତା ଦୋସଗାମିତା ମୋହଗାମିତା ଭଯଗାମିତା ପାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ତେରସ ସଙ୍ଘାଦିସେସା ନିଟ୍ଠିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ୱିସ୍ସଟ୍ଠି କାଯସଂସଗ୍ଗଂ, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଅତ୍ତକାମଞ୍ଚ;

ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ କୁଟୀ ଚେୱ, ୱିହାରୋ ଚ ଅମୂଲକଂ।

କିଞ୍ଚିଦେସଞ୍ଚ ଭେଦୋ ଚ, ତସ୍ସେୱ [ତଥେୱ (କ।)] ଅନୁୱତ୍ତକା;

ଦୁବ୍ବଚଂ କୁଲଦୂସଞ୍ଚ, ସଙ୍ଘାଦିସେସା ତେରସାତି।

୩। ଅନିଯତକଣ୍ଡଂ

୨୧। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ପଠମୋ ଅନିଂଯତୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ? କଂ ଆରବ୍ଭ? କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ? ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି, ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତି, ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କତ୍ଥୋଗଧଂ କତ୍ଥ ପରିଯାପନ୍ନଂ, କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି, ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତମା ୱିପତ୍ତି, ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ, ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି, ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ, ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି, କୋ ତତ୍ଥ ୱିନଯୋ, କୋ ତତ୍ଥ ଅଭିୱିନଯୋ, କିଂ ତତ୍ଥ ପାତିମୋକ୍ଖଂ, କିଂ ତତ୍ଥ ଅଧିପାତିମୋକ୍ଖଂ, କା ୱିପତ୍ତି, କା ସମ୍ପତ୍ତି, କା ପଟିପତ୍ତି, କତି ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ଭଗୱତା ପଠମୋ ଅନିଯତୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ, କେ ସିକ୍ଖନ୍ତି, କେ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖା, କତ୍ଥ ଠିତଂ, କେ ଧାରେନ୍ତି, କସ୍ସ ୱଚନଂ କେନାଭତନ୍ତି।

୨୨। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ପଠମୋ ଅନିଯତୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ଅଲଙ୍କମ୍ମନିଯେ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି ତସ୍ମିଂ ନତ୍ଥି। ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି। ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି। ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କତ୍ଥୋଗଧଂ କତ୍ଥ ପରିଯାପନ୍ନନ୍ତି? ନିଦାନୋଗଧଂ ନିଦାନପରିଯାପନ୍ନଂ। କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତୀତି? ଚତୁତ୍ଥେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି। ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତମା ୱିପତ୍ତୀତି? ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତି ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତି। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋତି? ସିଯା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ ସିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତୀତି? ଏକେ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣନ୍ତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି

ସମଥେହି ସମ୍ମତୀତି? ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ। କୋ ତତ୍ଥ ୱିନଯୋ, କୋ ତତ୍ଥ ଅଭିୱିନଯୋତି? ପଞ୍ଞତ୍ତି ୱିନଯୋ, ୱିଭତ୍ତି ଅଭିୱିନଯୋ। କିଂ ତତ୍ଥ ପାତିମୋକ୍ଖଂ, କିଂ ତତ୍ଥ ଅଧିପାତିମୋକ୍ଖନ୍ତି? ପଞ୍ଞତ୍ତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ, ୱିଭତ୍ତି ଅଧିପାତିମୋକ୍ଖଂ। କା ୱିପତ୍ତୀତି? ଅସଂୱରୋ ୱିପତ୍ତି। କା ସମ୍ପତ୍ତୀତି? ସଂୱରୋ ସମ୍ପତ୍ତି। କା ପଟିପତ୍ତୀତି? ନ ଏୱରୂପଂ କରିସ୍ସାମୀତି ଯାୱଜୀୱଂ ଆପାଣକୋଟିକଂ ସମାଦାଯ ସିକ୍ଖତି ସିକ୍ଖାପଦେସୁ। [ଅ। ନି। ୧୦।୩୧] କତି ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ଭଗୱତା ପଠମୋ ଅନିଯତୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି ? ଦସ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ଭଗୱତା ପଠମୋ ଅନିଯତୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ – ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁତାଯ, ସଙ୍ଘଫାସୁତାଯ, ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ, ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁୱିହାରାଯ, ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସୱାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସୱାନଂ ପଟିଘାତାଯ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ, ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାୱାଯ, ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା, ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ। କେ ସିକ୍ଖନ୍ତୀତି? ସେକ୍ଖା ଚ ପୁଥୁଜ୍ଜନକଲ୍ୟାଣକା ଚ ସିକ୍ଖନ୍ତି। କେ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖାତି? ଅରହନ୍ତୋ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖା। କତ୍ଥ ଠିତନ୍ତି? ସିକ୍ଖାକାମେସୁ ଠିତଂ। କେ ଧାରେନ୍ତୀତି? ଯେସଂ ୱତ୍ତତି ତେ ଧାରେନ୍ତି। କସ୍ସ ୱଚନନ୍ତି? ଭଗୱତୋ ୱଚନଂ ଅରହତୋ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ। କେନାଭତନ୍ତି? ପରମ୍ପରାଭତଂ –

ଉପାଲି ଦାସକୋ ଚେୱ, ସୋଣକୋ ସିଗ୍ଗୱୋ ତଥା;

ମୋଗ୍ଗଲିପୁତ୍ତେନ ପଞ୍ଚମା, ଏତେ ଜମ୍ବୁସିରିୱ୍ହଯେ।

ତତୋ ମହିନ୍ଦୋ ଇଟ୍ଟିଯୋ, ଉତ୍ତିଯୋ ସମ୍ବଲୋ ତଥା;

ଭଦ୍ଦନାମୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ଏତେ ନାଗା ମହାପଞ୍ଞା, ଜମ୍ବୁଦୀପା ଇଧାଗତା;

ୱିନଯଂ ତେ ୱାଚଯିଂସୁ, ପିଟକଂ ତମ୍ବପଣ୍ଣିଯା।

ନିକାଯେ ପଞ୍ଚ ୱାଚେସୁଂ, ସତ୍ତ ଚେୱ ପକରଣେ;

ତତୋ ଅରିଟ୍ଠୋ ମେଧାୱୀ, ତିସ୍ସଦତ୍ତୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ୱିସାରଦୋ କାଳସୁମନୋ, ଥେରୋ ଚ ଦୀଘନାମକୋ;

ଦୀଘସୁମନୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ପୁନଦେୱ କାଳସୁମନୋ, ନାଗତ୍ଥେରୋ ଚ ବୁଦ୍ଧରକ୍ଖିତୋ;

ତିସ୍ସତ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ଦେୱତ୍ଥେରୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ପୁନଦେୱ ସୁମନୋ ମେଧାୱୀ, ୱିନଯେ ଚ ୱିସାରଦୋ;

ବହୁସ୍ସୁତୋ ଚୂଳନାଗୋ, ଗଜୋୱ ଦୁପ୍ପଧଂସିଯୋ।

ଧମ୍ମପାଲିତନାମୋ ଚ, ରୋହଣେ ସାଧୁପୂଜିତୋ;

ତସ୍ସ ସିସ୍ସୋ ମହାପଞ୍ଞୋ, ଖେମନାମୋ ତିପେଟକୋ।

ଦୀପେ ତାରକରାଜାୱ ପଞ୍ଞାଯ ଅତିରୋଚଥ;

ଉପତିସ୍ସୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ଫୁସ୍ସଦେୱୋ ମହାକଥୀ।

ପୁନଦେୱ ସୁମନୋ ମେଧାୱୀ, ପୁପ୍ଫନାମୋ ବହୁସ୍ସୁତୋ;

ମହାକଥୀ ମହାସିୱୋ, ପିଟକେ ସବ୍ବଝ୍ଥ କୋୱିଦୋ।

ପୁନଦେୱ ଉପାଲି ମେଧାୱୀ, ୱିନଯେ ଚ ୱିସାରଦୋ;

ମହାନାଗୋ ମହାପଞ୍ଞୋ, ସଦ୍ଧମ୍ମୱଂସକୋୱିଦୋ।

ପୁନଦେୱ ଅଭଯୋ ମେଧାୱୀ, ପିଟକେ ସବ୍ବଝ୍ଥ କୋୱିଦୋ;

ତିସ୍ସଝ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ୱିନଯେ ଚ ୱିସାରଦୋ।

ତସ୍ସ ସିସ୍ସୋ ମହାପଞ୍ଞୋ, ପୁପ୍ଫନାମୋ ବହୁସ୍ସୁତୋ;

ସାସନଂ ଅନୁରକ୍ଖନ୍ତୋ, ଜମ୍ବୁଦୀପେ ପତିଟ୍ଠିତୋ।

ଚୂଳାଭଯୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ୱିନଯେ ଚ ୱିସାରଦୋ;

ତିସ୍ସଝ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ସଦ୍ଧମ୍ମୱଂସକୋୱିଦୋ।

ଚୂଳଦେୱୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ୱିନଯେ ଚ ୱିସାରଦୋ;

ସିୱଝ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ୱିନଯେ ସବ୍ବଝ୍ଥ କୋୱିଦୋ।

ଏତେ ନାଗା ମହାପଞ୍ଞା, ୱିନଯଞ୍ଞୂ ମଗ୍ଗକୋୱିଦା;

ୱିନଯଂ ଦୀପେ ପକାସେସୁଂ, ପିଟକଂ ତମ୍ବପଣ୍ଣିଯାତି।

୨୩। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଦୁତିଯୋ ଅନିଯତୋ କଝ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱଝ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱଝ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱଝ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଅଝ୍ଥି ତଝ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି ତସ୍ମିଂ ନଝ୍ଥି। ସବ୍ବଝ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ସବ୍ବଝ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି। ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି। ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କଝ୍ଥୋଗଧଂ କଝ୍ଥ ପରିଯାପନ୍ନନ୍ତି? ନିଦାନୋଗଧଂ ନିଦାନପରିଯାପନ୍ନଂ। କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତୀତି? ଚତୁଝ୍ଥେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି। ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତମା ୱିପତ୍ତୀତି? ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତି, ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତି। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋତି? ସିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତୀତି? ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣନ୍ତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତୀତି? ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱଝ୍ଥାରକେନ ଚ…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ଅନିଯତା ନିଟ୍ଠିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅଲଙ୍କମ୍ମନିଯଞ୍ଚେୱ, ତଥେୱ ଚ ନ ହେୱ ଖୋ;

ଅନିଯତା ସୁପଞ୍ଞତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧସେଟ୍ଠେନ ତାଦିନାତି।

୪। ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟକଣ୍ଡଂ

୧। କଥିନୱଗ୍ଗୋ

୨୪। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଅତିରେକଚୀୱରଂ ଦସାହଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ୱେସାଲିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅତିରେକଚୀୱରଂ ଧାରେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୨୫। ଏକରତ୍ତଂ ତିଚୀୱରେନ ୱିପ୍ପୱସନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ହତ୍ଥେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ସନ୍ତରୁତ୍ତରେନ ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୨୬। ଅକାଲଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ମାସଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଅକାଲଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ମାସଂ ଅତିକ୍କାମେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି , ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୨୭। ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ପୁରାଣଚୀୱରଂ ଧୋୱାପେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାୟିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉଦାୟୀ ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ପୁରାଣଚୀୱରଂ ଧୋୱାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୨୮। ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ହତ୍ଥତୋ ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାୟିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉଦାୟୀ ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ହତ୍ଥତୋ ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୨୯। ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିଂ ୱା ଗହପତାନିଂ ୱା ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ଅଞ୍ଞାତକଂ ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତଂ ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୩୦। ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିଂ ୱା ଗହପତାନିଂ ୱା ତତୁତ୍ତରି ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ବହୁଂ ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୩୧। ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତସ୍ସ ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୩୨। ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତସ୍ସ ଅଞ୍ଞାତକେ ଗହପତିକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କଚ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଅଞ୍ଞାତକେ ଗହପତିକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୩୩। ଅତିରେକତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦନାୟ ଅତିରେକଛକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଠାନେନ ଚୀୱରଂ ଅଭିନିପ୍ଫାଦେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କଚ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ଉପାସକେନ – ‘‘ଅଜ୍ଜଣ୍ହୋ, ଭନ୍ତେ, ଆଗମେହୀ’’ତି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ନାଗମେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

କଥିନୱଗ୍ଗୋ ପଠମୋ।

୨। କୋସିୟୱଗ୍ଗୋ

୩୪। କୋସିୟମିସ୍ସକଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କଚ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ଆଳୱିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ କୋସିୟକାରକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱମାହଂସୁ ‘‘ବହୂ, ଆୱୁସୋ, କୋସକାରକେ ପଚଥ। ଅମ୍ହାକମ୍ପି ଦସ୍ସଥ। ମୟମ୍ପି ଇଚ୍ଛାମ କୋସିୟମିସ୍ସକଂ ସନ୍ଥତଂ କାତୁ’’ନ୍ତି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୩୫। ସୁଦ୍ଧକାଳକାନଂ ଏଳକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କଚ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ୱେସାଲିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି ? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ସୁଦ୍ଧକାଳକାନଂ ଏଳକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୩୬। ଅନାଦିୟିତ୍ୱା ତୁଲଂ ଓଦାତାନଂ ତୁଲଂ ଗୋଚରିୟାନଂ ନୱଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କଚ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଥୋକଞ୍ଞେୱ ଓଦାତଂ ଅନ୍ତେ [ଓଦାତାନଂ ଅନ୍ତେ ଅନ୍ତେ (ସୀ।), ଓଦାତାନଂ ଅନ୍ତେ (ସ୍ୟା।)] ଆଦିୟିତ୍ୱା ତଥେୱ ସୁଦ୍ଧକାଳକାନଂ ଏଳକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୩୭। ଅନୁୱସ୍ସଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କଚ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଅନୁୱସ୍ସଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ । ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୩୮। ଅନାଦିୟିତ୍ୱା ପୁରାଣସନ୍ଥତସ୍ସ ସାମନ୍ତା ସୁଗତୱିଦତ୍ଥିଂ ନୱଂ ନିସୀଦନସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କଚ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ । କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ସନ୍ଥତାନି ଉଜ୍ଝିତ୍ୱା ଆରଞ୍ଞିକଙ୍ଗଂ ପିଣ୍ଡପାତିକଙ୍ଗଂ ପଂସୁକୂଲିକଙ୍ଗଂ ସମାଦିୟିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୩୯। ଏଳକଲୋମାନି ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ତିୟୋଜନଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କଚ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଏଳକଲୋମାନି ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ତିୟୋଜନଂ ଅତିକ୍କାମେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

୪୦। ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱାପେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କଚ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସକ୍କେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅଞ୍ଞାତିକାହି ଭିକ୍ଖୁନୀହି ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୪୧। ରୂପିୟଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ । କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ରୂପିୟଂ ପଟିଗ୍ଗହେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୪୨। ନାନପ୍ପକାରକଂ ରୂପିୟସଂୱୋହାରଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ନାନପ୍ପକାରକଂ ରୂପିୟସଂୱୋହାରଂ ସମାପଜ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୪୩। ନାନପ୍ପକାରକଂ କୟୱିକ୍କୟଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ପରିବ୍ବାଜକେନ ସଦ୍ଧିଂ କୟୱିକ୍କୟଂ ସମାପଜ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

କୋସିୟୱଗ୍ଗୋ ଦୁତିୟୋ।

୩। ପତ୍ତୱଗ୍ଗୋ

୪୪। ଅତିରେକପତ୍ତଂ ଦସାହଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅତିରେକପତ୍ତଂ ଧାରେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୪୫। ଊନପଞ୍ଚବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଅଞ୍ଞଂ ନୱଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସକ୍କେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପମତ୍ତକେନପି ଭିନ୍ନେନ ଅପ୍ପମତ୍ତକେନପି ଖଣ୍ଡେନ ୱିଲିଖିତମତ୍ତେନପି ବହୂ ପତ୍ତେ ୱିଞ୍ଞାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୪୬। ଭେସଜ୍ଜାନି ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ସତ୍ତାହଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଭେସଜ୍ଜାନି ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ସତ୍ତାହଂ ଅତିକ୍କାମେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି କଥିନକେ…ପେ…।

୪୭। ଅତିରେକମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିୟେସନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅତିରେକମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିୟେସିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୪୮। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସାମଂ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତେନ ଅନତ୍ତମନେନ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସାମଂ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୪୯। ସାମଂ ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତନ୍ତୱାୟେହି ଚୀୱରଂ ୱାୟାପେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ସାମଂ ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତନ୍ତୱାୟେହି ଚୀୱରଂ ୱାୟାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୫୦। ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତସ୍ସ ଅଞ୍ଞାତକସ୍ସ ଗହପତିକସ୍ସ ତନ୍ତୱାୟେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ

ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଓତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଅଞ୍ଞାତକସ୍ସ ଗହପତିକସ୍ସ ତନ୍ତୱାଯେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୫୧। ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଚୀୱରକାଲସମଯଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଚୀୱରକାଲସମଯଂ ଅତିକ୍କାମେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି କଥିନକେ…ପେ…।

୫୨। ତିଣ୍ଣଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅତିରେକଛାରତ୍ତଂ ୱିପ୍ପୱସନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ତିଣ୍ଣଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅତିରେକଛାରତ୍ତଂ ୱିପ୍ପୱସିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି କଥିନକେ…ପେ…।

୫୩। ଜାନଂ ସଙ୍ଘିକଂ ଲାଭଂ ପରିଣତଂ ଅତ୍ତନୋ ପରିଣାମେନ୍ତସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଜାନଂ ସଙ୍ଘିକଂ ଲାଭଂ ପରିଣତଂ ଅତ୍ତନୋ ପରିଣାମେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ପତ୍ତୱଗ୍ଗୋ ତତିଯୋ।

ତିଂସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯା ପାଚିତ୍ତିଯା ନିଟ୍ଠିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଦସେକରତ୍ତିମାସୋ ଚ, ଧୋୱନଞ୍ଚ ପଟିଗ୍ଗହୋ;

ଅଞ୍ଞାତଂ ତଞ୍ଚ [ଅଞ୍ଞାତକଞ୍ଚ (କ।)] ଉଦ୍ଦିସ୍ସ, ଉଭିନ୍ନଂ ଦୂତକେନ ଚ।

କୋସିଯା ସୁଦ୍ଧଦ୍ୱେଭାଗା, ଛବ୍ବସ୍ସାନି ନିସୀଦନଂ;

ଦ୍ୱେ ଚ ଲୋମାନି ଉଗ୍ଗଣ୍ହେ, ଉଭୋ ନାନପ୍ପକାରକା।

ଦ୍ୱେ ଚ ପତ୍ତାନି ଭେସଜ୍ଜଂ, ୱସ୍ସିକା ଦାନପଞ୍ଚମଂ;

ସାମଂ ୱାଯାପନଚ୍ଚେକୋ, ସାସଙ୍କଂ ସଙ୍ଘିକେନ ଚାତି।

୫। ପାଚିତ୍ତିଯକଣ୍ଡଂ

୧। ମୁସାୱାଦୱଗ୍ଗୋ

୫୪। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ସମ୍ପଜାନମୁସାୱାଦେ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି ? ହତ୍ଥକଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ । କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ହତ୍ଥକୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତିତ୍ଥିଯେହି ସଦ୍ଧିଂ ସଲ୍ଲପନ୍ତୋ ଅୱଜାନିତ୍ୱା ପଟିଜାନି, ପଟିଜାନିତ୍ୱା ଅୱଜାନି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୫୫। ଓମସୱାଦେ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ

ପେସଲେହି ଭିକ୍ଖୂହି ସଦ୍ଧିଂ ଭଣ୍ଡନ୍ତା [ଭଣ୍ଡେନ୍ତା (କ।)] ପେସଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଓମସିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୫୬। ଭିକ୍ଖୁପେସୁଞ୍ଞେ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଭଣ୍ଡନଜାତାନଂ କଲହଜାତାନଂ ୱିୱାଦାପନ୍ନାନଂ ପେସୁଞ୍ଞଂ ଉପସଂହରିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୫୭। ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନଂ ପଦସୋ ଧମ୍ମଂ ୱାଚେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଉପାସକେ ପଦସୋ ଧମ୍ମଂ ୱାଚେସୁଂ , ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା ୱାଚତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ…ପେ…।

୫୮। ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନେନ ଉତ୍ତରିଦିରତ୍ତତିରତ୍ତଂ ସହସେଯ୍ଯଂ କପ୍ପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ଆଳୱିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନେନ ସହସେଯ୍ଯଂ କପ୍ପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି , ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

୫୯। ମାତୁଗାମେନ ସହସେଯ୍ଯଂ କପ୍ପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଅନୁରୁଦ୍ଧଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଅନୁରୁଦ୍ଧୋ ମାତୁଗାମେନ ସହସେଯ୍ଯଂ କପ୍ପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

୬୦। ମାତୁଗାମସ୍ସ ଉତ୍ତରିଛପ୍ପଞ୍ଚୱାଚାହି ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ମାତୁଗାମସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଦ୍ୱେ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ପଦସୋଧମ୍ମେ…ପେ…।

୬୧। ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନସ୍ସ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଭୂତଂ ଆରୋଚେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ୱେସାଲିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ୱଗ୍ଗୁମୁଦାତୀରିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ୱଗ୍ଗୁମୁଦାତୀରିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଗିହୀନଂ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞସ୍ସ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମସ୍ସ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ…ପେ…।

୬୨। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାପତ୍ତିଂ ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନସ୍ସ ଆରୋଚେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାପତ୍ତିଂ ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନସ୍ସ ଆରୋଚେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୬୩। ପଥୱିଂ ଖଣନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ଆଳୱିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଳୱକେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ପଥୱିଂ ଖଣିଂସୁ , ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ମୁସାୱାଦୱଗ୍ଗୋ ପଠମୋ।

୨। ଭୂତଗାମୱଗ୍ଗୋ

୬୪। ଭୂତଗାମପାତବ୍ୟତା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ଆଳୱିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଳୱକେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ରୁକ୍ଖଂ ଛିନ୍ଦିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୬୫। ଅଞ୍ଞୱାଦକେ ୱିହେସକେ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? କୋସମ୍ବିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଛନ୍ନଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଛନ୍ନୋ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ଆପତ୍ତିଯା ଅନୁଯୁଞ୍ଜିଯମାନୋ ଅଞ୍ଞେନଞ୍ଞଂ ପଟିଚରି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୬୬। ଉଜ୍ଝାପନକେ ଖିଯ୍ୟନକେ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ମେତ୍ତିଯଭୂମଜକେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ମେତ୍ତିଯଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ଉଜ୍ଝାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୬୭। ସଙ୍ଘିକଂ ମଞ୍ଚଂ ୱା ପୀଠଂ ୱା ଭିସିଂ ୱା କୋଚ୍ଛଂ ୱା ଅଜ୍ଝୋକାସେ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା ଅନୁଦ୍ଧରିତ୍ୱା ଅନାପୁଚ୍ଛା ପକ୍କମନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ସଙ୍ଘିକଂ ସେନାସନଂ ଅଜ୍ଝୋକାସେ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା ଅନୁଦ୍ଧରିତ୍ୱା ଅନାପୁଚ୍ଛା ପକ୍କମିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି କଥିନକେ…ପେ…।

୬୮। ସଙ୍ଘିକେ ୱିହାରେ ସେଯ୍ୟଂ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା ଅନୁଦ୍ଧରିତ୍ୱା ଅନାପୁଚ୍ଛା ପକ୍କମନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସତ୍ତରସୱଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସତ୍ତରସୱଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ସଙ୍ଘିକେ ୱିହାରେ ସେଯ୍ୟଂ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା ଅନୁଦ୍ଧରିତ୍ୱା ଅନାପୁଚ୍ଛା ପକ୍କମିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି । ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି କଥିନକେ…ପେ…।

୬୯। ସଙ୍ଘିକେ ୱିହାରେ ଜାନଂ ପୁବ୍ବୁପଗତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅନୁପଖଜ୍ଜ ସେଯ୍ୟଂ କପ୍ପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଥେରେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନୁପଖଜ୍ଜ ସେଯ୍ୟଂ କପ୍ପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

୭୦। ଭିକ୍ଖୁଂ କୁପିତେନ ଅନତ୍ତମନେନ ସଙ୍ଘିକା ୱିହାରା ନିକ୍କଡ୍ଢନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ କୁପିତା ଅନତ୍ତମନା ଭିକ୍ଖୂ ସଙ୍ଘିକା ୱିହାରା ନିକ୍କଡ୍ଢିଂସୁ , ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୭୧। ସଙ୍ଘିକେ ୱିହାରେ ଉପରିୱେହାସକୁଟିଯା ଆହଚ୍ଚପାଦକଂ ମଞ୍ଚଂ ୱା ପୀଠଂ ୱା ଅଭିନିସୀଦନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘିକେ ୱିହାରେ ଉପରିୱେହାସକୁଟିଯା ଆହଚ୍ଚପାଦକଂ ମଞ୍ଚଂ ସହସା ଅଭିନିସୀଦି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

୭୨। ଦ୍ୱତ୍ତିପରିଯାଯେ ଅଧିଟ୍ଠହିତ୍ୱା ତତୁତ୍ତରି ଅଧିଟ୍ଠହନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? କୋସମ୍ବିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଛନ୍ନଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଛନ୍ନୋ କତପରିଯୋସିତଂ ୱିହାରଂ ପୁନପ୍ପୁନଂ ଛାଦାପେସି, ପୁନପ୍ପୁନଂ ଲିମ୍ପାପେସି, ଅତିଭାରିକୋ ୱିହାରୋ ପରିପତି , ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୭୩। ଜାନଂ ସପ୍ପାଣକଂ ଉଦକଂ ତିଣଂ ୱା ମତ୍ତିକଂ ୱା ସିଞ୍ଚନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ଆଳୱିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଳୱକେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି ? ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ଜାନଂ ସପ୍ପାଣକଂ ଉଦକଂ ତିଣମ୍ପି ମତ୍ତିକମ୍ପି ସିଞ୍ଚିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଭୂତଗାମୱଗ୍ଗୋ ଦୁତିଯୋ।

୩। ଓୱାଦୱଗ୍ଗୋ

୭୪। ଅସମ୍ମତେନ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱଦନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ

ଓହ୍ନୁସ୍ସନ୍ତି? ଛବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଅସମ୍ମତା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱଦିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ଓହ୍ନୁସ୍ସିଂ। ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି ତସ୍ମିଂ ନତ୍ଥି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା ୱାଚତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ…ପେ…।

୭୫। ଅତ୍ଥଙ୍ଗତେ ସୂରିଯେ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱଦନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଚୂଳପନ୍ଥକଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଚୂଳପନ୍ଥକୋ ଅତ୍ଥଙ୍ଗତେ ସୂରିଯେ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱଦି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ପଦସୋଧମ୍ମେ…ପେ…।

୭୬। ଭିକ୍ଖୁନୁପସ୍ସଯଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱଦନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସକ୍କେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁନୁପସ୍ସଯଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱଦିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି କଥିନକେ…ପେ…।

୭୭। ''ଆମିସହେତୁ ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱଦନ୍ତୀ''ତି ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ''ଆମିସହେତୁ ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱଦନ୍ତୀ''ତି ଭଣିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୭୮। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଚୀୱରଂ ଦେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଚୀୱରଂ ଅଦାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୭୯। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଚୀୱରଂ ସିବ୍ବେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଚୀୱରଂ ସିବ୍ବେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି …ପେ…।

୮୦। ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସଦ୍ଧିଂ ସଂୱିଧାଯ ଏକଦ୍ଧାନମଗ୍ଗଂ ପଟିପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁନୀହି ସଦ୍ଧିଂ ସଂୱିଧାଯ ଏକଦ୍ଧାନମଗ୍ଗଂ ପଟିପଜ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୮୧। ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସଦ୍ଧିଂ ସଂୱିଧାଯ ଏକଂ ନାୱଂ ଅଭିରୁହନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁନୀହି ସଦ୍ଧିଂ ସଂୱିଧାଯ ଏକଂ ନାୱଂ ଅଭିରୁହିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୮୨। ଜାନଂ ଭିକ୍ଖୁନିପରିପାଚିତଂ ପିଣ୍ଡପାତଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଦେୱଦତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଦେୱଦତ୍ତୋ ଜାନଂ ଭିକ୍ଖୁନିପରିପାଚିତଂ ପିଣ୍ଡପାତଂ ଭୁଞ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

୮୩। ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଓୱାଦୱଗ୍ଗୋ ତତିଯୋ।

୪। ଭୋଜନୱଗ୍ଗୋ

୮୪। ତତୁତ୍ତରି ଆୱସଥପିଣ୍ଡଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅନୁୱସିତ୍ୱା ଅନୁୱସିତ୍ୱା ଆୱସଥପିଣ୍ଡଂ ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

୮୫। ଗଣଭୋଜନେ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଦେୱଦତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଦେୱଦତ୍ତୋ ସପରିସୋ କୁଲେସୁ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ସତ୍ତ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିୟୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

୮୬। ପରମ୍ପରଭୋଜନେ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ୱେସାଲିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଅଞ୍ଞତ୍ର ନିମନ୍ତିତା ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଚତସ୍ସୋ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିୟୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି କଥିନକେ…ପେ…।

୮୭। ଦ୍ୱତ୍ତିପତ୍ତପୂରେ ପୂୱେ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ତତୁତ୍ତରି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ପଟିଗ୍ଗହେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୮୮। ଭୁତ୍ତାୱିନା ପୱାରିତେନ ଅନତିରିତ୍ତଂ ଖାଦନୀୟଂ ୱା ଭୋଜନୀୟଂ ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଭୁତ୍ତାୱୀ ପୱାରିତା ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି କଥିନକେ…ପେ…।

୮୯। ଭିକ୍ଖୁଂ ଭୁତ୍ତାୱିଂ ପୱାରିତଂ ଅନତିରିତ୍ତେନ ଖାଦନୀୟେନ ୱା ଭୋଜନୀୟେନ ୱା ଅଭିହଟ୍ଠୁଂ ପୱାରେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଭୁତ୍ତାୱିଂ ପୱାରିତଂ ଅନତିରିତ୍ତେନ ଭୋଜନୀୟେନ ଅଭିହଟ୍ଠୁଂ ପୱାରେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୯୦। ୱିକାଲେ ଖାଦନୀୟଂ ୱା ଭୋଜନୀୟଂ ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସତ୍ତରସୱଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସତ୍ତରସୱଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ୱିକାଲେ ଭୋଜନଂ ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

୯୧। ସନ୍ନିଧିକାରକଂ ଖାଦନୀୟଂ ୱା ଭୋଜନୀୟଂ ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ବେଲଟ୍ଠସୀସଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ବେଲଟ୍ଠସୀସୋ ସନ୍ନିଧିକାରକଂ ଭୋଜନଂ ଭୁଞ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

୯୨। ପଣୀତଭୋଜନାନି ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାୟ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ପଣୀତଭୋଜନାନି ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାୟ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୯୩। ଅଦିନ୍ନଂ ମୁଖଦ୍ୱାରଂ ଆହାରଂ ଆହରନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ୱେସାଲିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଦିନ୍ନଂ ମୁଖଦ୍ୱାରଂ ଆହାରଂ ଆହରି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଭୋଜନୱଗ୍ଗୋ ଚତୁତ୍ଥୋ।

୫। ଅଚେଲକଵଗ୍ଗୋ

୯୪। ଅଚେଲକସ୍ସ ଵା ପରିବ୍ବାଜକସ୍ସ ଵା ପରିବ୍ବାଜିକାଯ ଵା ସହତ୍ଥା ଖାଦନୀଯଂ ଵା ଭୋଜନୀଯଂ ଵା ଦେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ଵେସାଲିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଆନନ୍ଦଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ଅଞ୍ଞତରିସ୍ସା ପରିବ୍ବାଜିକାଯ ଏକଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ଦ୍ଵେ ପୂଵେ ଅଦାସି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ଵୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ଏଳକଲୋମକେ… ପେ…।

୯୫। ଭିକ୍ଖୁଂ ''ଏହାଵୁସୋ, ଗାମଂ ଵା ନିଗମଂ ଵା ପିଣ୍ଡାଯ ପଵିସିସ୍ସାମା''ତି ତସ୍ସ ଦାପେତ୍ଵା ଵା ଅଦାପେତ୍ଵା ଵା ଉଯ୍ୟୋଜେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି ? ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ''ଏହାଵୁସୋ, ଗାମଂ ପିଣ୍ଡାଯ ପଵିସିସ୍ସାମା''ତି, ତସ୍ସ ଅଦାପେତ୍ଵା ଉଯ୍ୟୋଜେସି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୯୬। ସଭୋଜନେ କୁଲେ ଅନୁପଖଜ୍ଜ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ସଭୋଜନେ କୁଲେ ଅନୁପଖଜ୍ଜ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି । ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଵାଚତୋ…ପେ…।

୯୭। ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଵାଚତୋ…ପେ…।

୯୮। ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଵାଚତୋ…ପେ…।

୯୯। ନିମନ୍ତିତେନ ସଭତ୍ତେନ ସନ୍ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅନାପୁଚ୍ଛା ପୁରେଭତ୍ତଂ ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ କୁଲେସୁ ଚାରିତ୍ତଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ନିମନ୍ତିତୋ ସଭତ୍ତୋ ସମାନୋ ପୁରେଭତ୍ତଂ ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ କୁଲେସୁ ଚାରିତ୍ତଂ ଆପଜ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଚତସ୍ସୋ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ଵୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି କଥିନକେ…ପେ…।

୧୦୦। ତତୁତ୍ତରି ଭେସଜ୍ଜଂ ଵିଞ୍ଞାପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସକ୍କେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ମହାନାମେନ ସକ୍କେନ ''ଅଜ୍ଜଣ୍ହୋ, ଭନ୍ତେ, ଆଗମେଥା''ତି ଵୁଚ୍ଚମାନା ନାଗମେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୦୧। ଉଯ୍ୟୁତ୍ତଂ ସେନଂ ଦସ୍ସନାଯ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି ? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଉଯ୍ୟୁତ୍ତଂ ସେନଂ ଦସ୍ସନାଯ ଅଗମଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ଵୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

୧୦୨। ଅତିରେକତିରତ୍ତଂ ସେନାଯ ଵସନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଅତିରେକତିରତ୍ତଂ ସେନାଯ ଵସିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ଵୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

୧୦୩। ଉପ୍ପୋଧିକଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ । କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଉପ୍ପୋଧିକଂ ଅଗମଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଅଚେଲକୱଗ୍ଗୋ ପଞ୍ଚମୋ।

୬। ସୁରାପାନୱଗ୍ଗୋ

୧୦୪। ସୁରାମେରଯପାନେ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? କୋସମ୍ବିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସାଗତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ସାଗତୋ ମଜ୍ଜଂ ପିୱି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

୧୦୫। ଅଙ୍ଗୁଲିପତୋଦକେ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଙ୍ଗୁଲିପତୋଦକେନ ହାସେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

୧୦୬। ଉଦକେ ହସଧମ୍ମେ [ହସ୍ସଧମ୍ମେ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସତ୍ତରସୱଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସତ୍ତରସୱଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅଚିରୱତିୟା ନଦିୟା ଉଦକେ କୀଳିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

୧୦୭। ଅନାଦରିୟେ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? କୋସମ୍ବିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଛନ୍ନଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଛନ୍ନୋ ଅନାଦରିୟଂ ଅକାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୦୮। ଭିକ୍ଖୁଂ ଭିଂସାପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଭିଂସାପେସୁଂ , ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୦୯। ଜୋତିଂ ସମାଦହିତ୍ୱା ୱିସିବ୍ବେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ଭଗ୍ଗେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଜୋତିଂ ସମାଦହିତ୍ୱା ୱିସିବ୍ବେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଦ୍ୱେ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିୟୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୧୦। ଓରେନଦ୍ଧମାସଂ ନହାୟନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ରାଜାନମ୍ପି ପସ୍ସିତ୍ୱା ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ନହାୟିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଛ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିୟୋ। ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

୧୧୧। ଅନାଦିୟିତ୍ୱା ତିଣ୍ଣଂ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣକରଣାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣକରଣଂ ନୱଂ ଚୀୱରଂ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଅତ୍ତନୋ ଚୀୱରଂ ନ ସଞ୍ଜାନିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

୧୧୨। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ୱା ଭିକ୍ଖୁନିୟା ୱା ସିକ୍ଖମାନାୟ ୱା ସାମଣେରସ୍ସ ୱା ସାମଣେରିୟା ୱା ସାମଂ ଚୀୱରଂ ୱିକପ୍ପେତ୍ୱା ଅପ୍ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧାରଣଂ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସାମଂ ଚୀୱରଂ ୱିକପ୍ପେତ୍ୱା ଅପ୍ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧାରଣଂ ପରିଭୁଞ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି କଥିନକେ…ପେ…।

୧୧୩। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ପତ୍ତଂ ୱା ଚୀୱରଂ ୱା ନିସୀଦନଂ ୱା ସୂଚିଘରଂ ୱା କାୟବନ୍ଧନଂ ୱା ଅପନିଧେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପତ୍ତମ୍ପି ଚୀୱରମ୍ପି ଅପନିଧେସୁଂ , ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ସୁରାମେରୟୱଗ୍ଗୋ ଛଟ୍ଠୋ।

୭। ସପ୍ପାଣକୱଗ୍ଗୋ

୧୧୪। ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ପାଣଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାୟିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉଦାୟୀ ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ପାଣଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୧୫। ଜାନଂ ସପ୍ପାଣକଂ ଉଦକଂ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି ? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଜାନଂ ସପ୍ପାଣକଂ ଉଦକଂ ପରିଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୧୬। ଜାନଂ ଯଥାଧମ୍ମଂ ନିହତାଧିକରଣଂ ପୁନ କମ୍ମାୟ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଜାନଂ ଯଥାଧମ୍ମଂ ନିହତାଧିକରଣଂ ପୁନ କମ୍ମାୟ ଉକ୍କୋଟେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୧୭। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ଜାନଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ଜାନଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୧୮। ଜାନଂ ଊନୱୀସତିୱସ୍ସଂ ପୁଗ୍ଗଲଂ ଉପସମ୍ପାଦେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଜାନଂ ଊନୱୀସତିୱସ୍ସଂ ପୁଗ୍ଗଲଂ ଉପସମ୍ପାଦେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୧୯। ଜାନଂ ଥେୟ୍ୟସତ୍ଥେନ ସଦ୍ଧିଂ ସଂୱିଧାୟ ଏକଦ୍ଧାନମଗ୍ଗଂ ପଟିପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଜାନଂ ଥେୟ୍ୟସତ୍ଥେନ ସଦ୍ଧିଂ ସଂୱିଧାୟ ଏକଦ୍ଧାନମଗ୍ଗଂ ପଟିପଜ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୨୦। ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ସଂୱିଧାୟ ଏକଦ୍ଧାନମଗ୍ଗଂ ପଟିପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ସଂୱିଧାୟ ଏକଦ୍ଧାନମଗ୍ଗଂ ପଟିପଜ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୨୧। ପାପିକାୟ ଦିଟ୍ଠିୟା ଯାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅରିଟ୍ଠଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଗଦ୍ଧବାଧିପୁବ୍ବଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅରିଟ୍ଠୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗଦ୍ଧବାଧିପୁବ୍ବୋ ପାପିକାୟ ଦିଟ୍ଠିୟା ଯାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି। କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୨୨। ଜାନଂ ତଥାୱାଦିନା ଭିକ୍ଖୁନା [ଅରିଟ୍ଠେନ ଭିକ୍ଖୁନା (କ।)] ଅକଟାନୁଧମ୍ମେନ ତଂ ଦିଟ୍ଠିଂ ଅପ୍ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠେନ ସଦ୍ଧିଂ ସମ୍ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ

ପଞ୍ଞଜ୍ଞତି? ସାଓତ୍ତିଯଂ ପଞ୍ଞଜ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୁ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଜାନଂ ତଥାୱାଦିନା ଅରିଟ୍ଠେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅକଟାନୁଧମ୍ମେନ ତଂ ଦିଟ୍ଠିଂ ଅପ୍ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠେନ ସଦ୍ଧିଂ ସମ୍ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୨୩। ଜାନଂ ତଥାନାସିତଂ ସମଣୁଦ୍ଦେସଂ ଉପଲାପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଜାନଂ ତଥାନାସିତଂ କଣ୍ଟକଂ ସମଣୁଦ୍ଦେସଂ ଉପଲାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ସପ୍ପାଣକୱଗ୍ଗୋ ସତ୍ତମୋ।

୮। ସହଧମ୍ମିକୱଗ୍ଗୋ

୧୨୪। ଭିକ୍ଖୂହି ସହଧମ୍ମିକଂ ୱୁଚ୍ଚମାନେନ ''ନ ତାୱାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଏତସ୍ମିଂ ସିକ୍ଖାପଦେ ସିକ୍ଖିସ୍ସାମି ଯାୱ ନ ଅଞ୍ଞଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ବ୍ୟତ୍ତଂ ୱିନଯଧରଂ ପରିପୁଚ୍ଛିସ୍ସାମୀ''ତି ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? କୋସମ୍ବିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଛନ୍ନଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଛନ୍ନୋ ଭିକ୍ଖୂହି ସହଧମ୍ମିକଂ ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ''ନ ତାୱାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଏତସ୍ମିଂ ସିକ୍ଖାପଦେ ସିକ୍ଖିସ୍ସାମି ଯାୱ ନ ଅଞ୍ଞଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ବ୍ୟତ୍ତଂ ୱିନଯଧରଂ ପରିପୁଚ୍ଛିସ୍ସାମୀ''ତି ଭଣି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୨୫। ୱିନଯଂ ୱିୱଣ୍ଣେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ୱିନଯଂ ୱିୱଣ୍ଣେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୨୬। ମୋହନକେ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ମୋହେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୨୭। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ କୁପିତେନ ଅନତ୍ତମନେନ ପହାରଂ ଦେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ କୁପିତା ଅନତ୍ତମନା ଭିକ୍ଖୂନଂ ପହାରଂ ଅଦଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

୧୨୮। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ କୁପିତେନ ଅନତ୍ତମନେନ ତଲସତ୍ତିକଂ ଉଗ୍ଗିରନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି ? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ କୁପିତା ଅନତ୍ତମନା ଭିକ୍ଖୂନଂ ତଲସତ୍ତିକଂ ଉଗ୍ଗିରିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

୧୨୯। ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମୂଲକେନ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ । କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମୂଲକେନ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୩୦। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଉପଦହନ୍ତସ୍ସ [ଉପ୍ପାଦେନ୍ତସ୍ସ (ସ୍ୟା।)] ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଉପଦହିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୩୧। ଭିକ୍ଖୂନଂ ଭଣ୍ଡନଜାତାନଂ କଲହଜାତାନଂ ୱିୱାଦାପନ୍ନାନଂ ଉପସ୍ସୁତିଂ [ଉପସ୍ସୁତି (?)] ତିଟ୍ଠନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛନ୍ଦଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଭଣ୍ଡନଜାତାନଂ କଲହଜାତାନଂ ୱିୱାଦାପନ୍ନାନଂ ଉପସ୍ସୁତିଂ ତିଟ୍ଠିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୩୨। ଧମ୍ମିକାନଂ କମ୍ମାନଂ ଛନ୍ଦଂ ଦତ୍ୱା ପଚ୍ଛା ଖୀୟନଧମ୍ମଂ [ଖିୟ୍ୟଧମ୍ମଂ (କ।)] ଆପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଧମ୍ମିକାନଂ କମ୍ମାନଂ ଛନ୍ଦଂ ଦତ୍ୱା ପଚ୍ଛା ଖୀୟନଧମ୍ମଂ ଆପଜ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୩୩। ସଙ୍ଘେ ୱିନିଚ୍ଛୟକଥାୟ ୱତ୍ତମାନାୟ ଛନ୍ଦଂ ଅଦତ୍ୱା ଉଟ୍ଠାୟାସନା ପକ୍କମନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ । କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରବ୍ଭ । କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ୱିନିଚ୍ଛୟକଥାୟ ୱତ୍ତମାନାୟ ଛନ୍ଦଂ ଅଦତ୍ୱା ଉଟ୍ଠାୟାସନା ପକ୍କାମି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି… ପେ…।

୧୩୪। ସମଗ୍ଗେନ ସଙ୍ଘେନ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା ପଚ୍ଛା ଖୀୟନଧମ୍ମଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ସମଗ୍ଗେନ ସଙ୍ଘେନ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା ପଚ୍ଛା ଖୀୟନଧମ୍ମଂ ଆପଜ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୩୫। ଜାନଂ ସଙ୍ଘିକଂ ଲାଭଂ ପରିଣତଂ ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ପରିଣାମେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଜାନଂ ସଙ୍ଘିକଂ ଲାଭଂ ପରିଣତଂ ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ପରିଣାମେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ସହଧମ୍ମିକୱଗ୍ଗୋ ଅଟ୍ଠମୋ।

୯। ରାଜୱଗ୍ଗୋ

୧୩୬। ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପଟିସଂୱିଦିତେନ ରଞ୍ଞୋ ଅନ୍ତେପୁରଂ ପୱିସନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଆନନ୍ଦଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପଟିସଂୱିଦିତୋ ରଞ୍ଞୋ ଅନ୍ତେପୁରଂ ପାୱିସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି କଥିନକେ…ପେ…।

୧୩୭। ରତନଂ ଉଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ । କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ରତନଂ ଉଗ୍ଗହେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଦ୍ୱେ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିୟୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୩୮। ସନ୍ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅନାପୁଚ୍ଛା ୱିକାଲେ ଗାମଂ ପୱିସନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି ? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ୱିକାଲେ ଗାମଂ ପୱିସିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ତିସ୍ସୋ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିୟୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି କଥିନକେ…ପେ…।

୧୩୯। ଅଟ୍ଠିମୟଂ ୱା ଦନ୍ତମୟଂ ୱା ୱିସାଣମୟଂ ୱା ସୂଚିଘରଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସକ୍କେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ବହୂ ସୂଚିଘରେ ୱିଞ୍ଞାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୪୦। ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ମଞ୍ଚଂ ୱା ପୀଠଂ ୱା କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ଉଚ୍ଚେ ମଞ୍ଚେ ସୟି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୪୧। ମଞ୍ଚଂ ୱା ପୀଠଂ ୱା ତୂଲୋନଦ୍ଧଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ।

କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ମଞ୍ଚଂ ୱା ପୀଠଂ ୱା ତୂଲୋନଦ୍ଧଂ କାରାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୪୨। ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ନିସୀଦନଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପମାଣିକାନି ନିସୀଦନାନି ଧାରେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୪୩। ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ କଣ୍ଡୁପ୍ପଟିଚ୍ଛାଦିଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପମାଣିକାୟୋ କଣ୍ଡୁପ୍ପଟିଚ୍ଛାଦିୟୋ ଧାରେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୪୪। ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ୱସ୍ସିକସାଟିକଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ । କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପମାଣିକାୟୋ ୱସ୍ସିକସାଟିକାୟୋ ଧାରେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୪୫। ସୁଗତଚୀୱରପ୍ପମାଣଂ ଚୀୱରଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ନନ୍ଦଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ନନ୍ଦୋ ସୁଗତଚୀୱରପ୍ପମାଣଂ ଚୀୱରଂ ଧାରେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ରାଜୱଗ୍ଗୋ ନୱମୋ।

ଦ୍ୱେନୱୁତି ପାଚିତ୍ତିୟା ନିଟ୍ଠିତା।

ଖୁଦ୍ଦକଂ ସମତ୍ତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ମୁସା ଓମସପେସୁଞ୍ଞଂ, ପଦସେୟ୍ୟା ଚ ଇତ୍ଥିୟା;

ଅଞ୍ଞତ୍ର ୱିଞ୍ଞୁନା ଭୂତା [ଦେସନାରୋଚନା ଚେୱ (ସୀ। ସ୍ୟା।)], ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାପତ୍ତି ଖଣନା।

ଭୂତଂ ଅଞ୍ଞାୟ ଉଜ୍ଝାୟି [ଭୂତଞ୍ଞୱାଦୌଜ୍ଝାୟି (ସୀ।)], ମଞ୍ଚୋ ସେୟ୍ୟୋ ଚ ୱୁଚ୍ଚତି;

ପୁବ୍ବେ ନିକ୍କଡ୍ଢନାହଚ୍ଚ, ଦ୍ୱାରଂ ସପ୍ପାଣକେନ ଚ।

ଅସମ୍ମତା ଅତ୍ଥଙ୍ଗତେ, ଉପସ୍ସୟାମିସେନ ଚ;

ଦଦେ ସିବ୍ବେ ୱିଧାନେନ, ନାୱା ଭୁଞ୍ଜେୟ୍ୟ ଏକତୋ।

ପିଣ୍ଡଂ ଗଣଂ ପରଂ ପୂୱଂ, ପୱାରିତୋ ପୱାରିତଂ;

ୱିକାଲଂ ସନ୍ନିଧି ଖୀରଂ, ଦନ୍ତପୋନେନ ତେ ଦସ।

ଅଚେଲକଂ ଉୟ୍ୟୋଖଜ୍ଜ [ଅଚେଲକାନୁପଖଜ୍ଜ (କ।)], ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ ରହେନ ଚ;

ନିମନ୍ତିତୋ ପଚ୍ଚଯେହି, ସେନାଓସନୁୟ୍ୟୋଧିକଂ।

ସୁରା ଅଙ୍ଗୁଲି ହାସୋ ଚ, ଅନାଦରିଯଞ୍ଚ ଭିଂସନଂ;

ଜୋତି ନହାନ ଦୁଵ୍ଵଣ୍ଣଂ, ସାମଂ ଅପନିଧେନ ଚ।

ସଞ୍ଚିଚ୍ଚୁଦକକମ୍ମା ଚ, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଊନଓୀସତି;

ଥେଯ୍ୟସତ୍ଥିଅଓଦେସଂ [ଅରିଟ୍ଠକଂ (ଓିଭଙ୍ଗେ)], ସଂଓାସେ ନାସିତେନ ଚ।

ସହଧମ୍ମିକଓିଲେଖା, ମୋହୋ ପହାରେନୁଗ୍ଗିରେ;

ଅମୂଲକଞ୍ଚ ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ, ସୋସ୍ସାମି ଖିଯ୍ୟପକ୍କମୋ।

ସଙ୍ଘେନ ଚୀଓରଂ ଦତ୍ୱା, ପରିଣାମେଯ୍ୟ ପୁଗ୍ଗଲେ;

ରଞ୍ଞଞ୍ଚ ରତନଂ ସନ୍ତଂ, ସୂଚି ମଞ୍ଚୋ ଚ ତୂଲିକା;

ନିସୀଦନଂ କଣ୍ଡୁଚ୍ଛାଦି, ଓସ୍ସିକା ସୁଗତେନ ଚାତି।

ତେସଂ ଓଗ୍ଗାନଂ ଉଦ୍ଦାନଂ –

ମୁସା ଭୂତା ଚ ଓୋଦୋ, ଭୋଜନାଚେଲକେନ ଚ;

ସୁରା ସପ୍ପାଣକା ଧମ୍ମୋ, ରାଜଓଗ୍ଗେନ ତେ ନଓାତି।

୬। ପାଟିଦେସନୀଯକଣ୍ଡଂ

୧୪୬। ଯଂ ତେନ ଭଗଓତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅନ୍ତରଘରଂ ପଓିଟ୍ଠାଯ ହତ୍ଥତୋ ଖାଦନୀଯଂ ଓା ଭୋଜନୀଯଂ ଓା ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଟିଦେସନୀଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଓତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅନ୍ତରଘରଂ ପଓିଟ୍ଠାଯ ହତ୍ଥତୋ ଆମିସଂ ପଟିଗ୍ଗହେସି, ତସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଓାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଓାଚତୋ…ପେ…।

୧୪୭। ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଓୋସାସନ୍ତିଯା ନ ନିଓାରେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଟିଦେସନୀଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୋସାସନ୍ତିଯୋ ନ ନିଓାରେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଓାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଓାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୪୮। ସେକ୍ଖସମ୍ମତେସୁ କୁଲେସୁ ଖାଦନୀଯଂ ଓା ଭୋଜନୀଯଂ ଓା ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାଟିଦେସନୀଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଓତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ପଟିଗ୍ଗହେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଦ୍ୱେ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଓାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଓାଚତୋ…ପେ…।

୧୪୯। ଆରଞ୍ଞକେସୁ ସେନାସନେସୁ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପଟିସଂଓିଦିତଂ ଖାଦନୀଯଂ ଓା ଭୋଜନୀଯଂ ଓା ଅଜ୍ଝାରାମେ ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ

ପାଟିଦେସନୀୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସକ୍କେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି। ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଆରାମେ ଚୋରେ ପଟିୱସନ୍ତେ ନାରୋଚେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଚତ୍ତାରୋ ପାଟିଦେସନୀୟା ନିଟ୍ଠିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ୱୋସାସଂ, ସେକ୍ଖଆରଞ୍ଞକେନ ଚ;

ପାଟିଦେସନୀୟା ଚତ୍ତାରୋ, ସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ପକାସିତାତି।

୭। ସେଖିୟକଣ୍ଡଂ

୧। ପରିମଣ୍ଡଲୱଗ୍ଗୋ

୧୫୦। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ପୁରତୋ ୱା ପଚ୍ଛତୋ ୱା ଓଲମ୍ବେନ୍ତେନ ନିୱାସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ପୁରତୋପି ପଚ୍ଛତୋପି ଓଲମ୍ବେନ୍ତା ନିୱାସେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ପୁରତୋ ୱା ପଚ୍ଛତୋ ୱା ଓଲମ୍ବେନ୍ତେନ ପାରୁପନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ପୁରତୋପି ପଚ୍ଛତୋପି ଓଲମ୍ବେନ୍ତା ପାରୁପିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ କାୟଂ ୱିୱରିତ୍ୱା ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ କାୟଂ ୱିୱରିତ୍ୱା ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ହତ୍ଥଂ ୱା ପାଦଂ ୱା କୀଳାପେନ୍ତେନ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ହତ୍ଥଂ ୱା ପାଦଂ ୱା କୀଳାପେନ୍ତେନ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ …ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ତହଂ ତହଂ ଓଲୋକେନ୍ତେନ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ତହଂ ତହଂ ଓଲୋକେନ୍ତେନ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉକ୍ଖିତ୍ତକାୟ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ

ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉକ୍କୁଟିକାଯ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ପରିମଣ୍ଡଲୱଗ୍ଗୋ ପଠମୋ।

୨। ଉଜ୍ଜଗ୍ଘିକୱଗ୍ଗୋ

୧୫୧। ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଜ୍ଜଗ୍ଘିକାଯ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ମହାହସିତଂ ହସନ୍ତା ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଜ୍ଜଗ୍ଘିକାଯ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ମହାହସିତଂ ହସନ୍ତା ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚାସଦ୍ଦଂ ମହାସଦ୍ଦଂ କରୋନ୍ତେନ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଉଚ୍ଚାସଦ୍ଦଂ ମହାସଦ୍ଦଂ କରୋନ୍ତା ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚାସଦ୍ଦଂ ମହାସଦ୍ଦଂ କରୋନ୍ତେନ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଉଚ୍ଚାସଦ୍ଦଂ ମହାସଦ୍ଦଂ କରୋନ୍ତା ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି । ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ କାଯପ୍ପଚାଲକଂ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ କାଯପ୍ପଚାଲକଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ବାହୁପ୍ପଚାଲକଂ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ବାହୁପ୍ପଚାଲକଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି । ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୀସପ୍ପଚାଲକଂ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୀସପ୍ପଚାଲକଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଉଜ୍ଜଗ୍ଘିକୱଗ୍ଗୋ ଦୁତିଯୋ।

୩। ଖମ୍ଭକତୱଗ୍ଗୋ

୧୫୨। ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଖମ୍ଭକତେନ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି। କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଖମ୍ଭକତେନ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଓଗୁଣ୍ଠିତେନ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ସସୀସଂ ପାରୁପିତ୍ୱା ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଓଗୁଣ୍ଠିତେନ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ସସୀସଂ ପାରୁପିତ୍ୱା ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉକ୍କୁଟିକାୟ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ପଲ୍ଲତ୍ଥିକାୟ [ପଲ୍ଲତ୍ତିକାୟ (କ।)] ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଅସକ୍କଚ୍ଚଂ ପିଣ୍ଡପାତଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ତହଂ ତହଂ ଓଲୋକେନ୍ତେନ ପିଣ୍ଡପାତଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୂପଞ୍ଞେୱ ବହୁଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଥୂପୀକତଂ ପିଣ୍ଡପାତଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଖମ୍ଭକତୱଗ୍ଗୋ ତତିୟୋ।

୪। ପିଣ୍ଡପାତୱଗ୍ଗୋ

୧୫୩। ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଅସକ୍କଚ୍ଚଂ ପିଣ୍ଡପାତଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ତହଂ ତହଂ ଓଲୋକେନ୍ତେନ ପିଣ୍ଡପାତଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ତହଂ ତହଂ ଓମସିତ୍ୱା ପିଣ୍ଡପାତଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୂପଞ୍ଞେୱ ବହୁଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଥୂପକତୋ ଓମଦ୍ଦିତ୍ୱା ପିଣ୍ଡପାତଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୂପଂ ୱା ବ୍ୟଞ୍ଜନଂ ୱା ଓଦନେନ ପଟିଚ୍ଛାଦେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୂପଂ ୱା ଓଦନଂ ୱା ଅଗିଲାନୋ ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାୟ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ସୂପମ୍ପି ଓଦନମ୍ପି ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାୟ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଜ୍ଝାନସଞ୍ଞିନା ପରେସଂ ପତ୍ତଂ ଓଲୋକେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ମହନ୍ତଂ କବଳଂ କରୋନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଦୀଘଂ ଆଲୋପଂ କରୋନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ପିଣ୍ଡପାତୱଗ୍ଗୋ ଚତୁତ୍ଥୋ।

୫। କବଳୱଗ୍ଗୋ

୧୫୪। ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଅନାହଟେ କବଳେ ମୁଖଦ୍ୱାରଂ ୱିୱରନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଭୁଞ୍ଜମାନେନ ସବ୍ବଂ ହତ୍ଥଂ ମୁଖେ ପକ୍ଖିପନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସକବଳେନ ମୁଖେନ ବ୍ୟାହରନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ସକବଳେନ ମୁଖେନ ବ୍ୟାହରିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ପିଣ୍ଡୁକ୍ଖେପକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ କବଳାୱଚ୍ଛେଦକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ

ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଅୱଗଣ୍ଡକାରକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ହତ୍ଥନିଦ୍ଧୁନକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସିତ୍ଥାୱକାରକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଜିୱ୍ହାନିଚ୍ଛାରକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଚପୁଚପୁକାରକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

କବଳୱଗ୍ଗୋ ପଞ୍ଚମୋ।

୬। ସୁରୁସୁରୁୱଗ୍ଗୋ

୧୫୫। ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୁରୁସୁରୁକାରକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? କୋସମ୍ବିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ସୁରୁସୁରୁକାରକଂ ଖୀରଂ ପିୱିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ । ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ହତ୍ଥନିଲ୍ଲେହକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ପତ୍ତନିଲ୍ଲେହକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଓଟ୍ଠନିଲ୍ଲେହକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସାମିସେନ ହତ୍ଥେନ ପାନୀୟଥାଲକଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ଭଗ୍ଗେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ସାମିସେନ ହତ୍ଥେନ ପାନୀୟଥାଲକଂ ପଟିଗ୍ଗହେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସସିତ୍ଥକଂ ପତ୍ତଧୋୱନଂ ଅନ୍ତରଘରେ ଛଡ୍ଡେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ଭଗ୍ଗେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ସସିତ୍ଥକଂ ପତ୍ତଧୋୱନଂ ଅନ୍ତରଘରେ ଛଡ୍ଡେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଛତ୍ତପାଣିସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଛତ୍ତପାଣିସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ

ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଦଣ୍ଡପାଣିସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ସତ୍ଥପାଣିସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଆୱୁଧପାଣିସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ…ପେ…।

ସୁରୁସୁରୁୱଗ୍ଗୋ ଛଟ୍ଠୋ।

୭। ପାଦୁକୱଗ୍ଗୋ

୧୫୬। ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ପାଦୁକାରୁଳ୍ହସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉପାହନାରୁଳ୍ହସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଯାନଗତସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି , ନ କାଯତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ସଯନଗତସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ପଲ୍ଲତ୍ଥିକାଯ ନିସିନ୍ନସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେ ସମୁଟ୍ଠାତି – ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ୱେଠିତସୀସସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଓଗୁଣ୍ଠିତସୀସସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଛମାଯଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଆସନେ ନିସିନ୍ନସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ନୀଚେ ଆସନେ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଉଚ୍ଚେ ଆସନେ ନିସିନ୍ନସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଠିତେନ ନିସିନ୍ନସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ପଚ୍ଛତୋ ଗଚ୍ଛନ୍ତେନ ପୁରତୋ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉପ୍ପଥେନ ଗଚ୍ଛନ୍ତେନ ପଥେନ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଠିତେନ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି , ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ହରିତେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ…ପେ… କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରମ୍ପି ପସ୍ସାୱମ୍ପି ଖେଳମ୍ପି ଅକଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ପାଦୁକୱଗ୍ଗୋ ସତ୍ତମୋ।

ପଞ୍ଚସତ୍ତତି ସେଖିୟା ନିଟ୍ଠିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ପରିମଣ୍ଡଲଂ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ, ସୁସଂୱୁତୋକ୍ଖିତ୍ତଚକ୍ଖୁ;

ଉକ୍ଖିତ୍ତୋଜ୍ଜଗ୍ଘିକା ସଦ୍ଦୋ, ତୟୋ ଚେୱ ପଚାଲନା।

ଖମ୍ଭଂ ଓଗୁଣ୍ଠିତୋ ଚେୱୁକ୍କୁଟିପଲ୍ଲତ୍ଥିକାୟ ଚ;

ସକ୍କଚ୍ଚଂ ପତ୍ତସଞ୍ଞୀ ଚ, ସମସୂପଂ ସମତିତ୍ତିକଂ [ସମତିତ୍ଥିକଂ (କ।)]।

ସକ୍କଚ୍ଚଂ ପତ୍ତସଞ୍ଞୀ ଚ, ସପଦାନଂ ସମସୂପକଂ;

ଥୂପକତୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ, ୱିଞ୍ଞତ୍ତୁଜ୍ଝାନସଞ୍ଞିନା।

ନ ମହନ୍ତଂ ମଣ୍ଡଲଂ ଦ୍ୱାରଂ, ସବ୍ବଂ ହତ୍ଥଂ ନ ବ୍ୟାହରେ;

ଉକ୍ଖେପୋ ଛେଦନା ଗଣ୍ଡୋ, ଧୁନଂ ସିତ୍ଥାୱକାରକଂ।

ଜିୱ୍ହାନିଚ୍ଛାରକଞ୍ଚେୱ , ଚପୁଚପୁ ସුରୁସୁରୁ;

ହତ୍ଥୋ ପତ୍ତୋ ଚ ଓଟ୍ଠୋ ଚ, ସାମିସଂ ସିତ୍ଥକେନ ଚ।

ଛତ୍ତପାଣିସ୍ସ ସଦ୍ଧମ୍ମଂ, ନ ଦେସେନ୍ତି ତଥାଗତା;

ଏୱମେୱ ଦଣ୍ଡପାଣିସ୍ସ, ସତ୍ଥଆୱୁଧପାଣିନଂ।

ପାଦୁକା ଉପାହନା ଚେୱ, ଯାନସେୟ୍ୟାଗତସ୍ସ ଚ;

ପଲ୍ଲତ୍ଥିକା ନିସିନ୍ନସ୍ସ, ୱେଠିତୋଗୁଣ୍ଠିତସ୍ସ ଚ।

ଛମା ନୀଚାସନେ ଠାନେ, ପଚ୍ଛତୋ ଉପ୍ପଥେନ ଚ;

ଠିତକେନ ନ କାତଙ୍କଂ, ହରିତେ ଉଦକମ୍ହି ଚାତି।

ତେସଂ ୱଗ୍ଗାନମୁଦ୍ଦାନଂ –

ପରିମଣ୍ଡଲୌଜଗ୍ଘି, ଖମ୍ଭଂ ପିଣ୍ଡଂ ତଥେୱ ଚ;

କବଳଆ ସୁରୁସୁରୁ ଚ, ପାଦୁକେନ ଚ ସତ୍ତମାତି।

ମହାୱିଭଙ୍ଗେ କଣ୍ଠପଞ୍ଜତ୍ତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

୨। କତାପତ୍ତିୱାରୋ

୧। ପାରାଜିକକଣ୍ଡଂ

୧୫୭। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତୋ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅକ୍ଖାୟିତେ ସରୀରେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଯେଭୁୟ୍ୟେନ ଖାୟିତେ ସରୀରେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; ୱଚ୍ଚକତେ [ୱିୱଟକତେ (ସ୍ୟା।)] ମୁଖେ ଅଚ୍ଛୁପନ୍ତଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତୋ ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

୧୫୮। ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟନ୍ତୋ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଅଦିନ୍ନଂ ଥେୟ୍ୟସଙ୍ଖାତଂ ଆଦିୟତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଅତିରେକମାସକଂ ୱା ଊନପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଅଦିନ୍ନଂ ଥେୟ୍ୟସଙ୍ଖାତଂ ଆଦିୟତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; ମାସକଂ ୱା ଊନମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଅଦିନ୍ନଂ ଥେୟ୍ୟସଙ୍ଖାତଂ ଆଦିୟତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟନ୍ତୋ ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

୧୫୯। ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେନ୍ତୋ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ମନୁସ୍ସଂ ଓଦିସ୍ସ ଓପାତଂ ଖଣତି ‘‘ପପତିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ପପତିତେ ଦୁକ୍ଖା ୱେଦନା ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେନ୍ତୋ ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

୧୬୦। ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପନ୍ତୋ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ‘‘ଯୋ ତେ ୱିହାରେ ୱସତି, ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅରହା’’ତି ଭଣତି, ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପନ୍ତୋ ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ଚତ୍ତାରୋ ପାରାଜିକା ନିଟ୍ଠିତା।

୨। ସଙ୍ଘାଦିସେସକଣ୍ଡଂ

୧୬୧। ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ନ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ।

ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; କାଯେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; କାଯପଟିବଦ୍ଧେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସେନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି, ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ ଠପେତ୍ୱା ଅଧକ୍ଖକଂ ଉବ୍ଭଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯା ୱଣ୍ଣଂ ଭାସନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି । ମାତୁଗାମସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ପଣ୍ଡକସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ତିରଚ୍ଛାନଗତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି , ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ନ ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ନ ୱୀମଂସତି ନ ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ସଞ୍ଞାଚିକାଯ କୁଟିଂ କାରାପେନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଏକଂ ପିଣ୍ଡଂ ଅନାଗତେ, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ତସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡେ ଆଗତେ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କାରାପେନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଏକଂ ପିଣ୍ଡଂ ଅନାଗତେ, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ତସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡେ ଆଗତେ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅନୋକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଚାୱନାଧିପ୍ପାଯୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଓକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଅକ୍କୋସାଧିପ୍ପାଯୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଓମସୱାଦସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାଯ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି । ଅନୋକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଚାୱନାଧିପ୍ପାଯୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଓକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଅକ୍କୋସାଧିପ୍ପାଯୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଓମସୱାଦସ୍ସ।

ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭେଦକାନୁୱତ୍ତକା ଭିକ୍ଖୂ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ [ସମନୁଭାସିଯମାନା (ସ୍ଯା।)] ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜନ୍ତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦୁବ୍ବଚୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ [ସମନୁଭାସିଯମାନୋ (ସ୍ଯା।)] ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି । ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

କୁଲଦୂସକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ତେରସ ସଙ୍ଘାଦିସେସା ନିଟ୍ଠିତା।

୩। ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯକଣ୍ଡଂ

୧। କଥିନୱଗ୍ଗୋ

୧୬୨। ଅତିରେକଚୀୱରଂ ଦସାହଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଏକରତ୍ତଂ ତିଚୀୱରେନ ୱିପ୍ପୱସନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅକାଲଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ମାସଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ପୁରାଣଚୀୱରଂ ଧୋୱାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଧୋୱାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଧୋୱାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ହତ୍ଥତୋ ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଗଣ୍ହାତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଗହିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିଂ ୱା ଗହପତାନିଂ ୱା ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱିଞ୍ଞାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱିଞ୍ଞାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିଂ ୱା ଗହପତାନିଂ ୱା ତତୁତ୍ତରି ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱିଞ୍ଞାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱିଞ୍ଞାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜତି , ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱିକପ୍ପଂ ଆପନ୍ନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଅଞ୍ଞାତକେ ଗହପତିକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱିକପ୍ପଂ ଆପନ୍ନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅତିରେକତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦନାଯ ଅତିରେକଛକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଠାନେନ ଚୀୱରଂ ଅଭିନିପ୍ଫାଦେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅଭିନିପ୍ଫାଦେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଅଭିନିପ୍ଫାଦିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

କଥିନୱଗ୍ଗୋ ପଠମୋ।

୨। କୋସିଯୱଗ୍ଗୋ

୧୬୩। କୋସିଯମିସ୍ସକଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କାରାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ସୁଦ୍ଧକାଳକାନଂ ଏଳକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କାରାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅନାଦିଯିତ୍ୱା ତୁଲଂ ଓଦାତାନଂ ତୁଲଂ ଗୋଚରିଯାନଂ ନୱଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କାରାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅନୁୱସ୍ସଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କାରାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅନାଦିଯିତ୍ୱା ପୁରାଣସନ୍ଥତସ୍ସ ସାମନ୍ତା ସୁଗତୱିଦତ୍ଥିଂ ନୱଂ ନିସୀଦନସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କାରାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଏଳକଲୋମାନି ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ତିଯୋଜନଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଠମଂ ପାଦଂ ତିଯୋଜନଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଦୁତିୟଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଧୋୱାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଧୋୱାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ରୂପିୟଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଗଣ୍ହାତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଗହିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ନାନପ୍ପକାରକଂ ରୂପିୟସଂୱୋହାରଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ସମାପଜ୍ଜତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ସମାପନ୍ନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ନାନପ୍ପକାରକଂ କୟୱିକ୍କୟଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ସମାପଜ୍ଜତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ସମାପନ୍ନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

କୋସିୟୱଗ୍ଗୋ ଦୁତିୟୋ।

୩। ପତ୍ତୱଗ୍ଗୋ

୧୬୪। ଅତିରେକପତ୍ତଂ ଦସାହଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଊନପଞ୍ଚବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଅଞ୍ଞଂ ନୱଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଚେତାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଚେତାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଭେସଜ୍ଜାନି ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ସତ୍ତାହଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଅତିରେକମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିଯେସନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପରିଯେସତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପରିୟିଟ୍ଠେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସାମଂ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅଚ୍ଛିନ୍ଦତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଅଚ୍ଛିନ୍ନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ସାମଂ ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତନ୍ତୱାଯେହି ଚୀୱରଂ ୱାଯାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱାଯାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱାଯାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଅଞ୍ଞାତକସ୍ସ ଗହପତିକସ୍ସ ତନ୍ତୱାଯେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱିକପ୍ପଂ ଆପନ୍ନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଚୀୱରକାଲସମୟଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ତିଣ୍ଣଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅତିରେକଛାରତ୍ତଂ ୱିପ୍ପୱସନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଜାନଂ ସଙ୍ଘିକଂ ଲାଭଂ ପରିଣତଂ ଅତ୍ତନୋ ପରିଣାମେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପରିଣାମେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପରିଣାମିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ପତ୍ତୱଗ୍ଗୋ ତତିୟୋ।

ତିଂସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟା ପାଚିତ୍ତିୟା ନିଟ୍ଠିତା।

୪। ପାଚିତ୍ତିଯକଣ୍ଡଂ

୧। ମୁସାୱାଦୱଗ୍ଗୋ

୧୬୫। ସମ୍ପଜାନମୁସାୱାଦଂ ଭାସନ୍ତୋ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ସମ୍ପଜାନମୁସାୱାଦଂ ଭାସନ୍ତୋ ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ''ଯୋ ତେ ୱିହାରେ ୱସତି, ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅରହା''ତି ଭଣତି, ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ସମ୍ପଜାନମୁସାୱାଦେ ପାଚିତ୍ତିଯଂ – ସମ୍ପଜାନମୁସାୱାଦଂ ଭାସନ୍ତୋ ଇମା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ଓମସନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉପସମ୍ପନ୍ନଂ ଓମସତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ; ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନଂ ଓମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ପେସୁଞ୍ଞଂ ଉପସଂହରନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉପସମ୍ପନ୍ନସ୍ସ ପେସୁଞ୍ଞଂ ଉପସଂହରତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ; ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନସ୍ସ ପେସୁଞ୍ଞଂ ଉପସଂହରତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନଂ ପଦସୋ ଧମ୍ମଂ ୱାଚେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱାଚେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପଦେ ପଦେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନେନ ଉତ୍ତରିଦିରତ୍ତତିରତ୍ତଂ ସହସେଯ୍ୟଂ କପ୍ପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନିପଜ୍ଜତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନିପନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ମାତୁଗାମେନ ସହସେଯ୍ୟଂ କପ୍ପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନିପଜ୍ଜତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନିପନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ମାତୁଗାମସ୍ସ ଉତ୍ତରିଛପ୍ପଞ୍ଚୱାଚାହି ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଦେସେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପଦେ ପଦେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନସ୍ସ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଭୂତଂ ଆରୋଚେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଆରୋଚେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଆରୋଚିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନସ୍ସ ଆରୋଚେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଆରୋଚେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଆରୋଚିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ପଥୱିଂ ଖଣନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଖଣତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପହାରେ ପହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ମୁସାୱାଦୱଗ୍ଗୋ ପଠମୋ।

୨। ଭୂତଗାମୱଗ୍ଗୋ

୧୬୬। ଭୂତଗାମଂ ପାତେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପାତେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପହାରେ ପହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅଞ୍ଞେନଞ୍ଞଂ ପଟିଚରନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅନାରୋପିତେ ଅଞ୍ଞୱାଦକେ ଅଞ୍ଞେନଞ୍ଞଂ ପଟିଚରତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଆରୋପିତେ ଅଞ୍ଞୱାଦକେ ଅଞ୍ଞେନଞ୍ଞଂ ପଟିଚରତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଉଜ୍ଝାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉଜ୍ଝାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଉଜ୍ଝାପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ସଙ୍ଘିକଂ ମଞ୍ଚଂ ୱା ପୀଠଂ ୱା ଭିସିଂ ୱା କୋଚ୍ଛଂ ୱା ଅଜ୍ଝୋକାସେ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା ଅନୁଦ୍ଧରିତ୍ୱା ଅନାପୁଚ୍ଛା ପକ୍କମନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଠମଂ ପାଦଂ ଲେଡ୍ଡୁପାତଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଦୁତିଯଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ସଙ୍ଘିକେ ୱିହାରେ ସେନ୍ନଂ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା ଅନୁଦ୍ଧରିତ୍ୱା ଅନାପୁଚ୍ଛା ପକ୍କମନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଠମଂ ପାଦଂ ପରିକ୍ଖେପଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଦୁତିଯଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ସଙ୍ଘିକେ ୱିହାରେ ଜାନଂ ପୁବ୍ବୁପଗତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅନୁପଖଜ୍ଜ ସେଯ୍ଯଂ କପ୍ପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନିପଜ୍ଜତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନିପନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁଂ କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ସଙ୍ଘିକା ୱିହାରା ନିକ୍କଡ୍ଢେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନିକ୍କଡ୍ଢତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନିକ୍କଡ୍ଢିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ସଙ୍ଘିକେ ୱିହାରେ ଉପରିୱେହାସକୁଟିଯା ଆହଚ୍ଚପାଦକଂ ମଞ୍ଚଂ ୱା ପୀଠଂ ୱା ଅଭିନିସୀଦନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅଭିନିସୀଦତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଅଭିନିସିନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଦ୍ୱତ୍ତିପରିଯାଯେ ଅଧିଟ୍ଠହିତ୍ୱା ତତୁତ୍ତରି ଅଧିଟ୍ଠହନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅଧିଟ୍ଠେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଅଧିଟ୍ଠିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଜାନଂ ସପ୍ପାଣକଂ ଉଦକଂ ତିଣଂ ୱା ମତ୍ତିକଂ ୱା ସିଞ୍ଚନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ସିଞ୍ଚତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ସିଞ୍ଚିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭୂତଗାମୱଗ୍ଗୋ ଦୁତିଯୋ।

୩। ଓୱାଦୱଗ୍ଗୋ

୧୬୭। ଅସମ୍ମତୋ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱଦନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଓୱଦତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଓୱଦିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅତ୍ଥଙ୍ଗତେ ସୂରିଯେ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱଦନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଓୱଦତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଓୱଦିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁନୁପସ୍ସଯଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱଦନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଓୱଦତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଓୱଦିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

‘‘ଆମିସହେତୁ ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱଦନ୍ତୀ’’ତି ଭଣନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭଣତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଭଣିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଚୀୱରଂ ଦେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଦେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଦିନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅଞ୍ଞାତିକା ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଚୀୱରଂ ସିବ୍ବେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ସିବ୍ବେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଆରାପଥେ ଆରାପଥେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସଦ୍ଧିଂ ସଂୱିଧାଯ ଏକଦ୍ଧାନମଗ୍ଗଂ ପଟିପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଟିପଜ୍ଜତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପଟିପନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସଦ୍ଧିଂ ସଂୱିଧାଯ ଏକଂ ନାୱଂ ଅଭିରୁହନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅଭିରୁହତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଅଭିରୂଳ୍ହେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଜାନଂ ଭିକ୍ଖୁନିପରିପାଚିତଂ ପିଣ୍ଡପାତଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ‘‘ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀ’’ତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସୀଦତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନିସିନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଓୱାଦୱଗ୍ଗୋ ତତିଯୋ।

୪। ଭୋଜନୱଗ୍ଗୋ

୧୬୮। ତତ୍ରୁତ୍ତରି ଆୱସଥପିଣ୍ଡଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଗଣଭୋଜନଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପରମ୍ପରଭୋଜନଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଦ୍ୱତ୍ତିପତ୍ତପୂରେ ପୂୱେ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ତତ୍ରୁତ୍ତରି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଗଣ୍ହାତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଗହିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଭୁତ୍ତାୱୀ ପୱାରିତୋ ଅନତିରିତ୍ତଂ ଖାଦନୀୟଂ ୱା ଭୋଜନୀୟଂ ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି । ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଭୁତ୍ତାୱିଂ ପୱାରିତଂ ଅନତିରିତ୍ତେନ ଖାଦନୀୟେନ ୱା ଭୋଜନୀୟେନ ୱା ଅଭିହଟ୍ଠୁଂ ପୱାରେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ତସ୍ସ ୱଚନେନ ଖାଦିସ୍ସାମି ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଭୋଜନପରିୟୋସାନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ୱିକାଲେ ଖାଦନୀୟଂ ୱା ଭୋଜନୀୟଂ ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଖାଦିସ୍ସାମି ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ସନ୍ନିଧିକାରକଂ ଖାଦନୀୟଂ ୱା ଭୋଜନୀୟଂ ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଖାଦିସ୍ସାମି ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପଣୀତଭୋଜନାନି ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାୟ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଅଦିନ୍ନଂ ମୁଖଦ୍ୱାରଂ ଆହାରଂ ଆହରନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଭୋଜନୱଗ୍ଗୋ ଚତୁତ୍ଥୋ।

୫। ଅଚେଲକୱଗ୍ଗୋ

୧୬୯। ଅଚେଲକସ୍ସ, ୱା ପରିବ୍ବାଜକସ୍ସ ୱା ପରିବ୍ବାଜିକାୟ ୱା ସହତ୍ଥା ଖାଦନୀୟଂ ୱା ଭୋଜନୀୟଂ ୱା ଦେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଦେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଦିନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁଂ – ''ଏହାୱୁସୋ, ଗାମଂ ୱା ନିଗମଂ ୱା ପିଣ୍ଡାୟ ପୱିସିସ୍ସାମା''ତି ତସ୍ସ ଦାପେତ୍ୱା ୱା ଅଦାପେତ୍ୱା ୱା ଉୟ୍ୟୋଜେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉୟ୍ୟୋଜେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଉୟ୍ୟୋଜିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ସଭୋଜନେ କୁଲେ ଅନୁପଖଜ୍ଜ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସୀଦତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନିସିନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସୀଦତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନିସିନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାୟ ରହୋ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସୀଦତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନିସିନ୍ନେ ଆପତ୍ତି

ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ନିମନ୍ତିତୋ ସଭତ୍ତୋ ସମାନୋ ପୁରେଭତ୍ତଂ ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ କୁଲେସୁ ଚାରିତ୍ତଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଠମଂ ପାଦଂ ଉମ୍ମାରଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଦୁତିଯଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ତତୁତ୍ତରି ଭେସଜ୍ଜଂ ୱିଞ୍ଞାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱିଞ୍ଞାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱିଞ୍ଞାପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଉୟ୍ୟୁତ୍ତଂ ସେନଂ ଦସ୍ସନାଯ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି । ଗଚ୍ଛତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଯତ୍ଥ ଠିତୋ ପସ୍ସତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅତିରେକତିରତ୍ତଂ ସେନାଯ ୱସନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱସତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱସିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଉୟ୍ୟୋଧିକଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଗଚ୍ଛତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଯତ୍ଥ ଠିତୋ ପସ୍ସତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅଚେଲକୱଗ୍ଗୋ ପଞ୍ଚମୋ।

୬। ସୁରାମେରଯୱଗ୍ଗୋ

୧୭୦। ମଜ୍ଜଂ ପିୱନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ''ପିୱିସ୍ସାମୀ''ତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଙ୍ଗୁଲିପତୋଦକେନ ହାସେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ହାସେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ହସିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଉଦକେ କୀଳନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ହେଟ୍ଠାଗୋପ୍ଫକେ ଉଦକେ କୀଳତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଉପରିଗୋପ୍ଫକେ କୀଳତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅନାଦରିଯଂ କରୋନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। କରୋତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଭିଂସାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭିଂସାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଭିଂସାପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଜୋତିଂ ସମାଦହିତ୍ୱା ୱିସିବ୍ବେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ସମାଦହତି , ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ସମାଦହିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଓରେନଦ୍ଧମାସଂ ନହାଯନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନହାଯତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନହାନପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅନାଦିଯିତ୍ୱା ତିଣ୍ଣଂ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣକରଣାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣକରଣଂ ନୱଂ ଚୀୱରଂ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପରିଭୁତ୍ତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ୱା ଭିକ୍ଖୁନିଯା ୱା ସିକ୍ଖମାନାଯ ୱା ସାମଣେରସ୍ସ ୱା ସାମଣେରିଯା ୱା ସାମଂ ଚୀୱରଂ ୱିକପ୍ପେତ୍ୱା ଅପ୍ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧାରଣଂ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପରିଭୁତ୍ତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ପତ୍ତଂ ୱା ଚୀୱରଂ ୱା ନିସୀଦନଂ ୱା ସୂଚିଘରଂ ୱା କାଯବନ୍ଧନଂ ୱା ଅପନିଧେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅପନିଧେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଅପନିଧିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ସୁରାମେରଯୱଗ୍ଗୋ ଛଟ୍ଠୋ।

୭। ସପ୍ପାଣକୱଗ୍ଗୋ

୧୭୧। ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ପାଣଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେନ୍ତୋ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ପାଣଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେନ୍ତୋ ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅନୋଦିସ୍ସ ଓପାତଂ ଖଣତି – ‘‘ୟୋ କୋଚି ପପତିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ମନୁସ୍ସୋ ତସ୍ମିଂ ପପତିତ୍ୱା ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ୟକ୍ଖୋ ୱା ପେତୋ ୱା ତିରଚ୍ଛାନଗତମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହୋ ୱା ତସ୍ମିଂ ପପତିତ୍ୱା ମରତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ତସ୍ମିଂ ପପତିତ୍ୱା ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ – ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ପାଣଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେନ୍ତୋ ଇମା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ଜାନଂ ସପ୍ପାଣକଂ ଉଦକଂ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପରିଭୁତ୍ତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଜାନଂ ୟଥାଧମ୍ମଂ ନିହତାଧିକରଣଂ ପୁନକମ୍ମାୟ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉକ୍କୋଟେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଉକ୍କୋଟିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ଜାନଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଜାନଂ ଊନୱୀସତିୱସ୍ସଂ ପୁଗ୍ଗଲଂ ଉପସମ୍ପାଦେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉପସମ୍ପାଦେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଉପସମ୍ପାଦିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଜାନଂ ଥେୟ୍ୟସତ୍ଥେନ ସଦ୍ଧିଂ ସଂୱିଧାୟ ଏକଦ୍ଧାନମଗ୍ଗଂ ପଟିପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଟିପଜ୍ଜତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପଟିପନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ସଂୱିଧାୟ ଏକଦ୍ଧାନମଗ୍ଗଂ ପଟିପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଟିପଜ୍ଜତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପଟିପନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପାପିକାୟ ଦିଟ୍ଠିୟା ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିୟା ଦୁକ୍କଟଂ; କମ୍ମୱାଚାପରିୟୋସାନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଜାନଂ ତଥାୱାଦିନା ଭିକ୍ଖୁନା ଅକଟାନୁଧମ୍ମେନ ତଂ ଦିଟ୍ଠିଂ ଅପ୍ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠେନ ସଦ୍ଧିଂ ସମ୍ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ସମ୍ଭୁଞ୍ଜତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ସମ୍ଭୁତ୍ତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଜାନଂ ତଥାନାସିତଂ ସମଣୁଦ୍ଦେସଂ ଉପଲାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉପଲାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଉପଲାପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ସପ୍ପାଣକୱଗ୍ଗୋ ସତ୍ତମୋ।

୮। ସହଧମ୍ମିକୱଗ୍ଗୋ

୧୭୨। ଭିକ୍ଖୂହି ସହଧମ୍ମିକଂ ୱୁଚ୍ଚମାନୋ – ‘‘ନ ତାୱାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଏତସ୍ମିଂ ସିକ୍ଖାପଦେ ସିକ୍ଖିସ୍ସାମି ୟାୱ ନ ଅଞ୍ଞଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ବ୍ୟତ୍ତଂ ୱିନୟଧରଂ ପରିପୁଚ୍ଛିସ୍ସାମୀ’’ତି ଭଣନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭଣତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଭଣିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ୱିନୟଂ ୱିୱଣ୍ଣେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱିୱଣ୍ଣେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱିୱଣ୍ଣିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ମୋହେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅନାରୋପିତେ ମୋହେ ମୋହେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଆରୋପିତେ ମୋହେ ମୋହେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ପହାରଂ ଦେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପହରତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପହଟେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ ।

ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ତଳସତ୍ତିକଂ ଉଗ୍ଗିରନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉଗ୍ଗିରତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଉଗ୍ଗିରିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମୂଲକେନ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅନୁଦ୍ଧଂସେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଅନୁଦ୍ଧଂସିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଉପଦହନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉପଦହତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଉପଦହିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୂନଂ ଭଣ୍ଡନଜାତାନଂ କଲହଜାତାନଂ ୱିୱାଦାପନ୍ନାନଂ ଉପସ୍ସୁତିଂ ତିଟ୍ଠନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ‘‘ସୋସ୍ସାମୀ’’ତି ଗଚ୍ଛତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଯତ୍ଥ ଠିତୋ ସୁଣାତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଧମ୍ମିକାନଂ କମ୍ମାନଂ ଛନ୍ଦଂ ଦତ୍ୱା ପଚ୍ଛା ଖୀୟନଧମ୍ମଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଖିୟ୍ୟତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଖିୟ୍ୟିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ସଙ୍ଘେ ୱିନିଚ୍ଛୟକଥାୟ ୱତ୍ତମାନାୟ ଛନ୍ଦଂ ଅଦତ୍ୱା ଉଟ୍ଠାୟାସନା ପକ୍କମନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପରିସାୟ ହତ୍ଥପାସଂ ୱିଜହନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ୱିଜହିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ସମଗ୍ଗେନ ସଙ୍ଘେନ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା ପଚ୍ଛା ଖୀୟନଧମ୍ମଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଖିୟ୍ୟତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଖିୟ୍ୟିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଜାନଂ ସଙ୍ଘିକଂ ଲାଭଂ ପରିଣତଂ ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ପରିଣାମେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପରିଣାମେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପରିଣାମିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ସହଧମ୍ମିକୱଗ୍ଗୋ ଅଟ୍ଠମୋ।

୯। ରାଜୱଗ୍ଗୋ

୧୭୩। ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପଟିସଂୱିଦିତୋ ରଞ୍ଞୋ ଅନ୍ତେପୁରଂ ପୱିସନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଠମଂ ପାଦଂ ଉମ୍ମାରଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଦୁତିୟଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ରତନଂ ଉଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଗଣ୍ହାତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଗହିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ସନ୍ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅନାପୁଚ୍ଛା ୱିକାଲେ ଗାମଂ ପୱିସନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଠମଂ ପାଦଂ ପରିକ୍ଖେପଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଦୁତିୟଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଅଟ୍ଠିମୟଂ ୱା ଦନ୍ତମୟଂ ୱା ୱିସାଣମୟଂ ୱା ସୂଚିଘରଂ କାରାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କାରାପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ମଞ୍ଚଂ ୱା ପୀଠଂ ୱା କାରାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କାରାପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ମଞ୍ଚଂ ୱା ପୀଠଂ ୱା ତୂଲୋନଦ୍ଧଂ କାରାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କାରାପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ନିସୀଦନଂ କାରାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କାରାପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ କଣ୍ଡୁପ୍ପଟିଚ୍ଛାଦିଂ କାରାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କାରାପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ୱସ୍ସିକସାଟିକଂ କାରାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କାରାପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଚୀୱରଂ କାରାପେନ୍ତୋ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ସୁଗତଚୀୱରପ୍ପମାଣଂ ଚୀୱରଂ କାରାପେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି , ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କାରାପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ – ସୁଗତଚୀୱରପ୍ପମାଣଂ ଚୀୱରଂ କାରାପେନ୍ତୋ ଇମା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ରାଜୱଗ୍ଗୋ ନୱମୋ। ଖୁଦ୍ଦକା ନିଟ୍ଠିତା।

୫। ପାଟିଦେସନୀଯକଣ୍ଡଂ

୧୭୪। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅନ୍ତରଘରଂ ପୱିଟ୍ଠାଯ ହତ୍ଥତୋ ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅନ୍ତରଘରଂ ପୱିଟ୍ଠାଯ ହତ୍ଥତୋ ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀଯସ୍ସ – ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅନ୍ତରଘରଂ ପୱିଟ୍ଠାଯ ହତ୍ଥତୋ ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଇମା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ଭିକ୍ଖୁନିଯା ୱୋସାସନ୍ତିଯା ନ ନିୱାରେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀଯସ୍ସ।

ସେକ୍ଖସମ୍ମତେସୁ କୁଲେସୁ ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀଯସ୍ସ।

ଆରଞ୍ଞକେସୁ ସେନାସନେସୁ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପଟିସଂୱିଦିତଂ ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ଅଜ୍ଝାରାମେ ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଆରଞ୍ଞକେସୁ ସେନାସନେସୁ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପଟିସଂୱିଦିତଂ ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ଅଜ୍ଝାରାମେ ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି । ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀଯସ୍ସ – ଆରଞ୍ଞକେସୁ ସେନାସନେସୁ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପଟିସଂୱିଦିତଂ ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ଅଜ୍ଝାରାମେ ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଇମା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ଚତ୍ତାରୋ ପାଟିଦେସନୀଯା ନିଟ୍ଠିତା।

୬। ସେଖିଯକଣ୍ଡଂ

୧। ପରିମଣ୍ଡଲୱଗ୍ଗୋ

୧୭୫। ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ପୁରତୋ ୱା ପଚ୍ଛତୋ ୱା ଓଲମ୍ବେନ୍ତୋ ନିୱାସେନ୍ତୋ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ପୁରତୋ ୱା ପଚ୍ଛତୋ ୱା ଓଲମ୍ବେନ୍ତୋ ନିୱାସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ – ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ପୁରତୋ ୱା ପଚ୍ଛତୋ ୱା ଓଲମ୍ବେନ୍ତୋ ନିୱାସେନ୍ତୋ ଇମଂ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ପୁରତୋ ୱା ପଚ୍ଛତୋ ୱା ଓଲମ୍ବେନ୍ତୋ ପାରୁପନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ କାଯଂ ୱିୱରିତ୍ୱା ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ କାଯଂ ୱିୱରିତ୍ୱା ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ହତ୍ଥଂ ୱା ପାଦଂ ୱା କୀଳାପେନ୍ତୋ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ହତ୍ଥଂ ୱା ପାଦଂ ୱା କୀଳାପେନ୍ତୋ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ତହଂ ତହଂ ଓଲୋକେନ୍ତୋ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ତହଂ ତହଂ ଓଲୋକେନ୍ତୋ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉକ୍ଖିତ୍ତକାଯ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉକ୍ଖିତ୍ତକାଯ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

ପରିମଣ୍ଡଲୱଗ୍ଗୋ ପଠମୋ।

୨। ଉଜ୍ଜଗ୍ଘିକୱଗ୍ଗୋ

୧୭୬। …ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଜ୍ଜଗ୍ଘିକାଯ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଜ୍ଜଗ୍ଘିକାଯ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚାସଦ୍ଦଂ ମହାସଦ୍ଦଂ କରୋନ୍ତୋ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚାସଦ୍ଦଂ ମହାସଦ୍ଦଂ କରୋନ୍ତୋ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ କାଯପ୍ପଚାଲକଂ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ କାଯପ୍ପଚାଲକଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ବାହୁପ୍ପଚାଲକଂ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ବାହୁପ୍ପଚାଲକଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୀସପ୍ପଚାଲକଂ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୀସପ୍ପଚାଲକଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

ଉଜ୍ଜଗ୍ଘିକୱଗ୍ଗୋ ଦୁତିଯୋ।

୩। ଖମ୍ଭକତୱଗ୍ଗୋ

୧୭୭। …ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଖମ୍ଭକତୋ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଖମ୍ଭକତୋ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଓଗୁଣ୍ଠିତୋ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଓଗୁଣ୍ଠିତୋ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉକ୍କୁଟିକାଯ ଅନ୍ତରଘରେ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ପଲ୍ଲତ୍ଥିକାଯ ଅନ୍ତରଘରେ ନିସୀଦନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଅସକ୍କଚ୍ଚଂ ପିଣ୍ଡପାତଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ତହଂ ତହଂ ଓଲୋକେନ୍ତୋ ପିଣ୍ଡପାତଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୂପଞ୍ଞେଓ ବହୁଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଥୂପୀକତଂ ପିଣ୍ଡପାତଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

ଖମ୍ଭକତୱଗ୍ଗୋ ତତିଯୋ।

୪। ପିଣ୍ଡପାତୱଗ୍ଗୋ

୧୭୮। …ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଅସକ୍କଚ୍ଚଂ ପିଣ୍ଡପାତଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ତହଂ ତହଂ ଓଲୋକେନ୍ତୋ ପିଣ୍ଡପାତଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ତହଂ ତହଂ ଓମସିତ୍ୱା ପିଣ୍ଡପାତଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୂପଞ୍ଞେଓ ବହୁଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଥୂପକତୋ ଓମଦ୍ଦିତ୍ୱା ପିଣ୍ଡପାତଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୂପଂ ୱା ବ୍ୟଞ୍ଜନଂ ୱା ଓଦନେନ ପଟିଚ୍ଛାଦେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୂପଂ ୱା ଓଦନଂ ୱା ଅଗିଲାନୋ ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାଯ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଜ୍ଝାନସଞ୍ଞୀ ପରେସଂ ପତ୍ତଂ ଓଲୋକେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ମହନ୍ତଂ କବଳଂ କରୋନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଦୀଘଂ ଆଲୋପଂ କରୋନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

ପିଣ୍ଡପାତୱଗ୍ଗୋ ଚତୁତ୍ଥୋ।

୫। କବଳୱଗ୍ଗୋ

୧୭୯। …ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଅନାହଟେ କବଳେ ମୁଖଦ୍ୱାରଂ ୱିୱରନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଭୁଞ୍ଜମାନୋ ସବ୍ବଂ ହତ୍ଥଂ ମୁଖେ ପକ୍ଖିପନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ସକବଳେନ ମୁଖେନ ବ୍ୟାହରନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ପିଣ୍ଡୁକ୍ଖେପକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ କବଳାୱଚ୍ଛେଦକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଅୱଗଣ୍ଡକାରକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ହତ୍ଥନିଦ୍ଧୁନକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସିତ୍ଥାୱକାରକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଜିୱ୍ହାନିଚ୍ଛାରକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଚପୁଚପୁକାରକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

କବଳୱଗ୍ଗୋ ପଞ୍ଚମୋ।

୬। ସୁରୁସୁରୁୱଗ୍ଗୋ

୧୮୦। …ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୁରୁସୁରୁକାରକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ହତ୍ଥନିଲ୍ଲେହକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ପତ୍ତନିଲ୍ଲେହକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଓଟ୍ଠନିଲ୍ଲେହକଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସାମିସେନ ହତ୍ଥେନ ପାନୀୟଥାଲକଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସସିତ୍ଥକଂ ପତ୍ତଧୋୱନଂ ଅନ୍ତରଘରେ ଛଡ୍ଡେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଛତ୍ତପାଣିସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଦଣ୍ଡପାଣିସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସତ୍ଥପାଣିସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଆୱୁଧପାଣିସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

ସୁରୁସୁରୁୱଗ୍ଗୋ ଛଟ୍ଠୋ।

୭। ପାଦୁକୱଗ୍ଗୋ

୧୮୧। …ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ପାଦୁକାରୁଳ୍ହସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉପାହନାରୁଳ୍ହସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଯାନଗତସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ସୟନଗତସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ପଲ୍ଲତ୍ଥିକାୟ ନିସିନ୍ନସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ୱେଠିତସୀସସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଓଗୁଣ୍ଠିତସୀସସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଛମାଯଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଆସନେ ନିସିନ୍ନସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ନୀଚେ ଆସନେ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଉଚ୍ଚେ ଆସନେ ନିସିନ୍ନସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଠିତୋ ନିସିନ୍ନସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ପଚ୍ଛତୋ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ପୁରତୋ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉପ୍ପଥେନ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ପଥେନ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଠିତୋ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା କରୋନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

…ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ହରିତେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତୋ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ – ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତୋ ଇମଂ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି।

ପାଦୁକୱଗ୍ଗୋ ସତ୍ତମୋ।

ସେଖିଯା ନିଟ୍ଠିତା।

କତାପତ୍ତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଦୁତିଯୋ।

୩। ୱିପତ୍ତିୱାରୋ

୧୮୨। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜତି? ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଏକଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଭଜତି – ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ।

ୱିପତ୍ତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ତତିଯୋ।

୪। ସଙ୍ଗହିତୱାରୋ

୧୮୩। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ତୀହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଏକେନ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସଙ୍ଗହିତା –

ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ।

ସଙ୍ଗହିତଵାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଚତୁତ୍ଥୋ।

୫। ସମୁଟ୍ଠାନଵାରୋ

୧୮୪। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତିଯୋ ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି [ସମୁଟ୍ଠହନ୍ତି (ସୀ। ସ୍ୟା।)]? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତିଯୋ ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ଵାଚତୋ… ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ଵା ପସ୍ସାଵଂ ଵା ଖେଳଂ ଵା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ଵା ପସ୍ସାଵଂ ଵା ଖେଳଂ ଵା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଵାଚତୋ।

ସମୁଟ୍ଠାନଵାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଞ୍ଚମୋ।

୬। ଅଧିକରଣଵାରୋ

୧୮୫। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ଵା ପସ୍ସାଵଂ ଵା ଖେଳଂ ଵା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ଵା ପସ୍ସାଵଂ ଵା ଖେଳଂ ଵା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ।

ଅଧିକରଣଵାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଛଟ୍ଠୋ।

୭। ସମଥଵାରୋ

୧୮୬। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାଵିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାଵିନଯେନ ଚ ତିଣଵତ୍ଥାରକେନ ଚ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ଵା ପସ୍ସାଵଂ ଵା ଖେଳଂ ଵା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି? ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ଵା ପସ୍ସାଵଂ ଵା ଖେଳଂ ଵା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାଵିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାଵିନଯେନ ଚ ତିଣଵତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ସମଥଵାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ସତ୍ତମୋ।

୮। ସମୁଚ୍ଚଯଵାରୋ

୧୮୭। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵନ୍ତୋ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵନ୍ତୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅକ୍ଖାଯିତେ ସରୀରେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତେ ସରୀରେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ଵଟ୍ଟକତେ ମୁଖେ ଅଚ୍ଛୁପନ୍ତଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପଵେସେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵନ୍ତୋ ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଵିପତ୍ତୀନଂ କତି ଵିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି, ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା, ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ

କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ, ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ତୀହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତୋ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତୋ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ – ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତୋ ଇମଂ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି।

ସା ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜତି, ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା, ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି, ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ, ସତ୍ତନ୍ନଂ, ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି? ସା ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଏକଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଭଜତି – ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଏକେନ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସଙ୍ଗହିତା – ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ସମୁଚ୍ଚଯୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଅଟ୍ଠମୋ।

ଇମେ ଅଟ୍ଠ ୱାରା ସଜ୍ଝାଯମଗ୍ଗେନ ଲିଖିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

କତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି କତି ଚ, ୱିପତ୍ତିସଙ୍ଗହେନ ଚ;

ସମୁଟ୍ଠାନାଧିକରଣା ସମଥୋ, ସମୁଚ୍ଚଯେନ ଚାତି।

୧। କତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତିୱାରୋ

୧। ପାରାଜିକକଣ୍ଡଂ

୧୮୮। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, କଂ ଆରବ୍ଭ, କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ…ପେ… କେନାଭତନ୍ତି?

ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ୱେସାଲିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସୁଦିନ୍ନଂ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ପୁରାଣଦୁତିଯିକାଯ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଦ୍ୱେ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ। ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି ତସ୍ମିଂ ନତ୍ଥି। ସବ୍ବତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି। ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତି। ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କତ୍ଥୋଗଧଂ କତ୍ଥ ପରିଯାପନ୍ନନ୍ତି? ନିଦାନୋଗଧଂ ନିଦାନପରିଯାପନ୍ନଂ। କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତୀତି? ଦୁତିଯେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି। ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତମା ୱିପତ୍ତୀତି? ସୀଲୱିପତ୍ତି। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋତି? ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତୀତି? ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ… କେନାଭତନ୍ତି? ପରମ୍ପରାଭତଂ –

ଉପାଲି ଦାସକୋ ଚେୱ, ସୋଣକୋ ସିଗ୍ଗୱୋ ତଥା;

ମୋଗ୍ଗଲିପୁତ୍ତେନ ପଞ୍ଚମା, ଏତେ ଜମ୍ବୁସିରିୱ୍ହୟେ। …ପେ…;

ଏତେ ନାଗା ମହାପଞ୍ଞା, ୱିନୟଞ୍ଞୂ ମଗ୍ଗକୋୱିଦା;

ୱିନୟଂ ଦୀପେ ପକାସେସୁଂ, ପିଟକଂ ତମ୍ବପଣ୍ଣିୟାତି।

୧୮୯। ୟଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟନପଚ୍ଚୟା ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଧନିୟଂ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଧନିୟୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ରଞ୍ଞୋ ଦାରୂନି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିୟା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାୟତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୯୦। ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପନପଚ୍ଚୟା ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ୱେସାଲିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିୟା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାୟତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୧୯୧। ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପନପଚ୍ଚୟା ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ୱେସାଲିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ୱଗ୍ଗୁମୁଦାତୀରିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ୱଗ୍ଗୁମୁଦାତୀରିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଗିହୀନଂ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞସ୍ସ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମସ୍ସ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିୟା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାୟତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଚତ୍ତାରୋ ପାରାଜିକା ନିଟ୍ଠିତା।

୨। ସଙ୍ଘାଦିସେସକଣ୍ଡାଦି

୧୯୨। ୟଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱାଅସୁଚିଂ ମୋଚନପଚ୍ଚୟା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ, କଂ ଆରବ୍ଭ, କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ…ପେ… କେନାଭତନ୍ତି?

ୟଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚନପଚ୍ଚୟା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସେୟ୍ୟସକଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆୟସ୍ମା ସେୟ୍ୟସକୋ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି ତସ୍ମିଂ ନତ୍ଥି। ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି। ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି। ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କତ୍ଥୋଗଧଂ କତ୍ଥ ପରିୟାପନ୍ନନ୍ତି? ନିଦାନୋଗଧଂ ନିଦାନପରିୟାପନ୍ନଂ। କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତୀତି? ତତିୟେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି। ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତମା ୱିପତ୍ତୀତି? ସୀଲୱିପତ୍ତି। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋତି? ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତୀତି? ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ… କେନାଭତନ୍ତି? ପରମ୍ପରାଭତଂ –

ଉପାଲି ଦାସକୋ ଚେୱ, ସୋଣକୋ ସିଗ୍ଗୱୋ ତଥା;

ମୋଗ୍ଗଲିପୁତ୍ତେନ ପଞ୍ଚମା, ଏତେ ଜମ୍ବୁସିରିୱ୍ହୟେ। …ପେ…;

ଏତେ ନାଗା ମହାପଞ୍ଞା, ୱିନୟଞ୍ଞୂ ମଗ୍ଗକୋୱିଦା;

ୱିନଯଂ ଦୀପେ ପକାସେସୁଂ, ପିଟକଂ ତମ୍ବପଣ୍ଣିଯାତି।

ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ମାତୁଗାମସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ମାତୁଗାମସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ସଞ୍ଞାଚିକାଯ କୁଟିଂ କାରାପନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି ? ଆଳୱିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଳୱକେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ସଞ୍ଞାଚିକାଯ କୁଟିଯୋ କାରାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କାରାପନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? କୋସମ୍ବିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଛନ୍ନଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଛନ୍ନୋ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ ସୋଧେନ୍ତୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚେତିଯରୁକ୍ଖଂ ଛେଦାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ମେତ୍ତିଯଭୂମଜକେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ମେତ୍ତିଯଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚିଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାଯ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ମେତ୍ତିଯଭୂମଜକେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ମେତ୍ତିଯଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାଯ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ସଙ୍ଘଭେଦକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଦେୱଦତ୍ତଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଦେୱଦତ୍ତୋ ସମଗ୍ଗସ୍ସ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଭେଦାଯ ପରକ୍କମି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଭେଦକାନୁଵତ୍ତକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଯାଵତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଦେଵଦତ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘଭେଦାଯ ପରକ୍କମନ୍ତସ୍ସ ଅନୁଵତ୍ତକା ଅହେସୁଂ ଵଗ୍ଗଵାଦକା, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଵାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି… ପେ…।

ଦୁବ୍ବଚସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଯାଵତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? କୋସମ୍ବିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଛନ୍ନଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଆଯସ୍ମା ଛନ୍ନୋ ଭିକ୍ଖୂହି ସହଧମ୍ମିକଂ ଵୁଚ୍ଚମାନୋ ଅତ୍ତାନଂ ଅଵଚନୀଯଂ ଅକାସି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଵାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

କୁଲଦୂସକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଯାଵତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକା ଭିକ୍ଖୂ ସଙ୍ଘେନ ପବ୍ବାଜନୀଯକମ୍ମକତା ଭିକ୍ଖୂ ଛନ୍ଦଗାମିତା ଦୋସଗାମିତା ମୋହଗାମିତା ଭଯଗାମିତା ପାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଵାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ଵା ପସ୍ସାଵଂ ଵା ଖେଳଂ ଵା କରଣପଚ୍ଚଯା ଦୁକ୍କଟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରମ୍ପି ପସ୍ସାଵମ୍ପି ଖେଳମ୍ପି ଅକଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଵାଚତୋ…ପେ…।

କତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତିଵାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଠମୋ।

୨। କତାପତ୍ତିଵାରୋ

୧। ପାରାଜିକକଣ୍ଡଂ

୧୯୩। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵନପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି ? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵନପଚ୍ଚଯା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଅକ୍ଖାଯିତେ ସରୀରେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତେ ସରୀରେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ ; ଵଟ୍ଟକତେ ମୁଖେ ଅଚ୍ଛୁପନ୍ତଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପଵେସେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଜତୁମଟ୍ଠକେ ପାଚିତ୍ତିଯଂ – ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵନପଚ୍ଚଯା ଇମା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିଯନପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିଯନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଞ୍ଚମାସକଂ ଵା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ଵା ଅଗ୍ଘନକଂ ଅଦିନ୍ନଂ ଥେଯ୍ୟସଙ୍ଖାତଂ ଆଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଅତିରେକମାସକଂ ଵା ଊନପଞ୍ଚମାସକଂ ଵା ଅଗ୍ଘନକଂ ଅଦିନ୍ନଂ ଥେଯ୍ୟସଙ୍ଖାତଂ ଆଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ମାସକଂ ଵା ଊନମାସକଂ ଵା ଅଗ୍ଘନକଂ ଅଦିନ୍ନଂ ଥେଯ୍ୟସଙ୍ଖାତଂ ଆଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିଯନପଚ୍ଚଯା ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ମନୁସ୍ସଵିଗ୍ଗହଂ ଜୀଵିତା ଵୋରୋପନପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ମନୁସ୍ସଵିଗ୍ଗହଂ ଜୀଵିତା ଵୋରୋପନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ମନୁସ୍ସଂ ଓଦିସ୍ସ ଓପାତଂ ଖଣତି ''ପପତିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ପପତିତେ ଦୁକ୍ଖା ଵେଦନା ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ମନୁସ୍ସଵିଗ୍ଗହଂ ଜୀଵିତା ଵୋରୋପନପଚ୍ଚଯା ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପନପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ, ''ଯୋ ତେ ଵିହାରେ ଵସତି ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅରହା''ତି ଭଣତି, ପଟିଵିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ନ ପଟିଵିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପନପଚ୍ଚଯା ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ଚତ୍ତାରୋ ପାରାଜିକା ନିଟ୍ଠିତା।

୨। ସଙ୍ଘାଦିସେସକଣ୍ଡାଦି

୧୯୪। ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚନପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିମୋଚନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ନ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ – ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିମୋଚନପଚ୍ଚଯା ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ଅଧକ୍ଖକଂ ଉବ୍ଭୁଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଗହଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଭିକ୍ଖୁ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; କାଯେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; କାଯପଟିବଦ୍ଧେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଙ୍ଗୁଲିପତୋଦକେ ପାଚିତ୍ତିଯଂ – କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଇମା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ ଠପେତ୍ୱା ଅଧକ୍ଖକଂ ଉବ୍ଭୁଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ମାତୁଗାମସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ପଣ୍ଡକସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ତିରଚ୍ଛାନଗତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ନ ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ନ ୱୀମଂସତି ନ ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ସଞ୍ଞାଚିକାଯ କୁଟିଂ କାରାପନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – କାରାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଏକଂ ପିଣ୍ଡଂ [ଏକପିଣ୍ଡେ (ସ୍ୟା।)] ଅନାଗତେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ତସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡେ ଆଗତେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କାରାପନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – କାରାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଏକଂ ପିଣ୍ଡଂ ଅନାଗତେ, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ତସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡେ ଆଗତେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଅନୋକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଚାୱନାଧିପ୍ପାଯୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଓକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଅକ୍କୋସାଧିପ୍ପାଯୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଓମସୱାଦସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାଯ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଅନୋକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଚାୱନାଧିପ୍ପାଯୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଓକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଅକ୍କୋସାଧିପ୍ପାଯୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଓମସୱାଦସ୍ସ।

ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭେଦକାନୁୱତ୍ତକା ଭିକ୍ଖୂ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦୁବ୍ବଚୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା;

କମ୍ମୱାଚାପରିୟୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

କୁଲଦୂସକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିୟୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ – ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଇମଂ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି।

କତାପତ୍ତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଦୁତିୟୋ।

୩। ୱିପତ୍ତିୱାରୋ

୧୯୫। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜତି? ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଏକଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଭଜତି – ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ।

ୱିପତ୍ତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ତତିୟୋ।

୪। ସଙ୍ଗହିତୱାରୋ

୧୯୬। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିୟୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିୟୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଚତୂହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ…ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତି ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତି ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଏକେନ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସଙ୍ଗହିତା – ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ।

ସଙ୍ଗହିତୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଚତୁତ୍ଥୋ।

୫। ସମୁଟ୍ଠାନୱାରୋ

୧୯୭। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିୟୋ ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିୟୋ ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ… ପେ…।

ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତି ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତି ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ସମୁଟ୍ଠାନୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଞ୍ଚମୋ।

୬। ଅଧିକରଣୱାରୋ

୧୯୮। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ।

ଅଧିକରଣୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଛଟ୍ଠୋ।

୭। ସମଥୱାରୋ

୧୯୯। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ; ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତି ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି? ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତି ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚାତି।

ସମଥୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ସତ୍ତମୋ।

୮। ସମୁଚ୍ଚଯୱାରୋ

୨୦୦। ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅକ୍ଖାଯିତେ ସରୀରେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତେ ସରୀରେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ୱଟ୍ଟକତେ ମୁଖେ ଅଚ୍ଛୁପନ୍ତଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଜତୁମଟ୍ଠକେ ପାଚିତ୍ତିଯଂ – ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନପଚ୍ଚଯା ଇମା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଚତୂହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ, ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଦୁକ୍କଟଂ – ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣପଚ୍ଚଯା ଇମଂ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ସା ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜତି? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି? ସା ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଏକଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଭଜତି – ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଏକେନ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସଙ୍ଗହିତା – ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚାତି।

ସମୁଚ୍ଚଯଵାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଅଟ୍ଠମୋ।

ଅଟ୍ଠପଚ୍ଚଯଵାରା ନିଟ୍ଠିତା।

ମହାଵିଭଙ୍ଗେ ସୋଳସମହାଵାରା ନିଟ୍ଠିତା।

ଭିକ୍ଖୁଵିଭଙ୍ଗମହାଵାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ଭିକ୍ଖୁନୀଵିଭଙ୍ଗୋ

୧। କତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତିଵାରୋ

୧। ପାରାଜିକକଣ୍ଡଂ

୨୦୧। ଯଂ ତେନ ଭଗଵତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ପଠମଂ ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ? କଂ ଆରବ୍ଭ? କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ? ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି? ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତି? ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି? ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତି? ଚତୁନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କତ୍ଥୋଗଧଂ କତ୍ଥ ପରିଯାପନ୍ନଂ? କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଵିପତ୍ତୀନଂ କତମା ଵିପତ୍ତି? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି? କୋ ତତ୍ଥ ଵିନଯୋ? କୋ ତତ୍ଥ ଅଭିଵିନଯୋ? କିଂ ତତ୍ଥ ପାତିମୋକ୍ଖଂ? କିଂ ତତ୍ଥ ଅଧିପାତିମୋକ୍ଖଂ? କା ଵିପତ୍ତି? କା ସମ୍ପତ୍ତି? କା ପଟିପତ୍ତି? କତି ଅତ୍ଥଵସେ ପଟିଚ୍ଚ ଭଗଵତା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ପଠମଂ ପାରାଜିକଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ? କା ସିକ୍ଖନ୍ତି? କା ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖା? କତ୍ଥ ଠିତଂ? କା ଧାରେନ୍ତି? କସ୍ସ ଵଚନଂ? କେନାଭତନ୍ତି?

୨୦୨। ଯଂ ତେନ ଭଗଵତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ପଠମଂ ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସୁନ୍ଦରୀନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସୁନ୍ଦରୀନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅଵସ୍ସୁତା ଅଵସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି ତସ୍ମିଂ ନତ୍ଥି। ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି , ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି। ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କତ୍ଥୋଗଧଂ କତ୍ଥ ପରିଯାପନ୍ନନ୍ତି? ନିଦାନୋଗଧଂ ନିଦାନପରିଯାପନ୍ନଂ। କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତୀତି? ଦୁତିଯେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଵିପତ୍ତୀନଂ କତମା ଵିପତ୍ତୀତି? ସୀଲଵିପତ୍ତି। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋତି? ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତୀତି? ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଵାଚତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣନ୍ତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତୀତି? ଦ୍ଵୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାଵିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ। କୋ ତତ୍ଥ ଵିନଯୋ, କୋ ତତ୍ଥ ଅଭିଵିନଯୋତି? ପଞ୍ଞତ୍ତି ଵିନଯୋ, ଵିଭତ୍ତି ଅଭିଵିନଯୋ। କିଂ ତତ୍ଥ ପାତିମୋକ୍ଖଂ, କିଂ ତତ୍ଥ ଅଧିପାତିମୋକ୍ଖନ୍ତି? ପଞ୍ଞତ୍ତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ, ଵିଭତ୍ତି ଅଧିପାତିମୋକ୍ଖଂ। କା ଵିପତ୍ତୀତି? ଅସଂଵରୋ ଵିପତ୍ତି। କା ସମ୍ପତ୍ତୀତି ? ସଂଵରୋ ସମ୍ପତ୍ତି। କା ପଟିପତ୍ତୀତି? ନ ଏଵରୂପଂ କରିସ୍ସାମୀତି ଯାଵଜୀଵଂ ଆପାଣକୋଟିକଂ ସମାଦାଯ ସିକ୍ଖତି ସିକ୍ଖାପଦେସୁ [ଆ। ନି। ୧୦।୩୧] କତି ଅତ୍ଥଵସେ ପଟିଚ୍ଚ ଭଗଵତା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ପଠମଂ ପାରାଜିକଂ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ଦସ ଅତ୍ଥଵସେ ପଟିଚ୍ଚ ଭଗଵତା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ପଠମଂ ପାରାଜିକଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ – ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁତାଯ, ସଙ୍ଘଫାସୁତାଯ, ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ, ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଫାସୁଵିହାରାଯ, ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସଵାନଂ ସଂଵରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସଵାନଂ ପଟିଘାତାଯ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ, ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାଵାଯ, ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା, ଵିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ। କା ସିକ୍ଖନ୍ତୀତି? ସେକ୍ଖା ଚ ପୁଥୁଜ୍ଜନକଲ୍ୟାଣିକା ଚ ସିକ୍ଖନ୍ତି। କା ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖାତି? ଅରହନ୍ତିଯୋ [ଅରହନ୍ତା (କ।)] ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖା। କତ୍ଥ ଠିତନ୍ତି? ସିକ୍ଖାକାମାସୁ ଠିତଂ। କା ଧାରେନ୍ତୀତି? ଯାସଂ ଵତ୍ତତି ତା ଧାରେନ୍ତି। କସ୍ସ ଵଚନନ୍ତି? ଭଗଵତୋ ଵଚନଂ ଅରହତୋ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ। କେନାଭତନ୍ତି? ପରମ୍ପରାଭତଂ –

ଉପାଲି ଦାସକୋ ଚେଵ, ସୋଣକୋ ସିଗ୍ଗଵୋ ତଥା;

ମୋଗ୍ଗଲିପୁତ୍ତେନ ପଞ୍ଚମା, ଏତେ ଜମ୍ବୁସିରିଵ୍ହୟେ।

ତତୋ ମହିନ୍ଦୋ ଇଟ୍ଟିୟୋ, ଉତ୍ତିୟୋ ସମ୍ବଲୋ ତଥା;

ଭଦ୍ଦନାମୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ଏତେ ନାଗା ମହାପଞ୍ଞା, ଜମ୍ବୁଦୀପା ଇଧାଗତା;

ଵିନୟଂ ତେ ଵାଚୟିଂସୁ, ପିଟକଂ ତମ୍ବପଣ୍ଣିୟା।

ନିକାୟେ ପଞ୍ଚ ଵାଚେସୁଂ, ସତ୍ତ ଚେଵ ପକରଣେ;

ତତୋ ଅରିଟ୍ଠୋ ମେଧାଵୀ, ତିସ୍ସଦତ୍ତୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ଵିସାରଦୋ କାଳସୁମନୋ, ଥେରୋ ଚ ଦୀଘନାମକୋ;

ଦୀଘସୁମନୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ପୁନଦେଵ କାଳସୁମନୋ, ନାଗତ୍ଥେରୋ ଚ ବୁଦ୍ଧରକ୍ଖିତୋ;

ତିସ୍ସତ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାଵୀ, ଦେଵତ୍ଥେରୋ ଚ ପଣ୍ଡିତୋ।

ପୁନଦେଵ ସୁମନୋ ମେଧାଵୀ, ଵିନୟେ ଚ ଵିସାରଦୋ;

ବହୁସ୍ସୁତୋ ଚୂଳନାଗୋ, ଗଜୋଵ ଦୁପ୍ପଧଂସିୟୋ।

ଧମ୍ମପାଲିତନାମୋ ଚ, ରୋହଣେ ସାଧୁପୂଜିତୋ;

ତସ୍ସ ସିସ୍ସୋ ମହାପଞ୍ଞୋ, ଖେମନାମୋ ତିପେଟକୋ।

ଦୀପେ ତାରକରାଜାଵ ପଞ୍ଞାୟ ଅତିରୋଚଥ;

ଉପତିସ୍ସୋ ଚ ମେଧାଵୀ, ଫୁସ୍ସଦେଵୋ ମହାକଥୀ।

ପୁନଦେଵ ସୁମନୋ ମେଧାଵୀ, ପୁପ୍ଫନାମୋ ବହୁସ୍ସୁତୋ;

ମହାକଥୀ ମହାସିଵୋ, ପିଟକେ ସବ୍ବତ୍ଥ କୋଵିଦୋ।

ପୁନଦେଵ ଉପାଲି ମେଧାଵୀ, ଵିନୟେ ଚ ଵିସାରଦୋ;

ମହାନାଗୋ ମହାପଞ୍ଞୋ, ସଦ୍ଧମ୍ମଵଂସକୋଵିଦୋ।

ପୁନଦେଵ ଅଭୟୋ ମେଧାଵୀ, ପିଟକେ ସବ୍ବତ୍ଥ କୋଵିଦୋ;

ତିସ୍ସତ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାଵୀ, ଵିନୟେ ଚ ଵିସାରଦୋ।

ତସ୍ସ ସିସ୍ସୋ ମହାପଞ୍ଞୋ, ପୁପ୍ଫନାମୋ ବହୁସ୍ସୁତୋ;

ସାସନଂ ଅନୁରକ୍ଖନ୍ତୋ, ଜମ୍ବୁଦୀପେ ପତିଟ୍ଠିତୋ।

ଚୂଳାଭୟୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ୱିନଯେ ଚ ୱିସାରଦୋ;

ତିସ୍ସତ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ସଦ୍ଧମ୍ମୱଂସକୋୱିଦୋ।

ଚୂଳଦେୱୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ୱିନଯେ ଚ ୱିସାରଦୋ;

ସିୱତ୍ଥେରୋ ଚ ମେଧାୱୀ, ୱିନଯେ ସବ୍ବତ୍ଥ କୋୱିଦୋ।

ଏତେ ନାଗା ମହାପଞ୍ଞା, ୱିନଯଞ୍ଞୂ ମଗ୍ଗକୋୱିଦା;

ୱିନଯଂ ଦୀପେ ପକାସେସୁଂ, ପିଟକଂ ତମ୍ବପଣ୍ଣିଯାତି।

୨୦୩। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଛଟ୍ଠଂ ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଜାନଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ନେୱତ୍ତନା ପଟିଚୋଦେସି ଗଣସ୍ସ ଆରୋଚେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୨୦୪। ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ସତ୍ତମଂ ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ସମଗ୍ଗେନ ସଙ୍ଘେନ ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ଅରିଟ୍ଠଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଗଦ୍ଧବାଧିପୁବ୍ବଂ ଅନୁୱତ୍ତି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

୨୦୫। ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଅଟ୍ଠମଂ ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଅଟ୍ଠମଂ ୱତ୍ଥୁଂ ପରିପୂରେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ଅଟ୍ଠ ପାରାଜିକା ନିଟ୍ଠିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ମେଥୁନାଦିନ୍ନାଦାନଞ୍ଚ , ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହୁତ୍ତରି;

କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ଛାଦେତି, ଉକ୍ଖିତ୍ତା ଅଟ୍ଠ ୱତ୍ଥୁକା;

ପଞ୍ଞାପେସି ମହାୱୀରୋ, ଛେଜ୍ଜୱତ୍ଥୂ ଅସଂସଯାତି।

୨। ସଙ୍ଘାଦିସେସକଣ୍ଡଂ

୨୦୬। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଉସ୍ସଯୱାଦିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅଙ୍ଗଂ କରୋନ୍ତିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ? କଂ ଆରବ୍ଭ? କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ…ପେ… କେନାଭତନ୍ତି?

୨୦୭। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଉସ୍ସଯୱାଦିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅଙ୍ଗଂ କରୋନ୍ତିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଉସ୍ସଯୱାଦିକା ୱିହରି, ତସ୍ମିଂ

ଓହୁସ୍ମିଂ। ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି ତସ୍ମିଂ ନତ୍ଥି। ସଦ୍ଦତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ସଦ୍ଦତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି। ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କତ୍ଥୋଗଧଂ କତ୍ଥ ପରିଯାପନ୍ନନ୍ତି? ନିଦାନୋଗଧଂ ନିଦାନପରିଯାପନ୍ନଂ । କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତୀତି? ତତିଯେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି। ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତମା ୱିପତ୍ତୀତି? ସୀଲୱିପତ୍ତି। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋତି? ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତୀତି? ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ… କେନାଭତନ୍ତି? ପରମ୍ପରାଭତଂ –

ଉପାଲି ଦାସକୋ ଚେୱ, ସୋଣକୋ ସିଗ୍ଗୱୋ ତଥା;

ମୋଗ୍ଗଲିପୁତ୍ତେନ ପଞ୍ଚମା, ଏତେ ଜମ୍ବୁସିରିୱ୍ହଯେ। …ପେ…;

ଏତେ ନାଗା ମହାପଞ୍ଞା, ୱିନଯଞ୍ଞୂ ମଗ୍ଗକୋୱିଦା;

ୱିନଯଂ ଦୀପେ ପକାସେସୁଂ, ପିଟକଂ ତମ୍ବପଣ୍ଣିଯାତି।

୨୦୮। ଚୋରିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଚୋରିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୨୦୯। ଏକାଯ ଗାମନ୍ତରଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଏକା ଗାମନ୍ତରଂ ଗଚ୍ଛି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ତିସ୍ସୋ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ପଠମପାରାଜିକେ…ପେ…।

୨୧୦। ସମଗ୍ଗେନ ସଙ୍ଘେନ ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଧମ୍ମେନ ୱିନଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନ ଅନପଲୋକେତ୍ୱା କାରକସଙ୍ଘଂ ଅନଞ୍ଞାଯ ଗଣସ୍ସ ଛନ୍ଦଂ ଓସାରେନ୍ତିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ସମଗ୍ଗେନ ସଙ୍ଘେନ ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଧମ୍ମେନ ୱିନଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନ ଅନପଲୋକେତ୍ୱା କାରକସଙ୍ଘଂ ଅନଞ୍ଞାଯ ଗଣସ୍ସ ଛନ୍ଦଂ ଓସାରେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

୨୧୧। ଅୱସ୍ସୁତାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ହତ୍ଥତୋ ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସୁନ୍ଦରୀନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସୁନ୍ଦରୀନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ହତ୍ଥତୋ ଆମିସଂ ପଟିଗ୍ଗହେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ପଠମପାରାଜିକେ…ପେ…।

୨୧୨। ''କିଂ ତେ, ଅଯ୍ୟେ, ଏସୋ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲୋ କରିସ୍ସତି ଅୱସ୍ସୁତୋ ୱା ଅନୱସ୍ସୁତୋ ୱା, ଯତୋ ତ୍ୱଂ ଅନୱସ୍ସୁତା! ଇଙ୍ଘ, ଅଯ୍ୟେ, ଯଂ ତେ ଏସୋ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲୋ ଦେତି ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା, ତଂ ତ୍ୱଂ ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଖାଦ ୱା ଭୁଞ୍ଜ ୱା''ତି ଉଯ୍ୟୋଜେନ୍ତିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଅରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ –''କିଂ ତେ, ଅଯ୍ୟେ, ଏସୋ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲୋ କରିସ୍ସତି ଅୱସ୍ସୁତୋ ୱା ଅନୱସ୍ସୁତୋ ୱା, ଯତୋ ତ୍ୱଂ ଅନୱସ୍ସୁତା! ଇଙ୍ଘ, ଅଯ୍ୟେ, ଯଂ ତେ ଏସୋ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲୋ ଦେତି ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା, ତଂ ତ୍ୱଂ ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଖାଦ ୱା ଭୁଞ୍ଜ ୱା''ତି ଉଯ୍ୟୋଜେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

୨୧୩। କୁପିତାଯ ଅନତ୍ତମନାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଚଣ୍ଡକାଳିଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଚଣ୍ଡକାଳୀ ଭିକ୍ଖୁନୀ କୁପିତା ଅନତ୍ତମନା ଏୱଂ ଅୱଚ – ''ବୁଦ୍ଧଂ

ପଚ୍ଚାଚିକ୍ଖାମି, ଧମ୍ମଂ ପଚ୍ଚାଚିକ୍ଖାମି, ସଙ୍ଘଂ ପଚ୍ଚାଚିକ୍ଖାମି, ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚାଚିକ୍ଖାମୀ''ତି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

୨୧୪। କିସ୍ମିଞ୍ଚିଦେୱ ଅଧିକରଣେ ପଚ୍ଚାକତାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କଙ୍ଖ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଚଣ୍ଡକାଳିଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଚଣ୍ଡକାଳୀ ଭିକ୍ଖୁନୀ କିସ୍ମିଞ୍ଚିଦେୱ ଅଧିକରଣେ ପଚ୍ଚାକତା କୁପିତା ଅନତ୍ତମନା ଏୱଂ ଅୱଚ – ''ଛନ୍ଦଗାମିନିଯୋ ଚ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ, ଦୋସଗାମିନିଯୋ ଚ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ, ମୋହଗାମିନିଯୋ ଚ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ, ଭଯଗାମିନିଯୋ ଚ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ''ତି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

୨୧୫। ସଂସଟ୍ଠାନଂ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତୀନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କଙ୍ଖ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ସଂସଟ୍ଠା ୱିହରିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

୨୧୬। ''ସଂସଟ୍ଠାୱ, ଅଯ୍ୟେ, ତୁମ୍ହେ ୱିହରଥ। ମା ତୁମ୍ହେ ନାନା ୱିହରିତ୍ଥା''ତି ଉଯ୍ୟୋଜେନ୍ତିଯା ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କଙ୍ଖ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ – ''ସଂସଟ୍ଠାୱ ଅଯ୍ୟେ, ତୁମ୍ହେ ୱିହରଥ, ମା ତୁମ୍ହେ ନାନା ୱିହରିତ୍ଥା''ତି ଉଯ୍ୟୋଜେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ଦସ ସଙ୍ଘାଦିସେସା ନିଟ୍ଠିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଉସ୍ସଯଚୋରି ଗାମନ୍ତଂ, ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ଖାଦନେନ ଚ;

କିଂ ତେ କୁପିତା କିସ୍ମିଞ୍ଚି, ସଂସଟ୍ଠା ଞାଯତେ ଦସାତି।

୩। ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯକଣ୍ଡଂ

୨୧୭। ଯଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ପତ୍ତସନ୍ନିଚଯଂ କରୋନ୍ତିଯା ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କଙ୍ଖ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ପତ୍ତସନ୍ନିଚଯଂ ଅକଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – କଥିନକେ…ପେ…।

ଅକାଲଚୀୱରଂ ''କାଲଚୀୱର''ନ୍ତି ଅଧିଟ୍ଠହିତ୍ୱା ଭାଜାପେନ୍ତିଯା ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କଙ୍ଖ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅକାଲଚୀୱରଂ ''କାଲଚୀୱର''ନ୍ତି ଅଧିଟ୍ଠହିତ୍ୱା ଭାଜାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସଦ୍ଧିଂ ଚୀୱରଂ ପରିୱତ୍ତେତ୍ୱା ଅଚ୍ଛିନ୍ଦନ୍ତିଯା ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କଙ୍ଖ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସଦ୍ଧିଂ ଚୀୱରଂ ପରିୱତ୍ତେତ୍ୱା ଅଚ୍ଛିନ୍ଦି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅଞ୍ଞଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଅଞ୍ଞଂ ୱିଞ୍ଞାପେନ୍ତିଯା ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କଙ୍ଖ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅଞ୍ଞଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଅଞ୍ଞଂ ୱିଞ୍ଞାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେଦ୍ୱା ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେନ୍ତିୟା ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେଦ୍ୱା ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ସଙ୍ଘିକେନ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେନ୍ତିୟା ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥଂ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି ? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ସଙ୍ଘିକେନ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ସଙ୍ଘିକେନ ସଞ୍ଞାଚିକେନ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେନ୍ତିୟା ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ସଙ୍ଘିକେନ ସଞ୍ଞାଚିକେନ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ମହାଜନିକେନ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେନ୍ତିୟା ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ମହାଜନିକେନ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ମହାଜନିକେନ ସଞ୍ଞାଚିକେନ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେନ୍ତିୟା ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ମହାଜନିକେନ ସଞ୍ଞାଚିକେନ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ପୁଗ୍ଗଲିକେନ ସଞ୍ଞାଚିକେନ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେନ୍ତିୟା ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ପୁଗ୍ଗଲିକେନ ସଞ୍ଞାଚିକେନ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଚେତାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅତିରେକଚତୁକ୍କଂସପରମଂ ଗରୁପାୱୁରଣଂ ଚେତାପେନ୍ତିୟା ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ରାଜାନଂ କମ୍ବଲଂ ୱିଞ୍ଞାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅତିରେକଅଡ୍ଢତେୟ୍ୟକଂସପରମଂ ଲହୁପାୱୁରଣଂ ଚେତାପେନ୍ତିୟା ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ରାଜାନଂ ଖୋମଂ ୱିଞ୍ଞାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି …ପେ…।

ଦ୍ୱାଦସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟା ପାଚିତ୍ତିୟା ନିଟ୍ଠିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ପତ୍ତଂ ଅକାଲଂ କାଲଞ୍ଚ, ପରିୱତ୍ତେ ଚ ୱିଞ୍ଞାପେ;

ଚେତାପେଦ୍ୱା ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥି, ସଙ୍ଘିକଞ୍ଚ ମହାଜନିକଂ;

ସଞ୍ଜଚ୍ଚରିକା ପୁଗ୍ଗଲିକା, ଚତୁକ୍କଂସଦ୍ଦୁତେଯ୍ୟକାତି।

୪। ପାଚିତ୍ତିଯକଣ୍ଡଂ

୧। ଲସୁଣଵଗ୍ଗୋ

୨୧୮। ଯଂ ତେନ ଭଗଵତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଲସୁଣଂ ଖାଦନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ଵା ଲସୁଣଂ ହରାପେସି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ଵୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ସମ୍ବାଧେ ଲୋମଂ ସଂହରାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ସମ୍ବାଧେ ଲୋମଂ ସଂହରାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ତଲଘାତକେ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଦ୍ଵେ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି ? ଦ୍ଵେ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ତଲଘାତକଂ ଅକଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ପଠମପାରାଜିକେ…ପେ…।

ଜତୁମଟ୍ଠକେ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଜତୁମଟ୍ଠକଂ ଆଦିଯି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ପଠମପାରାଜିକେ…ପେ…।

ଅତିରେକଦ୍ଵଙ୍ଗୁଲପବ୍ବପରମଂ ଉଦକସୁଦ୍ଧିକଂ ଆଦିଯନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସକ୍କେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅତିଗମ୍ଭୀରଂ ଉଦକସୁଦ୍ଧିକଂ ଆଦିଯି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ପଠମପାରାଜିକେ…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାନୀଯେନ ଵା ଵିଧୂପନେନ ଵା ଉପତିଟ୍ଠନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାନୀଯେନ ଚ ଵିଧୂପନେନ ଚ ଉପତିଟ୍ଠି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ଵୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଆମକଧଞ୍ଞଂ ଵିଞ୍ଞାପେତ୍ଵା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆମକଧଞ୍ଞଂ ଵିଞ୍ଞାପେତ୍ଵା ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଉଚ୍ଚାରଂ ଵା ପସ୍ସାଵଂ ଵା ସଙ୍କାରଂ ଵା ଵିଘାସଂ ଵା ତିରୋକୁଟ୍ଟେ [ତିରୋକୁଡ୍ଡେ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଛଡ୍ଡେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଉଚ୍ଚାରଂ [ଉଚ୍ଚାରମ୍ପି ପସ୍ସାଵମ୍ପି ସଙ୍କାରମ୍ପି ଵିଘାସମ୍ପି (କ।)] ତିରୋକୁଟ୍ଟେ ଛଡ୍ଡେସି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଉଚ୍ଚାରଂ ଵା ପସ୍ସାଵଂ ଵା ସଙ୍କାରଂ ଵା ଵିଘାସଂ ଵା ହରିତେ ଛଡ୍ଡେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଉଚ୍ଚାରମ୍ପି ପସ୍ସାଵମ୍ପି ସଙ୍କାରମ୍ପି ଵିଘାସମ୍ପି ହରିତେ ଛଡ୍ଡେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ନଚ୍ଚଂ ଵା ଗୀତଂ ଵା ଵାଦିତଂ ଵା ଦସ୍ସନାଯ ଗଚ୍ଛନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ନଚ୍ଚମ୍ପି ଗୀତମ୍ପି ଵାଦିତମ୍ପି ଦସ୍ସନାଯ ଅଗମଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ଵୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଲସୁଣୱଗ୍ଗୋ ପଠମୋ।

୨। ରତ୍ତନ୍ଧକାରୱଗ୍ଗୋ

୨୧୯। ରତ୍ତନ୍ଧକାରେ ଅପ୍ପଦୀପେ ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକାୟ ସନ୍ତିଟ୍ଠନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ରତ୍ତନ୍ଧକାରେ ଅପ୍ପଦୀପେ ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକା ସନ୍ତିଟ୍ଠି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଥେୟ୍ୟସତ୍ଥକେ...ପେ...।

ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଓକାସେ ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକାୟ ସନ୍ତିଟ୍ଠନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଓକାସେ ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକା ସନ୍ତିଟ୍ଠି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଥେୟ୍ୟସତ୍ଥକେ...ପେ...।

ଅଜ୍ଝୋକାସେ ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକାୟ ସନ୍ତିଟ୍ଠନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି ? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅଜ୍ଝୋକାସେ ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକା ସନ୍ତିଟ୍ଠି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଥେୟ୍ୟସତ୍ଥକେ...ପେ...।

ରଥିକା ୱା [ରଥିୟାୟ ୱା (କ।)] ବ୍ୟୂହେ ୱା ସିଙ୍ଘାଟକେ ୱା ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକାୟ ସନ୍ତିଟ୍ଠନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ରଥିକାୟପି ବ୍ୟୂହେପି ସିଙ୍ଘାଟକେପି ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକା ସନ୍ତିଟ୍ଠି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଥେୟ୍ୟସତ୍ଥକେ...ପେ...।

ପୁରେଭତ୍ତଂ କୁଲାନି ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆସନେ ନିସୀଦିତ୍ୱା ସାମିକେ ଅନାପୁଚ୍ଛା ପକ୍କମନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ । କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ପୁରେଭତ୍ତଂ କୁଲାନି ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆସନେ ନିସୀଦିତ୍ୱା ସାମିକେ ଅନାପୁଚ୍ଛା ପକ୍କାମି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – କଥିନକେ...ପେ...।

ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ କୁଲାନି ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ସାମିକେ ଅନାପୁଚ୍ଛା ଆସନେ ଅଭିନିସୀଦନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ । କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ କୁଲାନି ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ସାମିକେ ଅନାପୁଚ୍ଛା ଆସନେ ଅଭିନିସୀଦି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – କଥିନକେ...ପେ...।

ୱିକାଲେ କୁଲାନି ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ସାମିକେ ଅନାପୁଚ୍ଛା ସେୟ୍ୟଂ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା ୱା ସନ୍ଥରାପେତ୍ୱା ୱା ଅଭିନିସୀଦନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ୱିକାଲେ କୁଲାନି ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ସାମିକେ ଅନାପୁଚ୍ଛା ସେୟ୍ୟଂ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା ଅଭିନିସୀଦିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – କଥିନକେ...ପେ...।

ଦୁଗ୍ଗହିତେନ ଦୂପଧାରିତେନ ପରଂ ଉଜ୍ଝାପେନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଦୁଗ୍ଗହିତେନ ଦୂପଧାରିତେନ ପରଂ ଉଜ୍ଝାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି...ପେ...।

ଅତ୍ତାନଂ ୱା ପରଂ ୱା ନିରୟେନ ୱା ବ୍ରହ୍ମଚରିୟେନ ୱା ଅଭିସପନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଚଣ୍ଡକାଳିଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଚଣ୍ଡକାଳୀ ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅତ୍ତାନମ୍ପି ପରମ୍ପି ନିରୟେନପି ବ୍ରହ୍ମଚରିୟେନପି ଅଭିସପି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି...ପେ...।

ଅତ୍ତାନଂ ୱଧିତ୍ୱା ୱଧିତ୍ୱା ରୋଦନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଚଣ୍ଡକାଳିଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଚଣ୍ଡକାଳୀ ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅତ୍ତାନଂ ୱଧିତ୍ୱା ୱଧିତ୍ୱା ରୋଦି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ

ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ରଉନ୍ଧକାରୱଗ୍ଗୋ ଦୁତିୟୋ।

୩। ନହାନୱଗ୍ଗୋ

୨୨୦। ନଗ୍ଗାଯ ନହାଯନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ନଗ୍ଗା ନହାଯିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ଉଦକସାଟିକଂ କାରାପେନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ । କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଅପ୍ପମାଣିକାଯୋ ଉଦକସାଟିକାଯୋ ଧାରେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଚୀୱରଂ ୱିସିବ୍ବେତ୍ୱା ୱା ୱିସିବ୍ବାପେତ୍ୱା ୱା ନେୱ ସିବ୍ବେନ୍ତିୟା ନ ସିବ୍ବାପନାଯ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ କରୋନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଚୀୱରଂ ୱିସିବ୍ବାପେତ୍ୱା ନେୱ ସିବ୍ବେସି ନ ସିବ୍ବାପନାଯ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ ଅକାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ପଞ୍ଚାହିକଂ ସଙ୍ଘାଟିଚାରଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ହତ୍ଥେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ସନ୍ତରୁତ୍ତରେନ ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି କଥିନକେ…ପେ…।

ଚୀୱରସଙ୍କମନୀଯଂ ଧାରେନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅଞ୍ଞତରାଯ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଚୀୱରଂ ଅନାପୁଚ୍ଛା ପାରୁପି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – କଥିନକେ…ପେ…।

ଗଣସ୍ସ ଚୀୱରଲାଭଂ ଅନ୍ତରାଯଂ କରୋନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଗଣସ୍ସ ଚୀୱରଲାଭଂ ଅନ୍ତରାଯଂ ଅକାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଧମ୍ମିକଂ ଚୀୱରୱିଭଙ୍ଗଂ ପଟିବାହନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି। ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଧମ୍ମିକଂ ଚୀୱରୱିଭଙ୍ଗଂ ପଟିବାହି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅଗାରିକସ୍ସ ୱା ପରିବ୍ବାଜକସ୍ସ ୱା ପରିବ୍ବାଜିକାଯ ୱା ସମଣଚୀୱରଂ ଦେନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅଗାରିକସ୍ସ ସମଣଚୀୱରଂ ଅଦାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଦୁବ୍ବଲଚୀୱରପଚ୍ଚାସାଯ ଚୀୱରକାଲସମଯଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଦୁବ୍ବଲଚୀୱରପଚ୍ଚାସାଯ ଚୀୱରକାଲସମଯଂ ଅତିକ୍କାମେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଧମ୍ମିକଂ କଥିନୁଦ୍ଧାରଂ ପଟିବାହନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ । କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଧମ୍ମିକଂ କଥିନୁଦ୍ଧାରଂ ପଟିବାହି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ନହାନୱଗ୍ଗୋ ତତିଯୋ।

୪। ତୁୱଟ୍ଟୱଗ୍ଗୋ

୨୨୧। ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଏକମଞ୍ଚେ ତୁୱଟ୍ଟେନ୍ତୀନଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଦ୍ୱେ ଏକମଞ୍ଚେ ତୁୱଟ୍ଟେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଏକତ୍ଥରଣପାୱୁରଣେ ତୁୱଟ୍ଟେନ୍ତୀନଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଦ୍ୱେ ଏକତ୍ଥରଣପାୱୁରଣା ତୁୱଟ୍ଟେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ଅଫାସୁଂ କରୋନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ଅଫାସୁଂ ଅକାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଦୁକ୍ଖିତଂ ସହଜୀୱିନିଂ ନେୱ ଉପଟ୍ଠେନ୍ତିଯା ନ ଉପଟ୍ଠାପନାଯ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ କରୋନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଦୁକ୍ଖିତଂ ସହଜୀୱିନିଂ ନେୱ ଉପଟ୍ଠେସି ନ ଉପଟ୍ଠାପନାଯ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ ଅକାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଉପସ୍ସଯଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତାଯ ଅନତ୍ତମନାଯ ନିକ୍କଡ୍ଢନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଉପସ୍ସଯଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତା ଅନତ୍ତମନା ନିକ୍କଡ୍ଢି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ସଂସଟ୍ଠାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଚଣ୍ଡକାଳିଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଚଣ୍ଡକାଳୀ ଭିକ୍ଖୁନୀ ସଂସଟ୍ଠା ୱିହରି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ଅନ୍ତୋରଟ୍ଠେ ସାସଙ୍କସମ୍ମତେ ସପ୍ପଟିଭଯେ ଅସତ୍ଥିକାଯ ଚାରିକଂ ଚରନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଅନ୍ତୋରଟ୍ଠେ ସାସଙ୍କସମ୍ମତେ ସପ୍ପଟିଭଯେ ଅସତ୍ଥିକାଯୋ ଚାରିକଂ ଚରିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ତିରୋରଟ୍ଠେ ସାସଙ୍କସମ୍ମତେ ସପ୍ପଟିଭଯେ ଅସତ୍ଥିକାଯ ଚାରିକଂ ଚରନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ତିରୋରଟ୍ଠେ ସାସଙ୍କସମ୍ମତେ ସପ୍ପଟିଭଯେ ଅସତ୍ଥିକାଯୋ ଚାରିକଂ ଚରିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଅନ୍ତୋୱସ୍ସଂ ଚାରିକଂ ଚରନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଅନ୍ତୋୱସ୍ସଂ ଚାରିକଂ ଚରିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଓସ୍ସଂଓ୍ୱଟ୍ଠାଯ [ଓସ୍ସଂଓ୍ୱଡ୍ଢାଯ (ସୀ। ସ୍ଯା।)] ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଚାରିକଂ ନ ପକ୍କମନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ । କିସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓସ୍ସଂଓ୍ୱଟ୍ଠା ଚାରିକଂ ନ ପକ୍କମିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ପଠମପାରାଜିକେ…ପେ…।

ତୁଓଟ୍ଟଓଗ୍ଗୋ ଚତୁତ୍ଥୋ।

୫। ଚିତ୍ତାଗାରଓଗ୍ଗୋ

୨୨୨। ରାଜାଗାରଂ ଓା ଚିତ୍ତାଗାରଂ ଓା ଆରାମଂ ଓା ଉଯ୍ୟାନଂ ଓା ପୋକ୍ଖରଣିଂ ଓା ଦସ୍ସନାଯ ଗଚ୍ଛନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଓତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ରାଜାଗାରମ୍ପି ଚିତ୍ତାଗାରମ୍ପି ଦସ୍ସନାଯ ଅଗମଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଆସନ୍ଦିଂ ଓା ପଲ୍ଲଙ୍କଂ ଓା ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଓତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆସନ୍ଦିମ୍ପି ପଲ୍ଲଙ୍କମ୍ପି ପରିଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ସୁତ୍ତଂ କନ୍ତନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଓତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ସୁତ୍ତଂ କନ୍ତିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଗିହିଓେଯ୍ୟାଓଚ୍ଚଂ କରୋନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଓତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଗିହିଓେଯ୍ୟାଓଚ୍ଚଂ ଅକଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁନିଯା ‘‘ଏହାଯ୍ୟେ ଇମଂ ଅଧିକରଣଂ ଓୂପସମେହୀ’’ତି ଓୁଚ୍ଚମାନାଯ ‘‘ସାଧୂ’’ତି ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା ନେଓ ଓୂପସମେନ୍ତିଯା ନ ଓୂପସମାଯ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ କରୋନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଓତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଭିକ୍ଖୁନିଯା – ‘‘ଏହାଯ୍ୟେ, ଇମଂ ଅଧିକରଣଂ ଓୂପସମେହୀ’’ତି ଓୁଚ୍ଚମାନା ‘‘ସାଧୂ’’ତି ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା ନେଓ ଓୂପସମେସି ନ ଓୂପସମାଯ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ ଅକାସି, ତସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ଅଗାରିକସ୍ସ ଓା ପରିବ୍ବାଜକସ୍ସ ଓା ପରିବ୍ବାଜିକାଯ ଓା ସହତ୍ଥା ଖାଦନୀଯଂ ଓା ଭୋଜନୀଯଂ ଓା ଦେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଓତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅଗାରିକସ୍ସ ସହତ୍ଥା ଖାଦନୀଯମ୍ପି ଭୋଜନୀଯମ୍ପି ଅଦାସି, ତସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଆଓସଥଚୀଓରଂ ଅନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଓତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଆଓସଥଚୀଓରଂ ଅନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – କଥିନକେ…ପେ…।

ଆଓସଥଂ ଅନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ଚାରିକଂ ପକ୍କମନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଓତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଆଓସଥଂ ଅନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ଚାରିକଂ ପକ୍କାମି, ତସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – କଥିନକେ…ପେ…।

ତିରଚ୍ଛାନଓିଜ୍ଜଂ ପରିଯାପୁଣନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଓତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ତିରଚ୍ଛାନଓିଜ୍ଜଂ ପରିଯାପୁଣିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି –

ପଦସୋଧମ୍ମେ…ପେ…।

ତିରଚ୍ଛାନୱିଜ୍ଜଂ ୱାଚେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି। ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ତିରଚ୍ଛାନୱିଜ୍ଜଂ ୱାଚେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ପଦସୋଧମ୍ମେ…ପେ…।

ଚିତ୍ତାଗାରୱଗ୍ଗୋ ପଞ୍ଚମୋ।

୬। ଆରାମୱଗ୍ଗୋ

୨୨୩। ଜାନଂ ସଭିକ୍ଖୁକଂ ଆରାମଂ ଅନାପୁଚ୍ଛା ପୱିସନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରାମଂ ଅନାପୁଚ୍ଛା ପୱିସିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଦ୍ୱେ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅକ୍କୋସନ୍ତିଯା ପରିଭାସନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ୱେସାଲିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପାଲିଂ ଅକ୍କୋସିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଚଣ୍ଡୀକତାଯ ଗଣଂ ପରିଭାସନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଚଣ୍ଡୀକତାଯ ଗଣଂ ପରିଭାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ନିମନ୍ତିତାଯ ୱା ପୱାରିତାଯ ୱା ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଭୁତ୍ତାୱିନିଯୋ ପୱାରିତା ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

କୁଲଂ ମଚ୍ଛରାଯନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ କୁଲଂ ମଚ୍ଛରାଯି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅଭିକ୍ଖୁକେ ଆୱାସେ ୱସ୍ସଂ ୱସନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି ? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଅଭିକ୍ଖୁକେ ଆୱାସେ ୱସ୍ସଂ ୱସିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଉଭତୋସଙ୍ଘେ ତୀହି ଠାନେହି ନ ପୱାରେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠା ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ [ଭିକ୍ଖୁନିସଂଘେ (କ।)] ନ ପୱାରେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ଓୱାଦାଯ ୱା ସଂୱାସାଯ ୱା ନ ଗଚ୍ଛନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସକ୍କେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱାଦଂ ନ ଗଚ୍ଛିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ପଠମପାରାଜିକେ…ପେ…।

ଉପୋସଥମ୍ପି ନ ପୁଚ୍ଛନ୍ତିଯା ଓୱାଦମ୍ପି ନ ଯାଚନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଉପୋସଥମ୍ପି ନ ପୁଚ୍ଛିଂସୁ ଓୱାଦମ୍ପି ନ ଯାଚିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ପସାଖେ ଜାତଂ ଗଣ୍ଡଂ ୱା ରୁଧିତଂ [ରୁହିତଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ୱା ଅନପଲୋକେତ୍ୱା ସଙ୍ଘଂ ୱା ଗଣଂ ୱା ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକାଯ ଭେଦାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭ? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ପସାଖେ ଜାତଂ ଗଣ୍ଡଂ ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକା ଭେଦାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – କଥିନକେ…ପେ…।

ଆରାମୱଗ୍ଗୋ ଛଟ୍ଠୋ।

୭। ଗବ୍ଭିନୀୱଗ୍ଗୋ

୨୨୪। ଗବ୍ଭିନିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ । କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଗବ୍ଭିନିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ପାଯନ୍ତିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ପାଯନ୍ତିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ଅସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ସିକ୍ଖମାନଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ଅସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ସିକ୍ଖମାନଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ସିକ୍ଖମାନଂ ସଙ୍ଘେନ ଅସମ୍ମତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ସିକ୍ଖମାନଂ ସଙ୍ଘେନ ଅସମ୍ମତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଊନଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସଂ ଗିହିଗତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଊନଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସଂ ଗିହିଗତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ପରିପୁଣ୍ଣଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସଂ ଗିହିଗତଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ଅସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ପରିପୁଣ୍ଣଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସଂ ଗିହିଗତଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ଅସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ , ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ପରିପୁଣ୍ଣଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସଂ ଗିହିଗତଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ସଙ୍ଘେନ ଅସମ୍ମତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ପରିପୁଣ୍ଣଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସଂ ଗିହିଗତଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ସଙ୍ଘେନ ଅସମ୍ମତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ସହଜୀୱିନିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ନେୱ ଅନୁଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତିଯା ନ ଅନୁଗ୍ଗଣ୍ହାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ସହଜୀୱିନିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ନେୱ ଅନୁଗ୍ଗହେସି ନ ଅନୁଗ୍ଗଣ୍ହାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ୱୁଟ୍ଠାପିତଂ ପୱତ୍ତିନିଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ନାନୁବନ୍ଧନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ୱୁଟ୍ଠାପିତଂ ପୱତ୍ତିନିଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ନାନୁବନ୍ଧିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ପଠମପାରାଜିକେ…ପେ…।

ସହଜୀୱିନିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ନେୱ ୱୂପକାସେନ୍ତିଯା ନ ୱୂପକାସାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କଣ୍ଡ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭ? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ସହଜୀୱିନିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ନେୱ ୱୂପକାସେସି ନ ୱୂପକାସାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ଗବ୍ଭିନିୱଗ୍ଗୋ ସତ୍ତମୋ।

୮। କୁମାରୀଭୂତୱଗ୍ଗୋ

୨୨୫। ଊନୱୀସତିୱସ୍ସଂ କୁମାରିଭୂତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କଣ୍ଡ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭ? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ । କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଊନୱୀସତିୱସ୍ସଂ କୁମାରିଭୂତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ପରିପୁଣ୍ଣୱୀସତିୱସ୍ସଂ କୁମାରିଭୂତଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ଅସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କଣ୍ଡ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭ? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ପରିପୁଣ୍ଣୱୀସତିୱସ୍ସଂ କୁମାରିଭୂତଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ଅସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ପରିପୁଣ୍ଣୱୀସତିୱସ୍ସଂ କୁମାରିଭୂତଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ସଙ୍ଘେନ ଅସମ୍ମତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କଣ୍ଡ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭ? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ପରିପୁଣ୍ଣୱୀସତିୱସ୍ସଂ କୁମାରିଭୂତଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ସଙ୍ଘେନ ଅସମ୍ମତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଊନଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସାଯ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କଣ୍ଡ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭ? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଊନଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସା ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ପରିପୁଣ୍ଣଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସାଯ ସଙ୍ଘେନ ଅସମ୍ମତାଯ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କଣ୍ଡ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭ? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ପରିପୁଣ୍ଣଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସା ସଙ୍ଘେନ ଅସମ୍ମତା ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଦୁତିଯପାରାଜିକେ…ପେ…।

''ଅଲଂ ତାୱ ତେ, ଅଯ୍ୟେ, ୱୁଟ୍ଠାପିତେନା''ତି ୱୁଚ୍ଚମାନାଯ ''ସାଧୂ''ତି ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା ପଚ୍ଛା ଖୀଯନଧମ୍ମଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କଣ୍ଡ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭ? ଚଣ୍ଡକାଳିଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଚଣ୍ଡକାଳୀ ଭିକ୍ଖୁନୀ ''ଅଲଂ ତାୱ ତେ, ଅଯ୍ୟେ, ୱୁଟ୍ଠାପିତେନା''ତି ୱୁଚ୍ଚମାନା ''ସାଧୂ''ତି ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା ପଚ୍ଛା ଖୀଯନଧମ୍ମଂ ଆପଜ୍ଜି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ସିକ୍ଖମାନଂ – ''ସଚେ ମେ ତ୍ୱଂ, ଅଯ୍ୟେ, ଚୀୱରଂ ଦସ୍ସସି, ଏୱାହଂ ତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସ୍ସାମୀ''ତି ୱତ୍ୱା ନେୱ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ନ ୱୁଟ୍ଠାପନାଯ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ କରୋନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କଣ୍ଡ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭ? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ସିକ୍ଖମାନଂ – ''ସଚେ ମେ ତ୍ୱଂ, ଅଯ୍ୟେ, ଚୀୱରଂ ଦସ୍ସସି, ଏୱାହଂ ତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସ୍ସାମୀ''ତି ୱତ୍ୱା ନେୱ ୱୁଟ୍ଠାପେସି ନ ୱୁଟ୍ଠାପନାଯ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ ଅକାସି , ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ସିକ୍ଖମାନଂ – ''ସଚେ ମଂ ତ୍ୱଂ, ଅଯ୍ୟେ, ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଅନୁବନ୍ଧିସ୍ସସି, ଏୱାହଂ ତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସ୍ସାମୀ''ତି ୱତ୍ୱା ନେୱ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ନ ୱୁଟ୍ଠାପନାଯ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ କରୋନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କଣ୍ଡ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭ? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ସିକ୍ଖମାନଂ – ''ସଚେ ମଂ ତ୍ୱଂ, ଅଯ୍ୟେ, ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଅନୁବନ୍ଧିସ୍ସସି, ଏୱାହଂ ତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସ୍ସାମୀ''ତି ୱତ୍ୱା ନେୱ ୱୁଟ୍ଠାପେସି ନ ୱୁଟ୍ଠାପନାଯ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ

ଅକାସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ପୁରିସସଂସଟ୍ଠଂ କୁମାରକସଂସଟ୍ଠଂ ଚଣ୍ଡିଂ ସୋକାୱାସଂ ସିକ୍ଖମାନଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ପୁରିସସଂସଟ୍ଠଂ କୁମାରକସଂସଟ୍ଠଂ ଚଣ୍ଡିଂ ସୋକାୱାସଂ ସିକ୍ଖମାନଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ମାତାପିତୂହି ୱା ସାମିକେନ ୱା ଅନନୁଞ୍ଞାତଂ ସିକ୍ଖମାନଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ମାତାପିତୂହିପି ସାମିକେନାପି ଅନନୁଞ୍ଞାତଂ ସିକ୍ଖମାନଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସି , ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା ୱାଚତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ପାରିୱାସିକଛନ୍ଦଦାନେନ ସିକ୍ଖମାନଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ପାରିୱାସିକଛନ୍ଦଦାନେନ ସିକ୍ଖମାନଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅନୁୱସ୍ସଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଅନୁୱସ୍ସଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଏକଂ ୱସ୍ସଂ ଦ୍ୱେ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଏକଂ ୱସ୍ସଂ ଦ୍ୱେ ୱୁଟ୍ଠାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

କୁମାରୀଭୂତୱଗ୍ଗୋ ଅଟ୍ଠମୋ।

୯। ଛତ୍ତୁପାହନୱଗ୍ଗୋ

୨୨୬। ଛତ୍ତୁପାହନଂ ଧାରେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଛତ୍ତୁପାହନଂ ଧାରେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଯାନେନ ଯାଯନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଯାନେନ ଯାଯିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ସଙ୍ଘାଣିଂ ଧାରେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ସଙ୍ଘାଣିଂ ଧାରେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଇତ୍ଥାଲଙ୍କାରଂ ଧାରେନ୍ତିଯା ପାଚିତ୍ତିଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଇତ୍ଥାଲଙ୍କାରଂ ଧାରେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଗନ୍ଧୱଣ୍ଣକେନ ନହାୟନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଗନ୍ଧୱଣ୍ଣକେନ ନହାୟିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ୱାସିତକେନ ପିଞ୍ଞାକେନ ନହାୟନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ୱାସିତକେନ ପିଞ୍ଞାକେନ ନହାୟିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେନ୍ତିୟା ପରିମଦ୍ଦାପେନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେସୁଂ ପରିମଦ୍ଦାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ସିକ୍ଖମାନା ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେନ୍ତିୟା ପରିମଦ୍ଦାପେନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ସିକ୍ଖମାନାୟ ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେସୁଂ ପରିମଦ୍ଦାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ସାମଣେରିୟା ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେନ୍ତିୟା ପରିମଦ୍ଦାପେନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ । କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ସାମଣେରିୟା ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେସୁଂ ପରିମଦ୍ଦାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଗିହିନିୟା ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେନ୍ତିୟା ପରିମଦ୍ଦାପେନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଗିହିନିୟା ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେସୁଂ ପରିମଦ୍ଦାପେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ଏଳକଲୋମକେ…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ପୁରତୋ ଅନାପୁଚ୍ଛା ଆସନେ ନିସୀଦନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ପୁରତୋ ଅନାପୁଚ୍ଛା ଆସନେ ନିସୀଦିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ । ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – କଥିନକେ…ପେ…।

ଅନୋକାସକତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ପଞ୍ହଂ ପୁଚ୍ଛନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଅନୋକାସକତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ପଞ୍ହଂ ପୁଚ୍ଛିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ପଦସୋଧମ୍ମେ…ପେ…।

ଅସଙ୍କଚ୍ଚିକାୟ [ଅସଙ୍କଚ୍ଛିକାୟ (ସ୍ୟା।)] ଗାମଂ ପୱିସନ୍ତିୟା ପାଚିତ୍ତିୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅସଙ୍କଚ୍ଚିକା ଗାମଂ ପାୱିସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିୟା କାୟତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଛତ୍ତୁପାହନୱଗ୍ଗୋ ନୱମୋ।

ନୱୱଗ୍ଗଖୁଦ୍ଦକା ନିଟ୍ଠିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଲସୁଣଂ ସଂହରେ ଲୋମଂ, ତଲମଟ୍ଠଞ୍ଚ ସୁଦ୍ଧିକଂ;

ଭୁଞ୍ଜନ୍ତାମକଧଞ୍ଞାନଂ, ଦ୍ୱେ ୱିଘାସେନ ଦସ୍ସନା।

ଅନ୍ଧକାରେ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ, ଅବ୍ଭୋକାସେ ରଥିକାଯ ଚ;

ପୁରେ ପଚ୍ଛା ୱିକାଲେ ଚ, ଦୁଗ୍ଗହି ନିରଯେ ୱଧି।

ନଗ୍ଗୋଦକା ୱିସିବ୍ବେତ୍ୱା, ପଞ୍ଚାହିକଂ ସଙ୍କମନୀଯଂ;

ଗଣଂ ୱିଭଙ୍ଗସମଣଂ, ଦୁବ୍ବଲଂ କଥିନେନ ଚ।

ଏକମଞ୍ଚତ୍ଥରଣେନ, ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ସହଜୀୱିନୀ;

ଦତ୍ୱା ସଂସଟ୍ଠଅନ୍ତୋ ଚ, ତିରୋୱସ୍ସଂ ନ ପକ୍କମେ।

ରାଜା ଆସନ୍ଦି ସୁତ୍ତଞ୍ଚ, ଗିହି ୱୂପସମେନ ଚ;

ଦଦେ ଚୀୱରାୱସଥଂ, ପରିଯାପୁଣଞ୍ଚ ୱାଚଯେ।

ଆରାମକ୍କୋସଚଣ୍ଡୀ ଚ, ଭୁଞ୍ଜେଯ୍ୟ କୁଲମଚ୍ଛରୀ;

ୱାସେ ପୱାରଣୋୱାଦଂ, ଦ୍ୱେ ଧମ୍ମା ପସାଖେନ ଚ।

ଗବ୍ଭିଂ ପାଯନ୍ତୀ ଛ ଧମ୍ମେ, ଅସମ୍ମତୂନଦ୍ୱାଦସ;

ପରିପୁଣ୍ଣଞ୍ଚ ସଙ୍ଘେନ, ସହ ୱୁଟ୍ଠା ଛ ପଞ୍ଚ ଚ।

କୁମାରୀ ଦ୍ୱେ ଚ ସଙ୍ଘେନ, ଦ୍ୱାଦସ ସମ୍ମତେନ ଚ;

ଅଲଂ ସଚେ ଚ ଦ୍ୱେୱସ୍ସଂ, ସଂସଟ୍ଠା ସାମିକେନ ଚ।

ପାରିୱାସିକାନୁୱସ୍ସଂ, ଦୁୱେ ୱୁଟ୍ଠାପନେନ ଚ;

ଛତ୍ତଯାନେନ ସଙ୍ଘାଣି, ଇତ୍ଥାଲଙ୍କାରୱଣ୍ଣକେ।

ପିଞ୍ଞାକଭିକ୍ଖୁନୀ ଚେୱ, ସିକ୍ଖା ଚ ସାମଣେରିକା;

ଗିହି ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ପୁରତୋ, ଅନୋକାସଂ ସଙ୍କଚ୍ଚିକାତି।

ତେସଂ ୱଗ୍ଗାନଂ ଉଦ୍ଦାନଂ –

ଲସୁଣନ୍ଧକାରା ନହାନା, ତୁୱଟ୍ଟା ଚିତ୍ତାଗାରକା;

ଆରାମଂ ଗବ୍ଭିନୀ ଚେୱ, କୁମାରୀ ଛତ୍ତୁପାହନାତି।

୫। ପାଟିଦେସନୀଯକଣ୍ଡଂ

୨୨୭। ସପ୍ପିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଟିଦେସନୀଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ।

କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ସପ୍ପିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ତେଲଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଟିଦେସନୀଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ତେଲଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ମଧୁଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଟିଦେସନୀଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ମଧୁଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଫାଣିତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଟିଦେସନୀଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଫାଣିତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ମଚ୍ଛଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଟିଦେସନୀଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ମଚ୍ଛଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ମଂସଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଟିଦେସନୀଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ। ମଂସଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଖୀରଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଟିଦେସନୀଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଖୀରଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିଯା ପାଟିଦେସନୀଯଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଅଟ୍ଠ ପାଟିଦେସନୀଯା ନିଟ୍ଠିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ସପ୍ପିଂ ତେଲଂ ମଧୁଞ୍ଚେୱ, ଫାଣିତଂ ମଚ୍ଛମେୱ ଚ;

ମଂସଂ ଖୀରଂ ଦଧିଞ୍ଚାପି, ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱାନ ଭିକ୍ଖୁନୀ;

ପାଟିଦେସନୀଯା ଅଟ୍ଠ, ସଯଂ ବୁଦ୍ଧେନ ଦେସିତାତି।

ଯେ ସିକ୍ଖାପଦା ଭିକ୍ଖୁୱିଭଙ୍ଗେ ୱିତ୍ଥାରିତା ତେ ସଂଖିତ୍ତା

ଭିକ୍ଖୁନିୱିଭଙ୍ଗେ।

କଣ୍ଠପଞ୍ଞତ୍ତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଠମୋ।

୨। କତାପତ୍ତିୱାରୋ

୧। ପାରାଜିକକଣ୍ଡଂ

୨୨୮। ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନ୍ତୀ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି । ଅଧକ୍ଖକଂ ଉବ୍ଭଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଗହଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଉବ୍ଭକ୍ଖକଂ ଅଧୋଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଗହଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଗହଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନ୍ତୀ ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ୱଜ୍ଜପ୍ପଟିଚ୍ଛାଦିକା ଭିକ୍ଖୁନୀ ୱଜ୍ଜଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେନ୍ତୀ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ୱଜ୍ଜପ୍ପଟିଚ୍ଛାଦିକା ଭିକ୍ଖୁନୀ ୱଜ୍ଜଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଜାନଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ୱେମତିକା ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ୱଜ୍ଜପ୍ପଟିଚ୍ଛାଦିକା ଭିକ୍ଖୁନୀ ୱଜ୍ଜଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେନ୍ତୀ ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ଉକ୍ଖିତ୍ତାନୁୱତ୍ତିକା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତୀ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଉକ୍ଖିତ୍ତାନୁୱତ୍ତିକା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ଉକ୍ଖିତ୍ତାନୁୱତ୍ତିକା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତୀ ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ଅଟ୍ଠମଂ ୱତ୍ଥୁଂ ପରିପୂରେନ୍ତୀ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅଟ୍ଠମଂ ୱତ୍ଥୁଂ ପରିପୂରେନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପୁରିସେନ – ''ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଓକାସଂ [ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଗହନଂ (ସୀ।), ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଗବ୍ଭଂ (ସ୍ୟା।)] ଆଗଚ୍ଛା''ତି ୱୁତ୍ତା ଗଚ୍ଛତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ପୁରିସସ୍ସ ହତ୍ଥପାସଂ ଓକ୍କନ୍ତମତ୍ତେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ଅଟ୍ଠମଂ ୱତ୍ଥୁଂ ପରିପୂରେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ଅଟ୍ଠମଂ ୱତ୍ଥୁଂ ପରିପୂରେନ୍ତୀ ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ପାରାଜିକା ନିଟ୍ଠିତା।

୨। ସଙ୍ଘାଦିସେସକଣ୍ଡଂ

୨୨୯। ଉସ୍ସଯୱାଦିକା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅଡ୍ଡଂ କରୋନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଏକସ୍ସ ଆରୋଚେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଦୁତିଯସ୍ସ ଆରୋଚେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ଅଡ୍ଡପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଚୋରିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକା ଗାମନ୍ତରଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଗଚ୍ଛତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ପଠମଂ ପାଦଂ ପରିକ୍ଖେପଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ଦୁତିଯଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ ।

ସମଗ୍ଗେନ ସଙ୍ଘେନ ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଧମ୍ମେନ ୱିନଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନ ଅନପଲୋକେତ୍ୱା କାରକସଙ୍ଘଂ ଅନଞ୍ଞାଯ ଗଣସ୍ସ ଛନ୍ଦଂ ଓସାରେନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ହତ୍ଥତୋ ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ''ଖାଦିସ୍ସାମି ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀ''ତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଉଦକଦନ୍ତପୋନଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

‘‘କିଂ ତେ, ଅୟ୍ୟେ, ଏସୋ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲୋ କରିସ୍ସତି ଅୱସ୍ସୁତୋ ୱା ଅନୱସ୍ସୁତୋ ୱା, ଯତୋ ତ୍ୱଂ ଅନୱସ୍ସୁତା! ଇଙ୍ଘ, ଅୟ୍ୟେ, ଯଂ ତେ ଏସୋ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲୋ ଦେତି ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା, ତଂ ତ୍ୱଂ ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଖାଦ ୱା ଭୁଞ୍ଜ ୱା’’ତି ଉୟ୍ୟୋଜେନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ତସ୍ସା ୱଚନେନ ଖାଦିସ୍ସାମି ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ଭୋଜନପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

କୁପିତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା ; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

କିସ୍ମିଞ୍ଚିଦେୱ ଅଧିକରଣେ ପଚ୍ଚାକତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସଂସଟ୍ଠା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତିଯୋ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜନ୍ତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

‘‘ସଂସଟ୍ଠାୱ, ଅୟ୍ୟେ, ତୁମ୍ହେ ୱିହରଥ। ମା ତୁମ୍ହେ ନାନା ୱିହରିତ୍ଥା’’ତି ଉୟ୍ୟୋଜେନ୍ତୀ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସଙ୍ଘାଦିସେସା ନିଟ୍ଠିତା।

୩। ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯକଣ୍ଡଂ

୨୩୦। ପତ୍ତସନ୍ନିଚଯଂ କରୋନ୍ତୀ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅକାଲଚୀୱରଂ ‘‘କାଲଚୀୱର’’ନ୍ତି ଅଧିଟ୍ଠହିତ୍ୱା ଭାଜାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭାଜାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଭାଜାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସଦ୍ଧିଂ ଚୀୱରଂ ପରିୱତ୍ତେତ୍ୱା ଅଚ୍ଛିନ୍ଦନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅଚ୍ଛିନ୍ଦତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଅଚ୍ଛିନ୍ନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଞ୍ଞଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଅଞ୍ଞଂ ୱିଞ୍ଞାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱିଞ୍ଞାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱିଞ୍ଞାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଞ୍ଞଂ ଚେତାପେତ୍ୱା ଅଞ୍ଞଂ ଚେତାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଚେତାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଚେତାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ସଙ୍ଘିକେନ ଅଞ୍ଞଂ ଚେତାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଚେତାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଚେତାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ସଙ୍ଘିକେନ ସଂଯାଚିକେନ ଅଞ୍ଞଂ ଚେତାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଚେତାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଚେତାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ମହାଜନିକେନ ଅଞ୍ଞଂ ଚେତାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଚେତାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଚେତାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞୁଦ୍ଦିସିକେନ ମହାଜନିକେନ ସଂଯାଚିକେନ ଅଞ୍ଞଂ ଚେତାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଚେତାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଚେତାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଞ୍ଞଦତ୍ଥିକେନ ପରିକ୍ଖାରେନ ଅଞ୍ଞଦ୍ଦିସିକେ ପୁଗ୍ଗଲିକେନ ସଂଯାଚିକେନ ଅଞ୍ଞଂ ଚେତାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଚେତାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଚେତାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅତିରେକଚତୁକ୍କଂସପରମଂ ଗରୁପାଵୁରଣଂ ଚେତାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଚେତାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଚେତାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅତିରେକଅଡ୍ଢତେଯ୍ୟକଂସପରମଂ ଲହୁପାଵୁରଣଂ ଚେତାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଚେତାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଚେତାପିତେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯା ପାଚିତ୍ତିଯା ନିଟ୍ଠିତା।

୪। ପାଚିତ୍ତିଯକଣ୍ଡଂ

୧। ଲସୁଣଵଗ୍ଗୋ

୨୩୧। ଲସୁଣଂ ଖାଦନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଖାଦିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ସମ୍ବାଧେ ଲୋମଂ ସଂହରାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ସଂହରାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ସଂହରାପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ତଲଘାତକଂ କରୋନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। କରୋତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଜତୁମଟ୍ଠକଂ ଆଦିଯନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଆଦିଯତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ, ଆଦିନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅତିରେକଦ୍ୱଙ୍ଗୁଲପବ୍ବପରମଂ ଉଦକସୁଦ୍ଧିକଂ ଆଦିଯନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଆଦିଯତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଆଦିନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପାନୀଯେନ ଵା ଵିଧୂପନେନ ଵା ଉପତିଟ୍ଠନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ହତ୍ଥପାସେ ତିଟ୍ଠତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ; ହତ୍ଥପାସଂ ଵିଜହିତ୍ୱା ତିଟ୍ଠତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଆମକଧଞ୍ଞଂ ଵିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଉଚ୍ଚାରଂ ଵା ପସ୍ସାଵଂ ଵା ସଙ୍କାରଂ ଵା ଵିଘାସଂ ଵା ତିରୋକୁଟ୍ଟେ ଵା ତିରୋପାକାରେ ଵା ଛଡ୍ଡେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଛଡ୍ଡେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଛଡ୍ଡିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଉଚ୍ଚାରଂ ଵା ପସ୍ସାଵଂ ଵା ସଙ୍କାରଂ ଵା ଵିଘାସଂ ଵା ହରିତେ ଛଡ୍ଡେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଛଡ୍ଡେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଛଡ୍ଡିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ନଚ୍ଚଂ ଵା ଗୀତଂ ଵା ଵାଦିତଂ ଵା ଦସ୍ସନାଯ ଗଚ୍ଛନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଗଚ୍ଛତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଯତ୍ଥ ଠିତା ପସ୍ସତି ଵା ସୁଣାତି ଵା, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଲସୁଣଵଗ୍ଗୋ ପଠମୋ।

୨। ରତ୍ତନ୍ଧକାରଵଗ୍ଗୋ

୨୩୨। ରତ୍ତନ୍ଧକାରେ ଅପ୍ପଦୀପେ ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକା ସନ୍ତିଟ୍ଠନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ହତ୍ଥପାସେ ତିଟ୍ଠତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ;

ହତ୍ଥପାସଂ ୱିଜହିତ୍ୱା ତିଟ୍ଠତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଓକାସେ ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକା ସନ୍ତିଟ୍ଠନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ହତ୍ଥପାସେ ତିଟ୍ଠତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ; ହତ୍ଥପାସଂ ୱିଜହିତ୍ୱା ତିଟ୍ଠତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅଜ୍ଝୋକାସେ ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକା ସନ୍ତିଟ୍ଠନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ହତ୍ଥପାସେ ତିଟ୍ଠତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ; ହତ୍ଥପାସଂ ୱିଜହିତ୍ୱା ତିଟ୍ଠତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ରଥିକାୟ ୱା ବ୍ୟୂହେ ୱା ସିଙ୍ଘାଟକେ ୱା ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକା ସନ୍ତିଟ୍ଠନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ହତ୍ଥପାସେ ତିଟ୍ଠତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ; ହତ୍ଥପାସଂ ୱିଜହିତ୍ୱା ତିଟ୍ଠତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ପୁରେଭତ୍ତଂ କୁଲାନି ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆସନେ ନିସୀଦିତ୍ୱା ସାମିକେ ଅନାପୁଚ୍ଛା ପକ୍କମନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଠମଂ ପାଦଂ ଅନୋୱସ୍ସକଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଦୁତିୟଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ କୁଲାନି ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ସାମିକେ ଅନାପୁଚ୍ଛା ଆସନେ ନିସୀଦନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସୀଦତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନିସିନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ୱିକାଲେ କୁଲାନି ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ସାମିକେ ଅନାପୁଚ୍ଛା ସେଯ୍ୟଂ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା ୱା ସନ୍ଥରାପେତ୍ୱା ୱା ଅଭିନିସୀଦନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅଭିନିସୀଦତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଅଭିନିସିନ୍ନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଦୁଗ୍ଗହିତେନ ଦୂପଧାରିତେନ ପରଂ ଉଜ୍ଝାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉଜ୍ଝାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଉଜ୍ଝାପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଅତ୍ତାନଂ ୱା ପରଂ ୱା ନିରୟେନ ୱା ବ୍ରହ୍ମଚରିୟେନ ୱା ଅଭିସପନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅଭିସପତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଅଭିସପିତେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଅତ୍ତାନଂ ୱଧିତ୍ୱା ୱଧିତ୍ୱା ରୋଦନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱଧତି ରୋଦତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ; ୱଧତି ନ ରୋଦତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ରତ୍ତନ୍ଧକାରୱଗ୍ଗୋ ଦୁତିୟୋ।

୩। ନହାନୱଗ୍ଗୋ

୨୩୩। ନଗ୍ଗା ନହାୟନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନହାୟତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନହାନପରିୟୋସାନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ଉଦକସାଟିକଂ କାରାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। କାରାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କାରାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଚୀୱରଂ ୱିସିବ୍ବେତ୍ୱା ୱା ୱିସିବ୍ବାପେତ୍ୱା ୱା ନେୱ ସିବ୍ବେନ୍ତୀ ନ ସିବ୍ବାପନାୟ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ କରୋନ୍ତୀ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ପଞ୍ଚାହିକଂ ସଙ୍ଘାଟିଚାରଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତୀ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଚୀୱରସଙ୍କମନୀୟଂ ଧାରେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଧାରେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଧାରିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଗଣସ୍ସ ଚୀୱରଲାଭଂ ଅନ୍ତରାୟଂ କରୋନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। କରୋତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଧମ୍ମିକଂ ଚୀୱରୱିଭଙ୍ଗଂ ପଟିବାହନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଟିବାହତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପଟିବାହିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଅଗାରିକସ୍ସ ୱା ପରିବ୍ବାଜକସ୍ସ ୱା ପରିବ୍ବାଜିକାୟ ୱା ସମଣଚୀୱରଂ ଦେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଦେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଦିନ୍ନେ, ଆପତ୍ତି

ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଦୁବ୍ବଲଚୀୱରପଚ୍ଚାସା ଚୀୱରକାଲସମୟଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅତିକ୍କାମେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଅତିକ୍କାମିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଧମ୍ମିକଂ କଥିନୁଦ୍ଧାରଂ ପଟିବାହନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଟିବାହତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପଟିବାହିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ନହାନୱଗ୍ଗୋ ତତିୟୋ।

୪। ତୁୱଟ୍ଟୱଗ୍ଗୋ

୨୩୪। ଦ୍ୱେ ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଏକମଞ୍ଚେ ତୁୱଟ୍ଟେନ୍ତିୟୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜନ୍ତି। ନିପଜ୍ଜନ୍ତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନିପନ୍ନେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଦ୍ୱେ ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଏକତ୍ଥରଣପାୱୁରଣା ତୁୱଟ୍ଟେନ୍ତିୟୋ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜନ୍ତି। ନିପଜ୍ଜନ୍ତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନିପନ୍ନେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁନିୟା ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ଅଫାସୁଂ କରୋନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। କରୋତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଦୁକ୍ଖିତଂ ସହଜୀୱିନିଂ ନେୱ ଉପଟ୍ଠେନ୍ତୀ ନ ଉପଟ୍ଠାପନାୟ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ କରୋନ୍ତୀ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଉପସ୍ସୟଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତା ଅନତ୍ତମନା ନିକ୍କଡ୍ଢନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନିକ୍କଡ୍ଢତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନିକ୍କଡ୍ଢିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ସଂସଟ୍ଠା ଭିକ୍ଖୁନୀ ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିୟା ଦୁକ୍କଟଂ; କମ୍ମୱାଚାପରିୟୋସାନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଅନ୍ତୋରଟ୍ଠେ ସାସଙ୍କସମ୍ମତେ ସପ୍ପଟିଭୟେ ଅସତ୍ଥିକା ଚାରିକଂ ଚରନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଟିପଜ୍ଜତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପଟିପନ୍ନେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ତିରୋରଟ୍ଠେ ସାସଙ୍କସମ୍ମତେ ସପ୍ପଟିଭୟେ ଅସତ୍ଥିକା ଚାରିକଂ ଚରନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଟିପଜ୍ଜତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପଟିପନ୍ନେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଅନ୍ତୋୱସ୍ସଂ ଚାରିକଂ ଚରନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଟିପଜ୍ଜତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପଟିପନ୍ନେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଚାରିକଂ ନ ପକ୍କମନ୍ତୀ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ତୁୱଟ୍ଟୱଗ୍ଗୋ ଚତୁତ୍ଥୋ।

୫। ଚିତ୍ତାଗାରୱଗ୍ଗୋ

୨୩୫। ରାଜାଗାରଂ ୱା ଚିତ୍ତାଗାରଂ ୱା ଆରାମଂ ୱା ଉୟ୍ୟାନଂ ୱା ପୋକ୍ଖରଣିଂ ୱା ଦସ୍ସନାୟ ଗଚ୍ଛନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଗଚ୍ଛତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ୟତ୍ଥ ଠିତା ପସ୍ସତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଆସନ୍ଦିଂ ୱା ପଲ୍ଲଙ୍କଂ ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପରିଭୁତ୍ତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ସୁତ୍ତଂ କନ୍ତନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। କନ୍ତତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଉଜ୍ଜୱୁଜ୍ଜୱେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଗିହିୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚଂ କରୋନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। କରୋତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; କତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁନିଯା – ‘‘ଏହାଯ୍ୟେ ଇମଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେହୀ’’ତି ୱୁଚ୍ଚମାନା – ‘‘ସାଧୂ’’ତି ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା ନେୱ ୱୂପସମେନ୍ତୀ ନ ୱୂପସମାଯ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ କରୋନ୍ତୀ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଗାରିକସ୍ସ ୱା ପରିବ୍ବାଜକସ୍ସ ୱା ପରିବ୍ବାଜିକାଯ ୱା ସହତ୍ଥା ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ଦେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଦେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଦିନ୍ନେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଆୱସଥଚୀୱରଂ ଅନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପରିଭୁତ୍ତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଆୱସଥଂ ଅନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ଚାରିକଂ ପକ୍କମନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଠମଂ ପାଦଂ ପରିକ୍ଖେପଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଦୁତିଯଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ତିରଚ୍ଛାନୱିଜ୍ଜଂ ପରିଯାପୁଣନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପରିଯାପୁଣାତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପଦେ ପଦେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ତିରଚ୍ଛାନୱିଜ୍ଜଂ ୱାଚେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱାଚେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପଦେ ପଦେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଚିତ୍ତାଗାରୱଗ୍ଗୋ ପଞ୍ଚମୋ।

୬। ଆରାମୱଗ୍ଗୋ

୨୩୬। ଜାନଂ ସଭିକ୍ଖୁକଂ ଆରାମଂ ଅନାପୁଚ୍ଛା ପୱିସନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଠମଂ ପାଦଂ ପରିକ୍ଖେପଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଦୁତିଯଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅକ୍କୋସନ୍ତୀ ପରିଭାସନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅକ୍କୋସତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଅକ୍କୋସିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଚଣ୍ଡୀକତା ଗଣଂ ପରିଭାସନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପରିଭାସତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପରିଭାସିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ନିମନ୍ତିତା ୱା ପୱାରିତା ୱା ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ‘‘ଖାଦିସ୍ସାମି ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀ’’ତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

କୁଲଂ ମଚ୍ଛରାଯନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ମଚ୍ଛରାଯତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ମଚ୍ଛରିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅଭିକ୍ଖୁକେ ଆୱାସେ ୱସ୍ସଂ ୱସନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ‘‘ୱସ୍ସଂ ୱସିସ୍ସାମୀ’’ତି ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେତି ପାନୀଯଂ ପରିଭୋଜନୀଯଂ ଉପଟ୍ଠପେତି ପରିୱେଣଂ ସମ୍ମଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ସହ ଅରୁଣୁଗ୍ଗମନା ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଉଭତୋସଙ୍ଘେ ତୀହି ଠାନେହି ନ ପୱାରେନ୍ତୀ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଓୱାଦାଯ ୱା ସଂୱାସାଯ ୱା ନ ଗଚ୍ଛନ୍ତୀ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଉପୋସଥମ୍ପି ନ ପୁଚ୍ଛନ୍ତୀ ଓୱାଦମ୍ପି ନ ଯାଚନ୍ତୀ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ପସାଖେ ଜାତଂ ଗଣ୍ଡଂ ୱା ରୁଧିତଂ ୱା ଅନପଲୋକେତ୍ୱା ସଙ୍ଘଂ ୱା ଗଣଂ ୱା ପୁରିସେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକେନେକା ଭେଦାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭେଦାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଭିନ୍ନେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଆରାମୱଗ୍ଗୋ ଛଟ୍ଠୋ।

୭। ଗବ୍ଭିନୀୱଗ୍ଗୋ

୨୩୭। ଗବ୍ଭିନିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପାୟନ୍ତିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ଅସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ସିକ୍ଖମାନଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ସିକ୍ଖମାନଂ ସଙ୍ଘେନ ଅସମ୍ମତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଊନଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସଂ ଗିହିଗତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପରିପୁଣ୍ଣଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସଂ ଗିହିଗତଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ଅସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପରିପୁଣ୍ଣଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସଂ ଗିହିଗତଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ସଙ୍ଘେନ ଅସମ୍ମତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ସହଜୀୱିନିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ନେୱ ଅନୁଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତୀ ନାନୁଗ୍ଗଣ୍ହାପେନ୍ତୀ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ୱୁଟ୍ଠାପିତଂ ପୱତ୍ତିନିଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ନାନୁବନ୍ଧନ୍ତୀ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ସହଜୀୱିନିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ନେୱ ୱୂପକାସେନ୍ତୀ ନ ୱୂପକାସାପେନ୍ତୀ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଗବ୍ଭିନୀୱଗ୍ଗୋ ସତ୍ତମୋ।

୮। କୁମାରୀଭୂତୱଗ୍ଗୋ

୨୩୮। ଊନୱୀସତିୱସ୍ସଂ କୁମାରିଭୂତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପରିପୁଣ୍ଣୱୀସତିୱସ୍ସଂ କୁମାରିଭୂତଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ଅସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପରିପୁଣ୍ଣୱୀସତିୱସ୍ସଂ କୁମାରିଭୂତଂ ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଛସୁ ଧମ୍ମେସୁ ସିକ୍ଖିତସିକ୍ଖଂ ସଙ୍ଘେନ ଅସମ୍ମତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି । ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଊନଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସା ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ପରିପୁଣ୍ଣଦ୍ୱାଦସୱସ୍ସା ସଙ୍ଘେନ ଅସମ୍ମତା ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

''ଅଲଂ ତାୱ ତେ, ଅୟ୍ୟେ, ୱୁଟ୍ଠାପିତେନା''ତି ୱୁଚ୍ଚମାନା ''ସାଧୂ''ତି ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା ପଚ୍ଛା ଖୀୟନଧମ୍ମଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଖିୟ୍ୟତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଖିୟ୍ୟିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ସିକ୍ଖମାନଂ – ''ସଚେ ମେ ତ୍ୱଂ, ଅୟ୍ୟେ, ଚୀୱରଂ ଦସ୍ସସି, ଏୱାହଂ ତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସ୍ସାମୀ''ତି ୱତ୍ୱା ନେୱ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ନ ୱୁଟ୍ଠାପନାୟ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ କରୋନ୍ତୀ

ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ସିକ୍ଖମାନଂ – ‘‘ସଚେ ମଂ ତ୍ୱଂ, ଅୟ୍ୟେ, ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସାନି ଅନୁବନ୍ଧିସ୍ସସି, ଏୱାହଂ ତଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସ୍ସାମୀ’’ତି ୱତ୍ୱା ନେୱ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ନ ୱୁଟ୍ଠାପନାଯ ଉସ୍ସୁକ୍କଂ କରୋନ୍ତୀ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ପୁରିସସଂସଟ୍ଠଂ କୁମାରକସଂସଟ୍ଠଂ ଚଣ୍ଡିଂ ସୋକାୱାସଂ ସିକ୍ଖମାନଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ମାତାପିତୂହି ୱା ସାମିକେନ ୱା ଅନନୁଞ୍ଞାତଂ ସିକ୍ଖମାନଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ପାରିୱାସିକଛନ୍ଦଦାନେ ସିକ୍ଖମାନଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅନୁୱସ୍ସଂ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଏକଂ ୱସ୍ସଂ ଦ୍ୱେ ୱୁଟ୍ଠାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ୱୁଟ୍ଠାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ୱୁଟ୍ଠାପିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

କୁମାରୀଭୂତୱଗ୍ଗୋ ଅଟ୍ଠମୋ।

୯। ଛତ୍ତୁପାହନୱଗ୍ଗୋ

୨୩୯। ଛତ୍ତୁପାହନଂ ଧାରେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଧାରେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଧାରିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଯାନେନ ଯାଯନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଯାଯତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଯାଯିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ସଙ୍ଘାଣିଂ ଧାରେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଧାରେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଧାରିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଇତ୍ଥାଲଙ୍କାରଂ ଧାରେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଧାରେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଧାରିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଗନ୍ଧୱଣ୍ଣକେନ ନହାଯନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନହାଯତି , ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନହାନପରିଯୋସାନେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ୱାସିତକେନ ପିଞ୍ଞାକେନ ନହାଯନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନହାଯତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନହାନପରିଯୋସାନେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେନ୍ତୀ ପରିମଦ୍ଦାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଉମ୍ମଦ୍ଦିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ସିକ୍ଖମାନାଯ ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେନ୍ତୀ ପରିମଦ୍ଦାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଉମ୍ମଦ୍ଦିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ସାମଣେରିଯା ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେନ୍ତୀ ପରିମଦ୍ଦାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଉମ୍ମଦ୍ଦିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଗିହିନିଯା ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେନ୍ତୀ ପରିମଦ୍ଦାପେନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉମ୍ମଦ୍ଦାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଉମ୍ମଦ୍ଦିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ପୁରତୋ ଅନାପୁଚ୍ଛା ଆସନେ ନିସୀଦନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ନିସୀଦତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ନିସିନ୍ନେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅନୋକାସକତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ପଞ୍ହଂ ପୁଚ୍ଛନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପୁଚ୍ଛତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ପୁଚ୍ଛିତେ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

ଅସଙ୍କଚ୍ଚିକା ଗାମଂ ପୱିସନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପଠମଂ ପାଦଂ ପରିକ୍ଖେପଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଦୁତିଯଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି,

ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ।

ଛତ୍ତୁପାହନୱଗ୍ଗୋ ନୱମୋ।

ଖୁଦ୍ଦକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୫। ପାଟିଦେସନୀୟକଣ୍ଡଂ

୨୪୦। ସପ୍ପିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀୟସ୍ସ।

ତେଲଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀୟସ୍ସ।

ମଧୁଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀୟସ୍ସ।

ଫାଣିତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀୟସ୍ସ।

ମଚ୍ଛଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀୟସ୍ସ।

ମଂସଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀୟସ୍ସ।

ଖୀରଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀୟସ୍ସ।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀୟସ୍ସ।

ଅଟ୍ଠ ପାଟିଦେସନୀୟା ନିଟ୍ଠିତା।

କତାପତ୍ତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଦୁତିୟୋ।

୩। ୱିପତ୍ତିୱାରୋ

୨୪୧। ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି? ଅୱସ୍ସୁତାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି – ସିୟା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିୟା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ…ପେ…।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି? ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଏକଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଭଜନ୍ତି – ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ।

ଉପଡିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ତତିୟୋ।

୪। ସଙ୍ଗହୱାରୋ

୨୪୨। ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଅୱସ୍ସୁତାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ତୀହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିୟା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ…ପେ…।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଦ୍ୱୀହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିୟା ପାଟିଦେସନୀୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ।

ସଙ୍ଗହୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଚତୁତ୍ଥୋ।

୫। ସମୁଟ୍ଠାନୱାରୋ

୨୪୩। ଅୱସ୍ସୁତାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଅୱସ୍ସୁତାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିୟା କାୟତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି।

ସମୁଟ୍ଠାନୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଞ୍ଚମୋ।

୬। ଅଧିକରଣୱାରୋ

୨୪୪। ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ଅୱସ୍ସୁତାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ – ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ…ପେ…।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ – ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ।

ଅଧିକରଣୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଛଟ୍ଠୋ।

୭। ସମଥୱାରୋ

୨୪୫। ଅୱସ୍ସୁତାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ଅୱସ୍ସୁତାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ…ପେ…।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତିୟା ଆପତ୍ତିୟୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ସମଥୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ସତ୍ତମୋ।

୮। ସମୁଚ୍ଚୟୱାରୋ

୨୪୬। ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନ୍ତୀ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନ୍ତୀ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅଧକ୍ଖକଂ ଉବ୍ଭଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଗହଣଂ ସାଦିୟତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଉବ୍ଭକ୍ଖକଂ ଅଧୋଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଗହଣଂ ସାଦିୟତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; କାୟପଟିବଦ୍ଧଂ ଗହଣଂ ସାଦିୟତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନ୍ତୀ ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି – ସିୟା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିୟା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ତୀହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିୟା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ…ପେ…।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀୟସ୍ସ – ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୀ ଇମା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଏକଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଭଜନ୍ତି – ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଦ୍ୱୀହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିୟା ପାଟିଦେସନୀୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିୟା କାୟତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ, ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି ନ ଚିତ୍ତତୋ, ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି ନ ୱାଚତୋ, ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ – ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ସମୁଚ୍ଚୟୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଅଟ୍ଠମୋ।

୧। କତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତିୱାରୋ

୧। ପାରାଜିକକଣ୍ଡଂ

୨୪୭। ୟଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନପଚ୍ଚୟା ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ? କଂ ଆରବ୍ଭ? କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ…ପେ… କେନାଭତନ୍ତି?

ୟଂ ତେନ ଭଗୱତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନପଚ୍ଚୟା ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସୁନ୍ଦରୀନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସୁନ୍ଦରୀନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି ତସ୍ମିଂ ନତ୍ଥି। ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି। ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କତ୍ଥୋଗଧଂ କତ୍ଥ ପରିୟାପନ୍ନନ୍ତି? ନିଦାନୋଗଧଂ ନିଦାନପରିୟାପନ୍ନଂ? କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତୀତି? ଦୁତିୟେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି। ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତମା ୱିପତ୍ତୀତି? ସୀଲୱିପତ୍ତି। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋତି ? ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତୀତି? ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ… କେନାଭତନ୍ତି? ପରମ୍ପରାଭତଂ –

ଉପାଲି ଦାସକୋ ଚେଵ, ସୋଣକୋ ସିଗ୍ଗଵୋ ତଥା;

ମୋଗ୍ଗଲିପୁତ୍ତେନ ପଞ୍ଚମା, ଏତେ ଜମ୍ବୁସିରିଵ୍ହଯେ। …ପେ…;

ଏତେ ନାଗା ମହାପଞ୍ଞା, ଵିନଯଞ୍ଞୂ ମଗ୍ଗକୋଵିଦା;

ଵିନଯଂ ଦୀପେ ପକାସେସୁଂ, ପିଟକଂ ତମ୍ବପଣ୍ଣିଯାତି।

ଵଜ୍ଜପଟିଚ୍ଛାଦନପଚ୍ଚଯା ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଜାନଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ନେଵତ୍ତନା ପଟିଚୋଦେସି ନ ଗଣସ୍ସ ଆରୋଚେସି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ଯାଵତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ସମଗ୍ଗେନ ସଙ୍ଘେନ ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ଅରିଟ୍ଠଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଗଦ୍ଧବାଧିପୁବ୍ବଂ ଅନୁଵତ୍ତି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ଅଟ୍ଠମଂ ଵତ୍ଥୁଂ ପରିପୂରଣପଚ୍ଚଯା ପାରାଜିକଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଅଟ୍ଠମଂ ଵତ୍ଥୁଂ ପରିପୂରେସୁଂ, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ପାରାଜିକା ନିଟ୍ଠିତା।

୨। ସଙ୍ଘାଦିସେସକଣ୍ଡାଦି

୨୪୮। ଯଂ ତେନ ଭଗଵତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଉସ୍ସଯଵାଦିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅଟ୍ଟଂ କରଣପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ? କଂ ଆରବ୍ଭ? କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ…ପେ… କେନାଭତନ୍ତି?

ଯଂ ତେନ ଭଗଵତା ଜାନତା ପସ୍ସତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଉସ୍ସଯଵାଦିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅଟ୍ଟଂ କରଣପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି ? ସାଵତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି ? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଉସ୍ସଯଵାଦିକା ଵିହରି, ତସ୍ମିଂ ଵତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଅତ୍ଥି ତତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି ତସ୍ମିଂ ନତ୍ଥି। ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି। ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି। ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତୀତି? ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସାନଂ କତ୍ଥୋଗଧଂ କତ୍ଥ ପରିଯାପନ୍ନନ୍ତି? ନିଦାନୋଗଧଂ ନିଦାନପରିଯାପନ୍ନଂ। କତମେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତୀତି? ତତିଯେନ ଉଦ୍ଦେସେନ ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଵିପତ୍ତୀନଂ କତମା ଵିପତ୍ତୀତି? ସୀଲଵିପତ୍ତି। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତମୋ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋତି? ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତୀତି? ଦ୍ଵୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଵାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଵାଚତୋ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ… କେନାଭତନ୍ତି? ପରମ୍ପରାଭତଂ –

ଉପାଲି ଦାସକୋ ଚେଵ, ସୋଣକୋ ସିଗ୍ଗଵୋ ତଥା;

ମୋଗ୍ଗଲିପୁତ୍ତେନ ପଞ୍ଚମା, ଏତେ ଜମ୍ବୁସିରିଵ୍ହଯେ। …ପେ…;

ଏତେ ନାଗା ମହାପଞ୍ଞା, ଵିନଯଞ୍ଞୂ ମଗ୍ଗକୋଵିଦା;

ୱିନଯଂ ଦୀପେ ପକାସେସ୍ସୁଂ, ପିଟକଂ ତମ୍ବପଣ୍ଣିଯାତି।

ଚୋରିଂ ୱୁଟ୍ଠାପନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କଞ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଚୋରିଂ ୱୁଟ୍ଠାପେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଦ୍ୱୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଏକା ଗାମନ୍ତରଂ ଗମନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କଞ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଏକା ଗାମନ୍ତରଂ ଗଚ୍ଛି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ତିସ୍ସୋ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ପଠମପାରାଜିକେ…ପେ…।

ସମଗ୍ଗେନ ସଙ୍ଘେନ ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଧମ୍ମେନ ୱିନଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନ ଅନପଲୋକେତ୍ୱା କାରକସଙ୍ଘଂ ଅନଞ୍ଞାଯ ଗଣସ୍ସ ଛନ୍ଦଂ ଓସାରଣପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କଞ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ସମଗ୍ଗେନ ସଙ୍ଘେନ ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଧମ୍ମେନ ୱିନଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନ ଅନପଲୋକେତ୍ୱା କାରକସଙ୍ଘଂ ଅନଞ୍ଞାଯ ଗଣସ୍ସ ଛନ୍ଦଂ ଓସାରେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ଅୱସ୍ସୁତାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ହତ୍ଥତୋ ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କଞ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସୁନ୍ଦରୀନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସୁନ୍ଦରୀନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତା ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ହତ୍ଥତୋ ଆମିସଂ ପଟିଗ୍ଗହେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ପଠମପାରାଜିକେ…ପେ…।

‘‘କିଂ ତେ, ଅଯ୍ୟେ, ଏସୋ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲୋ କରିସ୍ସତି ଅୱସ୍ସୁତୋ ୱା ଅନୱସ୍ସୁତୋ ୱା, ଯତୋ ତ୍ୱଂ ଅନୱସ୍ସୁତା! ଇଙ୍ଘ, ଅଯ୍ୟେ, ଯଂ ତେ ଏସୋ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲୋ ଦେତି ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ତଂ ତ୍ୱଂ ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଖାଦ ୱା ଭୁଞ୍ଜ ୱା’’ତି ଉଯ୍ୟୋଜନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କଞ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ – ‘‘କିଂ ତେ, ଅଯ୍ୟେ, ଏସୋ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲୋ କରିସ୍ସତି ଅୱସ୍ସୁତୋ ୱା ଅନୱସ୍ସୁତୋ ୱା, ଯତୋ ତ୍ୱଂ ଅନୱସ୍ସୁତା! ଇଙ୍ଘ, ଅଯ୍ୟେ, ଯଂ ତେ ଏସୋ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲୋ ଦେତି ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ତଂ ତ୍ୱଂ ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଖାଦ ୱା ଭୁଞ୍ଜ ୱା’’ତି ଉଯ୍ୟୋଜେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

କୁପିତାଯ ଅନତ୍ତମନାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କଞ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଚଣ୍ଡକାଳିଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଚଣ୍ଡକାଳୀ ଭିକ୍ଖୁନୀ କୁପିତା ଅନତ୍ତମନା ଏୱଂ ଅୱଚ – ‘‘ବୁଦ୍ଧଂ ପଚ୍ଚାଚିକ୍ଖାମି, ଧମ୍ମଂ ପଚ୍ଚାଚିକ୍ଖାମି, ସଙ୍ଘଂ ପଚ୍ଚାଚିକ୍ଖାମି, ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚାଚିକ୍ଖାମୀ’’ତି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ । ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

କିସ୍ମିଞ୍ଚିଦେୱ ଅଧିକରଣେ ପଚ୍ଚାକତାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କଞ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଚଣ୍ଡକାଳିଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଚଣ୍ଡକାଳୀ ଭିକ୍ଖୁନୀ କିସ୍ମିଞ୍ଚିଦେୱ ଅଧିକରଣେ ପଚ୍ଚାକତା କୁପିତା ଅନତ୍ତମନା ଏୱଂ ଅୱଚ – ‘‘ଛନ୍ଦଗାମିନିଯୋ ଚ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ, ଦୋସଗାମିନିଯୋ ଚ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ, ମୋହଗାମିନିଯୋ ଚ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ, ଭଯଗାମିନିଯୋ ଚ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ’’ତି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ସଂସଟ୍ଠାନଂ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କଞ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ସଂସଟ୍ଠା ୱିହରିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

‘‘ସଂସଟ୍ଠା , ଅଯ୍ୟେ, ତୁମ୍ହେ ୱିହରଥ। ମା ତୁମ୍ହେ ନାନା ୱିହରିତ୍ଥା’’ତି ଉଯ୍ୟୋଜେନ୍ତିଯା ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତୋତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦା ଭିକ୍ଖୁନୀ – ‘‘ସଂସଟ୍ଠାୱ ଅୟ୍ୟେ, ତୁମ୍ହେ ୱିହରଥ। ମା ତମ୍ହେ ନାନା ୱିହରିତ୍ଥା’’ତି ଉୟ୍ୟୋଜେସି, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଧୁରନିକ୍ଖେପେ…ପେ…।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚୟା ପାଟିଦେସନୀୟଂ କତ୍ଥ ପଞ୍ଞତ୍ତନ୍ତି? ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଂ ଆରବ୍ଭାତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଆରବ୍ଭ। କିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିନ୍ତି? ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ। ଏକା ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକା ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ… ।

କତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଠମୋ।

୨। କତାପତ୍ତିୱାରୋ

୧। ପାରାଜିକକଣ୍ଡଂ

୨୪୯। କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନପଚ୍ଚୟା କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନପଚ୍ଚୟା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ଅଧକ୍ଖକଂ ଉବ୍ଭଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଗହଣଂ ସାଦିୟତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଭିକ୍ଖୁ କାୟେନ କାୟଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; କାୟେନ କାୟପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; କାୟପଟିବଦ୍ଧେନ କାୟପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଙ୍ଗୁଲିପତୋଦକେ ପାଚିତ୍ତିୟଂ – କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିୟନପଚ୍ଚୟା ଇମା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ୱଜ୍ଜପଟିଚ୍ଛାଦନପଚ୍ଚୟା କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ୱଜ୍ଜପଟିଚ୍ଛାଦନପଚ୍ଚୟା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭିକ୍ଖୁନୀ ଜାନଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ [ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନଂ (ସ୍ୟା।)] ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ୱେମତିକା ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ; ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ୱଜ୍ଜପଟିଚ୍ଛାଦନପଚ୍ଚୟା ଇମା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚୟା କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚୟା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉକ୍ଖିତ୍ତାନୁୱତ୍ତିକା ଭିକ୍ଖୁନୀ ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଞତ୍ତିୟା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟା; କମ୍ମୱାଚାପରିୟୋସାନେ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଭେଦକାନୁୱତ୍ତିକା ଭିକ୍ଖୁନୀ ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ପାପିକାୟ ଦିଟ୍ଠିୟା ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ – ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚୟା ଇମା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ଅଟ୍ଠମଂ ୱତ୍ଥୁଂ ପରିପୂରଣପଚ୍ଚୟା କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅଟ୍ଠମଂ ୱତ୍ଥୁଂ ପରିପୂରଣପଚ୍ଚୟା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପୁରିସେନ – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଓକାସଂ ଆଗଚ୍ଛା’’ତି ୱୁତ୍ତା ଗଚ୍ଛତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ପୁରିସସ୍ସ ହତ୍ଥପାସଂ ଓକ୍କନ୍ତମତ୍ତେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; ଅଟ୍ଠମଂ ୱତ୍ଥୁଂ ପରିପୂରେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ଅଟ୍ଠମଂ ୱତ୍ଥୁଂ ପରିପୂରଣପଚ୍ଚୟା ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ପାରାଜିକା ନିଟ୍ଠିତା।

୨। ସଙ୍ଘାଦିସେସକଣ୍ଡାଦି

୨୫୦। ଉସ୍ସୟୱାଦିକା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅଡ୍ଡଂ କରଣପଚ୍ଚୟା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଏକସ୍ସ ଆରୋଚେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଦୁତିୟସ୍ସ ଆରୋଚେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; ଅଡ୍ଡପରିୟୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଚୋରିଂ ୱୁଟ୍ଠାପନପଚ୍ଚୟା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିୟା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟା; କମ୍ମୱାଚାପରିୟୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକା ଗାମନ୍ତରଂ ଗମନପଚ୍ଚୟା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଗଚ୍ଛତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ପଠମଂ ପାଦଂ ପରିକ୍ଖେପଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି

ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ଦୁତିଯଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସମଗ୍ଗେନ ସଙ୍ଘେନ ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଧମ୍ମେନ ୱିନଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନ ଅନପଲୋକେତ୍ୱା କାରକସଙ୍ଘଂ ଅନଞ୍ଞାଯ ଗଣସ୍ସ ଛନ୍ଦଂ ଓସାରଣପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ହତ୍ଥତୋ ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ‘‘ଖାଦିସ୍ସାମି ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀ’’ତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଉଦକଦନ୍ତପୋନଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

‘‘କିଂ ତେ, ଅଯ୍ୟେ, ଏସୋ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲୋ କରିସ୍ସତି ଅୱସ୍ସୁତୋ ୱା ଅନୱସ୍ସୁତୋ ୱା, ଯତୋ ତ୍ୱଂ ଅନୱସ୍ସୁତା! ଇଙ୍ଘ, ଅଯ୍ୟେ, ଯଂ ତେ ଏସୋ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲୋ ଦେତି ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ତଂ ତ୍ୱଂ ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଖାଦ ୱା ଭୁଞ୍ଜ ୱା’’ତି, ଉଯ୍ୟୋଜନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ତସ୍ସା ୱଚନେନ ଖାଦିସ୍ସାମି ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ଭୋଜନପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

କୁପିତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

କିସ୍ମିଞ୍ଚିଦେୱ ଅଧିକରଣେ ପଚ୍ଚାକତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସଂସଟ୍ଠା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

‘‘ସଂସଟ୍ଠାୱ, ଅଯ୍ୟେ, ତୁମ୍ହେ ୱିହରଥ, ମା ତୁମ୍ହେ ନାନା ୱିହରିତ୍ଥା’’ତି ଉଯ୍ୟୋଜେନ୍ତୀ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦସ ସଙ୍ଘାଦିସେସା ନିଟ୍ଠିତା…ପେ…।

(ଯଥା ହେଟ୍ଠା ତଥା ୱିତ୍ଥାରେତବ୍ବା ପଚ୍ଚଯମେୱ ନାନାକରଣଂ)

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀଯସ୍ସ – ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଇମା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

କତାପତ୍ତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଦୁତିଯୋ।

୩। ୱିପତ୍ତିୱାରୋ

୨୫୧। କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି? କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ…ପେ… ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି? ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଏକଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଭଜନ୍ତି – ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ।

ୱିପତ୍ତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ତତିଯୋ।

୪। ସଙ୍ଗହୱାରୋ

୨୫୨। କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ପଞ୍ଚହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ…ପେ…।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଦ୍ୱୀହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାଟିଦେସନୀଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ।

ସଙ୍ଗହୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଚତୁତ୍ଥୋ।

୫। ସମୁଟ୍ଠାନୱାରୋ

୨୫୩। କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ…ପେ…।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି।

ସମୁଟ୍ଠାନୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଞ୍ଚମୋ।

୬। ଅଧିକରଣୱାରୋ

୨୫୪। କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ…ପେ…।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ – ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ।

ଅଧିକରଣୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଛଟ୍ଠୋ।

୭। ସମଥୱାରୋ

୨୫୫। କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ…ପେ…।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ସମଥୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ସତ୍ତମୋ।

୮। ସମୁଚ୍ଚଯୱାରୋ

୨୫୬। କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନପଚ୍ଚଯା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅୱସ୍ସୁତା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅୱସ୍ସୁତସ୍ସ ପୁରିସପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ଅଧକ୍ଖକଂ ଉବ୍ଭଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଗହଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଭିକ୍ଖୁ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; କାଯେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ ; କାଯପଟିବଦ୍ଧେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଙ୍ଗୁଲିପତୋଦକେ ପାଚିତ୍ତିଯଂ – କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସାଦିଯନପଚ୍ଚଯା ଇମା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ପଞ୍ଚହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ…ପେ…।

ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ; ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଅଜ୍ଝୋହାରେ ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀଯସ୍ସ – ଦଧିଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜନପଚ୍ଚଯା ଇମା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଏକଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଭଜନ୍ତି – ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଦ୍ୱୀହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାଟିଦେସନୀଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚାତି।

ସମୁଚ୍ଚଯୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଅଟ୍ଠମୋ। [ଇମସ୍ସାନନ୍ତରଂ ପୋରାଣସୀହଳପୋତ୍ଥକେ ଏୱମ୍ପି ଦିସ୍ସତି –''ତେସମୁଦ୍ଦାନଂ –କତିୱାରୋ ଚ ୱିପତ୍ତିୱାରୋ ଚ, ସଙ୍ଗହୱାରୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାନୱାରୋ। ଅଧିକରଣୱାରୋ ଚ ସମଥୱାରୋ ଚ, ସମୁଚ୍ଚଯୱାରୋ ଚ ଇମେ ସତ୍ତ ୱାରା। ଆଦିତୋ ପଞ୍ଞତ୍ତିୱାରେନ ସହ ଅଟ୍ଠୱାରାତି''ଇତି।]

ଅଟ୍ଠ ପଚ୍ଚଯୱାରା ନିଟ୍ଠିତା।

ଭିକ୍ଖୁନୀୱିଭଙ୍ଗେ ସୋଳସ ମହାୱାରା ନିଟ୍ଠିତା।

ସମୁଟ୍ଠାନସୀସସଙ୍ଖେପୋ

ସମୁଟ୍ଠାନସୁଦ୍ଧାନଂ

୨୫୭।

ଅନିଚ୍ଚା ସବ୍ବେ ସଙ୍ଖାରା, ଦୁକ୍ଖାନତ୍ତା ଚ ସଙ୍ଖତା;

ନିବ୍ବାନଞ୍ଚେୱ ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନତ୍ତା ଇତି ନିଚ୍ଛଯା।

ବୁଦ୍ଧଚନ୍ଦେ ଅନୁପ୍ପନ୍ନେ, ବୁଦ୍ଧାଦିଚ୍ଚେ ଅନୁଗ୍ଗତେ;

ତେସଂ ସଭାଗଧମ୍ମାନଂ, ନାମମତ୍ତଂ ନ ନାଯତି।

ଦୁକ୍କରଂ ୱିୱିଧଂ କତ୍ୱା, ପୂରଯିତ୍ୱାନ ପାରମୀ;

ଉପ୍ପଜ୍ଜନ୍ତି ମହାୱୀରା, ଚକ୍ଖୁଭୂତା ସବ୍ରହ୍ମକେ।

ତେ ଦେସଯନ୍ତି ସଦ୍ଧମ୍ମଂ, ଦୁକ୍ଖହାନିଂ ସୁଖାୱହଂ;

ଅଙ୍ଗୀରସୋ ସକ୍ୟମୁନି, ସବ୍ବଭୂତାନୁକମ୍ପକୋ।

ସବ୍ବସତ୍ତୁତ୍ତମୋ ସୀହୋ, ପିଟକେ ତୀଣି ଦେସଯି;

ସୁତ୍ତନ୍ତମଭିଧମ୍ମଞ୍ଚ, ୱିନଯଞ୍ଚ ମହାଗୁଣଂ।

ଏୱଂ ନୀଯତି ସଦ୍ଧମ୍ମୋ, ୱିନଯୋ ଯଦି ତିଟ୍ଠତି;

ଉଭତୋ ଚ ୱିଭଙ୍ଗାନି, ଖନ୍ଧକା ଯା ଚ ମାତିକା।

ମାଲା ସୁତ୍ତଗୁଣେନେୱ, ପରିୱାରେନ ଗନ୍ଥିତା;

ତସ୍ସେୱ ପରିୱାରସ୍ସ, ସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଯତୋ କତଂ।

ସମ୍ଭେଦଂ ନିଦାନଂ ଚଞ୍ଞଂ, ସୁତ୍ତେ ଦିସ୍ସନ୍ତି ଉପରି;

ତସ୍ମା ସିକ୍ଖେ ପରିୱାରଂ, ଧମ୍ମକାମୋ ସୁପେସଲୋତି।

ତେରସସମୁଟ୍ଠାନଂ

ୱିଭଙ୍ଗେ ଦ୍ୱୀସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, ଉଦ୍ଦିସନ୍ତି ଉପୋସଥେ;

ପୱକ୍ଖାମି ସମୁଟ୍ଠାନଂ, ଯଥାଞାଯଂ ସୁଣାଥ ମେ।

ପାରାଜିକଂ ଯଂ ପଠମଂ, ଦୁତିଯଞ୍ଚ ତତୋ ପରଂ;

ସଞ୍ଚରିତ୍ତାନୁଭାସନଞ୍ଚ, ଅତିରେକଞ୍ଚ ଚୀୱରଂ।

ଲୋମାନି ପଦସୋଧମ୍ମୋ, ଭୂତଂ ସଂୱିଧାନେନ ଚ;

ଥେୟ୍ୟଦେସନଚୋରୀ ଚ, ଅନନୁଞ୍ଞାତାୟ ତେରସ।

ତେରସେତେ ସମୁଟ୍ଠାନ ନୟା, ୱିଞ୍ଞୂହି ଚିନ୍ତିତା।

ଏକେକସ୍ମିଂ ସମୁଟ୍ଠାନେ, ସଦିସା ଇଧ ଦିସ୍ସରେ।

୧। ପଠମପାରାଜିକସମୁଟ୍ଠାନଂ

୨୫୮।

ମେଥୁନଂ ସୁକ୍କସଂସଗ୍ଗୋ, ଅନିୟତା ପଠମିକା;

ପୁବ୍ବୂପପରିପାଚିତା, ରହୋ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ସହ।

ସଭୋଜନେ ରହୋ ଦ୍ୱେ ଚ, ଅଙ୍ଗୁଲି ଉଦକେ ହସଂ;

ପହାରେ ଉଗ୍ଗିରେ ଚେୱ, ତେପଞ୍ଞାସା ଚ ସେଖିୟା।

ଅଧକ୍ଖଗାମାୱସ୍ସୁତା, ତଲମଟ୍ଠଞ୍ଚ ସୁଦ୍ଧିକା;

ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠା ଚ ଓୱାଦଂ, ନାନୁବନ୍ଧେ ପୱତ୍ତିନିଂ।

ଛସତ୍ତତି ଇମେ ସିକ୍ଖା, କାୟମାନସିକା କତା;

ସବ୍ବେ ଏକସମୁଟ୍ଠାନା, ପଠମଂ ପାରାଜିକଂ ଯଥା।

ପଠମପାରାଜିକସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨। ଦୁତିୟପାରାଜିକସମୁଟ୍ଠାନଂ

୨୫୯।

ଅଦିନ୍ନଂ ୱିଗ୍ଗହୁତ୍ତରି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଅତ୍ତକାମିନଂ;

ଅମୂଲା ଅଞ୍ଞଭାଗିୟା, ଅନିୟତା ଦୁତିୟିକା।

ଅଚ୍ଛିନ୍ଦେ ପରିଣାମନେ, ମୁସା ଓମସପେସୁଣା;

ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ପଥୱୀଖଣେ, ଭୂତଂ ଅଞ୍ଞାୟ ଉଜ୍ଝାପେ।

ନିକ୍କଡ୍ଢନଂ ସିଞ୍ଚନଞ୍ଚ, ଆମିସହେତୁ ଭୁତ୍ତାୱୀ;

ଏହି ଅନାଦରି ଭିଂସା, ଅପନିଧେ ଚ ଜୀୱିତଂ।

ଜାନଂ ସପ୍ପାଣକଂ କମ୍ମଂ, ଊନସଂୱାସନାସନା;

ସହଧମ୍ମିକୱିଲେଖା, ମୋହୋ ଅମୂଲକେନ ଚ।

କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଧମ୍ମିକଂ ଚୀୱରଂ, ଦତ୍ୱା [କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଧମ୍ମିକଂ ଚୀୱରଂ (ସୀ।), କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଧମ୍ମିକଂ ଦତ୍ୱା (ସ୍ୟା।)] ପରିଣାମେଯ୍ୟ ପୁଗ୍ଗଲେ;

କିଂ ତେ ଅକାଲଂ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦେ, ଦୁଗ୍ଗହୀ ନିରୟେନ ଚ।

ଗଣଂ ୱିଭଙ୍ଗଂ ଦୁବ୍ବଲଂ, କଥିନାଫାସୁପସ୍ସୟଂ;

ଅକ୍କୋସଚଣ୍ଡୀ ମଚ୍ଛରୀ, ଗବ୍ଭିନୀ ଚ ପାୟନ୍ତିୟା।

ଦ୍ୱେୱସ୍ସଂ ସିକ୍ଖା ସଙ୍ଘେନ, ତୟୋ ଚେୱ ଗିହୀଗତା;

କୁମାରିଭୂତା ତିସ୍ସୋ ଚ, ଊନଦ୍ୱାଦସସମ୍ମତା।

ଅଲଂ ତାୱ ସୋକାୱାସଂ, ଛନ୍ଦା ଅନୁୱସ୍ସା ଚ ଦ୍ୱେ;

ସିକ୍ଖାପଦା ସତ୍ତତିମେ, ସମୁଟ୍ଠାନା ତିକା କତା।

କାୟଚିତ୍ତେନ ନ ୱାଚା, ୱାଚାଚିତ୍ତଂ ନ କାୟିକଂ;

ତୀହି ଦ୍ୱାରେହି ଜାୟନ୍ତି, ପାରାଜିକଂ ଦୁତିୟଂ ଯଥା।

ଦୁତିୟପାରାଜିକସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୩। ସଞ୍ଚରିତ୍ତସମୁଟ୍ଠାନଂ

୨୬୦।

ସଞ୍ଚରୀ କୁଟି ୱିହାରୋ, ଧୋୱନଞ୍ଚ ପଟିଗ୍ଗହୋ;

ୱିଞ୍ଞତ୍ତୁତ୍ତରି ଅଭିହଟ୍ଠୁଂ, ଉଭିନ୍ନଂ ଦୂତକେନ ଚ।

କୋସିୟା ସୁଦ୍ଧଦ୍ୱେଭାଗା, ଛବ୍ବସ୍ସାନି ନିସୀଦନଂ;

ରିଞ୍ଚନ୍ତି ରୂପିକା ଚେୱ, ଉଭୋ ନାନପ୍ପକାରକା।

ଊନବନ୍ଧନୱସ୍ସିକା, ସୁତ୍ତଂ ୱିକପ୍ପନେନ ଚ;

ଦ୍ୱାରଦାନସିବ୍ବାନି [ଦ୍ୱାରଦାନସିବ୍ବିନୀ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଚ, ପୂୱପଚ୍ଚୟଜୋତି ଚ।

ରତନଂ ସୂଚି ମଞ୍ଚୋ ଚ, ତୂଲଂ ନିସୀଦନକଣ୍ଡୁ ଚ;

ୱସ୍ସିକା ଚ ସୁଗତେନ, ୱିଞ୍ଞତ୍ତି ଅଞ୍ଞଂ ଚେତାପନା।

ଦ୍ୱେ ସଙ୍ଘିକା ମହାଜନିକା, ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲଲହୁକା ଗରୁ;

ଦ୍ୱେ ୱିଘାସା ସାଟିକା ଚ, ସମଣଚୀୱରେନ ଚ।

ସମପଞ୍ଞାସିମେ ଧମ୍ମା, ଛହି ଠାନେହି ଜାଯରେ;

କାଯତୋ ନ ୱାଚାଚିତ୍ତା, ୱାଚତୋ ନ କାଯମନା।

କାଯୱାଚା ନ ଚ ଚିତ୍ତା [ନ ଚିତ୍ତତୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।)], କାଯଚିତ୍ତା ନ ୱାଚିକା [ନ ୱାଚତୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।)];

ୱାଚାଚିତ୍ତା ନ କାଯେନ, ତୀହି ଦ୍ୱାରେହି [ତୀହି ଠାନେହି (ସ୍ୟା।)] ଜାଯରେ।

ଛସମୁଟ୍ଠାନିକା ଏତେ, ସଞ୍ଚରିତ୍ତେନ ସାଦିସା।

ସଞ୍ଚରିତ୍ତସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୪। ସମନୁଭାସନାସମୁଟ୍ଠାନଂ

୨୬୧।

ଭେଦାନୁୱତ୍ତଦୁବ୍ବଚ , ଦୂସଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଦିଟ୍ଠି ଚ;

ଛନ୍ଦଂ ଉଜ୍ଜଗ୍ଘିକା ଦ୍ୱେ ଚ, ଦ୍ୱେ ଚ ସଦ୍ଦା ନ ବ୍ୟାହରେ।

ଛମା ନୀଚାସନେ ଠାନଂ, ପଚ୍ଛତୋ ଉପ୍ପଥେନ ଚ;

ୱଜ୍ଜାନୁୱତ୍ତିଗହଣା, ଓସାରେ ପଚ୍ଚାଚିକ୍ଖନା।

କିସ୍ମିଂ ସଂସଟ୍ଠା ଦ୍ୱେ ୱଧି, ୱିସିବ୍ବେ ଦୁକ୍ଖିତାଯ ଚ;

ପୁନ ସଂସଟ୍ଠା ନ ୱୂପସମେ, ଆରାମଞ୍ଚ ପୱାରଣା।

ଅନ୍ୱଦ୍ଧଂ [ଅନ୍ୱଦ୍ଧମାସଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ସହ ଜୀୱିନିଂ, ଦ୍ୱେ ଚୀୱରଂ ଅନୁବନ୍ଧନା;

ସତ୍ତତିଂସ ଇମେ ଧମ୍ମା, କାଯୱାଚାଯ ଚିତ୍ତତୋ।

ସବ୍ବେ ଏକସମୁଟ୍ଠାନା, ସମନୁଭାସନା ଯଥା।

ସମନୁଭାସନାସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୫। କଥିନସମୁଟ୍ଠାନଂ

୨୬୨।

ଉବ୍ଭୂତଂ କଥିନଂ ତୀଣି, ପଠମଂ ପତ୍ତଭେସଜ୍ଜଂ;

ଅଙ୍କେକଂ ଚାପି ସାସଙ୍କଂ, ପଦ୍ଦମନ୍ତେନ ୱା ଦୁୱେ।

ଉପସ୍ସଯଂ ପରମ୍ପରା, ଅନତିରିତ୍ତଂ ନିମନ୍ତନା;

ୱିକପ୍ପଂ ରଞ୍ଞୋ ୱିକାଲେ, ୱୋସାସାରଞ୍ଞକେନ ଚ।

ଉସ୍ସଯାସନ୍ନିଚଯଞ୍ଚ, ପୁରେ ପଚ୍ଛା ୱିକାଲେ ଚ;

ପଞ୍ଚାହିକା ସଙ୍କମନୀ, ଦ୍ୱେପି ଆୱସଥେନ ଚ।

ପସାଖେ ଆସନେ ଚେୱ, ତିଂସ ଏକୂନକା ଇମେ;

କାଯୱାଚା ନ ଚ ଚିତ୍ତା [ନ ଚିତ୍ତତୋ (ସ୍ୟା।)], ତୀହି ଦ୍ୱାରେହି ଜାଯରେ।

ଦ୍ୱିସମୁଟ୍ଠାନିକା ସବ୍ବେ, କଥିନେନ ସହାସମା।

କଥିନସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୬। ଏଳକଲୋମସମୁଟ୍ଠାନଂ

୨୬୩।

ଏଳକଲୋମା ଦ୍ୱେ ସେଯ୍ୟା, ଆହଚ୍ଚ ପିଣ୍ଡଭୋଜନଂ;

ଗଣୱିକାଲସନ୍ନିଧି, ଦନ୍ତପୋନେନ ଚେଲକା।

ଉଯ୍ୟୁତ୍ତଂ ସେନଂ [ଉଯ୍ୟୁତ୍ତଂ ୱସେ (ସ୍ୟା।)] ଉଯ୍ୟୋଧି, ସୁରା ଓରେନ ନ୍ହାଯନା;

ଦୁବ୍ବଣ୍ଣେ ଦ୍ୱେ ଦେସନିକା, ଲସୁଣୁପତିଟ୍ଠେ ନଚ୍ଚନା।

ନ୍ହାନମଦ୍ଧରଣଂ ସେଯ୍ୟା, ଅନ୍ତୋରଟ୍ଠେ ତଥା ବହି;

ଅନ୍ତୋୱସ୍ସଂ ଚିତ୍ତାଗାରଂ, ଆସନ୍ଦି ସୁତ୍ତକନ୍ତନା।

ୱେଯ୍ୟାୱଚ୍ଚଂ ସହତ୍ଥା ଚ, ଅଭିକ୍ଖୁକାୱାସେନ ଚ;

ଛତ୍ତଂ ଯାନଞ୍ଚ ସଙ୍ଘାଣିଂ, ଅଲଙ୍କାରଂ ଗନ୍ଧୱାସିତଂ।

ଭିକ୍ଖୁନୀ ସିକ୍ଖମାନା ଚ, ସାମଣେରୀ ଗିହିନିଯା;

ଅସଂକଚ୍ଛିକା ଆପତ୍ତି, ଚତ୍ତାରୀସା ଚତୁତ୍ତରି।

କାଯେନ ନ ୱାଚାଚିତ୍ତେନ, କାଯଚିତ୍ତେନ ନ ୱାଚତୋ;

ଦ୍ୱିସମୁଟ୍ଠାନିକା ସବ୍ବେ, ସମା ଏଳକଲୋମିକାତି।

ଏଳକଲୋମସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୭। ପଦସୋଧମ୍ମସମୁଟ୍ଠାନଂ

୨୬୪।

ପଦଞ୍ଞତ୍ର ଅସମ୍ମତା, ତଥା ଅତ୍ଥଙ୍ଗତେନ ଚ;

ତିରଚ୍ଛାନଓିଜ୍ଜା ଦ୍ୱେ ଞୁତ୍ତା, ଅନୋକାସୋ [ଅନୋକାସେ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଚ ପୁଚ୍ଛନା।

ସତ୍ତ ସିକ୍ଖାପଦା ଏତେ, ଓାଚା ନ କାଯଚିତ୍ତତୋ [କାଯଚିତ୍ତକା (କ।)];

ଓାଚାଚିତ୍ତେନ ଜାଯନ୍ତି, ନ ତୁ କାଯେନ ଜାଯରେ।

ଦ୍ୱିସମୁଟ୍ଠାନିକା ସବ୍ବେ, ପଦସୋଧମ୍ମସଦିସା।

ପଦସୋଧମ୍ମସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୮। ଅଦ୍ଧାନସମୁଟ୍ଠାନଂ

୨୬୫।

ଅଦ୍ଧାନନାଓଂ ପଣୀତଂ, ମାତୁଗାମେନ ସଂହରେ;

ଧଞ୍ଞଂ ନିମନ୍ତିତା ଚେଓ, ଅଟ୍ଠ ଚ ପାଟିଦେସନୀ।

ସିକ୍ଖା ପନ୍ନରସ ଏତେ, କାଯା ନ ଓାଚା ନ ମନା;

କାଯଓାଚାହି ଜାଯନ୍ତି, ନ ତେ ଚିତ୍ତେନ ଜାଯରେ।

କାଯଚିତ୍ତେନ ଜାଯନ୍ତି, ନ ତେ ଜାଯନ୍ତି ଓାଚତୋ;

କାଯଓାଚାହି ଚିତ୍ତେନ, ସମୁଟ୍ଠାନା ଚତୁଦ୍ଧିଧା।

ପଞ୍ଞତ୍ତା ବୁଦ୍ଧଞାଣେନ, ଅଦ୍ଧାନେନ ସହା ସମା [ସମାନଯା (ସ୍ୟା।)]।

ଅଦ୍ଧାନସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୯। ଥେଯ୍ୟସତ୍ଥସମୁଟ୍ଠାନଂ

୨୬୬।

ଥେଯ୍ୟସତ୍ଥଂ ଉପସ୍ସୁତି, ସୂପଓିଞ୍ଞାପନେନ ଚ;

ରତ୍ତିଛନ୍ନଞ୍ଚ ଓକାସଂ, ଏତେ ବ୍ୟୂହେନ ସତ୍ତମା।

କାଯଚିତ୍ତେନ ଜାଯନ୍ତି, ନ ତେ ଜାଯନ୍ତି ଓାଚତୋ;

ତୀହି ଦ୍ୱାରେହି ଜାଯନ୍ତି, ଦ୍ୱିସମୁଟ୍ଠାନିକା ଇମେ।

ଥେଯ୍ୟସତ୍ଥସମୁଟ୍ଠାନା, ଦେସିତାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

ଥେଯ୍ୟସତ୍ଥସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୧୦। ଧମ୍ମଦେସନାସମୁଟ୍ଠାନଂ

୨୬୭।

ଛତ୍ତପାଣିସ୍ସ ସଦ୍ଧମ୍ମଂ, ନ ଦେସେନ୍ତି ତଥାଗତା;

ଏୱମେୱ [ତଥେୱ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଦଣ୍ଡପାଣିସ୍ସ, ସତ୍ଥଆୱୁଧପାଣିନଂ।

ପାଦୁକୁପାହନା ଯାନଂ, ସେଯ୍ୟପଲ୍ଲତ୍ଥିକାଯ ଚ;

ୱେଠିତୋଗୁଣ୍ଠିତୋ ଚେୱ, ଏକାଦସମନୂନକା।

ୱାଚାଚିତ୍ତେନ ଜାଯନ୍ତି, ନ ତେ ଜାଯନ୍ତି କାଯତୋ;

ସବ୍ବେ ଏକସମୁଟ୍ଠାନା, ସମକା ଧମ୍ମଦେସନେ।

ଧମ୍ମଦେସନାସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୧୧। ଭୂତାରୋଚନସମୁଟ୍ଠାନଂ

୨୬୮।

ଭୂତଂ କାଯେନ ଜାଯତି, ନ ୱାଚା ନ ଚ ଚିତ୍ତତୋ;

ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯା ନ ଚ ଚିତ୍ତତୋ।

କାଯୱାଚାଯ ଜାଯତି, ନ ତୁ ଜାଯତି ଚିତ୍ତତୋ;

ଭୂତାରୋଚନକା ନାମ, ତୀହି ଠାନେହି ଜାଯତି।

ଭୂତାରୋଚନସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୧୨। ଚୋରିୱୁଟ୍ଠାପନସମୁଟ୍ଠାନଂ

୨୬୯।

ଚୋରୀ ୱାଚାଯ ଚିତ୍ତେନ, ନ ତଂ ଜାଯତି କାଯତୋ;

ଜାଯତି ତୀହି ଦ୍ୱାରେହି, ଚୋରିୱୁଟ୍ଠାପନଂ ଇଦଂ;

ଅକତଂ ଦ୍ୱିସମୁଟ୍ଠାନଂ, ଧମ୍ମରାଜେନ ଭାସିତଂ [ଠପିତଂ (ସ୍ୟା।)]।

ଚୋରିୱୁଟ୍ଠାପନସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୧୩। ଅନନୁଞ୍ଞାତସମୁଟ୍ଠାନଂ

୨୭୦।

ଅନନୁଞ୍ଞାତଂ ୱାଚାଯ, ନ କାଯା ନ ଚ ଚିତ୍ତତୋ;

ଜାଯତି କାଯୱାଚାଯ, ନ ତଂ ଜାଯତି ଚିତ୍ତତୋ।

ଜାଯତି ୱାଚାଚିତ୍ତେନ, ନ ତଂ ଜାଯତି କାଯତୋ;

ଜାଯତି ତୀହି ଦ୍ୱାରେହି, ଅକତଂ ଚତୁଠାନିକଂ।

ଅନନୁଞ୍ଞାତସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ସମୁଟ୍ଠାନଞ୍ହି ସଙ୍ଖେପଂ, ଦସ ତୀଣି ସୁଦେସିତଂ;

ଅସମ୍ମୋହକରଂ ଠାନଂ, ନେତ୍ତିଧମ୍ମାନୁଲୋମିକଂ;

ଧାରଯନ୍ତୋ ଇମଂ ୱିଞ୍ଞୂ, ସମୁଟ୍ଠାନେ ନ ମୁଯ୍ହତୀତି।

ସମୁଟ୍ଠାନସୀସସଙ୍ଖେପୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ଅନ୍ତରପେୟ୍ୟାଲଂ

କତିପୁଚ୍ଛାୱାରୋ

୨୭୧। କତି ଆପତ୍ତିଯୋ? କତି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା? କତି ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି? କତି ଅଗାରୱା? କତି ଗାରୱା? କତି ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି? କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ? କତି ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନା? କତି ୱିୱାଦମୂଲାନି? କତି ଅନୁୱାଦମୂଲାନି? କତି ସାରଣୀଯା ଧମ୍ମା? କତି ଭେଦକରୱତ୍ଥୂନି? କତି ଅଧିକରଣାନି? କତି ସମଥା?

ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ। ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା। ପଞ୍ଚ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି। ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିଯୋ। ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା। ସତ୍ତ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି। ଛ ଅଗାରୱା। ଛ ଗାରୱା। ଛ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି। ଚତସ୍ସୋ ୱିପତ୍ତିଯୋ। ଛ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନା। ଛ ୱିୱାଦମୂଲାନି। ଛ ଅନୁୱାଦମୂଲାନି। ଛ ସାରଣୀଯା ଧମ୍ମା। ଅଟ୍ଠାରସ ଭେଦକରୱତ୍ଥୂନି। ଚତ୍ତାରି ଅଧିକରଣାନି। ସତ୍ତ ସମଥା।

ତତ୍ଥ କତମା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ? ପାରାଜିକାପତ୍ତି, ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତି, ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତି, ପାଟିଦେସନୀଯାପତ୍ତି, ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତି – ଇମା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ।

ତତ୍ଥ କତମେ ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା? ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ, ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ, ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ, ପାଟିଦେସନୀଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ, ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ – ଇମେ ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା।

ତତ୍ଥ କତମାନି ପଞ୍ଚ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି? ପଞ୍ଚହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ଆରତି ୱିରତି ପଟିୱିରତି ୱେରମଣୀ ଅକିରିଯା ଅକରଣଂ ଅନଜ୍ଝାପତ୍ତି ୱେଲାଅନତିକ୍କମୋ ସେତୁଘାତୋ – ଇମାନି ପଞ୍ଚ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି।

ତତ୍ଥ କତମା ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିଯୋ? ପାରାଜିକାପତ୍ତି, ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତି, ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତି, ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତି, ପାଟିଦେସନୀଯାପତ୍ତି, ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତି, ଦୁବ୍ଭାସିତାପତ୍ତି – ଇମା ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିଯୋ।

ତତ୍ଥ କତମେ ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା? ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ, ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ, ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ, ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ, ପାଟିଦେସନୀଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ, ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ, ଦୁବ୍ଭାସିତାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧୋ – ଇମେ ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା।

ତତ୍ଥ କତମାନି ସତ୍ତ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି? ସତ୍ତହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ଆରତି ୱିରତି ପଟିୱିରତି ୱେରମଣୀ ଅକିରିଯା ଅକରଣଂ ଅନଜ୍ଝାପତ୍ତି ୱେଲାଅନତିକ୍କମୋ ସେତୁଘାତୋ – ଇମାନି ସତ୍ତ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି।

ତତ୍ଥ କତମେ ଛ ଅଗାରୱା? ବୁଦ୍ଧେ ଅଗାରୱୋ, ଧମ୍ମେ ଅଗାରୱୋ, ସଙ୍ଘେ ଅଗାରୱୋ, ସିକ୍ଖାଯ ଅଗାରୱୋ, ଅପ୍ପମାଦେ ଅଗାରୱୋ, ପଟିସନ୍ଥାରେ ଅଗାରୱୋ – ଇମେ ଛ ଅଗାରୱା।

ତତ୍ଥ କତମେ ଛ ଗାରୱା? ବୁଦ୍ଧେ ଗାରୱୋ, ଧମ୍ମେ ଗାରୱୋ, ସଙ୍ଘେ ଗାରୱୋ, ସିକ୍ଖାଯ ଗାରୱୋ, ଅପ୍ପମାଦେ ଗାରୱୋ, ପଟିସନ୍ଥାରେ ଗାରୱୋ – ଇମେ ଛ ଗାରୱା।

ତତ୍ଥ କତମାନି ଛ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି? ଛହି ଅଗାରୱେହି ଆରତି ୱିରତି ପଟିୱିରତି ୱେରମଣୀ ଅକିରିଯା ଅକରଣଂ ଅନଜ୍ଝାପତ୍ତି ୱେଲାଅନତିକ୍କମୋ ସେତୁଘାତୋ – ଇମାନି ଛ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି।

ତତ୍ଥ କତମା ଚତସ୍ସୋ ୱିପତ୍ତିଯୋ? ସୀଲୱିପତ୍ତି, ଆଚାରୱିପତ୍ତି, ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତି, ଆଜୀୱୱିପତ୍ତି – ଇମା ଚତସ୍ସୋ ୱିପତ୍ତିଯୋ।

ତତ୍ଥ କତମେ ଛ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନା? ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ୱାଚତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି – ଇମେ ଛ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନା।

୨୭୨। ତତ୍ଥ [ଚୂଳଅଓ। ୨୧୬; ଅ। ନି। ୬।୩୬; ମ। ନି। ୩।୪୪; ଦୀ। ନି। ୩।୩୨୫] କତମାନି ଛ ୱିୱାଦମୂଲାନି? ଇଧ ଭିକ୍ଖୁ କୋଧନୋ ହୋତି ଉପନାହୀ। ଯୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କୋଧନୋ ହୋତି ଉପନାହୀ ସୋ ସତ୍ଥରିପି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ, ଧମ୍ମେପି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ, ସଙ୍ଘେପି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ, ସିକ୍ଖାଯପି ନ ପରିପୂରକାରୀ ହୋତି। ଯୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସତ୍ଥରି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ, ଧମ୍ମେ… ପେ… ସଙ୍ଘେ…ପେ… ସିକ୍ଖାଯ ନ ପରିପୂରକାରୀ, ସୋ ସଙ୍ଘେ ୱିୱାଦଂ ଜନେତି। ଯୋ ହୋତି ୱିୱାଦୋ ବହୁଜନାହିତାଯ ବହୁଜନାସୁଖାଯ ବହୁନୋ ଜନସ୍ସ ଅନତ୍ଥାଯ ଅହିତାଯ ଦୁକ୍ଖାଯ ଦେୱମନୁସ୍ସାନଂ। ଏୱରୂପଂ ଚେ ତୁମ୍ହେ ୱିୱାଦମୂଲଂ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ୱା ବହିଦ୍ଧା ୱା ସମନୁପସ୍ସେଯ୍ୟାଥ ତତ୍ର ତୁମ୍ହେ ତସ୍ସେୱ ପାପକସ୍ସ ୱିୱାଦମୂଲସ୍ସ ପହାନାଯ ୱାଯମେଯ୍ୟାଥ। ଏୱରୂପଂ ଚେ ତୁମ୍ହେ ୱିୱାଦମୂଲଂ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ୱା ବହିଦ୍ଧା ୱା ନ ସମନୁପସ୍ସେଯ୍ୟାଥ ତତ୍ର ତୁମ୍ହେ ତସ୍ସେୱ ପାପକସ୍ସ ୱିୱାଦମୂଲସ୍ସ ଆଯତିଂ ଅନୱସ୍ସୱାଯ ପଟିପଜ୍ଜେଯ୍ୟାଥ। ଏୱମେତସ୍ସ ପାପକସ୍ସ ୱିୱାଦମୂଲସ୍ସ ପହାନଂ ହୋତି। ଏୱମେତସ୍ସ ପାପକସ୍ସ ୱିୱାଦମୂଲସ୍ସ ଆଯତିଂ ଅନୱସ୍ସୱୋ ହୋତି।

[ଚୂଳଅଓ। ୨୧୬] ପୁନ ଚପରଂ ଭିକ୍ଖୁ ମକ୍ଖୀ ହୋତି ପଳାସୀ…ପେ… ଇସ୍ସୁକୀ ହୋତି ମଚ୍ଛରୀ, ସଠୋ ହୋତି ମାଯାୱୀ, ପାପିଚ୍ଛୋ ହୋତି ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠି, ସନ୍ଦିଟ୍ଠିପରାମାସୀ ହୋତି ଆଧାନଗ୍ଗାହୀ ଦୁପ୍ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗୀ। ଯୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସନ୍ଦିଟ୍ଠିପରାମାସୀ ହୋତି ଆଧାନଗ୍ଗାହୀ ଦୁପ୍ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗୀ ସୋ ସତ୍ଥରିପି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ, ଧମ୍ମେପି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ, ସଙ୍ଘେପି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ, ସିକ୍ଖାଯପି ନ ପରିପୂରକାରୀ ହୋତି। ଯୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସତ୍ଥରି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ ଧମ୍ମେ…ପେ… ସଙ୍ଘେ…ପେ… ସିକ୍ଖାଯ ନ ପରିପୂରକାରୀ, ସୋ ସଙ୍ଘେ ୱିୱାଦଂ ଜନେତି। ଯୋ ସୋ ହୋତି ୱିୱାଦୋ ବହୁଜନାହିତାଯ ବହୁଜନାସୁଖାଯ ବହୁନୋ ଜନସ୍ସ ଅନତ୍ଥାଯ ଅହିତାଯ ଦୁକ୍ଖାଯ ଦେୱମନୁସ୍ସାନଂ। ଏୱରୂପଂ ଚେ ତୁମ୍ହେ ୱିୱାଦମୂଲଂ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ୱା ବହିଦ୍ଧା ୱା ସମନୁପସ୍ସେଯ୍ୟାଥ ତତ୍ର ତୁମ୍ହେ ତସ୍ସେୱ ପାପକସ୍ସ ୱିୱାଦମୂଲସ୍ସ ପହାନାଯ ୱାଯମେଯ୍ୟାଥ। ଏୱରୂପଂ ଚେ ତୁମ୍ହେ ୱିୱାଦମୂଲଂ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ୱା ବହିଦ୍ଧା ୱା ନ ସମନୁପସ୍ସେଯ୍ୟାଥ ତତ୍ର ତୁମ୍ହେ ତସ୍ସେୱ ପାପକସ୍ସ ୱିୱାଦମୂଲସ୍ସ ଆଯତିଂ ଅନୱସ୍ସୱାଯ ପଟିପଜ୍ଜେଯ୍ୟାଥ। ଏୱମେତସ୍ସ ପାପକସ୍ସ ୱିୱାଦମୂଲସ୍ସ ପହାନଂ ହୋତି। ଏୱମେତସ୍ସ ପାପକସ୍ସ ୱିୱାଦମୂଲସ୍ସ ଆଯତିଂ ଅନୱସ୍ସୱୋ ହୋତି। ଇମାନି ଛ ୱିୱାଦମୂଲାନି।

୨୭୩।[ଚୂଳଅଓ। ୨୧୭] ତତ୍ଥ କତମାନି ଛ ଅନୁୱାଦମୂଲାନି? ଇଧ ଭିକ୍ଖୁ କୋଧନୋ ହୋତି ଉପନାହୀ। ଯୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କୋଧନୋ ହୋତି ଉପନାହୀ ସୋ ସତ୍ଥରିପି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ, ଧମ୍ମେପି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ, ସଙ୍ଘେପି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ, ସିକ୍ଖାଯପି ନ ପରିପୂରକାରୀ ହୋତି। ଯୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସତ୍ଥରି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ ଧମ୍ମେ…ପେ… ସଙ୍ଘେ …ପେ… ସିକ୍ଖାଯ ନ ପରିପୂରକାରୀ ସୋ ସଙ୍ଘେ ଅନୁୱାଦଂ ଜନେତି। ଯୋ ହୋତି ଅନୁୱାଦୋ ବହୁଜନାହିତାଯ ବହୁଜନାସୁଖାଯ ବହୁନୋ ଜନସ୍ସ ଅନତ୍ଥାଯ ଅହିତାଯ ଦୁକ୍ଖାଯ ଦେୱମନୁସ୍ସାନଂ। ଏୱରୂପଂ ଚେ ତୁମ୍ହେ ଅନୁୱାଦମୂଲଂ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ୱା ବହିଦ୍ଧା ୱା ସମନୁପସ୍ସେଯ୍ୟାଥ ତତ୍ର ତୁମ୍ହେ ତସ୍ସେୱ ପାପକସ୍ସ ଅନୁୱାଦମୂଲସ୍ସ ପହାନାଯ ୱାଯମେଯ୍ୟାଥ। ଏୱରୂପଂ ଚେ ତୁମ୍ହେ ଅନୁୱାଦମୂଲଂ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ୱା ବହିଦ୍ଧା ୱା ନ ସମନୁପସ୍ସେଯ୍ୟାଥ ତତ୍ର ତୁମ୍ହେ ତସ୍ସେୱ ପାପକସ୍ସ ଅନୁୱାଦମୂଲସ୍ସ ଆଯତିଂ ଅନୱସ୍ସୱାଯ ପଟିପଜ୍ଜେଯ୍ୟାଥ। ଏୱମେତସ୍ସ ପାପକସ୍ସ ଅନୁୱାଦମୂଲସ୍ସ ପହାନଂ ହୋତି। ଏୱମେତସ୍ସ ପାପକସ୍ସ ଅନୁୱାଦମୂଲସ୍ସ ଆଯତିଂ ଅନୱସ୍ସୱୋ ହୋତି।

ପୁନ ଚପରଂ ଭିକ୍ଖୁ ମକ୍ଖୀ ହୋତି ପଳାସୀ…ପେ… ଇସ୍ସୁକୀ ହୋତି ମଚ୍ଛରୀ, ସଠୋ ହୋତି ମାଯାୱୀ, ପାପିଚ୍ଛୋ ହୋତି ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠି, ସନ୍ଦିଟ୍ଠିପରାମାସୀ ହୋତି ଆଧାନଗ୍ଗାହୀ ଦୁପ୍ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗୀ। ଯୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସନ୍ଦିଟ୍ଠିପରାମାସୀ ହୋତି ଆଧାନଗ୍ଗାହୀ ଦୁପ୍ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗୀ ସୋ ସତ୍ଥରିପି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ, ଧମ୍ମେପି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ, ସଙ୍ଘେପି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ, ସିକ୍ଖାଯପି ନ ପରିପୂରକାରୀ ହୋତି। ଯୋ ଭିକ୍ଖୁ ସତ୍ଥରି ଅଗାରୱୋ ୱିହରତି ଅପ୍ପତିସ୍ସୋ ଧମ୍ମେ…ପେ… ସଙ୍ଘେ…ପେ… ସିକ୍ଖାଯ ନ ପରିପୂରକାରୀ ସୋ ସଙ୍ଘେ ଅନୁୱାଦଂ ଜନେତି। ଯୋ ହୋତି ଅନୁୱାଦୋ ବହୁଜନାହିତାଯ ବହୁଜନାସୁଖାଯ ବହୁନୋ ଜନସ୍ସ ଅନତ୍ଥାଯ ଅହିତାଯ ଦୁକ୍ଖାଯ ଦେୱମନୁସ୍ସାନଂ। ଏୱରୂପଂ ଚେ ତୁମ୍ହେ ଅନୁୱାଦମୂଲଂ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ୱା ବହିଦ୍ଧା ୱା ସମନୁପସ୍ସେଯ୍ୟାଥ ତତ୍ର ତୁମ୍ହେ ତସ୍ସେୱ ପାପକସ୍ସ ଅନୁୱାଦମୂଲସ୍ସ ପହାନାଯ ୱାଯମେଯ୍ୟାଥ। ଏୱରୂପଂ ଚେ ତୁମ୍ହେ ଅନୁୱାଦମୂଲଂ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ୱା ବହିଦ୍ଧା ୱା ନ ସମନୁପସ୍ସେଯ୍ୟାଥ ତତ୍ର ତୁମ୍ହେ ତସ୍ସେୱ ପାପକସ୍ସ ଅନୁୱାଦମୂଲସ୍ସ ଆଯତିଂ ଅନୱସ୍ସୱାଯ ପଟିପଜ୍ଜେଯ୍ୟାଥ। ଏୱମେତସ୍ସ ପାପକସ୍ସ ଅନୁୱାଦମୂଲସ୍ସ ପହାନଂ ହୋତି। ଏୱମେତସ୍ସ ପାପକସ୍ସ ଅନୁୱାଦମୂଲସ୍ସ ଆଯତିଂ ଅନୱସ୍ସୱୋ ହୋତି। ଇମାନି ଛ ଅନୁୱାଦମୂଲାନି।

୨୭୪।[ଦୀ। ନି। ୩।୩୨୪; ଅ। ନି। ୬।୧୧] ତତ୍ଥ କତମେ ଛ ସାରଣୀଯା ଧମ୍ମା? ଇଧ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମେତ୍ତଂ କାଯକମ୍ମଂ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ହୋତି ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀସୁ ଆୱି ଚେୱ ରହୋ ଚ। ଅଯମ୍ପି ଧମ୍ମୋ ସାରଣୀଯୋ ପିଯକରଣୋ ଗରୁକରଣୋ ସଙ୍ଗହାଯ ଅୱିୱାଦାଯ ସାମଗ୍ଗିଯା ଏକୀଭାୱାଯ ସଂୱତ୍ତତି।

ପୁନ ଚପରଂ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମେତ୍ତଂ ୱଚୀକମ୍ମଂ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ହୋତି ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀସୁ ଆୱି ଚେୱ ରହୋ ଚ। ଅଯମ୍ପି ଧମ୍ମୋ ସାରଣୀଯୋ ପିଯକରଣୋ ଗରୁକରଣୋ ସଙ୍ଗହାଯ ଅୱିୱାଦାଯ ସାମଗ୍ଗିଯା ଏକୀଭାୱାଯ ସଂୱତ୍ତତି।

ପୁନ ଚପରଂ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମେତ୍ତଂ ମନୋକମ୍ମଂ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ହୋତି ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀସୁ ଆୱି ଚେୱ ରହୋ ଚ। ଅଯମ୍ପି ଧମ୍ମୋ ସାରଣୀଯୋ ପିଯକରଣୋ ଗରୁକରଣୋ ସଙ୍ଗହାଯ ଅୱିୱାଦାଯ ସାମଗ୍ଗିଯା ଏକୀଭାୱାଯ ସଂୱତ୍ତତି।

ପୁନ ଚପରଂ ଭିକ୍ଖୁ ଯେ ତେ ଲାଭା ଧମ୍ମିକା ଧମ୍ମଲଦ୍ଧା ଅନ୍ତମସୋ ପତ୍ତପରିଯାପନ୍ନମତ୍ତମ୍ପି ତଥାରୂପେହି ଲାଭେହି ଅପ୍ପଟିୱିଭତ୍ତଭୋଗୀ ହୋତି ସୀଲୱନ୍ତେହି ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀହି ସାଧାରଣଭୋଗୀ। ଅଯମ୍ପି ଧମ୍ମୋ ସାରଣୀଯୋ ପିଯକରଣୋ ଗରୁକରଣୋ ସଙ୍ଗହାଯ ଅୱିୱାଦାଯ ସାମଗ୍ଗିଯା ଏକୀଭାୱାଯ ସଂୱତ୍ତତି।

ପୁନ ଚପରଂ ଭିକ୍ଖୁ ଯାନି ତାନି ସୀଲାନି ଅଖଣ୍ଡାନି ଅଚ୍ଛିଦ୍ଦାନି ଅସବଲାନି ଅକମ୍ମାସାନି ଭୁଜିସ୍ସାନି ୱିଞ୍ଞୁପସତ୍ଥାନି ଅପରାମଟ୍ଠାନି ସମାଧିସଂୱତ୍ତନିକାନି , ତଥାରୂପେସୁ ସୀଲେସୁ ସୀଲସାମଞ୍ଞଗତୋ ୱିହରତି ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀହି ଆୱି ଚେୱ ରହୋ ଚ। ଅଯମ୍ପି ଧମ୍ମୋ ସାରଣୀଯୋ ପିଯକରଣୋ ଗରୁକରଣୋ ସଙ୍ଗହାଯ ଅୱିୱାଦାଯ ସାମଗ୍ଗିଯା ଏକୀଭାୱାଯ ସଂୱତ୍ତତି।

ପୁନ ଚପରଂ ଭିକ୍ଖୁ ଯାଯଂ ଦିଟ୍ଠି ଅରିଯା ନିଯ୍ୟାନିକା ନିଯ୍ୟାତି ତକ୍କରସ୍ସ ସମ୍ମା ଦୁକ୍ଖକ୍ଖଯାଯ ତଥାରୂପାଯ ଦିଟ୍ଠିଯା ଦିଟ୍ଠିସାମଞ୍ଞଗତୋ ୱିହରତି ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀହି ଆୱି ଚେୱ ରହୋ ଚ। ଅଯମ୍ପି ଧମ୍ମୋ ସାରଣୀଯୋ ପିଯକରଣୋ ଗରୁକରଣୋ ସଙ୍ଗହାଯ ଅୱିୱାଦାଯ ସାମଗ୍ଗିଯା ଏକୀଭାୱାଯ ସଂୱତ୍ତତି। ଇମେ ଛ ସାରଣୀଯା ଧମ୍ମା।

୨୭୫। ତତ୍ଥ କତମାନି ଅଟ୍ଠାରସ ଭେଦକରୱତ୍ଥୂନି? ଇଧ ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ''ଧମ୍ମୋ''ତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ''ଅଧମ୍ମୋ''ତି ଦୀପେତି, ଅୱିନଯଂ ''ୱିନଯୋ''ତି ଦୀପେତି, ୱିନଯଂ ''ଅୱିନଯୋ''ତି ଦୀପେତି, ଅଭାସିତଂ ଅଲପିତଂ ତଥାଗତେନ ''ଭାସିତଂ ଲପିତଂ ତଥାଗତେନା''ତି ଦୀପେତି, ଭାସିତଂ ଲପିତଂ ତଥାଗତେନ ''ଅଭାସିତଂ ଅଲପିତଂ ତଥାଗତେନା''ତି ଦୀପେତି, ଅନାଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନ ''ଆଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନା''ତି ଦୀପେତି, ଆଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନ ''ଅନାଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନା''ତି ଦୀପେତି, ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନ ''ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନା''ତି ଦୀପେତି, ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନ ''ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନା''ତି ଦୀପେତି, ଆପତ୍ତିଂ ''ଅନାପତ୍ତୀ''ତି ଦୀପେତି, ଅନାପତ୍ତିଂ ''ଆପତ୍ତୀ''ତି ଦୀପେତି, ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ''ଗରୁକା ଆପତ୍ତୀ''ତି ଦୀପେତି, ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ''ଲହୁକା ଆପତ୍ତୀ''ତି ଦୀପେତି, ସାୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ''ଅନୱସେସା ଆପତ୍ତୀ''ତି ଦୀପେତି, ଅନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ''ସାୱସେସା ଆପତ୍ତୀ''ତି ଦୀପେତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ''ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀ''ତି ଦୀପେତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ''ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀ''ତି ଦୀପେତି। ଇମାନି ଅଟ୍ଠାରସ ଭେଦକରୱତ୍ଥୂନି।

[ଚୂଳୱ. ୨୧୫; ପରି. ୩୪୦] ତତ୍ଥ କତମାନି ଚତ୍ତାରି ଅଧିକରଣାନି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ – ଇମାନି ଚତ୍ତାରି ଅଧିକରଣାନି।

ତତ୍ଥ କତମେ ସତ୍ତ ସମଥା? ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ, ସତିୱିନଯୋ, ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା, ତସ୍ସପାପିଯସିକା, ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ – ଇମେ ସତ୍ତ ସମଥା।

କତିପୁଚ୍ଛାୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଆପତ୍ତି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା, ୱିନୀତା ସତ୍ତଧା ପୁନ;

ୱିନୀତାଗାରୱା ଚେୱ, ଗାରୱା ମୂଲମେୱ ଚ।

ପୁନ ୱିନୀତା ୱିପତ୍ତି, ସମୁଟ୍ଠାନା ୱିୱାଦନା;

ଅନୁୱାଦା ସାରଣୀୟଂ, ଭେଦାଧିକରଣେନ ଚ।

ସତ୍ତେୱ ସମଥା ୱୁତ୍ତା, ପଦା ସତ୍ତରସା ଇମେତି।

୧। ଛଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନୱାରୋ

୨୭୬। ପଠମେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ପାରାଜିକଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ନ ହୀତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ପାଚିତ୍ତିୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ପାଟିଦେସନୀୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଦୁକ୍କଟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ନ ହୀତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ।

ଦୁତିୟେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ପାରାଜିକଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ନ ହୀତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ପାଚିତ୍ତିୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ପାଟିଦେସନୀୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ନ ହୀତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଦୁକ୍କଟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ନ ହୀତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ।

ତତିୟେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ପାରାଜିକଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ନ ହୀତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ପାଚିତ୍ତିୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ପାଟିଦେସନୀୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଦୁକ୍କଟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ନ ହୀତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ।

ଚତୁତ୍ଥେ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ପାରାଜିକଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ପାଚିତ୍ତିୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ପାଟିଦେସନୀୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଦୁକ୍କଟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ନ ହୀତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ।

ପଞ୍ଚମେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ପାରାଜିକଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ପାଚିତ୍ତିୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ପାଟିଦେସନୀୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ନ ହୀତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଦୁକ୍କଟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ।

ଛଟ୍ଠେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ପାରାଜିକଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ପାଚିତ୍ତିୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ପାଟିଦେସନୀୟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଦୁକ୍କଟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ସିୟାତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ। ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ନ ହୀତି ୱତ୍ତବ୍ବଂ।

ଛଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଠମୋ।

୨। କତାପତ୍ତିୱାରୋ

୨୭୭। ପଠମେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ପଠମେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭିକ୍ଖୁ କପ୍ପିୟସଞ୍ଞୀ ସଞ୍ଞାଚିକାୟ କୁଟିଂ କରୋତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଏକଂ ପିଣ୍ଡଂ ଅନାଗତେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; ତସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡେ ଆଗତେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଭିକ୍ଖୁ କପ୍ପିୟସଞ୍ଞୀ ୱିକାଲେ ଭୋଜନଂ ଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ; ଭିକ୍ଖୁ କପ୍ପିୟସଞ୍ଞୀ ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଅନ୍ତରଘରଂ ପୱିଟ୍ଠାୟ ହତ୍ଥତୋ ଖାଦନୀୟଂ ୱା ଭୋଜନୀୟଂ ୱା ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀୟସ୍ସ – ପଠମେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ଇମା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି – ସିୟା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିୟା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ପଞ୍ଚହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିୟା

ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଟିଦେସନୀଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ । ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୨୭୮। ଦୁତିଯେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଦୁତିଯେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଭିକ୍ଖୁ କପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ ସମାଦିସତି – ''କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଏକଂ ପିଣ୍ଡଂ ଅନାଗତେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ତସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡେ ଆଗତେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନଂ ପଦସୋ ଧମ୍ମଂ ୱାଚେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ – ଦୁତିଯେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ଇମା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି…ପେ… ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଚତୂହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ୱାଚତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାଯତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୨୭୯। ତତିଯେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ତତିଯେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭିକ୍ଖୁ କପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ ସଂୱିଦହିତ୍ୱା କୁଟିଂ କରୋତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଏକଂ ପିଣ୍ଡଂ ଅନାଗତେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ତସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡେ ଆଗତେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ ପଣୀତଭୋଜନାନି ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାଯ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ୱୋସାସନ୍ତିଯା ନ ନିୱାରେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀଯସ୍ସ – ତତିଯେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ଇମା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି…ପେ… ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ପଞ୍ଚହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଟିଦେସନୀଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ । ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୨୮୦। ଚତୁତ୍ଥେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଚତୁତ୍ଥେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ଛ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଭିକ୍ଖୁ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଭିକ୍ଖୁ ଅକପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ ସଞ୍ଞାଚିକାଯ କୁଟିଂ କରୋତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଏକଂ ପିଣ୍ଡଂ ଅନାଗତେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ତସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡେ ଆଗତେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ ଅକପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ ୱିକାଲେ ଭୋଜନଂ ଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ ଅକପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅନ୍ତରଘରଂ ପୱିଟ୍ଠାଯ ହତ୍ଥତୋ ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ସହତ୍ଥା ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀଯସ୍ସ। ଚତୁତ୍ଥେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ଇମା ଛ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି…ପେ… ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ , ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଛହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଟିଦେସନୀଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ , ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୨୮୧। ପଞ୍ଚମେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ପଞ୍ଚମେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ଛ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭିକ୍ଖୁ ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଭିକ୍ଖୁ ଅକପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ ସମାଦିସତି – ''କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଏକଂ ପିଣ୍ଡଂ ଅନାଗତେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ତସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡେ ଆଗତେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ ଅକପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନଂ ପଦସୋ ଧମ୍ମଂ ୱାଚେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ। ନ ଖୁଂସେତୁକାମୋ ନ ୱମ୍ଭେତୁକାମୋ ନ ମଙ୍କୁକତ୍ତୁକାମୋ ଦୱକମ୍ଯତା ହୀନେନ ହୀନଂ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁବ୍ଭାସିତସ୍ସ – ପଞ୍ଚମେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ଇମା ଛ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି…ପେ… ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଛହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁବ୍ଭାସିତାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାଯତୋ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୨୮୨। ଛଟ୍ଠେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଛଟ୍ଠେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ଛ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଭିକ୍ଖୁ ସଂୱିଦହିତ୍ୱା ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ ; ଭିକ୍ଖୁ ଅକପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ ସଂୱିଦହିତ୍ୱା କୁଟିଂ କରୋତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ; ଏକଂ ପିଣ୍ଡଂ ଅନାଗତେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ତସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡେ ଆଗତେ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ ଅକପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ ପଣୀତଭୋଜନାନି ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାଯ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ ଅକପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ୱୋସାସନ୍ତିଯା ନ ନିୱାରେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀଯସ୍ସ – ଛଟ୍ଠେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ଇମା ଛ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା ? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଛହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଟିଦେସନୀଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚାତି।

ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ

କତାପତ୍ତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଦୁତିଯୋ।

୩। ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନଗାଥା

୨୮୩।

ସମୁଟ୍ଠାନା କାଯିକା ଅନନ୍ତଦସ୍ସିନା;

ଅକ୍ଖାତା ଲୋକହିତେନ ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

ଆପତ୍ତିଯୋ ତେନ ସମୁଟ୍ଠିତା କତି;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ବ୍ରୂହି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦ।

ସମୁଟ୍ଠାନା କାଯିକା ଅନନ୍ତଦସ୍ସିନା;

ଅକ୍ଖାତା ଲୋକହିତେନ ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

ଆପତ୍ତିଯୋ ତେନ ସମୁଟ୍ଠିତା ପଞ୍ଚ;

ଏତଂ ତେ ଅକ୍ଖାମି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦ।

ସମୁଟ୍ଠାନା ୱାଚସିକା ଅନନ୍ତଦସ୍ସିନା;

ଅକ୍ଖାତା ଲୋକହିତେନ ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

ଆପତ୍ତିଯୋ ତେନ ସମୁଟ୍ଠିତା କତି;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ବ୍ରୂହି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦ।

ସମୁଟ୍ଠାନା ୱାଚସିକା ଅନନ୍ତଦସ୍ସିନା;

ଅକ୍ଖାତା ଲୋକହିତେନ ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

ଆପତ୍ତିଯୋ ତେନ ସମୁଟ୍ଠିତା ଚତସ୍ସୋ;

ଏତଂ ତେ ଅକ୍ଖାମି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦ।

ସମୁଟ୍ଠାନା କାଯିକା ୱାଚସିକା ଅନନ୍ତଦସ୍ସିନା;

ଅକ୍ଖାତା ଲୋକହିତେନ ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

ଆପତ୍ତିଯୋ ତେନ ସମୁଟ୍ଠିତା କତି;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ବ୍ରୂହି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦ।

ସମୁଟ୍ଠାନା କାଯିକା ୱାଚସିକା ଅନନ୍ତଦସ୍ସିନା;

ଅକ୍ଖାତା ଲୋକହିତେନ ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

ଆପତ୍ତିଯୋ ତେନ ସମୁଟ୍ଠିତା ପଞ୍ଚ;

ଏତଂ ତେ ଅକ୍ଖାମି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦ।

ସମୁଟ୍ଠାନା କାଯିକା ମାନସିକା ଅନନ୍ତଦସ୍ସିନା;

ଅକ୍ଖାତା ଲୋକହିତେନ ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

ଆପତ୍ତିଯୋ ତେନ ସମୁଟ୍ଠିତା କତି;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ବ୍ରୂହି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦ।

ସମୁଟ୍ଠାନା କାଯିକା ମାନସିକା ଅନନ୍ତଦସ୍ସିନା;

ଅକ୍ଖାତା ଲୋକହିତେନ ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

ଆପତ୍ତିଯୋ ତେନ ସମୁଟ୍ଠିତା ଛ;

ଏତଂ ତେ ଅକ୍ଖାମି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦ।

ସମୁଟ୍ଠାନା ୱାଚସିକା ମାନସିକା ଅନନ୍ତଦସ୍ସିନା;

ଅକ୍ଖାତା ଲୋକହିତେନ ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

ଆପତ୍ତିଯୋ ତେନ ସମୁଟ୍ଠିତା କତି;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ବ୍ରୂହି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦ।

ସମୁଟ୍ଠାନା ୱାଚସିକା ମାନସିକା ଅନନ୍ତଦସ୍ସିନା;

ଅକ୍ଖାତା ଲୋକହିତେନ ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

ଆପତ୍ତିଯୋ ତେନ ସମୁଟ୍ଠିତା ଛ;

ଏତଂ ତେ ଅକ୍ଖାମି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦ।

ସମୁଟ୍ଠାନା କାଯିକା ୱାଚସିକା ମାନସିକା ଅନନ୍ତଦସ୍ସିନା;

ଅକ୍ଖାତା ଲୋକହିତେନ ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

ଆପତ୍ତିଯୋ ତେନ ସମୁଟ୍ଠିତା କତି;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ବ୍ରୂହି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦ।

ସମୁଟ୍ଠାନା କାଯିକା ୱାଚସିକା ମାନସିକା ଅନନ୍ତଦସ୍ସିନା;

ଅକ୍ଖାତା ଲୋକହିତେନ ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

ଆପତ୍ତିଯୋ ତେନ ସମୁଟ୍ଠିତା ଛ;

ଏତଂ ତେ ଅକ୍ଖାମି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦାତି।

ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନଗାଥା ନିଟ୍ଠିତା ତତିଯା।

୪। ୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚଯୱାରୋ

୨୮୪। ସୀଲୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚୟା କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ସୀଲୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚୟା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଭିକ୍ଖୁନୀ ଜାନଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ୱେମତିକା ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ; ଅତ୍ତନୋ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ସୀଲୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚୟା ଇମା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି…ପେ… ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି – ସିୟା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିୟା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଚତୂହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିୟା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ପାଚିତ୍ତିୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୨୮୫। ଆଚାରୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚୟା କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଆଚାରୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚୟା ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ଆଚାରୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚୟା ଇମଂ ଏକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି।

ସା ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜତି …ପେ… ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି? ସା ଆପତ୍ତି ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଏକଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଭଜତି – ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଏକେନ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସଙ୍ଗହିତା – ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୨୮୬। ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚୟା କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚୟା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ପାପିକାୟ ଦିଟ୍ଠିୟା ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଞତ୍ତିୟା ଦୁକ୍କଟଂ [ଞତ୍ତିୟା ଦୁକ୍କଟଂ, ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଦୁକ୍କଟା (ସ୍ୟା। କ।)]; କମ୍ମୱାଚାପରିୟୋସାନେ ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ – ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚୟା ଇମା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି…ପେ… ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଏକଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଭଜନ୍ତି – ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଦ୍ୱୀହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିୟା ପାଚିତ୍ତିୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ , ସିୟା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୨୮୭। ଆଜୀୱୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚୟା କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଆଜୀୱୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚୟା ଛ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଆଜୀୱହେତୁ ଆଜୀୱକାରଣା ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆଜୀୱହେତୁ ଆଜୀୱକାରଣା ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆଜୀୱହେତୁ ଆଜୀୱକାରଣା ''ୟୋ ତେ ୱିହାରେ ୱସତି, ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅରହା''ତି ଭଣତି, ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; ଆଜୀୱହେତୁ ଆଜୀୱକାରଣା ଭିକ୍ଖୁ ପଣୀତଭୋଜନାନି ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାୟ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ; ଆଜୀୱହେତୁ ଆଜୀୱକାରଣା ଭିକ୍ଖୁନୀ ପଣୀତଭୋଜନାନି ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାୟ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ପାଟିଦେସନୀୟସ୍ସ; ଆଜୀୱହେତୁ ଆଜୀୱକାରଣା ସୂପଂ ୱା ଓଦନଂ ୱା ଅଗିଲାନୋ ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାୟ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ଆଜୀୱୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚୟା ଇମା ଛ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି…ପେ… ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି। ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି – ସିୟା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିୟା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଛହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିୟା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ପାଚିତ୍ତିୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ପାଟିଦେସନୀୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିୟା କାୟତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା ୱାଚତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାୟତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିୟା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାୟତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିୟା

ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ୱିପତ୍ତିପଚ୍ଚଯୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଚତୁତ୍ଥୋ।

୫। ଅଧିକରଣପଚ୍ଚଯୱାରୋ

୨୮୮। ୱିୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି – ଉପସମ୍ପନ୍ନଂ ଓମସତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ; ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନଂ ଓମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ୱିୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ଇମା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି…ପେ… ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଏକଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଭଜନ୍ତି – ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଦ୍ୱୀହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୨୮୯। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଅମୂଲକେନ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ; ଅମୂଲିକାଯ ଆଚାରୱିପତ୍ତିଯା ଅନୁଦ୍ଧଂସେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ଅନୁୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି…ପେ… ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ତୀହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ । ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୨୯୦। ଆପତ୍ତାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭିକ୍ଖୁନୀ ଜାନଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ୱେମତିକା ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି; ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ; ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ଆପତ୍ତାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ଇମା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି…ପେ… ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଚତୂହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୨୯୧। କିଚ୍ଚାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? କିଚ୍ଚାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉକ୍ଖିତ୍ତାନୁୱତ୍ତିକା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା; କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଭେଦକାନୁୱତ୍ତକା ଭିକ୍ଖୂ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ପାପିକାଯ ଦିଟ୍ଠିଯା ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ – କିଚ୍ଚାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ଇମା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି…ପେ… ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ପଞ୍ଚହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା

ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ପାଚିତ୍ତିୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି । ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ଠପେତ୍ୱା ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିୟୋ ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେ, ଅୱସେସା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ଠପେତ୍ୱା ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିୟୋ ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେ ଅୱସେସା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ନ କତମଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଭଜନ୍ତି? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ନ କତମେନ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସଙ୍ଗହିତା। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ନ କତମେନ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ନ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ନ କତମେନ ସମଥେନ ସମ୍ମନ୍ତି। ତଂ କିସ୍ସ ହେତୁ? ଠପେତ୍ୱା ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିୟୋ ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେ, ନତ୍ଥଞ୍ଞା ଆପତ୍ତିୟୋତି।

ଅଧିକରଣପଚ୍ଚୟୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଞ୍ଚମୋ।

ଅନ୍ତରପେୟ୍ୟାଲଂ [ଅନନ୍ତରପେୟ୍ୟାଲଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

କତିପୁଚ୍ଛା ସମୁଟ୍ଠାନା, କତାପତ୍ତି ତଥେୱ ଚ;

ସମୁଟ୍ଠାନା ୱିପତ୍ତି ଚ, ତଥାଧିକରଣେନ ଚାତି।

ସମଥଭେଦୋ

୬। ଅଧିକରଣପରିୟାୟୱାରୋ

୨୯୨। ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ – କିଂ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମଂ? କତି ଠାନାନି? କତି ୱତ୍ଥୂନି? କତି ଭୂମିୟୋ? କତି ହେତୂ? କତି ମୂଲାନି? କତିହାକାରେହି ୱିୱଦତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି?

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ – କିଂ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମଂ? କତି ଠାନାନି? କତି ୱତ୍ଥୂନି? କତି ଭୂମିୟୋ? କତି ହେତୂ? କତି ମୂଲାନି? କତିହାକାରେହି ଅନୁୱଦତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି?

ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ – କିଂ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମଂ? କତି ଠାନାନି? କତି ୱତ୍ଥୂନି? କତି ଭୂମିୟୋ? କତି ହେତୂ? କତି ମୂଲାନି? କତିହାକାରେହି ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି?

କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ – କିଂ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମଂ? କତି ଠାନାନି? କତି ୱତ୍ଥୂନି? କତି ଭୂମିୟୋ? କତି ହେତୂ? କତି ମୂଲାନି? କତିହାକାରେହି କିଚ୍ଚଂ ଜାୟତି? କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି?

୨୯୩। ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ କିଂ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମନ୍ତି? ଲୋଭୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଦୋସୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ମୋହୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଅଲୋଭୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଅଦୋସୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଅମୋହୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ। କତି ଠାନାନୀତି? ଅଟ୍ଠାରସ ଭେଦକରୱତ୍ଥୂନି ଠାନାନି। କତି ୱତ୍ଥୂନୀତି? ଅଟ୍ଠାରସ ଭେଦକରୱତ୍ଥୂନି। କତି ଭୂମିୟୋତି? ଅଟ୍ଠାରସ ଭେଦକରୱତ୍ଥୂନି ଭୂମିୟୋ। କତି ହେତୂତି? ନୱ ହେତୂ – ତୟୋ କୁସଲହେତୂ , ତୟୋ ଅକୁସଲହେତୂ, ତୟୋ ଅବ୍ୟାକତହେତୂ। କତି ମୂଲାନୀତି? ଦ୍ୱାଦସ ମୂଲାନି। କତିହାକାରେହି ୱିୱଦତୀତି? ଦ୍ୱୀହାକାରେହି ୱିୱଦତି – ଧମ୍ମଦିଟ୍ଠି ୱା ଅଧମ୍ମଦିଟ୍ଠି ୱା। [ଚୂଳୱ। ୨୨୮] ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତୀତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଦ୍ୱୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାୟ ଚ।

୨୯୪। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ କିଂ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମନ୍ତି? ଲୋଭୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଦୋସୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ମୋହୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଅଲୋଭୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଅଦୋସୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଅମୋହୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ। କତି ଠାନାନୀତି? ଚତସ୍ସୋ ୱିପତ୍ତିୟୋ ଠାନାନି। କତି ୱତ୍ଥୂନୀତି? ଚତସ୍ସୋ ୱିପତ୍ତିୟୋ ୱତ୍ଥୂନି। କତି ଭୂମିୟୋତି? ଚତସ୍ସୋ ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭୂମିୟୋ। କତି ହେତୂତି? ନୱ ହେତୂ – ତୟୋ କୁସଲହେତୂ, ତୟୋ ଅକୁସଲହେତୂ, ତୟୋ ଅବ୍ୟାକତହେତୂ। କତି ମୂଲାନୀତି? ଚୁଦ୍ଦସ ମୂଲାନି। କତିହାକାରେହି ଅନୁୱଦତୀତି? ଦ୍ୱୀହାକାରେହି ଅନୁୱଦତି – ୱତ୍ଥୁତୋ ୱା ଆପତ୍ତିତୋ ୱା। [ଚୂଳଅୱ। ୨୩୬] ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତୀତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଚତୂହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ସତିୱିନୟେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନୟେନ ଚ ତସ୍ସପାପିୟସିକାୟ ଚ।

୨୯୫। ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ କିଂ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମନ୍ତି? ଲୋଭୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଦୋସୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ମୋହୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଅଲୋଭୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଅଦୋସୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଅମୋହୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ। କତି ଠାନାନୀତି? ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା ଠାନାନି। କତି ୱତ୍ଥୂନୀତି? ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା ୱତ୍ଥୂନି। କତି ଭୂମିୟୋତି? ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା ଭୂମିୟୋ। କତି ହେତୂତି? ଛ ହେତୂ [କତି ହେତୂତି ନୱ ହେତୂ, ତୟୋ କୁସଲହେତୂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] – ତୟୋ ଅକୁସଲହେତୂ, ତୟୋ ଅବ୍ୟାକତହେତୂ। କତି ମୂଲାନୀତି? ଛ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନି ମୂଲାନି । କତିହାକାରେହି ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତୀତି? ଛହାକାରେହି ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି – ଅଲଜ୍ଜିତା, ଅଞ୍ଞାଣତା, କୁକ୍କୁଚ୍ଚପକତତା, ଅକପ୍ପିୟେ କପ୍ପିୟସଞ୍ଞିତା, କପ୍ପିୟେ ଅକପ୍ପିୟସଞ୍ଞିତା, ସତିସମ୍ମୋସା। [ଚୂଳଅୱ। ୨୩୯] ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତୀତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୨୯୬। କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ କିଂ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମନ୍ତି? ଲୋଭୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଦୋସୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ମୋହୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଅଲୋଭୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଅଦୋସୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ, ଅମୋହୋ ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ। କତି ଠାନାନୀତି? ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି ଠାନାନି। କତି ୱତ୍ଥୂନୀତି? ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି ୱତ୍ଥୂନି। କତି ଭୂମିୟୋତି? ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି ଭୂମିୟୋ। କତି ହେତୂତି? ନୱ ହେତୂ – ତୟୋ କୁସଲହେତୂ, ତୟୋ ଅକୁସଲହେତୂ, ତୟୋ ଅବ୍ୟାକତହେତୂ। କତି ମୂଲାନୀତି? ଏକଂ ମୂଲଂ – ସଙ୍ଘୋ। କତିହାକାରେହି କିଚ୍ଚଂ ଜାୟତୀତି ? ଦ୍ୱୀହାକାରେହି କିଚ୍ଚଂ ଜାୟତି – ଞତ୍ତିତୋ ୱା ଅପଲୋକନତୋ ୱା। [ଚୂଳଅୱ। ୨୪୨] କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତୀତି? କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଏକେନ ସମଥେନ ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ।

କତି ସମଥା? ସତ୍ତ ସମଥା। ସମ୍ମୁଖାୱିନୟୋ, ସତିୱିନୟୋ, ଅମୂଳ୍ହୱିନୟୋ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ୟେଭୁୟ୍ୟସିକା, ତସ୍ସପାପିୟସିକା, ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ – ଇମେ ସତ୍ତ ସମଥା।

ସିୟା ଇମେ ସତ୍ତ ସମଥା ଦସ ସମଥା ହୋନ୍ତି, ଦସ ସମଥା ସତ୍ତ ସମଥା ହୋନ୍ତି ୱତ୍ଥୁୱସେନ ପରିୟାୟେନ ସିୟାତି।

କଥଞ୍ଚ ସିୟା? ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଦ୍ୱେ ସମଥା , ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଚତ୍ତାରୋ ସମଥା, ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ତୟୋ ସମଥା, କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ଏକୋ ସମଥୋ। ଏୱଂ ଇମେ ସତ୍ତ ସମଥା ଦସ ସମଥା ହୋନ୍ତି, ଦସ ସମଥା ସତ୍ତ ସମଥା ହୋନ୍ତି ୱତ୍ଥୁୱସେନ ପରିୟାୟେନ।

ପରିୟାୟୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଛଟ୍ଠୋ।

୭। ସାଧାରଣୱାରୋ

୨୯୭। କତି ସମଥା ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ସାଧାରଣା? କତି ସମଥା ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଅସାଧାରଣା? କତି ସମଥା ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ସାଧାରଣା? କତି ସମଥା ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଅସାଧାରଣା? କତି ସମଥା ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ସାଧାରଣା? କତି ସମଥା ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ଅସାଧାରଣା? କତି ସମଥା କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ସାଧାରଣା? କତି ସମଥା କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ଅସାଧାରଣା?

ଦ୍ୱେ ସମଥା ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ସାଧାରଣା – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟୋ, ୟେଭୁୟ୍ୟସିକା। ପଞ୍ଚ ସମଥା ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଅସାଧାରଣା – ସତିୱିନୟୋ, ଅମୂଳ୍ହୱିନୟୋ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ତସ୍ସପାପିୟସିକା, ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ।

ଚତ୍ତାରୋ ସମଥା ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ସାଧାରଣା – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟୋ; ସତିୱିନୟୋ, ଅମୂଳ୍ହୱିନୟୋ, ତସ୍ସପାପିୟସିକା। ତୟୋ ସମଥା ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଅସାଧାରଣା – ୟେଭୁୟ୍ୟସିକା, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ।

ତଯୋ ସମଥା ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ସାଧାରଣା – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ। ଚତ୍ତାରୋ ସମଥା ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ଅସାଧାରଣା – ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା, ସତିୱିନଯୋ, ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ, ତସ୍ସପାପିଯସିକା ।

ଏକୋ ସମଥୋ କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ସାଧାରଣୋ – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ। ଛ ସମଥା କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ଅସାଧାରଣା – ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା, ସତିୱିନଯୋ, ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ତସ୍ସପାପିଯସିକା, ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ।

ସାଧାରଣୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ସତ୍ତମୋ।

୮। ତବ୍ଭାଗିଯୱାରୋ

୨୯୮। କତି ସମଥା ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯା? କତି ସମଥା ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା? କତି ସମଥା ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯା? କତି ସମଥା ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା? କତି ସମଥା ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯା? କତି ସମଥା ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା? କତି ସମଥା କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯା? କତି ସମଥା କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା?

ଦ୍ୱେ ସମଥା ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯା – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ, ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା। ପଞ୍ଚ ସମଥା ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା – ସତିୱିନଯୋ, ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ତସ୍ସପାପିଯସିକା, ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ।

ଚତ୍ତାରୋ ସମଥା ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯା – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ, ସତିୱିନଯୋ, ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ, ତସ୍ସପାପିଯସିକା। ତଯୋ ସମଥା ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା – ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ।

ତଯୋ ସମଥା ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯା – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ। ଚତ୍ତାରୋ ସମଥା ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା – ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା, ସତିୱିନଯୋ, ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ, ତସ୍ସପାପିଯସିକା।

ଏକୋ ସମଥୋ କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯୋ – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ। ଛ ସମଥା କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା – ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା, ସତିୱିନଯୋ, ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ତସ୍ସପାପିଯସିକା, ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ।

ତବ୍ଭାଗିଯୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଅଟ୍ଠମୋ।

୯। ସମଥା ସମଥସ୍ସ ସାଧାରଣୱାରୋ

୨୯୯। ସମଥା ସମଥସ୍ସ ସାଧାରଣା, ସମଥା ସମଥସ୍ସ ଅସାଧାରଣା। ସିଯା ସମଥା ସମଥସ୍ସ ସାଧାରଣା, ସିଯା ସମଥା ସମଥସ୍ସ ଅସାଧାରଣା।

କଥଂ ସିଯା ସମଥା ସମଥସ୍ସ ସାଧାରଣା? କଥଂ ସିଯା ସମଥା ସମଥସ୍ସ ଅସାଧାରଣା? ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯସ୍ସ ସାଧାରଣା, ସତିୱିନଯସ୍ସ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯସ୍ସ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣସ୍ସ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ତିଣୱତ୍ଥାରକସ୍ସ ଅସାଧାରଣା।

ସତିୱିନଯୋ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯସ୍ସ ସାଧାରଣୋ, ଅମୂଳ୍ହୱିନଯସ୍ସ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣସ୍ସ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ତିଣୱତ୍ଥାରକସ୍ସ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଅସାଧାରଣୋ।

ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯସ୍ସ ସାଧାରଣୋ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣସ୍ସ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ତିଣୱତ୍ଥାରକସ୍ସ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ସତିୱିନଯସ୍ସ ଅସାଧାରଣୋ।

ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯସ୍ସ ସାଧାରଣଂ, ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ତିଣୱତ୍ଥାରକସ୍ସ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ସତିୱିନଯସ୍ସ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯସ୍ସ ଅସାଧାରଣଂ।

ତସ୍ସପାପିଯସିକା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯସ୍ସ ସାଧାରଣା, ତିଣୱତ୍ଥାରକସ୍ସ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ସତିୱିନଯସ୍ସ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯସ୍ସ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣସ୍ସ ଅସାଧାରଣା।

ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯସ୍ସ ସାଧାରଣୋ, ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ସତିଵିନଯସ୍ସ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯସ୍ସ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣସ୍ସ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଅସାଧାରଣୋ । ଏଵଂ ସିଯା ସମଥା ସମଥସ୍ସ ସାଧାରଣା; ଏଵଂ ସିଯା ସମଥା ସମଥସ୍ସ ଅସାଧାରଣା।

ସମଥା ସମଥସ୍ସ ସାଧାରଣଵାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ନଵମୋ।

୧୦। ସମଥା ସମଥସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯଵାରୋ

୩୦୦। ସମଥା ସମଥସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯା, ସମଥା ସମଥସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା। ସିଯା ସମଥା ସମଥସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯା, ସିଯା ସମଥା ସମଥସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା।

କଥଂ ସିଯା ସମଥା ସମଥସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯା? କଥଂ ସିଯା ସମଥା ସମଥସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା? ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା ସମ୍ମୁଖାଵିନଯସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯା, ସତିଵିନଯସ୍ସ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯସ୍ସ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣସ୍ସ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ତିଣଵତ୍ଥାରକସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା।

ସତିଵିନଯୋ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯୋ, ଅମୂଳ୍ହଵିନଯସ୍ସ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣସ୍ସ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ତିଣଵତ୍ଥାରକସ୍ସ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯୋ।

ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯୋ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣସ୍ସ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ତିଣଵତ୍ଥାରକସ୍ସ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ସତିଵିନଯସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯୋ।

ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯଂ, ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ତିଣଵତ୍ଥାରକସ୍ସ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ସତିଵିନଯସ୍ସ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯଂ।

ତସ୍ସପାପିଯସିକା ସମ୍ମୁଖାଵିନଯସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯା, ତିଣଵତ୍ଥାରକସ୍ସ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ସତିଵିନଯସ୍ସ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯସ୍ସ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା।

ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯୋ, ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ସତିଵିନଯସ୍ସ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯସ୍ସ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣସ୍ସ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯୋ। ଏଵଂ ସିଯା ସମଥା ସମଥସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯା, ଏଵଂ ସିଯା ସମଥା ସମଥସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା।

ସମଥା ସମଥସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯଵାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଦସମୋ।

୧୧। ସମଥସମ୍ମୁଖାଵିନଯଵାରୋ

୩୦୧। ସମଥୋ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ, ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ସମଥୋ? ସମଥୋ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା, ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା ସମଥୋ? ସମଥୋ ସତିଵିନଯୋ , ସତିଵିନଯୋ ସମଥୋ? ସମଥୋ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ, ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ସମଥୋ? ସମଥୋ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ସମଥୋ? ସମଥୋ ତସ୍ସପାପିଯସିକା, ତସ୍ସପାପିଯସିକା ସମଥୋ? ସମଥୋ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ, ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ସମଥୋ?

ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା ସତିଵିନଯୋ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ – ଇମେ ସମଥା ସମଥା, ନୋ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ। ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ସମଥୋ ଚେଵ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଚ।

ସତିଵିନଯୋ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ – ଇମେ ସମଥା ସମଥା, ନୋ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା। ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା ସମଥୋ ଚେଵ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା ଚ।

ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା – ଇମେ ସମଥା ସମଥା, ନୋ ସତିଵିନଯୋ। ସତିଵିନଯୋ ସମଥୋ ଚେଵ ସତିଵିନଯୋ ଚ।

ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା ସତିଵିନଯୋ – ଇମେ ସମଥା ସମଥା, ନୋ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ। ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ସମଥୋ ଚେଵ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ଚ।

ତସ୍ସପାପିଯସିକା ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ସତିଵିନଯୋ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ – ଇମେ ସମଥା ସମଥା, ନୋ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ। ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ସମଥୋ ଚେଵ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଞ୍ଚ।

ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ସତିଵିନଯୋ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ – ଇମେ ସମଥା ସମଥା, ନୋ ତସ୍ସପାପିଯସିକା। ତସ୍ସପାପିଯସିକା ସମଥୋ ଚେଵ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଚ।

ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ସତିଵିନଯୋ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ତସ୍ସପାପିଯସିକା – ଇମେ ସମଥା ସମଥା, ନୋ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ। ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ସମଥୋ ଚେଵ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ଚ।

ସମଥସମ୍ମୁଖାଵିନଯଵାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଏକାଦସମୋ।

୧୨। ଵିନଯଵାରୋ

୩୦୨। ଵିନଯୋ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ, ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଵିନଯୋ? ଵିନଯୋ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା, ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଵିନଯୋ? ଵିନଯୋ ସତିଵିନଯୋ, ସତିଵିନଯୋ ଵିନଯୋ? ଵିନଯୋ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ, ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ଵିନଯୋ? ଵିନଯୋ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଵିନଯୋ? ଵିନଯୋ ତସ୍ସପାପିଯସିକା, ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଵିନଯୋ? ଵିନଯୋ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ, ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ଵିନଯୋ?

ଵିନଯୋ ସିଯା ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ସିଯା ନ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ। ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଵିନଯୋ ଚେଵ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଚ।

ଵିନଯୋ ସିଯା ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା, ସିଯା ନ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା। ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଵିନଯୋ ଚେଵ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଚ।

ଵିନଯୋ ସିଯା ସତିଵିନଯୋ, ସିଯା ନ ସତିଵିନଯୋ। ସତିଵିନଯୋ ଵିନଯୋ ଚେଵ ସତିଵିନଯୋ ଚ।

ଵିନଯୋ ସିଯା ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ, ସିଯା ନ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ। ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ଵିନଯୋ ଚେଵ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ଚ ।

ଵିନଯୋ ସିଯା ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ସିଯା ନ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ। ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଵିନଯୋ ଚେଵ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଞ୍ଚ।

ଵିନଯୋ ସିଯା ତସ୍ସପାପିଯସିକା, ସିଯା ନ ତସ୍ସପାପିଯସିକା। ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଵିନଯୋ ଚେଵ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଚ।

ଵିନଯୋ ସିଯା ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ, ସିଯା ନ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ। ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ଵିନଯୋ ଚେଵ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ଚ।

ଵିନଯଵାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଦ୍ଵାଦସମୋ।

୧୩। କୁସଲଵାରୋ

୩୦୩। ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ କୁସଲୋ ଅକୁସଲୋ ଅବ୍ୟାକତୋ? ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା କୁସଲା ଅକୁସଲା ଅବ୍ୟାକତା? ସତିଵିନଯୋ କୁସଲୋ ଅକୁସଲୋ ଅବ୍ୟାକତୋ? ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ କୁସଲୋ ଅକୁସଲୋ ଅବ୍ୟାକତୋ? ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ କୁସଲଂ ଅକୁସଲଂ ଅବ୍ୟାକତଂ? ତସ୍ସପାପିଯସିକା କୁସଲା ଅକୁସଲା ଅବ୍ୟାକତା? ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ କୁସଲୋ ଅକୁସଲୋ ଅବ୍ୟାକତୋ?

ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ସିଯା କୁସଲୋ, ସିଯା ଅବ୍ୟାକତୋ। ନତ୍ଥି ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଅକୁସଲୋ।

ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ସିଯା କୁସଲା, ସିଯା ଅକୁସଲା, ସିଯା ଅବ୍ୟାକତା।

ସତିଵିନଯୋ ସିଯା କୁସଲୋ, ସିଯା ଅକୁସଲୋ, ସିଯା ଅବ୍ୟାକତୋ।

ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ସିଯା କୁସଲୋ, ସିଯା ଅକୁସଲୋ, ସିଯା ଅବ୍ୟାକତୋ।

ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ସିଯା କୁସଲଂ, ସିଯା ଅକୁସଲଂ, ସିଯା ଅବ୍ଯାକତଂ।

ତସ୍ସପାପିଯସିକା ସିଯା କୁସଲା, ସିଯା ଅକୁସଲା ସିଯା ଅବ୍ଯାକତା।

ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ସିଯା କୁସଲୋ, ସିଯା ଅକୁସଲୋ, ସିଯା ଅବ୍ଯାକତୋ।

ଵିଵାଦାଧିକରଣଂ କୁସଲଂ ଅକୁସଲଂ ଅବ୍ଯାକତଂ। ଅନୁଵାଦାଧିକରଣଂ କୁସଲଂ ଅକୁସଲଂ ଅବ୍ଯାକତଂ। ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ କୁସଲଂ ଅକୁସଲଂ ଅବ୍ଯାକତଂ। କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ କୁସଲଂ ଅକୁସଲଂ ଅବ୍ଯାକତଂ।

ଵିଵାଦାଧିକରଣଂ ସିଯା କୁସଲଂ, ସିଯା ଅକୁସଲଂ, ସିଯା ଅବ୍ଯାକତଂ।

ଅନୁଵାଦାଧିକରଣଂ ସିଯା କୁସଲଂ, ସିଯା ଅକୁସଲଂ, ସିଯା ଅବ୍ଯାକତଂ।

ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ସିଯା ଅକୁସଲଂ, ସିଯା ଅବ୍ଯାକତଂ। ନତ୍ଥି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ କୁସଲଂ।

କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ସିଯା କୁସଲଂ, ସିଯା ଅକୁସଲଂ, ସିଯା ଅବ୍ଯାକତଂ।

କୁସଲଵାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ତେରସମୋ।

୧୪। ଯତ୍ଥଵାରୋ, ପୁଚ୍ଛାଵାରୋ

୩୦୪। ଯତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି, ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି; ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି। ନ ତତ୍ଥ ସତିଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି।

ଯତ୍ଥ ସତିଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି; ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ତତ୍ଥ ସତିଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି। ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି।

ଯତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି; ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି। ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ସତିଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି।

ଯତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି, ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି; ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି। ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ସତିଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି।

ଯତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି, ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି; ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି। ନ ତତ୍ଥ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ସତିଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି।

ଯତ୍ଥ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି, ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି; ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ତତ୍ଥ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି। ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ସତିଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି।

ଯତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ; ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା। ନ ତତ୍ଥ ସତିଵିନଯୋ, ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ, ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା, ନ ତତ୍ଥ ତିଣଵତ୍ଥାରକୋ।

ଯତ୍ଥ ସତିଵିନଯୋ ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ; ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାଵିନଯୋ ତତ୍ଥ ସତିଵିନଯୋ। ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହଵିନଯୋ, ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ନ ତତ୍ଥ

ତସ୍ସପାପିଯସିକା, ନ ତତ୍ଥ ତିଣଓତ୍ଥାରକୋ, ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା। ସମ୍ମୁଖାୱିନଯଂ କାତୁନ ମୂଲଂ…ପେ…।

ଯତ୍ଥ ତିଣଓତ୍ଥାରକୋ ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ; ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ତତ୍ଥ ତିଣଓତ୍ଥାରକୋ। ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା, ନ ତତ୍ଥ ସତିୱିନଯୋ, ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ, ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା।

ଚକ୍କପେଯ୍ୟାଲଂ।

ଯତ୍ଥୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଚୁଦ୍ଦସମୋ।

୧୫। ସମଥୱାରୋ, ୱିସ୍ସଜ୍ଜନାୱାରୋ

୩୦୫। ଯସ୍ମିଂ ସମଯେ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକାଯ ଚ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମ୍ମତି, ଯତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି। ନ ତତ୍ଥ ସତିୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତିଣଓତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି।

ଯସ୍ମିଂ ସମଯେ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମ୍ମତି, ଯତ୍ଥ ସତିୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି ତତ୍ଥ ସତିୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି। ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତିଣଓତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି।

ଯସ୍ମିଂ ସମଯେ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମ୍ମତି, ଯତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି। ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତିଣଓତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ସତିୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି।

ଯସ୍ମିଂ ସମଯେ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମ୍ମତି, ଯତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି। ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତିଣଓତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ସତିୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି।

ଯସ୍ମିଂ ସମଯେ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମ୍ମତି, ଯତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି। ନ ତତ୍ଥ ତିଣଓତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ସତିୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି।

ଯସ୍ମିଂ ସମଯେ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣଓତ୍ଥାରକେନ ଚ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମ୍ମତି, ଯତ୍ଥ ତିଣଓତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି ତତ୍ଥ ତିଣଓତ୍ଥାରକୋ ଲବ୍ଭତି। ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ସତିୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଲବ୍ଭତି, ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଲବ୍ଭତି।

ସମଥୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପନ୍ନରସମୋ।

୧୬। ସଂସଟ୍ଠୱାରୋ

୩୦୬। ଅଧିକରଣନ୍ତି ୱା ସମଥାତି ୱା ଇମେ ଧମ୍ମା ସଂସଟ୍ଠା ଉଦାହୁ ୱିସଂସଟ୍ଠା? ଲବ୍ଭା ଚ ପନିମେସଂ ଧମ୍ମାନଂ ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା [ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା (କ।), ଟୀକାଯଂ ଏକପଦମେୱ ଦିସ୍ସତି] ନାନାକରଣଂ ପଞ୍ଞାପେତୁନ୍ତି?

ଅଧିକରଣନ୍ତି ୱା ସମଥାତି ୱା ଇମେ ଧମ୍ମା ୱିସଂସଟ୍ଠା, ନୋ ସଂସଟ୍ଠା। ଲବ୍ଭା ଚ ପନିମେସଂ ଧମ୍ମାନଂ ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ନାନାକରଣଂ ପଞ୍ଞାପେତୁନ୍ତି। ସୋ – ''ମା ହେୱ''ନ୍ତିସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ। ଅଧିକରଣନ୍ତି ୱା ସମଥାତି ୱା ଇମେ ଧମ୍ମା ସଂସଟ୍ଠା, ନୋ ୱିସଂସଟ୍ଠା। ନୋ ଚ ଲବ୍ଭା [ନ ଚ

ଲଦ୍ଧୁା (କା)] ଇମେସଂ ଧମ୍ମାନଂ ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ନାନାକରଣଂ ପଞ୍ଞାପେତୁଂ। ତଂ କିସ୍ସ ହେତୁ? ନନୁ ୱୁତ୍ତଂ ଭଗୱତା – ''ଚତ୍ତାରିମାନି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅଧିକରଣାନି, ସତ୍ତ ସମଥା। ଅଧିକରଣା ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି, ସମଥା ଅଧିକରଣେହି ସମ୍ମନ୍ତି। ଏୱଂ, ଇମେ ଧମ୍ମା ସଂସଟ୍ଠା ନୋ ୱିସଂସଟ୍ଠା; ନୋ ଚ ଲଦ୍ଧୁା ଇମେସଂ ଧମ୍ମାନଂ ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ନାନାକରଣଂ ପଞ୍ଞାପେତୁ''ନ୍ତି।

ସଂସଟ୍ଠୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ସୋଳସମୋ।

୧୭। ସମ୍ମତିୱାରୋ

୩୦୭। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି? କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି?

[ଚୂଳୱ। ୨୨୮, ୨୩୬ ଆଦୟୋ] ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଦ୍ୱୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ୟେଭୁୟ୍ୟସିକାୟ ଚ।

[ଚୂଳୱ। ୨୨୮, ୨୩୬ ଆଦୟୋ] ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଚତୂହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ସତିୱିନୟେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନୟେନ ଚ ତସ୍ସପାପିୟସିକାୟ ଚ।

[ଚୂଳୱ। ୨୩୯, ୨୪୨ ଆଦୟୋ] ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

[ଚୂଳୱ। ୨୩୯, ୨୪୨ ଆଦୟୋ] କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଏକେନ ସମଥେନ ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ପଞ୍ଚହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ୟେଭୁୟ୍ୟସିକାୟ ଚ ସତିୱିନୟେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନୟେନ ଚ ତସ୍ସପାପିୟସିକାୟ ଚ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ ଚତୂହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ୟେଭୁୟ୍ୟସିକାୟ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ ଦ୍ୱୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ୟେଭୁୟ୍ୟସିକାୟ ଚ।

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ ଛହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ସତିୱିନୟେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତସ୍ସପାପିୟସିକାୟ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ ଚତୂହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ସତିୱିନୟେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନୟେନ ଚ ତସ୍ସପାପିୟସିକାୟ ଚ।

ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ ସତ୍ତହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ୟେଭୁୟ୍ୟସିକାୟ ଚ ସତିୱିନୟେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତସ୍ସପାପିୟସିକାୟ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ ପଞ୍ଚହି

ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ।

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ ଛହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ ସତ୍ତହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ସମ୍ମତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ସତ୍ତରସମୋ।

୧୮। ସମ୍ମନ୍ତି ନ ସମ୍ମନ୍ତିୱାରୋ

୩୦୮। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି, କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି, କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି, କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମତି? କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି, କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମତି?

ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଦ୍ୱୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ। ପଞ୍ଚହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମତି – ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଚତୂହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ। ତୀହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମତି – ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

[ଚୂଳଅଓ। ୨୩୯] ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ। ଚତୂହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମତି – ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ।

କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଏକେନ ସମଥେନ ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ। ଛହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମତି – ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ପଞ୍ଚହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ। ଦ୍ୱୀହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି – ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ ଚତୂହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ। ତୀହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି – ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ ଦ୍ୱୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ। ପଞ୍ଚହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି – ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ ଛହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ

ଚ। ଏକେନ ସମଥେନ ନ ସମ୍ମନ୍ତି – ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ।

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ ଚତୂହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଚ। ତୀହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି – ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ । ଚତୂହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି – ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ ସତ୍ତହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ ପଞ୍ଚହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ। ଦ୍ୱୀହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି – ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ ଛହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ। ଏକେନ ସମଥେନ ନ ସମ୍ମନ୍ତି – ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? କତିହି ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଞ୍ଚ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଞ୍ଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଞ୍ଚ ସତ୍ତହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ସମ୍ମନ୍ତି ନ ସମ୍ମନ୍ତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଅଟ୍ଠାରସମୋ।

୧୯। ସମଥାଧିକରଣୱାରୋ

୩୦୯। ସମଥା ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ସମଥା ଅଧିକରଣେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ଅଧିକରଣା ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି? ଅଧିକରଣା ଅଧିକରଣେହି ସମ୍ମନ୍ତି?

ସିଯା ସମଥା ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି, ସିଯା ସମଥା ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି। ସିଯା ସମଥା ଅଧିକରଣେହି ସମ୍ମନ୍ତି, ସିଯା ସମଥା ଅଧିକରଣେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି। ସିଯା ଅଧିକରଣା ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି, ସିଯା ଅଧିକରଣା ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି। ସିଯା ଅଧିକରଣା ଅଧିକରଣେହି ସମ୍ମନ୍ତି, ସିଯା ଅଧିକରଣା ଅଧିକରଣେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି।

୩୧୦। କଥଂ ସିଯା ସମଥା ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି, କଥଂ ସିଯା ସମଥା ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ସମ୍ମତି; ସତିୱିନଯେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ନ ସମ୍ମତି, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ନ ସମ୍ମତି, ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ନ ସମ୍ମତି।

ସତିୱିନଯୋ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ସମ୍ମତି; ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ନ ସମ୍ମତି, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ନ ସମ୍ମାତି, ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ନ ସମ୍ମତି, ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ନ ସମ୍ମତି, ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ନ ସମ୍ମତି।

ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ସମ୍ମତି; ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ନ ସମ୍ମତି, ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ନ ସମ୍ମତି, ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାଯ ନ ସମ୍ମତି, ସତିୱିନଯେନ ନ ସମ୍ମତି।

ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ସମ୍ମତି; ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ନ ସମ୍ମତି, ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ନ ସମ୍ମତି, ଯେଭୁଯ୍ଯସିକାଯ ନ ସମ୍ମତି, ସତିୱିନଯେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ନ ସମ୍ମତି।

ତସ୍ସପାପିଯସିକା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ସମ୍ମତି; ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ନ ସମ୍ମତି, ଯେଭୁଯ୍ଯସିକାଯ ନ ସମ୍ମତି, ସତିୱିନଯେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ନ ସମ୍ମତି, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି।

ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ସମ୍ମତି; ଯେଭୁଯ୍ଯସିକାଯ ନ ସମ୍ମତି, ସତିୱିନଯେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ନ ସମ୍ମତି, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ନ ସମ୍ମତି। ଏୱଂ ସିଯା ସମଥା ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି। ଏୱଂ ସିଯା ସମଥା ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି।

୩୧୧। କଥଂ ସିଯା ସମଥା ଅଧିକରଣେହି ସମ୍ମନ୍ତି, କଥଂ ସିଯା ସମଥା ଅଧିକରଣେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ୱିୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି; କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ ସମ୍ମତି।

ଯେଭୁଯ୍ଯସିକା ୱିୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି; କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ ସମ୍ମତି।

ସତିୱିନଯୋ ୱିୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି; କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ ସମ୍ମତି।

ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ ୱିୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି; କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ ସମ୍ମତି।

ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ୱିୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି; କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ ସମ୍ମତି।

ତସ୍ସପାପିଯସିକା ୱିୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି; କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ ସମ୍ମତି।

ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ୱିୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି; କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ ସମ୍ମତି। ଏୱଂ ସିଯା ସମଥା ଅଧିକରଣେହି ସମ୍ମନ୍ତି। ଏୱଂ ସିଯା ସମଥା ଅଧିକରଣେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି।

୩୧୨। କଥଂ ସିଯା ଅଧିକରଣା ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି, କଥଂ ସିଯା ଅଧିକରଣା ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଯେଭୁଯ୍ଯସିକାଯ ଚ ସମ୍ମତି; ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ ନ ସମ୍ମତି।

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ ସମ୍ମତି; ଯେଭୁଯ୍ଯସିକାଯ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ ନ ସମ୍ମତି।

ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ ସମ୍ମତି; ଯେଭୁଯ୍ଯସିକାଯ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ ନ ସମ୍ମତି।

କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ସମ୍ମତି ; ଯେଭୁଯ୍ଯସିକାଯ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ ନ ସମ୍ମତି। ଏୱଂ ସିଯା ଅଧିକରଣା ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି। ଏୱଂ ସିଯା ଅଧିକରଣା ସମଥେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି।

୩୧୩। କଥଂ ସିଯା ଅଧିକରଣା ଅଧିକରଣେହି ସମ୍ମନ୍ତି? କଥଂ ସିଯା ଅଧିକରଣା ଅଧିକରଣେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ୱିୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି; କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ ସମ୍ମତି।

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ୱିୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି; କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ ସମ୍ମତି।

ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ୱିୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି; କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ ସମ୍ମତି।

କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ୱିୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣେନ ନ ସମ୍ମତି; କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ ସମ୍ମତି। ଏୱଂ ସିୟା ଅଧିକରଣା ଅଧିକରଣେହି ସମ୍ମନ୍ତି। ଏୱଂ ସିୟା ଅଧିକରଣା ଅଧିକରଣେହି ନ ସମ୍ମନ୍ତି।

ଛାପି ସମଥା ଚତ୍ତାରୋପି ଅଧିକରଣା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ସମ୍ମନ୍ତି; ସମ୍ମୁଖାୱିନୟୋ ନ କେନଚି ସମ୍ମତି।

ସମଥାଧିକରଣୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଏକୂନୱୀସତିମୋ।

୨୦। ସମୁଟ୍ଠାପନୱାରୋ

୩୧୪। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ସମୁଟ୍ଠାପେତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ନ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ସମୁଟ୍ଠାପେତି; ଅପିଚ, ୱିୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଚତ୍ତାରୋ ଅଧିକରଣା ଜାୟନ୍ତି। ୟଥା କଥଂ ୱିୟ? [ଚୂଳୱ। ୨୧୫; ପରି। ୩୪୮ ଆଦୟୋ] ଇଧ ଭିକ୍ଖୂ ୱିୱଦନ୍ତି – ''ଧମ୍ମୋତି ୱା, ଅଧମ୍ମୋତି ୱା, ୱିନୟୋତି ୱା, ଅୱିନୟୋତି ୱା, ଅଭାସିତଂ ଅଲପିତଂ ତଥାଗତେନାତି ୱା, ଭାସିତଂ ଲପିତଂ ତଥାଗତେନାତି ୱା, ଅନାଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନାତି ୱା, ଆଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନାତି ୱା, ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନାତି ୱା, ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନାତି ୱା, ଆପତ୍ତୀତି ୱା, ଅନାପତ୍ତୀତି ୱା, ଲହୁକା ଆପତ୍ତୀତି ୱା, ଗରୁକା ଆପତ୍ତୀତି ୱା, ସାୱସେସା ଆପତ୍ତୀତି ୱା, ଅନୱସେସା ଆପତ୍ତୀତି ୱା, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ୱା ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ୱା''। ୟଂ ତତ୍ଥ ଭଣ୍ଡନଂ କଲହୋ ୱିଗ୍ଗହୋ ୱିୱାଦୋ ନାନାୱାଦୋ ଅଞ୍ଞଥାୱାଦୋ ୱିପଚ୍ଚତାୟ ୱୋହାରୋ ମେଧଗଂ [ମେଧଗଂ (କ।)], ଇଦଂ ୱୁଚ୍ଚତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ। ୱିୱାଦାଧିକରଣେ ସଙ୍ଘୋ ୱିୱଦତି। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ୱିୱଦମାନୋ ଅନୁୱଦତି। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଅନୁୱଦମାନୋ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ତାୟ ଆପତ୍ତିୟା ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ। ଏୱଂ ୱିୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଚତ୍ତାରୋ ଅଧିକରଣା ଜାୟନ୍ତି।

୩୧୫। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ସମୁଟ୍ଠାପେତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ନ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ସମୁଟ୍ଠାପେତି; ଅପିଚ, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଚତ୍ତାରୋ ଅଧିକରଣା ଜାୟନ୍ତି। ୟଥା କଥଂ ୱିୟ? [ଚୂଳୱ। ୨୧୫; ପରି। ୩୪୮ ଆଦୟୋ] ଇଧ ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅନୁୱଦନ୍ତି ସୀଲୱିପତ୍ତିୟା ୱା ଆଚାରୱିପତ୍ତିୟା ୱା ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତିୟା ୱା ଆଜୀୱୱିପତ୍ତିୟା ୱା। ୟୋ ତତ୍ଥ ଅନୁୱାଦୋ ଅନୁୱଦନା ଅନୁଲ୍ଲପନା ଅନୁଭଣନା ଅନୁସମ୍ପୱଙ୍କତା ଅବ୍ଭୁସ୍ସହନତା ଅନୁବଲପ୍ପଦାନଂ, ଇଦଂ ୱୁଚ୍ଚତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେ ସଙ୍ଘୋ ୱିୱଦତି। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ୱିୱଦମାନୋ ଅନୁୱଦତି। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଅନୁୱଦମାନୋ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ତାୟ ଆପତ୍ତିୟା ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ। ଏୱଂ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଚତ୍ତାରୋ ଅଧିକରଣା ଜାୟନ୍ତି।

୩୧୬। ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ସମୁଟ୍ଠାପେତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ନ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ସମୁଟ୍ଠାପେତି; ଅପିଚ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଚତ୍ତାରୋ ଅଧିକରଣା ଜାୟନ୍ତି। ୟଥା କଥଂ ୱିୟ? ପଞ୍ଚପି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ସତ୍ତପି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ଇଦଂ ୱୁଚ୍ଚତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ଆପତ୍ତାଧିକରଣେ ସଙ୍ଘୋ ୱିୱଦତି। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ୱିୱଦମାନୋ ଅନୁୱଦତି। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଅନୁୱଦମାନୋ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ତାୟ ଆପତ୍ତିୟା ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ। ଏୱଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଚତ୍ତାରୋ ଅଧିକରଣା ଜାୟନ୍ତି।

୩୧୭। କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ସମୁଟ୍ଠାପେତି ? କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ନ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ସମୁଟ୍ଠାପେତି, ଅପିଚ କିଚ୍ଚାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଚତ୍ତାରୋ ଅଧିକରଣା ଜାୟନ୍ତି। ୟଥା କଥଂ ୱିୟ? ୟା ସଙ୍ଘସ୍ସ କିଚ୍ଚୟତା କରଣୀୟତା ଅପଲୋକନକମ୍ମଂ ଞତ୍ତିକମ୍ମଂ ଞତ୍ତିଦୁତିୟକମ୍ମଂ ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମଂ, ଇଦଂ ୱୁଚ୍ଚତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ। କିଚ୍ଚାଧିକରଣେ ସଙ୍ଘୋ ୱିୱଦତି। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ୱିୱଦମାନୋ ଅନୁୱଦତି। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଅନୁୱଦମାନୋ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ତାୟ ଆପତ୍ତିୟା ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ। ଏୱଂ କିଚ୍ଚାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଚତ୍ତାରୋ ଅଧିକରଣା ଜାୟନ୍ତି।

ସମୁଟ୍ଠାପନୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ୱୀସତିମୋ।

୨୧। ଭଜତିୱାରୋ

୩୧୮। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ଭଜତି? କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ଉପନିସ୍ସିତଂ? କତମଂ ଅଧିକରଣଂ

ପରିଯାପନ୍ନଂ? କତମେନ ଅଧିକରଣେନ ସଙ୍ଗହିତଂ?

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ଭଜତି? କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ଉପନିସ୍ସିତଂ? କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ପରିଯାପନ୍ନଂ? କତମେନ ଅଧିକରଣେନ ସଙ୍ଗହିତଂ?

ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ଭଜତି? କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ଉପନିସ୍ସିତଂ? କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ପରିଯାପନ୍ନଂ? କତମେନ ଅଧିକରଣେନ ସଙ୍ଗହିତଂ?

କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ଭଜତି? କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ଉପନିସ୍ସିତଂ? କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ପରିଯାପନ୍ନଂ? କତମେନ ଅଧିକରଣେନ ସଙ୍ଗହିତଂ?

ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଭଜତି, ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଉପନିସ୍ସିତଂ, ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ପରିଯାପନ୍ନଂ, ୱିୱାଦାଧିକରଣେନ ସଙ୍ଗହିତଂ।

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଭଜତି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଉପନିସ୍ସିତଂ, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ପରିଯାପନ୍ନଂ, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେନ ସଙ୍ଗହିତଂ।

ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଭଜତି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଉପନିସ୍ସିତଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ପରିଯାପନ୍ନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣେନ ସଙ୍ଗହିତଂ।

କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଭଜତି, କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଉପନିସ୍ସିତଂ, କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ପରିଯାପନ୍ନଂ, କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ ସଙ୍ଗହିତଂ।

୩୧୯। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତି ସମଥେ ଭଜତି, କତି ସମଥେ ଉପନିସ୍ସିତଂ, କତି ସମଥେ ପରିଯାପନ୍ନଂ, କତିହି ସମଥେହି ସଙ୍ଗହିତଂ, କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି?

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତି ସମଥେ ଭଜତି, କତି ସମଥେ ଉପନିସ୍ସିତଂ, କତି ସମଥେ ପରିଯାପନ୍ନଂ, କତିହି ସମଥେହି ସଙ୍ଗହିତଂ, କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି?

ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତି ସମଥେ ଭଜତି, କତି ସମଥେ ଉପନିସ୍ସିତଂ, କତି ସମଥେ ପରିଯାପନ୍ନଂ, କତିହି ସମଥେହି ସଙ୍ଗହିତଂ, କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି?

କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତି ସମଥେ ଭଜତି, କତି ସମଥେ ଉପନିସ୍ସିତଂ, କତି ସମଥେ ପରିଯାପନ୍ନଂ, କତିହି ସମଥେହି ସଙ୍ଗହିତଂ, କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି?

ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ଦ୍ୱେ ସମଥେ ଭଜତି, ଦ୍ୱେ ସମଥେ ଉପନିସ୍ସିତଂ, ଦ୍ୱେ ସମଥେ ପରିଯାପନ୍ନଂ, ଦ୍ୱୀହି ସମଥେହି ସଙ୍ଗହିତଂ, ଦ୍ୱୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକାଯ ଚ।

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ଚତ୍ତାରୋ ସମଥେ ଭଜତି, ଚତ୍ତାରୋ ସମଥେ ଉପନିସ୍ସିତଂ, ଚତ୍ତାରୋ ସମଥେ ପରିଯାପନ୍ନଂ, ଚତୂହି ସମଥେହି ସଙ୍ଗହିତଂ, ଚତୂହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ।

ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ତଯୋ ସମଥେ ଭଜତି, ତଯୋ ସମଥେ ଉପନିସ୍ସିତଂ, ତଯୋ ସମଥେ ପରିଯାପନ୍ନଂ, ତୀହି ସମଥେହି ସଙ୍ଗହିତଂ ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ଏକଂ ସମଥଂ ଭଜତି, ଏକଂ ସମଥଂ ଉପନିସ୍ସିତଂ, ଏକଂ ସମଥଂ ପରିୟାପନ୍ନଂ, ଏକେନ ସମଥେନ ସଙ୍ଗହିତଂ, ଏକେନ ସମଥେନ ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନାତି।

ଭଜତିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଏକୱୀସତିମୋ।

ସମଥଭେଦୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅଧିକରଣଂ ପରିୟାଯଂ, ସାଧାରଣା ଚ ଭାଗିୟା;

ସମଥା ସାଧାରଣିକା, ସମଥସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିୟା।

ସମଥା ସମ୍ମୁଖା ଚେୱ, ୱିନଯେନ କୁସଲେନ ଚ;

ଯତ୍ଥ ସମଥସଂସଟ୍ଠା, ସମ୍ମନ୍ତି ନ ସମ୍ମନ୍ତି ଚ।

ସମଥାଧିକରଣଞ୍ଚେୱ, ସମୁଟ୍ଠାନଂ ଭଜନ୍ତି ଚାତି।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ଖନ୍ଧକପୁଚ୍ଛାୱାରୋ

୩୨୦।

ଉପସମ୍ପଦଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ଉପସମ୍ପଦଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ।

ଉପୋସଥଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ଉପୋସଥଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ।

ୱସ୍ସୂପନାୟିକଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ୱସ୍ସୂପନାୟିକଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ଏକା ଆପତ୍ତି।

ପୱାରଣଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ପୱାରଣଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ।

ଚମ୍ମସଞ୍ଞୁତ୍ତଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ଚମ୍ମସଞ୍ଞୁତ୍ତଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ।

ଭେସଜ୍ଜଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁଙ୍କଟ୍ଟପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ;

ଭେସଜ୍ଜଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁଙ୍କଟ୍ଟପଦାନଂ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ।

କଥିନକଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁଙ୍କଟ୍ଟପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ;

କଥିନକଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁଙ୍କଟ୍ଟପଦାନଂ ନତ୍ଥି ତତ୍ଥ ଆପତ୍ତି [ନ କତମା ଆପତ୍ତିଯୋ (କ।)]।

ଚୀୱରସଞ୍ଜୁତ୍ତଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁଙ୍କଟ୍ଟପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ;

ଚୀୱରସଞ୍ଜୁତ୍ତଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁଙ୍କଟ୍ଟପଦାନଂ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ।

ଚମ୍ମେଯ୍ୟକଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁଙ୍କଟ୍ଟପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ;

ଚମ୍ମେଯ୍ୟକଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁଙ୍କଟ୍ଟପଦାନଂ ଏକା ଆପତ୍ତି।

କୋସମ୍ବକଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁଙ୍କଟ୍ଟପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ;

କୋସମ୍ବକଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁଙ୍କଟ୍ଟପଦାନଂ ଏକା ଆପତ୍ତି।

କମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧକଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁଙ୍କଟ୍ଟପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ;

କମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧକଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁଙ୍କଟ୍ଟପଦାନଂ ଏକା ଆପତ୍ତି।

ପାରିୱାସିକଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ପାରିୱାସିକଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ଏକା ଆପତ୍ତି।

ସମୁଚ୍ଚୟଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ସମୁଚ୍ଚୟଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ଏକା ଆପତ୍ତି।

ସମଥଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ସମଥଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ।

ଖୁଦ୍ଦକୱତ୍ଥୁକଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ଖୁଦ୍ଦକୱତ୍ଥୁକଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ।

ସେନାସନଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ସେନାସନଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ।

ସଙ୍ଘଭେଦଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ସଙ୍ଘଭେଦଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ।

ସମାଚାରଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ସମାଚାରଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ଏକା ଆପତ୍ତି।

ଠପନଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ଠପନଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ଏକା ଆପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁନିକ୍ଖନ୍ଧକଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ଭିକ୍ଖୁନିକ୍ଖନ୍ଧକଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିୟୋ।

ପଞ୍ଚସତିକଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ପଞ୍ଚସତିକଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ନତ୍ଥି ତତ୍ଥ ଆପତ୍ତି।

ସତ୍ତସତିକଂ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ;

ସତ୍ତସତିକଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ ସନିଦାନଂ ସନିଦ୍ଦେସଂ;

ସମୁକ୍କଟ୍ଠପଦାନଂ ନତ୍ଥି ତତ୍ଥ ଆପତ୍ତୀତି।

ଖନ୍ଧକପୁଚ୍ଛାୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଠମୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଉପସମ୍ପଦୂପୋସଥୋ , ୱସ୍ସୂପନାୟିକପୱାରଣା;

ଚମ୍ମଭେସଜ୍ଜକଥିନା, ଚୀୱରଂ ଚମ୍ପେୟ୍ୟକେନ ଚ।

କୋସମ୍ବକ୍ଖନ୍ଧକଂ କମ୍ମଂ, ପାରିୱାସିସମୁଚ୍ଚୟା;

ସମଥଖୁଦ୍ଦକା ସେନା, ସଙ୍ଘଭେଦଂ ସମାଚାରୋ;

ଠପନଂ ଭିକ୍ଖୁନିକ୍ଖନ୍ଧଂ, ପଞ୍ଚସତ୍ତସତେନ ଚାତି।

ଏକୁତ୍ତରିକନୟୋ

୧ । ଏକକୱାରୋ

୩୨୧ । ଆପତ୍ତିକରା ଧମ୍ମା ଜାନିତବ୍ବା। ଅନାପତ୍ତିକରା ଧମ୍ମା ଜାନିତବ୍ବା। ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅନାପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଲହୁକା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଗରୁକା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ସାୱସେସା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅନୱସେସା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ସପ୍ପଟିକମ୍ମା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅପ୍ପଟିକମ୍ମା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଦେସନାଗାମିନୀ ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅଦେସନାଗାମିନୀ ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅନ୍ତରାୟିକା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅନନ୍ତରାୟିକା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ସାୱଜ୍ଜପଞ୍ଞତ୍ତି ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅନୱଜ୍ଜପଞ୍ଞତ୍ତି ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। କିରିୟତୋ ସମୁଟ୍ଠିତା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅକିରିୟତୋ ସମୁଟ୍ଠିତା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। କିରିୟାକିରିୟତୋ ସମୁଟ୍ଠିତା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ପୁବ୍ବାପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅପରାପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ପୁବ୍ବାପତ୍ତୀନଂ ଅନ୍ତରାପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅପରାପତ୍ତୀନଂ ଅନ୍ତରାପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଦେସିତା ଗଣନୂପଗା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଦେସିତା ନ ଗଣନୂପଗା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ପଞ୍ଞତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା । ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଥୁଲ୍ଲୱଜ୍ଜା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅଥୁଲ୍ଲୱଜ୍ଜା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଗିହିପଟିସଂୟୁତ୍ତା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ନ ଗିହିପଟିସଂୟୁତ୍ତା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ନିୟତା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଅନିୟତା ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ଆଦିକରୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଅନାଦିକରୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଅଧିଚ୍ଚାପତ୍ତିକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଅଭିଣ୍ହାପତ୍ତିକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଚୋଦକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଚୁଦିତକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଅଧମ୍ମଚୋଦକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଅଧମ୍ମଚୁଦିତକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଧମ୍ମଚୋଦକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଧମ୍ମଚୁଦିତକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ । ନିୟତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଅନିୟତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଅଭବ୍ବାପତ୍ତିକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଭବ୍ବାପତ୍ତିକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଉକ୍ଖିତ୍ତକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଅନୁକ୍ଖିତ୍ତକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ନାସିତକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଅନାସିତକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ସମାନସଂୱାସକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଅସମାନସଂୱାସକୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଠପନଂ ଜାନିତବ୍ବନ୍ତି।

ଏକକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

କରା ଆପତ୍ତି ଲହୁକା, ସାୱସେସା ଚ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା;

ପଟିକମ୍ମଦେସନା ଚ, ଅନ୍ତରା ୱଜ୍ଜକିରିୟଂ।

କିରିୟାକିରିୟଂ ପୁବ୍ବା, ଅନ୍ତରା ଗଣନୂପଗା;

ପଞ୍ଞତ୍ତି ଅନାନୁପ୍ପନ୍ନ, ସବ୍ବସାଧାରଣା ଚ ଏକତୋ [ପଞ୍ଞତ୍ତାନୁପ୍ପନ୍ନା ସବ୍ବା, ସାଧାରଣା ଚ ଏକତୋ (ସ୍ୟା।)]।

ଥୁଲ୍ଲଗିହିନିୟତା ଚ, ଆଦି ଅଧିଚ୍ଚଚୋଦକୋ;

ଅଧମ୍ମଧମ୍ମନିୟତୋ, ଅଭବ୍ବୋକ୍ଖିତ୍ତନାସିତା;

ସମାନଂ ଠପନଞ୍ଚେୱ, ଉଦ୍ଦାନଂ ଏକକେ ଇଦନ୍ତି।

୨ । ଦୁକୱାରୋ

୩୨୨ । ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସଞ୍ଞା ୱିମୋକ୍ଖା, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନୋ ସଞ୍ଞାୱିମୋକ୍ଖା। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଲଦ୍ଧସମାପତ୍ତିକସ୍ସ, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନ ଲଦ୍ଧସମାପତ୍ତିକସ୍ସ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସଦ୍ଧମ୍ମପଟିସଞ୍ଞୁତ୍ତା, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅସଦ୍ଧମ୍ମପଟିସଞ୍ଞୁତ୍ତା। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସପରିକ୍ଖାରପଟିସଞ୍ଞୁତ୍ତା, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପରପରିକ୍ଖାରପଟିସଞ୍ଞୁତ୍ତା। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି

ସପୁଗ୍ଗଲପଟିସଞ୍ଞୁତ୍ତା, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପରପୁଗ୍ଗଲପଟିସଞ୍ଞୁତ୍ତା। ଅତ୍ଥି ସଚ୍ଚଂ ଭଣନ୍ତୋ ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି, ମୁସା ଭଣନ୍ତୋ ଲହୁକଂ। ଅତ୍ଥି ମୁସା ଭଣନ୍ତୋ ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି, ସଚ୍ଚଂ ଭଣନ୍ତୋ ଲହୁକଂ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଭୂମିଗତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ୱେହାସଗତୋ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ୱେହାସଗତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଭୂମିଗତୋ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନିକ୍ଖମନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ପୱିସନ୍ତୋ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପୱିସନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ନିକ୍ଖମନ୍ତୋ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଆଦିଯନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅନାଦିଯନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସମାଦିଯନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି , ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନ ସମାଦିଯନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କରୋନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନ କରୋନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଦେନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନ ଦେନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି। (ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଦେସେନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନ ଦେସେନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି।) [( ) (ନତ୍ଥି କତ୍ଥଚି)] ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପରିଭୋଗେନ ଆପଜ୍ଜତି, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନ ପରିଭୋଗେନ ଆପଜ୍ଜତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ରତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଦିୱା। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଦିୱା ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ରତ୍ତିଂ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅରୁଣୁଗ୍ଗେ ଆପଜ୍ଜତି, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନ ଅରୁଣୁଗ୍ଗେ ଆପଜ୍ଜତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଛିନ୍ଦନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନ ଛିନ୍ଦନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଛାଦେନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନ ଛାଦେନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଧାରେନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନ ଧାରେନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ଦ୍ୱେ ଉପୋସଥା – ଚାତୁଦ୍ଦସିକୋ ଚ ପନ୍ନରସିକୋ ଚ। ଦ୍ୱେ ପୱାରଣା – ଚାତୁଦ୍ଦସିକା ଚ ପନ୍ନରସିକା ଚ। ଦ୍ୱେ କମ୍ମାନି – ଅପଲୋକନକମ୍ମଂ, ଞତ୍ତିକମ୍ମଂ। ଅପରାନିପି ଦ୍ୱେ କମ୍ମାନି – ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମଂ, ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମଂ। ଦ୍ୱେ କମ୍ମୱତ୍ଥୂନି – ଅପଲୋକନକମ୍ମସ୍ସ ୱତ୍ଥୁ, ଞତ୍ତିକମ୍ମସ୍ସ ୱତ୍ଥୁ। ଅପରାନିପି ଦ୍ୱେ କମ୍ମୱତ୍ଥୂନି – ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମସ୍ସ ୱତ୍ଥୁ, ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମସ୍ସ ୱତ୍ଥୁ। ଦ୍ୱେ କମ୍ମଦୋସା – ଅପଲୋକନକମ୍ମସ୍ସ ଦୋସୋ, ଞତ୍ତିକମ୍ମସ୍ସ ଦୋସୋ। ଅପରେପି ଦ୍ୱେ କମ୍ମଦୋସା – ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମସ୍ସ ଦୋସୋ, ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମସ୍ସ ଦୋସୋ। ଦ୍ୱେ କମ୍ମସମ୍ପତ୍ତିଯୋ – ଅପଲୋକନକମ୍ମସ୍ସ ସମ୍ପତ୍ତି, ଞତ୍ତିକମ୍ମସ୍ସ ସମ୍ପତ୍ତି। ଅପରାପି ଦ୍ୱେ କମ୍ମସମ୍ପତ୍ତିଯୋ – ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମସ୍ସ ସମ୍ପତ୍ତି, ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମସ୍ସ ସମ୍ପତ୍ତି। ଦ୍ୱେ ନାନାସଂୱାସକଭୂମିଯୋ – ଅତ୍ତନା ୱା ଅତ୍ତାନଂ ନାନାସଂୱାସକଂ କରୋତି, ସମଗ୍ଗୋ ୱା ନଂ ସଙ୍ଘୋ ଉକ୍ଖିପତି ଅଦସ୍ସନେ ୱା ଅପ୍ପଟିକମ୍ମେ ୱା ଅପ୍ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗେ ୱା। ଦ୍ୱେ ସମାନସଂୱାସକଭୂମିଯୋ – ଅତ୍ତନା ୱା ଅତ୍ତାନଂ ସମାନସଂୱାସକଂ କରୋତି, ସମଗ୍ଗୋ ୱା ନଂ ସଙ୍ଘୋ ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ଓସାରେତି ଦସ୍ସନେ ୱା ପଟିକମ୍ମେ ୱା ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗେ ୱା। ଦ୍ୱେ ପାରାଜିକା – ଭିକ୍ଖୂନଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୁନୀନଞ୍ଚ। ଦ୍ୱେ ସଙ୍ଘାଦିସେସା, ଦ୍ୱେ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା, ଦ୍ୱେ ପାଚିତ୍ତିଯା, ଦ୍ୱେ ପାଟିଦେସନୀଯା, ଦ୍ୱେ ଦୁକ୍କଟା, ଦ୍ୱେ ଦୁବ୍ଭାସିତା – ଭିକ୍ଖୂନଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୁନୀନଞ୍ଚ। ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିଯୋ, ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା। ଦ୍ୱୀହାକାରେହି ସଙ୍ଘୋ ଭିଜ୍ଜତି – କମ୍ମେନ ୱା ସଲାକଗ୍ଗାହେନ ୱା।

ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବା – ଅଦ୍ଧାନହୀନୋ, ଅଙ୍ଗହୀନୋ। ଅପରେପି ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବା – ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନୋ, କରଣଦୁକ୍କଟକୋ। ଅପରେପି ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବା – ଅପରିପୂରୋ ପରିପୂରୋ ନୋ ଚ ଯାଚତି। ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିସ୍ସାଯ ନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ଅଲଜ୍ଜିସ୍ସ ଚ ବାଲସ୍ସ ଚ। ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିସ୍ସଯୋ ନ ଦାତବ୍ବୋ – ଅଲଜ୍ଜିସ୍ସ ଚ ଲଜ୍ଜିନୋ ଚ ନ ଯାଚତି। ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ – ବାଲସ୍ସ ଚ ଲଜ୍ଜିସ୍ସ ଚ ଯାଚତି। ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ଅଭବ୍ବା ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜିତୁଂ – ବୁଦ୍ଧା ଚ ପଚ୍ଚେକବୁଦ୍ଧା ଚ। ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ଭବ୍ବା, ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜିତୁଂ – ଭିକ୍ଖୂ ଚ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଚ। ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ଅଭବ୍ବା ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜିତୁଂ – ଭିକ୍ଖୂ ଚ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଚ ଅରିଯପୁଗ୍ଗଲା। ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ଭବ୍ବା ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜିତୁଂ – ଭିକ୍ଖୂ ଚ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଚ ପୁଥୁଜ୍ଜନା। ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ଅଭବ୍ବା ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ସାତିସାରଂ ୱତ୍ଥୁଂ ଅଜ୍ଝାଚରିତୁଂ – ଭିକ୍ଖୂ ଚ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଚ ଅରିଯପୁଗ୍ଗଲା। ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ଭବ୍ବା ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ସାତିସାରଂ ୱତ୍ଥୁଂ ଅଜ୍ଝାଚରିତୁଂ – ଭିକ୍ଖୂ ଚ ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଚ ପୁଥୁଜ୍ଜନା।

ଦ୍ୱେ ପଟିକ୍କୋସା – କାଯେନ ୱା ପଟିକ୍କୋସତି ୱାଚାଯ ୱା ପଟିକ୍କୋସତି। ଦ୍ୱେ ନିସ୍ସାରଣା – ଅତ୍ଥି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅପ୍ପତ୍ତୋ ନିସ୍ସାରଣଂ ତଂ ଚେ ସଙ୍ଘୋ ନିସ୍ସାରେତି ଏକଚ୍ଚୋ ସୁନିସ୍ସାରିତୋ, ଏକଚ୍ଚୋ ଦୁନ୍ନିସ୍ସାରିତୋ। ଦ୍ୱେ ଓସାରଣା – ଅତ୍ଥି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅପ୍ପତ୍ତୋ ଓସାରଣଂ ତଂ ଚେ ସଙ୍ଘୋ ଓସାରେତି ଏକଚ୍ଚୋ ସୋସାରିତୋ, ଏକଚ୍ଚୋ ଦୋସାରିତୋ। ଦ୍ୱେ ପଟିଞ୍ଞା – କାଯେନ ୱା ପଟିଜାନାତି ୱାଚାଯ ୱା ପଟିଜାନାତି। ଦ୍ୱେ ପଟିଗ୍ଗହା – କାଯେନ ୱା ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି କାଯପଟିବଦ୍ଧେନ ୱା ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି। ଦ୍ୱେ ପଟିକ୍ଖେପା – କାଯେନ ୱା ପଟିକ୍ଖିପତି ୱାଚାଯ ୱା ପଟିକ୍ଖିପତି। ଦ୍ୱେ ଉପଘାତିକା – ସିକ୍ଖୂପଘାତିକା ଚ ଭୋଗୂପଘାତିକା ଚ। ଦ୍ୱେ ଚୋଦନା – କାଯେନ ୱା ଚୋଦେତି ୱାଚାଯ ୱା ଚୋଦେତି। ଦ୍ୱେ କଥିନସ୍ସ ପଲିବୋଧା – ଆୱାସପଲିବୋଧୋ ଚ ଚୀୱରପଲିବୋଧୋ ଚ। ଦ୍ୱେ କଥିନସ୍ସ ଅପଲିବୋଧା – ଆୱାସଅପଲିବୋଧୋ ଚ ଚୀୱରଅପଲିବୋଧୋ ଚ। ଦ୍ୱେ ଚୀୱରାନି – ଗହପତିକଞ୍ଚ ପଂସୁକୂଲଞ୍ଚ। ଦ୍ୱେ ପତ୍ତା – ଅଯୋପତ୍ତୋ ମତ୍ତିକାପତ୍ତୋ। ଦ୍ୱେ ମଣ୍ଡଲାନି – ତିପୁମଯଂ, ସୀସମଯଂ। ଦ୍ୱେ ପତ୍ତସ୍ସ ଅଧିଟ୍ଠାନା – କାଯେନ ୱା ଅଧିଟ୍ଠେତି ୱାଚାଯ ୱା ଅଧିଟ୍ଠେତି। ଦ୍ୱେ ଚୀୱରସ୍ସ ଅଧିଟ୍ଠାନା – କାଯେନ ୱା ଅଧିଟ୍ଠେତି ୱାଚାଯ ୱା ଅଧିଟ୍ଠେତି। ଦ୍ୱେ ୱିକପ୍ପନା – ସମ୍ମୁଖାୱିକପ୍ପନା ଚ ପରମ୍ମୁଖାୱିକପ୍ପନା ଚ। ଦ୍ୱେ ୱିନଯା – ଭିକ୍ଖୂନଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୁନୀନଞ୍ଚ। ଦ୍ୱେ ୱେନଯିକା – ପଞ୍ଞତ୍ତଞ୍ଚ ପଞ୍ଞତ୍ତାନୁଲୋମଞ୍ଚ। ଦ୍ୱେ ୱିନଯସ୍ସ ସଲ୍ଲେଖା – ଅକପ୍ପିଯେ ସେତୁଘାତୋ, କପ୍ପିଯେ ମତ୍ତକାରିତା। ଦ୍ୱୀହାକାରେହି ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି – କାଯେନ ୱା ଆପଜ୍ଜତି ୱାଚାଯ ୱା ଆପଜ୍ଜତି। ଦ୍ୱୀହାକାରେହି ଆପତ୍ତିଯା ୱୁଟ୍ଠାତି – କାଯେନ ୱା ୱୁଟ୍ଠାତି ୱାଚାଯ ୱା ୱୁଟ୍ଠାତି। ଦ୍ୱେ ପରିୱାସା – ପଟିଚ୍ଛନ୍ନପରିୱାସୋ, ଅପ୍ପଟିଚ୍ଛନ୍ନପରିୱାସୋ। ଅପରେପି ଦ୍ୱେ ପରିୱାସା – ସୁଦ୍ଧନ୍ତପରିୱାସୋ ସମୋଧାନପରିୱାସୋ। ଦ୍ୱେ ମାନତ୍ତା – ପଟିଚ୍ଛନ୍ନମାନତ୍ତଂ, ଅପ୍ପଟିଚ୍ଛନ୍ନମାନତ୍ତଂ। ଅପରେପି ଦ୍ୱେ

ମାନତ୍ତା – ପକ୍କମାନତ୍ତଂ, ସମୋଧାନମାନତ୍ତଂ। ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ରତ୍ତିଚ୍ଛେଦୋ – ପାରିୱାସିକସ୍ସ ଚ ମାନତ୍ତଚାରିକସ୍ସ ଚ। ଦ୍ୱେ ଅନାଦରିଯାନି – ପୁଗ୍ଗଲାନାଦରିଯଞ୍ଚ ଧମ୍ମାନାଦରିଯଞ୍ଚ। ଦ୍ୱେ ଲୋଣାନି – ଜାତିମଞ୍ଚ କାରିମଞ୍ଚ [ଜାତିମଯଞ୍ଚ ଖାରିମଯଞ୍ଚ (ସ୍ଯା॰)]। ଅପରାନିପି ଦ୍ୱେ ଲୋଣାନି – ସାମୁଦ୍ଦଂ କାଳଅଲୋଣଂ। ଅପରାନିପି ଦ୍ୱେ ଲୋଣାନି – ସିନ୍ଧୱଂ, ଉବ୍ଭିଦଂ [ଉବ୍ଭିରଂ (ଇତିପି)]। ଅପରାନିପି ଦ୍ୱେ ଲୋଣାନି – ରୋମକଂ, ପକ୍କାଲକଂ। ଦ୍ୱେ ପରିଭୋଗା – ଅବ୍ଭନ୍ତରପରିଭୋଗୋ ଚ ବାହିରପରିଭୋଗୋ ଚ। ଦ୍ୱେ ଅକ୍କୋସା – ହୀନୋ ଚ ଅକ୍କୋସୋ ଉକ୍କଟ୍ଠୋ ଚ ଅକ୍କୋସୋ। ଦ୍ୱୀହାକାରେହି ପେସୁଞ୍ଞଂ ହୋତି – ପିଯକମ୍ୟସ୍ସ ୱା ଭେଦାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ୱା। ଦ୍ୱୀହାକାରେହି ଗଣଭୋଜନଂ ପସୱତି – ନିମନ୍ତନତୋ ୱା ୱିଞ୍ଞତ୍ତିତୋ ୱା। ଦ୍ୱେ ୱସ୍ସୂପନାଯିକା – ପୁରିମିକା, ପଚ୍ଛିମିକା। ଦ୍ୱେ ଅଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନି। ଦ୍ୱେ ଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନି।

[ଅ॰ ନି॰ ୨।୯୯ ଆଦଯୋ] ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ବାଲା – ଯୋ ଚ ଅନାଗତଂ ଭାରଂ ୱହତି, ଯୋ ଚ ଆଗତଂ ଭାରଂ ନ ୱହତି। ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ପଣ୍ଡିତା – ଯୋ ଚ ଅନାଗତଂ ଭାରଂ ନ ୱହତି, ଯୋ ଚ ଆଗତଂ ଭାରଂ ୱହତି। ଅପରେପି ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ବାଲା – ଯୋ ଚ ଅକପ୍ପିଯେ କପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ କପ୍ପିଯେ ଅକପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ। ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ପଣ୍ଡିତା – ଯୋ ଚ ଅକପ୍ପିଯେ ଅକପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ କପ୍ପିଯେ କପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ। ଅପରେପି ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ବାଲା – ଯୋ ଚ ଅନାପତ୍ତିଯା ଆପତ୍ତିସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ ଆପତ୍ତିଯା ଅନାପତ୍ତିସଞ୍ଞୀ। ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ପଣ୍ଡିତା – ଯୋ ଚ ଆପତ୍ତିଯା ଆପତ୍ତିସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ ଅନାପତ୍ତିଯା ଅନାପତ୍ତିସଞ୍ଞୀ। ଅପରେପି ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ବାଲା – ଯୋ ଚ ଅଧମ୍ମେ ଧମ୍ମସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ ଧମ୍ମେ ଅଧମ୍ମସଞ୍ଞୀ। ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ପଣ୍ଡିତା – ଯୋ ଚ ଅଧମ୍ମେ ଅଧମ୍ମସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ ଧମ୍ମେ ଧମ୍ମସଞ୍ଞୀ। ଅପରେପି ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ବାଲା – ଯୋ ଚ ଅୱିନଯେ ୱିନଯସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ ୱିନଯେ ଅୱିନଯସଞ୍ଞୀ। ଦ୍ୱେ ପୁଗ୍ଗଲା ପଣ୍ଡିତା – ଯୋ ଚ ଅୱିନଯେ ଅୱିନଯସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ ୱିନଯେ ୱିନଯସଞ୍ଞୀ।

[ଅ॰ ନି॰ ୨।୧୦୯] ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଆସୱା ୱଡ୍ଢନ୍ତି – ଯୋ ଚ ନ କୁକ୍କୁଚ୍ଚାଯିତବ୍ବଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚାଯତି, ଯୋ ଚ କୁକ୍କୁଚ୍ଚାଯିତବ୍ବଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚାଯତି। ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଆସୱା ନ ୱଡ୍ଢନ୍ତି – ଯୋ ଚ କୁକ୍କୁଚ୍ଚାଯିତବ୍ବଂ ନ କୁକ୍କୁଚ୍ଚାଯତି, ଯୋ ଚ କୁକ୍କୁଚ୍ଚାଯିତବ୍ବଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚାଯତି। ଅପରେସମ୍ପି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଆସୱା ୱଡ୍ଢନ୍ତି – ଯୋ ଚ ଅକପ୍ପିଯେ କପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ କପ୍ପିଯେ ଅକପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ। ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଆସୱା ନ ୱଡ୍ଢନ୍ତି – ଯୋ ଚ ଅକପ୍ପିଯେ ଅକପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ କପ୍ପିଯେ କପ୍ପିଯସଞ୍ଞୀ। ଅପରେସମ୍ପି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଆସୱା ୱଡ୍ଢନ୍ତି – ଯୋ ଚ ଅନାପତ୍ତିଯା ଆପତ୍ତିସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ ଆପତ୍ତିଯା ଅନାପତ୍ତିସଞ୍ଞୀ। ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଆସୱା ନ ୱଡ୍ଢନ୍ତି – ଯୋ ଚ ଅନାପତ୍ତିଯା ଅନାପତ୍ତିସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ ଆପତ୍ତିଯା ଆପତ୍ତିସଞ୍ଞୀ। ଅପରେସମ୍ପି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଆସୱା ୱଡ୍ଢନ୍ତି – ଯୋ ଚ ଅଧମ୍ମେ ଧମ୍ମସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ ଧମ୍ମେ ଅଧମ୍ମସଞ୍ଞୀ। ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଆସୱା ନ ୱଡ୍ଢନ୍ତି – ଯୋ ଚ ଅଧମ୍ମେ ଅଧମ୍ମସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ ଧମ୍ମେ ଧମ୍ମସଞ୍ଞୀ। ଅପରେସମ୍ପି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଆସୱା ୱଡ୍ଢନ୍ତି – ଯୋ ଚ ଅୱିନଯେ ୱିନଯସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ ୱିନଯେ ଅୱିନଯସଞ୍ଞୀ। ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଆସୱା ନ ୱଡ୍ଢନ୍ତି – ଯୋ ଚ ଅୱିନଯେ ଅୱିନଯସଞ୍ଞୀ, ଯୋ ଚ ୱିନଯେ ୱିନଯସଞ୍ଞୀ।

ଦୁକା ନିଟ୍ଠିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ସଞ୍ଞା ଲଦ୍ଧା ଚ ସଦ୍ଧମ୍ମା, ପରିକ୍ଖାରା ଚ ପୁଗ୍ଗଲା;

ସଙ୍ଘଂ ଭୂମି ନିକ୍ଖମନ୍ତୋ, ଆଦିଯନ୍ତୋ ସମାଦିଯଂ।

କରୋନ୍ତୋ ଦେନ୍ତୋ ଗଣ୍ହନ୍ତୋ, ପରିଭୋଗେନ ରତ୍ତି ଚ;

ଅରୁଣାଛିନ୍ଦଂ ଛାଦେନ୍ତୋ, ଧାରେନ୍ତୋ ଚ ଉପୋସଥା।

ପୱାରଣା କମ୍ମାପରା, ୱତ୍ଥୁ ଅପରା ଦୋସା ଚ;

ଅପରା ଦ୍ୱେ ଚ ସମ୍ପତ୍ତି, ନାନା ସମାନମେୱ ଚ।

ପାରାଜିସଙ୍ଘଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯ, ପାଚିତ୍ତି ପାଟିଦେସନା;

ଦୁକ୍କଟା ଦୁବ୍ଭାସିତା ଚେୱ, ସତ୍ତ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା ଚ।

ଭିଜ୍ଜତି ଉପସମ୍ପଦା, ତଥେଵ ଅପରେ ଦୁଵେ;

ନ ଵତ୍ତଙ୍ଗଂ ନ ଦାତଙ୍ଗଂ, ଅଭଙ୍ଗାଭଙ୍ଗମେଵ ଚ।

ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ସାତିସାରା ଚ, ପଟିକ୍କୋସା ନିସ୍ସାରଣା;

ଓସାରଣା ପଟିଞ୍ଞା ଚ, ପଟିଗ୍ଗହା ପଟିକ୍ଖିପା।

ଉପଘାତି ଚୋଦନା ଚ, କଥିନା ଚ ଦୁଵେ ତଥା;

ଚୀଵରା ପତ୍ତମଣ୍ଡଲା, ଅଧିଟ୍ଠାନା ତଥେଵ ଦ୍ଵେ।

ଵିକପ୍ପନା ଚ ଵିନଯା, ଵେନଯିକା ଚ ସଲ୍ଲେଖା;

ଆପଜ୍ଜତି ଚ ଵୁଟ୍ଠାତି, ପରିଵାସାପରେ ଦୁଵେ।

ଦ୍ଵେ ମାନତ୍ତା ଅପରେ ଚ, ରତ୍ତିଚ୍ଛେଦୋ ଅନାଦରି;

ଦ୍ଵେ ଲୋଣା ତଯୋ ଅପରେ, ପରିଭୋଗକ୍କୋସେନ ଚ।

ପେସୁଞ୍ଞୋ ଚ ଗଣାଵସ୍ସ, ଠପନା ଭାରକପ୍ପିଯଂ;

ଅନାପତ୍ତି ଅଧମ୍ମଧମ୍ମା, ଵିନଯେ ଆସଵେ ତଥାତି।

୩। ତିକଵାରୋ

୩୨୩। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ତିଟ୍ଠନ୍ତେ ଭଗଵତି ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ପରିନିବ୍ବୁତେ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପରିନିବ୍ବୁତେ ଭଗଵତି ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ତିଟ୍ଠନ୍ତେ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ତିଟ୍ଠନ୍ତେପି ଭଗଵତି ଆପଜ୍ଜତି ପରିନିବ୍ବୁତେପି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କାଲେ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଵିକାଲେ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଵିକାଲେ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ କାଲେ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କାଲେ ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ଵିକାଲେ ଚ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ରତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଦିଵା; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଦିଵା ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ରତ୍ତିଂ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ରତ୍ତିଞ୍ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ଦିଵା ଚ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଦସଵସ୍ସୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଊନଦସଵସ୍ସୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଊନଦସଵସ୍ସୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଦସଵସ୍ସୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଦସଵସ୍ସୋ ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ଊନଦସଵସ୍ସୋ ଚ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପଞ୍ଚଵସ୍ସୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଊନପଞ୍ଚଵସ୍ସୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଊନପଞ୍ଚଵସ୍ସୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ପଞ୍ଚଵସ୍ସୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପଞ୍ଚଵସ୍ସୋ ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ଊନପଞ୍ଚଵସ୍ସୋ ଚ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କୁସଲଚିତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅକୁସଲଚିତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅବ୍ୟାକତଚିତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସୁଖଵେଦନାସମଙ୍ଗୀ ଆପଜ୍ଜତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଦୁକ୍ଖଵେଦନାସମଙ୍ଗୀ ଆପଜ୍ଜତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅଦୁକ୍ଖମସୁଖଵେଦନାସମଙ୍ଗୀ ଆପଜ୍ଜତି। ତୀଣି ଚୋଦନାଵତ୍ଥୂନି – ଦିଟ୍ଠେନ, ସୁତେନ, ପରିସଙ୍କାଯ। ତଯୋ ସଲାକଗ୍ଗାହା – ଗୁଳ୍ହକୋ, ଵିଵଟକୋ [ଵିଵଟ୍ଟକୋ (କ।)], ସକଣ୍ଣଜପ୍ପକୋ। ତଯୋ ପଟିକ୍ଖେପା – ମହିଚ୍ଛତା, ଅସନ୍ତୁଟ୍ଠିତା [ଅସନ୍ତୁଟ୍ଠତା (ସ୍ୟା।)], ଅସଲ୍ଲେଖତା। ତଯୋ ଅନୁଞ୍ଞାତା – ଅପ୍ପିଚ୍ଛତା, ସନ୍ତୁଟ୍ଠିତା, ସଲ୍ଲେଖତା। ଅପରେପି ତଯୋ ପଟିକ୍ଖେପା – ମହିଚ୍ଛତା, ଅସନ୍ତୁଟ୍ଠିତା, ଅମତ୍ତଞ୍ଞୁତା। ତଯୋ ଅନୁଞ୍ଞାତା – ଅପ୍ପିଚ୍ଛତା, ସନ୍ତୁଟ୍ଠିତା, ମତ୍ତଞ୍ଞୁତା। ତିସ୍ସୋ ପଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ – ପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି, ଅନୁପ୍ପନ୍ନପଞ୍ଞତ୍ତି। ଅପରାପି ତିସ୍ସୋ ପଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ – ସବ୍ବତ୍ଥପଞ୍ଞତ୍ତି, ପଦେସପଞ୍ଞତ୍ତି, ସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି। ଅପରାପି ତିସ୍ସୋ ପଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ – ଅସାଧାରଣପଞ୍ଞତ୍ତି, ଏକତୋପଞ୍ଞତ୍ତି, ଉଭତୋପଞ୍ଞତ୍ତି।

ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ବାଲୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ପଣ୍ଡିତୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପଣ୍ଡିତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ବାଲୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ବାଲୋ ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ପଣ୍ଡିତୋ ଚ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କାଳେ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଜୁଣ୍ହେ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଜୁଣ୍ହେ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ କାଳେ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କାଳେ ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ଜୁଣ୍ହେ ଚ। ଅତ୍ଥି କାଳେ କପ୍ପତି, ନୋ ଜୁଣ୍ହେ; ଅତ୍ଥି ଜୁଣ୍ହେ କପ୍ପତି, ନୋ କାଳେ; ଅତ୍ଥି କାଳେ ଚେଵ କପ୍ପତି ଜୁଣ୍ହେ ଚ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ହେମନ୍ତେ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଗିମ୍ହେ ନୋ ଵସ୍ସେ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଗିମ୍ହେ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ହେମନ୍ତେ ନୋ ଵସ୍ସେ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଵସ୍ସେ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ହେମନ୍ତେ ନୋ ଗିମ୍ହେ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସଙ୍ଘୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନ ଗଣୋ ନ ପୁଗ୍ଗଲୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଗଣୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନ ସଙ୍ଘୋ ନ ପୁଗ୍ଗଲୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନ ସଙ୍ଘୋ ନ ଗଣୋ। ଅତ୍ଥି ସଙ୍ଘସ୍ସ କପ୍ପତି, ନ ଗଣସ୍ସ

ନ ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ; ଅତ୍ଥି ଗଣସ୍ସ କପ୍ପତି, ନ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନ ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ; ଅତ୍ଥି ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ କପ୍ପତି, ନ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନ ଗଣସ୍ସ। ତିସ୍ସୋ ଛାଦନା ୱତ୍ଥୁଂ ଛାଦେତି, ନୋ ଆପତ୍ତିଂ; ଆପତ୍ତିଂ ଛାଦେତି, ନୋ ୱତ୍ଥୁଂ; ୱତ୍ଥୁଞ୍ଚେୱ ଛାଦେତି ଆପତ୍ତିଞ୍ଚ। ତିସ୍ସୋ ପଟିଚ୍ଛାଦିୟୋ – ଜନ୍ତାଘରପଟିଚ୍ଛାଦି, ଉଦକପଟିଚ୍ଛାଦି, ୱତ୍ଥପଟିଚ୍ଛାଦି। [ଅ। ନି। ୩।୧୩୨] ତୀଣି ପଟିଚ୍ଛନ୍ନାନି ୱହନ୍ତି, ନୋ ୱିୱଟାନି – ମାତୁଗାମୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନୋ ୱହତି, ନୋ ୱିୱଟୋ; ବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ ମନ୍ତା ପଟିଚ୍ଛନ୍ନା ୱହନ୍ତି, ନୋ ୱିୱଟା; ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠି ପଟିଚ୍ଛନ୍ନା ୱହତି, ନୋ ୱିୱଟା। ତୀଣି ୱିୱଟାନି ୱିରୋଚନ୍ତି, ନୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନାନି – ଚନ୍ଦମଣ୍ଡଲଂ ୱିୱଟଂ ୱିରୋଚତି, ନୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ; ସୂରିୟମଣ୍ଡଲଂ ୱିୱଟଂ ୱିରୋଚତି, ନୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ; ତଥାଗତପ୍ପୱେଦିତୋ ଧମ୍ମୱିନୟୋ ୱିୱଟୋ ୱିରୋଚତି, ନୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନୋ। ତୟୋ ସେନାସନଗ୍ଗାହା – ପୁରିମକୋ , ପଚ୍ଛିମକୋ, ଅନ୍ତରାମୁତ୍ତକୋ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଗିଲାନୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଅଗିଲାନୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅଗିଲାନୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଗିଲାନୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଗିଲାନୋ ଚେୱ ଆପଜ୍ଜତି ଅଗିଲାନୋ ଚ।

ତୀଣି ଅଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖୁଟ୍ଠପନାନି। ତୀଣି ଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖୁଟ୍ଠପନାନି। ତୟୋ ପରିୱାସା – ପଟିଚ୍ଛନ୍ନପରିୱାସୋ, ଅପ୍ପଟିଚ୍ଛନ୍ନପରିୱାସୋ, ସୁଦ୍ଧନ୍ତପରିୱାସୋ। ତୟୋ ମାନତ୍ତା – ପଟିଚ୍ଛନ୍ନମାନତ୍ତଂ, ଅପ୍ପଟିଚ୍ଛନ୍ନମାନତ୍ତଂ, ପକ୍ଖମାନତ୍ତଂ। ତୟୋ ପାରିୱାସିକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ରତ୍ତିଚ୍ଛେଦା – ସହୱାସୋ, ୱିପ୍ପୱାସୋ, ଅନାରୋଚନା। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ବହି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ବହି ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଅନ୍ତୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅନ୍ତୋ ଚେୱ ଆପଜ୍ଜତି ବହି ଚ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅନ୍ତୋସୀମାୟ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ବହିସୀମାୟ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ବହିସୀମାୟ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଅନ୍ତୋସୀମାୟ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅନ୍ତୋସୀମାୟ ଚେୱ ଆପଜ୍ଜତି ବହିସୀମାୟ ଚ। ତୀହାକାରେହି ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି – କାୟେନ ଆପଜ୍ଜତି, ୱାଚାୟ ଆପଜ୍ଜତି, କାୟେନ ୱାଚାୟ ଆପଜ୍ଜତି। ଅପରେହିପି ତୀହାକାରେହି ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି – ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ, ଗଣମଜ୍ଝେ, ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ସନ୍ତିକେ। ତୀହାକାରେହି ଆପତ୍ତିୟା ୱୁଟ୍ଠାତି – କାୟେନ ୱୁଟ୍ଠାତି, ୱାଚାୟ ୱୁଟ୍ଠାତି, କାୟେନ ୱାଚାୟ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅପରେହିପି ତୀହାକାରେହି ଆପତ୍ତିୟା ୱୁଟ୍ଠାତି – ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ, ଗଣମଜ୍ଝେ, ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ସନ୍ତିକେ। ତୀଣି ଅଧମ୍ମିକାନି ଅମୂଳ୍ହୱିନୟସ୍ସ ଦାନାନି। ତୀଣି ଧମ୍ମିକାନି ଅମୂଳ୍ହୱିନୟସ୍ସ ଦାନାନି।

[ଚୂଳ୍ହୱ। ୬] ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଆକଙ୍ଖମାନୋ ସଙ୍ଘୋ ତଜ୍ଜନୀୟକମ୍ମଂ କରେୟ୍ୟ – ଭଣ୍ଡନକାରକୋ ହୋତି କଲହକାରକୋ ୱିୱାଦକାରକୋ ଭସ୍ସକାରକୋ ସଙ୍ଘେ ଅଧିକରଣକାରକୋ, ବାଲୋ ହୋତି ଅବ୍ୟତ୍ତୋ, ଆପତ୍ତିବହୁଲୋ ଅନପଦାନୋ ଗିହିସଂସଟ୍ଠୋ ୱିହରତି ଅନନୁଲୋମିକେହି ଗିହିସଂସଗ୍ଗେହି। [ଚୂଳ୍ହୱ। ୧୫] ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଆକଙ୍ଖମାନୋ ସଙ୍ଘୋ ନିୟସ୍ସକମ୍ମଂ କରେୟ୍ୟ – ଭଣ୍ଡନକାରକୋ ହୋତି...ପେ... ସଙ୍ଘେ ଅଧିକରଣକାରକୋ, ବାଲୋ ହୋତି ଅବ୍ୟତ୍ତୋ, ଆପତ୍ତିବହୁଲୋ ଅନପଦାନୋ ଗିହିସଂସଟ୍ଠୋ ୱିହରତି ଅନନୁଲୋମିକେହି ଗିହିସଂସଗ୍ଗେହି। [ଚୂଳ୍ହୱ। ୨୭] ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଆକଙ୍ଖମାନୋ ସଙ୍ଘୋ ପବ୍ବାଜନୀୟକମ୍ମଂ କରେୟ୍ୟ – ଭଣ୍ଡନକାରକୋ ହୋତି...ପେ... ସଙ୍ଘେ ଅଧିକରଣକାରକୋ, ବାଲୋ ହୋତି ଅବ୍ୟତ୍ତୋ, ଆପତ୍ତିବହୁଲୋ ଅନପଦାନୋ କୁଲଦୂସକୋ ହୋତି ପାପସମାଚାରୋ ପାପସମାଚାରା ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁୟ୍ୟନ୍ତି ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଆକଙ୍ଖମାନୋ ସଙ୍ଘୋ ପଟିସାରଣୀୟକମ୍ମଂ କରେୟ୍ୟ – ଭଣ୍ଡନକାରକୋ ହୋତି...ପେ... ସଙ୍ଘେ ଅଧିକରଣକାରକୋ, ବାଲୋ ହୋତି ଅବ୍ୟତ୍ତୋ, ଆପତ୍ତି ବହୁଲୋ ଅନପଦାନୋ ଗିହୀ ଅକ୍କୋସତି ପରିଭାସତି। [ଚୂଳ୍ହୱ। ୫୦] ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଆକଙ୍ଖମାନୋ ସଙ୍ଘୋ ଆପତ୍ତିୟା ଅଦସ୍ସନେ ଉକ୍ଖେପନୀୟକମ୍ମଂ କରେୟ୍ୟ – ଭଣ୍ଡନକାରକୋ ହୋତି...ପେ... ସଙ୍ଘେ ଅଧିକରଣକାରକୋ, ବାଲୋ ହୋତି ଅବ୍ୟତ୍ତୋ, ଆପତ୍ତିବହୁଲୋ ଅନପଦାନୋ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜିତ୍ୱା ନ ଇଚ୍ଛତି ଆପତ୍ତିଂ ପସ୍ସିତୁଂ। [ଚୂଳ୍ହୱ। ୫୯] ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଆକଙ୍ଖମାନୋ ସଙ୍ଘୋ ଆପତ୍ତିୟା ଅପ୍ପଟିକମ୍ମେ ଉକ୍ଖେପନୀୟକମ୍ମଂ କରେୟ୍ୟ – ଭଣ୍ଡନକାରକୋ ହୋତି...ପେ... ସଙ୍ଘେ ଅଧିକରଣକାରକୋ, ବାଲୋ ହୋତି ଅବ୍ୟତ୍ତୋ, ଆପତ୍ତିବହୁଲୋ ଅନପଦାନୋ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜିତ୍ୱା ନ ଇଚ୍ଛତି ଆପତ୍ତିଂ ପଟିକାତୁଂ। [ଚୂଳ୍ହୱ। ୬୯] ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଆକଙ୍ଖମାନୋ ସଙ୍ଘୋ ପାପିକାୟ ଦିଟ୍ଠିୟା ଅପ୍ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗେ ଉକ୍ଖେପନୀୟକମ୍ମଂ କରେୟ୍ୟ – ଭଣ୍ଡନକାରକୋ ହୋତି...ପେ... ସଙ୍ଘେ ଅଧିକରଣକାରକୋ, ବାଲୋ ହୋତି ଅବ୍ୟତ୍ତୋ, ଆପତ୍ତିବହୁଲୋ ଅନପଦାନୋ ନ ଇଚ୍ଛତି ପାପିକଂ ଦିଟ୍ଠିଂ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜିତୁଂ।

ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଆକଙ୍ଖମାନୋ ସଙ୍ଘୋ ଆଗାଳ୍ହାୟ ଚେତେୟ୍ୟ – ଭଣ୍ଡନକାରକୋ ହୋତି କଲହକାରକୋ ୱିୱାଦକାରକୋ ଭସ୍ସକାରକୋ ସଙ୍ଘେ ଅଧିକରଣକାରକୋ, ବାଲୋ ହୋତି ଅବ୍ୟତ୍ତୋ ଆପତ୍ତିବହୁଲୋ ଅନପଦାନୋ, ଗିହିସଂସଟ୍ଠୋ ୱିହରତି ଅନନୁଲୋମିକେହି ଗିହିସଂସଗ୍ଗେହି। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ଅପରେହିପି ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ – ଅଧିସୀଲେ ସୀଲୱିପନ୍ନୋ ହୋତି, ଅଜ୍ଝାଚାରେ ଆଚାରୱିପନ୍ନୋ ହୋତି, ଅତିଦିଟ୍ଠିୟା ଦିଟ୍ଠିୱିପନ୍ନୋ ହୋତି। ଅପରେହିପି ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ – କାୟିକେନ ଦୱେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ୱାଚସିକେନ ଦୱେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, କାୟିକୱାଚସିକେନ ଦୱେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି। ଅପରେହିପି ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ – କାୟିକେନ ଅନାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ୱାଚସିକେନ ଅନାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, କାୟିକୱାଚସିକେନ ଅନାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି। ଅପରେହିପି ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ – କାୟିକେନ ଉପଘାତିକେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ୱାଚସିକେନ ଉପଘାତିକେନ

ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, କାଯିକୱାଚସିକେନ ଉପଘାତିକେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି। ଅପରେହିପି ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ – କାଯିକେନ ମିଚ୍ଛାଜୀୱେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ୱାଚସିକେନ ମିଚ୍ଛାଜୀୱେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, କାଯିକୱାଚସିକେନ ମିଚ୍ଛାଜୀୱେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି। ଅପରେହିପି ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ – ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ କମ୍ମକତୋ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ନିସ୍ସଯଂ ଦେତି, ସାମଣେରଂ ଉପଟ୍ଠାପେତି। ଅପରେହିପି ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ – ଯାଯ ଆପତ୍ତିଯା ସଙ୍ଘେନ କମ୍ମଂ କତଂ ହୋତି ତଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି, ଅଞ୍ଞଂ ୱା ତାଦିସିକଂ, ତତୋ ୱା ପାପିଟ୍ଠତରଂ। ଅପରେହିପି ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ – ବୁଦ୍ଧସ୍ସ ଅୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଧମ୍ମସ୍ସ ଅୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ସଙ୍ଘସ୍ସ ଅୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି।

ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ଉପୋସଥଂ ଠପେନ୍ତସ୍ସ – ''ଅଲଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ମା ଭଣ୍ଡନଂ ମା କଲହଂ ମା ୱିଗ୍ଗହଂ ମା ୱିୱାଦ''ନ୍ତି ଓମଦ୍ଦିତ୍ୱା ସଙ୍ଘେନ ଉପୋସଥୋ କାତବ୍ବୋ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ପୱାରଣଂ ଠପେନ୍ତସ୍ସ – ''ଅଲଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ମା ଭଣ୍ଡନଂ ମା କଲହଂ ମା ୱିଗ୍ଗହଂ ମା ୱିୱାଦ''ନ୍ତି ଓମଦ୍ଦିତ୍ୱା ସଙ୍ଘେନ ପୱାରେତବ୍ବଂ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ନ କାଚି ସଙ୍ଘସମ୍ମୁତି ଦାତବ୍ବା – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ [ସଂଘୋ ନ ୱୋହରିତବ୍ବୋ (ସ୍ୟା।)] – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କିସ୍ମିଂ ଚି ପଚ୍ଚେକଟ୍ଠାନେ ଠପେତବ୍ବୋ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ନିସ୍ସାଯ ନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ନିସ୍ସଯୋ ନ ଦାତବ୍ବୋ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଓକାସକମ୍ମଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ନାଲଂ ଓକାସକମ୍ମଂ କାତୁଂ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସୱଚନୀଯଂ ନାଦାତବ୍ବଂ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୱିନଯୋ ନ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ୱିନଯୋ ନ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୱିନଯୋ ନ ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତବ୍ବୋ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ୱିନଯୋ ନ ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତବ୍ବୋ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅନୁଯୋଗୋ ନ ଦାତବ୍ବୋ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ୱିନଯୋ ନ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ [ସାକଚ୍ଛାତବ୍ବୋ (କ।)] – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ। ତୀହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ ନ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ ନ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ – ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ।

ତଯୋ ଉପୋସଥା – ଚାତୁଦ୍ଦସିକୋ, ପନ୍ନରସିକୋ, ସାମଗ୍ଗିଉପୋସଥୋ। ଅପରେପି ତଯୋ ଉପୋସଥା – ସଙ୍ଘେଉପୋସଥୋ, ଗଣେଉପୋସଥୋ, ପୁଗ୍ଗଲେଉପୋସଥୋ। ଅପରେପି ତଯୋ ଉପୋସଥା – ସୁତ୍ତୁଦ୍ଦେସୋଉପୋସଥୋ, ପାରିସୁଦ୍ଧିଉପୋସଥୋ, ଅଧିଟ୍ଠାନୁପୋସଥୋ। ତିସ୍ସୋ ପୱାରଣା – ଚାତୁଦ୍ଦସିକା, ପନ୍ନରସିକା, ସାମଗ୍ଗିପୱାରଣା। ଅପରାପି ତିସ୍ସୋ ପୱାରଣା – ସଙ୍ଘେପୱାରଣା, ଗଣେପୱାରଣା, ପୁଗ୍ଗଲେପୱାରଣା। ଅପରାପି ତିସ୍ସୋ ପୱାରଣା – ତେୱାଚିକାପୱାରଣା , ଦ୍ୱେୱାଚିକାପୱାରଣା, ସମାନୱସ୍ସିକାପୱାରଣା।

ତଯୋ ଆପାଯିକା ନେରଯିକା – ଇଦମପ୍ପହାଯ, ଯୋ ଚ ଅବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ବ୍ରହ୍ମଚାରିପଟିଞ୍ଞୋ, ଯୋ ଚ ସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଂ ପରିସୁଦ୍ଧବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରନ୍ତଂ ଅମୂଲକେନ ଅବ୍ରହ୍ମଚରିଯେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେତି, ଯୋ ଚାଯଂ ଏୱଂୱାଦୀ ଏୱଂଦିଟ୍ଠି [ଏୱଂଦିଟ୍ଠୀ (ସୀ।)] – ''ନତ୍ଥି କାମେସୁ ଦୋସୋ''ତି ସୋ କାମେସୁ ପାତବ୍ୟତଂ ଆପଜ୍ଜତି। [ଅ। ନି। ୩।୭୦] ତୀଣି ଅକୁସଲମୂଲାନି – ଲୋଭୋ ଅକୁସଲମୂଲଂ, ଦୋସୋ ଅକୁସଲମୂଲଂ, ମୋହୋ ଅକୁସଲମୂଲଂ। [ଅ। ନି। ୩।୭୦] ତୀଣି କୁସଲମୂଲାନି – ଅଲୋଭୋ କୁସଲମୂଲଂ, ଅଦୋସୋ କୁସଲମୂଲଂ, ଅମୋହୋ କୁସଲମୂଲଂ। ତୀଣି ଦୁଚ୍ଚରିତାନି – କାଯଦୁଚ୍ଚରିତଂ, ୱଚୀଦୁଚ୍ଚରିତଂ, ମନୋଦୁଚ୍ଚରିତଂ। ତୀଣି ସୁଚରିତାନି – କାଯସୁଚରିତଂ, ୱଚୀସୁଚରିତଂ, ମନୋସୁଚରିତଂ। ତଯୋ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ଭଗୱତା କୁଲେସୁ ତିକଭୋଜନଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ – ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ, ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁୱିହାରାଯ, ''ମା ପାପିଚ୍ଛା ପକ୍ଖଂ ନିସ୍ସାଯ ସଙ୍ଘଂ ଭିନ୍ଦେଯ୍ୟୁ''ନ୍ତି କୁଲାନୁଦ୍ଦଯତାଯ ଚ। [ଚୂଳୱ। ୩୪୦] ତୀହି ଅସଦ୍ଧମ୍ମେହି ଅଭିଭୂତୋ ପରିଯାଦିନ୍ନଚିତ୍ତୋ ଦେୱଦତ୍ତୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ ପାପିଚ୍ଛତା ପାପମିତ୍ତତା ଓରମତ୍ତକେନ ୱିସେସାଧିଗମେନ ଅନ୍ତରା ୱୋସାନଂ ଆପାଦି। ତିସ୍ସୋ ସମ୍ମୁତିଯୋ – ଦଣ୍ଡସମ୍ମୁତି, ସିକ୍କାସମ୍ମୁତି, ଦଣ୍ଡସିକ୍କାସମ୍ମୁତି। ତିସ୍ସୋ ପାଦୁକା ଧୁୱଟ୍ଠାନିକା ଅସଙ୍କମନୀଯା – ୱଚ୍ଚପାଦୁକା, ପସ୍ସାୱପାଦୁକା, ଆଚମନପାଦୁକା। ତିସ୍ସୋ ପାଦଘଂସନିଯୋ – ସକ୍ଖରଂ, କଥଲା, ସମୁଦ୍ଦଫେଣକୋତି।

ତିକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ତିଟ୍ଠନ୍ତେ କାଲେ ରତ୍ତିଞ୍ଞୁ, ଦସ ପଞ୍ଚ କୁସଲେନ;

ୱେଦନା ଚୋଦନା ୱତ୍ଥୁ, ସଲାକା ଦ୍ୱେ ପଟିକ୍ଖିପା।

ପଞ୍ଚଞ୍ଜଲି ଅପରେ ଦ୍ୱେ ଚ, ବାଲୋ କାଠଏ ଚ କପ୍ପତି;

ହେମନ୍ତେ ସଙ୍ଘୋ ସଙ୍ଘସ୍ସ, ଛାଦନା ଚ ପଟିଚ୍ଛାଦି।

ପଟିଚ୍ଛନ୍ନା ୱିୱଟା ଚ, ସେନାସନଗିଲାୟନା;

ପାତିମୋକ୍ଖଂ ପରିୱାସଂ, ମାନତ୍ତା ପାରିୱାସିକା।

ଅନ୍ତୋ ଅନ୍ତୋ ଚ ସୀମାୟ, ଆପଜ୍ଜତି ପୁନାପରେ;

ୱୁଟ୍ଠାତି ଅପରେ ଚେୱ, ଅମୂଳ୍ହୱିନୟା ଦୁୱେ।

ତଜ୍ଜନୀୟା ନିୟସ୍ସା ଚ, ପବ୍ବାଜପଟିସାରଣୀ;

ଅଦସ୍ସନା ପଟିକମ୍ମେ, ଅନିସ୍ସଗ୍ଗେ ଚ ଦିଟ୍ଠିୟା।

ଆଗାଳ୍ହକମ୍ମାଧିସୀଲେ, ଦୱାନାଚାର ଘାତିକା;

ଆଜୀୱାପନ୍ନା ତାଦିସିକା, ଅୱଣ୍ଣୁପୋସଥେନ ଚ।

ପୱାରଣା ସମ୍ମୁତି ଚ, ୱୋହାରପଞ୍ଚେକେନ ଚ;

ନ ୱତ୍ତଙ୍କଂ ନ ଦାତଙ୍କଂ, ଓକାସଂ ନ କରେ ତଥା।

ନ କରେ ସୱଚନୀୟଂ, ନ ପୁଚ୍ଛିତଙ୍କା ଦୁୱେ;

ନ ୱିସ୍ସଜ୍ଜେ ଦୁୱେ ଚେୱ, ଅନୁଯୋଗମ୍ପି ନୋ ଦଦେ।

ସାକଚ୍ଛା ଉପସମ୍ପଦା, ନିସ୍ସୟସାମଣେରା ଚ;

ଉପୋସଥତିକା ତୀଣି, ପୱାରଣତିକା ତୟୋ।

ଆପାୟିକା ଅକୁସଲା, କୁସଲା ଚରିତା ଦୁୱେ;

ତିକଭୋଜନସଦ୍ଧମ୍ମେ, ସମ୍ମୁତି ପାଦୁକେନ ଚ;

ପାଦଘଂସନିକା ଚେୱ, ଉଦ୍ଦାନଂ ତିକକେ ଇଦନ୍ତି।

୪। ଚତୁକ୍କୱାରୋ

୩୨୪। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସକୱାଚାଯ ଆପଜ୍ଜତି, ପରୱାଚାଯ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପରୱାଚାଯ ଆପଜ୍ଜତି, ସକୱାଚାଯ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସକୱାଚାଯ ଆପଜ୍ଜତି, ସକୱାଚାଯ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପରୱାଚାଯ ଆପଜ୍ଜତି, ପରୱାଚାଯ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କାଯେନ ଆପଜ୍ଜତି, ୱାଚାଯ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ୱାଚାଯ ଆପଜ୍ଜତି, କାଯେନ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କାଯେନ ଆପଜ୍ଜତି, କାଯେନ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ୱାଚାଯ ଆପଜ୍ଜତି, ୱାଚାଯ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପସୁତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ପଟିବୁଦ୍ଧୋ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପଟିବୁଦ୍ଧୋ ଆପଜ୍ଜତି, ପସୁତ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପସୁତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ପସୁତ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପଟିବୁଦ୍ଧୋ ଆପଜ୍ଜତି, ପଟିବୁଦ୍ଧୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅଚିତ୍ତକୋ ଆପଜ୍ଜତି, ସଚିତ୍ତକୋ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସଚିତ୍ତକୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅଚିତ୍ତକୋ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅଚିତ୍ତକୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅଚିତ୍ତକୋ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସଚିତ୍ତକୋ ଆପଜ୍ଜତି, ସଚିତ୍ତକୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଆପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦେସେତି; ଦେସେନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଆପଜ୍ଜନ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି; ୱୁଟ୍ଠହନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କମ୍ମେନ ଆପଜ୍ଜତି, ଅକମ୍ମେନ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅକମ୍ମେନ ଆପଜ୍ଜତି, କମ୍ମେନ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କମ୍ମେନ ଆପଜ୍ଜତି, କମ୍ମେନ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅକମ୍ମେନ ଆପଜ୍ଜତି, ଅକମ୍ମେନ ୱୁଟ୍ଠାତି।

[ଅ। ନି। ୪।୨୫୦; ଦୀ। ନି। ୩।୩୧୩; ୱିଭ। ୯୩୯] ଚତ୍ତାରୋ ଅନରିଯୱୋହାରା – ଅଦିଟ୍ଠେ ଦିଟ୍ଠୱାଦିତା, ଅସ୍ସୁତେ ସୁତୱାଦିତା, ଅମୁତେ ମୁତୱାଦିତା, ଅୱିଞ୍ଞାତେ ୱିଞ୍ଞାତୱାଦିତା। ଚତ୍ତାରୋ ଅରିଯୱୋହାରା – ଅଦିଟ୍ଠେ ଅଦିଟ୍ଠୱାଦିତା, ଅସ୍ସୁତେ ଅସ୍ସୁତୱାଦିତା, ଅମୁତେ ଅମୁତୱାଦିତା, ଅୱିଞ୍ଞାତେ ଅୱିଞ୍ଞାତୱାଦିତା। ଅପରେପି ଚତ୍ତାରୋ ଅନରିଯୱୋହାରା – ଦିଟ୍ଠେ ଅଦିଟ୍ଠୱାଦିତା, ସୁତେ ଅସ୍ସୁତୱାଦିତା, ମୁତେ ଅମୁତୱାଦିତା, ୱିଞ୍ଞାତେ ଅୱିଞ୍ଞାତୱାଦିତା। ଚତ୍ତାରୋ ଅରିଯୱୋହାରା – ଦିଟ୍ଠେ ଦିଟ୍ଠୱାଦିତା, ସୁତେ ସୁତୱାଦିତା, ମୁତେ ମୁତୱାଦିତା, ୱିଞ୍ଞାତେ ୱିଞ୍ଞାତୱାଦିତା।

ଚତ୍ତାରୋ ପାରାଜିକା ଭିକ୍ଖୂନଂ ଭିକ୍ଖୁନୀହି ସାଧାରଣା; ଚତ୍ତାରୋ ପାରାଜିକା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଭିକ୍ଖୂହି ଅସାଧାରଣା। ଚତ୍ତାରୋ ପରିକ୍ଖାରା – ଅତ୍ଥି ପରିକ୍ଖାରୋ ରକ୍ଖିତବ୍ବୋ ଗୋପେତବ୍ବୋ ମମାଯିତବ୍ବୋ ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବୋ; ଅତ୍ଥି ପରିକ୍ଖାରୋ ରକ୍ଖିତବ୍ବୋ ଗୋପେତବ୍ବୋ ମମାଯିତବ୍ବୋ, ନ ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବୋ; ଅତ୍ଥି ପରିକ୍ଖାରୋ ରକ୍ଖିତବ୍ବୋ ଗୋପେତବ୍ବୋ, ନ ମମାଯିତବ୍ବୋ ନ ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବୋ; ଅତ୍ଥି ପରିକ୍ଖାରୋ ନ ରକ୍ଖିତବ୍ବୋ ନ ଗୋପେତବ୍ବୋ, ନ ମମାଯିତବ୍ବୋ ନ ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବୋ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସମ୍ମୁଖା ଆପଜ୍ଜତି, ପରମ୍ମୁଖା ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପରମ୍ମୁଖା ଆପଜ୍ଜତି , ସମ୍ମୁଖା ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସମ୍ମୁଖା ଆପଜ୍ଜତି, ସମ୍ମୁଖା ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପରମ୍ମୁଖା ଆପଜ୍ଜତି, ପରମ୍ମୁଖା ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅଜାନନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଜାନନ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଜାନନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅଜାନନ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅଜାନନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅଜାନନ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଜାନନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଜାନନ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି।

ଚତୂହାକାରେହି ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି – କାଯେନ ଆପଜ୍ଜତି, ୱାଚାଯ ଆପଜ୍ଜତି, କାଯେନ ୱାଚାଯ ଆପଜ୍ଜତି, କମ୍ମୱାଚାଯ ଆପଜ୍ଜତି। ଅପରେହିପି ଚତୂହାକାରେହି ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି – ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ, ଗଣମଜ୍ଝେ, ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ସନ୍ତିକେ, ଲିଙ୍ଗପାତୁଭାୱେନ। ଚତୂହାକାରେହି ଆପତ୍ତିଯା ୱୁଟ୍ଠାତି – କାଯେନ ୱୁଟ୍ଠାତି, ୱାଚାଯ ୱୁଟ୍ଠାତି, କାଯେନ ୱାଚାଯ ୱୁଟ୍ଠାତି, କମ୍ମୱାଚାଯ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅପରେହିପି ଚତୂହାକାରେହି ଆପତ୍ତିଯା ୱୁଟ୍ଠାତି – ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ, ଗଣମଜ୍ଝେ, ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ସନ୍ତିକେ, ଲିଙ୍ଗପାତୁଭାୱେନ। ସହ ପଟିଲାଭେନ ପୁରିମଂ ଜହତି, ପଚ୍ଛିମେ ପତିଟ୍ଠାତି, ୱିଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭନ୍ତି, ପଣ୍ଣତ୍ତିଯୋ ନିରୁଜ୍ଝନ୍ତି। ସହ ପଟିଲାଭେନ ପଚ୍ଛିମଂ ଜହତି, ପୁରିମେ ପତିଟ୍ଠାତି, ୱିଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭନ୍ତି, ପଣ୍ଣତ୍ତିଯୋ ନିରୁଜ୍ଝନ୍ତି। ଚତସ୍ସୋ ଚୋଦନା – ସୀଲୱିପତ୍ତିଯା ଚୋଦେତି , ଆଚାରୱିପତ୍ତିଯା ଚୋଦେତି, ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତିଯା ଚୋଦେତି, ଆଜୀୱୱିପତ୍ତିଯା ଚୋଦେତି। ଚତ୍ତାରୋ ପରିୱାସା – ପଟିଚ୍ଛନ୍ନପରିୱାସୋ , ଅପ୍ପଟିଚ୍ଛନ୍ନପରିୱାସୋ, ସୁଦ୍ଧନ୍ତପରିୱାସୋ, ସମୋଧାନପରିୱାସୋ। ଚତ୍ତାରୋ ମାନତ୍ତା – ପଟିଚ୍ଛନ୍ନମାନତ୍ତଂ, ଅପ୍ପଟିଚ୍ଛନ୍ନମାନତ୍ତଂ, ପକ୍ଖମାନତ୍ତଂ, ସମୋଧାନମାନତ୍ତଂ। ଚତ୍ତାରୋ ମାନତ୍ତଚାରିକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ରତ୍ତିଚ୍ଛେଦା – ସହୱାସୋ, ୱିପ୍ପୱାସୋ, ଅନାରୋଚନା, ଊନେ ଗଣେ ଚରତି। ଚତ୍ତାରୋ ସାମୁକ୍କଂସା । ଚତ୍ତାରୋ ପଟିଗ୍ଗହିତପରିଭୋଗା – ଯାୱକାଲିକଂ, ଯାମକାଲିକଂ, ସତ୍ତାହକାଲିକଂ, ଯାୱଜୀୱିକଂ। ଚତ୍ତାରି ମହାୱିକଟାନି – ଗୂଥୋ, ମୁତ୍ତଂ, ଛାରିକା, ମତ୍ତିକା। ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି – ଅପଲୋକନକମ୍ମଂ, ଞତ୍ତିକମ୍ମଂ, ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମଂ, ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମଂ। ଅପରାନିପି ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି – ଅଧମ୍ମେନ ୱଗ୍ଗକମ୍ମଂ, ଅଧମ୍ମେନ ସମଗ୍ଗକମ୍ମଂ, ଧମ୍ମେନ ୱଗ୍ଗକମ୍ମଂ, ଧମ୍ମେନ ସମଗ୍ଗକମ୍ମଂ। ଚତସ୍ସୋ ୱିପତ୍ତିଯୋ – ସୀଲୱିପତ୍ତି, ଆଚାରୱିପତ୍ତି, ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତି, ଆଜୀୱୱିପତ୍ତି। ଚତ୍ତାରି ଅଧିକରଣାନି – ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ। [ଅ। ନି। ୪।୨୧୧] ଚତ୍ତାରୋ ପରିସଦୂସନା – ଭିକ୍ଖୁ ଦୁସ୍ସୀଲୋ ପାପଧମ୍ମୋ ପରିସଦୂସନୋ, ଭିକ୍ଖୁନୀ ଦୁସ୍ସୀଲା ପାପଧମ୍ମା ପରିସଦୂସନା, ଉପାସକୋ ଦୁସ୍ସୀଲୋ ପାପଧମ୍ମୋ ପରିସଦୂସନୋ, ଉପାସିକା ଦୁସ୍ସୀଲା ପାପଧମ୍ମା ପରିସଦୂସନା। ଚତ୍ତାରୋ ପରିସସୋଭନା [ପରିସସୋଭଣା (ସ୍ୟା। କ।)] – ଭିକ୍ଖୁ ସୀଲୱା କଲ୍ୟାଣଧମ୍ମୋ ପରିସସୋଭନୋ, ଭିକ୍ଖୁନୀ ସୀଲୱତୀ କଲ୍ୟାଣଧମ୍ମା ପରିସସୋଭନା, ଉପାସକୋ ସୀଲୱା କଲ୍ୟାଣଧମ୍ମୋ ପରିସସୋଭନୋ, ଉପାସିକା ସୀଲୱତୀ କଲ୍ୟାଣଧମ୍ମା ପରିସସୋଭନା।

ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଆଗନ୍ତୁକୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଆୱାସିକୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଆୱାସିକୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଆଗନ୍ତୁକୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଆଗନ୍ତୁକୋ ଚେୱ ଆପଜ୍ଜତି ଆୱାସିକୋ ଚ ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନେୱ ଆଗନ୍ତୁକୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଆୱାସିକୋ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଗମିକୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଆୱାସିକୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଆୱାସିକୋ

ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଗମିକୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଗମିକୋ ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ଆଵାସିକୋ ଚ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନେଵ ଗମିକୋ ଆପଜ୍ଜତି ନୋ ଆଵାସିକୋ। ଅତ୍ଥି ଵତ୍ଥୁନାନତ୍ତତା ନୋ ଆପତ୍ତିନାନତ୍ତତା, ଅତ୍ଥି ଆପତ୍ତିନାନତ୍ତତା ନୋ ଵତ୍ଥୁନାନତ୍ତତା, ଅତ୍ଥି ଵତ୍ଥୁନାନତ୍ତତା ଚେଵ ଆପତ୍ତିନାନତ୍ତତା ଚ, ଅତ୍ଥି ନେଵ ଵତ୍ଥୁନାନତ୍ତତା ନୋ ଆପତ୍ତିନାନତ୍ତତା। ଅତ୍ଥି ଵତ୍ଥୁସଭାଗତା ନୋ ଆପତ୍ତିସଭାଗତା, ଅତ୍ଥି ଆପତ୍ତିସଭାଗତା ନୋ ଵତ୍ଥୁସଭାଗତା, ଅତ୍ଥି ଵତ୍ଥୁସଭାଗତା ଚେଵ ଆପତ୍ତିସଭାଗତା ଚ ଅତ୍ଥି ନେଵ ଵତ୍ଥୁସଭାଗତା ନୋ ଆପତ୍ତିସଭାଗତା। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଉପଜ୍ଝାଯୋ ଆପଜ୍ଜତି ନୋ ସଦ୍ଧିଵିହାରିକୋ, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସଦ୍ଧିଵିହାରିକୋ ଆପଜ୍ଜତି ନୋ ଉପଜ୍ଝାଯୋ, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଉପଜ୍ଝାଯୋ ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ସଦ୍ଧିଵିହାରିକୋ ଚ, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନେଵ ଉପଜ୍ଝାଯୋ ଆପଜ୍ଜତି ନୋ ସଦ୍ଧିଵିହାରିକୋ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଆଚରିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି ନୋ ଅନ୍ତେଵାସିକୋ, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅନ୍ତେଵାସିକୋ ଆପଜ୍ଜତି ନୋ ଆଚରିଯୋ, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଆଚରିଯୋ ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ଅନ୍ତେଵାସିକୋ ଚ, ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନେଵ ଆଚରିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି ନୋ ଅନ୍ତେଵାସିକୋ। ଚତ୍ତାରୋ ପଚ୍ଚଯା ଅନାପତ୍ତି ଵସ୍ସଚ୍ଛେଦସ୍ସ – ସଙ୍ଘୋ ଵା ଭିନ୍ନୋ ହୋତି, ସଙ୍ଘଂ ଵା ଭିନ୍ଦିତୁକାମା ହୋନ୍ତି, ଜୀଵିତନ୍ତରାଯୋ ଵା ହୋତି, ବ୍ରହ୍ମଚରିଯନ୍ତରାଯୋ ଵା ହୋତି। ଚତ୍ତାରି ଵଚୀଦୁଚ୍ଚରିତାନି – ମୁସାଵାଦୋ, ପିସୁଣା ଵାଚା, ଫରୁସା ଵାଚା, ସମ୍ଫପ୍ପଲାପୋ। ଚତ୍ତାରି ଵଚୀସୁଚରିତାନି – ସଚ୍ଚଵାଚା, ଅପିସୁଣା ଵାଚା, ସଣ୍ହା ଵାଚା, ମନ୍ତା ଭାସା। ଅତ୍ଥି ଆଦିଯନ୍ତୋ ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି, ପଯୋଜେନ୍ତୋ ଲହୁକଂ; ଅତ୍ଥି ଆଦିଯନ୍ତୋ ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି, ପଯୋଜେନ୍ତୋ ଗରୁକଂ, ଅତ୍ଥି ଆଦିଯନ୍ତୋପି ପଯୋଜେନ୍ତୋପି ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି; ଅତ୍ଥି ଆଦିଯନ୍ତୋପି ପଯୋଜେନ୍ତୋପି ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି।

ଅତ୍ଥି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଭିଵାଦନାରହୋ, ନୋ ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠାନାରହୋ; ଅତ୍ଥି ପୁଗ୍ଗଲୋ ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠାନାରହୋ, ନୋ ଅଭିଵାଦନାରହୋ; ଅତ୍ଥି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଭିଵାଦନାରହୋ ଚେଵ ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠାନାରହୋ ଚ; ଅତ୍ଥି ପୁଗ୍ଗଲୋ ନେଵ ଅଭିଵାଦନାରହୋ ନୋ ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠାନାରହୋ। ଅତ୍ଥି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଆସନାରହୋ, ନୋ ଅଭିଵାଦନାରହୋ; ଅତ୍ଥି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଭିଵାଦନାରହୋ, ନୋ ଆସନାରହୋ; ଅତ୍ଥି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଆସନାରହୋ ଚେଵ ଅଭିଵାଦନାରହୋ ଚ; ଅତ୍ଥି ପୁଗ୍ଗଲୋ ନେଵ ଆସନାରହୋ ନୋ ଅଭିଵାଦନାରହୋ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କାଲେ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଵିକାଲେ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଵିକାଲେ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ କାଲେ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କାଲେ ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ଵିକାଲେ ଚ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନେଵ କାଲେ ଆପଜ୍ଜତି ନୋ ଵିକାଲେ। ଅତ୍ଥି ପଟିଗ୍ଗହିତଂ କାଲେ କପ୍ପତି, ନୋ ଵିକାଲେ; ଅତ୍ଥି ପଟିଗ୍ଗହିତଂ ଵିକାଲେ କପ୍ପତି, ନୋ କାଲେ; ଅତ୍ଥି ପଟିଗ୍ଗହିତଂ କାଲେ ଚେଵ କପ୍ପତି ଵିକାଲେ ଚ; ଅତ୍ଥି ପଟିଗ୍ଗହିତଂ ନେଵ କାଲେ କପ୍ପତି ନୋ ଵିକାଲେ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପଚ୍ଚନ୍ତିମେସୁ ଜନପଦେସୁ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ମଜ୍ଝିମେସୁ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ମଜ୍ଝିମେସୁ ଜନପଦେସୁ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ପଚ୍ଚନ୍ତିମେସୁ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ପଚ୍ଚନ୍ତିମେସୁ ଚେଵ ଜନପଦେସୁ ଆପଜ୍ଜତି ମଜ୍ଝିମେସୁ ଚ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନେଵ ପଚ୍ଚନ୍ତିମେସୁ ଜନପଦେସୁ ଆପଜ୍ଜତି ନୋ ମଜ୍ଝିମେସୁ। ଅତ୍ଥି ପଚ୍ଚନ୍ତିମେସୁ ଜନପଦେସୁ କପ୍ପତି, ନୋ ମଜ୍ଝିମେସୁ; ଅତ୍ଥି ମଜ୍ଝିମେସୁ ଜନପଦେସୁ କପ୍ପତି, ନୋ ପଚ୍ଚନ୍ତିମେସୁ; ଅତ୍ଥି ପଚ୍ଚନ୍ତିମେସୁ ଚେଵ ଜନପଦେସୁ କପ୍ପତି ମଜ୍ଝିମେସୁ ଚ; ଅତ୍ଥି ନେଵ ପଚ୍ଚନ୍ତିମେସୁ ଜନପଦେସୁ କପ୍ପତି ନୋ ମଜ୍ଝିମେସୁ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ବହି; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ବହି ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଅନ୍ତୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅନ୍ତୋ ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ବହି ଚ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନେଵ ଅନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି ନୋ ବହି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅନ୍ତୋସୀମାଯ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ବହିସୀମାଯ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ବହିସୀମାଯ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଅନ୍ତୋସୀମାଯ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅନ୍ତୋସୀମାଯ ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ବହିସୀମାଯ ଚ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନେଵ ଅନ୍ତୋସୀମାଯ ଆପଜ୍ଜତି ନୋ ବହିସୀମାଯ। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଗାମେ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଅରଞ୍ଞେ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅରଞ୍ଞେ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଗାମେ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଗାମେ ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ଅରଞ୍ଞେ ଚ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନେଵ ଗାମେ ଆପଜ୍ଜତି ନୋ ଅରଞ୍ଞେ।

ଚତସ୍ସୋ ଚୋଦନା – ଵତ୍ଥୁସନ୍ଦସ୍ସନା, ଆପତ୍ତିସନ୍ଦସ୍ସନା, ସଂଵାସପଟିକ୍ଖେପୋ , ସାମୀଚିପଟିକ୍ଖେପୋ। ଚତ୍ତାରୋ ପୁବ୍ବକିଚ୍ଚା। ଚତ୍ତାରୋ ପତ୍ତକଲ୍ଲା। ଚତ୍ତାରି ଅନଞ୍ଞପାଚିତ୍ତିଯାନି। ଚତସ୍ସୋ ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯୋ। [ଅ। ନି। ୪।୧୭; ଵିଭ। ୯୩୯; ଦୀ। ନି। ୩।୩୧୧] ଚତ୍ତାରି ଅଗତିଗମନାନି – ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି। ଚତ୍ତାରି ନାଗତିଗମନାନି – ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି। ଚତୂହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଅଲଜ୍ଜୀ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘଂ ଭିନ୍ଦତି – ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ। ଚତୂହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ପେସଲୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘଂ ସମଗ୍ଗଂ କରୋତି – ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ। ଚତୂହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଵିନଯୋ ନ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ – ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି , ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି। ଚତୂହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଵିନଯୋ ନ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ – ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି। ଚତୂହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଵିନଯୋ ନ ଵିସ୍ସଜ୍ଜେତବ୍ବୋ – ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି। ଚତୂହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଵିନଯୋ ନ ଵିସ୍ସଜ୍ଜେତବ୍ବୋ – ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି। ଚତୂହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅନୁଯୋଗୋ ନ ଦାତବ୍ବୋ – ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି , ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି। ଚତୂହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ଵିନଯୋ ନ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ – ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଗିଲାନୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଅଗିଲାନୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅଗିଲାନୋ ଆପଜ୍ଜତି, ନୋ ଗିଲାନୋ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଗିଲାନୋ ଚେଵ ଆପଜ୍ଜତି ଅଗିଲାନୋ ଚ; ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ନେଵ

ଗିଲାନୋ ଆପଜ୍ଜତି ନୋ ଅଗିଲାନୋ। ଚତ୍ତାରି ଅଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନି। ଚତ୍ତାରି ଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନି।

ଚତୁକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ସକୱାଚାଯ କାଯେନ, ପସୁତ୍ତୋ ଚ ଅଚିତ୍ତକୋ;

ଆପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଚ କମ୍ମେନ, ୱୋହାରା ଚତୁରୋ ତଥା।

ଭିକ୍ଖୂନଂ ଭିକ୍ଖୁନୀନଞ୍ଚ, ପରିକ୍ଖାରୋ ଚ ସମ୍ମୁଖା;

ଅଜାନକାଯେ ମଞ୍ଚେ ଚ, ୱୁଟ୍ଠାତି ଦୁୱିଧା ତଥା।

ପଟିଲାଭେନ ଚୋଦନା, ପରିୱାସା ଚ ୱୁଚ୍ଚତି;

ମାନତ୍ତଚାରିକା ଚାପି, ସାମୁକ୍କଂସା ପଟିଗ୍ଗହି।

ମହାୱିକଟକମ୍ମାନି, ପୁନ କମ୍ମେ ୱିପତ୍ତିଯୋ;

ଅଧିକରଣା ଦୁସ୍ସୀଲା ଚ, ସୋଭନାଗନ୍ତୁକେନ ଚ।

ଗମିକୋ ୱତ୍ଥୁନାନତ୍ତା, ସଭାଗୁପଜ୍ଝାଯେନ ଚ;

ଆଚରିଯୋ ପଚ୍ଚଯା ୱା, ଦୁଚ୍ଚରିତଂ ସୁଚରିତଂ।

ଆଦିଯନ୍ତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଚ, ଅରହୋ ଆସନେନ ଚ;

କାଲେ ଚ କପ୍ପତି ଚେୱ, ପଚ୍ଚନ୍ତିମେସୁ କପ୍ପତି।

ଅନ୍ତୋ ଅନ୍ତୋ ଚ ସୀମାଯ, ଗାମେ ଚ ଚୋଦନାଯ ଚ;

ପୁବ୍ବକିଚ୍ଚଂ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ଅନଞ୍ଞା ସମ୍ମୁତିଯୋ ଚ।

ଅଗତି ନାଗତି ଚେୱ, ଅଲଜ୍ଜୀ ପେସଲେନ ଚ;

ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବା ଦୁୱେ ଚେୱ, ୱିସ୍ସଜ୍ଜେଯ୍ଯା ତଥା ଦୁୱେ;

ଅନୁଯୋଗୋ ଚ ସାକଚ୍ଛା, ଗିଲାନୋ ଠପନେନ ଚାତି।

୫। ପଞ୍ଚକୱାରୋ

୩୨୫। ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ। ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା। ପଞ୍ଚ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି। ପଞ୍ଚ କମ୍ମାନି ଆନନ୍ତରିକାନି। ପଞ୍ଚ ପୁଗ୍ଗଲା ନିଯତା। ପଞ୍ଚ ଛେଦନକା ଆପତ୍ତିଯୋ। ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ। ମୁସାୱାଦପଚ୍ଚଯା ପଞ୍ଚହାକାରେହି କମ୍ମଂ ନ ଉପେତି – ସଯଂ ୱା କମ୍ମଂ ନ କରୋତି, ପରଂ ୱା ନ ଅଜ୍ଝେସତି, ଛନ୍ଦଂ ୱା ପାରିସୁଦ୍ଧିଂ ୱା ନ ଦେତି, କଯିରମାନେ କମ୍ମେ ପଟିକ୍କୋସତି, କତେ ୱା ପନ କମ୍ମେ ଅଧମ୍ମଦିଟ୍ଠି ହୋତି। ପଞ୍ଚହାକାରେହି କମ୍ମଂ ଉପେତି – ସଯଂ ୱା କମ୍ମଂ କରୋତି, ପରଂ ୱା ଅଜ୍ଝେସତି, ଛନ୍ଦଂ ୱା ପାରିସୁଦ୍ଧିଂ ୱା ଦେତି, କଯିରମାନେ କମ୍ମେ ନପ୍ପଟିକ୍କୋସତି, କତେ ୱା ପନ

କମ୍ମେ ଧମ୍ମଦିଟ୍ଠି ହୋତି। ପଞ୍ଚ ପିଣ୍ଡପାତିକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କପ୍ପନ୍ତି – ଅନାମନ୍ତଚାରୋ, ଗଣଭୋଜନଂ, ପରମ୍ପରଭୋଜନଂ, ଅନଧିଟ୍ଠାନଂ, ଅତ୍ତିକପ୍ପନା। [ଅ। ନି। ୫।୧୦୨] ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉସ୍ସଙ୍କିତପରିସଙ୍କିତୋ ହୋତି – ପାପଭିକ୍ଖୁପି ଅକୁପ୍ପଧମ୍ମୋପି ୱେସିଯାଗୋଚରୋ ୱା ହୋତି, ୱିଧୱାଗୋଚରୋ ୱା ହୋତି, ଥୁଲ୍ଲକୁମାରିଗୋଚରୋ ୱା ହୋତି, ପଣ୍ଡକଗୋଚରୋ ୱା ହୋତି, ଭିକ୍ଖୁନିଗୋଚରୋ ୱା ହୋତି। ପଞ୍ଚ ତେଲାନି – ତିଲତେଲଂ, ସାସପତେଲଂ, ମଧୁକତେଲଂ, ଏରଣ୍ଡକତେଲଂ, ୱସାତେଲଂ। ପଞ୍ଚ ୱସାନି – ଅଚ୍ଛୱସଂ, ମଚ୍ଛୱସଂ, ସୁସୁକାୱସଂ, ସୂକରୱସଂ, ଗଦ୍ରଭୱସଂ। [ଅ। ନି। ୫।୧୩୦; ଦୀ। ନି। ୩।୩୧୬] ପଞ୍ଚ ବ୍ୟସନାନି – ଞାତିବ୍ୟସନଂ, ଭୋଗବ୍ୟସନଂ, ରୋଗବ୍ୟସନଂ, ସୀଲବ୍ୟସନଂ, ଦିଟ୍ଠିବ୍ୟସନଂ। [ଅ। ନି। ୫।୧୩୦; ଦୀ। ନି। ୩।୩୧୬] ପଞ୍ଚ ସମ୍ପଦା – ଞାତିସମ୍ପଦା, ଭୋଗସମ୍ପଦା, ଅରୋଗସମ୍ପଦା, ସୀଲସମ୍ପଦା, ଦିଟ୍ଠିସମ୍ପଦା। ପଞ୍ଚ ନିସ୍ସଯପଟିପ୍ପସ୍ସଦ୍ଧିଯୋ ଉପଜ୍ଝାଯମ୍ହା – ଉପଜ୍ଝାଯୋ ପକ୍କନ୍ତୋ ୱା ହୋତି, ୱିବ୍ଭନ୍ତୋ ୱା, କାଲଙ୍କତୋ ୱା, ପକ୍ଖସଙ୍କନ୍ତୋ ୱା, ଆଣତ୍ତିଯେୱ ପଞ୍ଚମୀ। ପଞ୍ଚ ପୁଗ୍ଗଲା ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବା – ଅଦ୍ଧାନହୀନୋ, ଅଙ୍ଗହୀନୋ, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନୋ, କରଣଦୁକ୍କଟକୋ, ଅପରିପୂରୋ। ପଞ୍ଚ ପଂସୁକୂଲାନି – ସୋସାନିକଂ, ପାପଣିକଂ, ଉନ୍ଦୂରକ୍ଖାଯିକଂ, ଉପଚିକକ୍ଖାଯିକଂ, ଅଗ୍ଗିଦଡ୍ଢଂ। ଅପରାନିପି ପଞ୍ଚ ପଂସୁକୂଲାନି – ଗୋଖାଯିକଂ, ଅଜକ୍ଖାଯିକଂ, ଥୂପଚୀୱରଂ, ଆଭିସେକିକଂ, ଗତପଟିଯାଗତଂ [ଭତପଟିଯାଭତଂ (କ।)]। ପଞ୍ଚ ଅୱହାରା – ଥେଯ୍ୟାୱହାରୋ, ପସଯ୍ହାୱହାରୋ, ପରିକପ୍ପାୱହାରୋ , ପଟିଚ୍ଛନ୍ନାୱହାରୋ, କୁସାୱହାରୋ। ପଞ୍ଚ ମହାଚୋରା ସନ୍ତୋ ସଂୱିଜ୍ଜମାନା ଲୋକସ୍ମିଂ। ପଞ୍ଚ ଅୱିସ୍ସଜ୍ଜିଯାନି। ପଞ୍ଚ ଅୱେଭଙ୍ଗିଯାନି। ପଞ୍ଚାପତ୍ତିଯୋ କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ। ପଞ୍ଚାପତ୍ତିଯୋ କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ଚିତ୍ତତୋ। ପଞ୍ଚାପତ୍ତିଯୋ ଦେସନାଗାମିନିଯୋ। ପଞ୍ଚ ସଙ୍ଘା । ପଞ୍ଚ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସା। ସବ୍ବପଚ୍ଚନ୍ତିମେସୁ ଜନପଦେସୁ ୱିନଯଧରପଞ୍ଚମେନ ଗଣେନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚାନିସଂସା କଥିନତ୍ଥାରେ। ପଞ୍ଚ କମ୍ମାନି। ଯାୱତତିଯକେ ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିଯୋ। ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିଯନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିଯନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିଯନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ପଞ୍ଚ ଅକପ୍ପିଯାନି ନ ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବାନି – ଅଦିନ୍ନଞ୍ଚ ହୋତି, ଅୱିଦିତଞ୍ଚ ହୋତି, ଅକପ୍ପିଯଞ୍ଚ ହୋତି, ଅପ୍ପଟିଗ୍ଗହିତଞ୍ଚ ହୋତି, ଅକତାତିରିତ୍ତଞ୍ଚ ହୋତି। ପଞ୍ଚ କପ୍ପିଯାନି ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବାନି – ଦିନ୍ନଞ୍ଚ ହୋତି, ୱିଦିତଞ୍ଚ ହୋତି, କପ୍ପିଯଞ୍ଚ ହୋତି, ପଟିଗ୍ଗହିତଞ୍ଚ ହୋତି, କତାତିରିତ୍ତଞ୍ଚ ହୋତି। ପଞ୍ଚ ଦାନାନି ଅପୁଞ୍ଞାନି ପୁଞ୍ଞସମ୍ମତାନି ଲୋକସ୍ମିଂ [ଲୋକସ୍ସ (ସ୍ୟା।)] – ମଜ୍ଜଦାନଂ, ସମଜ୍ଜଦାନଂ, ଇତ୍ଥିଦାନଂ, ଉସଭଦାନଂ, ଚିତ୍ତକମ୍ମଦାନଂ। ପଞ୍ଚ ଉପ୍ପନ୍ନା ଦୁପ୍ପଟିୱିନୋଦଯା [ୱିନୋଦିଯା (ସ୍ୟା।)] – ଉପ୍ପନ୍ନୋ ରାଗୋ ଦୁପ୍ପଟିୱିନୋଦଯୋ, ଉପ୍ପନ୍ନୋ ଦୋସୋ ଦୁପ୍ପଟିୱିନୋଦଯୋ, ଉପ୍ପନ୍ନୋ ମୋହୋ ଦୁପ୍ପଟିୱିନୋଦଯୋ, ଉପ୍ପନ୍ନଂ ପଟିଭାନଂ ଦୁପ୍ପଟିୱିନୋଦଯଂ, ଉପ୍ପନ୍ନଂ ଗମିଯଚିତ୍ତଂ ଦୁପ୍ପଟିୱିନୋଦଯଂ । ପଞ୍ଚାନିସଂସା ସମ୍ମଜ୍ଜନିଯା – ସକଚିତ୍ତଂ ପସୀଦତି, ପରଚିତ୍ତଂ ପସୀଦତି, ଦେୱତା ଅତ୍ତମନା ହୋନ୍ତି, ପାସାଦିକସଂୱତ୍ତନିକକମ୍ମଂ ଉପଚିନାତି, କାଯସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ସୁଗତିଂ ସଗ୍ଗଂ ଲୋକଂ ଉପପଜ୍ଜତି। ଅପରେପି ପଞ୍ଚାନିସଂସା ସମ୍ମଜ୍ଜନିଯା – ସକଚିତ୍ତଂ ପସୀଦତି, ପରଚିତ୍ତଂ ପସୀଦତି, ଦେୱତା ଅତ୍ତମନା ହୋନ୍ତି, ସତ୍ଥୁସାସନଂ କତଂ ହୋତି, ପଚ୍ଛିମା ଜନତା ଦିଟ୍ଠାନୁଗତିଂ ଆପଜ୍ଜତି।

ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ''ବାଲୋ'' ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଅତ୍ତନୋ ଭାସପରିଯନ୍ତଂ ନ ଉଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ପରସ୍ସ ଭାସପରିଯନ୍ତଂ ନ ଉଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଅତ୍ତନୋ ଭାସପରିଯନ୍ତଂ ନ ଉଗ୍ଗହେତ୍ୱା ପରସ୍ସ ଭାସପରିଯନ୍ତଂ ନ ଉଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଅଧମ୍ମେନ କାରେତି ଅପ୍ପଟିଞ୍ଞାଯ। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ''ପଣ୍ଡିତୋ'' ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଅତ୍ତନୋ ଭାସପରିଯନ୍ତଂ ଉଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ପରସ୍ସ ଭାସପରିଯନ୍ତଂ ଉଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଅତ୍ତନୋ ଭାସପରିଯନ୍ତଂ ଉଗ୍ଗହେତ୍ୱା ପରସ୍ସ ଭାସପରିଯନ୍ତଂ ଉଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଧମ୍ମେନ କାରେତି ପଟିଞ୍ଞାଯ। ଅପରେହିପି ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ବାଲୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ମୂଲଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିସମୁଦଯଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିନିରୋଧଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିନିରୋଧଗାମିନିଂ ପଟିପଦଂ ନ ଜାନାତି। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ପଣ୍ଡିତୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ମୂଲଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିସମୁଦଯଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିନିରୋଧଂ ଜାନାତି , ଆପତ୍ତିନିରୋଧଗାମିନିଂ ପଟିପଦଂ ଜାନାତି। ଅପରେହିପି ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ବାଲୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଅଧିକରଣଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ମୂଲଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସମୁଦଯଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣନିରୋଧଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣନିରୋଧଗାମିନିଂ ପଟିପଦଂ ନ ଜାନାତି। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ପଣ୍ଡିତୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଅଧିକରଣଂ ଜାନାତି , ଅଧିକରଣସ୍ସ ମୂଲଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସମୁଦଯଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣନିରୋଧଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣନିରୋଧଗାମିନିଂ ପଟିପଦଂ ଜାନାତି। ଅପରେହିପି ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ବାଲୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ୱତ୍ଥୁଂ ନ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ନ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ନ ଜାନାତି। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ପଣ୍ଡିତୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ୱତ୍ଥୁଂ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ଜାନାତି। ଅପରେହିପି ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ବାଲୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଞତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଞତ୍ତିଯା କରଣଂ ନ ଜାନାତି, ନ ପୁବ୍ବକୁସଲୋ ହୋତି, ନ ଅପରକୁସଲୋ ହୋତି, ଅକାଲଞ୍ଞୂ ଚ ହୋତି। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ପଣ୍ଡିତୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଞତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଞତ୍ତିଯା କରଣଂ ଜାନାତି, ପୁବ୍ବକୁସଲୋ ହୋତି, ଅପରକୁସଲୋ ହୋତି, କାଲଞ୍ଞୂ ଚ ହୋତି। ଅପରେହିପି ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ବାଲୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ

ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଆଚରିଯପରମ୍ପରା ଖୋ ପନସ୍ସ ନ ସୁଗ୍ଗହିତା ହୋତି ନ ସୁମନସିକତା ନ ସୂପଧାରିତା। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ପଣ୍ଡିତୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଆଚରିଯପରମ୍ପରା ଖୋ ପନସ୍ସ ସୁଗ୍ଗହିତା ହୋତି ସୁମନସିକତା ସୂପଧାରିତା। ଅପରେହିପି ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ବାଲୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଉଭଯାନି ଖୋ ପନସ୍ସ ପାତିମୋକ୍ଖାନି ନ ୱିତ୍ଥାରେନ ସ୍ୱାଗତାନି ହୋନ୍ତି ନ ସୁୱିଭତ୍ତାନି ନ ସୁପ୍ପୱତ୍ତୀନି ନ ସୁୱିନିଚ୍ଛିତାନି ସୁତ୍ତସୋ ଅନୁବ୍ୟଞ୍ଜନସୋ। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ପଣ୍ଡିତୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଉଭଯାନି ଖୋ ପନସ୍ସ ପାତିମୋକ୍ଖାନି ୱିତ୍ଥାରେନ ସ୍ୱାଗତାନି ହୋନ୍ତି ସୁୱିଭତ୍ତାନି ସୁପ୍ପୱତ୍ତୀନି ସୁୱିନିଚ୍ଛିତାନି ସୁତ୍ତସୋ ଅନୁବ୍ୟଞ୍ଜନସୋ। ଅପରେହିପି ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ବାଲୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣେ ଚ ନ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ପଣ୍ଡିତୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣେ ଚ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି।

[ଅ॰ ନି॰ ୫।୧୮୧; ପରି॰ ୪୪୩] ପଞ୍ଚ ଆରଞ୍ଞିକା – ମନ୍ଦତ୍ତା ମୋମୂହତ୍ତା ଆରଞ୍ଞିକୋ ହୋତି, ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ଆରଞ୍ଞିକୋ ହୋତି, ଉମ୍ମାଦା ଚିତ୍ତକ୍ଖେପା ଆରଞ୍ଞିକୋ ହୋତି, ୱଣ୍ଣିତଂ ବୁଦ୍ଧେହି ବୁଦ୍ଧସାୱକେହୀତି ଆରଞ୍ଞିକୋ ହୋତି, ଅପି ଚ ଅପ୍ପିଚ୍ଛଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ସନ୍ତୁଟ୍ଠିଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ସଲ୍ଲେଖଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ପୱିୱେକଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ଇଦମତ୍ଥିତଞ୍ଞେୱ [ଇଦମଟ୍ଠିତଞ୍ଞେୱ (ସୀ॰ ସ୍ୟା॰)] ନିସ୍ସାଯ ଆରଞ୍ଞିକୋ ହୋତି। ପଞ୍ଚ ପିଣ୍ଡପାତିକା…ପେ… ପଞ୍ଚ ପଂସୁକୂଲିକା…ପେ… ପଞ୍ଚ ରୁକ୍ଖମୂଲିକା…ପେ… ପଞ୍ଚ ସୋସାନିକା…ପେ… ପଞ୍ଚ ଅବ୍ଭୋକାସିକା…ପେ… ପଞ୍ଚ ତେଚୀୱରିକା…ପେ… ପଞ୍ଚ ସପଦାନଚାରିକା…ପେ… ପଞ୍ଚ ନେସଜ୍ଜିକା…ପେ… ପଞ୍ଚ ଯଥାସନ୍ଥତିକା…ପେ… ପଞ୍ଚ ଏକାସନିକା…ପେ… ପଞ୍ଚ ଖଲୁପଚ୍ଛାଭତ୍ତିକା…ପେ… ପଞ୍ଚ ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକା – ମନ୍ଦତ୍ତା ମୋମୂହତ୍ତା ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକୋ ହୋତି, ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକୋ ହୋତି, ଉମ୍ମାଦା ଚିତ୍ତକ୍ଖେପା ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକୋ ହୋତି, ୱଣ୍ଣିତଂ ବୁଦ୍ଧେହି ବୁଦ୍ଧସାୱକେହୀତି ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକୋ ହୋତି, ଅପି ଚ ଅପ୍ପିଚ୍ଛଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ସନ୍ତୁଟ୍ଠିଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ସଲ୍ଲେଖଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ପୱିୱେକଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ଇଦମତ୍ଥିତଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକୋ ହୋତି।

[ପରି॰ ୪୧୭] ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ଉପୋସଥଂ ନ ଜାନାତି, ଉପୋସଥକମ୍ମଂ ନ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖଂ ନ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସଂ ନ ଜାନାତି, ଊନପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ହୋତି। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ଉପୋସଥଂ ଜାନାତି, ଉପୋସଥକମ୍ମଂ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ୱା ହୋତି ଅତିରେକପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ୱା। ଅପରେହିପି ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ପୱାରଣଂ ନ ଜାନାତି, ପୱାରଣାକମ୍ମଂ ନ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖଂ ନ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସଂ ନ ଜାନାତି, ଊନପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ହୋତି। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ପୱାରଣଂ ଜାନାତି, ପୱାରଣାକମ୍ମଂ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ୱା ହୋତି ଅତିରେକପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ୱା। ଅପରେହିପି ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଊନପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ହୋତି। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ୱା ହୋତି ଅତିରେକପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ୱା। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ନାନିସ୍ସିତାଯ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ଉପୋସଥଂ ନ ଜାନାତି, ଉପୋସଥକମ୍ମଂ ନ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖଂ ନ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସଂ ନ ଜାନାତି, ଊନପଞ୍ଚୱସ୍ସା ହୋତି। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅନିସ୍ସିତାଯ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ଉପୋସଥଂ ଜାନାତି, ଉପୋସଥକମ୍ମଂ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଚୱସ୍ସା ୱା ହୋତି ଅତିରେକପଞ୍ଚୱସ୍ସା ୱା। ଅପରେହିପି ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ନାନିସ୍ସିତାଯ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ପୱାରଣଂ ନ ଜାନାତି, ପୱାରଣାକମ୍ମଂ ନ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖଂ ନ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସଂ ନ ଜାନାତି, ଊନପଞ୍ଚୱସ୍ସା ହୋତି। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅନିସ୍ସିତାଯ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ପୱାରଣଂ ଜାନାତି, ପୱାରଣାକମ୍ମଂ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଚୱସ୍ସା ୱା ହୋତି ଅତିରେକପଞ୍ଚୱସ୍ସା ୱା। ଅପରେହିପି ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ନାନିସ୍ସିତାଯ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଊନପଞ୍ଚୱସ୍ସା ହୋତି। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅନିସ୍ସିତାଯ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ – ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଚୱସ୍ସା ୱା ହୋତି

ଅତିରେକପଞ୍ଚଵସ୍ସା ଵା।

ପଞ୍ଚ ଆଦୀନଵା ଅପାସାଦିକେ – ଅତ୍ତାପି ଅତ୍ତାନଂ ଉପଵଦତି, ଅନୁଵିଚ୍ଚପି ଵିଞ୍ଞୂ ଗରହନ୍ତି, ପାପକୋ କିତ୍ତିସଦ୍ଦୋ ଅବ୍ଭୁଗ୍ଗଚ୍ଛତି, ସମ୍ମୂଳ୍ହୋ କାଲଂ କରୋତି, କାଯସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ଅପାଯଂ ଦୁଗ୍ଗତିଂ ଵିନିପାତଂ ନିରଯଂ ଉପପଜ୍ଜତି। ପଞ୍ଚାନିସଂସା ପାସାଦିକେ – ଅତ୍ତାପି ଅତ୍ତାନଂ ନ ଉପଵଦତି, ଅନୁଵିଚ୍ଚପି ଵିଞ୍ଞୂ ପସଂସନ୍ତି, କଲ୍ଯାଣୋ କିତ୍ତିସଦ୍ଦୋ ଅବ୍ଭୁଗ୍ଗଚ୍ଛତି, ଅସମ୍ମୂଳ୍ହୋ କାଲଂ କରୋତି, କାଯସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ସୁଗତିଂ ସଗ୍ଗଂ ଲୋକଂ ଉପପଜ୍ଜତି। ଅପରେପି ପଞ୍ଚ ଆଦୀନଵା ଅପାସାଦିକେ – ଅପ୍ପସନ୍ନା ନ ପସୀଦନ୍ତି, ପସନ୍ନାନଂ ଏକଚ୍ଚାନଂ ଅଞ୍ଞଥତ୍ତଂ ହୋତି, ସତ୍ଥୁସାସନଂ ଅକତଂ ହୋତି, ପଚ୍ଛିମା ଜନତା ଦିଟ୍ଠାନୁଗତିଂ ନାପଜ୍ଜତି, ଚିତ୍ତମସ୍ସ ନ ପସୀଦତି। ପଞ୍ଚାନିସଂସା ପାସାଦିକେ – ଅପ୍ପସନ୍ନା ପସୀଦନ୍ତି, ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ଯୋଭାଵାଯ ହୋତି, ସତ୍ଥୁସାସନଂ କତଂ ହୋତି, ପଚ୍ଛିମା ଜନତା ଦିଟ୍ଠାନୁଗତିଂ ଆପଜ୍ଜତି, ଚିତ୍ତମସ୍ସ ପସୀଦତି। ପଞ୍ଚ ଆଦୀନଵା କୁଲୂପକେ – ଅନାମନ୍ତଚାରେ ଆପଜ୍ଜତି, ରହୋ ନିସଜ୍ଜାଯ ଆପଜ୍ଜତି, ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ଆପଜ୍ଜତି, ମାତୁଗାମସ୍ସ ଉତ୍ତରିଛପ୍ପଞ୍ଚଵାଚାହି ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, କାମସଙ୍କପ୍ପବହୁଲୋ ଚ ଵିହରତି। ପଞ୍ଚ ଆଦୀନଵା କୁଲୂପକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ – ଅତିଵେଲଂ କୁଲେସୁ ସଂସଟ୍ଠସ୍ସ ଵିହରତୋ ମାତୁଗାମସ୍ସ ଅଭିଣ୍ହଦସ୍ସନଂ, ଦସ୍ସନେ ସତି ସଂସଗ୍ଗୋ, ସଂସଗ୍ଗେ ସତି ଵିସ୍ସାସୋ, ଵିସ୍ସାସେ ସତି ଓତାରୋ, ଓତିଣ୍ଣଚିତ୍ତସ୍ସେତଂ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପାଟିକଙ୍ଖଂ ଅନଭିରତୋ ଵା ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରିସ୍ସତି ଅଞ୍ଞତରଂ ଵା ସଂକିଲିଟ୍ଠଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜିସ୍ସତି ସିକ୍ଖଂ ଵା ପଚ୍ଚକ୍ଖାଯ ହୀନାଯାଵତ୍ତିସ୍ସତି।

[ପାଚି। ୯୨] ପଞ୍ଚ ବୀଜଜାତାନି – ମୂଲବୀଜଂ, ଖନ୍ଧବୀଜଂ, ଫଳୁବୀଜଂ, ଅଗ୍ଗବୀଜଂ, ବୀଜବୀଜଞ୍ଞେଵ [ବୀଜବୀଜମେଵ (କ।)] ପଞ୍ଚମଂ। ପଞ୍ଚହି ସମଣକପ୍ପେହି ଫଲଂ ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ – ଅଗ୍ଗିପରିଜିତଂ, ସତ୍ଥପରିଜିତଂ, ନଖପରିଜିତଂ, ଅବୀଜଂ, ନିବ୍ବତ୍ତବୀଜଞ୍ଞେଵ [ନିବ୍ବଟ୍ଟବୀଜଞ୍ଞେଵ (ସୀ।), ନିବ୍ବଟବୀଜଞ୍ଞେଵ (ସ୍ଯା।), ନିପ୍ପଟ୍ଟବୀଜଞ୍ଞେଵ (କ।)] ପଞ୍ଚମଂ। ପଞ୍ଚ ଵିସୁଦ୍ଧିଯୋ – ନିଦାନଂ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ଵା ଅଵସେସଂ ସୁତେନ ସାଵେତବ୍ବଂ, ଅଯଂ ପଠମା ଵିସୁଦ୍ଧି; ନିଦାନଂ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ଵା ଚତ୍ତାରି ପାରାଜିକାନି ଉଦ୍ଦିସିତ୍ଵା ଅଵସେସଂ ସୁତେନ ସାଵେତବ୍ବଂ, ଅଯଂ ଦୁତିଯା ଵିସୁଦ୍ଧି; ନିଦାନଂ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ଵା ଚତ୍ତାରି ପାରାଜିକାନି ଉଦ୍ଦିସିତ୍ଵା ତେରସ ସଙ୍ଘାଦିସେସେ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ଵା ଅଵସେସଂ ସୁତେନ ସାଵେତବ୍ବଂ, ଅଯଂ ତତିଯା ଵିସୁଦ୍ଧି; ନିଦାନଂ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ଵା ଚତ୍ତାରି ପାରାଜିକାନି ଉଦ୍ଦିସିତ୍ଵା ତେରସ ସଙ୍ଘାଦିସେସେ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ଵା ଦ୍ଵେ ଅନିଯତେ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ଵା ଅଵସେସଂ ସୁତେନ ସାଵେତବ୍ବଂ, ଅଯଂ ଚତୁତ୍ଥା ଵିସୁଦ୍ଧି; ଵିତ୍ଥାରେନେଵ ପଞ୍ଚମୀ। ଅପରାପି ପଞ୍ଚ ଵିସୁଦ୍ଧିଯୋ – ସୁତ୍ତୁଦ୍ଦେସୋ, ପାରିସୁଦ୍ଧିଉପୋସଥୋ, ଅଧିଟ୍ଠାନୁପୋସଥୋ, ପଵାରଣା, ସାମଗ୍ଗୀଉପୋସଥୋଯେଵ ପଞ୍ଚମୋ। ପଞ୍ଚାନିସଂସା ଵିନଯଧରେ – ଅତ୍ତନୋ ସୀଲକ୍ଖନ୍ଧୋ ସୁଗୁତ୍ତୋ ହୋତି ସୁରକ୍ଖିତୋ, କୁକ୍କୁଚ୍ଚପକତାନଂ ପଟିସରଣଂ ହୋତି, ଵିସାରଦୋ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ଵୋହରତି, ପଚ୍ଚତ୍ଥିକେ ସହଧମ୍ମେନ ସୁନିଗ୍ଗହିତଂ ନିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା ପଟିପନ୍ନୋ ହୋତି। ପଞ୍ଚ ଅଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନି । ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନୀତି।

ପଞ୍ଚକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଆପତ୍ତି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା, ଵିନୀତାନନ୍ତରେନ ଚ;

ପୁଗ୍ଗଲା ଛେଦନା ଚେଵ, ଆପଜ୍ଜତି ଚ ପଚ୍ଚଯା।

ନ ଉପେତି ଉପେତି ଚ, କପ୍ପନ୍ତୁସଙ୍କିତେଲଞ୍ଚ;

ଵସଂ ବ୍ଯସନା ସମ୍ପଦା, ପସ୍ସଦ୍ଧି ପୁଗ୍ଗଲେନ ଚ।

ସୋସାନିକଂ ଖାଯିତଞ୍ଚ, ଥେଯ୍ଯଂ ଚୋରୋ ଚ ଵୁଚ୍ଚତି;

ଅଵିସ୍ସଜ୍ଜି ଅଵେଭଙ୍ଗି, କାଯତୋ କାଯଵାଚତୋ।

ଦେସନା ସଙ୍ଘଂ ଉଦ୍ଦେସଂ, ପଚ୍ଚନ୍ତିକଥିନେନ ଚ;

କପ୍ପାନି ଯାଵତତିଯଂ, ପାରାଜିଥୁଲ୍ଲଦୁକ୍କଟଂ।

ଅକପ୍ପିଯଂ କପ୍ପିଯଞ୍ଚ, ଅପୁଞ୍ଞଞ୍ଚଦୁୱିନୋଦଯା;

ସମ୍ମଜ୍ଜନୀ ଅପରେ ଚ, ଭାସଂ ଆପତ୍ତିମେୱ ଚ।

ଅଧିକରଣଂ ୱତ୍ଥୁ ଞତ୍ତି, ଆପତ୍ତା ଉଭଯାନି ଚ;

ଲହୁକଟ୍ଠମକା ଏତେ, କଣ୍ହସୁକ୍କା ୱିଜାନଥ।

ଅରଞ୍ଞଂ ପିଣ୍ଡପାତଞ୍ଚ, ପଂସୁରୁକ୍ଖସୁସାନିକା;

ଅବ୍ଭୋକାସୋ ଚୀୱରଞ୍ଚ, ସପଦାନୋ ନିସଜ୍ଜିକୋ।

ସନ୍ଥତି ଖଲୁ ପଚ୍ଛାପି, ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକମେୱ ଚ;

ଉପୋସଥଂ ପୱାରଣଂ, ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିପି ଚ।

କଣ୍ହସୁକ୍କପଦା ଏତେ, ଭିକ୍ଖୁନୀନମ୍ପି ତେ ତଥା;

ଅପାସାଦିକପାସାଦି, ତଥେୱ ଅପରେ ଦୁୱେ।

କୁଲୂପକେ ଅତିୱେଲଂ, ବୀଜଂ ସମଣକପ୍ପି ଚ;

ୱିସୁଦ୍ଧି ଅପରେ ଚେୱ, ୱିନଯାଧମ୍ମିକେନ ଚ;

ଧମ୍ମିକା ଚ ତଥା ୱୁତ୍ତା, ନିଟ୍ଠିତା ସୁଦ୍ଧିପଞ୍ଚକାତି।

୬। ଛକ୍କୱାରୋ

୩୨୬।[ଦୀ। ନି। ୩।୩୨୪] ଛ ଅଗାରୱା। ଛ ଗାରୱା। ଛ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି। ଛ ସାମୀଚିଯୋ। ଛ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନା। ଛଚ୍ଛେଦନକା ଆପତ୍ତିଯୋ। ଛହାକାରେହି ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। ଛାନିସଂସା ୱିନଯଧରେ। ଛ ପରମାନି। ଛାରତ୍ତଂ ତିଚୀୱରେନ ୱିପ୍ପୱସିତବ୍ବଂ। ଛ ଚୀୱରାନି । ଛ ରଜନାନି। ଛ ଆପତ୍ତିଯୋ କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି ନ ୱାଚତୋ। ଛ ଆପତ୍ତିଯୋ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି ନ କାଯତୋ। ଛ ଆପତ୍ତିଯୋ କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଛ କମ୍ମାନି। ଛ ୱିୱାଦମୂଲାନି। ଛ ଅନୁୱାଦମୂଲାନି। ଛ ସାରଣୀଯା ଧମ୍ମା ଦୀଘସୋ। ଛ ୱିଦତ୍ଥିଯୋ, ସୁଗତୱିଦତ୍ଥିଯା, ତିରିଯଂ ଛ ୱିଦତ୍ଥିଯୋ। ଛ ନିସ୍ସଯପଟିପ୍ପସ୍ସଦ୍ଧିଯୋ ଆଚରିଯମ୍ହା। ଛ ନହାନେ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ – ୱିପ୍ପକତଚୀୱରଂ ଆଦାଯ ପକ୍କମତି, ୱିପ୍ପକତଚୀୱରଂ ସମାଦାଯ ପକ୍କମତି।

[ମହାୱ। ୮୫ ଆଦଯୋ] ଛହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ – ଅସେକ୍ଖେନ ସୀଲକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ଅସେକ୍ଖେନ ସମାଧିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ଅସେକ୍ଖେନ ପଞ୍ଞକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ଅସେକ୍ଖେନ ୱିମୁତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ଅସେକ୍ଖେନ ୱିମୁତ୍ତିଞାଣଦସ୍ସନକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ଦସୱସ୍ସୋ ୱା ହୋତି ଅତିରେକଦସୱସ୍ସୋ ୱା।

ଅପରେହିପି ଛହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ – ଅତ୍ତନା ଅସେକ୍ଖେନ ସୀଲକ୍ଖନ୍ଧେ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ପରଂ ଅସେକ୍ଖେ ସୀଲକ୍ଖନ୍ଧେ ସମାଦପେତା; ଅତ୍ତନା ଅସେକ୍ଖେନ ସମାଧିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ପରଂ ଅସେକ୍ଖେ ସମାଧିକ୍ଖନ୍ଧେ ସମାଦପେତା; ଅତ୍ତନା ଅସେକ୍ଖେନ ପଞ୍ଞକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ପରଂ ଅସେକ୍ଖେ ପଞ୍ଞକ୍ଖନ୍ଧେ ସମାଦପେତା; ଅତ୍ତନା ଅସେକ୍ଖେନ ୱିମୁତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ପରଂ ଅସେକ୍ଖେ ୱିମୁତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେ ସମାଦପେତା; ଅତ୍ତନା ଅସେକ୍ଖେନ ୱିମୁତ୍ତିଞାଣଦସ୍ସନକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ପରଂ ଅସେକ୍ଖେ ୱିମୁତ୍ତିଞାଣଦସ୍ସନକ୍ଖନ୍ଧେ ସମାଦପେତା; ଦସୱସ୍ସୋ ୱା ହୋତି ଅତିରେକଦସୱସ୍ସୋ

ୱା।

ଅପରେହିପି ଛହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ – ସଦ୍ଧୋ ହୋତି, ହିରିମା ହୋତି, ଓତ୍ତପ୍ପୀ ହୋତି, ଆରଦ୍ଧୱୀରିଯୋ ହୋତି , ଉପଟ୍ଠିତସ୍ସତି ହୋତି, ଦସୱସ୍ସୋ ୱା ହୋତି ଅତିରେକଦସୱସ୍ସୋ ୱା।

ଅପରେହିପି ଛହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ – ନ ଅଧିସୀଲେ ସୀଲୱିପନ୍ନୋ ହୋତି, ନ ଅଜ୍ଝାଚାରେ ଆଚାରୱିପନ୍ନୋ ହୋତି, ନ ଅତିଦିଟ୍ଠିଯା ଦିଟ୍ଠିୱିପନ୍ନୋ ହୋତି, ବହୁସ୍ସୁତୋ ହୋତି, ପଞ୍ଞୱା ହୋତି, ଦସୱସ୍ସୋ ୱା ହୋତି ଅତିରେକଦସୱସ୍ସୋ ୱା।

ଅପରେହିପି ଛହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ – ପଟିବଲୋ ହୋତି ଅନ୍ତେୱାସିଂ ୱା ସଦ୍ଧିୱିହାରିଂ ୱା ଗିଲାନଂ ଉପଟ୍ଠାତୁଂ ୱା ଉପଟ୍ଠାପେତୁଂ ୱା, ଅନଭିରତଂ ୱୂପକାସେତୁଂ ୱା ୱୂପକାସାପେତୁଂ ୱା [ଅନଭିରତିଂ (କ।)], ଉପ୍ପନ୍ନଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଧମ୍ମତୋ ୱିନୋଦେତୁଂ [ୱିନୋଦେତୁଂ ୱା ୱିନୋଦାପେତୁଂ ୱା (ସ୍ଯା।) ମହାୱ। ୮୫], ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିୱୁଟ୍ଠାନଂ ଜାନାତି, ଦସୱସ୍ସୋ ୱା ହୋତି ଅତିରେକଦସୱସ୍ସୋ ୱା।

ଅପରେହିପି ଛହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ – ପଟିବଲୋ ହୋତି ଅନ୍ତେୱାସିଂ ୱା ସଦ୍ଧିୱିହାରିଂ ୱା ଆଭିସମାଚାରିକାଯ ସିକ୍ଖାଯ ସିକ୍ଖାପେତୁଂ, ଆଦିବ୍ରହ୍ମଚରିଯକାଯ ସିକ୍ଖାଯ ୱିନେତୁଂ, ଅଭିଧମ୍ମେ ୱିନେତୁଂ, ଅଭିୱିନଯେ ୱିନେତୁଂ, ଉପ୍ପନ୍ନଂ ଦିଟ୍ଠିଗତଂ ଧମ୍ମତୋ ୱିୱେଚେତୁଂ, ଦସୱସ୍ସୋ ୱା ହୋତି ଅତିରେକଦସୱସ୍ସୋ ୱା।

ଅପରେହିପି ଛହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ – ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଅନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଉଭଯାନି ଖୋ ପନସ୍ସ ପାତିମୋକ୍ଖାନି ୱିତ୍ଥାରେନ ସ୍ୱାଗତାନି ହୋନ୍ତି ସୁୱିଭତ୍ତାନି ସୁପ୍ପୱତ୍ତୀନି ସୁୱିନିଚ୍ଛିତାନି ସୁତ୍ତସୋ ଅନୁବ୍ଯଞ୍ଜନସୋ, ଦସୱସ୍ସୋ ୱା ହୋତି ଅତିରେକଦସୱସ୍ସୋ ୱା।

ଛ ଅଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନି, ଛ ଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନୀତି।

ଛକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅଗାରୱା ଗାରୱା ଚ, ୱିନୀତା ସାମୀଚିପି ଚ;

ସମୁଟ୍ଠାନା ଛେଦନା ଚେୱ, ଆକାରାନିସଂସେନ ଚ।

ପରମାନି ଚ ଛାରତ୍ତଂ, ଚୀୱରଂ ରଜନାନି ଚ;

କାଯତୋ ଚିତ୍ତତୋ ଚାପି, ୱାଚତୋ ଚିତ୍ତତୋପି ଚ।

କାଯୱାଚାଚିତ୍ତତୋ ଚ, କମ୍ମୱିୱାଦମେୱ ଚ;

ଅନୁୱାଦା ଦୀଘସୋ ଚ, ତିରିଯଂ ନିସ୍ସଯେନ ଚ।

ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତି ଆଦାଯ, ସମାଦାଯ ତଥେୱ ଚ;

ଅସେକ୍ଖେ ସମାଦପେତା, ସଦ୍ଧୋ ଅଧିସୀଲେନ ଚ;

ଗିଲାନାଭିସମାଚାରୀ, ଆପତ୍ତାଧମ୍ମଧମ୍ମିକାତି।

୭। ସତ୍ତକୱାରୋ

୩୨୭। ସତ୍ତାପତ୍ତିୟୋ । ସତ୍ତାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା। ସତ୍ତ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି। ସତ୍ତ ସାମୀଚିୟୋ। ସତ୍ତ ଅଧମ୍ମିକା ପଟିଞ୍ଞାତକରଣା। ସତ୍ତ ଧମ୍ମିକା ପଟିଞ୍ଞାତକରଣା। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଅନାପତ୍ତି ସତ୍ତାହକରଣୀୟେନ ଗନ୍ତୁଂ। ସତ୍ତାନିସଂସା ୱିନୟଧରେ। ସତ୍ତ ପରମାନି । ସତ୍ତମେ ଅରୁଣୁଗ୍ଗମନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ସତ୍ତ ସମଥା। ସତ୍ତ କମ୍ମାନି। ସତ୍ତ ଆମକଧଞ୍ଞାନି। ତିରିୟଂ ସତ୍ତନ୍ତରା। ଗଣଭୋଜନେ ସତ୍ତ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିୟୋ। ଭେସଜ୍ଜାନି ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ସତ୍ତାହପରମଂ ସନ୍ନିଧିକାରକଂ ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବାନି। କତଚୀୱରଂ ଆଦାୟ ପକ୍କମତି। କତଚୀୱରଂ ସମାଦାୟ ପକ୍କମତି। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ନ ହୋତି ଆପତ୍ତି ଦଟ୍ଠବ୍ବା। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ହୋତି ଆପତ୍ତି ଦଟ୍ଠବ୍ବା। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ହୋତି ଆପତ୍ତି ଦଟ୍ଠବ୍ବା [ପଟିକାତବ୍ବା (ସଙ୍ଖତ୍ଥ) ଅଟ୍ଠକଥା ଚ ଚମ୍ପେୟ୍ୟକ୍ଖନ୍ଧକେ ଅଧମ୍ମକମ୍ମାଦିକଥା ଚ ଓଲୋକେତବ୍ବା]। ସତ୍ତ ଅଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନି। ସତ୍ତ ଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନି।

[ଅ। ନି। ୭।୭୫] ସତ୍ତହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱିନୟଧରୋ ହୋତି – ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଅନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସୀଲୱା ହୋତି, ପାତିମୋକ୍ଖସଂୱରସଂୱୁତୋ ୱିହରତି ଆଚାରଗୋଚରସମ୍ପନ୍ନୋ ଅଣୁମତ୍ତେସୁ ୱଜ୍ଜେସୁ ଭୟଦସ୍ସାୱୀ ସମାଦାୟ ସିକ୍ଖତି ସିକ୍ଖାପଦେସୁ, ଚତୁନ୍ନଂ ଝାନାନଂ ଆଭିଚେତସିକାନଂ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମସୁଖୱିହାରାନଂ ନିକାମଲାଭୀ ହୋତି ଅକିଚ୍ଛଲାଭୀ ଅକସିରଲାଭୀ, ଆସୱାନଞ୍ଚ ଖୟା ଅନାସୱଂ ଚେତୋୱିମୁତ୍ତିଂ ପଞ୍ଞାୱିମୁତ୍ତିଂ ଦିଟ୍ଠେୱ ଧମ୍ମେ ସୟଂ ଅଭିଞ୍ଞା ସଚ୍ଛିକତ୍ୱା ଉପସମ୍ପଜ୍ଜ ୱିହରତି।

ଅପରେହିପି ସତ୍ତହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱିନୟଧରୋ ହୋତି – ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଅନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ବହୁସ୍ସୁତୋ ହୋତି ସୁତଧରୋ ସୁତସନ୍ନିଚୟୋ ୟେ ତେ ଧମ୍ମା ଆଦିକଲ୍ୟାଣା ମଜ୍ଝେକଲ୍ୟାଣା ପରିୟୋସାନକଲ୍ୟାଣା ସାତ୍ଥଂ ସବ୍ୟଞ୍ଜନଂ କେୱଲପରିପୁଣ୍ଣଂ ପରିସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଅଭିୱଦନ୍ତି ତଥାରୂପସ୍ସ ଧମ୍ମା ବହୁସ୍ସୁତା ହୋନ୍ତି ଧାତା [ଧତା (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ୱଚସା ପରିଚିତା ମନସାନୁପେକ୍ଖିତା ଦିଟ୍ଠିୟା ସୁପ୍ପଟିୱିଦ୍ଧା, ଚତୁନ୍ନଂ ଝାନାନଂ ଆଭିଚେତସିକାନଂ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମସୁଖୱିହାରାନଂ ନିକାମଲାଭୀ ହୋତି ଅକିଚ୍ଛଲାଭୀ ଅକସିରଲାଭୀ, ଆସୱାନଞ୍ଚ ଖୟା ଅନାସୱଂ ଚେତୋୱିମୁତ୍ତିଂ ପଞ୍ଞାୱିମୁତ୍ତିଂ ଦିଟ୍ଠେୱ ଧମ୍ମେ ସୟଂ ଅଭିଞ୍ଞା ସଚ୍ଛିକତ୍ୱା ଉପସମ୍ପଜ୍ଜ ୱିହରତି।

ଅପରେହିପି ସତ୍ତହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱିନୟଧରୋ ହୋତି – ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଅନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଉଭୟାନି ଖୋ ପନସ୍ସ ପାତିମୋକ୍ଖାନି ୱିତ୍ଥାରେନ ସ୍ୱାଗତାନି ହୋନ୍ତି ସୁୱିଭତ୍ତାନି ସୁପ୍ପୱତ୍ତୀନି ସୁୱିନିଚ୍ଛିତାନି ସୁତ୍ତସୋ ଅନୁବ୍ୟଞ୍ଜନସୋ, ଚତୁନ୍ନଂ ଝାନାନଂ ଆଭିଚେତସିକାନଂ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମସୁଖୱିହାରାନଂ ନିକାମଲାଭୀ ହୋତି ଅକିଚ୍ଛଲାଭୀ ଅକସିରଲାଭୀ, ଆସୱାନଞ୍ଚ ଖୟା ଅନାସୱଂ ଚେତୋୱିମୁତ୍ତିଂ ପଞ୍ଞାୱିମୁତ୍ତିଂ ଦିଟ୍ଠେୱ ଧମ୍ମେ ସୟଂ ଅଭିଞ୍ଞା ସଚ୍ଛିକତ୍ୱା ଉପସମ୍ପଜ୍ଜ ୱିହରତି।

ଅପରେହିପି ସତ୍ତହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱିନୟଧରୋ ହୋତି – ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି; ଅନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି; ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି; ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି; ଅନେକୱିହିତଂ ପୁବ୍ବେନିୱାସଂ ଅନୁସ୍ସରତି, ସେୟ୍ୟଥିଦଂ – ଏକମ୍ପି ଜାତିଂ ଦ୍ୱେପି ଜାତିୟୋ ତିସ୍ସୋପି ଜାତିୟୋ ଚତସ୍ସୋପି ଜାତିୟୋ ପଞ୍ଚପି ଜାତିୟୋ ଦସପି ଜାତିୟୋ ୱୀସମ୍ପି ଜାତିୟୋ ତିଂସମ୍ପି ଜାତିୟୋ ଚତ୍ତାଲୀସମ୍ପି ଜାତିୟୋ ପଞ୍ଞାସମ୍ପି ଜାତିୟୋ ଜାତିସତମ୍ପି ଜାତିସହସ୍ସମ୍ପି ଜାତିସତସହସ୍ସମ୍ପି ଅନେକେପି ସଂୱଟ୍ଟକପ୍ପେ ଅନେକେପି ୱିୱଟ୍ଟକପ୍ପେ ଅନେକେପି ସଂୱଟ୍ଟୱିୱଟ୍ଟକପ୍ପେ – ‘‘ଅମୁତ୍ରାସିଂ ଏୱଂନାମୋ ଏୱଂଗୋତ୍ତୋ ଏୱଂୱଣ୍ଣୋ ଏୱମାହାରୋ ଏୱଂସୁଖଦୁକ୍ଖପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ଏୱମାୟୁପରିୟନ୍ତୋ, ସୋ ତତୋ ଚୁତୋ ଅମୁତ୍ର ଉଦପାଦିଂ; ତତ୍ରାପାସିଂ ଏୱଂନାମୋ ଏୱଂଗୋତ୍ତୋ ଏୱଂୱଣ୍ଣୋ ଏୱମାହାରୋ ଏୱଂସୁଖଦୁକ୍ଖପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ଏୱମାୟୁପରିୟନ୍ତୋ, ସୋ ତତୋ ଚୁତୋ ଇଧୂପପନ୍ନୋ’’ତି ଇତି ସାକାରଂ ସଉଦ୍ଦେସଂ ଅନେକୱିହିତଂ ପୁବ୍ବେନିୱାସଂ ଅନୁସ୍ସରତି; ଦିବ୍ବେନ ଚକ୍ଖୁନା ୱିସୁଦ୍ଧେନ ଅତିକ୍କନ୍ତମାନୁସକେନ [ଅତିକ୍କନ୍ତମାନୁସ୍ସକେନ (କ।)] ସତ୍ତେ ପସ୍ସତି ଚୱମାନେ ଉପପଜ୍ଜମାନେ ହୀନେ ପଣୀତେ ସୁୱଣ୍ଣେ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣେ, ସୁଗତେ ଦୁଗ୍ଗତେ ୟଥାକମ୍ମୂପଗେ ସତ୍ତେ ପଜାନାତି – ‘‘ଇମେ ୱତ ଭୋନ୍ତୋ ସତ୍ତା କାୟଦୁଚ୍ଚରିତେନ ସମନ୍ନାଗତା ୱଚୀଦୁଚ୍ଚରିତେନ ସମନ୍ନାଗତା ମନୋଦୁଚ୍ଚରିତେନ ସମନ୍ନାଗତା ଅରିୟାନଂ ଉପୱାଦକା ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠିକା ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠିକମ୍ମସମାଦାନା, ତେ କାୟସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ଅପାୟଂ ଦୁଗ୍ଗତିଂ ୱିନିପାତଂ ନିରୟଂ ଉପପନ୍ନା, ଇମେ ୱା ପନ ଭୋନ୍ତୋ ସତ୍ତା କାୟସୁଚରିତେନ ସମନ୍ନାଗତା ୱଚୀସୁଚରିତେନ ସମନ୍ନାଗତା ମନୋସୁଚରିତେନ ସମନ୍ନାଗତା ଅରିୟାନଂ ଅନୁପୱାଦକା ସମ୍ମାଦିଟ୍ଠିକା ସମ୍ମାଦିଟ୍ଠିକମ୍ମସମାଦାନା, ତେ କାୟସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ସୁଗତିଂ ସଗ୍ଗଂ ଲୋକଂ ଉପପନ୍ନା’’ତି ଇତି ଦିବ୍ବେନ ଚକ୍ଖୁନା ୱିସୁଦ୍ଧେନ ଅତିକ୍କନ୍ତମାନୁସକେନ ସତ୍ତେ ପସ୍ସତି ଚୱମାନେ ଉପପଜ୍ଜମାନେ ହୀନେ ପଣୀତେ ସୁୱଣ୍ଣେ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣେ ସୁଗତେ ଦୁଗ୍ଗତେ ୟଥାକମ୍ମୂପଗେ ସତ୍ତେ ପଜାନାତି; ଆସୱାନଞ୍ଚ ଖୟା ଅନାସୱଂ ଚେତୋୱିମୁତ୍ତିଂ ପଞ୍ଞାୱିମୁତ୍ତିଂ ଦିଟ୍ଠେୱ ଧମ୍ମେ ସୟଂ ଅଭିଞ୍ଞା ସଚ୍ଛିକତ୍ୱା ଉପସମ୍ପଜ୍ଜ ୱିହରତି।

ସତ୍ତହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନୟଧରୋ ସୋଭତି – ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଅନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି,

ସୀଲଓା ହୋତି…ପେ… ସମାଦାୟ ସିକ୍ଖତି ସିକ୍ଖାପଦେସୁ, ଚତୁନ୍ନଂ ଝାନାନଂ ଆଭିଚେତସିକାନଂ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମସୁଖୱିହାରାନଂ ନିକାମଲାଭୀ ହୋତି ଅକିଚ୍ଛଲାଭୀ ଅକସିରଲାଭୀ, ଆସୱାନଞ୍ଚ ଖଯା ଅନାସୱଂ ଚେତୋୱିମୁତ୍ତିଂ ପଞ୍ଞାୱିମୁତ୍ତିଂ ଦିଟ୍ଠେୱ ଧମ୍ମେ ସଯଂ ଅଭିଞ୍ଞା ସଚ୍ଛିକତ୍ୱା ଉପସମ୍ପଜ୍ଜ ୱିହରତି।

ଅପରେହିପି ସତ୍ତହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ। ସୋଭତି – ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଅନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ବହୁସ୍ସୁତୋ ହୋତି…ପେ… ଦିଟ୍ଠିଯା ସୁପ୍ପଟିୱିଦ୍ଧୋ ଚତୁନ୍ନଂ ଝାନାନଂ ଆଭିଚେତସିକାନଂ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମସୁଖୱିହାରାନଂ ନିକାମଲାଭୀ ହୋତି ଅକିଚ୍ଛଲାଭୀ ଅକସିରଲାଭୀ, ଆସୱାନଞ୍ଚ ଖଯା ଅନାସୱଂ ଚେତୋୱିମୁତ୍ତିଂ ପଞ୍ଞାୱିମୁତ୍ତିଂ ଦିଟ୍ଠେୱ ଧମ୍ମେ ସଯଂ ଅଭିଞ୍ଞା ସଚ୍ଛିକତ୍ୱା ଉପସମ୍ପଜ୍ଜ ୱିହରତି।

ଅପରେହିପି ସତ୍ତହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ସୋଭତି – ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଅନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଉଭଯାନି ଖୋ ପନସ୍ସ ପାତିମୋକ୍ଖାନି ୱିତ୍ଥାରେନ ସ୍ୱାଗତାନି ହୋନ୍ତି ସୁୱିଭତ୍ତାନି ସୁପ୍ପୱତ୍ତୀନି ସୁୱିନିଚ୍ଛିତାନି ସୁତ୍ତସୋ ଅନୁବ୍ୟଞ୍ଜନସୋ, ଚତୁନ୍ନଂ ଝାନାନଂ ଆଭିଚେତସିକାନଂ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମସୁଖୱିହାରାନଂ ନିକାମଲାଭୀ ହୋତି ଅକିଚ୍ଛଲାଭୀ ଅକସିରଲାଭୀ, ଆସୱାନଞ୍ଚ ଖଯା ଅନାସୱଂ ଚେତୋୱିମୁତ୍ତିଂ ପଞ୍ଞାୱିମୁତ୍ତିଂ ଦିଟ୍ଠେୱ ଧମ୍ମେ ସଯଂ ଅଭିଞ୍ଞା ସଚ୍ଛିକତ୍ୱା ଉପସମ୍ପଜ୍ଜ ୱିହରତି।

ଅପରେହିପି ସତ୍ତହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ସୋଭତି – ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି; ଅନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି; ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି; ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି; ଅନେକୱିହିତଂ ପୁବ୍ବେନିୱାସଂ ଅନୁସ୍ସରତି, ସେଯ୍ୟଥିଦଂ – ଏକମ୍ପି ଜାତିଂ ଦ୍ୱେପି ଜାତିଯୋ…ପେ… ଇତି ସାକାରଂ ସଉଦ୍ଦେସଂ ଅନେକୱିହିତଂ ପୁବ୍ବେନିୱାସଂ ଅନୁସ୍ସରତି, ଦିବ୍ବେନ ଚକ୍ଖୁନା ୱିସୁଦ୍ଧେନ ଅତିକ୍କନ୍ତମାନୁସକେନ ସତ୍ତେ ପସ୍ସତି ଚୱମାନେ ଉପପଜ୍ଜମାନେ ହୀନେ ପଣୀତେ ସୁୱଣ୍ଣେ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣେ ସୁଗତେ ଦୁଗ୍ଗତେ ଯଥାକମ୍ମୂପଗେ ସତ୍ତେ ପଜାନାତି…ପେ… ଇତି ଦିବ୍ବେନ ଚକ୍ଖୁନା ୱିସୁଦ୍ଧେନ ଅତିକ୍କନ୍ତମାନୁସକେନ ସତ୍ତେ ପସ୍ସତି ଚୱମାନେ ଉପପଜ୍ଜମାନେ ହୀନେ ପଣୀତେ ସୁୱଣ୍ଣେ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣେ ସୁଗତେ ଦୁଗ୍ଗତେ ଯଥାକମ୍ମୂପଗେ ସତ୍ତେ ପଜାନାତି; ଆସୱାନଞ୍ଚ ଖଯା ଅନାସୱଂ ଚେତୋୱିମୁତ୍ତିଂ ପଞ୍ଞାୱିମୁତ୍ତିଂ ଦିଟ୍ଠେୱ ଧମ୍ମେ ସଯଂ ଅଭିଞ୍ଞା ସଚ୍ଛିକତ୍ୱା ଉପସମ୍ପଜ୍ଜ ୱିହରତି।

[ଦୀ। ନି। ୩।୩୩୦] ସତ୍ତ ଅସଦ୍ଧମ୍ମା – ଅସ୍ସଦ୍ଧୋ ହୋତି, ଅହିରିକୋ ହୋତି, ଅନୋତ୍ତପ୍ପୀ ହୋତି, ଅପ୍ପସ୍ସୁତୋ ହୋତି, କୁସୀତୋ ହୋତି, ମୁଟ୍ଠସ୍ସତି ହୋତି, ଦୁପ୍ପଞ୍ଞୋ ହୋତି।

[ଦୀ। ନି। ୩।୩୩୦] ସତ୍ତ ସଦ୍ଧମ୍ମା – ସଦ୍ଧୋ ହୋତି, ହିରିମା ହୋତି, ଓତ୍ତପ୍ପୀ ହୋତି, ବହୁସ୍ସୁତୋ ହୋତି, ଆରଦ୍ଧୱୀରିଯୋ ହୋତି, ଉପଟ୍ଠିତସ୍ସତି ହୋତି, ପଞ୍ଞୱା ହୋତୀତି।

ସତ୍ତକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଆପତ୍ତି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା, ୱିନୀତା ସାମୀଚିପି ଚ;

ଅଧମ୍ମିକା ଧମ୍ମିକା ଚ, ଅନାପତ୍ତି ଚ ସତ୍ତାହଂ।

ଆନିସଂସା ପରମାନି, ଅରୁଣସମଥେନ ଚ;

କପ୍ପା ଆମକଧଞ୍ଞା ଚ, ତିରିଯଂ ଗଣଭୋଜନେ।

ସତ୍ତାହପରମଂ ଆଦାଯ, ସମାଦାଯ ତଥେୱ ଚ;

ନ ହୋତି ହୋତି ହୋତି ଚ, ଅଧମ୍ମା ଧମ୍ମିକାନି ଚ।

ଚତୁରୋ ୱିନଯଧରା, ଚତୁଭିକ୍ଖୁ ଚ ସୋଭନେ;

ସଓ ଚେୱ ଅସଦ୍ଧମ୍ମା, ସଓ ସଦ୍ଧମ୍ମା ଦେସିତାତି।

୮। ଅଟ୍ଠକୱାରୋ

୩୨୮। ଅଟ୍ଠାନିସଂସେ ସମ୍ପସ୍ସମାନେନ ନ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଆପତ୍ତିଯା ଅଦସ୍ସନେ ଉକ୍ଖିପିତବ୍ବୋ। ଅଟ୍ଠାନିସଂସେ ସମ୍ପସ୍ସମାନେନ ପରେସମ୍ପି ସଦ୍ଧାଯ ସା ଆପତ୍ତି ଦେସେତବ୍ବା। ଅଟ୍ଠ ଯାୱତତିଯକା। ଅଟ୍ଠହାକାରେହି କୁଲାନି ଦୂସେତି। ଅଟ୍ଠ ମାତିକା ଚୀୱରସ୍ସ ଉପ୍ପାଦାଯ। ଅଟ୍ଠ ମାତିକା କଥିନସ୍ସ ଉବ୍ଭାରାଯ। ଅଟ୍ଠ ପାନାନି। [ଚୂଳୱ। ୩୪୮; ଅ। ନି। ୮।୭] ଅଟ୍ଠହି ଅସଦ୍ଧମ୍ମେହି ଅଭିଭୂତୋ ପରିଯାଦିନ୍ନଚିତ୍ତୋ ଦେୱଦତ୍ତୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ । ଅଟ୍ଠ ଲୋକଧମ୍ମା। ଅଟ୍ଠ ଗରୁଧମ୍ମା। ଅଟ୍ଠ ପାଟିଦେସନୀଯା। ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକୋ ମୁସାୱାଦୋ । ଅଟ୍ଠ ଉପୋସଥଙ୍ଗାନି। ଅଟ୍ଠ ଦୂତେଯ୍ୟଙ୍ଗାନି। ଅଟ୍ଠ ତିତ୍ଥିଯୱତ୍ତାନି। ଅଟ୍ଠ ଅଚ୍ଛରିଯା ଅବ୍ଭୁତଧମ୍ମା ମହାସମୁଦ୍ଦେ। ଅଟ୍ଠ ଅଚ୍ଛରିଯା ଅବ୍ଭୁତଧମ୍ମା ଇମସ୍ମିଂ ଧମ୍ମୱିନଯେ। ଅଟ୍ଠ ଅନତିରିତ୍ତା। ଅଟ୍ଠ ଅତିରିତ୍ତା। ଅଟ୍ଠମେ ଅରୁଣୁଗ୍ଗମନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି। ଅଟ୍ଠ ପାରାଜିକା। ଅଟ୍ଠମଂ ୱତ୍ଥୁଂ ପରିପୂରେନ୍ତୀ ନାସେତବ୍ବା। ଅଟ୍ଠମଂ ୱତ୍ଥୁଂ ପରିପୂରେନ୍ତିଯା ଦେସିତାପି ଅଦେସିତା ହୋତି। ଅଟ୍ଠୱାଚିକା ଉପସମ୍ପଦା। ଅଟ୍ଠନ୍ନଂ ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠାତବ୍ବଂ। ଅଟ୍ଠନ୍ନଂ ଆସନଂ ଦାତବ୍ବଂ। ଉପାସିକା ଅଟ୍ଠ ୱରାନି ଯାଚତି। ଅଟ୍ଠହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁନୋୱାଦକୋ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ [ସମ୍ମନିତବ୍ବୋ (କ।)]। ଅଟ୍ଠାନିସଂସା ୱିନଯଧରେ। ଅଟ୍ଠ ପରମାନି। ତସ୍ସପାପିଯସିକକମ୍ମକତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅଟ୍ଠସୁ ଧମ୍ମେସୁ ସମ୍ମା ୱତ୍ତିତବ୍ବଂ। ଅଟ୍ଠ ଅଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନି ଅଟ୍ଠ ଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନୀତି।

ଅଟ୍ଠକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ନ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପରେସମ୍ପି, ଯାୱତତିଯଦୂସନା;

ମାତିକା କଥିନୁବ୍ଭାରା, ପାନା ଅଭିଭୂତେନ ଚ।

ଲୋକଧମ୍ମା ଗରୁଧମ୍ମା, ପାଟିଦେସନୀଯା ମୁସା;

ଉପୋସଥା ଚ ଦୂତଙ୍ଗା, ତିତ୍ଥିଯା ସମୁଦ୍ଦେପି ଚ।

ଅବ୍ଭୁତା ଅନତିରିତ୍ତଂ, ଅତିରିତ୍ତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ;

ପାରାଜିକଟ୍ଠମଂ ୱତ୍ଥୁ, ଅଦେସିତୂପସମ୍ପଦା।

ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠାନାସନଞ୍ଚେୱ, ୱରଂ ଓୱାଦକେନ ଚ;

ଆନିସଂସା ପରମାନି, ଅଟ୍ଠଧମ୍ମେସୁ ୱତ୍ତନା;

ଅଧମ୍ମିକା ଧମ୍ମିକା ଚ, ଅଟ୍ଠକା ସୁପ୍ପକାସିତାତି।

୯। ନୱକୱାରୋ

୩୨୯। ନୱ ଆଘାତୱତ୍ଥୂନି। ନୱ ଆଘାତପଟିୱିନଯା। ନୱ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି। ନୱ ପଠମାପତ୍ତିକା। ନୱହି ସଙ୍ଘୋ ଭିଜ୍ଜତି। ନୱ ପଣୀତଭୋଜନାନି । ନୱମଂସେହି ଦୁକ୍କଟଂ। ନୱ ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସା। ନୱ ପରମାନି। ନୱ ତଣ୍ହାମୂଲକା ଧମ୍ମା। ନୱ ୱିଧମାନା। ନୱ ଚୀୱରାନି ଅଧିଟ୍ଠାତବ୍ବାନି। ନୱ ଚୀୱରାନି ନ ୱିକପ୍ପେତବ୍ବାନି। ଦୀଘସୋ ନୱ ୱିଦତ୍ଥିଯୋ ସୁଗତୱିଦତ୍ଥିଯା। ନୱ ଅଧମ୍ମିକାନି ଦାନାନି। ନୱ ଅଧମ୍ମିକା ପଟିଗ୍ଗହା। ନୱ ଅଧମ୍ମିକା ପରିଭୋଗା – ତୀଣି ଧମ୍ମିକାନି ଦାନାନି, ତଯୋ ଧମ୍ମିକା ପଟିଗ୍ଗହା, ତଯୋ ଧମ୍ମିକା ପରିଭୋଗା। ନୱ ଅଧମ୍ମିକା ସଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ [ପଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ (ସବ୍ବତ୍ଥ) ଅଟ୍ଠକଥା ଚ ସମଥକ୍ଖନ୍ଧକେ କଣ୍ହପକ୍ଖନୱକଞ୍ଚ ଓଲୋକେତବ୍ବଂ]। ନୱ ଧମ୍ମିକା ସଞ୍ଞତ୍ତିଯୋ। ଅଧମ୍ମକମ୍ମେ ଦ୍ୱେ ନୱକାନି। ଧମ୍ମକମ୍ମେ ଦ୍ୱେ

ନୱକାନି। ନୱ ଅଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନି। ନୱ ଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନୀତି।

ନୱକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଆଘାତୱତ୍ଥୁୱିନୟା, ୱିନୀତା ପଠମେନ ଚ;

ଭିଜ୍ଜତି ଚ ପଣୀତଞ୍ଚ, ମଂସୁଦ୍ଦେସପରମାନି ଚ।

ତଣ୍ହା ମାନା ଅଧିଟ୍ଠାନା, ୱିକପ୍ପେ ଚ ୱିଦତ୍ଥିୟୋ;

ଦାନା ପଟିଗ୍ଗହା ଭୋଗା, ତିୱିଧା ପୁନ ଧମ୍ମିକା।

ଅଧମ୍ମଧମ୍ମସଞ୍ଞତ୍ତି, ଦୁୱେ ଦ୍ୱେ ନୱକାନି ଚ;

ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନି, ଅଧମ୍ମଧମ୍ମିକାନି ଚାତି।

୧୦। ଦସକୱାରୋ

୩୩୦। ଦସ ଆଘାତୱତ୍ଥୂନି। ଦସ ଆଘାତପଟିୱିନୟା। ଦସ ୱିନୀତୱତ୍ଥୂନି। ଦସୱତ୍ଥୁକା ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠି। ଦସୱତ୍ଥୁକା ସମ୍ମାଦିଟ୍ଠି। ଦସ ଅନ୍ତଗ୍ଗାହିକା ଦିଟ୍ଠି। ଦସ ମିଚ୍ଛତ୍ତା। ଦସ ସମ୍ମତ୍ତା। ଦସ ଅକୁସଲକମ୍ମପଥା। ଦସ କୁସଲକମ୍ମପଥା। ଦସ ଅଧମ୍ମିକା ସଲାକଗ୍ଗାହା। ଦସ ଧମ୍ମିକା ସଲାକଗ୍ଗାହା। ସାମଣେରାନଂ ଦସ ସିକ୍ଖାପଦାନି। ଦସହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସାମଣେରୋ ନାସେତବ୍ବୋ।

ଦସହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନୟଧରୋ ବାଲୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଅତ୍ତନୋ ଭାସପରିୟନ୍ତଂ ନ ଉଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ପରସ୍ସ ଭାସପରିୟନ୍ତଂ ନ ଉଗ୍ଗଣ୍ହାତି , ଅତ୍ତନୋ ଭାସପରିୟନ୍ତଂ ଅନୁଗ୍ଗହେତ୍ୱା ପରସ୍ସ ଭାସପରିୟନ୍ତଂ ଅନୁଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଅଧମ୍ମେନ କାରେତି, ଅପ୍ପଟିଞ୍ଞାୟ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିୟା ମୂଲଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିସମୁଦୟଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିନିରୋଧଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିନିରୋଧଗାମିନିଂ ପଟିପଦଂ ନ ଜାନାତି।

ଦସହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନୟଧରୋ ପଣ୍ଡିତୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଅତ୍ତନୋ ଭାସପରିୟନ୍ତଂ ଉଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ପରସ୍ସ ଭାସପରିୟନ୍ତଂ ଉଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଅତ୍ତନୋ ଭାସପରିୟନ୍ତଂ ଉଗ୍ଗହେତ୍ୱା ପରସ୍ସ ଭାସପରିୟନ୍ତଂ ଉଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଧମ୍ମେନ କାରେତି, ପଟିଞ୍ଞାୟ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିୟା ମୂଲଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିସମୁଦୟଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିନିରୋଧଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିନିରୋଧଗାମିନିଂ ପଟିପଦଂ ଜାନାତି।

ଅପରେହିପି ଦସହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନୟଧରୋ ବାଲୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଅଧିକରଣଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ମୂଲଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସମୁଦୟଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣନିରୋଧଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣନିରୋଧଗାମିନିଂ ପଟିପଦଂ ନ ଜାନାତି, ୱତ୍ଥୁଂ ନ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ [ଉଦ୍ଦାନଂ (କ।)] ନ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି , ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ନ ଜାନାତି।

ଦସହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନୟଧରୋ ପଣ୍ଡିତୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଅଧିକରଣଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ମୂଲଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସମୁଦୟଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣନିରୋଧଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣନିରୋଧଗାମିନିଂ ପଟିପଦଂ ଜାନାତି, ୱତ୍ଥୁଂ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ଜାନାତି।

ଅପରେହିପି ଦସହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନୟଧରୋ ବାଲୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି – ଞତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଞତ୍ତିୟା କରଣଂ ନ ଜାନାତି, ନ ପୁବ୍ବକୁସଲୋ ହୋତି, ନ ଅପରକୁସଲୋ ହୋତି, ଅକାଲଞ୍ଞୂ ଚ ହୋତି, ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଆଚରିୟପରମ୍ପରା ଖୋ ପନସ୍ସ ନ ସୁଗ୍ଗହିତା ହୋତି ନ ସୁମନସିକତା ନ ସୂପଧାରିତା।

ଦସହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ପଣ୍ଡିତୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଘଂ ଗଚ୍ଛତି – ଞତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଞତ୍ତିଯା କରଣଂ ଜାନାତି, ପୁବ୍ବକୁସଲୋ ହୋତି, ଅପରକୁସଲୋ ହୋତି, କାଲଞ୍ଞୂ ଚ ହୋତି, ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଆଚରିଯପରମ୍ପରା ଖୋ ପନସ୍ସ ସୁଗ୍ଗହିତା ହୋତି ସୁମନସିକତା ସୂପଧାରିତା।

ଅପରେହିପି ଦସହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ବାଲୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଘଂ ଗଚ୍ଛତି – ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଉଭଯାନି ଖୋ ପନସ୍ସ ପାତିମୋକ୍ଖାନି ୱିତ୍ଥାରେନ ନ ସ୍ୱାଗତାନି ହୋନ୍ତି ନ ସୁୱିଭତ୍ତାନି ନ ସୁପ୍ପୱତ୍ତୀନି ନ ସୁୱିନିଚ୍ଛିତାନି ସୁତ୍ତସୋ ଅନୁବ୍ୟଞ୍ଜନସୋ , ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣେ ଚ ନ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି।

ଦସହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ୱିନଯଧରୋ ପଣ୍ଡିତୋ ତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଘଂ ଗଚ୍ଛତି – ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଉଭଯାନି ଖୋ ପନସ୍ସ ପାତିମୋକ୍ଖାନି ୱିତ୍ଥାରେନ ସ୍ୱାଗତାନି ହୋନ୍ତି ସୁୱିଭତ୍ତାନି ସୁପ୍ପୱତ୍ତୀନି ସୁୱିନିଚ୍ଛିତାନି ସୁତ୍ତସୋ ଅନୁବ୍ୟଞ୍ଜନସୋ, ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣେ ଚ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି।

[ଅ। ନି। ୧୦।୩୩] ଦସହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାଯ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। ଦସ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦସ ଆଦୀନୱା ରାଜନ୍ତେପୁରପ୍ପୱେସନେ। ଦସ ଦାନୱତ୍ଥୂନି। ଦସ ରତନାନି। ଦସୱଗ୍ଗୋ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘୋ। ଦସୱଗ୍ଗେନ ଗଣେନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ। ଦସ ପଂସୁକୂଲାନି। ଦସ ଚୀୱରଧାରଣା [ଚୀୱରଧାରଣାନି (ସ୍ଯା।)]। ଦସାହପରମଂ ଅତିରେକଚୀୱରଂ ଧାରେତବ୍ବଂ । ଦସ ସୁକ୍କାନି। ଦସ ଇତ୍ଥିଯୋ। ଦସ ଭରିଯାଯୋ। ୱେସାଲିଯା ଦସ ୱତ୍ଥୂନି ଦୀପେନ୍ତି। ଦସ ପୁଗ୍ଗଲା ଅୱନ୍ଦିଯା। ଦସ ଅକ୍କୋସୱତ୍ଥୂନି। ଦସହାକାରେହି ପେସୁଞ୍ଞଂ ଉପସଂହରତି। ଦସ ସେନାସନାନି। ଦସ ୱରାନି ଯାଚିଂସୁ। ଦସ ଅଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନି। ଦସ ଧମ୍ମିକାନି ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନାନି। ଦସାନିସଂସା ଯାଗୁଯା। ଦସ ମଂସା ଅକପ୍ପିଯା। ଦସ ପରମାନି। ଦସୱସ୍ସେନ ଭିକ୍ଖୁନା ବ୍ୟତ୍ତେନ ପଟିବଲେନ ପବ୍ବାଜେତବ୍ବଂ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ। ଦସୱସ୍ସାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ବ୍ୟତ୍ତାଯ ପଟିବଲାଯ ପବ୍ବାଜେତବ୍ବଂ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ ସାମଣେରୀ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବା। ଦସୱସ୍ସାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ବ୍ୟତ୍ତାଯ ପଟିବଲାଯ ୱୁଟ୍ଠାପନସମ୍ମୁତି ସାଦିତବ୍ବା। ଦସୱସ୍ସାଯ ଗିହିଗତାଯ ସିକ୍ଖା ଦାତବ୍ବାତି।

ଦସକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଆଘାତଂ ୱିନଯଂ ୱତ୍ଥୁ, ମିଚ୍ଛା ସମ୍ମା ଚ ଅନ୍ତଗା;

ମିଚ୍ଛତ୍ତା ଚେୱ ସମ୍ମତ୍ତା, ଅକୁସଲା କୁସଲାପି ଚ।

ସଲାକା ଅଧମ୍ମା ଧମ୍ମା, ସାମଣେରା ଚ ନାସନା;

ଭାସାଧିକରଣଞ୍ଚେୱ, ଞତ୍ତିଲହୁକମେୱ ଚ।

ଲହୁକା ଗରୁକା ଏତେ, କଣ୍ହସୁକ୍କା ୱିଜାନଥ;

ଉବ୍ବାହିକା ଚ ସିକ୍ଖା ଚ, ଅନ୍ତେପୁରେ ଚ ୱତ୍ଥୂନି।

ରତନଂ ଦସୱଗ୍ଗୋ ଚ, ତଥେୱ ଉପସମ୍ପଦା;

ପଂସୁକୂଲଧାରଣା ଚ, ଦସାହସୁକ୍କେତ୍ଥିଯୋ।

ଭରିଯା ଦସ ୱତ୍ଥୂନି, ଅୱନ୍ଦିଯକ୍କୋସେନ ଚ;

ପେସୁଞ୍ଞଞ୍ଞେୱ ସେନାନି, ୱରାନି ଚ ଅଧମ୍ମିକା।

ଧମ୍ମିକା ଯାଗୁମଂସା ଚ, ପରମା ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁନୀ;

ୱୁଟ୍ଠାପନା ଗିହିଗତା, ଦସକା ସୁପ୍ପକାସିତାତି।

୧୧। ଏକାଦସକୱାରୋ

୩୩୧। ଏକାଦ ପୁଗ୍ଗଲା ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନା ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବା, ଉପସମ୍ପନ୍ନା ନାସେତବ୍ବା। ଏକାଦସ ପାଦୁକା ଅକପ୍ପିଯା। ଏକାଦସ ପତ୍ତା ଅକପ୍ପିଯା। ଏକାଦସ ଚୀୱରାନି ଅକପ୍ପିଯାନି। ଏକାଦସ ଯାୱତତିଯକା। ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଏକାଦସ ଅନ୍ତରାଯିକା ଧମ୍ମା ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବା। ଏକାଦସ ଚୀୱରାନି ଅଧିଟ୍ଠାତବ୍ବାନି। ଏକାଦସ ଚୀୱରାନି ନ ୱିକପ୍ପେତବ୍ବାନି। ଏକାଦସେ ଅରୁଣୁଗ୍ଗମନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି। ଏକାଦସ ଗଣ୍ଠିକା କପ୍ପିଯା। ଏକାଦସ ୱିଧା [ୱୀଥା (ସ୍ଯା।)] କପ୍ପିଯା। ଏକାଦସ ପଥୱୀ ଅକପ୍ପିଯା। ଏକାଦସ ପଥୱୀ କପ୍ପିଯା। ଏକାଦସ ନିସ୍ସଯପଟିପ୍ପସ୍ସଦ୍ଧିଯୋ। ଏକାଦସ ପୁଗ୍ଗଲା ଅୱନ୍ଦିଯା। ଏକାଦସ ପରମାନି। ଏକାଦସ ୱରାନି ଯାଚିଂସୁ। ଏକାଦସ ସୀମାଦୋସା। ଅକ୍କୋସକପରିଭାସକେ ପୁଗ୍ଗଲେ ଏକାଦସାଦୀନୱା ପାଟିକଙ୍ଖା। [ଅ। ନି। ୧୧। ୧୫; ମି। ପ। ୪।୪।୬] ମେତ୍ତାଯ ଚେତୋୱିମୁତ୍ତିଯା ଆସେୱିତାଯ ଭାୱିତାଯ ବହୁଲୀକତାଯ ଯାନୀକତାଯ ୱତ୍ଥୁକତାଯ ଅନୁଟ୍ଠିତାଯ ପରିଚିତାଯ ସୁସମାରଦ୍ଧାଯ ଏକାଦସାନିସଂସା ପାଟିକଙ୍ଖା । ସୁଖଂ ସୁପତି, ସୁଖଂ ପଟିବୁଜ୍ଝତି, ନ ପାପକଂ ସୁପିନଂ ପସ୍ସତି, ମନୁସ୍ସାନଂ ପିଯୋ ହୋତି, ଅମନୁସ୍ସାନଂ ପିଯୋ ହୋତି, ଦେୱତା ରକ୍ଖନ୍ତି, ନାସ୍ସ ଅଗ୍ଗି ୱା ୱିସଂ ୱା ସତ୍ଥଂ ୱା କମତି, ତୁୱଟଂ ଚିତ୍ତଂ ସମାଧିଯତି, ମୁଖୱଣ୍ଣୋ ୱିପ୍ପସୀଦତି, ଅସମ୍ମୂଳ୍ହୋ କାଲଙ୍କରୋତି, ଉତ୍ତରି ଅପ୍ପଟିୱିଜ୍ଝନ୍ତୋ ବ୍ରହ୍ମଲୋକୂପଗୋ ହୋତି – ମେତ୍ତାଯ ଚେତୋୱିମୁତ୍ତିଯା ଆସେୱିତାଯ ଭାୱିତାଯ ବହୁଲୀକତାଯ ଯାନୀକତାଯ ୱତ୍ଥୁକତାଯ ଅନୁଟ୍ଠିତାଯ ପରିଚିତାଯ ସୁସମାରଦ୍ଧାଯ ଇମେ ଏକାଦସାନିସଂସା ପାଟିକଙ୍ଖାତି।

ଏକାଦସକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ନାସେତବ୍ବା ପାଦୁକା ଚ, ପତ୍ତା ଚ ଚୀୱରାନି ଚ;

ତତିଯା ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବା ଚ, ଅଧିଟ୍ଠାନୱିକପ୍ପନା।

ଅରୁଣା ଗଣ୍ଠିକା ୱିଧା, ଅକପ୍ପିଯା ଚ କପ୍ପିଯଂ;

ନିସ୍ସଯାୱନ୍ଦିଯା ଚେୱ, ପରମାନି ୱରାନି ଚ;

ସୀମାଦୋସା ଚ ଅକ୍କୋସା, ମେତ୍ତାଯେକାଦସା କତାତି।

ଏକୁତ୍ତରିକନଯୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଏକକା ଚ ଦୁକା ଚେୱ, ତିକା ଚ ଚତୁପଞ୍ଚକା;

ଛସତ୍ତଟ୍ଠନୱକା ଚ, ଦସ ଏକାଦସାନି ଚ।

ହିତାଯ ସବ୍ବସତ୍ତାନଂ, ଞାତଧମ୍ମେନ ତାଦିନା;

ଏକୁତ୍ତରିକା ୱିମଲା, ମହାୱୀରେନ ଦେସିତାତି।

ଏକୁଓରିକନଯୋ ନିଟ୍ଟିତୋ।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ଉପୋସଥାଦିପୁଚ୍ଛାୱିସ୍ସଜ୍ଜନା

ଆଦିମଜ୍ଝନ୍ତପୁଚ୍ଛନଂ

୩୩୨। ଉପୋସଥକମ୍ମସ୍ସ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ପୱାରଣାକମ୍ମସ୍ସ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ତଜ୍ଜନୀୟକମ୍ମସ୍ସ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ନିୟସ୍ସକମ୍ମସ୍ସ…ପେ… ପବ୍ବାଜନୀୟକମ୍ମସ୍ସ…ପେ… ପଟିସାରଣୀୟକମ୍ମସ୍ସ…ପେ… ଉକ୍ଖେପନୀୟକମ୍ମସ୍ସ…ପେ… ପରିୱାସଦାନସ୍ସ…ପେ… ମୂଲାୟପଟିକସ୍ସନାୟ…ପେ… ମାନତ୍ତଦାନସ୍ସ…ପେ… ଅବ୍ଭାନସ୍ସ…ପେ… ଉପସମ୍ପଦାକମ୍ମସ୍ସ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ତଜ୍ଜନୀୟକମ୍ମସ୍ସ ପଟିପ୍ପସ୍ସଦ୍ଧିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ନିୟସ୍ସକମ୍ମସ୍ସ ପଟିପ୍ପସ୍ସଦ୍ଧିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ପବ୍ବାଜନୀୟକମ୍ମସ୍ସ ପଟିପ୍ପସ୍ସଦ୍ଧିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ପଟିସାରଣୀୟକମ୍ମସ୍ସ ପଟିପ୍ପସ୍ସଦ୍ଧିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ଉକ୍ଖେପନୀୟକମ୍ମସ୍ସ ପଟିପ୍ପସ୍ସଦ୍ଧିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ସତିୱିନୟସ୍ସ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ଅମୂଳ୍ହୱିନୟସ୍ସ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ତସ୍ସପାପିୟସିକାୟ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ତିଣୱତ୍ଥାରକସ୍ସ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ଭିକ୍ଖୁନୋୱାଦକସମ୍ମୁତିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ତିଚୀୱରେନ ଅୱିପ୍ପୱାସସମ୍ମୁତିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ସନ୍ଥତସମ୍ମୁତିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ରୂପିୟଛଡ୍ଡକସମ୍ମୁତିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ସାଟିୟଗ୍ଗାହାପକସମ୍ମୁତିୟୋ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ପତ୍ତଗ୍ଗାହାପକସମ୍ମୁତିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ଦଣ୍ଡସମ୍ମୁତିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ସିକ୍କାସମ୍ମୁତିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ଦଣ୍ଡସିକ୍କାସମ୍ମୁତିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ?

ଆଦିମଜ୍ଝନ୍ତୱିସ୍ସଜ୍ଜନା

୩୩୩। ଉପୋସଥକମ୍ମସ୍ସ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନନ୍ତି? ଉପୋସଥକମ୍ମସ୍ସ ସାମଗ୍ଗୀ ଆଦି, କିରିୟା ମଜ୍ଝେ, ନିଟ୍ଠାନଂ ପରିୟୋସାନଂ।

ପୱାରଣାକମ୍ମସ୍ସ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନନ୍ତି? ପୱାରଣାକମ୍ମସ୍ସ ସାମଗ୍ଗୀ ଆଦି, କିରିୟା ମଜ୍ଝେ, ନିଟ୍ଠାନଂ ପରିୟୋସାନଂ।

ତଜ୍ଜନୀୟକମ୍ମସ୍ସ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନନ୍ତି? ତଜ୍ଜନୀୟକମ୍ମସ୍ସ ୱତ୍ଥୁ ଚ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଚ ଆଦି, ଞତ୍ତି ମଜ୍ଝେ, କମ୍ମୱାଚା ପରିୟୋସାନଂ।

ନିୟସ୍ସକମ୍ମସ୍ସ…ପେ… ପବ୍ବାଜନୀୟକମ୍ମସ୍ସ…ପେ… ପଟିସାରଣୀୟକମ୍ମସ୍ସ…ପେ… ଉକ୍ଖେପନୀୟକମ୍ମସ୍ସ…ପେ… ପରିୱାସଦାନସ୍ସ…ପେ… ମୂଲାୟପଟିକସ୍ସନାୟ…ପେ… ମାନତ୍ତଦାନସ୍ସ…ପେ… ଅବ୍ଭାନସ୍ସ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନନ୍ତି? ଅବ୍ଭାନସ୍ସ ୱତ୍ଥୁ ଚ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଚ ଆଦି, ଞତ୍ତି ମଜ୍ଝେ, କମ୍ମୱାଚା ପରିୟୋସାନଂ।

ଉପସମ୍ପଦାକମ୍ମସ୍ସ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନନ୍ତି? ଉପସମ୍ପଦାକମ୍ମସ୍ସ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଆଦି, ଞତ୍ତି ମଜ୍ଝେ, କମ୍ମୱାଚା ପରିୟୋସାନଂ।

ତଜ୍ଜନୀୟକମ୍ମସ୍ସ ପଟିପ୍ପସ୍ସଦ୍ଧିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନନ୍ତି? ତଜ୍ଜନୀୟକମ୍ମସ୍ସ ପଟିପ୍ପସ୍ସଦ୍ଧିୟା ସମ୍ମାୱତ୍ତନା ଆଦି, ଞତ୍ତି ମଜ୍ଝେ, କମ୍ମୱାଚା ପରିୟୋସାନଂ।

ନିୟସ୍ସକମ୍ମସ୍ସ…ପେ… ପବ୍ବାଜନୀୟକମ୍ମସ୍ସ…ପେ… ପଟିସାରଣୀୟକମ୍ମସ୍ସ…ପେ… ଉକ୍ଖେପନୀୟକମ୍ମସ୍ସ ପଟିପ୍ପସ୍ସଦ୍ଧିୟା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନନ୍ତି? ଉକ୍ଖେପନୀୟକମ୍ମସ୍ସ ପଟିପ୍ପସ୍ସଦ୍ଧିୟା ସମ୍ମାୱତ୍ତନା ଆଦି, ଞତ୍ତି ମଜ୍ଝେ, କମ୍ମୱାଚା ପରିୟୋସାନଂ।

ସତିୱିନୟସ୍ସ କୋ ଆଦି , କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନନ୍ତି? ସତିୱିନୟସ୍ସ ୱତ୍ଥୁ ଚ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଚ ଆଦି, ଞତ୍ତି ମଜ୍ଝେ, କମ୍ମୱାଚା ପରିୟୋସାନଂ।

ଅମୂଳ୍ହୱିନୟସ୍ସ …ପେ… ତସ୍ସପାପିୟସିକାୟ…ପେ… ତିଣୱତ୍ଥାରକସ୍ସ…ପେ… ଭିକ୍ଖୁନୋୱାଦକସମ୍ମୁତିୟା…ପେ… ତିଚୀୱରେନ ଅୱିପ୍ପୱାସସମ୍ମୁତିୟା…ପେ… ସନ୍ଥତସମ୍ମୁତିୟା…ପେ… ରୂପିୟଛଡ୍ଡକସମ୍ମୁତିୟା…ପେ… ସାଟିୟଗ୍ଗାହାପକସମ୍ମୁତିୟା…ପେ…

ପଓଗ୍ଗାହାପକସମ୍ମୁତିଯା…ପେ… ଦଣ୍ଡସମ୍ମୁତିଯା…ପେ… ସିକ୍ଖାସମ୍ମୁତିଯା…ପେ… ଦଣ୍ଡସିକ୍ଖାସମ୍ମୁତିଯା କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିଯୋସାନନ୍ତି? ଦଣ୍ଡସିକ୍ଖାସମ୍ମୁତିଯା ୱତ୍ଥୁ ଚ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଚ ଆଦି, ଞତ୍ତି ମଜ୍ଝେ, କମ୍ମୱାଚା ପରିଯୋସାନଂ।

ଉପୋସଥାଦିପୁଚ୍ଛାୱିସ୍ସଜ୍ଜନା ନିଟ୍ଠିତା।

ଅତ୍ଥୱସପକରଣଂ

୩୩୪।[ଅ। ନି। ୧୦।୩୩୪; ପରି। ୨୨] ଦସ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ – ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁତାଯ, ସଙ୍ଘଫାସୁତାଯ, ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ, ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁୱିହାରାଯ, ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସୱାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସୱାନଂ ପଟିଘାତାଯ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ, ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାୱାଯ, ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ।

ଯଂ ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁ ତଂ ସଙ୍ଘଫାସୁ। ଯଂ ସଙ୍ଘଫାସୁ ତଂ ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ। ଯଂ ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ ତଂ ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁୱିହାରାଯ। ଯଂ ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁୱିହାରାଯ ତଂ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସୱାନଂ ସଂୱରାଯ। ଯଂ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସୱାନଂ ସଂୱରାଯ ତଂ ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସୱାନଂ ପଟିଘାତାଯ। ଯଂ ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସୱାନଂ ପଟିଘାତାଯ ତଂ ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ। ଯଂ ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ ତଂ ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାୱାଯ। ଯଂ ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାୱାଯ ତଂ ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା। ଯଂ ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା ତଂ ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ।

ଯଂ ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁ ତଂ ସଙ୍ଘଫାସୁ। ଯଂ ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁ ତଂ ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ। ଯଂ ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁ ତଂ ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁୱିହାରାଯ। ଯଂ ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁ ତଂ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସୱାନଂ ସଂୱରାଯ। ଯଂ ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁ ତଂ ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସୱାନଂ ପଟିଘାତାଯ। ଯଂ ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁ ତଂ ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ। ଯଂ ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁ ତଂ ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାୱାଯ। ଯଂ ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁ ତଂ ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା। ଯଂ ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁ ତଂ ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ।

ଯଂ ସଙ୍ଘଫାସୁ ତଂ ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ। ଯଂ ସଙ୍ଘଫାସୁ ତଂ ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁୱିହାରାଯ । ଯଂ ସଙ୍ଘଫାସୁ ତଂ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସୱାନଂ ସଂୱରାଯ। ଯଂ ସଙ୍ଘଫାସୁ ତଂ ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସୱାନଂ ପଟିଘାତାଯ। ଯଂ ସଙ୍ଘଫାସୁ ତଂ ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ। ଯଂ ସଙ୍ଘଫାସୁ ତଂ ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାୱାଯ। ଯଂ ସଙ୍ଘଫାସୁ ତଂ ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା। ଯଂ ସଙ୍ଘଫାସୁ ତଂ ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ। ଯଂ ସଙ୍ଘଫାସୁ ତଂ ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁ।

ଯଂ ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ…ପେ… ଯଂ ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁୱିହାରାଯ… ଯଂ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସୱାନଂ ସଂୱରାଯ… ଯଂ ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସୱାନଂ ପଟିଘାତାଯ… ଯଂ ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ… ଯଂ ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାୱାଯ… ଯଂ ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା… ଯଂ ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ ତଂ ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁ। ଯଂ ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ ତଂ ସଙ୍ଘଫାସୁ। ଯଂ ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ ତଂ ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ। ଯଂ ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ ତଂ ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁୱିହାରାଯ। ଯଂ ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ ତଂ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସୱାନଂ ସଂୱରାଯ। ଯଂ ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ ତଂ ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସୱାନଂ ପଟିଘାତାଯ। ଯଂ ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ ତଂ ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ। ଯଂ ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ ତଂ ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାୱାଯ। ଯଂ ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ ତଂ ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯାତି।

ଅତ୍ଥସତଂ ଧମ୍ମସତଂ, ଦ୍ୱେ ଚ ନିରୁତ୍ତିସତାନି;

ଚତ୍ତାରି ଞାଣସତାନି, ଅତ୍ଥୱସେ ପକରଣେତି।

ଅତ୍ଥୱସପକରଣଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ମହାୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ପଠମଂ ଅଟ୍ଠପୁଚ୍ଛାଯଂ, ପଚ୍ଚଯେସୁ ପୁନଟ୍ଠ ଚ;

ଭିକ୍ଖୂନଂ ସୋଳସ ଏତେ, ଭିକ୍ଖୁନୀନଞ୍ଚ ସୋଳସ।

ପେଯ୍ୟାଲଅନ୍ତରା ଭେଦା, ଏକୁତ୍ତରିକମେୱ ଚ;

ପୱାରଣକ୍ଖନ୍ଧଓସିକା, ମହାୱଗ୍ଗସ୍ସ ସଙ୍ଗହୋତି।

ଅକ୍ଖନ୍ଧକ୍ଖନ୍ଧସପକରଣଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ଗାଥାସଙ୍ଗଣିକଂ

୧. ସତ୍ତନଗରେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତସିକ୍ଖାପଦଂ

୩୩୫.

ଏକଂସଂ ଚୀୱରଂ କତ୍ୱା, ପଗ୍ଗଣ୍ହିତ୍ୱାନ ଅଞ୍ଜଲିଂ;

ଆସୀସମାନରୂପୋୱ [ଆସିଂସମାନରୂପୋୱ (ସୀ. ସ୍ୟା.)], କିସ୍ସ ତ୍ୱଂ ଇଧ ମାଗତୋ.

ଦ୍ୱୀସୁ ୱିନଯେସୁ ଯେ ପଞ୍ଞତ୍ତା;

ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି ଉପୋସଥେସୁ;

କତି ତେ ସିକ୍ଖାପଦା ହୋନ୍ତି;

କତିସୁ ନଗରେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତା.

ଭଦ୍ଦକୋ ତେ ଉମ୍ମଙ୍ଗୋ, ଯୋନିସୋ ପରିପୁଚ୍ଛସି;

ତଗ୍ଘ ତେ ଅହମକ୍ଖିସ୍ସଂ, ଯଥାସି କୁସଲୋ ତଥା.

ଦ୍ୱୀସୁ ୱିନଯେସୁ ଯେ ପଞ୍ଞତ୍ତା;

ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି ଉପୋସଥେସୁ;

ଅଡ୍ଢୁଡ୍ଢସତାନି ତେ ହୋନ୍ତି;

ସତ୍ତସୁ ନଗରେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତା.

କତମେସୁ ସତ୍ତସୁ ନଗରେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତା;

ଇଙ୍ଘ ମେ ତ୍ୱଂ ବ୍ୟାକର ନଂ [ଇଙ୍ଘ ମେ ତଂ ବ୍ୟାକର (କ.)];

ତଂ ୱଚନପଥଂ [ତୱ ୱଚନପଥଂ (ସ୍ୟା.)] ନିସାମଯିତ୍ୱା;

ପଟିପଜ୍ଜେମ ହିତାଯ ନୋ ସିଯା.

ୱେସାଲିଯଂ ରାଜଗହେ, ସାୱତ୍ଥିଯଞ୍ଚ ଆଳୱିଯଂ;

କୋସମ୍ବିଯଞ୍ଚ ସକ୍କେସୁ, ଭଗ୍ଗେସୁ ଚେୱ ପଞ୍ଞତ୍ତା.

କତି ୱେସାଲିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତା, କତି ରାଜଗହେ କତା;

ସାୱତ୍ଥିଯଂ କତି ହୋନ୍ତି, କତି ଆଳୱିଯଂ କତା.

କତି କୋସମ୍ବିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତା, କତି ସକ୍କେସୁ ୱୁଚ୍ଚନ୍ତି;

କତି ଭଗ୍ଗେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତା, ତଂ ମେ ଅକ୍ଖାହି ପୁଚ୍ଛିତୋ।

ଦସ ୱେସାଲିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତା, ଏକୱୀସ ରାଜଗହେ କତା;

ଛଊନ ତୀଣିସତାନି, ସବ୍ବେ ସାୱତ୍ଥିଯଂ କତା।

ଛ ଆଳଵିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତା, ଅଟ୍ଠ କୋସମ୍ବିଯଂ କତା;

ଅଟ୍ଠ ସକ୍କେସୁ ୱୁଚ୍ଚନ୍ତି, ତଯୋ ଭଗ୍ଗେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତା।

ଯେ ୱେସାଲିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତା, ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ [ଯଥାକଥଂ (ସୀ। ସ୍ଯା। ଏୱମୁପରିପି)];

ମେଥୁନୱିଗ୍ଗହୁତ୍ତରି, ଅତିରେକଞ୍ଚ କାଳକଂ।

ଭୂତଂ ପରମ୍ପରଭତ୍ତଂ, ଦନ୍ତପୋନେନ [ଦନ୍ତପୋଣେନ (କ।)] ଅଚେଲକୋ;

ଭିକ୍ଖୁନୀସୁ ଚ ଅକ୍କୋସୋ, ଦସେତେ ୱେସାଲିଯଂ କତା।

ଯେ ରାଜଗହେ ପଞ୍ଞତ୍ତା, ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ଅଦିନ୍ନାଦାନଂ ରାଜଗହେ, ଦ୍ୱେ ଅନୁଦ୍ଧଂସନା ଦ୍ୱେପି ଚ ଭେଦା।

ଅନ୍ତରୱାସକଂ ରୂପିଯଂ ସୁତ୍ତଂ, ଉଜ୍ଝାପନେନ ଚ ପାଚିତପିଣ୍ଡଂ ;

ଗଣଭୋଜନଂ ୱିକାଲେ ଚ, ଚାରିତ୍ତଂ ନହାନଂ ଊନୱୀସତି।

ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା ୱୋସାସନ୍ତି, ଏତେ ରାଜଗହେ କତା;

ଗିରଗ୍ଗଚରିଯା ତତ୍ଥେୱ, ଛନ୍ଦଦାନେନ ଏକୱୀସତି।

ଯେ ସାୱତ୍ଥିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତା, ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ପାରାଜିକାନି ଚତ୍ତାରି, ସଙ୍ଘାଦିସେସା ଭୱନ୍ତି ସୋଳସ।

ଅନିଯତା ଚ ଦ୍ୱେ ହୋନ୍ତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯା ଚତୁୱୀସତି;

ଛପଞ୍ଞାସସତଞ୍ଚେୱ, ଖୁଦ୍ଦକାନି ପୱୁଚ୍ଚନ୍ତି।

ଦସଯେୱ ଚ ଗାରଯ୍ହା, ଦ୍ୱେସତ୍ତତି ଚ ସେଖିଯା;

ଛଊନ ତୀଣିସତାନି, ସବ୍ବେ ସାୱତ୍ଥିଯଂ କତା।

ଯେ ଆଳଵିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତା, ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

କୁଟିକୋସିଯସେୟ୍ଯା ଚ, ଖଣନେ ଗଚ୍ଛ ଦେୱତେ;

ସତ୍ତାଣକଞ୍ଚ ସିଞ୍ଚନ୍ତି, ଛ ଏତେ ଆଳଅୱିଯଂ କତା।

ଯେ କୋସମ୍ବିଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତା, ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ମହାୱିହାରୋ ଦୋୱଚସ୍ସଂ, ଅଞ୍ଞଂ ଦ୍ୱାରଂ ସୁରାଯ ଚ;

ଅନାଦରିଯଂ ସହଧମ୍ମୋ, ପଯୋପାନେନ ଅଟ୍ଠମଂ।

ଯେ ସକ୍କେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତା, ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ଏଳକଲୋମାନି ପତ୍ତୋ ଚ, ଓୱାଦୋ ଚେୱ ଭେସଜ୍ଜଂ।

ସୂଚି ଆରଞ୍ଞିକୋ ଚେୱ, ଅଟ୍ଠେତେ [ଛ ଏତେ (ସବ୍ବତ୍ଥ)] କାପିଲୱତ୍ଥୱେ;

ଉଦକସୁଦ୍ଧିଯା ଓୱାଦୋ, ଭିକ୍ଖୁନୀସୁ ପୱୁଚ୍ଚନ୍ତି।

ଯେ ଭଗ୍ଗେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତା, ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ସମାଦହିତ୍ୱା ୱିସିବ୍ବେନ୍ତି, ସାମିସେନ ସସିତ୍ଥକଂ।

ପାରାଜିକାନି ଚତ୍ତାରି, ସଙ୍ଘାଦିସେସାନି ଭୱନ୍ତି;

ସତ୍ତ ଚ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯାନି, ଅଟ୍ଠ ଦ୍ୱତ୍ତିଂସ ଖୁଦ୍ଦକା।

ଦ୍ୱେ ଗାରଯ୍ହା ତଯୋ ସେକ୍ଖା, ଛପ୍ପଞ୍ଞାସ ସିକ୍ଖାପଦା;

ଛସୁ ନଗରେସୁ ପଞ୍ଞତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

ଛଉନ ତୀଣିସତାନି, ସବ୍ବେ ସାୱତ୍ଥିଯଂ କତା;

କାରୁଣିକେନ ବୁଦ୍ଧେନ, ଗୋତମେନ ଯସସ୍ସିନା।

୨। ଚତୁୱିପତ୍ତିଂ

୩୩୬।

ଯଂ ତଂ [ଯଂ ଯଂ (କ।)] ପୁଚ୍ଛିମ୍ହ ଅକିତ୍ତଯି ନୋ;

ତଂ ତଂ ବ୍ଯାକତଂ ଅନଞ୍ଞଥା;

ଅଞ୍ଞଂ ତଂ ପୁଚ୍ଛାମି ତଦିଙ୍ଘ ବ୍ରୂହି;

ଗରୁକ ଲହୁକଞ୍ଚାପି ସାୱସେସଂ;

ଅନୱସେସଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଞ୍ଚ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ;

ଯେ ଚ ଯାୱତତିଯକା।

ସାଧାରଣଂ ଅସାଧାରଣଂ;

ୱିଭତ୍ତିଯୋ ଚ [ୱିପତ୍ତିଯୋ ଚ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଯେହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି;

ସଙ୍ଖାନିପେତାନି ୱିଯାକରୋହି;

ହନ୍ଦ ୱାକ୍ୟଂ ସୁଣୋମ ତେ।

ଏକତିଂସା ଯେ ଗରୁକା, ଅଟ୍ଠେତ୍ଥ ଅନୱସେସା;

ଯେ ଗରୁକା ତେ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା, ଯେ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ସା ସୀଲୱିପତ୍ତି;

ପାରାଜିକଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ, ''ସୀଲୱିପତ୍ତୀ''ତି ୱୁଚ୍ଚତି।

ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯା, ପାଟିଦେସନୀଯଂ ଦୁକ୍କଟଂ;

ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଯୋ ଚାଯଂ, ଅକ୍କୋସତି ହସାଧିପ୍ପାଯୋ;

ଅଯଂ ସା ଆଚାରୱିପତ୍ତିସମ୍ମତା।

ୱିପରୀତଦିଟ୍ଠିଂ ଗଣ୍ହନ୍ତି, ଅସଦ୍ଧମ୍ମେହି ପୁରକ୍ଖତା;

ଅବ୍ଭାଚିକ୍ଖନ୍ତି ସମ୍ବୁଦ୍ଧଂ, ଦୁପ୍ପଞ୍ଞା ମୋହପାରୁତା;

ଅଯଂ ସା ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତିସମ୍ମତା।

ଆଜୀୱହେତୁ ଆଜୀୱକାରଣା ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପତି, ଆଜୀୱହେତୁ ଆଜୀୱକାରଣା ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜତି, ଆଜୀୱହେତୁ ଆଜୀୱକାରଣା – ''ଯୋ ତେ ୱିହାରେ ୱସତି, ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅରହା''ତି ଭଣତି, ଆଜୀୱହେତୁ ଆଜୀୱକାରଣା ଭିକ୍ଖୁ ପଣୀତଭୋଜନାନି ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାଯ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜତି, ଆଜୀୱହେତୁ ଆଜୀୱକାରଣା ଭିକ୍ଖୁନୀ ପଣୀତଭୋଜନାନି ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାଯ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜତି, ଆଜୀୱହେତୁ ଆଜୀୱକାରଣା ସୂପଂ ୱା ଓଦନଂ ୱା ଅଗିଲାନୋ ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାଯ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜତି। ଅଯଂ ସା ଆଜୀୱୱିପତ୍ତି ସମ୍ମତା।

ଏକାଦସ ଯାୱତତିଯକା, ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ଉକ୍ଖିତ୍ତାନୁୱତ୍ତିକା, ଅଟ୍ଠ ଯାୱତତିଯକା;

ଅରିଟ୍ଠୋ ଚଣ୍ଡକାଳୀ ଚ, ଇମେ ତେ ଯାୱତତିଯକା।

୩। ଛେଦନକାଦି

୩୩୭। କତି ଛେଦନକାନି? କତି ଭେଦନକାନି? କତି ଉଦ୍ଦାଲନକାନି? କତି ଅନଞ୍ଞପାଚିତ୍ତିଯାନି? କତି ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯୋ? କତି ସାମୀଚିଯୋ? କତି ପରମାନି?

କତି ଜାନନ୍ତି ପଞ୍ଞତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

ଛ ଛେଦନକାନି। ଏକଂ ଭେଦନକଂ। ଏକଂ ଉଦ୍ଦାଲନକଂ। ଚତ୍ତାରି ଅନଞ୍ଞପାଚିତ୍ତିୟାନି। ଚତସ୍ସୋ ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିୟୋ। ସତ୍ତ ସାମୀଚିୟୋ। ଚୁଦ୍ଦସ ପରମାନି।

ସୋଦସ [ସୋଳଅସ (ସୀ। ସ୍ୟା।) ଅଟ୍ଠକଥା ଓଲୋକେତବ୍ବା] ଜାନନ୍ତି ପଞ୍ଞତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

୪। ଅସାଧାରଣାଦି

୩୩୮।

ଖୀସଂ ଦ୍ୱେ ସତାନି ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦାନି;

ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି ଉପୋସଥେସୁ;

ତୀଣି ସତାନି ଚତ୍ତାରି ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ସିକ୍ଖାପଦାନି;

ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି ଉପୋସଥେସୁ।

ଛଚତ୍ତାରୀସା ଭିକ୍ଖୂନଂ, ଭିକ୍ଖୁନୀହି ଅସାଧାରଣା;

ସତଂ ତିଂସା ଚ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ, ଭିକ୍ଖୂହି ଅସାଧାରଣା।

ସତଂ ସତ୍ତତି ଛଚ୍ଚେଖ, ଉଭିନ୍ନଂ ଅସାଧାରଣା;

ସତଂ ସତ୍ତତି ଚତ୍ତାରି, ଉଭିନ୍ନଂ ସମସିକ୍ଖତା।

ଖୀସଂ ଦ୍ୱେ ସତାନି ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦାନି;

ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି ଉପୋସଥେସୁ;

ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ।

ପାରାଜିକାନି ଚତ୍ତାରି, ସଙ୍ଘାଦିସେସାନି ଭଖନ୍ତି ତେରସ;

ଅନିୟତା ଦ୍ୱେ ହୋନ୍ତି।

ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟାନି ତିଂସେଖ, ଦ୍ୱେନଖୁତି ଚ ଖୁଦ୍ଦକା;

ଚତ୍ତାରୋ ପାଟିଦେସନୀୟା, ପଞ୍ଚସତ୍ତତି ସେଖିୟା।

ଖୀସଂ ଦ୍ୱେ ସତାନି ଚିମେ ହୋନ୍ତି ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦାନି;

ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି ଉପୋସଥେସୁ।

ତୀଣି ସତାନି ଚତ୍ତାରି, ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ସିକ୍ଖାପଦାନି;

ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି ଉପୋସଥେସୁ, ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ।

ପାରାଜିକାନି ଅଟ୍ଠ, ସଙ୍ଘାଦିସେସାନି ଭୱନ୍ତି ସତ୍ତରସ;

ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟାନି ତିଂସେୱ, ସତଂ ସଟ୍ଠି ଛ ଚେୱ ଖୁଦ୍ଦକାନି ପୱୁଚ୍ଚନ୍ତି।

ଅଟ୍ଠ ପାଟିଦେସନୀୟା, ପଞ୍ଚସତ୍ତତି ସେଖିୟା;

ତୀଣି ସତାନି ଚତ୍ତାରି ଚିମେ ହୋନ୍ତି ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ସିକ୍ଖାପଦାନି;

ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି ଉପୋସଥେସୁ।

ଛଚତ୍ତାରୀସା ଭିକ୍ଖୂନଂ, ଭିକ୍ଖୁନୀହି ଅସାଧାରଣା;

ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ।

ସଙ୍ଘାଦିସେସା, ଦ୍ୱେ ଅନିୟତେହି ଅଟ୍ଠ;

ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟାନି ଦ୍ୱାଦସ, ତେହି ତେ ହୋନ୍ତି ୱୀସତି।

ଦ୍ୱେୱୀସତି ଖୁଦ୍ଦକା, ଚତୁରୋ ପାଟିଦେସନୀୟା;

ଛଚତ୍ତାରୀସା ଚିମେ ହୋନ୍ତି, ଭିକ୍ଖୂନଂ ଭିକ୍ଖୁନୀହି ଅସାଧାରଣା।

ସତଂ ତିଂସା ଚ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ, ଭିକ୍ଖୂହି ଅସାଧାରଣା;

ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ।

ପାରାଜିକାନି ଚତ୍ତାରି, ସଙ୍ଘମ୍ହା ଦସ ନିସ୍ସରେ;

ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟାନି ଦ୍ୱାଦସ, ଛନ୍ନୱୁତି ଚ ଖୁଦ୍ଦକା;

ଅଟ୍ଠ ପାଟିଦେସନୀୟା।

ସତଂ ତିଂସା ଚିମେ ହୋନ୍ତି ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ, ଭିକ୍ଖୂହି ଅସାଧାରଣା;

ସତଂ ସତ୍ତତି ଛଚ୍ଚେୱ, ଉଭିନ୍ନଂ ଅସାଧାରଣା;

ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ।

ପାରାଜିକାନି ଚତ୍ତାରି, ସଙ୍ଘାଦିସେସାନି ଭୱନ୍ତି ସୋଳସ;

ଅନିୟତା ଦ୍ୱେ ହୋନ୍ତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟାନି ଚତୁୱୀସତି;

ସତଂ ଅଟ୍ଠାରସା ଚେୱ, ଖୁଦ୍ଦକାନି ପୱୁଚ୍ଚନ୍ତି;

ଦ୍ୱାଦସ ପାଟିଦେସନୀୟା।

ସତଂ ସତ୍ତତି ଛଚ୍ଛେୱିମେ ହୋନ୍ତି, ଉଭିନ୍ନଂ ଅସାଧାରଣା;

ସତଂ ସତ୍ତତି ଚତ୍ତାରି, ଉଭିନ୍ନଂ ସମସିକ୍ଖତା;

ତେ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ।

ପାରାଜିକାନି ଚତ୍ତାରି, ସଙ୍ଘାଦିସେସାନି ଭୱନ୍ତି ସତ୍ତ;

ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟାନି ଅଟ୍ଠାରସ, ସମସତ୍ତତି ଖୁଦ୍ଦକା;

ପଞ୍ଚସତ୍ତତି ସେଖିୟାନି।

ସତଂ ସତ୍ତତି ଚତ୍ତାରି ଚିମେ ହୋନ୍ତି, ଉଭିନ୍ନଂ ସମସିକ୍ଖତା;

ଅଟ୍ଠେ ପାରାଜିକା ଯେ ଦୁରାସଦା, ତାଲୱତ୍ଥୁସମୂପମା।

ପଣ୍ଡୁପଲାସୋ ପୁଥୁସିଲା, ସୀସଚ୍ଛିନ୍ନୋୱ ସୋ ନରୋ;

ତାଲୋୱ ମତ୍ଥକଚ୍ଛିନ୍ନୋ, ଅୱିରୁଳ୍ହୀ ଭୱନ୍ତି ତେ।

ତେୱୀସତି ସଙ୍ଘାଦିସେସା, ଦ୍ୱେ ଅନିଯତା;

ଦ୍ୱେ ଚତ୍ତାରୀସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟା;

ଅଟ୍ଠାସୀତିସତଂ ପାଚିତ୍ତିୟା, ଦ୍ୱାଦସ ପାଟିଦେସନୀୟା।

ପଞ୍ଚସତ୍ତତି ସେଖିୟା, ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି;

ସମ୍ମୁଖା ଚ ପଟିଞ୍ଞାୟ, ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

ଦ୍ୱେ ଉପୋସଥା ଦ୍ୱେ ପୱାରଣା;

ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି ଜିନେନ ଦେସିତା;

ପଞ୍ଚେୱ ଉଦ୍ଦେସା ଚତୁରୋ ଭୱନ୍ତି;

ଅନଞ୍ଞଥା ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା ଚ ଭୱନ୍ତି ସତ୍ତ।

ଅଧିକରଣାନି ଚତ୍ତାରି ସତ୍ତହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି;

ଦ୍ୱୀହି ଚତୂହି ତୀହି କିଚ୍ଚଂ ଏକେନ ସମ୍ମତି।

୫। ପାରାଜିକାଦିଆପତ୍ତି

୩୩୯।

‘ପାରାଜିକ’ନ୍ତି ଯଂ ୱୁତ୍ତଂ, ତଂ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ଚୁତୋ ପରଦ୍ଧୋ ଭଟ୍ଠୋ ଚ, ସଦ୍ଧମ୍ମା ହି ନିରଙ୍କତୋ;

ସଂୱାସୋପି ତହିଂ ନତ୍ଥି, ତେନେତଂ ଇତି ୱୁଚ୍ଚତି।

‘ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ’ତି ଯଂ ୱୁତ୍ତଂ, ତଂ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ସଙ୍ଘୋୱ ଦେତି ପରିୱାସଂ, ମୂଲାଯ ପଟିକସ୍ସତି;

ମାନତ୍ତଂ ଦେତି ଅବ୍ଭେତି, ତେନେତଂ ଇତି ୱୁଚ୍ଚତି।

‘ଅନିଯତୋ’ତି ଯଂ ୱୁତ୍ତଂ, ତଂ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ଅନିଯତୋ ନ ନିଯତୋ, ଅନେକଂସିକତଂ ପଦଂ;

ତିଣ୍ଣମଞ୍ଞତରଂ ଠାନଂ, ‘ଅନିଯତୋ’ତି ପୱୁଚ୍ଚତି।

‘ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯ’ନ୍ତି ଯଂ ୱୁତ୍ତଂ, ତଂ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ଏକସ୍ସ ମୂଲେ ଯୋ ଦେସେତି, ଯୋ ଚ ତଂ ପଟିଗଣ୍ହତି;

ଅଚ୍ଚଯୋ ତେନ ସମୋ ନତ୍ଥି, ତେନେତଂ ଇତି ୱୁଚ୍ଚତି।

‘ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯ’ନ୍ତି ଯଂ ୱୁତ୍ତଂ, ତଂ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ଗଣମଜ୍ଝେ, ଏକସ୍ସେୱ ଚ ଏକତୋ;

ନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱାନ ଦେସେତି, ତେନେତଂ ଇତି ୱୁଚ୍ଚତି।

‘ପାଚିତ୍ତିଯ’ନ୍ତି ଯଂ ୱୁତ୍ତଂ, ତଂ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ପାତେତି କୁସଲଂ ଧମ୍ମଂ, ଅରିଯମଗ୍ଗଂ ଅପରଜ୍ଝତି;

ଚିତ୍ତସଂମୋହନଟ୍ଠାନଂ, ତେନେତଂ ଇତି ୱୁଚ୍ଚତି।

‘ପାଟିଦେସନୀଯ’ନ୍ତି ଯଂ ୱୁତ୍ତଂ, ତଂ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞାତକୋ ସନ୍ତୋ, କିଚ୍ଛା ଲଦ୍ଧାଯ ଭୋଜନଂ;

ସାମଂ ଗହେତ୍ୱା ଭୁଞ୍ଜେଯ୍ଯ, ‘ଗାରଯ୍ହ’ନ୍ତି ପୱୁଚ୍ଚତି।

ନିମନ୍ତନାସୁ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତା ଛନ୍ଦାଯ, ୱୋସାସତି ତତ୍ଥ ଭିକ୍ଖୁନିଂ;

ଅନିୱାରେତ୍ୱା ତହିଂ ଭୁଞ୍ଜେ, ଗାରଯ୍ହନ୍ତି ପୱୁଚ୍ଚତି।

ସଦ୍ଧାଚିତ୍ତଂ କୁଲଂ ଗନ୍ତ୍ୱା, ଅପ୍ପଭୋଗଂ ଅନାଳ୍ହିଯଂ [ଅନାଢହିଯଂ (ସୀ। ସ୍ଯା।)];

ଅଗିଲାନୋ ତହିଂ ଭୁଞ୍ଜେ, ଗାରୟ୍ହନ୍ତି ପୱୁଚ୍ଚତି।

ଯୋ ଚେ ଅରଞ୍ଞେ ୱିହରନ୍ତୋ, ସାସଙ୍କେ ସଭୟାନକେ;

ଅୱିଦିତଂ ତହିଂ ଭୁଞ୍ଜେ, ଗାରୟ୍ହନ୍ତି ପୱୁଚ୍ଚତି।

ଭିକ୍ଖୁନୀ ଅଞ୍ଞାତିକା ସନ୍ତା, ଯଂ ପରେସଂ ମମାୟିତଂ;

ସପ୍ପି ତେଲଂ ମଧୁଂ ଫାଣିତଂ, ମଚ୍ଛମଂସଂ ଅଥୋ ଖୀରଂ;

ଦଧିଂ ସୟଂ ୱିଞ୍ଞାପେୟ୍ୟ ଭିକ୍ଖୁନୀ, ଗାରୟ୍ହପତ୍ତା ସୁଗତସ୍ସ ସାସନେ।

'ଦୁକ୍କଟ'ନ୍ତି ଯଂ ୱୁତ୍ତଂ, ତଂ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ଅପରଦ୍ଧଂ ୱିରଦ୍ଧଞ୍ଚ, ଖଲିତଂ ଯଞ୍ଚ ଦୁକ୍କଟଂ।

ଯଂ ମନୁସ୍ସୋ କରେ ପାପଂ, ଆୱି ୱା ଯଦି ୱା ରହୋ;

'ଦୁକ୍କଟ'ନ୍ତି ପୱେଦେନ୍ତି, ତେନେତଂ ଇତି ୱୁଚ୍ଚତି।

'ଦୁବ୍ଭାସିତ'ନ୍ତି ଯଂ ୱୁତ୍ତଂ, ତଂ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଦୁରାଭଟ୍ଠଂ, ସଂକିଲିଟ୍ଠଞ୍ଚ ଯଂ ପଦଂ;

ଯଞ୍ଚ ୱିଞ୍ଞୂ ଗରହନ୍ତି, ତେନେତଂ ଇତି ୱୁଚ୍ଚତି।

'ସେଖିୟ'ନ୍ତି ଯଂ ୱୁତ୍ତଂ, ତଂ ସୁଣୋହି ଯଥାତଥଂ;

ସେକ୍ଖସ୍ସ ସିକ୍ଖମାନସ୍ସ, ଉଜୁମଗ୍ଗାନୁସାରିନୋ।

ଆଦି ଚେତଂ ଚରଣଞ୍ଚ, ମୁଖଂ ସଞ୍ଞମସଂୱରୋ;

ସିକ୍ଖା ଏତାଦିସୀ ନତ୍ଥି, ତେନେତଂ ଇତି ୱୁଚ୍ଚତି।

[ଉଦା। ୪୫ ଉଦାନେପି] ଛନ୍ନମତିୱସ୍ସତି , ୱିୱଟଂ ନାତିୱସ୍ସତି;

ତସ୍ମା ଛନ୍ନଂ ୱିୱରେଥ, ଏୱଂ ତଂ ନାତିୱସ୍ସତି।

ଗତି ମିଗାନଂ ପୱନଂ, ଆକାସୋ ପକ୍ଖିନଂ ଗତି;

ୱିଭୱୋ ଗତି ଧମ୍ମାନଂ, ନିବ୍ବାନଂ ଅରହତୋ ଗତୀତି।

ଗାଥାସଙ୍ଗଣିକଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ସତ୍ତନଗରେସୁ ପଞ୍ଚଞ୍ଚତ୍ତା, ୱିପତ୍ତି ଚତୁରୋପି ଚ;

ଭିକ୍ଖୂନଂ ଭିକ୍ଖୁନୀନଞ୍ଚ, ସାଧାରଣା ଅସାଧାରଣା;

ସାସନଂ ଅନୁଗ୍ଗହାଯ, ଗାଥାସଙ୍ଗଣିକଂ ଇଦନ୍ତି।

ଗାଥାସଙ୍ଗଣିକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ଅଧିକରଣଭେଦୋ

୧। ଉକ୍କୋଟନଭେଦାଦି

୩୪୦।[ଚୂଳଅଓ। ୨୧୫; ପରି। ୨୭୫] ଚତ୍ତାରି ଅଧିକରଣାନି। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ – ଇମାନି ଚତ୍ତାରି ଅଧିକରଣାନି।

ଇମେସଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତି ଉକ୍କୋଟା? ଇମେସଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଦସ ଉକ୍କୋଟା। ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଦ୍ୱେ ଉକ୍କୋଟା, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଚତ୍ତାରୋ ଉକ୍କୋଟା, ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ତଯୋ ଉକ୍କୋଟା, କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ଏକୋ ଉକ୍କୋଟୋ – ଇମେସଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଇମେ ଦସ ଉକ୍କୋଟା।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତୋ କତି ସମଥେ ଉକ୍କୋଟେତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତୋ କତି ସମଥେ ଉକ୍କୋଟେତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତୋ କତି ସମଥେ ଉକ୍କୋଟେତି? କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତୋ କତି ସମଥେ ଉକ୍କୋଟେତି?

ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ସମଥେ ଉକ୍କୋଟେତି। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତୋ ଚତ୍ତାରୋ ସମଥେ ଉକ୍କୋଟେତି। ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତୋ ତଯୋ ସମଥେ ଉକ୍କୋଟେତି। କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତୋ ଏକଂ ସମଥଂ ଉକ୍କୋଟେତି।

୩୪୧। କତି ଉକ୍କୋଟା? କତିହାକାରେହି ଉକ୍କୋଟନଂ ପସୱତି? କତିହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି? କତି ପୁଗ୍ଗଲା ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତା ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତି?

ଦ୍ୱାଦସ ଉକ୍କୋଟା। ଦସହାକାରେହି ଉକ୍କୋଟନଂ ପସୱତି। ଚତୂହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି। ଚତ୍ତାରୋ ପୁଗ୍ଗଲା ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତା ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତି?

କତମେ ଦ୍ୱାଦସ ଉକ୍କୋଟା? ଅକତଂ କମ୍ମଂ, ଦୁକ୍କଟଂ କମ୍ମଂ, ପୁନ କାତଙ୍ଗଂ କମ୍ମଂ, ଅନିହତଂ, ଦୁନ୍ନିହତଂ, ପୁନ ନିହନିତଙ୍ଗଂ, ଅୱିନିଚ୍ଛିତଂ, ଦୁୱିନିଚ୍ଛିତଂ, ପୁନ ୱିନିଚ୍ଛିତଙ୍ଗଂ, ଅୱୂପସନ୍ତଂ, ଦୁୱୂପସନ୍ତଂ, ପୁନ ୱୂପସମେତଙ୍ଗନ୍ତି – ଇମେ ଦ୍ୱାଦସ ଉକ୍କୋଟା।

କତମେହି ଦସହାକାରେହି ଉକ୍କୋଟନଂ ପସୱତି? ତତ୍ଥ ଜାତକଂ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି, ତତ୍ଥ ଜାତକଂ ୱୂପସନ୍ତଂ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି, ଅନ୍ତରାମଗ୍ଗେ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି, ଅନ୍ତରାମଗ୍ଗେ ୱୂପସନ୍ତଂ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି, ତତ୍ଥ ଗତଂ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି, ତତ୍ଥ ଗତଂ ୱୂପସନ୍ତଂ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି, ସତିୱିନଯଂ ଉକ୍କୋଟେତି, ଅମୂଳହୱିନଯଂ ଉକ୍କୋଟେତି, ତସ୍ସପାପିଯସିକଂ ଉକ୍କୋଟେତି, ତିଣୱତ୍ଥାରକଂ ଉକ୍କୋଟେତି – ଇମେହି ଦସହାକାରେହି ଉକ୍କୋଟନଂ ପସୱତି।

କତମେହି ଚତୂହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି? ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି – ଇମେହି ଚତୂହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେତି।

କତମେ ଚତ୍ତାରୋ ପୁଗ୍ଗଲା ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତା ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତି? ତଦହୁପସମ୍ପନ୍ନୋ ଉକ୍କୋଟେତି ଉକ୍କୋଟନକଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ, ଆଗନ୍ତୁକୋ ଉକ୍କୋଟେତି ଉକ୍କୋଟନକଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ, କାରକୋ ଉକ୍କୋଟେତି ଉକ୍କୋଟନକଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ, ଛନ୍ଦଦାଯକୋ ଉକ୍କୋଟେତି ଉକ୍କୋଟନକଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ – ଇମେ ଚତ୍ତାରୋ ପୁଗ୍ଗଲା ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟେନ୍ତା ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତି।

୨। ଅଧିକରଣନିଦାନାଦି

୩୪୨। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ କିଂନିଦାନଂ, କିଂସମୁଦଯଂ, କିଂଜାତିକଂ, କିଂପଭୱଂ, କିଂସମ୍ଭାରଂ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନଂ? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ କିଂନିଦାନଂ,

କିଂସମୁଦଯଂ, କିଂଜାତିକଂ, କିଂପଭଓ୍ୱଂ, କିଂସମ୍ଭାରଂ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନଂ? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ କିଂନିଦାନଂ, କିଂସମୁଦଯଂ, କିଂଜାତିକଂ, କିଂପଭଓ୍ୱଂ, କିଂସମ୍ଭାରଂ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନଂ ? କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ କିଂନିଦାନଂ, କିଂସମୁଦଯଂ, କିଂଜାତିକଂ, କିଂପଭଓ୍ୱଂ, କିଂସମ୍ଭାରଂ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନଂ?

ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ୱିୱାଦନିଦାନଂ ୱିୱାଦସମୁଦଯଂ ୱିୱାଦଜାତିକଂ ୱିୱାଦପଭଓ୍ୱଂ ୱିୱାଦସମ୍ଭାରଂ ୱିୱାଦସମୁଟ୍ଠାନଂ। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଅନୁୱାଦନିଦାନଂ ଅନୁୱାଦସମୁଦଯଂ ଅନୁୱାଦଜାତିକଂ ଅନୁୱାଦପଭଓ୍ୱଂ ଅନୁୱାଦସମ୍ଭାରଂ ଅନୁୱାଦସମୁଟ୍ଠାନଂ। ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଆପତ୍ତିନିଦାନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଦଯଂ ଆପତ୍ତିଜାତିକଂ ଆପତ୍ତିପଭଓ୍ୱଂ ଆପତ୍ତିସମ୍ଭାରଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନଂ। କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ କିଚ୍ଚଯନିଦାନଂ କିଚ୍ଚଯସମୁଦଯଂ କିଚ୍ଚଯଜାତିକଂ କିଚ୍ଚଯପଭଓ୍ୱଂ କିଚ୍ଚଯସମ୍ଭାରଂ କିଚ୍ଚଯସମୁଟ୍ଠାନଂ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ କିଂନିଦାନଂ, କିଂସମୁଦଯଂ, କିଂଜାତିକଂ, କିଂପଭଓ୍ୱଂ, କିଂସମ୍ଭାରଂ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନଂ? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ…ପେ… ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ…ପେ… କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ କିଂନିଦାନଂ, କିଂସମୁଦଯଂ, କିଂଜାତିକଂ, କିଂପଭଓ୍ୱଂ, କିଂସମ୍ଭାରଂ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନଂ?

ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ହେତୁନିଦାନଂ, ହେତୁସମୁଦଯଂ, ହେତୁଜାତିକଂ, ହେତୁପଭଓ୍ୱଂ, ହେତୁସମ୍ଭାରଂ, ହେତୁସମୁଟ୍ଠାନଂ। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ…ପେ… ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ…ପେ… କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ହେତୁନିଦାନଂ, ହେତୁସମୁଦଯଂ, ହେତୁଜାତିକଂ, ହେତୁପଭଓ୍ୱଂ, ହେତୁସମ୍ଭାରଂ, ହେତୁସମୁଟ୍ଠାନଂ।

ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ କିଂନିଦାନଂ, କିଂସମୁଦଯଂ, କିଂଜାତିକଂ, କିଂପଭଓ୍ୱଂ, କିଂସମ୍ଭାରଂ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନଂ? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ …ପେ… ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ…ପେ… କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ କିଂନିଦାନଂ, କିଂସମୁଦଯଂ, କିଂଜାତିକଂ, କିଂପଭଓ୍ୱଂ, କିଂସମ୍ଭାରଂ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନଂ?

ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ପଚ୍ଚଯନିଦାନଂ, ପଚ୍ଚଯସମୁଦଯଂ, ପଚ୍ଚଯଜାତିକଂ, ପଚ୍ଚଯପଭଓ୍ୱଂ, ପଚ୍ଚଯସମ୍ଭାରଂ, ପଚ୍ଚଯସମୁଟ୍ଠାନଂ। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ…ପେ… ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ…ପେ… କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ପଚ୍ଚଯନିଦାନଂ, ପଚ୍ଚଯସମୁଦଯଂ, ପଚ୍ଚଯଜାତିକଂ, ପଚ୍ଚଯପଭଓ୍ୱଂ, ପଚ୍ଚଯସମ୍ଭାରଂ, ପଚ୍ଚଯସମୁଟ୍ଠାନଂ।

୩। ଅଧିକରଣମୂଲାଦି

୩୪୩। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତି ମୂଲାନି, କତି ସମୁଟ୍ଠାନା? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ତେତ୍ତିଂସ ମୂଲାନି, ତେତ୍ତିଂସ ସମୁଟ୍ଠାନା।

ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମାନି ତେତ୍ତିଂସ ମୂଲାନି? ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଦ୍ୱାଦସ ମୂଲାନି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଚୁଦ୍ଦସ ମୂଲାନି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ଛ ମୂଲାନି, କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ଏକଂ ମୂଲଂ, ସଙ୍ଘୋ – ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଇମାନି ତେତ୍ତିଂସ ମୂଲାନି।

ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମେ ତେତ୍ତିଂସ ସମୁଟ୍ଠାନା? ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଅଟ୍ଠାରସଭେଦକରୱତ୍ଥୂନି ସମୁଟ୍ଠାନା, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଚତସ୍ସୋ ୱିପତ୍ତିଯୋ ସମୁଟ୍ଠାନା, ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ସତ୍ତାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା ସମୁଟ୍ଠାନା, କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି ସମୁଟ୍ଠାନା – ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ ଇମେ ତେତ୍ତିଂସ ସମୁଟ୍ଠାନା।

୪। ଅଧିକରଣପଚ୍ଚଯାପତ୍ତି

୩୪୪। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତୀତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ନ ଆପତ୍ତି। କିଂ ପନ ୱିୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜେଯ୍ୟାତି? ଆମ, ୱିୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜେଯ୍ୟ। ୱିୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା କତି ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି? ୱିୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉପସମ୍ପନ୍ନଂ ଓମସତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ; ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନଂ ଓମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ୱିୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ଇମା ଦ୍ୱେ ଆପତ୍ତିଯୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? କତିହି ଅଧିକରଣେହି କତିସୁ ଠାନେସୁ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି?

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଏକଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଭଜନ୍ତି – ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ , ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଦ୍ୱୀହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି।

ଏକେନ ଅଧିକରଣେନ – କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ; ତୀସୁ ଠାନେସୁ – ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ, ଗଣମଜ୍ଝେ, ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ସନ୍ତିକେ; ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୩୪୫। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତୀତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ନ ଆପତ୍ତି। କିଂ ପନ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ଆମ, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟ। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା, କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଅମୂଲକେନ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ; ଅମୂଲିକାୟ ଆଚାରୱିପତ୍ତିୟା ଅନୁଦ୍ଧଂସେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ଅନୁୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଇମା ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? କତିହି ଅଧିକରଣେହି କତିସୁ ଠାନେସୁ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି?

ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି – ସିୟା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ସିୟା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ତୀହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିୟା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ପାଚିତ୍ତିୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଯା ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଗରୁକା ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଏକେନ ଅଧିକରଣେନ – କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ; ଏକମ୍ହି ଠାନେ – ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ; ଦ୍ୱୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ। ଯା ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଲହୁକା ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଏକେନ ଅଧିକରଣେନ – କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ; ତୀସୁ ଠାନେସୁ – ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ଗଣମଜ୍ଝେ ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ସନ୍ତିକେ; ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ , ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୩୪୬। ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତୀତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଆପତ୍ତି। କିଂ ପନ ଆପତ୍ତାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ଆମ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟ। ଆପତ୍ତାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? ଆପତ୍ତାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଭିକ୍ଖୁନୀ ଜାନଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ [ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନଂ (ସ୍ୟା।)] ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ୱେମତିକା ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ; ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ; ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ – ଆପତ୍ତାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଇମା ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି ? କତିହି ଅଧିକରଣେହି କତିସୁ ଠାନେସୁ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି?

ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିୟୋ ଭଜନ୍ତି – ସିୟା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ ସିୟା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ – ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଚତୂହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିୟା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ପାଚିତ୍ତିୟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିୟା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଯା ସା ଆପତ୍ତି ଅନୱସେସା ସା ଆପତ୍ତି ନ କତମେନ ଅଧିକରଣେନ, ନ କତମମ୍ହି ଠାନେ, ନ କତମେନ ସମଥେନ ସମ୍ମତି। ଯା ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଲହୁକା ତା ଆପତ୍ତିୟୋ ଏକେନ ଅଧିକରଣେନ – କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ; ତୀସୁ ଠାନେସୁ – ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ, ଗଣମଜ୍ଝେ, ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ସନ୍ତିକେ; ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିୟା ସମ୍ମୁଖାୱିନୟେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୩୪୭। କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତୀତି? କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ନ ଆପତ୍ତି। କିଂ ପନ କିଚ୍ଚାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି? ଆମ, କିଚ୍ଚାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟ। କିଚ୍ଚାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା କତି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି? କିଚ୍ଚାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି। ଉକ୍ଖିତ୍ତାନୁୱତ୍ତିକା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଯାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଞତ୍ତିୟା ଦୁକ୍କଟଂ; ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟା; କମ୍ମୱାଚାପରିୟୋସାନେ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ଭେଦକାନୁୱତ୍ତକା ଭିକ୍ଖୂ ଯାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ପାପିକାୟ ଦିଟ୍ଠିୟା ଯାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିୟସ୍ସ – କିଚ୍ଚାଧିକରଣପଚ୍ଚୟା ଇମା ପଞ୍ଚ ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜତି।

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ କତି ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି? ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ? ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ କତିହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା? ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? କତିହି ଅଧିକରଣେହି କତିସୁ ଠାନେସୁ କତିହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି?

ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଚତୁନ୍ନଂ ୱିପତ୍ତୀନଂ ଦ୍ୱେ ୱିପତ୍ତିଯୋ ଭଜନ୍ତି – ସିଯା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ ସିଯା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ। ଚତୁନ୍ନଂ ଅଧିକରଣାନଂ – ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ପଞ୍ଚହି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେହି ସଙ୍ଗହିତା – ସିଯା ପାରାଜିକାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ, ସିଯା ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ। ଛନ୍ନଂ ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନାନଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି। ଯା ସା ଆପତ୍ତି ଅନୱସେସା ସା ଆପତ୍ତି ନ କତମେନ ଅଧିକରଣେନ, ନ କତମମ୍ହି ଠାନେ, ନ କତମେନ ସମଥେନ ସମ୍ମତି। ଯା ସା ଆପତ୍ତି ଗରୁକା ସା ଆପତ୍ତି ଏକେନ ଅଧିକରଣେନ – କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ; ଏକମ୍ହି ଠାନେ – ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ; ଦ୍ୱୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମତି – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ। ଯା ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଲହୁକା ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଏକେନ ଅଧିକରଣେନ – କିଚ୍ଚାଧିକରଣେନ; ତୀସୁ ଠାନେସୁ – ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ, ଗଣମଜ୍ଝେ, ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ସନ୍ତିକେ; ତୀହି ସମଥେହି ସମ୍ମନ୍ତି – ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ, ସିଯା ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ।

୫। ଅଧିକରଣାଧିପ୍ପାଯୋ

୩୪୮। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ହୋତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ହୋତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ହୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ। ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ନ ହୋତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ନ ହୋତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ନ ହୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ; ଅପି ଚ, ୱିୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ହୋତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ହୋତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ହୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ। ଯଥା କଥଂ ୱିଯ? [ଚୂଳୱ। ୨୧୫; ପରି। ୩୧୪] ଇଧ ଭିକ୍ଖୂ ୱିୱଦନ୍ତି – ଧମ୍ମୋତି ୱା ଅଧମ୍ମୋତି ୱା ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାପତ୍ତୀତି ୱା ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାପତ୍ତୀତି ୱା। ଯଂ ତତ୍ଥ ଭଣ୍ଡନଂ କଲହୋ ୱିଗ୍ଗହୋ ୱିୱାଦୋ ନାନାୱାଦୋ ଅଞ୍ଞଥାୱାଦୋ ୱିପଚ୍ଚତାଯ ୱୋହାରୋ ମେଧକଂ, ଇଦଂ ୱୁଚ୍ଚତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ। ୱିୱାଦାଧିକରଣେ ସଙ୍ଘୋ ୱିୱଦତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ। ୱିୱଦମାନୋ ଅନୁୱଦତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ। ଅନୁୱଦମାନୋ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ତାଯ ଆପତ୍ତିଯା ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ। ଏୱଂ ୱିୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ହୋତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ହୋତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ହୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ।

ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ହୋତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ହୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ, ହୋତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ନ ହୋତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ନ ହୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ, ନ ହୋତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ; ଅପି ଚ, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ହୋତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ହୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ, ହୋତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ। ଯଥା କଥଂ ୱିଯ? ଇଧ ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅନୁୱଦନ୍ତି ସୀଲୱିପତ୍ତିଯା ୱା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଯା ୱା ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତିଯା ୱା ଆଜୀୱୱିପତ୍ତିଯା ୱା। ଯୋ ତତ୍ଥ ଅନୁୱାଦୋ ଅନୁୱଦନା ଅନୁଲ୍ଲପନା ଅନୁଭଣନା ଅନୁସମ୍ପୱଙ୍କତା ଅବ୍ଭୁସ୍ସହନତା ଅନୁବଲପ୍ପଦାନଂ, ଇଦଂ ୱୁଚ୍ଚତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣେ ସଙ୍ଘୋ ୱିୱଦତି, ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ। ୱିୱଦମାନୋ ଅନୁୱଦତି, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ। ଅନୁୱଦମାନୋ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ତାଯ ଆପତ୍ତିଯା ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି, କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ। ଏୱଂ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ହୋତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ହୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ, ହୋତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ।

ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ହୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ, ହୋତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ, ହୋତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ। ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ନ ହୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ, ନ ହୋତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ, ନ ହୋତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ; ଅପି ଚ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ହୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ, ହୋତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ, ହୋତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ। ଯଥା କଥଂ ୱିଯ? [ଚୂଳୱ। ୨୧୫; ପରି। ୩୪୮] ପଞ୍ଚପି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ସତ୍ତପି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ଇଦଂ ୱୁଚ୍ଚତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ଆପତ୍ତାଧିକରଣେ ସଙ୍ଘୋ ୱିୱଦତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ। ୱିୱଦମାନୋ ଅନୁୱଦତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ। ଅନୁୱଦମାନୋ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ତାଯ ଆପତ୍ତିଯା ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ। ଏୱଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ହୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ, ହୋତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ, ହୋତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ।

କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ହୋତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ, ହୋତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ହୋତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ନ ହୋତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ, ନ ହୋତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ନ ହୋତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ; ଅପି ଚ, କିଚ୍ଚାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ହୋତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ, ହୋତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ହୋତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ଯଥା କଥଂ ୱିଯ? ଯା ସଙ୍ଘସ୍ସ କିଚ୍ଚଯତା କରଣୀଯତା ଅପଲୋକନକମ୍ମଂ ଞତ୍ତିକମ୍ମଂ ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମଂ ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମଂ,

ଇଦଂ ୱୁଚ୍ଚତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ। କିଚ୍ଚାଧିକରଣେ ସଙ୍ଘୋ ୱିୱଦତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ। ୱିୱଦମାନୋ ଅନୁୱଦତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ। ଅନୁୱଦମାନୋ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ତାଯ ଆପତ୍ତିଯା ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ। ଏୱଂ କିଚ୍ଚାଧିକରଣପଚ୍ଚଯା ହୋତି ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ, ହୋତି ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ହୋତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ।

୬। ପୁଚ୍ଛାୱାରୋ

୩୪୯। ଯତ୍ଥ ସତିୱିନଯୋ ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ? ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ତତ୍ଥ ସତିୱିନଯୋ? ଯତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ? ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ? ଯତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ? ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ? ଯତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ? ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା? ଯତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ? ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା? ଯତ୍ଥ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ? ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ତତ୍ଥ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ?

୭। ୱିସ୍ସଜ୍ଜନାୱାରୋ

୩୫୦। ଯସ୍ମିଂ ସମଯେ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ସତିୱିନଯେନ ଚ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମ୍ମତି – ଯତ୍ଥ ସତିୱିନଯୋ ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ତତ୍ଥ ସତିୱିନଯୋ, ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ, ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା, ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା, ନ ତତ୍ଥ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ। ଯସ୍ମିଂ ସମଯେ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯେନ ଚ…ପେ… ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣେନ ଚ…ପେ… ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକାଯ ଚ…ପେ… ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତସ୍ସପାପିଯସିକାଯ ଚ…ପେ… ସମ୍ମୁଖାୱିନଯେନ ଚ ତିଣୱତ୍ଥାରକେନ ଚ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମ୍ମତି – ଯତ୍ଥ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ତତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ, ଯତ୍ଥ ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ତତ୍ଥ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ, ନ ତତ୍ଥ ସତିୱିନଯୋ, ନ ତତ୍ଥ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ, ନ ତତ୍ଥ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ, ନ ତତ୍ଥ ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା, ନ ତତ୍ଥ ତସ୍ସପାପିଯସିକା।

୮। ସଂସଟ୍ଠୱାରୋ

୩୫୧। ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋତି ୱା ସତିୱିନଯୋତି ୱା – ଇମେ ଧମ୍ମା ସଂସଟ୍ଠା ଉଦାହୁ ୱିସଂସଟ୍ଠା? ଲବ୍ଭା ଚ ପନିମେସଂ ଧମ୍ମାନଂ ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ନାନାକରଣଂ ପଞ୍ଞାପେତୁଂ? ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋତି ୱା ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋତି ୱା…ପେ… ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋତି ୱା ପଟିଞ୍ଞାତକରଣନ୍ତି ୱା… ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋତି ୱା ଯେଭୁଯ୍ୟସିକାତି ୱା… ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋତି ୱା ତସ୍ସପାପିଯସିକାତି ୱା… ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋତି ୱା ତିଣୱତ୍ଥାରକୋତି – ଇମେ ଧମ୍ମା ସଂସଟ୍ଠା ଉଦାହୁ ୱିସଂସଟ୍ଠା ? ଲବ୍ଭା ଚ ପନିମେସଂ ଧମ୍ମାନଂ ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ନାନାକରଣଂ ପଞ୍ଞାପେତୁଂ?

ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋତି ୱା ସତିୱିନଯୋତି ୱା – ଇମେ ଧମ୍ମା ସଂସଟ୍ଠା, ନୋ ୱିସଂସଟ୍ଠା; ନ ଚ ଲବ୍ଭା ଇମେସଂ ଧମ୍ମାନଂ ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ନାନାକରଣଂ ପଞ୍ଞାପେତୁଂ। ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋତି ୱା ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋତି ୱା…ପେ… ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋତି ୱା ପଟିଞ୍ଞାତକରଣନ୍ତି ୱା… ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋତି ୱା ଯେଭୁଯ୍ୟସିକାତି ୱା… ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋତି ୱା ତସ୍ସପାପିଯସିକାତି ୱା… ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋତି ୱା ତିଣୱତ୍ଥାରକୋତି ୱା – ଇମେ ଧମ୍ମା ସଂସଟ୍ଠା, ନୋ ୱିସଂସଟ୍ଠା; ନ ଚ ଲବ୍ଭା ଇମେସଂ ଧମ୍ମାନଂ ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ୱିନିବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା ନାନାକରଣଂ ପଞ୍ଞାପେତୁଂ।

୯। ସତ୍ତସମଥନିଦାନଂ

୩୫୨। ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ କିଂନିଦାନୋ, କିଂସମୁଦଯୋ, କିଂଜାତିକୋ, କିଂପଭୱୋ, କିଂସମ୍ଭାରୋ କିଂସମୁଟ୍ଠାନୋ? ସତିୱିନଯୋ କିଂନିଦାନୋ, କିଂସମୁଦଯୋ, କିଂଜାତିକୋ, କିଂପଭୱୋ, କିଂସମ୍ଭାରୋ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନୋ? ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ କିଂନିଦାନୋ, କିଂସମୁଦଯୋ, କିଂଜାତିକୋ, କିଂପଭୱୋ, କିଂସମ୍ଭାରୋ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନୋ? ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ କିଂନିଦାନଂ, କିଂସମୁଦଯଂ, କିଂଜାତିକଂ, କିଂପଭୱଂ, କିଂସମ୍ଭାରଂ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନଂ? ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା କିଂନିଦାନା, କିଂସମୁଦଯା, କିଂଜାତିକା, କିଂପଭୱା, କିଂସମ୍ଭାରା, କିଂସମୁଟ୍ଠାନା? ତସ୍ସପାପିଯସିକା କିଂନିଦାନା, କିଂସମୁଦଯା, କିଂଜାତିକା, କିଂପଭୱା, କିଂସମ୍ଭାରା, କିଂସମୁଟ୍ଠାନା ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ କିଂନିଦାନୋ, କିଂସମୁଦଯୋ, କିଂଜାତିକୋ, କିଂପଭୱୋ, କିଂସମ୍ଭାରୋ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନୋ?

ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ନିଦାନନିଦାନୋ, ନିଦାନସମୁଦଯୋ, ନିଦାନଜାତିକୋ, ନିଦାନପଭୱୋ, ନିଦାନସମ୍ଭାରୋ, ନିଦାନସମୁଟ୍ଠାନୋ। ସତିୱିନଯୋ… ପେ… ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ…ପେ… ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ନିଦାନନିଦାନଂ, ନିଦାନସମୁଦଯଂ, ନିଦାନଜାତିକଂ, ନିଦାନପଭୱଂ, ନିଦାନସମ୍ଭାରଂ,

ନିଦାନସମୁଟ୍ଠାନଂ। ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା…ପେ… ତସ୍ସପାପିୟସିକା ନିଦାନନିଦାନା, ନିଦାନସମୁଦୟା, ନିଦାନଜାତିକା, ନିଦାନପଭଓ୍ୱା, ନିଦାନସମ୍ଭାରା , ନିଦାନସମୁଟ୍ଠାନା। ତିଣଓ୍ୱତ୍ଥାରକୋ ନିଦାନନିଦାନୋ, ନିଦାନସମୁଦୟୋ, ନିଦାନଜାତିକୋ, ନିଦାନପଭଓ୍ୱୋ, ନିଦାନସମ୍ଭାରୋ, ନିଦାନସମୁଟ୍ଠାନୋ।

ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋ କିଂନିଦାନୋ, କିଂସମୁଦୟୋ, କିଂଜାତିକୋ, କିଂପଭଓ୍ୱୋ, କିଂସମ୍ଭାରୋ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନୋ ? ସତିଓ୍ୱିନୟୋ…ପେ… ଅମୂଳ୍ହଓ୍ୱିନୟୋ…ପେ… ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ…ପେ… ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା…ପେ… ତସ୍ସପାପିୟସିକା…ପେ… ତିଣଓ୍ୱତ୍ଥାରକୋ କିଂନିଦାନୋ, କିଂସମୁଦୟୋ, କିଂଜାତିକୋ, କିଂପଭଓ୍ୱୋ, କିଂସମ୍ଭାରୋ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନୋ?

ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋ ହେତୁନିଦାନୋ, ହେତୁସମୁଦୟୋ, ହେତୁଜାତିକୋ, ହେତୁପଭଓ୍ୱୋ, ହେତୁସମ୍ଭାରୋ, ହେତୁସମୁଟ୍ଠାନୋ । ସତିଓ୍ୱିନୟୋ…ପେ… ଅମୂଳ୍ହଓ୍ୱିନୟୋ…ପେ… ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ହେତୁନିଦାନଂ, ହେତୁସମୁଦୟଂ, ହେତୁଜାତିକଂ, ହେତୁପଭଓ୍ୱଂ, ହେତୁସମ୍ଭାରଂ, ହେତୁସମୁଟ୍ଠାନଂ। ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା…ପେ… ତସ୍ସପାପିୟସିକା ହେତୁନିଦାନା, ହେତୁସମୁଦୟା, ହେତୁଜାତିକା, ହେତୁପଭଓ୍ୱା, ହେତୁସମ୍ଭାରା, ହେତୁସମୁଟ୍ଠାନା। ତିଣଓ୍ୱତ୍ଥାରକୋ ହେତୁନିଦାନୋ, ହେତୁସମୁଦୟୋ, ହେତୁଜାତିକୋ, ହେତୁପଭଓ୍ୱୋ, ହେତୁସମ୍ଭାରୋ, ହେତୁସମୁଟ୍ଠାନୋ।

ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋ କିଂନିଦାନୋ, କିଂସମୁଦୟୋ, କିଂଜାତିକୋ, କିଂପଭଓ୍ୱୋ, କିଂସମ୍ଭାରୋ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନୋ? ସତିଓ୍ୱିନୟୋ…ପେ… ଅମୂଳ୍ହଓ୍ୱିନୟୋ…ପେ… ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ…ପେ… ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା…ପେ… ତସ୍ସପାପିୟସିକା…ପେ… ତିଣଓ୍ୱତ୍ଥାରକୋ କିଂନିଦାନୋ, କିଂସମୁଦୟୋ, କିଂଜାତିକୋ, କିଂପଭଓ୍ୱୋ, କିଂସମ୍ଭାରୋ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନୋ? ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋ ପଚ୍ଚୟନିଦାନୋ, ପଚ୍ଚୟସମୁଦୟୋ, ପଚ୍ଚୟଜାତିକୋ, ପଚ୍ଚୟପଭଓ୍ୱୋ, ପଚ୍ଚୟସମ୍ଭାରୋ, ପଚ୍ଚୟସମୁଟ୍ଠାନୋ। ସତିଓ୍ୱିନୟୋ…ପେ… ଅମୂଳ୍ହଓ୍ୱିନୟୋ…ପେ… ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ପଚ୍ଚୟନିଦାନଂ, ପଚ୍ଚୟସମୁଦୟଂ, ପଚ୍ଚୟଜାତିକଂ, ପଚ୍ଚୟପଭଓ୍ୱଂ, ପଚ୍ଚୟସମ୍ଭାରଂ, ପଚ୍ଚୟସମୁଟ୍ଠାନଂ। ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା…ପେ… ତସ୍ସପାପିୟସିକା ପଚ୍ଚୟନିଦାନା, ପଚ୍ଚୟସମୁଦୟା, ପଚ୍ଚୟଜାତିକା, ପଚ୍ଚୟପଭଓ୍ୱା, ପଚ୍ଚୟସମ୍ଭାରା, ପଚ୍ଚୟସମୁଟ୍ଠାନା। ତିଣଓ୍ୱତ୍ଥାରକୋ ପଚ୍ଚୟନିଦାନୋ, ପଚ୍ଚୟସମୁଦୟୋ, ପଚ୍ଚୟଜାତିକୋ, ପଚ୍ଚୟପଭଓ୍ୱୋ, ପଚ୍ଚୟସମ୍ଭାରୋ, ପଚ୍ଚୟସମୁଟ୍ଠାନୋ।

୩୫୩। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତି ମୂଲାନି, କତି ସମୁଟ୍ଠାନା? ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ଛବ୍ବୀସ ମୂଲାନି, ଛତ୍ତିଂସ ସମୁଟ୍ଠାନା। ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତମାନି ଛବ୍ବୀ ମୂଲାନି? ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟସ୍ସ ଚତ୍ତାରି ମୂଲାନି। ସଙ୍ଘସମ୍ମୁଖତା, ଧମ୍ମସମ୍ମୁଖତା, ଓ୍ୱିନୟସମ୍ମୁଖତା, ପୁଗ୍ଗଲସମ୍ମୁଖତା; ସତିଓ୍ୱିନୟସ୍ସ ଚତ୍ତାରି ମୂଲାନି; ଅମୂଳ୍ହଓ୍ୱିନୟସ୍ସ ଚତ୍ତାରି ମୂଲାନି; ପଟିଞ୍ଞାତକରଣସ୍ସ ଦ୍ୱେ ମୂଲାନି – ଯୋ ଚ ଦେସେତି ଯସ୍ସ ଚ ଦେସେତି; ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାୟ ଚତ୍ତାରି ମୂଲାନି; ତସ୍ସପାପିୟସିକାୟ ଚତ୍ତାରି ମୂଲାନି; ତିଣଓ୍ୱତ୍ଥାରକସ୍ସ ଚତ୍ତାରି ମୂଲାନି – ସଙ୍ଘସମ୍ମୁଖତା, ଧମ୍ମସମ୍ମୁଖତା, ଓ୍ୱିନୟସମ୍ମୁଖତା, ପୁଗ୍ଗଲସମ୍ମୁଖତା – ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ଇମାନି ଛବ୍ବୀସ ମୂଲାନି।

ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ କତମେ ଛତ୍ତିଂସ ସମୁଟ୍ଠାନା? ସତିଓ୍ୱିନୟସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ କିରିୟା, କରଣଂ, ଉପଗମନଂ, ଅଜ୍ଝୁପଗମନଂ, ଅଧିଓ୍ୱାସନା, ଅପ୍ପଟିକ୍କୋସନା। ଅମୂଳ୍ହଓ୍ୱିନୟସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ…ପେ… ପଟିଞ୍ଞାତକରଣସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ… ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାୟ କମ୍ମସ୍ସ… ତସ୍ସପାପିୟସିକାୟ କମ୍ମସ୍ସ… ତିଣଓ୍ୱତ୍ଥାରକସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ କିରିୟା, କରଣଂ, ଉପଗମନଂ, ଅଜ୍ଝୁପଗମନଂ, ଅଧିଓ୍ୱାସନା, ଅପ୍ପଟିକ୍କୋସନା – ସତ୍ତନ୍ନଂ ସମଥାନଂ ଇମେ ଛତ୍ତିଂସ ସମୁଟ୍ଠାନା।

୧୦। ସତ୍ତସମଥନାନତ୍ଥାଦି

୩୫୪। ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା ସତିଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା – ଇମେ ଧମ୍ମା ନାନତ୍ଥା ନାନାବ୍ୟଞ୍ଜନା ଉଦାହୁ ଏକତ୍ଥା ବ୍ୟଞ୍ଜନମେଓ୍ୱ ନାନଂ? ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା ଅମୂଳ୍ହଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା…ପେ… ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା ପଟିଞ୍ଞାତକରଣନ୍ତି ଓ୍ୱା… ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାତି ଓ୍ୱା… ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା ତସ୍ସପାପିୟସିକାତି ଓ୍ୱା… ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା ତିଣଓ୍ୱତ୍ଥାରକୋତି ଓ୍ୱା – ଇମେ ଧମ୍ମା ନାନତ୍ଥା ନାନାବ୍ୟଞ୍ଜନା ଉଦାହୁ ଏକତ୍ଥା ବ୍ୟଞ୍ଜନମେଓ୍ୱ ନାନଂ? ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା ସତିଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା – ଇମେ ଧମ୍ମା ନାନତ୍ଥା ଚେଓ୍ୱ ନାନାବ୍ୟଞ୍ଜନା ଚ। ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା ଅମୂଳ୍ହଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା…ପେ… ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା ପଟିଞ୍ଞାତକରଣନ୍ତି ଓ୍ୱା… ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା ଯେଭୁୟ୍ୟସିକାତି ଓ୍ୱା… ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା ତସ୍ସପାପିୟସିକାତି ଓ୍ୱା… ସମ୍ମୁଖାଓ୍ୱିନୟୋତି ଓ୍ୱା ତିଣଓ୍ୱତ୍ଥାରକୋତି ଓ୍ୱା – ଇମେ ଧମ୍ମା ନାନତ୍ଥା ଚେଓ୍ୱ ନାନା ବ୍ୟଞ୍ଜନା ଚ।

୩୫୫।[ଚୂଳଓ୍ୱ। ୨୨୪] ଓ୍ୱିଓ୍ୱାଦୋ ଓ୍ୱିଓ୍ୱାଦାଧିକରଣଂ, ଓ୍ୱିଓ୍ୱାଦୋ ନୋ ଅଧିକରଣଂ, ଅଧିକରଣଂ ନୋ ଓ୍ୱିଓ୍ୱାଦୋ, ଅଧିକରଣଞ୍ଚେଓ୍ୱ ଓ୍ୱିଓ୍ୱାଦୋ ଚ? ସିୟା ଓ୍ୱିଓ୍ୱାଦୋ ଓ୍ୱିଓ୍ୱାଦାଧିକରଣଂ, ସିୟା ଓ୍ୱିଓ୍ୱାଦୋ ନୋ ଅଧିକରଣଂ, ସିୟା ଅଧିକରଣଂ ନୋ ଓ୍ୱିଓ୍ୱାଦୋ, ସିୟା ଅଧିକରଣଞ୍ଚେଓ୍ୱ ଓ୍ୱିଓ୍ୱାଦୋ ଚ।

ତତ୍ଥ କତମୋ ଓ୍ୱିଓ୍ୱାଦୋ ଓ୍ୱିଓ୍ୱାଦାଧିକରଣଂ? ଇଧ ଭିକ୍ଖୂ ଓ୍ୱିଓ୍ୱଦନ୍ତି ଧମ୍ମୋତି ଓ୍ୱା ଅଧମ୍ମୋତି ଓ୍ୱା…ପେ… ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଓ୍ୱା ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଓ୍ୱା।

ଯଂ ତତ୍ଥ ଭଣ୍ଡନଂ, କଲହୋ, ୱିଗ୍ଗହୋ, ୱିୱାଦୋ, ନାନାୱାଦୋ, ଅଞ୍ଞଥାୱାଦୋ, ୱିପଚ୍ଚତାଯ ୱୋହାରୋ, ମେଧଗଂ – ଅଯଂ ୱିୱାଦୋ ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ।

ତତ୍ଥ କତମୋ ୱିୱାଦୋ ନୋ ଅଧିକରଣଂ? ମାତାପି ପୁତ୍ତେନ ୱିୱଦତି, ପୁତ୍ତୋପି ମାତରା ୱିୱଦତି, ପିତାପି ପୁତ୍ତେନ ୱିୱଦତି, ପୁତ୍ତୋପି ପିତରା ୱିୱଦତି, ଭାତାପି ଭାତରା ୱିୱଦତି, ଭାତାପି ଭଗିନିଯା ୱିୱଦତି, ଭଗିନୀପି ଭାତରା ୱିୱଦତି, ସହାଯୋପି ସହାଯେନ ୱିୱଦତି – ଅଯଂ ୱିୱାଦୋ ନୋ ଅଧିକରଣଂ।

ତତ୍ଥ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ନୋ ୱିୱାଦୋ? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ – ଇଦଂ ଅଧିକରଣଂ ନୋ ୱିୱାଦୋ।

ତତ୍ଥ କତମଂ ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ ୱିୱାଦୋ ଚ? ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ ୱିୱାଦୋ ଚ।

୩୫୬।[ଚୂଳଅୱ। ୨୨୪ ଆଦଯୋ] ଅନୁୱାଦୋ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ଅନୁୱାଦୋ ନୋ ଅଧିକରଣଂ, ଅଧିକରଣଂ ନୋ ଅନୁୱାଦୋ, ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ ଅନୁୱାଦୋ ଚ? ସିଯା ଅନୁୱାଦୋ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ସିଯା ଅନୁୱାଦୋ ନୋ ଅଧିକରଣଂ, ସିଯା ଅଧିକରଣଂ ନୋ ଅନୁୱାଦୋ, ସିଯା ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ ଅନୁୱାଦୋ ଚ।

ତତ୍ଥ କତମୋ ଅନୁୱାଦୋ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ? ଇଧ ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅନୁୱଦନ୍ତି ସୀଲୱିପତ୍ତିଯା ୱା ଆଚାରୱିପତ୍ତିଯା ୱା ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତିଯା ୱା ଆଜୀୱୱିପତ୍ତିଯା ୱା। ଯୋ ତତ୍ଥ ଅନୁୱାଦୋ, ଅନୁୱଦନା ଅନୁଲ୍ଲପନା ଅନୁଭଣନା ଅନୁସମ୍ପୱଙ୍କତା ଅବ୍ଭୁସ୍ସହନତା ଅନୁବଲପ୍ପଦାନଂ – ଅଯଂ ଅନୁୱାଦୋ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ।

ତତ୍ଥ କତମୋ ଅନୁୱାଦୋ ନୋ ଅଧିକରଣଂ? ମାତାପି ପୁତ୍ତଂ ଅନୁୱଦତି, ପୁତ୍ତୋପି ମାତରଂ ଅନୁୱଦତି, ପିତାପି ପୁତ୍ତଂ ଅନୁୱଦତି, ପୁତ୍ତୋପି ପିତରଂ ଅନୁୱଦତି, ଭାତାପି ଭାତରଂ ଅନୁୱଦତି, ଭାତାପି ଭଗିନିଂ ଅନୁୱଦତି, ଭଗିନୀପି ଭାତରଂ ଅନୁୱଦତି, ସହାଯୋପି ସହାଯଂ ଅନୁୱଦତି – ଅଯଂ ଅନୁୱାଦୋ ନୋ ଅଧିକରଣଂ।

ତତ୍ଥ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ନୋ ଅନୁୱାଦୋ? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ – ଇଦଂ ଅଧିକରଣଂ ନୋ ଅନୁୱାଦୋ।

ତତ୍ଥ କତମଂ ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ ଅନୁୱାଦୋ ଚ? ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ ଅନୁୱାଦୋ ଚ।

୩୫୭। ଆପତ୍ତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ଆପତ୍ତି ନୋ ଅଧିକରଣଂ, ଅଧିକରଣଂ ନୋ ଆପତ୍ତି, ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ? ସିଯା ଆପତ୍ତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, ସିଯା ଆପତ୍ତି ନୋ ଅଧିକରଣଂ, ସିଯା ଅଧିକରଣଂ ନୋ ଆପତ୍ତି, ସିଯା ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ତତ୍ଥ କତମା ଆପତ୍ତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ? ପଞ୍ଚପି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ । ସତ୍ତପି ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧା ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ। ଅଯଂ ଆପତ୍ତି ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ।

ତତ୍ଥ କତମା ଆପତ୍ତି ନୋ ଅଧିକରଣଂ? ସୋତାପତ୍ତି ସମାପତ୍ତି – ଅଯଂ ଆପତ୍ତି ନୋ ଅଧିକରଣଂ।

ତତ୍ଥ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ନୋ ଆପତ୍ତି? କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ – ଇଦଂ ଅଧିକରଣଂ ନୋ ଆପତ୍ତି।

ତତ୍ଥ କତମଂ ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ? ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

୩୫୮।[ଚୂଳଅୱ। ୨୨୩] କିଚ୍ଚଂ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ, କିଚ୍ଚଂ ନୋ ଅଧିକରଣଂ, ଅଧିକରଣଂ ନୋ କିଚ୍ଚଂ, ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ କିଚ୍ଚଞ୍ଚ? ସିଯା କିଚ୍ଚଂ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ, ସିଯା କିଚ୍ଚଂ ନୋ ଅଧିକରଣଂ, ସିଯା ଅଧିକରଣଂ ନୋ କିଚ୍ଚଂ, ସିଯା ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ କିଚ୍ଚଞ୍ଚ।

ତତ୍ଥ କତମଂ କିଚ୍ଚଂ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ? ଯା ସଙ୍ଘସ୍ସ କିଚ୍ଚଯତା କରଣୀଯତା ଅପଲୋକନକମ୍ମଂ ଞତ୍ତିକମ୍ମଂ ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମଂ ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମଂ – ଇଦଂ କିଚ୍ଚଂ କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ।

ତତ୍ଥ କତମଂ କିଚ୍ଚଂ ନୋ ଅଧିକରଣଂ? ଆଚରିଯକିଚ୍ଚଂ ଉପଜ୍ଝାଯକିଚ୍ଚଂ [ଉପଜ୍ଝାଯକିଚ୍ଚଂ ସକିଚ୍ଚଂ (କ।)] ସମାନୁପଜ୍ଝାଯକିଚ୍ଚଂ ସମାନାଚରିଯକିଚ୍ଚଂ – ଇଦଂ କିଚ୍ଚଂ ନୋ ଅଧିକରଣଂ।

ତତ୍ଥ କତମଂ ଅଧିକରଣଂ ନୋ କିଚ୍ଚଂ? ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ – ଇଦଂ ଅଧିକରଣଂ ନୋ କିଚ୍ଚଂ।

ତତ୍ଥ କତମଂ ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ କିଚ୍ଚଞ୍ଚ? କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଅଧିକରଣଞ୍ଚେୱ କିଚ୍ଚଂ ଚାତି।

ଅଧିକରଣଭେଦୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅଧିକରଣଂ ଉକ୍କୋଟା, ଆକାରା ପୁଗ୍ଗଲେନ ଚ;

ନିଦାନହେତୁପଚ୍ଚଯା, ମୂଲଂ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ଚ।

ଆପତ୍ତି ହୋତି ଯତ୍ଥ ଚ, ସଂସଟ୍ଠା ନିଦାନେନ ଚ [ସଂସଟ୍ଠା ନିଦାନପଭୱା (ସୀ।)];

ହେତୁପଚ୍ଚଯମୂଲାନି, ସମୁଟ୍ଠାନେନ ବ୍ଯଞ୍ଜନା;

ୱିୱାଦୋ ଅଧିକରଣନ୍ତି, ଭେଦାଧିକରଣେ ଇଦନ୍ତି।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ଅପରଗାଥାସଙ୍ଗଣିକଂ

୧। ଚୋଦନାଦିପୁଚ୍ଛାୱିସ୍ସଜ୍ଜନା

୩୫୯।

ଚୋଦନା କିମତ୍ଥାଯ, ସାରଣା କିସ୍ସ କାରଣା;

ସଙ୍ଘୋ କିମତ୍ଥାଯ, ମତିକମ୍ମଂ ପନ କିସ୍ସ କାରଣା।

ଚୋଦନା ସାରଣତ୍ଥାଯ, ନିଗ୍ଗହତ୍ଥାଯ ସାରଣା;

ସଙ୍ଘୋ ପରିଗ୍ଗହତ୍ଥାଯ, ମତିକମ୍ମଂ ପନ ପାଟିଯେକ୍କଂ।

ମା ଖୋ ତୁରିତୋ ଅଭଣି, ମା ଖୋ ଚଣ୍ଡିକତୋ ଭଣି;

ମା ଖୋ ପଟିଘଂ ଜନଯି, ସଚେ ଅନୁୱିଜ୍ଜକୋ ତୁୱଂ।

ମା ଖୋ ସହସା ଅଭଣି, କଥଂ ୱିଗ୍ଗାହିକଂ ଅନତ୍ଥସଂହିତଂ;

ସୁତ୍ତେ ୱିନଯେ ଅନୁଲୋମେ, ପଞ୍ଞତ୍ତେ ଅନୁଲୋମିକେ।

ଅନୁଯୋଗୱତ୍ତଂ ନିସାମଯ, କୁସଲେନ ବୁଦ୍ଧିମତା କତଂ;

ସୁୱୁତ୍ତଂ ସିକ୍ଖାପଦାନୁଲୋମିକଂ, ଗତିଂ ନ ନାସେନ୍ତୋ ସମ୍ପରାଯିକଂ;

ହିତେସୀ ଅନୁଯୁଞ୍ଜସ୍ସୁ, କାଲେନତ୍ଥୂପସଂହିତଂ।

ଚୁଦିତସ୍ସ ଚ ଚୋଦକସ୍ସ ଚ;

ସହସା ୱୋହାରଂ ମା ପଧାରେସି;

ଚୋଦକୋ ଆହ ଆପନ୍ନୋତି;

ଚୁଦିତକୋ ଆହ ଅନାପନ୍ନୋତି।

ଉଭୋ ଅନୁକ୍ଖିପନ୍ତୋ, ପଟିଞ୍ଞାନୁସନ୍ଧିତେନ କାରଯେ;

ପଟିଞ୍ଞା ଲଜ୍ଜୀସୁ କତା, ଅଲଜ୍ଜୀସୁ ଏୱଂ ନ ୱିଜ୍ଜତି;

ବହୁମ୍ପି ଅଲଜ୍ଜୀ ଭାସେଯ୍ଯ, ୱତ୍ତାନୁସନ୍ଧିତେନ [ୱୁତ୍ତାନୁସନ୍ଧିତେନ (ସୀ। ସ୍ଯା। କ।)] କାରଯେ।

ଅଲଜ୍ଜୀ କୀଦିସୋ ହୋତି, ପଟିଞ୍ଞା ଯସ୍ସ ନ ରୂହତି;

ଏତଞ୍ଚ [ଏୱଞ୍ଚ (କ।)] ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କୀଦିସୋ ୱୁଚ୍ଚତି ଅଲଜ୍ଜୀ ପୁଗ୍ଗଲୋ।

ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତିଂ ପରିଗୂହତି;

ଅଗତିଗମନଞ୍ଚ ଗଚ୍ଛତି, ଏଦିସୋ ଵୁଚ୍ଚତି ଅଲଜ୍ଜୀପୁଗ୍ଗଲୋ।

ସଚ୍ଚଂ ଅହମ୍ପି ଜାନାମି, ଏଦିସୋ ଵୁଚ୍ଚତି ଅଲଜ୍ଜୀପୁଗ୍ଗଲୋ;

ଅଞ୍ଞଞ୍ଚ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କୀଦିସୋ ଵୁଚ୍ଚତି ଲଜ୍ଜୀପୁଗ୍ଗଲୋ।

ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ଆପତ୍ତିଂ ନାପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତିଂ ନ ପରିଗୂହତି;

ଅଗତିଗମନଂ ନ ଗଚ୍ଛତି, ଏଦିସୋ ଵୁଚ୍ଚତି ଲଜ୍ଜୀପୁଗ୍ଗଲୋ।

ସଚ୍ଚଂ ଅହମ୍ପି ଜାନାମି, ଏଦିସୋ ଵୁଚ୍ଚତି ଲଜ୍ଜୀପୁଗ୍ଗଲୋ;

ଅଞ୍ଞଞ୍ଚ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କୀଦିସୋ ଵୁଚ୍ଚତି ଅଧମ୍ମଚୋଦକୋ।

ଅକାଲେ ଚୋଦେତି ଅଭୂତେନ;

ଫରୁସେନ ଅନତ୍ଥସଂହିତେନ;

ଦୋସନ୍ତରୋ ଚୋଦେତି ନୋ ମେତ୍ତାଚିତ୍ତୋ;

ଏଦିସୋ ଵୁଚ୍ଚତି ଅଧମ୍ମଚୋଦକୋ।

ସଚ୍ଚଂ ଅହମ୍ପି ଜାନାମି, ଏଦିସୋ ଵୁଚ୍ଚତି ଅଧମ୍ମଚୋଦକୋ;

ଅଞ୍ଞଞ୍ଚ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କୀଦିସୋ ଵୁଚ୍ଚତି ଧମ୍ମଚୋଦକୋ।

କାଲେନ ଚୋଦେତି ଭୂତେନ, ସଣ୍ହେନ ଅତ୍ଥସଂହିତେନ;

ମେତ୍ତାଚିତ୍ତୋ ଚୋଦେତି ନୋ ଦୋସନ୍ତରୋ;

ଏଦିସୋ ଵୁଚ୍ଚତି ଧମ୍ମଚୋଦକୋ।

ସଚ୍ଚଂ ଅହମ୍ପି ଜାନାମି, ଏଦିସୋ ଵୁଚ୍ଚତି ଧମ୍ମଚୋଦକୋ;

ଅଞ୍ଞଞ୍ଚ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କୀଦିସୋ ଵୁଚ୍ଚତି ବାଲଚୋଦକୋ।

ପୁବ୍ବାପରଂ ନ ଜାନାତି, ପୁବ୍ବାପରସ୍ସ ଅକୋୱିଦୋ;

ଅନୁସନ୍ଧିଵଚନପଥଂ ନ ଜାନାତି;

ଅନୁସନ୍ଧିଵଚନପଥସ୍ସ ଅକୋୱିଦୋ;

ଏଦିସୋ ଵୁଚ୍ଚତି ବାଲଚୋଦକୋ।

ସଚ୍ଚଂ ଅହମ୍ପି ଜାନାମି, ଏଦିସୋ ୱୁଚ୍ଚତି ବାଲଚୋଦକୋ;

ଅଞ୍ଞଞ୍ଞ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କୀଦିସୋ ୱୁଚ୍ଚତି ପଣ୍ଡିତଚୋଦକୋ।

ପୁବ୍ବାପରମ୍ପି ଜାନାତି, ପୁବ୍ବାପରସ୍ସ କୋୱିଦୋ;

ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥସ୍ସ କୋୱିଦୋ;

ଏଦିସୋ ୱୁଚ୍ଚତି ପଣ୍ଡିତଚୋଦକୋ।

ସଚ୍ଚଂ ଅହମ୍ପି ଜାନାମି, ଏଦିସୋ ୱୁଚ୍ଚତି ପଣ୍ଡିତଚୋଦକୋ;

ଅଞ୍ଞଞ୍ଞ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, ଚୋଦନା କିନ୍ତି ୱୁଚ୍ଚତି।

ସୀଲୱିପତ୍ତିଯା ଚୋଦେତି, ଅଥୋ ଆଚାରଦିଟ୍ଠିଯା;

ଆଜୀୱେନପି ଚୋଦେତି, ଚୋଦନା ତେନ ୱୁଚ୍ଚତୀତି।

ଅପରଂ ଗାଥାସଙ୍ଗଣିକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ଚୋଦନାକଣ୍ଡଂ

୧। ଅନୁୱିଜ୍ଜକଅନୁଯୋଗୋ

୩୬୦। ଅନୁୱିଜ୍ଜକେ ଚୋଦକୋ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ – ''ଯଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୋଦେସି, କିମ୍ହି ନଂ ଚୋଦେସି, ସୀଲୱିପତ୍ତିୟା ୱା ଚୋଦେସି, ଆଚାରୱିପତ୍ତିୟା ୱା ଚୋଦେସି, ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତିୟା ୱା ଚୋଦେସୀ''ତି? ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ସୀଲୱିପତ୍ତିୟା ୱା ଚୋଦେମି, ଆଚାରୱିପତ୍ତିୟା ୱା ଚୋଦେମି, ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତିୟା ୱା ଚୋଦେମୀ''ତି, ସୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ''ଜାନାସି ପନାୟସ୍ମା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ଜାନାସି ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ, ଜାନାସି ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତି''ନ୍ତି? ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଜାନାମି ଖୋ ଅହଂ, ଆୱୁସୋ, ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ଜାନାମି ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ, ଜାନାମି ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତି''ନ୍ତି, ସୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ''କତମା ପନାୱୁସୋ, ସୀଲୱିପତ୍ତି? କତମା ଆଚାରୱିପତ୍ତି? କତମା ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତୀ''ତି? ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଚତ୍ତାରି ଚ ପାରାଜିକାନି, ତେରସ ଚ ସଙ୍ଘାଦିସେସା – ଅୟଂ ସୀଲୱିପତ୍ତି। ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟଂ, ପାଚିତ୍ତିୟଂ, ପାଟିଦେସନୀୟଂ, ଦୁକ୍କଟଂ, ଦୁବ୍ଭାସିତଂ, ଅୟଂ ଆଚାରୱିପତ୍ତି। ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠି, ଅନ୍ତଗ୍ଗାହିକା ଦିଟ୍ଠି – ଅୟଂ ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତୀ''ତି, ସୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ''ଯଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୋଦେସି, ଦିଟ୍ଠେନ ୱା ଚୋଦେସି ସୁତେନ ୱା ଚୋଦେସି ପରିସଙ୍କାୟ ୱା ଚୋଦେସୀ''ତି? ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଦିଟ୍ଠେନ ୱା ଚୋଦେମି ସୁତେନ ୱା ଚୋଦେମି ପରିସଙ୍କାୟ ୱା ଚୋଦେମୀ''ତି, ସୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ''ଯଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଦିଟ୍ଠେନ ଚୋଦେସି, କିଂ ତେ ଦିଟ୍ଠଂ କିନ୍ତି ତେ ଦିଟ୍ଠଂ, କଦା ତେ ଦିଟ୍ଠଂ, କତ୍ଥ ତେ ଦିଟ୍ଠଂ ପାରାଜିକଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ, ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ, ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟଂ… ପାଚିତ୍ତିୟଂ… ପାଟିଦେସନୀୟଂ… ଦୁକ୍କଟଂ… ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ, କତ୍ଥ ଚ ତ୍ୱଂ ଅହୋସି, କତ୍ଥ ଚାୟଂ ଭିକ୍ଖୁ ଅହୋସି, କିଞ୍ଚ ତ୍ୱଂ କରୋସି, କିଂ ଚାୟଂ ଭିକ୍ଖୁ କରୋତୀ''ତି? ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ନ ଖୋ ଅହଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଦିଟ୍ଠେନ ଚୋଦେମି, ଅପି ଚ ସୁତେନ ଚୋଦେମୀ''ତି, ସୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ''ଯଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ସୁତେନ ଚୋଦେସି, କିଂ ତେ ସୁତଂ, କିନ୍ତି ତେ ସୁତଂ, କଦା ତେ ସୁତଂ , କତ୍ଥ ତେ ସୁତଂ, ପାରାଜିକଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋତି ସୁତଂ, ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ… ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟଂ… ପାଚିତ୍ତିୟଂ… ପାଟିଦେସନୀୟଂ… ଦୁକ୍କଟଂ… ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋତି ସୁତଂ, ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସୁତଂ, ଭିକ୍ଖୁନିୟା ସୁତଂ, ସିକ୍ଖମାନାୟ ସୁତଂ , ସାମଣେରସ୍ସ ସୁତଂ, ସାମଣେରିୟା ସୁତଂ, ଉପାସକସ୍ସ ସୁତଂ, ଉପାସିକାୟ ସୁତଂ, ରାଜୂନଂ ସୁତଂ, ରାଜମହାମତ୍ତାନଂ ସୁତଂ, ତିତ୍ଥିୟାନଂ ସୁତଂ, ତିତ୍ଥିୟସାୱକାନଂ ସୁତ''ନ୍ତି? ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ନ ଖୋ ଅହଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ସୁତେନ ଚୋଦେମି, ଅପି ଚ ପରିସଙ୍କାୟ ଚୋଦେମୀ''ତି, ସୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ''ଯଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ପରିସଙ୍କାୟ ଚୋଦେସି, କିଂ ପରିସଙ୍କସି, କିନ୍ତି ପରିସଙ୍କସି, କଦା ପରିସଙ୍କସି, କତ୍ଥ ପରିସଙ୍କସି, ପାରାଜିକଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋତି ପରିସଙ୍କସି, ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋତି ପରିସଙ୍କସି, ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟଂ… ପାଚିତ୍ତିୟଂ… ପାଟିଦେସନୀୟଂ… ଦୁକ୍କଟଂ… ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋତି ପରିସଙ୍କସି, ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ଭିକ୍ଖୁନିୟା ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ସିକ୍ଖମାନାୟ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ସାମଣେରସ୍ସ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ସାମଣେରିୟା ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ଉପାସକସ୍ସ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ଉପାସିକାୟ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ରାଜୂନଂ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ରାଜମହାମତ୍ତାନଂ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ତିତ୍ଥିୟାନଂ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ତିତ୍ଥିୟସାୱକାନଂ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସୀ''ତି?

୩୬୧।

ଦିଟ୍ଠଂ ଦିଟ୍ଠେନ ସମେତି ଦିଟ୍ଠେନ ସଂସନ୍ଦତେ ଦିଟ୍ଠଂ;

ଦିଟ୍ଠଂ ପଟିଚ୍ଚ ନ ଉପେତି ଅସୁଦ୍ଧପରିସଙ୍କିତୋ;

ସୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ପଟିଞ୍ଞାୟ କାତବ୍ବୋ ତେନୁପୋସଥୋ।

ସୁତଂ ସୁତେନ ସମେତି ସୁତେନ ସଂସନ୍ଦତେ ସୁତଂ;

ସୁତଂ ପଟିଚ୍ଚ ନ ଉପେତି ଅସୁଦ୍ଧପରିସଙ୍କିତୋ;

ସୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ପଟିଞ୍ଞାୟ କାତବ୍ବୋ ତେନୁପୋସଥୋ।

ମୁତଂ ମୁତେନ ସମେତି ମୁତେନ ସଂସନ୍ଦତେ ମୁତଂ;

ମୁତଂ ପଟିଚ୍ଚ ନ ଉପେତି ଅସୁଦ୍ଧପରିସଙ୍କିତୋ;

ସୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ପଟିଞ୍ଞାୟ କାତବ୍ବୋ ତେନୁପୋସଥୋ।

୩୬୨। ଚୋଦନାୟ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? ଚୋଦନାୟ ଓକାସକମ୍ମଂ ଆଦି, କିରିୟା ମଜ୍ଝେ, ସମଥୋ ପରିୟୋସାନଂ। ଚୋଦନାୟ କତି ମୂଲାନି, କତି ୱତ୍ଥୂନି, କତି ଭୂମିୟୋ, କତିହାକାରେହି ଚୋଦେତି? ଚୋଦନାୟ ଦ୍ୱେ ମୂଲାନି, ତୀଣି ୱତ୍ଥୂନି, ପଞ୍ଚ ଭୂମିୟୋ, ଦ୍ୱୀହାକାରେହି ଚୋଦେତି। ଚୋଦନାୟ କତମାନି ଦ୍ୱେ ମୂଲାନି? ସମୂଲିକା ୱା ଅମୂଲିକା ୱା – ଚୋଦନାୟ ଇମାନି ଦ୍ୱେ ମୂଲାନି। ଚୋଦନାୟ କତମାନି ତୀଣି ୱତ୍ଥୂନି? ଦିଟ୍ଠେନ ସୁତେନ ପରିସଙ୍କାୟ – ଚୋଦନାୟ ଇମାନି ତୀଣି ୱତ୍ଥୂନି। ଚୋଦନା କତମା ପଞ୍ଚ ଭୂମିୟୋ? କାଲେନ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଅକାଲେନ, ଭୂତେନ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଅଭୂତେନ, ସଣ୍ହେନ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଫରୁସେନ, ଅତ୍ଥସଂହିତେନ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଅନତ୍ଥସଂହିତେନ, ମେତ୍ତାଚିତ୍ତୋ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଦୋସନ୍ତରୋତି – ଚୋଦନାୟ ଇମା ପଞ୍ଚ ଭୂମିୟୋ।

କତମେହି ଦ୍ୱୀହାକାରେହି ଚୋଦେତି? କାୟେନ ୱା ଚୋଦେତି ୱାଚାୟ ୱା ଚୋଦେତି – ଇମେହି ଦ୍ୱୀହାକାରେହି ଚୋଦେତି।

୨। ଚୋଦକାଦିପଟିପତ୍ତି

୩୬୩। ଚୋଦକେନ କଥଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବଂ? ଚୁଦିତକେନ କଥଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବଂ? ସଙ୍ଘେନ କଥଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବଂ? ଅନୁୱିଜ୍ଜକେନ କଥଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବଂ? ଚୋଦକେନ କଥଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବନ୍ତି? ଚୋଦକେନ ପଞ୍ଚସୁ ଧମ୍ମେସୁ ପତିଟ୍ଠାୟ ପରୋ ଚୋଦେତବ୍ବୋ। କାଲେନ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଅକାଲେନ, ଭୂତେନ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଅଭୂତେନ, ସଣ୍ହେନ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଫରୁସେନ, ଅତ୍ଥସଂହିତେନ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଅନତ୍ଥସଂହିତେନ, ମେତ୍ତାଚିତ୍ତୋ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଦୋସନ୍ତରୋତି – ଚୋଦକେନ ଏୱଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବଂ। ଚୁଦିତକେନ କଥଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବନ୍ତି? ଚୁଦିତକେନ ଦ୍ୱୀସୁ ଧମ୍ମେସୁ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବଂ। ସଚ୍ଚେ ଚ ଅକୁପ୍ପେ ଚ – ଚୁଦିତକେନ ଏୱଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବଂ। ସଙ୍ଘେନ କଥଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବନ୍ତି? ସଙ୍ଘେନ ଓତିଣ୍ଣାନୋତିଣ୍ଣଂ ଜାନିତବ୍ବଂ। ସଙ୍ଘେନ ଏୱଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବଂ। ଅନୁୱିଜ୍ଜକେନ କଥଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବନ୍ତି? ଅନୁୱିଜ୍ଜକେନ ଯେନ ଧମ୍ମେନ ଯେନ ୱିନୟେନ ଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନ ତଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମ୍ମତି ତଥା ତଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତବ୍ବଂ। ଅନୁୱିଜ୍ଜକେନ ଏୱଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବଂ।

୩୬୪।

ଉପୋସଥୋ କିମତ୍ଥାୟ, ପୱାରଣା କିସ୍ସ କାରଣା;

ପରିୱାସୋ କିମତ୍ଥାୟ, ମୂଲାୟପଟିକସ୍ସନା କିସ୍ସ କାରଣା;

ମାନତ୍ତଂ କିମତ୍ଥାୟ, ଅବ୍ଭାନଂ କିସ୍ସ କାରଣା।

ଉପୋସଥୋ ସାମଗ୍ଗତ୍ଥାୟ, ୱିସୁଦ୍ଧତ୍ଥାୟ ପୱାରଣା;

ପରିୱାସୋ ମାନତ୍ତତ୍ଥାୟ, ମୂଲାୟପଟିକସ୍ସନା ନିଗ୍ଗହତ୍ଥାୟ;

ମାନତ୍ତଂ ଅବ୍ଭାନତ୍ଥାୟ, ୱିସୁଦ୍ଧତ୍ଥାୟ ଅବ୍ଭାନଂ।

ଛନ୍ଦା ଦୋସା ଭୟା ମୋହା, ଥେରେ ଚ ପରିଭାସତି;

କାୟସ୍ସ ଭେଦା ଦୁପ୍ପଞ୍ଞୋ, ଖତୋ ଉପହତିନ୍ଦ୍ରିୟୋ;

ନିରୟଂ ଗଚ୍ଛତି ଦୁମ୍ମେଧୋ, ନ ଚ ସିକ୍ଖାୟ ଗାରୱୋ।

ନ ଚ ଆମିସଂ ନିସ୍ସାଯ;

ନ ଚ ନିସ୍ସାଯ ପୁଗ୍ଗଲଂ;

ଉଭୋ ଏତେ ୱିୱଜ୍ଜେତ୍ୱା;

ଯଥାଧମ୍ମୋ ତଥା କରେ।

୩। ଚୋଦକସ୍ସଅତ୍ତଝାପନଂ

କୋଧନୋ ଉପନାହୀ ଚ;

ଚଣ୍ଡୋ ଚ ପରିଭାସକୋ;

ଅନାପତ୍ତିଯା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନଂ।

ଉପକଣ୍ଣକଂ ଜପ୍ପତି ଜିମ୍ହଂ ପେକ୍ଖତି;

ୱୀତିହରତି କୁମ୍ମଗ୍ଗଂ ପଟିସେୱତି;

ଅନାପତ୍ତିଯା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନଂ।

ଅକାଲେନ ଚୋଦେତି ଅଭୂତେନ;

ଫରୁସେନ ଅନତ୍ଥସଂହିତେନ;

ଦୋସନ୍ତରୋ ଚୋଦେତି ନୋ ମେତ୍ତାଚିତ୍ତୋ;

ଅନାପତ୍ତିଯା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନଂ।

ଧମ୍ମାଧମ୍ମଂ ନ ଜାନାତି;

ଧମ୍ମାଧମ୍ମସ୍ସ ଅକୋୱିଦୋ;

ଅନାପତ୍ତିଯା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନଂ।

ୱିନଯାୱିନଯଂ ନ ଜାନାତି;

ୱିନଯାୱିନଯସ୍ସ ଅକୋୱିଦୋ;

ଅନାପତ୍ତିୟା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନଂ।

ଭାସିତାଭାସିତଂ ନ ଜାନାତି;

ଭାସିତାଭାସିତସ୍ସ ଅକୋୱିଦୋ;

ଅନାପତ୍ତିୟା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନଂ।

ଆଚିଣ୍ଣାନାଚିଣ୍ଣଂ ନ ଜାନାତି;

ଆଚିଣ୍ଣାନାଚିଣ୍ଣସ୍ସ ଅକୋୱିଦୋ;

ଅନାପତ୍ତିୟା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନଂ।

ପଞ୍ଞତ୍ତାପଞ୍ଞତ୍ତଂ ନ ଜାନାତି;

ପଞ୍ଞତ୍ତାପଞ୍ଞତ୍ତସ୍ସ ଅକୋୱିଦୋ;

ଅନାପତ୍ତିୟା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନଂ।

ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି;

ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିୟା ଅକୋୱିଦୋ;

ଅନାପତ୍ତିୟା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନଂ।

ଲହୁକଗରୁକଂ ନ ଜାନାତି;

ଲହୁକଗରୁକସ୍ସ ଅକୋୱିଦୋ;

ଅନାପତ୍ତିୟା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନଂ।

ସାୱସେସାନୱସେସଂ ନ ଜାନାତି;

ସାୱସେସାନୱସେସସ୍ସ ଅକୋୱିଦୋ;

ଅନାପତ୍ତିୟା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନଂ।

ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ନ ଜାନାତି;

ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲସ୍ସ ଅକୋୱିଦୋ;

ଅନାପତ୍ତିୟା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନଂ।

ପୁବ୍ବାପରଂ ନ ଜାନାତି;

ପୁବ୍ବାପରସ୍ସ ଅକୋୱିଦୋ;

ଅନାପତ୍ତିୟା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନଂ।

ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ନ ଜାନାତି;

ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥସ୍ସ ଅକୋୱିଦୋ;

ଅନାପତ୍ତିୟା ଆପତ୍ତୀତି ରୋପେତି;

ତାଦିସୋ ଚୋଦକୋ ଝାପେତି ଅତ୍ତାନନ୍ତି।

ଚୋଦନାକଣ୍ଡଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଚୋଦନା ଅନୁୱିଜ୍ଜା ଚ, ଆଦି ମୂଲେନୁପୋସଥୋ;

ଗତି ଚୋଦନକଣ୍ଡମ୍ହି, ସାସନଂ ପତିଟ୍ଠାପୟନ୍ତି।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ଚୂଳସଙ୍ଗାମୋ

୧। ଅନୁୱିଜ୍ଜକସ୍ସପଟିପତ୍ତି

୩୬୫।[ପରି। ୪୨୧] ସଙ୍ଗାମାୱଚରେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମନ୍ତେନ ନୀଚଚିତ୍ତେନ ସଙ୍ଘୋ ଉପସଙ୍କମିତବ୍ବୋ ରଜୋହରଣସମେନ ଚିତ୍ତେନ; ଆସନକୁସଲେନ ଭୱିତବ୍ବଂ ନିସଜ୍ଜକୁସଲେନ; ଥେରେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନୁପଖଜ୍ଜନ୍ତେନ, ନୱେ ଭିକ୍ଖୂ ଆସନେନ ଅପ୍ପଟିବାହନ୍ତେନ, ଯଥାପତିରୂପେ ଆସନେ ନିସୀଦିତବ୍ବଂ; ଅନାନାକଥିକେନ ଭୱିତବ୍ବଂ ଅତିରଚ୍ଛାନକଥିକେନ; ସାମଂ ୱା ଧମ୍ମୋ ଭାସିତବ୍ବୋ ପରୋ ୱା ଅଜ୍ଝେସିତବ୍ବୋ ଅରିୟୋ ୱା ତୁଣ୍ହୀଭାୱୋ ନାତିମଞ୍ଞିତବ୍ବୋ।

ସଙ୍ଘେନ ଅନୁମତେନ ପୁଗ୍ଗଲେନ ଅନୁୱିଜ୍ଜକେନ ଅନୁୱିଜ୍ଜିତୁକାମେନ ନ ଉପଜ୍ଝାୟୋ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ, ନ ଆଚରିୟୋ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ, ନ ସଦ୍ଧିୱିହାରିକୋ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ, ନ ଅନ୍ତେୱାସିକୋ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ, ନ ସମାନୁପଜ୍ଝାୟକୋ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ, ନ ସମାନାଚରିୟକୋ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ, ନ ଜାତି ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବା, ନ ନାମଂ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବଂ, ନ ଗୋତ୍ତଂ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବଂ, ନ ଆଗମୋ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ, ନ କୁଲପଦେସୋ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ, ନ ଜାତିଭୂମି ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବା। ତଂ କିଂ କାରଣା? ଅତ୍ରସ୍ସ ପେମଂ ୱା ଦୋସୋ ୱା। ପେମେ ୱା ସତି ଦୋସେ ୱା, ଛନ୍ଦାପି ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ ଦୋସାପି ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ ମୋହାପି ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ ଭୟାପି ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ।

ସଙ୍ଘେନ ଅନୁମତେନ ପୁଗ୍ଗଲେନ ଅନୁୱିଜ୍ଜକେନ ଅନୁୱିଜ୍ଜିତୁକାମେନ ସଙ୍ଘଗରୁକେନ ଭୱିତବ୍ବଂ ନୋ ପୁଗ୍ଗଲଗରୁକେନ, ସଦ୍ଧମ୍ମଗରୁକେନ ଭୱିତବ୍ବଂ ନୋ ଆମିସଗରୁକେନ, ଅତ୍ଥୱସିକେନ ଭୱିତବ୍ବଂ ନୋ ପରିସକପ୍ପିକେନ, କାଲେନ ଅନୁୱିଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ନୋ ଅକାଲେନ, ଭୂତେନ ଅନୁୱିଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ନୋ ଅଭୂତେନ, ସଣ୍ହେନ ଅନୁୱିଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ନୋ ଫରୁସେନ, ଅତ୍ଥସଂହିତେନ ଅନୁୱିଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ନୋ ଅନତ୍ଥସଂହିତେନ, ମେତ୍ତାଚିତ୍ତେନ ଅନୁୱିଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ନୋ ଦୋସନ୍ତରେନ, ନ ଉପକଣ୍ଣକଜପ୍ପିନା ଭୱିତବ୍ବଂ, ନ ଜିମ୍ହଂ ପେକ୍ଖିତବ୍ବଂ, ନ ଅକ୍ଖି ନିଖଣିତବ୍ବଂ, ନ ଭମୁକଂ ଉକ୍ଖିପିତବ୍ବଂ, ନ ସୀସଂ ଉକ୍ଖିପିତବ୍ବଂ, ନ ହତ୍ଥୱିକାରୋ କାତବ୍ବୋ, ନ ହତ୍ଥମୁଦ୍ଦା ଦସ୍ସେତବ୍ବା।

ଆସନକୁସଲେନ ଭୱିତବ୍ବଂ ନିସଜ୍ଜକୁସଲେନ, ଯୁଗମତ୍ତଂ ପେକ୍ଖନ୍ତେନ ଅତ୍ଥଂ ଅନୁୱିଧିୟନ୍ତେନ ସକେ ଆସନେ ନିସୀଦିତବ୍ବଂ, ନ ଚ ଆସନା ୱୁଟ୍ଠାତବ୍ବଂ , ନ ୱୀତିହାତବ୍ବଂ, ନ କୁମ୍ମଗ୍ଗୋ ସେୱିତବ୍ବୋ, ନ ବାହାୱିକ୍ଖେପକଂ [ନ ୱାଚା ୱିକ୍ଖେପକଂ (ସ୍ୟା।)] ଭଣିତବ୍ବଂ, ଅତୁରିତେନ ଭୱିତବ୍ବଂ ଅସାହସିକେନ, ଅଚଣ୍ଡିକତେନ ଭୱିତବ୍ବଂ ୱଚନକ୍ଖମେ , ମେତ୍ତାଚିତ୍ତେନ ଭୱିତବ୍ବଂ ହିତାନୁକମ୍ପିନା, କାରୁଣିକେନ ଭୱିତବ୍ବଂ ହିତପରିସକ୍କିନା, ଅସମ୍ଫପ୍ପଲାପିନା ଭୱିତବ୍ବଂ ପରିୟନ୍ତଭାଣିନା, ଅୱେରୱସିକେନ ଭୱିତବ୍ବଂ ଅନସୁରୁତ୍ତେନ, ଅତ୍ତା ପରିଗ୍ଗହେତବ୍ବୋ, ପରୋ ପରିଗ୍ଗହେତବ୍ବୋ, ଚୋଦକୋ ପରିଗ୍ଗହେତବ୍ବୋ, ଚୁଦିତକୋ ପରିଗ୍ଗହେତବ୍ବୋ, ଅଧମ୍ମଚୋଦକୋ ପରିଗ୍ଗହେତବ୍ବୋ, ଅଧମ୍ମଚୁଦିତକୋ ପରିଗ୍ଗହେତବ୍ବୋ, ଧମ୍ମଚୋଦକୋ ପରିଗ୍ଗହେତବ୍ବୋ, ଧମ୍ମଚୁଦିତକୋ ପରିଗ୍ଗହେତବ୍ବୋ, ୱୁତ୍ତଂ ଅହାପେନ୍ତେନ ଅୱୁତ୍ତଂ ଅପକାସେନ୍ତେନ ଓତିଣ୍ଣାନି ପଦବ୍ୟଞ୍ଜନାନି ସାଧୁକଂ ପରିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ପରୋ ପଟିପୁଚ୍ଛିତ୍ୱା ଯଥା ପଟିଞ୍ଞାୟ କାରେତବ୍ବୋ, ମନ୍ଦୋ ହାସେତବ୍ବୋ [ୱେପୋ ପହାସେତବ୍ବୋ (ସ୍ୟା।)], ଭୀରୁ ଅସ୍ସାସେତବ୍ବୋ, ଚଣ୍ଡୋ ନିସେଧେତବ୍ବୋ, ଅସୁଚି ୱିଭାୱେତବ୍ବୋ, ଉଜୁମଦ୍ଦୱେନ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗନ୍ତବ୍ବଂ, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗନ୍ତବ୍ବଂ, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗନ୍ତବ୍ବଂ, ନ ଭୟାଗତିଂ ଗନ୍ତବ୍ବଂ, ମଜ୍ଝତ୍ତେନ ଭୱିତବ୍ବଂ ଧମ୍ମେସୁ ଚ ପୁଗ୍ଗଲେସୁ ଚ। ଏୱଞ୍ଚ ପନ ଅନୁୱିଜ୍ଜକୋ ଅନୁୱିଜ୍ଜମାନୋ ସତ୍ଥୁ ଚେୱ ସାସନକରୋ ହୋତି, ୱିଞ୍ଞୂନଞ୍ଚ ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀନଂ ପିୟୋ ଚ ହୋତି ମନାପୋ ଚ ଗରୁ ଚ ଭାୱନୀୟୋ ଚ।

୩୬୬। ସୁତ୍ତଂ ସଂସନ୍ଦନତ୍ଥାୟ, ଓପମ୍ମଂ ନିଦସ୍ସନତ୍ଥାୟ, ଅତ୍ଥୋ ୱିଞ୍ଞାପନତ୍ଥାୟ, ପଟିପୁଚ୍ଛା ଠପନତ୍ଥାୟ, ଓକାସକମ୍ମଂ ଚୋଦନତ୍ଥାୟ, ଚୋଦନା ସାରଣତ୍ଥାୟ, ସାରଣା ସୱଚନୀୟତ୍ଥାୟ, ସୱଚନୀୟଂ ପଲିବୋଧତ୍ଥାୟ, ପଲିବୋଧୋ ୱିନିଚ୍ଛୟତ୍ଥାୟ, ୱିନିଚ୍ଛୟୋ ସନ୍ତୀରଣତ୍ଥାୟ, ସନ୍ତୀରଣଂ ଠାନାଠାନଗମନତ୍ଥାୟ, ଠାନାଠାନଗମନଂ ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହତ୍ଥାୟ, ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ସମ୍ପଗ୍ଗହତ୍ଥାୟ, ସଙ୍ଘୋ ସମ୍ପରିଗ୍ଗହସମ୍ପଟିଚ୍ଛନତ୍ଥାୟ, ସଙ୍ଘେନ ଅନୁମତା ପୁଗ୍ଗଲା ପଚ୍ଚେକଟ୍ଠାୟିନୋ ଅୱିସଂୱାଦକଟ୍ଠାୟିନୋ।

ୱିନୟୋ ସଂୱରତ୍ଥାୟ, ସଂୱରୋ ଅୱିପ୍ପଟିସାରତ୍ଥାୟ, ଅୱିପ୍ପଟିସାରୋ ପାମୁଜ୍ଜତ୍ଥାୟ, ପାମୁଜ୍ଜଂ ପୀତତ୍ଥାୟ, ପୀତି ପସ୍ସଦ୍ଧତ୍ଥାୟ, ପସ୍ସଦ୍ଧି ସୁଖତ୍ଥାୟ, ସୁଖଂ ସମାଧତ୍ଥାୟ, ସମାଧି ଯଥାଭୂତଞାଣଦସ୍ସନତ୍ଥାୟ, ଯଥାଭୂତଞାଣଦସ୍ସନଂ ନିବ୍ବିଦତ୍ଥାୟ, ନିବ୍ବିଦା ୱିରାଗତ୍ଥାୟ, ୱିରାଗୋ ୱିମୁତ୍ତତ୍ଥାୟ, ୱିମୁତ୍ତି ୱିମୁତ୍ତିଞାଣଦସ୍ସନତ୍ଥାୟ, ୱିମୁତ୍ତିଞାଣଦସ୍ସନଂ ଅନୁପାଦାପରିନିବ୍ବାନତ୍ଥାୟ। ଏତଦତ୍ଥା କଥା, ଏତଦତ୍ଥା ମନ୍ତନା, ଏତଦତ୍ଥା ଉପନିସା, ଏତଦତ୍ଥଂ ସୋତାୱଧାନଂ – ଯଦିଦଂ ଅନୁପାଦାଚିତ୍ତସ୍ସ ୱିମୋକ୍ଖୋତି।

୩୬୭।

ଅନୁଯୋଗୱତ୍ତଂ ନିସାମଯ, କୁସଲେନ ବୁଦ୍ଧିମତା କତଂ;

ସୁୱୁତ୍ତଂ ସିକ୍ଖାପଦାନୁଲୋମିକଂ, ଗତିଂ ନ ନାସେନ୍ତୋ ସମ୍ପରାଯିକଂ।

ୱତ୍ଥୁଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଆପତ୍ତିଂ, ନିଦାନଂ ଆକାରଅକୋୱିଦୋ;

ପୁବ୍ବାପରଂ ନ ଜାନାତି, କତାକତଂ ସମେନ ଚ।

କମ୍ମଞ୍ଚ ଅଧିକରଣଞ୍ଚ, ସମଥେ ଚାପି ଅକୋୱିଦୋ;

ରତ୍ତୋ ଦୁଟ୍ଠୋ ଚ ମୂଳ୍ହୋ ଚ, ଭଯା ମୋହା ଚ ଗଚ୍ଛତି।

ନ ଚ ସଞ୍ଞତ୍ତିକୁସଲୋ, ନିଜ୍ଝତ୍ତିଯା ଚ ଅକୋୱିଦୋ;

ଲଦ୍ଧପକ୍ଖୋ ଅହିରିକୋ, କଣ୍ହକମ୍ମୋ ଅନାଦରୋ;

ସ ୱେ [ସଚେ (କ।)] ତାଦିସକୋ ଭିକ୍ଖୁ, ଅପ୍ପଟିକ୍ଖୋତି ୱୁଚ୍ଚତି।

ୱତ୍ଥୁଂ ୱିପତ୍ତିଂ ଆପତ୍ତିଂ, ନିଦାନଂ ଆକାରକୋୱିଦୋ;

ପୁବ୍ବାପରଞ୍ଚ ଜାନାତି, କତାକତଂ ସମେନ ଚ।

କମ୍ମଞ୍ଚ ଅଧିକରଣଞ୍ଚ, ସମଥେ ଚାପି କୋୱିଦୋ;

ଅରତ୍ତୋ ଅଦୁଟ୍ଠୋ ଅମୂଳ୍ହୋ, ଭଯା ମୋହା ନ ଗଚ୍ଛତି।

ସଞ୍ଞତ୍ତିଯା ଚ କୁସଲୋ, ନିଜ୍ଝତ୍ତିଯା ଚ କୋୱିଦୋ;

ଲଦ୍ଧପକ୍ଖୋ ହିରିମନୋ, ସୁକ୍କକମ୍ମୋ ସଗାରୱୋ;

ସ ୱେ ତାଦିସକୋ ଭିକ୍ଖୁ, ସପ୍ପଟିକ୍ଖୋତି ୱୁଚ୍ଚତୀତି।

ଚୂଳସଙ୍ଗାମୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ନୀଚଚିତ୍ତେନ ପୁଚ୍ଛେଯ୍ଯ, ଗରୁ ସଙ୍ଘେ ନ ପୁଗ୍ଗଲେ;

ସୁତ୍ତଂ ସଂସନ୍ଦନତ୍ଥାଯ, ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହେନ ଚ;

ଉଦ୍ଦାନଂ ଚୂଳସଙ୍ଗାମେ, ଏକୁଦ୍ଦେସୋ [ଏକୁଦ୍ଦେସଂ (ସୀ। ସ୍ଯା।)] ଇଦଂ କତନ୍ତି।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ମହାସଙ୍ଗାମୋ

୧ । ୱୋହରନ୍ତେନ ଜାନିତବ୍ବାଦି

୩୬୮ । ସଙ୍ଗାମାୱଚରେ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରନ୍ତେନ ୱତ୍ଥୁ ଜାନିତବ୍ବଂ, ୱିପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା, ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା, ନିଦାନଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଆକାରୋ ଜାନିତବ୍ବୋ, ପୁବ୍ବାପରଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, କତାକତଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, କମ୍ମଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଅଧିକରଣଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ସମଥୋ ଜାନିତବ୍ବୋ, ନ ଛନ୍ଦାଗତି ଗନ୍ତବ୍ବା, ନ ଦୋସାଗତି ଗନ୍ତବ୍ବା, ନ ମୋହାଗତି ଗନ୍ତବ୍ବା, ନ ଭଯାଗତି ଗନ୍ତବ୍ବା, ସଞ୍ଞାପନୀଯେ ଠାନେ ସଞ୍ଞାପେତବ୍ବଂ, ନିଜ୍ଝାପନୀଯେ ଠାନେ ନିଜ୍ଝାପେତବ୍ବଂ, ପେକ୍ଖନୀଯେ ଠାନେ ପେକ୍ଖିତବ୍ବଂ, ପସାଦନୀଯେ ଠାନେ ପସାଦେତବ୍ବଂ, ଲଦ୍ଧପକ୍ଖୋମ୍ହୀତି ପରପକ୍ଖୋ ନାୱଜାନିତବ୍ବୋ, ବହୁସ୍ସୁତୋମ୍ହୀତି ଅପ୍ପସ୍ସୁତୋ ନାୱଜାନିତବ୍ବୋ, ଥେରତରୋମ୍ହୀତି ନୱକତରୋ ନାୱଜାନିତବ୍ବୋ, ଅସମ୍ପତ୍ତଂ ନ ବ୍ଯାହାତବ୍ବଂ, ସମ୍ପତ୍ତଂ ଧମ୍ମତୋ ୱିନଯତୋ ନ ପରିହାପେତବ୍ବଂ, ଯେନ ଧମ୍ମେନ ଯେନ ୱିନଯେନ ଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନ ତଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମ୍ମତି, ତଥା ତଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତବ୍ବଂ।

୩୬୯ । ୱତ୍ଥୁ ଜାନିତବ୍ବନ୍ତି ଅଟ୍ଠପାରାଜିକାନଂ [ଅଟ୍ଠନ୍ନଂ ପାରାଜିକାନଂ (ସୀ। କ।)] ୱତ୍ଥୁ ଜାନିତବ୍ବଂ, ତେୱୀସସଙ୍ଘାଦିସେସାନଂ ୱତ୍ଥୁ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଦ୍ୱେଅନିଯତାନଂ ୱତ୍ଥୁ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଦ୍ୱେଚତ୍ତାରୀସନିସ୍ସଗ୍ଗିଯାନଂ ୱତ୍ଥୁ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଅଟ୍ଠାସୀତିସତପାଚିତ୍ତିଯାନଂ ୱତ୍ଥୁ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଦ୍ୱାଦସପାଟିଦେସନୀଯାନଂ ୱତ୍ଥୁ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଦୁକ୍କଟାନଂ ୱତ୍ଥୁ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଦୁବ୍ଭାସିତାନଂ ୱତ୍ଥୁ ଜାନିତବ୍ବଂ।

୩୭୦ ।ୱିପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବାତି ସୀଲୱିପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା, ଆଚାରୱିପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା, ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା, ଆଜୀୱୱିପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା।

୩୭୧ ।ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବାତି ପାରାଜିକାପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା, ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା, ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା, ପାଚିତ୍ତିଯାପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା, ପାଟିଦେସନୀଯାପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା, ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା, ଦୁବ୍ଭାସିତାପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା।

୩୭୨ ।ନିଦାନଂଜାନିତବ୍ବନ୍ତି ଅଟ୍ଠପାରାଜିକାନଂ ନିଦାନଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ତେୱୀସସଙ୍ଘାଦିସେସାନଂ ନିଦାନଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଦ୍ୱେଅନିଯତାନଂ ନିଦାନଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଦ୍ୱେଚତ୍ତାରୀସନିସ୍ସଗ୍ଗିଯାନଂ ନିଦାନଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଅଟ୍ଠାସୀତିସତପାଚିତ୍ତିଯାନଂ ନିଦାନଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଦ୍ୱାଦସପାଟିଦେସନୀଯାନଂ ନିଦାନଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଦୁକ୍କଟାନଂ ନିଦାନଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଦୁବ୍ଭାସିତାନଂ ନିଦାନଂ ଜାନିତବ୍ବଂ।

୩୭୩।ଆକାରୋ ଜାନିତବ୍ବୋତି ସଙ୍ଘୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋ, ଗଣୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋ, ପୁଗ୍ଗଲୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋ, ଚୋଦକୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋ, ଚୁଦିତକୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋ । ସଙ୍ଘୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋତି ପଟିବଲୋ ନୁ ଖୋ ଅଯଂ ସଙ୍ଘୋ ଇମଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ ଧମ୍ମେନ ୱିନଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନ ଉଦାହୁ ନୋତି, ଏୱଂ ସଙ୍ଘୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଗଣୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋତି ପଟିବଲୋ ନୁ ଖୋ ଅଯଂ ଗଣୋ ଇମଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ ଧମ୍ମେନ ୱିନଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନ ଉଦାହୁ ନୋତି, ଏୱଂ ଗଣୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋ । ପୁଗ୍ଗଲୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋତି ପଟିବଲୋ ନୁ ଖୋ ଅଯଂ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଇମଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ ଧମ୍ମେନ ୱିନଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନ ଉଦାହୁ ନୋତି, ଏୱଂ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଚୋଦକୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋତି କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅଯମାଯସ୍ମା ପଞ୍ଚସୁ ଧମ୍ମେସୁ ପତିଟ୍ଠାଯ ପରଂ ଚୋଦେତି ଉଦାହୁ ନୋତି, ଏୱଂ ଚୋଦକୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ଚୁଦିତକୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋତି କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅଯମାଯସ୍ମା ଦ୍ୱୀସୁ ଧମ୍ମେସୁ ପତିଟ୍ଠିତୋ ସଚ୍ଚେ ଚ ଅକୁପ୍ପେ ଚ ଉଦାହୁ ନୋତି, ଏୱଂ ଚୁଦିତକୋ ଆକାରତୋ ଜାନିତବ୍ବୋ।

୩୭୪ ।ପୁବ୍ବାପରଂ ଜାନିତବ୍ବନ୍ତି କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅଯମାଯସ୍ମା ୱତ୍ଥୁତୋ ୱା ୱତ୍ଥୁଂ ସଙ୍କମତି, ୱିପତ୍ତିତୋ ୱା ୱିପତ୍ତିଂ ସଙ୍କମତି, ଆପତ୍ତିତୋ ୱା ଆପତ୍ତିଂ ସଙ୍କମତି, ଅୱଜାନିତ୍ୱା ୱା ପଟିଜାନାତି, ପଟିଜାନିତ୍ୱା ୱା ଅୱଜାନାତି, ଅଞ୍ଞେନ ୱା ଅଞ୍ଞଂ ପଟିଚରତି, ଉଦାହୁ ନୋତି, ଏୱଂ ପୁବ୍ବାପରଂ ଜାନିତବ୍ବଂ।

୩୭୫ ।କତାକତଂ ଜାନିତବ୍ବନ୍ତି ମେଥୁନଧମ୍ମୋ ଜାନିତବ୍ବୋ, ମେଥୁନଧମ୍ମସ୍ସ ଅନୁଲୋମଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ମେଥୁନଧମ୍ମସ୍ସ ପୁବ୍ବଭାଗୋ ଜାନିତବ୍ବୋ। ମେଥୁନଧମ୍ମୋ ଜାନିତବ୍ବୋତି ଦ୍ୱଯଂଦ୍ୱଯସମାପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା। ମେଥୁନଧମ୍ମସ୍ସ ଅନୁଲୋମଂଜାନିତବ୍ବନ୍ତି ଭିକ୍ଖୁ ଅତ୍ତନୋ ମୁଖେନ ପରସ୍ସ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଗଣ୍ହାତି । ମେଥୁନଧମ୍ମସ୍ସ ପୁବ୍ବଭାଗୋ ଜାନିତବ୍ବୋତି ୱଣ୍ଣାୱଣ୍ଣୋ [ୱଣ୍ଣୋ ଅୱଣ୍ଣୋ (ସ୍ଯା।)], କାଯସଂସଗ୍ଗୋ, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲୱାଚା, ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯା, ୱଚନମନୁପ୍ପଦାନଂ [ଧନମନୁପ୍ପଦାନଂ (କ।)]।

୩୭୬ ।କମ୍ମଂ ଜାନିତବ୍ବନ୍ତି ସୋଳସକମ୍ମାନି ଜାନିତବ୍ବାନି – ଚତ୍ତାରି ଅପଲୋକନକମ୍ମାନି ଜାନିତବ୍ବାନି, ଚତ୍ତାରି ଞତ୍ତିକମ୍ମାନି ଜାନିତବ୍ବାନି, ଚତ୍ତାରି ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମାନି ଜାନିତବ୍ବାନି, ଚତ୍ତାରି ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମାନି ଜାନିତବ୍ବାନି।

୩୭୭ ।ଅଧିକରଣଂ ଜାନିତବ୍ବନ୍ତି ଚତ୍ତାରି ଅଧିକରଣାନି ଜାନିତବ୍ବାନି – ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ଜାନିତବ୍ବଂ।

୩୭୮ ।ସମଥୋ ଜାନିତବ୍ବୋତି ସତ୍ତ ସମଥା ଜାନିତବ୍ବା – ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ଜାନିତବ୍ବୋ, ସତିୱିନଯୋ ଜାନିତବ୍ବୋ, ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ ଜାନିତବ୍ବୋ, ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଯେଭୁଯ୍ୟସିକା ଜାନିତବ୍ବା, ତସ୍ସପାପିଯସିକା ଜାନିତବ୍ବା, ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ଜାନିତବ୍ବୋ।

୨। ଅଗତିଅଗନ୍ତବ୍ବୋ

୩୭୯ ।ନ ଛନ୍ଦାଗତି ଗନ୍ତବ୍ବାତି ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ କଥଂ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି? ଇଧେକଚ୍ଚୋ – ''ଅଯଂ ମେ ଉପଜ୍ଝାଯୋ ୱା ଆଚରିଯୋ ୱା ସଦ୍ଧିୱିହାରିକୋ ୱା ଅନ୍ତେୱାସିକୋ ୱା ସମାନୁପଜ୍ଝାଯକୋ ୱା ସମାନାଚରିଯକୋ ୱା ସନ୍ଦିଟ୍ଠୋ ୱା ସମ୍ଭତ୍ତୋ ୱା ଞାତିସାଲୋହିତୋ ୱା''ତି, ତସ୍ସାନୁକମ୍ପାଯ ତସ୍ସାନୁରକ୍ଖାଯ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଅଭାସିତଂ ଅଲପିତଂ ତଥାଗତେନ ଭାସିତଂ ଲପିତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେତି, ଭାସିତଂ ଲପିତଂ ତଥାଗତେନ ଅଭାସିତଂ ଅଲପିତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେତି, ଅନାଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନ ଆଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେତି, ଆଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନ ଅନାଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେତି, ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେତି, ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନ ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେତି, ଅନାପତ୍ତିଂ ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଆପତ୍ତିଂ ଅନାପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଗରୁକା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଲହୁକା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ସାୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅନୱସେସା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଅନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ସାୱସେସା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି। ଇମେହି ଅଟ୍ଠାରସହି ୱତ୍ଥୂହି ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ବହୁଜନାହିତାଯ ପଟିପନ୍ନୋ ହୋତି ବହୁଜନାସୁଖାଯ ବହୁନୋ ଜନସ୍ସ ଅନତ୍ଥାଯ ଅହିତାଯ ଦୁକ୍ଖାଯ ଦେୱମନୁସ୍ସାନଂ। ଇମେହି ଅଟ୍ଠାରସହି ୱତ୍ଥୂହି ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଖତଂ ଉପହତଂ ଅତ୍ତାନଂ ପରିହରତି, ସାୱଜ୍ଜୋ ଚ ହୋତି ସାନୁୱଜ୍ଜୋ ଚ ୱିଞ୍ଞୂନଂ, ବହୁଞ୍ଚ ଅପୁଞ୍ଞଂ ପସୱତି। ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏୱଂ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି।

୩୮୦ ।ନ ଦୋସାଗତି ଗନ୍ତବ୍ବାତି ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ କଥଂ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି? ଇଧେକଚ୍ଚୋ ଅନତ୍ଥଂ ମେ ଅଚରୀତି ଆଘାତଂ ବନ୍ଧତି, ଅନତ୍ଥଂ ମେ ଚରତୀତି ଆଘାତଂ ବନ୍ଧତି, ଅନତ୍ଥଂ ମେ ଚରିସ୍ସତୀତି ଆଘାତଂ ବନ୍ଧତି, ପିଯସ୍ସ ମେ ମନାପସ୍ସ ଅନତ୍ଥଂ ଅଚରି… ଅନତ୍ଥଂ ଚରତି… ଅନତ୍ଥଂ ଚରିସ୍ସତୀତି ଆଘାତଂ ବନ୍ଧତି, ଅପ୍ପିଯସ୍ସ ମେ ଅମନାପସ୍ସ ଅତ୍ଥଂ ଅଚରି… ଅତ୍ଥଂ ଚରତି… ଅତ୍ଥଂ ଚରିସ୍ସତୀତି ଆଘାତଂ ବନ୍ଧତି। ଇମେହି ନୱହି ଆଘାତୱତ୍ଥୂହି ଆଘାତୋ ପଟିଘାତୋ କୁଦ୍ଧୋ କୋଧାଭିଭୂତୋ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି…ପେ… ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି। ଇମେହି ଅଟ୍ଠାରସହି ୱତ୍ଥୂହି ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ବହୁଜନାହିତାଯ ପଟିପନ୍ନୋ ହୋତି ବହୁଜନାସୁଖାଯ ବହୁନୋ ଜନସ୍ସ ଅନତ୍ଥାଯ ଅହିତାଯ ଦୁକ୍ଖାଯ ଦେୱମନୁସ୍ସାନଂ। ଇମେହି ଅଟ୍ଠାରସହି ୱତ୍ଥୂହି ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଖତଂ ଉପହତଂ ଅତ୍ତାନଂ ପରିହରତି, ସାୱଜ୍ଜୋ ଚ ହୋତି ସାନୁୱଜ୍ଜୋ ଚ ୱିଞ୍ଞୂନଂ ବହୁଞ୍ଚ ଅପୁଞ୍ଞଂ ପସୱତି। ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏୱଂ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି।

୩୮୧ ।ନ ମୋହାଗତି ଗନ୍ତବ୍ବାତି ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ କଥଂ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି? ରତ୍ତୋ ରାଗୱସେନ ଗଚ୍ଛତି, ଦୁଟ୍ଠୋ ଦୋସୱସେନ ଗଚ୍ଛତି, ମୂଳ୍ହୋ ମୋହୱସେନ ଗଚ୍ଛତି, ପରାମଟ୍ଠୋ ଦିଟ୍ଠିୱସେନ ଗଚ୍ଛତି, ମୂଳ୍ହୋ ସମ୍ମୂଳ୍ହୋ ମୋହାଭିଭୂତୋ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି…ପେ… ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି। ଇମେହି ଅଟ୍ଠାରସହି ୱତ୍ଥୂହି ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ବହୁଜନାହିତାଯ ପଟିପନ୍ନୋ ହୋତି ବହୁଜନାସୁଖାଯ ବହୁନୋ ଜନସ୍ସ ଅନତ୍ଥାଯ ଅହିତାଯ ଦୁକ୍ଖାଯ ଦେୱମନୁସ୍ସାନଂ। ଇମେହି ଅଟ୍ଠାରସହି ୱତ୍ଥୂହି ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଖତଂ ଉପହତଂ ଅତ୍ତାନଂ ପରିହରତି, ସାୱଜ୍ଜୋ ଚ ହୋତି ସାନୁୱଜ୍ଜୋ ଚ ୱିଞ୍ଞୂନଂ, ବହୁଞ୍ଚ ଅପୁଞ୍ଞଂ ପସୱତି। ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏୱଂ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି।

୩୮୨ ।ନ ଭଯାଗତି ଗନ୍ତବ୍ବାତି ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ କଥଂ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି? ଇଧେକଚ୍ଚୋ – ''ଅଯଂ ୱିସମନିସ୍ସିତୋ ୱା ଗହନନିସ୍ସିତୋ ୱା ବଲୱନିସ୍ସିତୋ ୱା କକ୍ଖଳୋ ଫରୁସୋ ଜୀୱିତନ୍ତରାଯଂ ୱା ବ୍ରହ୍ମଚରିଯନ୍ତରାଯଂ ୱା କରିସ୍ସତୀ''ତି, ତସ୍ସ ଭଯା ଭୀତୋ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି,

ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଅଭାସିତଂ ଅଲପିତଂ ତଥାଗତେନ ଭାସିତଂ ଲପିତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେତି, ଭାସିତଂ ଲପିତଂ ତଥାଗତେନ ଅଭାସିତଂ ଅଲପିତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେତି, ଅନାଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନ ଆଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେତି, ଆଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନ ଅନାଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେତି, ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେତି, ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନ ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେତି, ଅନାପତ୍ତିଂ ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଆପତ୍ତିଂ ଅନାପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଗରୁକା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଲହୁକା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ସାୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅନୱସେସା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଅନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ସାୱସେସା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି। ଇମେହି ଅଟ୍ଠାରସହି ୱତ୍ଥୂହି ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ବହୁଜନାହିତାଯ ପଟିପନ୍ନୋ ହୋତି ବହୁଜନାସୁଖାଯ ବହୁନୋ ଜନସ୍ସ ଅନତ୍ଥାଯ ଅହିତାଯ ଦୁକ୍ଖାଯ ଦେୱମନୁସ୍ସାନଂ। ଇମେହି ଅଟ୍ଠାରସହି ୱତ୍ଥୂହି ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଖତଂ ଉପହତଂ ଅତ୍ତାନଂ ପରିହରତି, ସାୱଜ୍ଜୋ ଚ ହୋତି ସାନୁୱଜ୍ଜୋ ଚ ୱିଞ୍ଞୂନଂ, ବହୁଞ୍ଚ ଅପୁଞ୍ଞଂ ପସୱତି। ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଏୱଂ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି।

ଛନ୍ଦା ଦୋସା ଭଯା ମୋହା, ଯୋ ଧମ୍ମଂ ଅତିୱତ୍ତତି;

ନିହୀଯତି ତସ୍ସ ଯସୋ, କାଳପକ୍ଖେୱ ଚନ୍ଦିମାତି।

୩। ଅଗତିଅଗମନଂ

୩୮୩।କଥଂନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି? ଅଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅଭାସିତଂ ଅଲପିତଂ ତଥାଗତେନ ଅଭାସିତଂ ଅଲପିତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭାସିତଂ ଲପିତଂ ତଥାଗତେନ ଭାସିତଂ ଲପିତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅନାଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନ ଅନାଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଆଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନ ଆଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନ ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅନାପତ୍ତିଂ ଅନାପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଆପତ୍ତିଂ ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଲହୁକା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଗରୁକା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ସାୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ସାୱସେସା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅନୱସେସା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି। ଏୱଂ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି।

୩୮୪।କଥଂ ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି? ଅଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି…ପେ… ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି। ଏୱଂ ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି।

୩୮୫।କଥଂ ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି? ଅଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି…ପେ… ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି। ଏୱଂ ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି।

୩୮୬।କଥଂ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି? ଅଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅଭାସିତଂ ଅଲପିତଂ ତଥାଗତେନ ଅଭାସିତଂ ଅଲପିତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭାସିତଂ ଲପିତଂ ତଥାଗତେନ ଭାସିତଂ ଲପିତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅନାଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନ ଅନାଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଆଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନ ଆଚିଣ୍ଣଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନ ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ତଥାଗତେନାତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅନାପତ୍ତିଂ ଅନାପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଆପତ୍ତିଂ ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଲହୁକା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଗରୁକଂ

ଆପତ୍ତିଂ ଗରୁକା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭୟାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ସାୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ସାୱସେସା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭୟାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅନୱସେସା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭୟାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭୟାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନ ଭୟାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି। ଏୱଂ ନ ଭୟାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି।

ଛନ୍ଦା ଦୋସା ଭୟା ମୋହା, ଯୋ ଧମ୍ମଂ ନାତିୱତ୍ତତି;

ଆପୂରତି ତସ୍ସ ଯସୋ, ସୁକ୍କପକ୍ଖେୱ ଚନ୍ଦିମାତି।

୪। ସଞ୍ଞାପନୀୟାଦି

୩୮୭।କଥଂ ସଞ୍ଞାପନୀୟେ ଠାନେ ସଞ୍ଞାପେତି? ଅଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ସଞ୍ଞାପନୀୟେ ଠାନେ ସଞ୍ଞାପେତି, ଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ସଞ୍ଞାପନୀୟେ ଠାନେ ସଞ୍ଞାପେତି…ପେ… ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ସଞ୍ଞାପନୀୟେ ଠାନେ ସଞ୍ଞାପେତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ସଞ୍ଞାପନୀୟେ ଠାନେ ସଞ୍ଞାପେତି। ଏୱଂ ସଞ୍ଞାପନୀୟେ ଠାନେ ସଞ୍ଞାପେତି।

୩୮୮।କଥଂ ନିଜ୍ଝାପନୀୟେ ଠାନେ ନିଜ୍ଝାପେତି? ଅଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନିଜ୍ଝାପନୀୟେ ଠାନେ ନିଜ୍ଝାପେତି, ଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନିଜ୍ଝାପନୀୟେ ଠାନେ ନିଜ୍ଝାପେତି…ପେ… ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନିଜ୍ଝାପନୀୟେ ଠାନେ ନିଜ୍ଝାପେତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ନିଜ୍ଝାପନୀୟେ ଠାନେ ନିଜ୍ଝାପେତି। ଏୱଂ ନିଜ୍ଝାପନୀୟେ ଠାନେ ନିଜ୍ଝାପେତି।

୩୮୯।କଥଂ ପେକ୍ଖନୀୟେ ଠାନେ ପେକ୍ଖତି? ଅଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ପେକ୍ଖନୀୟେ ଠାନେ ପେକ୍ଖତି, ଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ପେକ୍ଖନୀୟେ ଠାନେ ପେକ୍ଖତି…ପେ… ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ପେକ୍ଖନୀୟେ ଠାନେ ପେକ୍ଖତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ପେକ୍ଖନୀୟେ ଠାନେ ପେକ୍ଖତି। ଏୱଂ ପେକ୍ଖନୀୟେ ଠାନେ ପେକ୍ଖତି।

୩୯୦।କଥଂ ପସାଦନୀୟେ ଠାନେ ପସାଦେତି? ଅଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ପସାଦନୀୟେ ଠାନେ ପସାଦେତି, ଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେନ୍ତୋ ପସାଦନୀୟେ ଠାନେ ପସାଦେତି…ପେ… ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ପସାଦନୀୟେ ଠାନେ ପସାଦେତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେନ୍ତୋ ପସାଦନୀୟେ ଠାନେ ପସାଦେତି। ଏୱଂ ପସାଦନୀୟେ ଠାନେ ପସାଦେତି।

୫। ପରପକ୍ଖାଦିଅୱଜାନନଂ

୩୯୧।କଥଂ ଲଦ୍ଧପକ୍ଖୋମ୍ହୀତି ପରପକ୍ଖଂ ଅୱଜାନାତି? ଇଧେକଚ୍ଚୋ ଲଦ୍ଧପକ୍ଖୋ ହୋତି ଲଦ୍ଧପରିୱାରୋ ପକ୍ଖୱା ଞାତିମା। ''ଅୟଂ ଅଲଦ୍ଧପକ୍ଖୋ ଅଲଦ୍ଧପରିୱାରୋ ନ ପକ୍ଖୱା ନ ଞାତିମା''ତି ତସ୍ସ ଅୱଜାନନ୍ତୋ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି…ପେ… ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି। ଏୱଂ ଲଦ୍ଧପକ୍ଖୋମ୍ହୀତି ପରପକ୍ଖଂ ଅୱଜାନାତି।

୩୯୨।କଥଂ ବହୁସ୍ସୁତୋମ୍ହୀତି ଅପ୍ପସ୍ସୁତଂ ଅୱଜାନାତି? ଇଧେକଚ୍ଚୋ ବହୁସ୍ସୁତୋ ହୋତି ସୁତଧରୋ ସୁତସନ୍ନିଚୟୋ। ''ଅୟଂ ଅପ୍ପସ୍ସୁତୋ ଅପ୍ପାଗମୋ ଅପ୍ପଧରୋ''ତି ତସ୍ସ ଅୱଜାନନ୍ତୋ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି…ପେ… ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି। ଏୱଂ ବହୁସ୍ସୁତୋମ୍ହୀତି ଅପ୍ପସ୍ସୁତଂ ଅୱଜାନାତି।

୩୯୩।କଥଂ ଥେରତରୋମ୍ହୀତି ନୱକତରଂ ଅୱଜାନାତି? ଇଧେକଚ୍ଚୋ ଥେରୋ ହୋତି ରତ୍ତଞ୍ଞୂ ଚିରପବ୍ବଜିତୋ ଅୟଂ ନୱକୋ ଅପ୍ପଞ୍ଞାତୋ ଅପ୍ପକତଞ୍ଞୂ ଇମସ୍ସ ୱଚନଂ ଅକତଂ ଭୱିସ୍ସତୀ''ତି ତସ୍ସ ଅୱଜାନନ୍ତୋ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି …ପେ… ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି, ଅଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ଆପତ୍ତୀତି ଦୀପେତି। ଏୱଂ ଥେରତରୋମ୍ହୀତି ନୱକତରଂ ଅୱଜାନାତି।

୩୯୪।ଅସମ୍ପତ୍ତଂ ନ ବ୍ୟାହରିତବ୍ବନ୍ତି ଅନୋତିଣ୍ଣଂ ଭାରଂ [ଭାସଂ (ସ୍ୟା।)] ନ ଓତାରେତବ୍ବଂ। ସମ୍ପତ୍ତଂ ଧମ୍ମତୋ ୱିନୟତୋ ନ ପରିହାପେତବ୍ବନ୍ତି ଯଂଅତ୍ଥାୟ ସଙ୍ଘୋ ସନ୍ନିପତିତୋ ହୋତି ତଂ ଅତ୍ଥଂ ଧମ୍ମତୋ ୱିନୟତୋ ନ ପରିହାପେତବ୍ବଂ।

୩୯୫।ଯେନ ଧମ୍ମେନାତି ଭୂତେନ ୱତ୍ଥୁନା। ଯେନ ୱିନୟେନାତି ଚୋଦେତ୍ୱା ସାରେତ୍ୱା। ଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନାତି ଞତ୍ତିସମ୍ପଦାୟ ଅନୁସ୍ସାୱନସମ୍ପଦାୟ,

ଯେନ ଧମ୍ମେନ ଯେନ ୱିନଯେନ ଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନ ତଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମ୍ମତି, ତଥା ତଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତବ୍ବନ୍ତି।

୬। ଅନୁୱିଜ୍ଜକସ୍ସ ଅନୁଯୋଗଂ

୩୯୬। ଅନୁୱିଜ୍ଜକେନ ଚୋଦକୋ ପୁଚ୍ଛିତବ୍ବୋ – ‘‘ଯଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପୱାରଣଂ ଠପେସି, କିମ୍ହି ନଂ ଠପେସି, ସୀଲୱିପତ୍ତିଯା ୱା ଠପେସି, ଆଚାରୱିପତ୍ତିଯା ୱା ଠପେସି, ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତିଯା ୱା ଠପେସୀ’’ତି? ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ୟ – ‘‘ସୀଲୱିପତ୍ତିଯା ୱା ଠପେମି ଆଚାରୱିପତ୍ତିଯା ୱା ଠପେମି ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତିଯା ୱା ଠପେମୀ’’ତି, ସୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ – ‘‘ଜାନାତି ପନାଯସ୍ମା ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ଜାନାତି ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ, ଜାନାତି ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତି’’ନ୍ତି? ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ୟ – ‘‘ଜାନାମି ଖୋ ଅହଂ, ଆୱୁସୋ, ସୀଲୱିପତ୍ତିଂ, ଜାନାମି ଆଚାରୱିପତ୍ତିଂ, ଜାନାମି ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତି’’ନ୍ତି , ସୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ – ‘‘କତମା ପନାୱୁସୋ, ସୀଲୱିପତ୍ତି କତମା ଆଚାରୱିପତ୍ତି କତମା ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତୀ’’ତି? ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ୟ – ‘‘ଚତ୍ତାରି ପାରାଜିକାନି ତେରସ ସଙ୍ଘାଦିସେସା – ଅଯଂ ସୀଲୱିପତ୍ତି। ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ ପାଟିଦେସନୀଯଂ ଦୁକ୍କଟଂ ଦୁବ୍ଭାସିତଂ – ଅଯଂ ଆଚାରୱିପତ୍ତି। ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠି ଅନ୍ତଗ୍ଗାହିକାଦିଟ୍ଠି – ଅଯଂ ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତୀ’’ତି, ସୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ – ‘‘ଯଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପୱାରଣଂ ଠପେସି, ଦିଟ୍ଠେନ ୱା ଠପେସି, ସୁତେନ ୱା ଠପେସି, ପରିସଙ୍କାଯ ୱା ଠପେସୀ’’ତି? ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ୟ – ‘‘ଦିଟ୍ଠେନ ୱା ଠପେମି, ସୁତେନ ୱା ଠପେମି, ପରିସଙ୍କାଯ ୱା ଠପେମୀ’’ତି, ସୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ – ‘‘ଯଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଦିଟ୍ଠେନ ପୱାରଣଂ ଠପେସି, କିଂ ତେ ଦିଟ୍ଠଂ, କିନ୍ତି ତେ ଦିଟ୍ଠଂ, କଦା ତେ ଦିଟ୍ଠଂ, କତ୍ଥ ତେ ଦିଟ୍ଠଂ, ପାରାଜିକଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ, ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ, ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଂ… ପାଚିତ୍ତିଯଂ… ପାଟିଦେସନୀଯଂ… ଦୁକ୍କଟଂ… ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ, କତ୍ଥ ଚ ତ୍ୱଂ ଅହୋସି, କତ୍ଥ ଚାଯଂ ଭିକ୍ଖୁ ଅହୋସି, କିଞ୍ଚ ତ୍ୱଂ କରୋସି, କିଂ ଚାଯଂ ଭିକ୍ଖୁ କରୋତୀ’’ତି? ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ୟ – ‘‘ନ ଖୋ ଅହଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଦିଟ୍ଠେନ ପୱାରଣଂ ଠପେମି, ଅପି ଚ ସୁତେନ ପୱାରଣଂ ଠପେମୀ’’ତି, ସୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ – ‘‘ଯଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସୁତେନ ପୱାରଣଂ ଠପେସି କିଂ ତେ ସୁତଂ, କିନ୍ତି ତେ ସୁତଂ, କଦା ତେ ସୁତଂ, କତ୍ଥ ତେ ସୁତଂ, ପାରାଜିକଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋତି ସୁତଂ, ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋତି ସୁତଂ, ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଂ… ପାଚିତ୍ତିଯଂ… ପାଟିଦେସନୀଯଂ… ଦୁକ୍କଟଂ… ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋତି ସୁତଂ, ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସୁତଂ, ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସୁତଂ, ସିକ୍ଖମାନାଯ ସୁତଂ, ସାମଣେରସ୍ସ ସୁତଂ, ସାମଣେରିଯା ସୁତଂ, ଉପାସକସ୍ସ ସୁତଂ, ଉପାସିକାଯ ସୁତଂ, ରାଜୂନଂ ସୁତଂ, ରାଜମହାମତ୍ତାନଂ ସୁତଂ, ତିତ୍ଥିଯାନଂ ସୁତଂ, ତିତ୍ଥିଯସାୱକାନଂ ସୁତ’’ନ୍ତି? ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ୟ – ‘‘ନ ଖୋ ଅହଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସୁତେନ ପୱାରଣଂ ଠପେମି, ଅପି ଚ ପରିସଙ୍କାଯ ପୱାରଣଂ ଠପେମୀ’’ତି, ସୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ – ‘‘ଯଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପରିସଙ୍କାଯ ପୱାରଣଂ ଠପେସି, କିଂ ପରିସଙ୍କସି, କିନ୍ତି ପରିସଙ୍କସି, କଦା ପରିସଙ୍କସି, କତ୍ଥ ପରିସଙ୍କସି, ପାରାଜିକଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋତି ପରିସଙ୍କସି, ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋତି ପରିସଙ୍କସି, ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଂ… ପାଚିତ୍ତିଯଂ… ପାଟିଦେସନୀଯଂ… ଦୁକ୍କଟଂ… ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋତି ପରିସଙ୍କସି, ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ଭିକ୍ଖୁନିଯା ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ସିକ୍ଖମାନାଯ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ସାମଣେରସ୍ସ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ସାମଣେରିଯା ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ଉପାସକସ୍ସ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ଉପାସିକାଯ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ରାଜୂନଂ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି ରାଜମହାମତ୍ତାନଂ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ତିତ୍ଥିଯାନଂ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସି, ତିତ୍ଥିଯସାୱକାନଂ ସୁତ୍ୱା ପରିସଙ୍କସୀ’’ତି?

୩୯୭।

ଦିଟ୍ଠଂ ଦିଟ୍ଠେନ ସମେତି, ଦିଟ୍ଠେନ ସଂସନ୍ଦତେ ଦିଟ୍ଠଂ;

ଦିଟ୍ଠଂ ପଟିଚ୍ଚ ନ ଉପେତି, ଅସୁଦ୍ଧପରିସଙ୍କିତୋ;

ସୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ପଟିଞ୍ଞାଯ, କାତବ୍ବା ତେନ ପୱାରଣା।

ସୁତଂ ସୁତେନ ସମେତି, ସୁତେନ ସଂସନ୍ଦତେ ସୁତଂ;

ସୁତଂ ପଟିଚ୍ଚ ନ ଉପେତି, ଅସୁଦ୍ଧପରିସଙ୍କିତୋ;

ସୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ପଟିଞ୍ଞାଯ, କାତବ୍ବା ତେନ ପୱାରଣା।

ମୁତଂ ମୁତେନ ସମେତି, ମୁତେନ ସଂସନ୍ଦତେ ମୁତଂ;

ମୁତଂ ପଟିଚ୍ଚ ନ ଉପେତି, ଅସୁଦ୍ଧପରିସଙ୍କିତୋ;

ସୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ପଟିଞ୍ଞାୟ, କାତବ୍ବା ତେନ ପୱାରଣାତି।

୭। ପୁଚ୍ଛାୱିଭାଗୋ

୩୯୮। କିଂ ତେ ଦିଟ୍ଠନ୍ତି କତମା ପୁଚ୍ଛା? କିନ୍ତି ତେ ଦିଟ୍ଠନ୍ତି କତମା ପୁଚ୍ଛା? କଦା ତେ ଦିଟ୍ଠନ୍ତି କତମା ପୁଚ୍ଛା? କତ୍ଥ ତେ ଦିଟ୍ଠନ୍ତି କତମା ପୁଚ୍ଛା?

୩୯୯।କିଂ ତେ ଦିଟ୍ଠନ୍ତି ୱତ୍ଥୁପୁଚ୍ଛା, ୱିପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା, ଆପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା, ଅଜ୍ଝାଚାରପୁଚ୍ଛା। ୱତ୍ଥୁପୁଚ୍ଛାତି – ଅଟ୍ଠପାରାଜିକାନଂ ୱତ୍ଥୁପୁଚ୍ଛା, ତେୱୀସସଙ୍ଘାଦିସେସାନଂ ୱତ୍ଥୁପୁଚ୍ଛା, ଦ୍ୱେଅନିୟତାନଂ ୱତ୍ଥୁପୁଚ୍ଛା, ଦ୍ୱେଚତ୍ତାରୀସନିସ୍ସଗ୍ଗିୟାନଂ ୱତ୍ଥୁପୁଚ୍ଛା, ଅଟ୍ଠାସୀତିସତପାଚିତ୍ତିୟାନଂ ୱତ୍ଥୁପୁଚ୍ଛା, ଦ୍ୱାଦସପାଟିଦେସନୀୟାନଂ ୱତ୍ଥୁପୁଚ୍ଛା, ଦୁକ୍କଟାନଂ ୱତ୍ଥୁପୁଚ୍ଛା, ଦୁବ୍ଭାସିତାନଂ ୱତ୍ଥୁପୁଚ୍ଛା। ୱିପତ୍ତିପୁଚ୍ଛାତି – ସୀଲୱିପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା, ଆଚାରୱିପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା, ଦିଟ୍ଠିୱିପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା , ଆଜୀୱୱିପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା। ଆପତ୍ତିପୁଚ୍ଛାତି – ପାରାଜିକାପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା, ସଙ୍ଘାଦିସେସାପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା, ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟାପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା, ପାଚିତ୍ତିୟାପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା, ପାଟିଦେସନୀୟାପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା, ଦୁକ୍କଟାପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା, ଦୁବ୍ଭାସିତାପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା। ଅଜ୍ଝାଚାରପୁଚ୍ଛାତି – ଦ୍ୱୟଂଦ୍ୱୟସମାପତ୍ତିପୁଚ୍ଛା।

୪୦୦।କିନ୍ତି ତେ ଦିଟ୍ଠନ୍ତି ଲିଙ୍ଗପୁଚ୍ଛା, ଇରିୟାପଥପୁଚ୍ଛା, ଆକାରପୁଚ୍ଛା, ୱିପ୍ପକାରପୁଚ୍ଛା। ଲିଙ୍ଗପୁଚ୍ଛାତି – ଦୀଘଂ ୱା ରସ୍ସଂ ୱା କଣ୍ହଂ ୱା ଓଦାତଂ ୱା। ଇରିୟାପଥପୁଚ୍ଛାତି ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ ୱା ଠିତଂ ୱା ନିସିନ୍ନଂ ୱା ନିପନ୍ନଂ ୱା। ଆକାରପୁଚ୍ଛାତି ଗିହିଲିଙ୍ଗେ ୱା ତିତ୍ଥିୟଲିଙ୍ଗେ ୱା ପବ୍ବଜିତଲିଙ୍ଗେ ୱା। ୱିପ୍ପକାରପୁଚ୍ଛାତି ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ ୱା ଠିତଂ ୱା ନିସିନ୍ନଂ ୱା ନିପନ୍ନଂ ୱା।

୪୦୧।କଦାତେ ଦିଟ୍ଠନ୍ତି କାଲପୁଚ୍ଛା, ସମୟପୁଚ୍ଛା, ଦିୱସପୁଚ୍ଛା, ଉତୁପୁଚ୍ଛା। କାଲପୁଚ୍ଛାତି ପୁବ୍ବଣ୍ହକାଲେ ୱା ମଜ୍ଝନ୍ହିକକାଲେ ୱା ସାୟନ୍ହକାଲେ ୱା। ସମୟପୁଚ୍ଛାତି ପୁବ୍ବଣ୍ହସମୟେ ୱା ମଜ୍ଝନ୍ହିକସମୟେ ୱା ସାୟନ୍ହସମୟେ ୱା। ଦିୱସପୁଚ୍ଛାତି ପୁରେଭତ୍ତଂ ୱା ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ ୱା ରତ୍ତିଂ ୱା ଦିୱା ୱା କାଳେ ୱା ଜୁଣ୍ହେ ୱା। ଉତୁପୁଚ୍ଛାତି ହେମନ୍ତେ ୱା ଗିମ୍ହେ ୱା ୱସ୍ସେ ୱା [ୱସ୍ସାନେ ୱା (ସୀ।)]।

୪୦୨।କତ୍ଥ ତେ ଦିଟ୍ଠନ୍ତି ଠାନପୁଚ୍ଛା, ଭୂମିପୁଚ୍ଛା, ଓକାସପୁଚ୍ଛା, ପଦେସପୁଚ୍ଛା। ଠାନପୁଚ୍ଛାତି ଭୂମିୟା ୱା ପଥୱିୟା ୱା ଧରଣିୟା ୱା ଜଗତିୟା ୱା। ଭୂମିପୁଚ୍ଛାତି ଭୂମିୟା ୱା ପଥୱିୟା ୱା ପବ୍ବତେ ୱା ପାସାଣେ ୱା ପାସାଦେ ୱା। ଓକାସପୁଚ୍ଛାତି ପୁରତ୍ଥିମେ ୱା ଓକାସେ ପଚ୍ଛିମେ ୱା ଓକାସେ ଉତ୍ତରେ ୱା ଓକାସେ ଦକ୍ଖିଣେ ୱା ଓକାସେ। ପଦେସପୁଚ୍ଛାତି ପୁରତ୍ଥିମେ ୱା ପଦେସେ ପଚ୍ଛିମେ ୱା ପଦେସେ ଉତ୍ତରେ ୱା ପଦେସେ ଦକ୍ଖିଣେ ୱା ପଦେସେତି।

ମହାସଙ୍ଗାମୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ୱତ୍ଥୁ ନିଦାନଂ ଆକାରୋ, ପୁବ୍ବାପରଂ କତାକତଂ;

କମ୍ମାଧିକରଣଞ୍ଚେୱ, ସମଥୋ ଛନ୍ଦଗାମି ଚ।

ଦୋସା ମୋହା ଭୟା ଚେୱ, ସଞ୍ଞତ୍ତି ନିଜ୍ଝାପନେନ ଚ;

ପେକ୍ଖା ପସାଦେ ପକ୍କୋମ୍ଭି, ସୁତଥେରତରେନ ଚ।

ଅସମ୍ପତ୍ତଞ୍ଚ ସମ୍ପତ୍ତଂ, ଧମ୍ମେନ ୱିନୟେନ ଚ;

ସତ୍ଥୁସ୍ସ ସାସନେନାପି, ମହାସଙ୍ଗାମଞ୍ଞାପନାତି।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

କଥିନଭେଦୋ

୧। କଥିନଅତ୍ଥତାଦି

୪୦୩। କସ୍ସ କଥିନଂ [କଠିନଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଅନତ୍ଥତଂ? କସ୍ସ କଥିନଂ ଅତ୍ଥତଂ? କିନ୍ତି କଥିନଂ ଅନତ୍ଥତଂ? କିନ୍ତି କଥିନଂ ଅତ୍ଥତଂ?

କସ୍ସ କଥିନଂ ଅନତ୍ଥତନ୍ତି? ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଅନତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ – ଅନତ୍ଥାରକସ୍ସ ଚ ଅନନୁମୋଦକସ୍ସ ଚ। ଇମେସଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଅନତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ।

କସ୍ସ କଥିନଂ ଅତ୍ଥତନ୍ତି? ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ – ଅତ୍ଥାରକସ୍ସ ଚ ଅନୁମୋଦକସ୍ସ ଚ। ଇମେସଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ।

କିନ୍ତି କଥିନଂ ଅନତ୍ଥତନ୍ତି? ଚତୁୱୀସତିଯା ଆକାରେହି ଅନତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ଉଲ୍ଲିଖିତମତ୍ତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ଧୋୱନମତ୍ତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ଚୀୱରୱିଚାରଣମତ୍ତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ଛେଦନମତ୍ତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ବନ୍ଧନମତ୍ତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ଓୱଟ୍ଟିଯକରଣମତ୍ତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ କଣ୍ଡୁସକରଣମତ୍ତେନ [ନ ଗଣ୍ଡୁସକରଣମତ୍ତେନ (କ।)] ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ଦଳ୍ହୀକମ୍ମକରଣମତ୍ତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ଅନୁୱାତକରଣମତ୍ତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ପରିଭଣ୍ଡକରଣମତ୍ତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ଓୱଦ୍ଧେଯ୍ୟକରଣମତ୍ତେନ [ନ ଓୱଟ୍ଟେଯ୍ୟକରଣମତ୍ତେନ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ନ ଓୱଦେଯ୍ୟକରଣମତ୍ତେନ (କ।)] ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ କମ୍ବଲମଦ୍ଦନମତ୍ତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ନିମିତ୍ତକତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ପରିକଥାକତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ କୁକ୍କୁକତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ସନ୍ନିଧିକତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ଅକପ୍ପକତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ଅଞ୍ଞତ୍ର ସଙ୍ଘାଟିଯା ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ଅଞ୍ଞତ୍ର ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ଅଞ୍ଞତ୍ର ଅନ୍ତରୱାସକେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ , ନ ଅଞ୍ଞତ୍ର ପଞ୍ଚକେନ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚକେନ ୱା ତଦହେୱ ସଞ୍ଛିନ୍ନେନ ସମଣ୍ଡଲୀକତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ନ ଅଞ୍ଞତ୍ର ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ଅତ୍ଥାରା ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ସମ୍ମା ଚେ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ ତଂ ଚେ ନିସ୍ସୀମଟ୍ଠୋ ଅନୁମୋଦତି। ଏୱମ୍ପି ଅନତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ।

ନିମିତ୍ତକମ୍ମଂ ନାମ ନିମିତ୍ତଂ କରୋତି – ''ଇମିନା ଦୁସ୍ସେନ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିସ୍ସାମୀ''ତି। ପରିକଥା ନାମ ପରିକଥଂ କରୋତି – ''ଇମାଯ ପରିକଥାଯ କଥିନଦୁସ୍ସଂ ନିବ୍ବତ୍ତେସ୍ସାମୀ''ତି। କୁକ୍କୁକତଂ ନାମ ଅନାଦିଯଦାନଂ ୱୁଚ୍ଚତି। ସନ୍ନିଧି ନାମ ଦ୍ୱେ ସନ୍ନିଧିଯୋ – କରଣସନ୍ନିଧି ୱା ନିଚଯସନ୍ନିଧି ୱା। ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ନାମ କରିଯମାନେ ଅରୁଣଂ ଉଟ୍ଠହତି [ଉଦ୍ରିଯତି (ସୀ। ସ୍ୟା।)]। ଇମେହି ଚତୁୱୀସତିଯା ଆକାରେହି ଅନତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ।

କିନ୍ତି କଥିନଂ ଅତ୍ଥତନ୍ତି? ସତ୍ତରସହି ଆକାରେହି ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ। ଅହତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ଅହତକପ୍ପେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ପିଲୋତିକାଯ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ପଂସୁକୂଲେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ପାପଣିକେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ଅନିମିତ୍ତକତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ଅପରିକଥାକତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ଅକୁକ୍କୁକତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ଅସନ୍ନିଧିକତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ଅନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, କପ୍ପକତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ସଙ୍ଘାଟିଯା ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ଅନ୍ତରୱାସକେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ପଞ୍ଚକେନ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚକେନ ୱା ତଦହେୱ ସଞ୍ଛିନ୍ନେନ ସମଣ୍ଡଲୀକତେନ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ଅତ୍ଥାରା ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ସମ୍ମା ଚେ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ତଂ ଚେ ସୀମଟ୍ଠୋ ଅନୁମୋଦତି, ଏୱମ୍ପି ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ। ଇମେହି ସତ୍ତରସହି ଆକାରେହି ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ।

ସହ କଥିନସ୍ସ ଅତ୍ଥାରା କତି ଧମ୍ମା ଜାଯନ୍ତି? ସହ କଥିନସ୍ସ ଅତ୍ଥାରା ପନ୍ନରସ ଧମ୍ମା ଜାଯନ୍ତି – ଅଟ୍ଠ ମାତିକା, ଦ୍ୱେ ପଲିବୋଧା, ପଞ୍ଚାନିସଂସା। ସହ କଥିନସ୍ସ ଅତ୍ଥାରା ଇମେ ପନ୍ନରସ ଧମ୍ମା ଜାଯନ୍ତି।

୨। କଥିନଅନନ୍ତରପଚ୍ଚଯାଦି

୪୦୪। ପଯୋଗସ୍ସ କତମେ ଧମ୍ମା ଅନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ସମନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ଉପନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ , ପୁରେଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ପଚ୍ଛାଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ସହଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ? ପୁବ୍ବକରଣସ୍ସ କତମେ ଧମ୍ମା ଅନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ…ପେ… ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରସ୍ସ କତମେ ଧମ୍ମା… ଅଧିଟ୍ଠାନସ୍ସ କତମେ ଧମ୍ମା… ଅଞ୍ଞାରସ୍ସ କତମେ ଧମ୍ମା… ମାତିକାନଞ୍ଚ ପଲିବୋଧାନଞ୍ଚ କତମେ ଧମ୍ମା… ୱତ୍ଥୁସ୍ସ କତମେ ଧମ୍ମା ଅନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ସମନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ଉପନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ପୁରେଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ପଚ୍ଛାଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ସହଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ?

ପୁବ୍ବକରଣଂ ପଯୋଗସ୍ସ ଅନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ସମନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ଉପନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ପଯୋଗୋ ପୁବ୍ବକରଣସ୍ସ ପୁରେଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ପୁବ୍ବକରଣଂ ପଯୋଗସ୍ସ ପଚ୍ଛାଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ପନ୍ନରସ ଧମ୍ମା ସହଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରୋ ପୁବ୍ବକରଣସ୍ସ ଅନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ସମନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ଉପନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ପୁବ୍ବକରଣଂ ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରସ୍ସ ପୁରେଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରୋ ପୁବ୍ବକରଣସ୍ସ ପଚ୍ଛାଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ପନ୍ନରସ ଧମ୍ମା ସହଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ଅଧିଟ୍ଠାନଂ ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରସ୍ସ ଅନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ସମନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ଉପନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରୋ ଅଧିଟ୍ଠାନସ୍ସ ପୁରେଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ଅଧିଟ୍ଠାନଂ ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରସ୍ସ ପଚ୍ଛାଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ପନ୍ନରସ ଧମ୍ମା ସହଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ଅଞ୍ଞାରୋ ଅଧିଟ୍ଠାନସ୍ସ ଅନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ସମନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ଉପନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ଅଧିଟ୍ଠାନଂ ଅଞ୍ଞାରସ୍ସ ପୁରେଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ଅଞ୍ଞାରୋ ଅଧିଟ୍ଠାନସ୍ସ ପଚ୍ଛାଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ପନ୍ନରସ ଧମ୍ମା ସହଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ମାତିକା ଚ ପଲିବୋଧା ଚ ଅଞ୍ଞାରସ୍ସ ଅନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ସମନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ଉପନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ଅଞ୍ଞାରୋ ମାତିକାନଞ୍ଚ ପଲିବୋଧାନଞ୍ଚ ପୁରେଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ମାତିକା ଚ ପଲିବୋଧା ଚ ଅଞ୍ଞାରସ୍ସ ପଚ୍ଛାଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ପନ୍ନରସ ଧମ୍ମା ସହଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ଆସା ଚ ଅନାସା ଚ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ଅନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ସମନନ୍ତରପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ, ନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ , ଉପନିସ୍ସଯପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ୱତ୍ଥୁ ଆସାନଞ୍ଚ ଅନାସାନଞ୍ଚ ପୁରେଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ଆସା ଚ ଅନାସା ଚ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଚ୍ଛାଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ। ପନ୍ନରସ ଧମ୍ମା ସହଜାତପଚ୍ଚଯେନ ପଚ୍ଚଯୋ।

୩। ପୁବ୍ବକରଣନିଦାନାଦିୱିଭାଗୋ

୪୦୫। ପୁବ୍ବକରଣଂ କିଂନିଦାନଂ, କିଂସମୁଦଯଂ, କିଂଜାତିକଂ, କିଂପଭୱଂ, କିଂସମ୍ଭାରଂ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନଂ ? ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରୋ କିଂନିଦାନୋ, କିଂସମୁଦଯୋ, କିଂଜାତିକୋ, କିଂପଭୱୋ, କିଂସମ୍ଭାରୋ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନୋ? ଅଧିଟ୍ଠାନଂ କିଂନିଦାନଂ, କିଂସମୁଦଯଂ, କିଂଜାତିକଂ, କିଂପଭୱଂ, କିଂସମ୍ଭାରଂ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନଂ? ଅଞ୍ଞାରୋ କିଂନିଦାନୋ, କିଂସମୁଦଯୋ, କିଂଜାତିକୋ, କିଂପଭୱୋ, କିଂସମ୍ଭାରୋ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନୋ? ମାତିକା ଚ ପଲିବୋଧା ଚ କିଂନିଦାନା, କିଂସମୁଦଯା, କିଂଜାତିକା, କିଂପଭୱା, କିଂସମ୍ଭାରା କିଂସମୁଟ୍ଠାନା? ଆସା ଚ ଅନାସା ଚ କିଂନିଦାନା, କିଂସମୁଦଯା, କିଂଜାତିକା, କିଂପଭୱା, କିଂସମ୍ଭାରା, କିଂସମୁଟ୍ଠାନା?

ପୁବ୍ବକରଣଂ ପଯୋଗନିଦାନଂ, ପଯୋଗସମୁଦଯଂ, ପଯୋଗଜାତିକଂ, ପଯୋଗପଭୱଂ, ପଯୋଗସମ୍ଭାରଂ, ପଯୋଗସମୁଟ୍ଠାନଂ। ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରୋ ପୁବ୍ବକରଣନିଦାନୋ, ପୁବ୍ବକରଣସମୁଦଯୋ, ପୁବ୍ବକରଣଜାତିକୋ, ପୁବ୍ବକରଣପଭୱୋ, ପୁବ୍ବକରଣସମ୍ଭାରୋ, ପୁବ୍ବକରଣସମୁଟ୍ଠାନୋ। ଅଧିଟ୍ଠାନଂ ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରନିଦାନଂ, ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରସମୁଦଯଂ, ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରଜାତିକଂ, ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରପଭୱଂ, ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରସମ୍ଭାରଂ, ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରସମୁଟ୍ଠାନଂ। ଅଞ୍ଞାରୋ ଅଧିଟ୍ଠାନନିଦାନୋ, ଅଧିଟ୍ଠାନସମୁଦଯୋ, ଅଧିଟ୍ଠାନଜାତିକୋ, ଅଧିଟ୍ଠାନପଭୱୋ, ଅଧିଟ୍ଠାନସମ୍ଭାରୋ, ଅଧିଟ୍ଠାନସମୁଟ୍ଠାନୋ। ମାତିକା ଚ ପଲିବୋଧା ଚ ଅଞ୍ଞାରନିଦାନା, ଅଞ୍ଞାରସମୁଦଯା, ଅଞ୍ଞାରଜାତିକା, ଅଞ୍ଞାରପଭୱା, ଅଞ୍ଞାରସମ୍ଭାରା, ଅଞ୍ଞାରସମୁଟ୍ଠାନା। ଆସା ଚ ଅନାସା ଚ ୱତ୍ଥୁନିଦାନା, ୱତ୍ଥୁସମୁଦଯା, ୱତ୍ଥୁଜାତିକା, ୱତ୍ଥୁପଭୱା, ୱତ୍ଥୁସମ୍ଭାରା, ୱତ୍ଥୁସମୁଟ୍ଠାନା।

୪୦୬। ପଯୋଗୋ କିଂନିଦାନୋ, କିଂସମୁଦଯୋ, କିଂଜାତିକୋ, କିଂପଭୱୋ, କିଂସମ୍ଭାରୋ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନୋ, ପୁବ୍ବକରଣଂ…ପେ… ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରୋ… ଅଧିଟ୍ଠାନଂ… ଅଞ୍ଞାରୋ… ମାତିକା ଚ ପଲିବୋଧା ଚ… ୱତ୍ଥୁ… ଆସା ଚ ଅନାସା ଚ କିଂନିଦାନା, କିଂସମୁଦଯା, କିଂଜାତିକା, କିଂପଭୱା, କିଂସମ୍ଭାରା, କିଂସମୁଟ୍ଠାନା?

ପଯୋଗୋ ହେତୁନିଦାନୋ, ହେତୁସମୁଦଯୋ, ହେତୁଜାତିକୋ, ହେତୁପଭୱୋ, ହେତୁସମ୍ଭାରୋ, ହେତୁସମୁଟ୍ଠାନୋ। ପୁବ୍ବକରଣଂ…ପେ… ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରୋ… ଅଧିଟ୍ଠାନଂ… ଅଞ୍ଞାରୋ … ମାତିକା ଚ ପଲିବୋଧା ଚ… ୱତ୍ଥୁ… ଆସା ଚ ଅନାସା ଚ ହେତୁନିଦାନା, ହେତୁସମୁଦଯା,

ହେତୁଜାତିକା, ହେତୁପଭଓ୍ୱା, ହେତୁସମ୍ଭାରା, ହେତୁସମୁଟ୍ଠାନା।

୪୦୭। ପୟୋଗୋ କିଂନିଦାନୋ, କିଂସମୁଦୟୋ, କିଂଜାତିକୋ, କିଂପଭଓ୍ୱୋ, କିଂସମ୍ଭାରୋ, କିଂସମୁଟ୍ଠାନୋ? ପୁବ୍ବକରଣଂ…ପେ… ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧାରୋ… ଅଧିଟ୍ଠାନଂ… ଅବ୍ଭାରୋ… ମାତିକା ଚ ପଲିବୋଧା ଚ… ଓ୍ୱତ୍ଥୁ… ଆସା ଚ ଅନାସା ଚ କିଂନିଦାନା, କିଂସମୁଦୟା, କିଂଜାତିକା, କିଂପଭଓ୍ୱା, କିଂସମ୍ଭାରା, କିଂସମୁଟ୍ଠାନା?

ପୟୋଗୋ ପଚ୍ଚୟନିଦାନୋ, ପଚ୍ଚୟସମୁଦୟୋ, ପଚ୍ଚୟଜାତିକୋ, ପଚ୍ଚୟପଭଓ୍ୱୋ, ପଚ୍ଚୟସମ୍ଭାରୋ, ପଚ୍ଚୟସମୁଟ୍ଠାନୋ। ପୁବ୍ବକରଣଂ…ପେ… ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧାରୋ… ଅଧିଟ୍ଠାନଂ… ଅବ୍ଭାରୋ… ମାତିକା ଚ ପଲିବୋଧା ଚ… ଓ୍ୱତ୍ଥୁ… ଆସା ଚ ଅନାସା ଚ ପଚ୍ଚୟନିଦାନା, ପଚ୍ଚୟସମୁଦୟା, ପଚ୍ଚୟଜାତିକା, ପଚ୍ଚୟପଭଓ୍ୱା, ପଚ୍ଚୟସମ୍ଭାରା, ପଚ୍ଚୟସମୁଟ୍ଠାନା।

୪୦୮। ପୁବ୍ବକରଣଂ କତିହି ଧମ୍ମେହି ସଙ୍ଗହିତଂ? ପୁବ୍ବକରଣଂ ସତ୍ତହି ଧମ୍ମେହି ସଙ୍ଗହିତଂ। ଧୋଓ୍ୱନେନ, ଓ୍ୱିଚାରଣେନ, ଛେଦନେନ, ବନ୍ଧନେନ, ସିବ୍ବନେନ, ରଜନେନ, କପ୍ପକରଣେନ – ପୁବ୍ବକରଣଂ ଇମେହି ସତ୍ତହି ଧମ୍ମେହି ସଙ୍ଗହିତଂ।

ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧାରୋ କତିହି ଧମ୍ମେହି ସଙ୍ଗହିତୋ? ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧାରୋ ତୀହି ଧମ୍ମେହି ସଙ୍ଗହିତୋ – ସଙ୍ଘାଟିୟା, ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗେନ, ଅନ୍ତରଓ୍ୱାସକେନ।

ଅଧିଟ୍ଠାନଂ କତିହି ଧମ୍ମେହି ସଙ୍ଗହିତଂ? ଅଧିଟ୍ଠାନଂ ତୀହି ଧମ୍ମେହି ସଙ୍ଗହିତଂ – ସଙ୍ଘାଟିୟା, ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗେନ, ଅନ୍ତରଓ୍ୱାସକେନ।

ଅବ୍ଭାରୋ କତିହି ଧମ୍ମେହି ସଙ୍ଗହିତୋ? ଅବ୍ଭାରୋ ଏକେନ ଧମ୍ମେନ ସଙ୍ଗହିତୋ – ଓ୍ୱଚୀଭେଦେନ।

କଥିନସ୍ସ କତି ମୂଲାନି, କତି ଓ୍ୱତ୍ଥୂନି, କତି ଭୂମିୟୋ? କଥିନସ୍ସ ଏକଂ ମୂଲଂ – ସଙ୍ଘୋ; ତୀଣି ଓ୍ୱତ୍ଥୂନି – ସଙ୍ଘାଟି, ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗୋ, ଅନ୍ତରଓ୍ୱାସକୋ, ଛ ଭୂମିୟୋ – ଖୋମଂ, କପ୍ପାସିକଂ, କୋସେୟ୍ୟଂ, କମ୍ବଲଂ, ସାଣଂ, ଭଙ୍ଗଂ।

କଥିନସ୍ସ କୋ ଆଦି, କିଂ ମଜ୍ଝେ, କିଂ ପରିୟୋସାନଂ? କଥିନସ୍ସ ପୁବ୍ବକରଣଂ ଆଦି, କ୍ରିୟା ମଜ୍ଝେ, ଅବ୍ଭାରୋ ପରିୟୋସାନଂ।

୪୦୯। କତିହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଭବ୍ବୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିତୁଂ? କତିହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଭବ୍ବୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିତୁଂ? ଅଟ୍ଠହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଭବ୍ବୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିତୁଂ। ଅଟ୍ଠହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଭବ୍ବୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିତୁଂ। କତମେହି ଅଟ୍ଠହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଭବ୍ବୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିତୁଂ? ପୁବ୍ବକରଣଂ ନ ଜାନାତି, ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧାରଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିଟ୍ଠାନଂ ନ ଜାନାତି, ଅବ୍ଭାରଂ ନ ଜାନାତି, ମାତିକଂ ନ ଜାନାତି, ପଲିବୋଧଂ ନ ଜାନାତି, ଉଦ୍ଧାରଂ ନ ଜାନାତି, ଆନିସଂସଂ ନ ଜାନାତି – ଇମେହି ଅଟ୍ଠହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଭବ୍ବୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିତୁଂ। କତମେହି ଅଟ୍ଠହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଭବ୍ବୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିତୁଂ? ପୁବ୍ବକରଣଂ ଜାନାତି, ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧାରଂ ଜାନାତି, ଅଧିଟ୍ଠାନଂ ଜାନାତି, ଅବ୍ଭାରଂ ଜାନାତି, ମାତିକଂ ଜାନାତି, ପଲିବୋଧଂ ଜାନାତି, ଉଦ୍ଧାରଂ ଜାନାତି, ଆନିସଂସଂ ଜାନାତି – ଇମେହି ଅଟ୍ଠହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ପୁଗ୍ଗଲୋ ଭବ୍ବୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିତୁଂ।

୪୧୦। କତିନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ କଥିନତ୍ଥାରା ନ ରୁହନ୍ତି? କତିନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ କଥିନତ୍ଥାରା ରୁହନ୍ତି? ତିଣ୍ଣଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ କଥିନତ୍ଥାରା ନ ରୁହନ୍ତି। ତିଣ୍ଣଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ କଥିନତ୍ଥାରା ରୁହନ୍ତି। କତମେସଂ ତିଣ୍ଣଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ କଥିନତ୍ଥାରା ନ ରୁହନ୍ତି? ନିସ୍ସୀମଟ୍ଠୋ ଅନୁମୋଦତି, ଅନୁମୋଦେନ୍ତୋ ନ ଓ୍ୱାଚଂ ଭିନ୍ଦତି, ଓ୍ୱାଚଂ ଭିନ୍ଦନ୍ତୋ ନ ପରଂ ଓ୍ୱିଞ୍ଞାପେତି – ଇମେସଂ ତିଣ୍ଣଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ କଥିନତ୍ଥାରା ନ ରୁହନ୍ତି। କତମେସଂ ତିଣ୍ଣଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ କଥିନତ୍ଥାରା ରୁହନ୍ତି? ସୀମଟ୍ଠୋ ଅନୁମୋଦତି, ଅନୁମୋଦେନ୍ତୋ ଓ୍ୱାଚଂ ଭିନ୍ଦତି, ଓ୍ୱାଚଂ ଭିନ୍ଦନ୍ତୋ ପରଂ ଓ୍ୱିଞ୍ଞାପେତି – ଇମେସଂ ତିଣ୍ଣଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ କଥିନତ୍ଥାରା ରୁହନ୍ତି।

୪୧୧। କତି କଥିନତ୍ଥାରା ନ ରୁହନ୍ତି? କତି କଥିନତ୍ଥାରା ରୁହନ୍ତି? ତୟୋ କଥିନତ୍ଥାରା ନ ରୁହନ୍ତି। ତୟୋ କଥିନତ୍ଥାରା ରୁହନ୍ତି। କତମେ ତୟୋ କଥିନତ୍ଥାରା ନ ରୁହନ୍ତି? ଓ୍ୱତ୍ଥୁଓ୍ୱିପନ୍ନଞ୍ଚେଓ୍ୱ ହୋତି, କାଲଓ୍ୱିପନ୍ନଞ୍ଚ, କରଣଓ୍ୱିପନ୍ନଞ୍ଚ – ଇମେ ତୟୋ କଥିନତ୍ଥାରା ନ ରୁହନ୍ତି। କତମେ ତୟୋ କଥିନତ୍ଥାରା ରୁହନ୍ତି? ଓ୍ୱତ୍ଥୁସମ୍ପନ୍ନଞ୍ଚେଓ୍ୱ ହୋତି, କାଲସମ୍ପନ୍ନଞ୍ଚ, କରଣସମ୍ପନ୍ନଞ୍ଚ – ଇମେ ତୟୋ କଥିନତ୍ଥାରା ରୁହନ୍ତି।

୪। କଥିନାଦିଜାନିତବ୍ବଓ୍ୱିଭାଗୋ

୪୧୨। କଥିନଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, କଥିନତ୍ଥାରୋ ଜାନିତବ୍ବୋ, କଥିନସ୍ସ ଅତ୍ଥାରମାସୋ ଜାନିତବ୍ବୋ, କଥିନସ୍ସ ଅତ୍ଥାରଓ୍ୱିପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା, କଥିନସ୍ସ

ଅଜ୍ଝାରସମ୍ପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା, ନିମିତ୍ତକମ୍ମଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ପରିକଥା ଜାନିତବ୍ବା, କୁକ୍କୁକତଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ସନ୍ନିଧି ଜାନିତବ୍ବା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ଜାନିତବ୍ବଂ।

କଥିନଂଜାନିତବ୍ବନ୍ତି ତେସଞ୍ଞେୱ ଧମ୍ମାନଂ ସଙ୍ଗହୋ ସମୱାୟୋ ନାମଂ ନାମକମ୍ମଂ ନାମଧେୟ୍ୟଂ ନିରୁତ୍ତି ବ୍ୟଞ୍ଜନଂ ଅଭିଲାପୋ ୟଦିଦଂ କଥିନନ୍ତି।

କଥିନସ୍ସଅଜ୍ଝାରମାସୋ ଜାନିତବ୍ବୋତି ୱସ୍ସାନସ୍ସ ପଚ୍ଛିମୋ ମାସୋ ଜାନିତବ୍ବୋ।

କଥିନସ୍ସ ଅଜ୍ଝାରୱିପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବାତି ଚତୁୱୀସତିୟା ଆକାରେହି କଥିନସ୍ସ ଅଜ୍ଝାରୱିପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା।

କଥିନସ୍ସ ଅଜ୍ଝାରସମ୍ପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବାତି ସତ୍ତରସହି ଆକାରେହି କଥିନସ୍ସ ଅଜ୍ଝାରସମ୍ପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା।

ନିମିତ୍ତକମ୍ମଂ ଜାନିତବ୍ବନ୍ତି ନିମିତ୍ତଂ କରୋତି ଇମିନା ଦୁସ୍ସେନ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିସ୍ସାମୀତି।

ପରିକଥା ଜାନିତବ୍ବାତି ପରିକଥଂ କରୋତି ଇମାୟ ପରିକଥାୟ କଥିନଦୁସ୍ସଂ ନିବ୍ବତ୍ତେସ୍ସାମୀତି।

କୁକ୍କୁକତଂ ଜାନିତବ୍ବନ୍ତି ଅନାଦିୟଦାନଂ ଜାନିତବ୍ବଂ।

ସନ୍ନିଧି ଜାନିତବ୍ବାତି ଦ୍ୱେ ସନ୍ନିଧିୟୋ ଜାନିତବ୍ବା – କରଣସନ୍ନିଧି ୱା ନିଚୟସନ୍ନିଧି ୱା।

ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ଜାନିତବ୍ବନ୍ତି କରିୟମାନେ ଅରୁଣଂ ଉଟ୍ଠହତି।

କଥିନତ୍ଥାରୋ ଜାନିତବ୍ବୋତି ସଚେ ସଙ୍ଘସ୍ସ କଥିନଦୁସ୍ସଂ ଉପ୍ପନ୍ନଂ ହୋତି, ସଙ୍ଘେନ କଥଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବଂ, ଅତ୍ଥାରକେନ କଥଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବଂ, ଅନୁମୋଦକେନ କଥଂ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବଂ।

୪୧୩। ସଙ୍ଘେନ ଞତ୍ତିଦୁତିୟେନ କମ୍ମେନ କଥିନତ୍ଥାରକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଦାତବ୍ବଂ, ତେନ କଥିନତ୍ଥାରକେନ ଭିକ୍ଖୁନା ତଦହେୱ ଧୋୱିତ୍ୱା ୱିମଜ୍ଜିତ୍ୱା ୱିଚାରେତ୍ୱା ଛିନ୍ଦିତ୍ୱା ସିବ୍ବେତ୍ୱା ରଜିତ୍ୱା କପ୍ପଂ କତ୍ୱା କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିତବ୍ବଂ। ସଚେ ସଙ୍ଘାଟିୟା କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିତୁକାମୋ ହୋତି, ପୋରାଣିକା ସଙ୍ଘାଟି ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧରିତବ୍ବା , ନୱା ସଙ୍ଘାଟି ଅଧିଟ୍ଠାତବ୍ବା। ଇମାୟ ସଙ୍ଘାଟିୟା କଥିନଂ ଅତ୍ଥରାମୀତି ୱାଚା ଭିନ୍ଦିତବ୍ବା। ସଚେ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗେନ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିତୁକାମୋ ହୋତି, ପୋରାଣକୋ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗୋ ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧରିତବ୍ବୋ, ନୱୋ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗୋ ଅଧିଟ୍ଠାତବ୍ବୋ। ଇମିନା ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗେନ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରାମୀତି ୱାଚା ଭିନ୍ଦିତବ୍ବା। ସଚେ ଅନ୍ତରୱାସକେନ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରିତୁକାମୋ ହୋତି, ପୋରାଣକୋ ଅନ୍ତରୱାସକୋ ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧରିତବ୍ବୋ, ନୱୋ ଅନ୍ତରୱାସକୋ ଅଧିଟ୍ଠାତବ୍ବୋ। ଇମିନା ଅନ୍ତରୱାସକେନ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରାମୀତି ୱାଚା ଭିନ୍ଦିତବ୍ବା। ତେନ କଥିନତ୍ଥାରକେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ‘‘ଅତ୍ଥତଂ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘସ୍ସ କଥିନଂ, ଧମ୍ମିକୋ କଥିନତ୍ଥାରୋ, ଅନୁମୋଦଥା’’ତି। ତେହି ଅନୁମୋଦକେହି ଭିକ୍ଖୂହି ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ‘‘ଅତ୍ଥତଂ, ଆୱୁସୋ, ସଙ୍ଘସ୍ସ କଥିନଂ, ଧମ୍ମିକୋ କଥିନତ୍ଥାରୋ, ଅନୁମୋଦାମା’’ତି। ତେନ କଥିନତ୍ଥାରକେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସୁ ୱଚନୀୟା – ‘‘ଅତ୍ଥତଂ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘସ୍ସ କଥିନଂ, ଧମ୍ମିକୋ କଥିନତ୍ଥାରୋ, ଅନୁମୋଦଥା’’ତି। ତେହି ଅନୁମୋଦକେହି ଭିକ୍ଖୂହି ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ‘‘ଅତ୍ଥତଂ, ଆୱୁସୋ, ସଙ୍ଘସ୍ସ କଥିନଂ, ଧମ୍ମିକୋ କଥିନତ୍ଥାରୋ ଅନୁମୋଦାମା’’ତି। ତେନ କଥିନତ୍ଥାରକେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଏକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ‘‘ଅତ୍ଥତଂ, ଆୱୁସୋ, ସଙ୍ଘସ୍ସ କଥିନଂ, ଧମ୍ମିକୋ କଥିନତ୍ଥାରୋ, ଅନୁମୋଦାହୀ’’ତି। ତେନ ଅନୁମୋଦକେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ‘‘ଅତ୍ଥତଂ, ଆୱୁସୋ, ସଙ୍ଘସ୍ସ କଥିନଂ, ଧମ୍ମିକୋ କଥିନତ୍ଥାରୋ, ଅନୁମୋଦାମୀ’’ତି।

୫। ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସେୱକଥିନତ୍ଥାରୋ

୪୧୪। ସଙ୍ଘୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରତି, ଗଣୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରତି, ପୁଗ୍ଗଲୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରତୀତି। ନ ସଙ୍ଘୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରତି, ନ ଗଣୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରତି, ପୁଗ୍ଗଲୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରତୀତି। ହଞ୍ଚି ନ ସଙ୍ଘୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରତି, ନ ଗଣୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରତି, ପୁଗ୍ଗଲୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରତି। ସଙ୍ଘସ୍ସ ଅନତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ଗଣସ୍ସ ଅନତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ। ସଙ୍ଘୋ ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଉଦ୍ଦିସତି ଗଣୋ ପାତିମୋକ୍ଖଂ

ଉଦ୍ଦିସତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଉଦ୍ଦିସତୀତି ନ ସଙ୍ଘୋ ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଉଦ୍ଦିସତି, ନ ଗଣୋ ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଉଦ୍ଦିସତି, ପୁଗ୍ଗଲୋ ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଉଦ୍ଦିସତୀତି। ହଞ୍ଚି ନ ସଙ୍ଘୋ ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଉଦ୍ଦିସତି, ନ ଗଣୋ ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଉଦ୍ଦିସତି, ପୁଗ୍ଗଲୋ ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଉଦ୍ଦିସତି। ସଙ୍ଘସ୍ସ ଅନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠଂ ହୋତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ, ଗଣସ୍ସ ଅନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠଂ ହୋତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ, ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠଂ ହୋତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ। ସଙ୍ଘସ୍ସ ସାମଗ୍ଗିଯା ଗଣସ୍ସ ସାମଗ୍ଗିଯା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ଉଦ୍ଦେସା ସଙ୍ଘସ୍ସ ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠଂ ହୋତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ, ଗଣସ୍ସ ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠଂ ହୋତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ, ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠଂ ହୋତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ। ଏୱମେୱ ନ ସଙ୍ଘୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରତି, ନ ଗଣୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରତି, ପୁଗ୍ଗଲୋ କଥିନଂ ଅତ୍ଥରତି। ସଙ୍ଘସ୍ସ ଅନୁମୋଦନାଯ ଗଣସ୍ସ ଅନୁମୋଦନାଯ ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ଅତ୍ଥାରା ସଙ୍ଘସ୍ସ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ଗଣସ୍ସ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନଂ, ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ଅତ୍ଥତଂ ହୋତି କଥିନନ୍ତି।

୬। ପଲିବୋଧପଞ୍ହାବ୍ୟାକରଣଂ

୪୧୫।

ପଚ୍ଛମନନ୍ତିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କତମୋ ପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି।

ପଚ୍ଛମନନ୍ତିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ, ଚୀୱରପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି;

ତସ୍ସ ସହ ବହିସୀମଗମନା, ଆୱାସପଲିବୋଧୋ ଛିଜ୍ଜତି।

ନିଟ୍ଠାନନ୍ତିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କତମୋ ପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି।

ନିଟ୍ଠାନନ୍ତିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ, ଆୱାସପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି;

ଚୀୱରେ ନିଟ୍ଠିତେ ଚୀୱରପଲିବୋଧୋ ଛିଜ୍ଜତି।

ସନ୍ନିଟ୍ଠାନନ୍ତିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କତମୋ ପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି।

ସନ୍ନିଟ୍ଠାନନ୍ତିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ, ଦ୍ୱେ ପଲିବୋଧା ଅପୁବ୍ବଂ ଅଚରିମଂ ଛିଜ୍ଜନ୍ତି।

ନାସନନ୍ତିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କତମୋ ପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି।

ନାସନନ୍ତିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ, ଆୱାସପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି;

ଚୀୱରେ ନଟ୍ଠେ ଚୀୱରପଲିବୋଧୋ ଛିଜ୍ଜତି।

ସୱନନ୍ତିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କତମୋ ପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି।

ସୱନନ୍ତିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ, ଚୀୱରପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି;

ତସ୍ସ ସହ ସୱନେନ, ଆୱାସପଲିବୋଧୋ ଛିଜ୍ଜତି।

ଆସାୱଚ୍ଛେଦିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କତମୋ ପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି।

ଆସାୱଚ୍ଛେଦିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ, ଆୱାସପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି;

ଚୀୱରାସାଯ ଉପଚ୍ଛିନ୍ନାଯ ଚୀୱରପଲିବୋଧୋ ଛିଜ୍ଜତି।

ସୀମାତିକ୍କମନନ୍ତିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କତମୋ ପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି।

ସୀମାତିକ୍କମନନ୍ତିକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ, ଚୀୱରପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି;

ତସ୍ସ ବହିସୀମେ [ବହିସୀମଗତସ୍ସ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଆୱାସପଲିବୋଧୋ ଛିଜ୍ଜତି।

ସହୁବ୍ଭାରୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ [ସୌବ୍ଭାରୋ (କ।)], ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କତମୋ ପଲିବୋଧୋ ପଠମଂ ଛିଜ୍ଜତି।

ସହୁବ୍ଭାରୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ, ୱୁତ୍ତୋ ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଏତଞ୍ଚ ତାହଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିସ୍ସଂ, ଦ୍ୱେ ପଲିବୋଧା ଅପୁବ୍ବଂ ଅଚରିମଂ ଛିଜ୍ଜନ୍ତୀତି।

୪୧୬। କତି କଥିନୁଦ୍ଧାରା ସଙ୍ଘାଧୀନା? କତି କଥିନୁଦ୍ଧାରା ପୁଗ୍ଗଲାଧୀନା? କତି କଥିନୁଦ୍ଧାରା ନେୱ ସଙ୍ଘାଧୀନା ନ ପୁଗ୍ଗଲାଧୀନା? ଏକୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରୋ ସଙ୍ଘାଧୀନୋ – ଅନ୍ତରୁବ୍ଭାରୋ। ଚତ୍ତାରୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରା ପୁଗ୍ଗଲାଧୀନା – ପକ୍କମନନ୍ତିକୋ, ନିଟ୍ଠାନନ୍ତିକୋ, ସନ୍ନିଟ୍ଠାନନ୍ତିକୋ, ସୀମାତିକ୍କମନନ୍ତିକୋ । ଚତ୍ତାରୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରା ନେୱ ସଙ୍ଘାଧୀନା ନ ପୁଗ୍ଗଲାଧୀନା – ନାସନନ୍ତିକୋ, ସୱନନ୍ତିକୋ, ଆସାୱଚ୍ଛେଦିକୋ, ସହୁବ୍ଭାରୋ। କତି କଥିନୁଦ୍ଧାରା ଅନ୍ତୋସୀମାଯ ଉଦ୍ଧରିଯ୍ୟନ୍ତି? କତି କଥିନୁଦ୍ଧାରା ବହିସୀମାଯ ଉଦ୍ଧରିଯ୍ୟନ୍ତି? କତି କଥିନୁଦ୍ଧାରା ସିଯା ଅନ୍ତୋସୀମାଯ ଉଦ୍ଧରିଯ୍ୟନ୍ତି ସିଯା ବହିସୀମାଯ ଉଦ୍ଧରିଯ୍ୟନ୍ତି? ଦ୍ୱେ କଥିନୁଦ୍ଧାରା ଅନ୍ତୋସୀମାଯ ଉଦ୍ଧରିଯ୍ୟନ୍ତି – ଅନ୍ତରୁବ୍ଭାରୋ, ସହୁବ୍ଭାରୋ। ତଯୋ କଥିନୁଦ୍ଧାରା ବହିସୀମାଯ ଉଦ୍ଧରିଯ୍ୟନ୍ତି

– ପକ୍କମନନ୍ତିକୋ, ସଓନନ୍ତିକୋ, ସୀମାତିକ୍କମନନ୍ତିକୋ। ଚତ୍ତାରୋ କଥିନୁବ୍ଭାରା ସିଯା ଅନ୍ତୋସୀମାଯ ଉବ୍ଭରିଯ୍ୟନ୍ତି ସିଯା ବହିସୀମାଯ ଉବ୍ଭରିଯ୍ୟନ୍ତି – ନିଟ୍ଠାନନ୍ତିକୋ, ସନ୍ନିଟ୍ଠାନନ୍ତିକୋ, ନାସନନ୍ତିକୋ, ଆସାଓଚ୍ଛେଦିକୋ।

କତି କଥିନୁବ୍ଭାରା ଏକୁପ୍ପାଦା ଏକନିରୋଧା? କତି କଥିନୁବ୍ଭାରା ଏକୁପ୍ପାଦା ନାନାନିରୋଧା? ଦ୍ୱେ କଥିନୁବ୍ଭାରା ଏକୁପ୍ପାଦା ଏକନିରୋଧା – ଅନ୍ତରୁବ୍ଭାରୋ, ସହୁବ୍ଭାରୋ। ଅଓସେସା କଥିନୁବ୍ଭାରା ଏକୁପ୍ପାଦା ନାନାନିରୋଧାତି।

କଥିନଭେଦୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

କସ୍ସ କିନ୍ତି ପନ୍ନରସ, ଧମ୍ମା ନିଦାନହେତୁ ଚ;

ପଚ୍ଚଯସଙ୍ଗହମୂଲା, ଆଦି ଚ ଅଟ୍ଠାରପୁଗ୍ଗଲା [ଅଟ୍ଠପୁଗ୍ଗଲା (ସୀ।)]।

ତିଣ୍ଣଂ [ଭେଦତୋ ତିଣ୍ଣଂ (କ।)] ତଯୋ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଅଟ୍ଠାରଂ ଉଦ୍ଦେସେନ ଚ;

ପଲିବୋଧାଧିନା, ସୀମାଯ ଉପ୍ପାଦନିରୋଧେନ ଚାତି [ଇତୋ ପରଂ ''ପରିୱାରଂ ନିଟ୍ଠିତଂ'' ଇତିପାଠୋ କେସୁଚି ପୋତ୍ଥକେସୁ ଦିସ୍ସତି]।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ଉପାଲିପଞ୍ଚକଂ

୧। ଅନିସ୍ସିତୱଗ୍ଗୋ

୪୧୭। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉପାଲି ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉପାଲି ଭଗୱନ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଯାୱଜୀୱଂ ନାନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବ''ନ୍ତି?

''ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଯାୱଜୀୱଂ ନାନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। [ପରି। ୩୨୫] କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଉପୋସଥଂ ନ ଜାନାତି, ଉପୋସଥକମ୍ମଂ ନ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖଂ ନ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସଂ ନ ଜାନାତି, ଊନପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଯାୱଜୀୱଂ ନାନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଯାୱଜୀୱଂ ଅନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଉପୋସଥଂ ଜାନାତି, ଉପୋସଥକମ୍ମଂ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ୱା ହୋତି ଅତିରେକପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ୱା – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଯାୱଜୀୱଂ ଅନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଯାୱଜୀୱଂ ନାନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ପୱାରଣଂ ନ ଜାନାତି, ପୱାରଣାକମ୍ମଂ ନ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖଂ ନ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସଂ ନ ଜାନାତି, ଊନପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଯାୱଜୀୱଂ ନାନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଯାୱଜୀୱଂ ଅନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ପୱାରଣଂ ଜାନାତି , ପୱାରଣାକମ୍ମଂ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଜାନାତି, ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ୱା ହୋତି ଅତିରେକପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ୱା – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଯାୱଜୀୱଂ ଅନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଯାୱଜୀୱଂ ନାନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଊନପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଯାୱଜୀୱଂ ନାନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଯାୱଜୀୱଂ ଅନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ୱା ହୋତି ଅତିରେକପଞ୍ଚୱସ୍ସୋ ୱା – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଯାୱଜୀୱଂ ଅନିସ୍ସିତେନ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ''।

୪୧୮। ''କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ, ନ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ, ନ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ''ତି?

[ମହାୱ। ୮୪] ''ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ, ନ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ, ନ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ପଟିବଲୋ ହୋତି ଅନ୍ତେୱାସିଂ ୱା ସଦ୍ଧିୱିହାରିଂ ୱା ଗିଲାନଂ ଉପଟ୍ଠାତୁଂ ୱା ଉପଟ୍ଠାପେତୁଂ ୱା, ଅନଭିରତଂ ୱୂପକାସେତୁଂ ୱା ୱୂପକାସାପେତୁଂ ୱା, ଉପ୍ପନ୍ନଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଧମ୍ମତୋ ୱିନୋଦେତୁଂ [ଇମସ୍ମିଂ ଠାନେ ସବ୍ବତ୍ଥ ''ୱିନୋଦେତୁଂ ୱା ୱିନୋଦାପେତୁଂ ୱା''ତି ପାଠୋ ଦିସ୍ସତି, ୱିମତିୱିନୋଦନୀଟୀକାଯ ମହାୱଗ୍ଗୱଣ୍ଣନା ଓଲୋକେତବ୍ବା], ଅଭିଧମ୍ମେ ୱିନେତୁଂ, ଅଭିୱିନଯେ ୱିନେତୁଂ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ, ନ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ, ନ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ, ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ, ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ପଟିବଲୋ ହୋତି ଅନ୍ତେୱାସିଂ ୱା ସଦ୍ଧିୱିହାରିଂ ୱା ଗିଲାନଂ ଉପଟ୍ଠାତୁଂ ୱା ଉପଟ୍ଠାପେତୁଂ ୱା, ଅନଭିରତଂ ୱୂପକାସେତୁଂ ୱା ୱୂପକାସାପେତୁଂ ୱା, ଉପ୍ପନ୍ନଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଧମ୍ମତୋ ୱିନୋଦେତୁଂ, ଅଭିଧମ୍ମେ ୱିନେତୁଂ, ଅଭିୱିନଯେ ୱିନେତୁଂ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ, ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ, ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ, ନ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ, ନ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ।

କତମେହି ପଞ୍ଚହି ? ନ ପଟିବଲୋ ହୋତି ଅନ୍ତେୱାସିଂ ୱା ସଦ୍ଧିୱିହାରିଂ ୱା ଅଭିସମାଚାରିକାଯ ସିକ୍ଖାଯ ସିକ୍ଖାପେତୁଂ, ଆଦିବ୍ରହ୍ମଚାରିଯକାଯ ସିକ୍ଖାଯ ୱିନେତୁଂ, ଅଧିସୀଲେ ୱିନେତୁଂ, ଅଧିଚିତ୍ତେ ୱିନେତୁଂ, ଅଧିପଞ୍ଞାଯ ୱିନେତୁଂ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ, ନ ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ, ନ ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ, ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ, ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ପଟିବଲୋ ହୋତି ଅନ୍ତେୱାସିଂ ୱା ସଦ୍ଧିୱିହାରିଂ ୱା ଅଭିସମାଚାରିକାଯ ସିକ୍ଖାଯ ସିକ୍ଖାପେତୁଂ, ଆଦିବ୍ରହ୍ମଚାରିଯକାଯ ସିକ୍ଖାଯ ୱିନେତୁଂ, ଅଧିସୀଲେ ୱିନେତୁଂ, ଅଧିଚିତ୍ତେ ୱିନେତୁଂ, ଅଧିପଞ୍ଞାଯ ୱିନେତୁଂ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବଂ, ନିସ୍ସଯୋ ଦାତବ୍ବୋ, ସାମଣେରୋ ଉପଟ୍ଠାପେତବ୍ବୋ''ତି।

୪୧୯। ''କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବ''ନ୍ତି?

ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ, ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠିକୋ ଚ ହୋତି, ଆଜୀୱୱିପନ୍ନୋ ଚ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଧିସୀଲେ ସୀଲୱିପନ୍ନୋ ହୋତି, ଅଜ୍ଝାଚାରେ ଆଚାରୱିପନ୍ନୋ ହୋତି, ଅତିଦିଟ୍ଠିଯା ଦିଟ୍ଠିୱିପନ୍ନୋ ହୋତି , ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠିକୋ ଚ ହୋତି, ଆଜୀୱୱିପନ୍ନୋ ଚ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? କାଯିକେନ ଦୱେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ୱାଚସିକେନ ଦୱେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, କାଯିକୱାଚସିକେନ ଦୱେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠିକୋ ଚ ହୋତି, ଆଜୀୱୱିପନ୍ନୋ ଚ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ।

''ଅପରେହିପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? କାଯିକେନ ଅନାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି , ୱାଚସିକେନ ଅନାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, କାଯିକୱାଚସିକେନ ଅନାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠିକୋ ଚ ହୋତି, ଆଜୀୱୱିପନ୍ନୋ ଚ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? କାଯିକେନ ଉପଘାତିକେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ୱାଚସିକେନ ଉପଘାତିକେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, କାଯିକୱାଚସିକେନ ଉପଘାତିକେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠିକୋ ଚ ହୋତି, ଆଜୀୱୱିପନ୍ନୋ ଚ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? କାଯିକେନ ମିଚ୍ଛାଜୀୱେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ୱାଚସିକେନ ମିଚ୍ଛାଜୀୱେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, କାଯିକୱାଚସିକେନ ମିଚ୍ଛାଜୀୱେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠିକୋ ଚ ହୋତି, ଆଜୀୱୱିପନ୍ନୋ ଚ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ କମ୍ମକତୋ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ନିସ୍ସଯଂ ଦେତି, ସାମଣେରଂ ଉପଟ୍ଠାପେତି, ଭିକ୍ଖୁନୋୱାଦକସମ୍ମୁତିଂ ସାଦିଯତି, ସମ୍ମତୋପି ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓୱଦତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଯାଯ ଆପତ୍ତିଯା ସଙ୍ଘେନ କମ୍ମଂ କତଂ ହୋତି ତଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି, ଅଞ୍ଞଂ ୱା ତାଦିସିକଂ, ତତୋ ୱା ପାପିଟ୍ଠତରଂ, କମ୍ମଂ ଗରହତି, କମ୍ମିକେ ଗରହତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ।

''ଅପରେହିପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ବୁଦ୍ଧସ୍ସ ଅୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଧମ୍ମସ୍ସ ଅୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ସଙ୍ଘସ୍ସ ଅୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠିକୋ ଚ ହୋତି, ଆଜୀୱୱିପନ୍ନୋ ଚ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବ''ନ୍ତି।

ଅନିସ୍ସିତଵଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଠମୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଉପୋସଥଂ ପଵାରଣଂ, ଆପତ୍ତି ଚ ଗିଲାନକଂ;

ଅଭିସମାଚାରଲଜ୍ଜୀ ଚ, ଅଧିସୀଲେ ଦଵେନ ଚ।

ଅନାଚାରଂ ଉପଘାତି, ମିଚ୍ଛା ଆପତ୍ତିମେଵ ଚ;

ଯାଯାପତ୍ତିଯା ବୁଦ୍ଧସ୍ସ, ପଠମୋ ଵଗ୍ଗସଙ୍ଗହୋତି।

୨। ନପ୍ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭନଵଗ୍ଗୋ

୪୨୦। ''କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ ନପ୍ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭେତବ୍ବ''ନ୍ତି?

''ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ ନପ୍ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭେତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି ? ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ କମ୍ମକତୋ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ନିସ୍ସଯଂ ଦେତି, ସାମଣେରଂ ଉପଟ୍ଠାପେତି, ଭିକ୍ଖୁନୋଵାଦକସମ୍ମୁତିଂ ସାଦିଯତି, ସମ୍ମତୋପି ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଓଵଦତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ ନପ୍ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭେତବ୍ବଂ।

[ଚୂଳଵ। ୮-୯, ୧୮, ୩୦-୩୧, ୪୩, ୫୩, ୬୨, ୭୨] ''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ ନପ୍ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭେତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଯାଯ ଆପତ୍ତିଯା ସଙ୍ଘେନ କମ୍ମଂ କତଂ ହୋତି ତଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି, ଅଞ୍ଞଂ ଵା ତାଦିସିକଂ, ତତୋ ଵା ପାପିଟ୍ଠତରଂ, କମ୍ମଂ ଗରହତି, କମ୍ମିକେ ଗରହତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ ନପ୍ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭେତବ୍ବଂ।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ ନପ୍ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭେତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ବୁଦ୍ଧସ୍ସ ଅଵଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଧମ୍ମସ୍ସ ଅଵଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ସଙ୍ଘସ୍ସ ଅଵଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠିକୋ ଚ ହୋତି, ଆଜୀଵଵିପନ୍ନୋ ଚ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ ନପ୍ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭେତବ୍ବଂ।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ ନପ୍ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭେତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ, ଓମଦ୍ଦକାରକୋ ଚ ହୋତି, ଵତ୍ତେସୁ ସିକ୍ଖାଯ ଚ ନ ପରିପୂରକାରୀ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କମ୍ମଂ ନପ୍ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭେତବ୍ବ''ନ୍ତି।

୪୨୧। ''ସଙ୍ଗାମାଵଚରେନ, ଭନ୍ତେ, ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମନ୍ତେନ କତି ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠାପେତ୍ଵା ସଙ୍ଘୋ ଉପସଙ୍କମିତବ୍ବୋ''ତି?

[ପରି। ୩୬୫] ''ସଙ୍ଗାମାଵଚରେନ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମନ୍ତେନ ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠାପେତ୍ଵା ସଙ୍ଘୋ ଉପସଙ୍କମିତବ୍ବୋ। କତମେ ପଞ୍ଚ? ସଙ୍ଗାମାଵଚରେନ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମନ୍ତେନ ନୀଚଚିତ୍ତେନ ସଙ୍ଘୋ ଉପସଙ୍କମିତବ୍ବୋ, ରଜୋହରଣସମେନ ଚିତ୍ତେନ, ଆସନକୁସଲେନ ଭଵିତବ୍ବଂ ନିସଜ୍ଜକୁସଲେନ, ଥେରେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନୁପଖଜ୍ଜନ୍ତେନ, ନଵେ ଭିକ୍ଖୂ ଆସନେନ ଅପ୍ପଟିବାହନ୍ତେନ ଯଥାପତିରୂପେ ଆସନେ ନିସୀଦିତବ୍ବଂ, ଅନାନାକଥିକେନ ଭଵିତବ୍ବଂ ଅତିରଚ୍ଛାନକଥିକେନ, ସାମଂ ଵା ଧମ୍ମୋ ଭାସିତବ୍ବୋ, ପରୋ ଵା ଅଜ୍ଝେସିତବ୍ବୋ, ଅରିଯୋ ଵା ତୁଣ୍ହିଭାଵୋ ନାତିମଞ୍ଞିତବ୍ବୋ, ସଚେ, ଉପାଲି, ସଙ୍ଘୋ ସମଗ୍ଗକରଣୀଯାନି କମ୍ମାନି କରୋତି ତତ୍ର ଚେ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନୋ ନକ୍ଖମତି, ଅପି ଦିଟ୍ଠାଵିକମ୍ମଂ କତ୍ଵା ଞାପେତବ୍ବା ସାମଗ୍ଗୀ। ତଂ କିସ୍ସହେତୁ? ମାହଂ ସଙ୍ଘେନ ନାନତ୍ତୋ ଅସ୍ସନ୍ତି। ସଙ୍ଗାମାଵଚରେନୁପାଲି , ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମନ୍ତେନ ଇମେ ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠାପେତ୍ଵା ସଙ୍ଘୋ ଉପସଙ୍କମିତବ୍ବୋ''ତି।

୪୨୨। ''କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ଵୋହରନ୍ତୋ ବହୁଜନଅକନ୍ତୋ ଚ ହୋତି ବହୁଜନଅମନାପୋ ଚ

ବହୁଜନଅରୁଚିତୋ ଚା’’ତି?

‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ୱୋହରନ୍ତୋ ବହୁଜନଅକନ୍ତୋ ଚ ହୋତି ବହୁଜନଅମନାପୋ ଚ ବହୁଜନଅରୁଚିତୋ ଚ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଉସ୍ସିତମନ୍ତୀ ଚ ହୋତି, ନିସ୍ସିତଜପ୍ପୀ ଚ, ନ ଚ ଭାସାନୁସନ୍ଧିକୁସଲୋ ହୋତି, ନ ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା ଚୋଦେତା ହୋତି, ନ ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା କାରେତା ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ୱୋହରନ୍ତୋ ବହୁଜନଅକନ୍ତୋ ଚ ହୋତି ବହୁଜନଅମନାପୋ ଚ ବହୁଜନଅରୁଚିତୋ ଚ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ୱୋହରନ୍ତୋ ବହୁଜନକନ୍ତୋ ଚ ହୋତି ବହୁଜନମନାପୋ ଚ ବହୁଜନଅରୁଚିତୋ ଚ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଉସ୍ସିତମନ୍ତୀ ଚ ହୋତି, ନ ନିସ୍ସିତଜପ୍ପୀ ଚ, ଭାସାନୁସନ୍ଧିକୁସଲୋ ଚ ହୋତି, ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା ଚୋଦେତା ହୋତି, ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା କାରେତା ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ୱୋହରନ୍ତୋ ବହୁଜନକନ୍ତୋ ଚ ହୋତି ବହୁଜନମନାପୋ ଚ ବହୁଜନରୁଚିତୋ ଚ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ୱୋହରନ୍ତୋ ବହୁଜନଅକନ୍ତୋ ଚ ହୋତି ବହୁଜନଅମନାପୋ ଚ ବହୁଜନଅରୁଚିତୋ ଚ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଉସ୍ସାଦେତା ଚ ହୋତି, ଅପସାଦେତା ଚ, ଅଧମ୍ମଂ ଗଣ୍ହାତି, ଧମ୍ମଂ ପଟିବାହତି, ସମ୍ଫଞ୍ଚ ବହୁଂ ଭାସତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ୱୋହରନ୍ତୋ ବହୁଜନଅକନ୍ତୋ ଚ ହୋତି ବହୁଜନଅମନାପୋ ଚ ବହୁଜନଅରୁଚିତୋ ଚ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ୱୋହରନ୍ତୋ ବହୁଜନକନ୍ତୋ ଚ ହୋତି ବହୁଜନମନାପୋ ଚ ବହୁଜନରୁଚିତୋ ଚ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଉସ୍ସାଦେତା ଚ ହୋତି, ନ ଅପସାଦେତା ଚ, ଧମ୍ମଂ ଗଣ୍ହାତି, ଅଧମ୍ମଂ ପଟିବାହତି, ସମ୍ଫଞ୍ଚ ନ ବହୁଂ ଭାସତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ୱୋହରନ୍ତୋ ବହୁଜନକନ୍ତୋ ଚ ହୋତି ବହୁଜନମନାପୋ ଚ ବହୁଜନରୁଚିତୋ ଚ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ୱୋହରନ୍ତୋ ବହୁଜନଅକନ୍ତୋ ଚ ହୋତି ବହୁଜନଅମନାପୋ ଚ ବହୁଜନଅରୁଚିତୋ ଚ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ପସଯ୍ହପୱତ୍ତା ହୋତି, ଅନୋକାସକମ୍ମଂ କାରେତ୍ୱା ପୱତ୍ତା ହୋତି, ନ ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା ଚୋଦେତା ହୋତି, ନ ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା କାରେତା ହୋତି, ନ ଯଥାଦିଟ୍ଠିଯା ବ୍ୟାକତା ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ୱୋହରନ୍ତୋ ବହୁଜନଅକନ୍ତୋ ଚ ହୋତି ବହୁଜନଅମନାପୋ ଚ ବହୁଜନଅରୁଚିତୋ ଚ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ୱୋହରନ୍ତୋ ବହୁଜନକନ୍ତୋ ଚ ହୋତି ବହୁଜନମନାପୋ ଚ ବହୁଜନରୁଚିତୋ ଚ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ପସଯ୍ହପୱତ୍ତା ହୋତି, ଓକାସକମ୍ମଂ କାରେତ୍ୱା ପୱତ୍ତା ହୋତି, ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା ଚୋଦେତା ହୋତି, ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା କାରେତା ହୋତି, ଯଥାଦିଟ୍ଠିଯା ବ୍ୟାକତା ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେ ୱୋହରନ୍ତୋ ବହୁଜନକନ୍ତୋ ଚ ହୋତି ବହୁଜନମନାପୋ ଚ ବହୁଜନରୁଚିତୋ ଚା’’ତି।

୪୨୩। ‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଆନିସଂସା ୱିନଯପରିଯତ୍ତିଯା’’ତି?

‘‘ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଆନିସଂସା ୱିନଯପରିଯତ୍ତିଯା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଅତ୍ତନୋ ସୀଲକ୍ଖନ୍ଧୋ ସୁଗୁତ୍ତୋ ହୋତି ସୁରକ୍ଖିତୋ, କୁକ୍କୁଚ୍ଚପକତାନଂ ପଟିସରଣଂ ହୋତି, ୱିସାରଦୋ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ୱୋହରତି, ପଚ୍ଚତ୍ଥିକେ ସହଧମ୍ମେନ ସୁନିଗ୍ଗହିତଂ ନିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା ପଟିପନ୍ନୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚାନିସଂସା ୱିନଯପରିଯତ୍ତିଯା’’।

ନପ୍ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭନୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଦୁତିଯୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଆପନ୍ନୋ ଯାଯୱଣ୍ଣଞ୍ଚ, ଅଲଜ୍ଜୀ ସଙ୍ଗାମେନ ଚ;

ଉସ୍ସିତା ଉସ୍ସାଦେତା ଚ, ପସଯ୍ହ ପରିଯତ୍ତିଯାତି।

ପଠମଯମକପଞ୍ଞତ୍ତି।

୩। ୱୋହାରୱଗ୍ଗୋ

୪୨୪। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବ’’ନ୍ତି?

‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ପଯୋଗଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ୱୂପସମଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ନ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ପଯୋଗଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ୱୂପସମଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଧିକରଣଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସମୁଟ୍ଠାନଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ପଯୋଗଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ୱୂପସମଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ନ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଧିକରଣଂ ଜାନାତି , ଅଧିକରଣସମୁଟ୍ଠାନଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ପଯୋଗଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ୱୂପସମଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ପସଯ୍ହପୱତ୍ତା ହୋତି, ଅନୋକାସକମ୍ମଂ କାରେତ୍ୱା ପୱତ୍ତା ହୋତି, ନ ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା ଚୋଦେତା ହୋତି, ନ ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା କାରେତା ହୋତି, ନ ଯଥାଦିଟ୍ଠିଯା ବ୍ୟାକତା ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ପସଯ୍ହପୱତ୍ତା ହୋତି, ଓକାସକମ୍ମଂ କାରେତ୍ୱା ପୱତ୍ତା ହୋତି, ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା ଚୋଦେତା ହୋତି, ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା କାରେତା ହୋତି, ଯଥାଦିଟ୍ଠିଯା ବ୍ୟାକତା ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ସପ୍ପଟିକମ୍ମଂ ଅପ୍ପଟିକମ୍ମଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସପ୍ପଟିକମ୍ମଂ ଅପ୍ପଟିକମ୍ମଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? କମ୍ମଂ ନ ଜାନାତି, କମ୍ମସ୍ସ କରଣଂ ନ ଜାନାତି, କମ୍ମସ୍ସ ୱତ୍ଥୁଂ ନ ଜାନାତି, କମ୍ମସ୍ସ ୱତ୍ତଂ ନ ଜାନାତି, କମ୍ମସ୍ସ ୱୂପସମଂ ନ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି , ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? କମ୍ମଂ ଜାନାତି, କମ୍ମସ୍ସ କରଣଂ ଜାନାତି, କମ୍ମସ୍ସ ୱତ୍ଥୁଂ ଜାନାତି, କମ୍ମସ୍ସ ୱତ୍ତଂ ଜାନାତି, କମ୍ମସ୍ସ ୱୂପସମଂ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ୱତ୍ଥୁଂ ନ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ନ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ପଦପଚ୍ଚାଭଟ୍ଠଂ ନ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ନ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ୱତ୍ଥୁଂ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ପଦପଚ୍ଚାଭଟ୍ଠଂ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ । କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭୟାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଭୟାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭୟାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅକୁସଲୋ ଚ ହୋତି ୱିନଯେ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଭୟାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, କୁସଲୋ ଚ ହୋତି ୱିନଯେ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଞତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଞତ୍ତିଯା କରଣଂ ନ ଜାନାତି, ଞତ୍ତିଯା ଅନୁସ୍ସାୱନଂ ନ ଜାନାତି, ଞତ୍ତିଯା ସମଥଂ ନ ଜାନାତି, ଞତ୍ତିଯା ୱୂପସମଂ ନ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି , ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଞତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଞତ୍ତିଯା କରଣଂ ଜାନାତି, ଞତ୍ତିଯା ଅନୁସ୍ସାୱନଂ ଜାନାତି, ଞତ୍ତିଯା ସମଥଂ ଜାନାତି, ଞତ୍ତିଯା ୱୂପସମଂ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ସୁତ୍ତଂ ନ ଜାନାତି, ସୁତ୍ତାନୁଲୋମଂ ନ ଜାନାତି, ୱିନଯଂ ନ ଜାନାତି, ୱିନଯାନୁଲୋମଂ ନ ଜାନାତି, ନ ଚ ଠାନାଠାନକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ସୁତ୍ତଂ ଜାନାତି, ସୁତ୍ତାନୁଲୋମଂ ଜାନାତି, ୱିନଯଂ ଜାନାତି, ୱିନଯାନୁଲୋମଂ ଜାନାତି, ଠାନାଠାନକୁସଲୋ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଧମ୍ମଂ ନ ଜାନାତି, ଧମ୍ମାନୁଲୋମଂ ନ ଜାନାତି, ୱିନଯଂ ନ ଜାନାତି, ୱିନଯାନୁଲୋମଂ ନ ଜାନାତି, ନ ଚ ପୁବ୍ବାପରକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ନ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଧମ୍ମଂ ଜାନାତି, ଧମ୍ମାନୁଲୋମଂ ଜାନାତି, ୱିନଯଂ ଜାନାତି, ୱିନଯାନୁଲୋମଂ ଜାନାତି, ପୁବ୍ବାପରକୁସଲୋ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘେ ୱୋହରିତବ୍ବ’’ନ୍ତି।

ୱୋହାରୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ତତିଯୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଆପତ୍ତି ଅଧିକରଣଂ, ପସଯ୍ହାପତ୍ତି ଜାନନା;

କମ୍ମଂ ୱତ୍ଥୁଂ ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ, ଅକୁସଲୋ ଚ ଞତ୍ତିଯା;

ସୁତ୍ତଂ ନ ଜାନାତି ଧମ୍ମଂ, ତତିଯୋ ୱଗ୍ଗସଙ୍ଗହୋତି।

୪। ଦିଟ୍ଠାୱିକମ୍ମୱଗ୍ଗୋ

୪୨୫। ‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଧମ୍ମିକା ଦିଟ୍ଠାୱିକମ୍ମା’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଅଧମ୍ମିକା ଦିଟ୍ଠାୱିକମ୍ମା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଅନାପତ୍ତିଯା ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ଅଦେସନାଗାମିନିଯା ଆପତ୍ତିଯା ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ଦେସିତାଯ ଆପତ୍ତିଯା ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ଚତୂହି ପଞ୍ଚହି ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି,

ମନୋ ମାନସେନ ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅଧମ୍ମିକା ଦିଟ୍ଠାୱିକମ୍ମା।

''ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଧମ୍ମିକା ଦିଟ୍ଠାୱିକମ୍ମା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଆପତ୍ତିୟା ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ଦେସନାଗାମିନିୟା ଆପତ୍ତିୟା ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ଅଦେସିତାଯ ଆପତ୍ତିୟା ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ନ ଚତୂହି ପଞ୍ଚହି ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ନ ମନୋ ମାନସେନ ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମିକା ଦିଟ୍ଠାୱିକମ୍ମା।

''ଅପରେପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅଧମ୍ମିକା ଦିଟ୍ଠାୱିକମ୍ମା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ନାନାସଂୱାସକସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ନାନାସୀମାଯ ଠିତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ଅପକତତ୍ତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ଚତୂହି ପଞ୍ଚହି ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ମନୋ ମାନସେନ ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅଧମ୍ମିକା ଦିଟ୍ଠାୱିକମ୍ମା।

''ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଧମ୍ମିକା ଦିଟ୍ଠାୱିକମ୍ମା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ସମାନସଂୱାସକସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ସମାନସୀମାଯ ଠିତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ପକତତ୍ତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ନ ଚତୂହି ପଞ୍ଚହି ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି, ନ ମନୋ ମାନସେନ ଦିଟ୍ଠିଂ ଆୱି କରୋତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମିକା ଦିଟ୍ଠାୱିକମ୍ମାତି।

୪୨୬। ''କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଧମ୍ମିକା ପଟିଗ୍ଗହା''ତି? ''ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଅଧମ୍ମିକା ପଟିଗ୍ଗହା। କତମେ ପଞ୍ଚ? କାଯେନ ଦିଯ୍ୟମାନଂ କାଯେନ ଅପ୍ପଟିଗ୍ଗହିତଂ, କାଯେନ ଦିଯ୍ୟମାନଂ କାଯପ୍ପଟିବଦ୍ଧେନ ଅପ୍ପଟିଗ୍ଗହିତଂ, କାଯପ୍ପଟିବଦ୍ଧେନ ଦିଯ୍ୟମାନଂ କାଯେନ ଅପ୍ପଟିଗ୍ଗହିତଂ, କାଯପ୍ପଟିବଦ୍ଧେନ ଦିଯ୍ୟମାନଂ କାଯପ୍ପଟିବଦ୍ଧେନ ଅପ୍ପଟିଗ୍ଗହିତଂ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଦିଯ୍ୟମାନଂ କାଯେନ ୱା କାଯପ୍ପଟିବଦ୍ଧେନ ୱା ଅପ୍ପଟିଗ୍ଗହିତଂ – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅଧମ୍ମିକା ପଟିଗ୍ଗହା।

''ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଧମ୍ମିକା ପଟିଗ୍ଗହା। କତମେ ପଞ୍ଚ? କାଯେନ ଦିଯ୍ୟମାନଂ କାଯେନ ପଟିଗ୍ଗହିତଂ, କାଯେନ ଦିଯ୍ୟମାନଂ କାଯପ୍ପଟିବଦ୍ଧେନ ପଟିଗ୍ଗହିତଂ, କାଯପ୍ପଟିବଦ୍ଧେନ ଦିଯ୍ୟମାନଂ କାଯେନ ପଟିଗ୍ଗହିତଂ, କାଯପ୍ପଟିବଦ୍ଧେନ ଦିଯ୍ୟମାନଂ କାଯପ୍ପଟିବଦ୍ଧେନ ପଟିଗ୍ଗହିତଂ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଦିଯ୍ୟମାନଂ କାଯେନ ୱା କାଯପ୍ପଟିବଦ୍ଧେନ ୱା ପଟିଗ୍ଗହିତଂ – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମିକା ପଟିଗ୍ଗହା''ତି।

୪୨୭। ''କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅନତିରିତ୍ତା''ତି? ''ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଅନତିରିତ୍ତା। କତମେ ପଞ୍ଚ? [ପାଚି। ୨୩୯] ଅକପ୍ପିଯକତଂ ହୋତି, ଅପ୍ପଟିଗ୍ଗହିତକତଂ ହୋତି ଅନୁଚ୍ଚାରିତକତଂ ହୋତି, ଅହତ୍ଥପାସେ କତଂ ହୋତି, ଅଲମେତଂ ସବ୍ବନ୍ତି ଅୱୁତ୍ତଂ ହୋତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅନତିରିତ୍ତା।

''ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଅତିରିତ୍ତା। କତମେ ପଞ୍ଚ? [ପାଚି। ୨୩୯] କପ୍ପିଯକତଂ ହୋତି, ପଟିଗ୍ଗହିତକତଂ ହୋତି, ଉଚ୍ଚାରିତକତଂ ହୋତି, ହତ୍ଥପାସେ କତଂ ହୋତି, ଅଲମେତଂ ସବ୍ବନ୍ତି ୱୁତ୍ତଂ ହୋତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅତିରିତ୍ତା''ତି।

୪୨୮। ''କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଆକାରେହି ପୱାରଣା ପଞ୍ଞାଯତୀ''ତି? ''ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଆକାରେହି ପୱାରଣା ପଞ୍ଞାଯତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? [ପାଚି। ୨୩୯] ଅସନଂ ପଞ୍ଞାଯତି, ଭୋଜନଂ ପଞ୍ଞାଯତି, ହତ୍ଥପାସେ ଠିତୋ ଅଭିହରତି, ପଟିକ୍ଖେପୋ ପଞ୍ଞାଯତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହାକାରେହି ପୱାରଣା ପଞ୍ଞାଯତୀ''ତି।

୪୨୯। ''କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଧମ୍ମିକା ପଟିଞ୍ଞାତକରଣା''ତି? ''ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଅଧମ୍ମିକା ପଟିଞ୍ଞାତକରଣା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଭିକ୍ଖୁ ପାରାଜିକଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ ହୋତି, ପାରାଜିକେନ ଚୋଦିଯମାନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ ପଟିଜାନାତି, ତଂ ସଙ୍ଘୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ କାରେତି, ଅଧମ୍ମିକଂ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ । ଭିକ୍ଖୁ ପାରାଜିକଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ ହୋତି, ପାରାଜିକେନ ଚୋଦିଯମାନୋ ପାଚିତ୍ତିଯଂ…ପେ… ପାଟିଦେସନୀଯଂ… ଦୁକ୍କଟଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ ପଟିଜାନାତି, ତଂ ସଙ୍ଘୋ ଦୁକ୍କଟେନ କାରେତି, ଅଧମ୍ମିକଂ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ। ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ…ପେ… ପାଚିତ୍ତିଯଂ… ପାଟିଦେସନୀଯଂ… ଦୁକ୍କଟଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ ହୋତି। ଦୁକ୍କଟେନ ଚୋଦିଯମାନୋ ପାରାଜିକଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ ପଟିଜାନାତି, ତଂ ସଙ୍ଘୋ ପାରାଜିକେନ କାରେତି, ଅଧମ୍ମିକଂ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ। ଭିକ୍ଖୁ ଦୁକ୍କଟଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ ହୋତି, ଦୁକ୍କଟେନ ଚୋଦିଯମାନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ…ପେ… ପାଚିତ୍ତିଯଂ… ପାଟିଦେସନୀଯଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ ପଟିଜାନାତି, ତଂ ସଙ୍ଘୋ ପାଟିଦେସନୀଯେନ କାରେତି – ଅଧମ୍ମିକଂ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ। ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅଧମ୍ମିକା ପଟିଞ୍ଞାତକରଣା।

‘‘ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଧମ୍ମିକା ପଟିଞ୍ଞାତକରଣା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଭିକ୍ଖୁ ପାରାଜିକଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ ହୋତି, ପାରାଜିକେନ ଚୋଦିଯମାନୋ ପାରାଜିକଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ ପଟିଜାନାତି, ତଂ ସଙ୍ଘୋ ପାରାଜିକେନ କାରେତି, ଧମ୍ମିକଂ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ। ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ…ପେ… ପାଚିତ୍ତିଯଂ… ପାଟିଦେସନୀଯଂ… ଦୁକ୍କଟଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ ହୋତି, ଦୁକ୍କଟେନ ଚୋଦିଯମାନୋ ଦୁକ୍କଟଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ ପଟିଜାନାତି , ତଂ ସଙ୍ଘୋ ଦୁକ୍କଟେନ କାରେତି, ଧମ୍ମିକଂ ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ। ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମିକା ପଟିଞ୍ଞାତକରଣା’’ତି।

୪୩୦। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଓକାସକମ୍ମଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ନାଲଂ ଓକାସକମ୍ମଂ କାତୁ’’ନ୍ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଓକାସକମ୍ମଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ନାଲଂ ଓକାସକମ୍ମଂ କାତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ, ଚାୱନାଧିପ୍ପାଯୋ ୱତ୍ତା ହୋତି, ନୋ ୱୁଟ୍ଠାନାଧିପ୍ପାଯୋ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଓକାସକମ୍ମଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ନାଲଂ ଓକାସକମ୍ମଂ କାତୁଂ।

‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଓକାସକମ୍ମଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ଅଲଂ ଓକାସକମ୍ମଂ କାତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ପଣ୍ଡିତୋ ଚ, ପକତତ୍ତୋ ଚ, ୱୁଟ୍ଠାନାଧିପ୍ପାଯୋ ୱତ୍ତା ହୋତି, ନୋ ଚାୱନାଧିପ୍ପାଯୋ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଓକାସକମ୍ମଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ଅଲଂ ଓକାସକମ୍ମଂ କାତୁ’’ନ୍ତି।

୪୩୧। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ୱିନଯୋ ନ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ୱିନଯୋ ନ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ୱତ୍ଥୁଂ ନ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ନ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ପଦପଚ୍ଚାଭଟ୍ଠଂ ନ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ନ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ୱିନଯୋ ନ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ।

‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ୱିନଯୋ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ୱତ୍ଥୁଂ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ପଦପଚ୍ଚାଭଟ୍ଠଂ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ୱିନଯୋ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ’’ତି।

୪୩୨। ‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ପଞ୍ହାପୁଚ୍ଛା’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚିମା, ଉପାଲି, ପଞ୍ହାପୁଚ୍ଛା। କତମା ପଞ୍ଚ? ମନ୍ଦତ୍ତା ମୋମୂହତ୍ତା ପଞ୍ହଂ ପୁଚ୍ଛତି, ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ପଞ୍ହଂ ପୁଚ୍ଛତି, ପରିଭୱା ପଞ୍ହଂ ପୁଚ୍ଛତି , ଅଞ୍ଞାତୁକାମୋ ପଞ୍ହଂ ପୁଚ୍ଛତି, ସଚେ ମେ ପଞ୍ହଂ ପୁଟ୍ଠୋ ସମ୍ମଦେୱ ବ୍ୟାକରିସ୍ସତି ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ ନୋ ଚେ ପଞ୍ହଂ ପୁଟ୍ଠୋ ସମ୍ମଦେୱ ବ୍ୟାକରିସ୍ସତି ଅହମସ୍ସ ସମ୍ମଦେୱ ବ୍ୟାକରିସ୍ସାମୀତି ପଞ୍ହଂ ପୁଚ୍ଛତି – ଇମା ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ପଞ୍ହାପୁଚ୍ଛା’’ତି।

୪୩୩। ‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଞ୍ଞବ୍ୟାକରଣା’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଅଞ୍ଞବ୍ୟାକରଣା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ମନ୍ଦତ୍ତା ମୋମୂହତ୍ତା ଅଞ୍ଞଂ ବ୍ୟାକରୋତି, ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ଅଞ୍ଞଂ ବ୍ୟାକରୋତି, ଉମ୍ମାଦା ଚିତ୍ତକ୍ଖେପା ଅଞ୍ଞଂ ବ୍ୟାକରୋତି , ଅଧିମାନେନ ଅଞ୍ଞଂ ବ୍ୟାକରୋତି, ଭୂତଂ ଅଞ୍ଞଂ ବ୍ୟାକରୋତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅଞ୍ଞବ୍ୟାକରଣା’’ତି।

୪୩୪। ‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ୱିସୁଦ୍ଧିଯୋ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚିମା, ଉପାଲି, ୱିସୁଦ୍ଧିଯୋ। କତମା ପଞ୍ଚ? ନିଦାନଂ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ୱା ଅୱସେସଂ ସୁତେନ ସାୱେତବ୍ବଂ ଅଯଂ ପଠମା ୱିସୁଦ୍ଧି, ନିଦାନଂ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ୱା ଚତ୍ତାରି ପାରାଜିକାନି ଉଦ୍ଦିସିତ୍ୱା ଅୱସେସଂ ସୁତେନ ସାୱେତବ୍ବଂ ଅଯଂ ଦୁତିଯା ୱିସୁଦ୍ଧି, ନିଦାନଂ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ୱା ଚତ୍ତାରି ପାରାଜିକାନି ଉଦ୍ଦିସିତ୍ୱା ତେରସ ସଙ୍ଘାଦିସେସେ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ୱା ଅୱସେସଂ ସୁତେନ ସାୱେତବ୍ବଂ ଅଯଂ ତତିଯା ୱିସୁଦ୍ଧି, ନିଦାନଂ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ୱା ଚତ୍ତାରି ପାରାଜିକାନି ଉଦ୍ଦିସିତ୍ୱା ତେରସ ସଙ୍ଘାଦିସେସେ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ୱା ଦ୍ୱେ ଅନିଯତେ ଉଦ୍ଦିସିତ୍ୱା ଅୱସେସଂ ସୁତେନ ସାୱେତବ୍ବଂ ଅଯଂ ଚତୁତ୍ଥା ୱିସୁଦ୍ଧି, ୱିତ୍ଥାରେନେୱ ପଞ୍ଚମୀ – ଇମା ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ୱିସୁଦ୍ଧିଯୋ’’ତି।

୪୩୫। ‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଭୋଜନା’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଭୋଜନା । କତମେ ପଞ୍ଚ? ଓଦନୋ, କୁମ୍ମାସୋ, ସତ୍ତୁ, ମଚ୍ଛୋ, ମଂସଂ – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଭୋଜନା’’ତି।

ଦିଟ୍ଠାୱିକମ୍ମୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଚତୁତ୍ଥୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଦିଟ୍ଠାୱିକମ୍ମା ଅପରେ, ପଟିଗ୍ଗହାନତିରିତ୍ତା;

ପୱାରଣା ପଟିଞ୍ଞାତଂ, ୱକାସଂ ସାକଚ୍ଛେନ ଚ;

ପଞ୍ଚଂ ଅଞ୍ଞତ୍ରକାରଣା, ୱିସୁଦ୍ଧି ଚାପି ଭୋଜନାତି।

୫। ଅତ୍ତାଦାନୱଗ୍ଗୋ

୪୩୬।[ଚୂଳଅତ୍ତା ୩୯୯; ଅ। ନି। ୧୦।୪୪] ''ଚୋଦକେନ, ଭନ୍ତେ, ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ କତି ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତ୍ୱା ପରୋ ଚୋଦେତବ୍ବୋ''ତି? ''ଚୋଦକେନୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତ୍ୱା ପରୋ ଚୋଦେତବ୍ବୋ। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଚୋଦକେନୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ ଏୱଂ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତବ୍ବଂ – ପରିସୁଦ୍ଧକାଯସମାଚାରୋ ନୁ ଖୋମ୍ହି, ପରିସୁଦ୍ଧେନମ୍ହି କାଯସମାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ଅଚ୍ଛିଦ୍ଦେନ ଅପ୍ପଟିମଂସେନ, ସଂୱିଜ୍ଜତି ନୁ ଖୋ ମେ ଏସୋ ଧମ୍ମୋ ଉଦାହୁ ନୋ''ତି। ନୋ ଚେ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ପରିସୁଦ୍ଧକାଯସମାଚାରୋ ହୋତି, ପରିସୁଦ୍ଧେନ କାଯସମାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ଅଚ୍ଛିଦ୍ଦେନ ଅପ୍ପଟିମଂସେନ, ତସ୍ସ ଭୱନ୍ତି ୱତ୍ତାରୋ – 'ଇଙ୍ଘ, ତାୱ ଆଯସ୍ମା କାଯିକଂ ସିକ୍ଖସ୍ସୂ'ତି ଇତିସ୍ସ ଭୱନ୍ତି ୱତ୍ତାରୋ।

''ପୁନ ଚପରଂ, ଉପାଲି, ଚୋଦକେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ ଏୱଂ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତବ୍ବଂ – 'ପରିସୁଦ୍ଧୱଚୀସମାଚାରୋ ନୁ ଖୋମ୍ହି, ପରିସୁଦ୍ଧେନମ୍ହି ୱଚୀସମାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ଅଚ୍ଛିଦ୍ଦେନ ଅପ୍ପଟିମଂସେନ, ସଂୱିଜ୍ଜତି ନୁ ଖୋ ମେ ଏସୋ ଧମ୍ମୋ ଉଦାହୁ ନୋ'ତି। ନୋ ଚେ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ପରିସୁଦ୍ଧୱଚୀସମାଚାରୋ ହୋତି, ପରିସୁଦ୍ଧେନ ୱଚୀସମାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ଅଚ୍ଛିଦ୍ଦେନ ଅପ୍ପଟିମଂସେନ, ତସ୍ସ ଭୱନ୍ତି ୱତ୍ତାରୋ – 'ଇଙ୍ଘ, ତାୱ ଆଯସ୍ମା ୱାଚସିକଂ ସିକ୍ଖସ୍ସୂ'ତି ଇତିସ୍ସ ଭୱନ୍ତି ୱତ୍ତାରୋ।

''ପୁନ ଚପରଂ, ଉପାଲି, ଚୋଦକେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ ଏୱଂ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତବ୍ବଂ – 'ମେତ୍ତଂ ନୁ ଖୋ ମେ ଚିତ୍ତଂ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀସୁ ଅନାଘାତଂ, ସଂୱିଜ୍ଜତି ନୁ ଖୋ ମେ ଏସୋ ଧମ୍ମୋ ଉଦାହୁ ନୋ'ତି। ନୋ ଚେ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନୋ ମେତ୍ତଂ ଚିତ୍ତଂ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ହୋତି ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀସୁ ଅନାଘାତଂ, ତସ୍ସ ଭୱନ୍ତି ୱତ୍ତାରୋ – 'ଇଙ୍ଘ, ତାୱ ଆଯସ୍ମା ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀସୁ ମେତ୍ତଂ ଚିତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠାପେହୀ'ତି ଇତିସ୍ସ ଭୱନ୍ତି ୱତ୍ତାରୋ।

''ପୁନ ଚପରଂ, ଉପାଲି, ଚୋଦକେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ ଏୱଂ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତବ୍ବଂ – 'ବହୁସ୍ସୁତୋ ନୁ ଖୋମ୍ହି ସୁତଧରୋ ସୁତସନ୍ନିଚଯୋ, ଯେ ତେ ଧମ୍ମା ଆଦିକଲ୍ୟାଣା ମଜ୍ଝେକଲ୍ୟାଣା ପରିଯୋସାନକଲ୍ୟାଣା ସାତ୍ଥଂ ସବ୍ୟଞ୍ଜନଂ କେୱଲପରିପୁଣ୍ଣଂ ପରିସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଅଭିୱଦନ୍ତି, ତଥାରୂପା ମେ ଧମ୍ମା ବହୁସ୍ସୁତା ହୋନ୍ତି ଧାତା ୱଚସା ପରିଚିତା ମନସାନୁପେକ୍ଖିତା ଦିଟ୍ଠିଯା ସୁପ୍ପଟିୱିଦ୍ଧା, ସଂୱିଜ୍ଜତି ନୁ ଖୋ ମେ ଏସୋ ଧମ୍ମୋ ଉଦାହୁ ନୋ'ତି। ନୋ ଚେ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ବହୁସ୍ସୁତୋ ହୋତି ସୁତଧରୋ ସୁତସନ୍ନିଚଯୋ, ଯେ ତେ ଧମ୍ମା ଆଦିକଲ୍ୟାଣା ମଜ୍ଝେକଲ୍ୟାଣା ପରିଯୋସାନକଲ୍ୟାଣା ସାତ୍ଥଂ ସବ୍ୟଞ୍ଜନଂ କେୱଲପରିପୁଣ୍ଣଂ ପରିସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଅଭିୱଦନ୍ତି, ତଥାରୂପସ୍ସ ଧମ୍ମା ନ ବହୁସ୍ସୁତା ହୋନ୍ତି ଧାତା ୱଚସା ପରିଚିତା ମନସାନୁପେକ୍ଖିତା ଦିଟ୍ଠିଯା ସୁପ୍ପଟିୱିଦ୍ଧା, ତସ୍ସ ଭୱନ୍ତି ୱତ୍ତାରୋ – 'ଇଙ୍ଘ, ତାୱ ଆଯସ୍ମା ଆଗମଂ ପରିଯାପୁଣସ୍ସୂ'ତି ଇତିସ୍ସ ଭୱନ୍ତି ୱତ୍ତାରୋ।

''ପୁନ ଚପରଂ, ଉପାଲି, ଚୋଦକେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ ଏୱଂ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତବ୍ବଂ – 'ଉଭଯାନି ଖୋ ମେ ପାତିମୋକ୍ଖାନି ୱିତ୍ଥାରେନ ସ୍ୱାଗତାନି ହୋନ୍ତି ସୁୱିଭତ୍ତାନି ସୁପ୍ପୱତ୍ତୀନି ସୁୱିନିଚ୍ଛିତାନି ସୁତ୍ତସୋ ଅନୁବ୍ୟଞ୍ଜନସୋ, ସଂୱିଜ୍ଜତି ନୁ ଖୋ ମେ ଏସୋ ଧମ୍ମୋ ଉଦାହୁ ନୋ'ତି। ନୋ ଚେ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନୋ ଉଭଯାନି ପାତିମୋକ୍ଖାନି ୱିତ୍ଥାରେନ ସ୍ୱାଗତାନି ହୋନ୍ତି ସୁୱିଭତ୍ତାନି ସୁପ୍ପୱତ୍ତୀନି ସୁୱିନିଚ୍ଛିତାନି ସୁତ୍ତସୋ ଅନୁବ୍ୟଞ୍ଜନସୋ, 'ଇଦଂ ପନାୱୁସୋ କତ୍ଥ ୱୁତ୍ତଂ ଭଗୱତା'ତି ଇତି ପୁଟ୍ଠୋ ନ ସମ୍ପାଯତି [ନ ସମ୍ପାଦଯତି (କ।), ନ ସମ୍ପାଦେତି (ସ୍ୟା।)], ତସ୍ସ ଭୱନ୍ତି ୱତ୍ତାରୋ – 'ଇଙ୍ଘ, ତାୱ ଆଯସ୍ମା ୱିନଯଂ ପରିଯାପୁଣସ୍ସୂ'ତି ଇତିସ୍ସ ଭୱନ୍ତି ୱତ୍ତାରୋ। ଚୋଦକେନୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ ଇମେ ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତ୍ୱା ପରୋ ଚୋଦେତବ୍ବୋ''ତି।

୪୩୭। ''ଚୋଦକେନ, ଭନ୍ତେ, ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ କତି ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ପରୋ ଚୋଦେତବ୍ବୋ''ତି? ''ଚୋଦକେନୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ପରୋ ଚୋଦେତବ୍ବୋ। କତମେ ପଞ୍ଚ? କାଲେନ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଅକାଲେନ , ଭୂତେନ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଅଭୂତେନ, ସଣ୍ହେନ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଫରୁସେନ, ଅତ୍ଥସଂହିତେନ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଅନତ୍ଥସଂହିତେନ, ମେତ୍ତଚିତ୍ତୋ ୱକ୍ଖାମି ନୋ ଦୋସନ୍ତରୋତି – ଚୋଦକେନୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ ଇମେ ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ପରୋ ଚୋଦେତବ୍ବୋ''ତି।

୪୩୮।[ଚୂଳଅଓ। ୪୦୦] ''ଚୋଦକେନ, ଭନ୍ତେ, ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ କତି ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ମନସି କରିତ୍ୱା ପରୋ ଚୋଦେତବ୍ବୋ''ତି? ''ଚୋଦକେନୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ମନସି କରିତ୍ୱା ପରୋ ଚୋଦେତବ୍ବୋ। କତମେ ପଞ୍ଚ? କାରୁଞ୍ଞତା, ହିତେସିତା, ଅନୁକମ୍ପିତା, ଆପତ୍ତିୱୁଟ୍ଠାନତା, ୱିନଯପୁରେକ୍ଖାରତା – ଚୋଦକେନୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନା ପରଂ ଚୋଦେତୁକାମେନ ଇମେ ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ମନସି କରିତ୍ୱା ପରୋ ଚୋଦେତବ୍ବୋ''ତି।

୪୩୯। ''କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଓକାସକମ୍ମଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ନାଲଂ ଓକାସକମ୍ମଂ କାତୁ''ନ୍ତି? ''ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଓକାସକମ୍ମଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ନାଲଂ ଓକାସକମ୍ମଂ କାତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅପରିସୁଦ୍ଧକାଯସମାଚାରୋ ହୋତି , ଅପରିସୁଦ୍ଧୱଚୀସମାଚାରୋ ହୋତି, ଅପରିସୁଦ୍ଧାଜୀୱୋ ହୋତି, ବାଲୋ ହୋତି ଅବ୍ଯତ୍ତୋ, ନ ପଟିବଲୋ ଅନୁଯୁଞ୍ଜିଯମାନୋ ଅନୁଯୋଗଂ ଦାତୁଂ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଓକାସକମ୍ମଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ନାଲଂ ଓକାସକମ୍ମଂ କାତୁଂ।

''ପଞ୍ଚହୁପାଲି , ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଓକାସକମ୍ମଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ଅଲଂ ଓକାସକମ୍ମଂ କାତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ପରିସୁଦ୍ଧକାଯସମାଚାରୋ ହୋତି, ପରିସୁଦ୍ଧୱଚୀସମାଚାରୋ ହୋତି, ପରିସୁଦ୍ଧାଜୀୱୋ ହୋତି, ପଣ୍ଡିତୋ ହୋତି ବ୍ଯତ୍ତୋ ପଟିବଲୋ ଅନୁଯୁଞ୍ଜିଯମାନୋ ଅନୁଯୋଗଂ ଦାତୁଂ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଓକାସକମ୍ମଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ଅଲଂ ଓକାସକମ୍ମଂ କାତୁ''ନ୍ତି।

୪୪୦।[ଚୂଳଅଓ। ୩୯୮] ''ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତୁକାମେନ, ଭନ୍ତେ, ଭିକ୍ଖୁନା କତିହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତବ୍ବ''ନ୍ତି? ''ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତୁକାମେନୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନା ପଞ୍ଚଙ୍ଗସମନ୍ନାଗତଂ [ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତଂ (ସୀ। ସ୍ଯା।)] ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତବ୍ବଂ। କତମେ ପଞ୍ଚ [କତମେହି ପଞ୍ଚହି (ସ୍ଯା।)]? ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତୁକାମେନ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନା ଏୱଂ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତବ୍ବଂ – 'ଯଂ ଖୋ ଅହଂ ଇମଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତୁକାମୋ, କାଲୋ ନୁ ଖୋ ଇମଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତୁଂ ଉଦାହୁ ନୋ'ତି। ସଚେ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖମାନୋ ଏୱଂ ଜାନାତି – 'ଅକାଲୋ ଇମଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତୁଂ ନୋ କାଲୋ'ତି, ନ ତଂ, ଉପାଲି, ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତବ୍ବଂ।

''ସଚେ ପନୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖମାନୋ ଏୱଂ ଜାନାତି – 'କାଲୋ ଇମଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତୁଂ ନୋ ଅକାଲୋ'ତି, ତେନୁପାଲି ଭିକ୍ଖୁନା ଉତ୍ତରି ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତବ୍ବଂ – 'ଯଂ ଖୋ ଅହଂ ଇମଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତୁକାମୋ ଭୂତଂ ନୁ ଖୋ ଇଦଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଉଦାହୁ ନୋ'ତି। ସଚେ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖମାନୋ ଏୱଂ ଜାନାତି – 'ଅଭୂତଂ ଇଦଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ନୋ ଭୂତ'ନ୍ତି, ନ ତଂ, ଉପାଲି, ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତବ୍ବଂ।

''ସଚେ ପନୁପାଲି ଭିକ୍ଖୁ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖମାନୋ ଏୱଂ ଜାନାତି – 'ଭୂତଂ ଇଦଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ନୋ ଅଭୂତ'ନ୍ତି, ତେନୁପାଲି ଭିକ୍ଖୁନା ଉତ୍ତରି ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତବ୍ବଂ – 'ଯଂ ଖୋ ଅହଂ ଇମଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତୁକାମୋ, ଅତ୍ଥସଂହିତଂ ନୁ ଖୋ ଇଦଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଉଦାହୁ ନୋ'ତି। ସଚେ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖମାନୋ ଏୱଂ ଜାନାତି –' ଅନତ୍ଥସଂହିତଂ ଇଦଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ନୋ ଅତ୍ଥସଂହିତ'ନ୍ତି, ନ ତଂ, ଉପାଲି, ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତବ୍ବଂ।

''ସଚେ ପନୁପାଲି ଭିକ୍ଖୁ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖମାନୋ ଏୱଂ ଜାନାତି – 'ଅତ୍ଥସଂହିତଂ ଇଦଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ନୋ ଅନତ୍ଥସଂହିତ'ନ୍ତି, ତେନୁପାଲି ଭିକ୍ଖୁନା ଉତ୍ତରି ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତବ୍ବଂ – 'ଇମଂ ଖୋ ଅହଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦିଯମାନୋ ଲଭିସ୍ସାମି ସନ୍ଦିଟ୍ଠେ ସମ୍ଭତ୍ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଧମ୍ମତୋ ୱିନଯତୋ ପକ୍ଖେ ଉଦାହୁ ନୋ'ତି। ସଚେ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖମାନୋ ଏୱଂ ଜାନାତି – 'ଇମଂ ଖୋ ଅହଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦିଯମାନୋ ନ ଲଭିସ୍ସାମି ସନ୍ଦିଟ୍ଠେ ସମ୍ଭତ୍ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଧମ୍ମତୋ ୱିନଯତୋ ପକ୍ଖେ'ତି, ନ ତଂ, ଉପାଲି, ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତବ୍ବଂ।

''ସଚେ ପନୁପାଲି ଭିକ୍ଖୁ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖମାନୋ ଏୱଂ ଜାନାତି – 'ଇଦଂ ଖୋ ଅହଂ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦିଯମାନୋ ଲଭିସ୍ସାମି ସନ୍ଦିଟ୍ଠେ ସମ୍ଭତ୍ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଧମ୍ମତୋ ୱିନଯତୋ ପକ୍ଖେ'ତି, ତେନୁପାଲି ଭିକ୍ଖୁନା ଉତ୍ତରି ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତବ୍ବଂ – 'ଇମଂ ଖୋ ମେ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦିଯତୋ ଭୱିସ୍ସତି ସଙ୍ଘସ୍ସ ତତୋନିଦାନଂ ଭଣ୍ଡନଂ କଲହୋ ୱିଗ୍ଗହୋ ୱିୱାଦୋ ସଙ୍ଘଭେଦୋ ସଙ୍ଘରାଜି ସଙ୍ଘୱୱତ୍ଥାନଂ ସଙ୍ଘନାନାକରଣଂ ଉଦାହୁ ନୋ'ତି। ସଚେ, ଉପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖମାନୋ ଏୱଂ ଜାନାତି – 'ଇମଂ ଖୋ ମେ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦିଯତୋ ଭୱିସ୍ସତି ସଙ୍ଘସ୍ସ ତତୋନିଦାନଂ ଭଣ୍ଡନଂ କଲହୋ ୱିଗ୍ଗହୋ ୱିୱାଦୋ ସଙ୍ଘଭେଦୋ ସଙ୍ଘରାଜି ସଙ୍ଘୱୱତ୍ଥାନଂ ସଙ୍ଘନାନାକରଣ'ନ୍ତି, ନ ତଂ, ଉପାଲି, ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦାତବ୍ବଂ।

''ସଚେ ପନୁପାଲି ଭିକ୍ଖୁ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖମାନୋ ଏୱଂ ଜାନାତି – 'ଇମଂ ଖୋ ମେ ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦିଯତୋ ନ ଭୱିସ୍ସତି ସଙ୍ଘସ୍ସ ତତୋନିଦାନଂ ଭଣ୍ଡନଂ କଲହୋ ୱିଗ୍ଗହୋ ୱିୱାଦୋ ସଙ୍ଘଭେଦୋ ସଙ୍ଘରାଜି ସଙ୍ଘୱୱତ୍ଥାନଂ ସଙ୍ଘନାନାକରଣ'ନ୍ତି, ତଂ ଆଦାତବ୍ବଂ, ଉପାଲି, ଅତ୍ତାଦାନଂ। ଏୱଂ

ପଞ୍ଚଙ୍ଗସମନ୍ନାଗତଂ ଖୋ, ଉପାଲି, ଅତ୍ତାଦାନଂ ଆଦିନ୍ନଂ ପଚ୍ଛାପି ଅୱିପ୍ପଟିସାରକରଂ ଭୱିସ୍ସତୀ’’ତି।

୪୪୧। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଧିକରଣଜାତାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ବହୂପକାରୋ ହୋତୀ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଧିକରଣଜାତାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ବହୂପକାରୋ ହୋତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ସୀଲୱା ହୋତି, ପାତିମୋକ୍ଖସଂୱରସଂୱୁତୋ ୱିହରତି ଆଚାରଗୋଚରସମ୍ପନ୍ନୋ ଅଣୁମତ୍ତେସୁ ୱଜ୍ଜେସୁ ଭଯଦସ୍ସାୱୀ, ସମାଦାଯ ସିକ୍ଖତି ସିକ୍ଖାପଦେସୁ; ବହୁସ୍ସୁତୋ ହୋତି ସୁତଧରୋ ସୁତସନ୍ନିଚଯୋ; ଯେ ତେ ଧମ୍ମା ଆଦିକଲ୍ଯାଣା ମଜ୍ଝେକଲ୍ଯାଣା ପରିଯୋସାନକଲ୍ଯାଣା ସାତ୍ଥଂ ସବ୍ଯଞ୍ଜନଂ କେୱଲପରିପୁଣ୍ଣଂ ପରିସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଅଭିୱଦନ୍ତି ତଥାରୂପସ୍ସ ଧମ୍ମା ବହୁସ୍ସୁତା ହୋନ୍ତି ଧାତା ୱଚସା ପରିଚିତା ମନସାନୁପେକ୍ଖିତା ଦିଟ୍ଠିଯା ସୁପ୍ପଟିୱିଦ୍ଧା, ଉଭଯାନି ଖୋ ପନସ୍ସ ପାତିମୋକ୍ଖାନି ୱିତ୍ଥାରେନ ସ୍ୱାଗତାନି ହୋନ୍ତି ସୁୱିଭତ୍ତାନି ସୁପ୍ପୱତ୍ତୀନି ସୁୱିନିଚ୍ଛିତାନି ସୁତ୍ତସୋ ଅନୁବ୍ଯଞ୍ଜନସୋ; ୱିନଯେ ଖୋ ପନ ଠିତୋ ହୋତି ଅସଂହୀରୋ; ପଟିବଲୋ ହୋତି ଉଭୋ ଅତ୍ଥପଚ୍ଚତ୍ଥିକେ ଅସ୍ସାସେତୁଂ ସଞ୍ଞାପେତୁଂ ନିଜ୍ଝାପେତୁଂ ପେକ୍ଖେତୁଂ ପସାଦେତୁଂ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଧିକରଣଜାତାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ବହୂପକାରୋ ହୋତି।

‘‘ଅପରେହିପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଧିକରଣଜାତାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ବହୂପକାରୋ ହୋତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ପରିସୁଦ୍ଧକାଯସମାଚାରୋ ହୋତି, ପରିସୁଦ୍ଧୱଚୀସମାଚାରୋ ହୋତି, ପରିସୁଦ୍ଧାଜୀୱୋ ହୋତି, ପଣ୍ଡିତୋ ହୋତି ବ୍ଯତ୍ତୋ, ପଟିବଲୋ ଅନୁଯୁଞ୍ଜିଯମାନୋ ଅନୁଯୋଗଂ ଦାତୁଂ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଧିକରଣଜାତାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ବହୂପକାରୋ ହୋତି।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଧିକରଣଜାତାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ବହୂପକାରୋ ହୋତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ୱତ୍ଥୁଂ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ଜାନାତି , ପଦପଚ୍ଚାଭଟ୍ଠଂ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଧିକରଣଜାତାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ବହୂପକାରୋ ହୋତୀ’’ତି।

୪୪୨। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବ’’ନ୍ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ସୁତ୍ତଂ ନ ଜାନାତି, ସୁତ୍ତାନୁଲୋମଂ ନ ଜାନାତି, ୱିନଯଂ ନ ଜାନାତି, ୱିନଯାନୁଲୋମଂ ନ ଜାନାତି, ନ ଚ ଠାନାଠାନକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ।

‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ସୁତ୍ତଂ ଜାନାତି, ସୁତ୍ତାନୁଲୋମଂ ଜାନାତି, ୱିନଯଂ ଜାନାତି, ୱିନଯାନୁଲୋମଂ ଜାନାତି, ଠାନାଠାନକୁସଲୋ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଧମ୍ମଂ ନ ଜାନାତି, ଧମ୍ମାନୁଲୋମଂ ନ ଜାନାତି, ୱିନଯଂ ନ ଜାନାତି, ୱିନଯାନୁଲୋମଂ ନ ଜାନାତି, ନ ଚ ପୁବ୍ବାପରକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ।

‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଧମ୍ମଂ ଜାନାତି, ଧମ୍ମାନୁଲୋମଂ ଜାନାତି, ୱିନଯଂ ଜାନାତି, ୱିନଯାନୁଲୋମଂ ଜାନାତି, ପୁବ୍ବାପରକୁସଲୋ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ୱତ୍ଥୁଂ ନ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ନ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ପଦପଚ୍ଚାଭଟ୍ଠଂ ନ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ନ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ।

‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ୱତ୍ଥୁଂ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ପଦପଚ୍ଚାଭଟ୍ଠଂ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନୁଯୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ପଯୋଗଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ୱୂପସମଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ନ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି,

ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନୁଯୁଞ୍ଜିତଙ୍ଗଂ।

‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନୁଯୁଞ୍ଜିତଙ୍ଗଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ପଯୋଗଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ୱୂପସମଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନୁଯୁଞ୍ଜିତଙ୍ଗଂ।

‘‘ଅପରେହିପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନୁଯୁଞ୍ଜିତଙ୍ଗଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଧିକରଣଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସମୁଟ୍ଠାନଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ପଯୋଗଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ୱୂପସମଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ନ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ନାନୁଯୁଞ୍ଜିତଙ୍ଗଂ।

‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନୁଯୁଞ୍ଜିତଙ୍ଗଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଧିକରଣଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସମୁଟ୍ଠାନଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ପଯୋଗଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ୱୂପସମଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନୁଯୁଞ୍ଜିତଙ୍ଗ’’ନ୍ତି।

ଅତ୍ତାଦାନୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଞ୍ଚମୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ପରିସୁଦ୍ଧଞ୍ଚ କାଲେନ, କାରୁଞ୍ଞଂ ଓକାସେନ ଚ;

ଅତ୍ତାଦାନଂ ଅଧିକରଣଂ, ଅପରେହିପି ୱତ୍ଥୁଞ୍ଚ;

ସୁତ୍ତଂ ଧମ୍ମଂ ପୁନ ୱତ୍ଥୁଞ୍ଚ, ଆପତ୍ତି ଅଧିକରଣେନ ଚାତି।

୬। ଧୁତଙ୍ଗୱଗ୍ଗୋ

୪୪୩। ‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଆରଞ୍ଞିକା’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଆରଞ୍ଞିକା [ଅ॰ ନି॰ ୫।୧୮୧; ପରି॰ ୩୨୫]। କତମେ ପଞ୍ଚ? ମନ୍ଦତ୍ତା ମୋମୂହତ୍ତା ଆରଞ୍ଞିକୋ ହୋତି, ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ଆରଞ୍ଞିକୋ ହୋତି, ଉମ୍ମାଦା ଚିତ୍ତକ୍ଖେପା ଆରଞ୍ଞିକୋ ହୋତି, ୱଣ୍ଣିତଂ ବୁଦ୍ଧେହି ବୁଦ୍ଧସାୱକେହୀତି ଆରଞ୍ଞିକୋ ହୋତି, ଅପି ଚ ଅପ୍ପିଚ୍ଛଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ସନ୍ତୁଟ୍ଠିଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ – ସଲ୍ଲେଖଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ପୱିୱେକଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ଇଦମତ୍ଥିତଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ଆରଞ୍ଞିକୋ ହୋତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଆରଞ୍ଞିକା’’ତି।

‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ପିଣ୍ଡପାତିକାତି…ପେ… କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ପଂସୁକୂଲିକାତି…ପେ… କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ରୁକ୍ଖମୂଲିକାତି…ପେ… କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ସୋସାନିକାତି…ପେ… କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅବ୍ଭୋକାସିକାତି…ପେ… କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ତେଚୀୱରିକାତି…ପେ… କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ସପଦାନଚାରିକାତି…ପେ… କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ନେସଜ୍ଜିକାତି…ପେ… କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଯଥାସନ୍ଥତିକାତି…ପେ… କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଏକାସନିକାତି…ପେ… କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଖଲୁପଚ୍ଛାଭତ୍ତିକାତି…ପେ… କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକାତି? ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ମନ୍ଦତ୍ତା ମୋମୂହତ୍ତା ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକୋ ହୋତି, ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକୋ ହୋତି, ଉମ୍ମାଦା ଚିତ୍ତକ୍ଖେପା ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକୋ ହୋତି, ୱଣ୍ଣିତଂ ବୁଦ୍ଧେହି ବୁଦ୍ଧସାୱକେହୀତି ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକୋ ହୋତି, ଅପି ଚ ଅପ୍ପିଚ୍ଛଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ସନ୍ତୁଟ୍ଠିଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ସଲ୍ଲେଖଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ପୱିୱେକଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ଇଦମତ୍ଥିତଞ୍ଞେୱ ନିସ୍ସାଯ ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକୋ ହୋତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ପତ୍ତପିଣ୍ଡିକା’’ତି।

ଧୁତଙ୍ଗୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଛଟ୍ଠୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଆରଞ୍ଞିକୋ ପିଣ୍ଡିପଂସୁ, ରୁକ୍ଖସୁସାନପଞ୍ଚମଂ;

ଅଟ୍ଠୋ ତେଚୀୱରଙ୍ଗେୱ, ସପଦାନନେସଜ୍ଜିକା;

ସଚ୍ଛତେକାସନଙ୍ଗେୱ, ଖଲୁପଚ୍ଛା ପଣ୍ଡପିଣ୍ଡିକାତି।

୭। ମୁସାୱାଦୱଗ୍ଗୋ

୪୪୪। ''କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ମୁସାୱାଦା''ତି? ''ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ମୁସାୱାଦା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଅତ୍ଥି ମୁସାୱାଦୋ ପାରାଜିକଗାମୀ, ଅତ୍ଥି ମୁସାୱାଦୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସଗାମୀ, ଅତ୍ଥି ମୁସାୱାଦୋ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଗାମୀ, ଅତ୍ଥି ମୁସାୱାଦୋ ପାଚିତ୍ତିଯଗାମୀ, ଅତ୍ଥି ମୁସାୱାଦୋ ଦୁକ୍କଟଗାମୀ – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ମୁସାୱାଦା''ତି।

୪୪୫। ''କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ଉପୋସଥଂ ୱା ପୱାରଣଂ ୱା ଠପେନ୍ତସ୍ସ – 'ଅଲଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ମା ଭଣ୍ଡନଂ, ମା କଲହଂ, ମା ୱିଗ୍ଗହଂ, ମା ୱିୱାଦ'ନ୍ତି ଓମଦ୍ଦିତ୍ୱା ସଙ୍ଘେନ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା କାତବ୍ବା''ତି? ''ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ଉପୋସଥଂ ୱା ପୱାରଣଂ ୱା ଠପେନ୍ତସ୍ସ – 'ଅଲଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ମା ଭଣ୍ଡନଂ, ମା କଲହଂ, ମା ୱିଗ୍ଗହଂ, ମା ୱିୱାଦ'ନ୍ତି ଓମଦ୍ଦିତ୍ୱା ସଙ୍ଘେନ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା କାତବ୍ବା। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ, ଚାୱନାଧିପ୍ପାଯୋ ୱତ୍ତା ହୋତି, ନୋ ୱୁଟ୍ଠାନାଧିପ୍ପାଯୋ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ଉପୋସଥଂ ୱା ପୱାରଣଂ ୱା ଠପେନ୍ତସ୍ସ – 'ଅଲଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ମା ଭଣ୍ଡନଂ, ମା କଲହଂ, ମା ୱିଗ୍ଗହଂ, ମା ୱିୱାଦ'ନ୍ତି ଓମଦ୍ଦିତ୍ୱା ସଙ୍ଘେନ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା କାତବ୍ବା।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ଉପୋସଥଂ ୱା ପୱାରଣଂ ୱା ଠପେନ୍ତସ୍ସ – 'ଅଲଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ମା ଭଣ୍ଡନଂ, ମା କଲହଂ, ମା ୱିଗ୍ଗହଂ, ମା ୱିୱାଦ'ନ୍ତି ଓମଦ୍ଦିତ୍ୱା ସଙ୍ଘେନ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା କାତବ୍ବା। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅପରିସୁଦ୍ଧକାଯସମାଚାରୋ ହୋତି, ଅପରିସୁଦ୍ଧୱଚୀସମାଚାରୋ ହୋତି, ଅପରିସୁଦ୍ଧାଜୀୱୋ ହୋତି, ବାଲୋ ହୋତି ଅବ୍ୟତ୍ତୋ, ଭଣ୍ଡନକାରକୋ ହୋତି କଲହକାରକୋ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ଉପୋସଥଂ ୱା ପୱାରଣଂ ୱା ଠପେନ୍ତସ୍ସ – 'ଅଲଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ମା ଭଣ୍ଡନଂ, ମା କଲହଂ, ମା ୱିଗ୍ଗହଂ, ମା ୱିୱାଦ'ନ୍ତି ଓମଦ୍ଦିତ୍ୱା ସଙ୍ଘେନ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା କାତବ୍ବା''ତି।

୪୪୬। ''କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅନୁଯୋଗୋ ନ ଦାତବ୍ବୋ''ତି? ''ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅନୁଯୋଗୋ ନ ଦାତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ସପ୍ପଟିକମ୍ମାପଟିକମ୍ମଂ ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅନୁଯୋଗୋ ନ ଦାତବ୍ବୋ।

''ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅନୁଯୋଗୋ ଦାତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତାନାପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଲହୁକଗରୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସାୱସେସାନୱସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ସପ୍ପଟିକମ୍ମାପଟିକମ୍ମଂ ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅନୁଯୋଗୋ ଦାତବ୍ବୋ''ତି।

୪୪୭। ''କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଆକାରେହି ଭିକ୍ଖୁ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତୀ''ତି? ''ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଆକାରେହି ଭିକ୍ଖୁ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଲଜ୍ଜିତା, ଅଞ୍ଞାଣତା, କୁକ୍କୁଚ୍ଚପକତତା, ଅକପ୍ପିଯେ କପ୍ପିଯସଞ୍ଞିତା, କପ୍ପିଯେ ଅକପ୍ପିଯସଞ୍ଞିତା – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଭିକ୍ଖୁ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଭିକ୍ଖୁ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି ? ଅଦସ୍ସନେନ, ଅସ୍ସୱନେନ, ପସୁତ୍ତକତା, ତଥାସଞ୍ଞୀ, ସତିସମ୍ମୋସା – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଭିକ୍ଖୁ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜତୀ''ତି।

୪୪୮। ''କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ୱେରା''ତି? ''ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ୱେରା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ପାଣାତିପାତୋ , ଅଦିନ୍ନାଦାନଂ, କାମେସୁମିଚ୍ଛାଚାରୋ, ମୁସାୱାଦୋ, ସୁରାମେରଯମଜ୍ଜପ୍ପମାଦଟ୍ଠାନଂ – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ୱେରା''ତି।

‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ୱେରମଣିୟୋ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚିମା, ଉପାଲି, ୱେରମଣିୟୋ। କତମା ପଞ୍ଚ? ପାଣାତିପାତା ୱେରମଣୀ [ୱେରମଣି (କ।)], ଅଦିନ୍ନାଦାନା ୱେରମଣୀ, କାମେସୁମିଚ୍ଛାଚାରା ୱେରମଣୀ, ମୁସାୱାଦା ୱେରମଣୀ, ସୁରାମେରଯମଜ୍ଜପମାଦଟ୍ଠାନା ୱେରମଣୀ – ଇମା ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ୱେରମଣିୟୋ’’ତି।

୪୪୯। ‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ବ୍ୟସନାନୀ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚିମାନି, ଉପାଲି, ବ୍ୟସନାନି। [ପରି। ୩୨୫; ଅ। ନି। ୫।୧୩୦] କତମାନି ପଞ୍ଚ? ଞାତିବ୍ୟସନଂ, ଭୋଗବ୍ୟସନଂ, ରୋଗବ୍ୟସନଂ, ସୀଲବ୍ୟସନଂ, ଦିଟ୍ଠିବ୍ୟସନଂ – ଇମାନି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ବ୍ୟସନାନୀ’’ତି।

‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ସମ୍ପଦା’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚିମା, ଉପାଲି, ସମ୍ପଦା। [ପରି। ୩୨୫; ଅ। ନି। ୫।୧୩୦] କତମା ପଞ୍ଚ? ଞାତିସମ୍ପଦା, ଭୋଗସମ୍ପଦା, ଆରୋଗ୍ୟସମ୍ପଦା, ସୀଲସମ୍ପଦା, ଦିଟ୍ଠିସମ୍ପଦା – ଇମା ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ସମ୍ପଦା’’ତି।

ମୁସାୱାଦୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ସତ୍ତମୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ମୁସାୱାଦୋ ଚ ଓମଦ୍ଦି, ଅପରେହି ଅନୁୟୋଗୋ;

ଆପତ୍ତିଞ୍ଚ ଅପରେହି, ୱେରା ୱେରମଣୀପି ଚ;

ବ୍ୟସନଂ ସମ୍ପଦା ଚେୱ, ସତ୍ତମୋ ୱଗ୍ଗସଙ୍ଗହୋତି।

୮। ଭିକ୍ଖୁନୋୱାଦୱଗ୍ଗୋ

୪୫୦। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଭିକ୍ଖୁନିସଙ୍ଘେନେୱ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବ’’ନ୍ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଭିକ୍ଖୁନିସଙ୍ଘେନେୱ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ, ଅୱନ୍ଦିୟୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁନିସଙ୍ଘେନ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ୱିୱରିତ୍ୱା କାୟଂ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଦସ୍ସେତି, ଊରୁଂ ଦସ୍ସେତି, ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଦସ୍ସେତି, ଉଭୋ ଅଂସକୂଟେ ଦସ୍ସେତି, ଓଭାସତି, ଗିହୀ ସମ୍ପୟୋଜେତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଭିକ୍ଖୁନିସଙ୍ଘେନେୱ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ। ଅୱନ୍ଦିୟୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁନିସଙ୍ଘେନ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଭିକ୍ଖୁନିସଙ୍ଘେନେୱ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ, ଅୱନ୍ଦିୟୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁନିସଙ୍ଘେନ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଅଲାଭାୟ ପରିସକ୍କତି, ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଅନତ୍ଥାୟ ପରିସକ୍କତି, ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଅୱାସାୟ ପରିସକ୍କତି, ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଅକ୍କୋସତି ପରିଭାସତି, ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁନୀହି ଭେଦେତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଭିକ୍ଖୁନିସଙ୍ଘେନେୱ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ, ଅୱନ୍ଦିୟୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁନିସଙ୍ଘେନ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଭିକ୍ଖୁନିସଙ୍ଘେନେୱ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ, ଅୱନ୍ଦିୟୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁନିସଙ୍ଘେନ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଅଲାଭାୟ ପରିସକ୍କତି, ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଅନତ୍ଥାୟ ପରିସକ୍କତି, ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଅୱାସାୟ ପରିସକ୍କତି, ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଅକ୍କୋସତି ପରିଭାସତି, ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁନୀହି ସମ୍ପୟୋଜେତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଭିକ୍ଖୁନିସଙ୍ଘେନେୱ କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ, ଅୱନ୍ଦିୟୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁନିସଙ୍ଘେନା’’ତି।

୪୫୧। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା କମ୍ମଂ କାତବ୍ବ’’ନ୍ତି? ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ୱିୱରିତ୍ୱା କାୟଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଦସ୍ସେତି, ଊରୁଂ ଦସ୍ସେତି, ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଦସ୍ସେତି, ଉଭୋ ଅଂସକୂଟେ ଦସ୍ସେତି, ଓଭାସତି, ଗିହୀ ସମ୍ପୟୋଜେତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଭିକ୍ଖୂନଂ ଅଲାଭାୟ ପରିସକ୍କତି, ଭିକ୍ଖୂନଂ ଅନତ୍ଥାୟ ପରିସକ୍କତି, ଭିକ୍ଖୂନଂ ଅୱାସାୟ ପରିସକ୍କତି, ଭିକ୍ଖୂ ଅକ୍କୋସତି ପରିଭାସତି, ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଭିକ୍ଖୂହି ଭେଦେତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା କମ୍ମଂ କାତବ୍ବଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଭିକ୍ଖୂନଂ ଅଲାଭାଯ ପରିସକ୍କତି, ଭିକ୍ଖୂନଂ ଅନତ୍ଥାଯ ପରିସକ୍କତି, ଭିକ୍ଖୂନଂ ଅୱାସାଯ ପରିସକ୍କତି, ଭିକ୍ଖୂ ଅକ୍କୋସତି ପରିଭାସତି, ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଭିକ୍ଖୂହି ସମ୍ଭେଦେତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା କମ୍ମଂ କାତବ୍ବ’’ନ୍ତି।

୪୫୨। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଠପେତବ୍ବୋ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଠପେତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ, ଚାଓନାଧିପ୍ପାଯୋ ଓତ୍ତା ହୋତି, ନୋ ୱୁଟ୍ଠାନାଧିପ୍ପାଯୋ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଠପେତବ୍ବୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଠପେତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅପରିସୁଦ୍ଧକାଯସମାଚାରୋ ହୋତି, ଅପରିସୁଦ୍ଧୱଚୀସମାଚାରୋ ହୋତି, ଅପରିସୁଦ୍ଧାଜୀୱୋ ହୋତି, ବାଲୋ ହୋତି, ଅବ୍ଯତ୍ତୋ, ନ ପଟିବଲୋ ଅନୁଯୁଞ୍ଜିଯମାନୋ ଅନୁଯୋଗଂ ଦାତୁଂ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଠପେତବ୍ବୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଠପେତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? କାଯିକେନ ଅନାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ୱାଚସିକେନ ଅନାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, କାଯିକୱାଚସିକେନ ଅନାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଅକ୍କୋସକପରିଭାସକୋ ହୋତି, ଭିକ୍ଖୁନୀହି ସଦ୍ଧିଂ ସଂସଟ୍ଠୋ ୱିହରତି ଅନନୁଲୋମିକେନ ସଂସଗ୍ଗେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଠପେତବ୍ବୋ।

‘‘ଅପରେହିପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଠପେତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ, ଭଣ୍ଡନକାରକୋ ଚ ହୋତି କଲହକାରକୋ, ସିକ୍ଖାଯ ଚ ନ ପରିପୂରିକାରୀ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଠପେତବ୍ବୋ’’ତି।

୪୫୩। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଗହେତବ୍ବୋ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଗହେତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? କାଯିକେନ ଅନାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ୱାଚସିକେନ ଅନାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, କାଯିକୱାଚସିକେନ ଅନାଚାରେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଅକ୍କୋସକପରିଭାସକୋ ହୋତି, ଭିକ୍ଖୁନୀହି ସଦ୍ଧିଂ ସଂସଟ୍ଠୋ ୱିହରତି ଅନନୁଲୋମିକେନ ସଂସଗ୍ଗେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଗହେତବ୍ବୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଗହେତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି, ବାଲୋ ଚ, ଅପକତତ୍ତୋ ଚ, ଗମିକୋ ୱା ହୋତି, ଗିଲାନୋ ୱା – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଓୱାଦୋ ନ ଗହେତବ୍ବୋ’’ତି।

୪୫୪। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ନ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ନ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଅସେକ୍ଖେନ ସୀଲକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ନ ଅସେକ୍ଖେନ ସମାଧିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ନ ଅସେକ୍ଖେନ ପଞ୍ଞାକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ନ ଅସେକ୍ଖେନ ୱିମୁତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ନ ଅସେକ୍ଖେନ ୱିମୁତ୍ତିଞାଣଦସ୍ସନକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ନ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅସେକ୍ଖେନ ସୀଲକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ଅସେକ୍ଖେନ ସମାଧିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ଅସେକ୍ଖେନ ପଞ୍ଞାକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି , ଅସେକ୍ଖେନ ୱିମୁତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି, ଅସେକ୍ଖେନ ୱିମୁତ୍ତିଞାଣଦସ୍ସନକ୍ଖନ୍ଧେନ ସମନ୍ନାଗତୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ନ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଅତ୍ଥପଟିସମ୍ଭିଦାପତ୍ତୋ ହୋତି, ନ ଧମ୍ମପଟିସମ୍ଭିଦାପତ୍ତୋ ହୋତି, ନ ନିରୁତ୍ତିପଟିସମ୍ଭିଦାପତ୍ତୋ ହୋତି, ନ ପଟିଭାନପଟିସମ୍ଭିଦାପତ୍ତୋ ହୋତି, ଯଥାୱିମୁତ୍ତଂ ଚିତ୍ତଂ ନ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତା – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ନ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି , ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ

ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅତ୍ଥପଟିସମ୍ଭିଦାପତ୍ତୋ ହୋତି, ଧମ୍ମପଟିସମ୍ଭିଦାପତ୍ତୋ ହୋତି, ନିରୁତ୍ତିପଟିସମ୍ଭିଦାପତ୍ତୋ ହୋତି, ପଟିଭାନପଟିସମ୍ଭିଦାପତ୍ତୋ ହୋତି, ଯଥାୱିମୁତ୍ତଂ ଚିତ୍ତଂ ପଚ୍ଚୱେକ୍ଖିତା – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ସାକଚ୍ଛିତବ୍ବୋ’’ତି।

ଭିକ୍ଖୁନୋୱାଦୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଅଟ୍ଠମୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଭିକ୍ଖୁନୀହେୱ କାତବ୍ବଂ, ଅପରେହି ତଥା ଦୁୱେ;

ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ତୟୋ କମ୍ମା, ନ ଓପେତବ୍ବା ଦ୍ୱେ ଦୁକା;

ନ ଗହେତବ୍ବା ଦ୍ୱେ ୱୁତ୍ତା, ସାକଚ୍ଛାସୁ ଚ ଦ୍ୱେ ଦୁକାତି।

୯। ଉବ୍ବାହିକୱଗ୍ଗୋ

୪୫୫। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ନ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ନ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଅତ୍ଥକୁସଲୋ ହୋତି, ନ ଧମ୍ମକୁସଲୋ ହୋତି, ନ ନିରୁତ୍ତିକୁସଲୋ ହୋତି, ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନକୁସଲୋ ହୋତି, ନ ପୁବ୍ବାପରକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ନ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅତ୍ଥକୁସଲୋ ହୋତି, ଧମ୍ମକୁସଲୋ ହୋତି, ନିରୁତ୍ତିକୁସଲୋ ହୋତି, ବ୍ୟଞ୍ଜନକୁସଲୋ ହୋତି, ପୁବ୍ବାପରକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ନ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? କୋଧନୋ ହୋତି କୋଧାଭିଭୂତୋ, ମକ୍ଖୀ ହୋତି ମକ୍ଖାଭିଭୂତୋ, ପଳାସୀ ହୋତି ପଳାସାଭିଭୂତୋ, ଇସ୍ସୁକୀ ହୋତି ଇସ୍ସାଭିଭୂତୋ, ସନ୍ଦିଟ୍ଠିପରାମାସୀ ହୋତି ଆଧାନଗ୍ଗାହୀ ଦୁପ୍ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗୀ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ନ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ କୋଧନୋ ହୋତି ନ କୋଧାଭିଭୂତୋ, ନ ମକ୍ଖୀ ହୋତି ନ ମକ୍ଖାଭିଭୂତୋ, ନ ପଳାସୀ ହୋତି ନ ପଳାସାଭିଭୂତୋ, ନ ଇସ୍ସୁକୀ ହୋତି ନ ଇସ୍ସାଭିଭୂତୋ, ଅସନ୍ଦିଟ୍ଠିପରାମାସୀ ହୋତି ଅନାଧାନଗ୍ଗାହୀ ସୁପ୍ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗୀ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ।

‘‘ଅପରେହିପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ନ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? କୁପ୍ପତି, ବ୍ୟାପଜ୍ଜତି, ପତିଟ୍ଠୀୟତି, କୋପଂ ଜନେତି, ଅଖମୋ ହୋତି ଅପଦକ୍ଖିଣଗ୍ଗାହୀ ଅନୁସାସନିଂ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ନ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ । କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ କୁପ୍ପତି, ନ ବ୍ୟାପଜ୍ଜତି, ନ ପତିଟ୍ଠୀୟତି, ନ କୋପଂ ଜନେତି, ଖମୋ ହୋତି ପଦକ୍ଖିଣଗ୍ଗାହୀ ଅନୁସାସନିଂ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ନ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ପସାରେତା ହୋତି ନୋ ସାରେତା, ଅନୋକାସକମ୍ମଂ କାରେତ୍ୱା ପୱତ୍ତା ହୋତି, ନ ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା ଚୋଦେତା ହୋତି, ନ ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା କାରେତା ହୋତି, ନ ଯଥାଦିଟ୍ଠିଯା ବ୍ୟାକତା ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ନ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ସାରେତା ହୋତି ନୋ ପସାରେତା, ଓକାସକମ୍ମଂ କାରେତ୍ୱା ପୱତ୍ତା ହୋତି, ଯଥାଧମ୍ମଂ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା ଚୋଦେତା ହୋତି, ଯଥାଧମ୍ମେ ଯଥାୱିନଯେ ଯଥାପତ୍ତିଯା କାରେତା ହୋତି, ଯଥାଦିଟ୍ଠିଯା ବ୍ୟାକତା ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ନ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭୟାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାୟ ନ

ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାଯ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାଯ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାଯ ନ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅକୁସଲୋ ଚ ହୋତି ୱିନଯେ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାଯ ନ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାଯ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, କୁସଲୋ ଚ ହୋତି ୱିନଯେ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉବ୍ବାହିକାଯ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ''ତି।

୪୫୬। ''କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ବାଲୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତୀ''ତି? ''ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ବାଲୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ସୁତ୍ତଂ ନ ଜାନାତି, ସୁତ୍ତାନୁଲୋମଂ ନ ଜାନାତି, ୱିନଯଂ ନ ଜାନାତି, ୱିନଯାନୁଲୋମଂ ନ ଜାନାତି, ନ ଚ ଠାନଠାନକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ବାଲୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣ୍ଡିତୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ସୁତ୍ତଂ ଜାନାତି, ସୁତ୍ତାନୁଲୋମଂ ଜାନାତି, ୱିନଯଂ ଜାନାତି, ୱିନଯାନୁଲୋମଂ ଜାନାତି, ଠାନାଠାନକୁସଲୋ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣ୍ଡିତୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ବାଲୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଧମ୍ମଂ ନ ଜାନାତି, ଧମ୍ମାନୁଲୋମଂ ଜାନାତି, ୱିନଯଂ ନ ଜାନାତି, ୱିନଯାନୁଲୋମଂ ନ ଜାନାତି, ନ ଚ ପୁବ୍ବାପରକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ବାଲୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣ୍ଡିତୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଧମ୍ମଂ ଜାନାତି, ଧମ୍ମାନୁଲୋମଂ ଜାନାତି, ୱିନଯଂ ଜାନାତି, ୱିନଯାନୁଲୋମଂ ଜାନାତି, ପୁବ୍ବାପରକୁସଲୋ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣ୍ଡିତୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ବାଲୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ୱତ୍ଥୁଂ ନ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ନ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ପଦପଚ୍ଚାଭଟ୍ଠଂ ନ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ନ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ବାଲୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣ୍ଡିତୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ୱତ୍ଥୁଂ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ପଦପଚ୍ଚାଭଟ୍ଠଂ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣ୍ଡିତୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି।

''ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ବାଲୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ପଯୋଗଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ୱୂପସମଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ନ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ବାଲୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣ୍ଡିତୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି , ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ପଯୋଗଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ୱୂପସମଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣ୍ଡିତୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି।

''ଅପରେହିପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ବାଲୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଧିକରଣଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସମୁଟ୍ଠାନଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ପଯୋଗଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ୱୂପସମଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ନ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ବାଲୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣ୍ଡିତୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଧିକରଣଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସମୁଟ୍ଠାନଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ପଯୋଗଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ୱୂପସମଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣ୍ଡିତୋତ୍ୱେୱ ସଙ୍ଖଂ ଗଚ୍ଛତୀ''ତି।

ଉବ୍ବାହିକୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ନୱମୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ନ ଅତ୍ଥକୁସଲୋ ଚେୱ, କୋଧନୋ କୁପ୍ପତୀ ଚ ଯୋ;

ପସାରେତା ଛନ୍ଦାଗତିଂ, ଅକୁସଲୋ ତଥେୱ ଚ।

ସୁତ୍ତଂ ଧମ୍ମଞ୍ଚ ୱତ୍ଥୁଞ୍ଚ, ଆପତ୍ତି ଅଧିକରଣଂ;

ଦ୍ୱେ ଦ୍ୱେ ପକାସିତା ସବ୍ବେ, କଣ୍ହସୁକ୍କଂ ୱିଜାନଥାତି।

୧୦। ଅଧିକରଣୱୂପସମୱଗ୍ଗୋ

୪୫୭। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁ’’ନ୍ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ପଯୋଗଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ୱୂପସମଂ ନ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ନ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଆପତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ପଯୋଗଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ୱୂପସମଂ ଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଧିକରଣଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସମୁଟ୍ଠାନଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ପଯୋଗଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ୱୂପସମଂ ନ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ନ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ।

‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଅଧିକରଣଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସମୁଟ୍ଠାନଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ପଯୋଗଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ୱୂପସମଂ ଜାନାତି, ଅଧିକରଣସ୍ସ ୱିନିଚ୍ଛଯକୁସଲୋ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଲଜ୍ଜୀ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି , ଅପ୍ପସ୍ସୁତୋ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ବହୁସ୍ସୁତୋ ଚ ହୋତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ।

‘‘ଅପରେହିପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ୱତ୍ଥୁଂ ନ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ନ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ନ ଜାନାତି, ପଦପଚ୍ଚାଭଟ୍ଠଂ ନ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ନ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ୱତ୍ଥୁଂ ଜାନାତି, ନିଦାନଂ ଜାନାତି, ପଞ୍ଞତ୍ତିଂ ଜାନାତି, ପଦପଚ୍ଚାଭଟ୍ଠଂ ଜାନାତି, ଅନୁସନ୍ଧିୱଚନପଥଂ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି

ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଅକୁସଲୋ ଚ ହୋତି ୱିନଯେ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, କୁସଲୋ ଚ ହୋତି ୱିନଯେ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ପୁଗ୍ଗଲଗରୁ ହୋତି ନୋ ସଙ୍ଘଗରୁ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି , ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ । କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ସଙ୍ଘଗରୁ ହୋତି ନୋ ପୁଗ୍ଗଲଗରୁ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଆମିସଗରୁ ହୋତି ନୋ ସଦ୍ଧମ୍ମଗରୁ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁଂ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ସଦ୍ଧମ୍ମଗରୁ ହୋତି ନୋ ଆମିସଗରୁ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଲଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତୁ’’ନ୍ତି।

୪୫୮। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଆକାରେହି ସଙ୍ଘୋ ଭିଜ୍ଜତୀ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଆକାରେହି ସଙ୍ଘୋ ଭିଜ୍ଜତି। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? କମ୍ମେନ, ଉଦ୍ଦେସେନ, ୱୋହରନ୍ତୋ, ଅନୁସ୍ସାୱନେନ, ସଲାକଗ୍ଗାହେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହାକାରେହି ସଙ୍ଘୋ ଭିଜ୍ଜତୀ’’ତି।

‘‘ସଙ୍ଘରାଜି ସଙ୍ଘରାଜୀତି, ଭନ୍ତେ, ୱୁଚ୍ଚତି। କିତ୍ତାୱତା ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘରାଜି ହୋତି ନୋ ଚ ସଙ୍ଘଭେଦୋ? କିତ୍ତାୱତା ଚ ପନ ସଙ୍ଘରାଜି ଚେୱ ହୋତି ସଙ୍ଘଭେଦୋ ଚା’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଞତ୍ତମେତଂ, ଉପାଲି, ମଯା ଆଗନ୍ତୁକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଆଗନ୍ତୁକୱତ୍ତଂ। ଏୱଂ ସୁପଞ୍ଞତ୍ତେ ଖୋ, ଉପାଲି, ମଯା ସିକ୍ଖାପଦେ ଆଗନ୍ତୁକା ଭିକ୍ଖୂ ଆଗନ୍ତୁକୱତ୍ତେ ନ ୱତ୍ତନ୍ତି। ଏୱମ୍ପି ଖୋ, ଉପାଲି, ସଙ୍ଘରାଜି ହୋତି ନୋ ଚ ସଙ୍ଘଭେଦୋ। ପଞ୍ଞତ୍ତମେତଂ, ଉପାଲି, ମଯା ଆୱାସିକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଆୱାସିକୱତ୍ତଂ। ଏୱଂ ସୁପଞ୍ଞତ୍ତେ ଖୋ, ଉପାଲି, ମଯା ସିକ୍ଖାପଦେ ଆୱାସିକା ଭିକ୍ଖୂ ଆୱାସିକୱତ୍ତେ ନ ୱତ୍ତନ୍ତି। ଏୱମ୍ପି ଖୋ, ଉପାଲି, ସଙ୍ଘରାଜି ହୋତି ନୋ ଚ ସଙ୍ଘଭେଦୋ। ପଞ୍ଞତ୍ତମେତଂ ଉପାଲି ମଯା ଭିକ୍ଖୂନଂ ଭତ୍ତଗ୍ଗେ ଭତ୍ତଗ୍ଗୱତ୍ତଂ – ଯଥାୱୁଡ୍ଢଂ ଯଥାରତ୍ତଂ ଯଥାପତିରୂପଂ ଅଗ୍ଗାସନଂ ଅଗ୍ଗୋଦକଂ ଅଗ୍ଗପିଣ୍ଡଂ। ଏୱଂ ସୁପଞ୍ଞତ୍ତେ ଖୋ, ଉପାଲି, ମଯା ସିକ୍ଖାପଦେ ନୱା ଭିକ୍ଖୂ ଭତ୍ତଗ୍ଗେ ଥେରାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଆସନଂ ପଟିବାହନ୍ତି। ଏୱମ୍ପି ଖୋ, ଉପାଲି, ସଙ୍ଘରାଜି ହୋତି ନୋ ଚ ସଙ୍ଘଭେଦୋ। ପଞ୍ଞତ୍ତମେତଂ, ଉପାଲି, ମଯା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସେନାସନେ ସେନାସନୱତ୍ତଂ – ଯଥାୱୁଡ୍ଢଂ ଯଥାରତ୍ତଂ ଯଥାପତିରୂପଂ। ଏୱଂ ସୁପଞ୍ଞତ୍ତେ ଖୋ, ଉପାଲି, ମଯା ସିକ୍ଖାପଦେ ନୱା ଭିକ୍ଖୂ ଥେରାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ସେନାସନଂ ପଟିବାହନ୍ତି। ଏୱମ୍ପି ଖୋ, ଉପାଲି, ସଙ୍ଘରାଜି ହୋତି ନୋ ଚ ସଙ୍ଘଭେଦୋ। ପଞ୍ଞତ୍ତମେତଂ, ଉପାଲି, ମଯା ଭିକ୍ଖୂନଂ ଅନ୍ତୋସୀମାଯ ଏକଂ ଉପୋସଥଂ ଏକଂ ପୱାରଣଂ ଏକଂ ସଙ୍ଘକମ୍ମଂ ଏକଂ କମ୍ମାକମ୍ମଂ। ଏୱଂ ସୁପଞ୍ଞତ୍ତେ ଖୋ, ଉପାଲି, ମଯା ସିକ୍ଖାପଦେ ତତ୍ଥେୱ ଅନ୍ତୋସୀମାଯ ଆୱେନିଭାୱଂ [ଆୱେଣିଭାୱଂ (ସୀ। ସ୍ଯା।)] କରିତ୍ୱା ଗଣଂ ବନ୍ଧିତ୍ୱା ଆୱେନିଂ [ଆୱେଣି (ସୀ। ସ୍ଯା।)] ଉପୋସଥଂ କରୋନ୍ତି ଆୱେନିଂ ପୱାରଣଂ କରୋନ୍ତି ଆୱେନିଂ ସଙ୍ଘକମ୍ମଂ କରୋନ୍ତି ଆୱେନିଂ କମ୍ମାକମ୍ମାନି କରୋନ୍ତି। ଏୱଂ ଖୋ, ଉପାଲି, ସଙ୍ଘରାଜି ଚେୱ ହୋତି ସଙ୍ଘଭେଦୋ ଚା’’ତି।

ଅଧିକରଣୱୂପସମୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଦସମୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଆପତ୍ତିଂ ଅଧିକରଣଂ, ଛନ୍ଦା ଅପ୍ପସ୍ସୁତେନ ଚ;

ୱତ୍ଥୁଞ୍ଚ ଅକୁସଲୋ ଚ, ପୁଗ୍ଗଲୋ ଆମିସେନ ଚ;

ଭିଜ୍ଜତି ସଙ୍ଘରାଜି ଚ, ସଙ୍ଘଭେଦୋ ତଥେୱ ଚାତି।

୧୧। ସଙ୍ଘଭେଦକୱଗ୍ଗୋ

୪୫୯।[ଚୂଳଅୱ। ୩୫୪-୩୫୫; ଅ। ନି। ୧୦।୩୮ ଆଦଯୋ] ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ କମ୍ମେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ ଉଦ୍ଦେସେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠି ୱୋହରନ୍ତୋ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ ଅନୁସ୍ସାୱନେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି , ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ ସଲାକଗ୍ଗାହେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ କମ୍ମେନ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ ଉଦ୍ଦେସେନ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ ୱୋହରନ୍ତୋ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ ଅନୁସ୍ସାୱନେନ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ ସଲାକଗ୍ଗାହେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି ଅୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ କମ୍ମେନ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ ଉଦ୍ଦେସେନ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ ୱୋହରନ୍ତୋ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ ଅନୁସ୍ସାୱନେନ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ ସଲାକଗ୍ଗାହେନ – ଇମେହି ଖୋ , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି , ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନିଧାଯ ସଞ୍ଞଂ କମ୍ମେନ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ସଞ୍ଞଂ ଉଦ୍ଦେସେନ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ସଞ୍ଞଂ ୱୋହରନ୍ତୋ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ସଞ୍ଞଂ ଅନୁସ୍ସାୱନେନ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ସଞ୍ଞଂ ସଲାକଗ୍ଗାହେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଆପାଯିକୋ ନେରଯିକୋ କପ୍ପଟ୍ଠୋ

ଅତେକିଚ୍ଛୋ’’ତି।

ସଙ୍ଘଭେଦକଵଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଏକାଦସମୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଓ୍ଵିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ କମ୍ମେନ, ଉଦ୍ଦେସେ ଵୋହରେନ ଚ;

ଅନୁସ୍ସାଵନେ ସଲାକେନ, ପଞ୍ଚେତେ ଦିଟ୍ଠିନିସ୍ସିତା;

ଖନ୍ତିଂ ରୁଚିଞ୍ଚ ସଞ୍ଞଞ୍ଚ, ତଯୋ ତେ ପଞ୍ଚଧା ନଯାତି।

୧୨। ଦୁତିଯସଙ୍ଘଭେଦକଵଗ୍ଗୋ

୪୬୦। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାଯିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାଯିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି , ଅଵିନଯଂ ଵିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଵିନଯଂ ଅଵିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଅଵିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ କମ୍ମେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାଯିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାଯିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅଵିନଯଂ ଵିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଵିନଯଂ ଅଵିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଅଵିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ ଉଦ୍ଦେସେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାଯିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାଯିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅଵିନଯଂ ଵିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଵିନଯଂ ଅଵିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଅଵିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ ଵୋହରନ୍ତୋ। ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାଯିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାଯିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅଵିନଯଂ ଵିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଵିନଯଂ ଅଵିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଅଵିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ ଅନୁସ୍ସାଵନେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାଯିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାଯିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅଵିନଯଂ ଵିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଵିନଯଂ ଅଵିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଅଵିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ ସଲାକଗ୍ଗାହେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାଯିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାଯିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅଵିନଯଂ ଵିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଵିନଯଂ ଅଵିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଅଵିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ କମ୍ମେନ…ପେ… ଅଵିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ ଉଦ୍ଦେସେନ…ପେ… ଅଵିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ ଵୋହରନ୍ତୋ…ପେ… ଅଵିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ ଅନୁସ୍ସାଵନେନ…ପେ… ଅଵିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ ସଲାକଗ୍ଗାହେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାଯିକୋ

ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାୟିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଅୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ କମ୍ମେନ…ପେ… ଅୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ ଉଦ୍ଦେସେନ…ପେ… ଅୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ ୱୋହରନ୍ତୋ…ପେ… ଅୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ ଅନୁସ୍ସାୱନେନ…ପେ… ଅୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ ସଲାକଗ୍ଗାହେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାୟିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ।

‘‘ଅପରେହିପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାୟିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ଦୀପେତି, ଅୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ଦୀପେତି, ଅୱିନିଧାଯ ସଞ୍ଞଂ କମ୍ମେନ…ପେ… ଅୱିନିଧାଯ ସଞ୍ଞଂ ଉଦ୍ଦେସେନ…ପେ… ଅୱିନିଧାଯ ସଞ୍ଞଂ ୱୋହରନ୍ତୋ…ପେ… ଅୱିନିଧାଯ ସଞ୍ଞଂ ଅନୁସ୍ସାୱନେନ…ପେ… ଅୱିନିଧାଯ ସଞ୍ଞଂ ସଲାକଗ୍ଗାହେନ – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ନ ଆପାୟିକୋ ନ ନେରଯିକୋ ନ କପ୍ପଟ୍ଠୋ ନ ଅତେକିଚ୍ଛୋ’’ତି।

ଦୁତିଯସଙ୍ଘଭେଦକୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଦ୍ୱାଦସମୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ କମ୍ମେନ, ଉଦ୍ଦେସେ ୱୋହରେନ ଚ;

ଅନୁସ୍ସାୱନେ ସଲାକେନ, ପଞ୍ଚେତେ ଦିଟ୍ଠିନିସ୍ସିତା।

ଖନ୍ତିଂ ରୁଚିଞ୍ଚ ସଞ୍ଞଞ୍ଚ, ତଯୋ ତେ ପଞ୍ଚଧା ନଯା।

ହେଟ୍ଠିମେ କଣ୍ହପକ୍ଖମ୍ହି, ସମୱୀସତି ୱିଧୀ ଯଥା;

ତଥେୱ ସୁକ୍କପକ୍ଖମ୍ହି, ସମୱୀସତି ଜାନଥାତି।

୧୩। ଆୱାସିକୱଗ୍ଗୋ

୪୬୧। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଆୱାସିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ନିରଯେ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଆୱାସିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ନିରଯେ । କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ସଙ୍ଘିକଂ ପୁଗ୍ଗଲିକପରିଭୋଗେନ ପରିଭୁଞ୍ଜତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଆୱାସିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ନିରଯେ।

‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଆୱାସିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ସଗ୍ଗେ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ସଙ୍ଘିକଂ ନ ପୁଗ୍ଗଲିକପରିଭୋଗେନ ପରିଭୁଞ୍ଜତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଆୱାସିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ସଗ୍ଗେ’’ତି।

୪୬୨। ‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଧମ୍ମିକା ୱିନଯବ୍ୟାକରଣା’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଅଧମ୍ମିକା ୱିନଯବ୍ୟାକରଣା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ପରିଣାମେତି, ଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ପରିଣାମେତି, ଅୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ପରିଣାମେତି, ୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ପରିଣାମେତି , ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ପଞ୍ଞାପେତି, ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ସମୁଚ୍ଛିନ୍ଦତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅଧମ୍ମିକା ୱିନଯବ୍ୟାକରଣା। ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଧମ୍ମିକା ୱିନଯବ୍ୟାକରଣା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଇଧୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁ ଅଧମ୍ମଂ ଅଧମ୍ମୋତି ପରିଣାମେତି, ଧମ୍ମଂ ଧମ୍ମୋତି ପରିଣାମେତି, ଅୱିନଯଂ ଅୱିନଯୋତି ପରିଣାମେତି, ୱିନଯଂ ୱିନଯୋତି ପରିଣାମେତି, ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ନ ପଞ୍ଞପେତି, ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ନ ସମୁଚ୍ଛିନ୍ଦତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମିକା

ୱିନଯକ୍ଖନ୍ଧକରଣା’’ତି।

୪୬୩।[ଅ॰ ନି॰ ୫।୨୭୨-୨୮୫] ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭତ୍ତୁଦ୍ଦେସକୋ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ନିରଯେ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭତ୍ତୁଦ୍ଦେସକୋ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ନିରଯେ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠାନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠଂ ନ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭତ୍ତୁଦ୍ଦେସକୋ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ନିରଯେ।

[ଅ॰ ନି॰ ୫।୨୭୨-୨୮୫] ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭତ୍ତୁଦ୍ଦେସକୋ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ସଗ୍ଗେ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠାନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠଂ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭତ୍ତୁଦ୍ଦେସକୋ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ସଗ୍ଗେ’’ତି।

୪୬୪। ‘‘କତିହି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସେନାସନପଞ୍ଞାପକୋ…ପେ… ଭଣ୍ଡାଗାରିକୋ…ପେ… ଚୀୱରପଟିଗ୍ଗାହକୋ…ପେ… ଚୀୱରଭାଜକୋ…ପେ… ଯାଗୁଭାଜକୋ…ପେ… ଫଲଭାଜକୋ…ପେ… ଖଜ୍ଜଭାଜକୋ…ପେ… ଅପ୍ପମତ୍ତକୱିସ୍ସଜ୍ଜକୋ…ପେ… ସାଟିଯଗ୍ଗାହାପକୋ…ପେ… ପତ୍ତଗ୍ଗାହାପକୋ…ପେ… ଆରାମିକପେସକୋ…ପେ… ସାମଣେରପେସକୋ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ନିରଯେ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସାମଣେରପେସକୋ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ନିରଯେ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ପେସିତାପେସିତଂ ନ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସାମଣେରପେସକୋ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ନିରଯେ। ପଞ୍ଚହୁପାଲି, ଅଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସାମଣେରପେସକୋ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ସଗ୍ଗେ। କତମେହି ପଞ୍ଚହି? ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛତି, ପେସିତାପେସିତଂ ଜାନାତି – ଇମେହି ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ସାମଣେରପେସକୋ ଯଥାଭତଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଏୱଂ ସଗ୍ଗେ’’ତି।

ଆୱାସିକୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ତେରସମୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଆୱାସିକଖନ୍ଧକରଣା , ଭତ୍ତୁସେନାସନାନି ଚ;

ଭଣ୍ଡଚୀୱରଗ୍ଗାହୋ ଚ, ଚୀୱରସ୍ସ ଚ ଭାଜକୋ।

ଯାଗୁ ଫଲଂ ଖଜ୍ଜକଞ୍ଚ, ଅପ୍ପସାଟିଯଗାହକୋ;

ପତ୍ତୋ ଆରାମିକୋ ଚେୱ, ସାମଣେରେନ ପେସକୋତି।

୧୪। କଥିନତ୍ଥାରୱଗ୍ଗୋ

୪୬୫। ‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଆନିସଂସା କଥିନତ୍ଥାରେ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଆନିସଂସା କଥିନତ୍ଥାରେ। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଅନାମନ୍ତଚାରୋ, ଅସମାଦାନଚାରୋ, ଗଣଭୋଜନଂ, ଯାୱଦତ୍ଥଚୀୱରଂ, ଯୋ ଚ ତତ୍ଥ ଚୀୱରୁପ୍ପାଦୋ ସୋ ନେସଂ ଭୱିସ୍ସତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଆନିସଂସା କଥିନତ୍ଥାରେ’’ତି।

୪୬୬। ‘‘କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଆଦୀନୱା ମୁଟ୍ଠସ୍ସତିସ୍ସ ଅସମ୍ପଜାନସ୍ସ ନିଦ୍ଦଂ ଓକ୍କମତୋ’’ତି? ‘‘ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଆଦୀନୱା ମୁଟ୍ଠସ୍ସତିସ୍ସ ଅସମ୍ପଜାନସ୍ସ ନିଦ୍ଦଂ ଓକ୍କମତୋ। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଦୁକ୍ଖଂ ସୁପତି, ଦୁକ୍ଖଂ ପଟିବୁଜ୍ଝତି, ପାପକଂ ସୁପିନଂ ପସ୍ସତି, ଦେୱତା ନ ରକ୍ଖନ୍ତି, ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଆଦୀନୱା ମୁଟ୍ଠସ୍ସତିସ୍ସ ଅସମ୍ପଜାନସ୍ସ ନିଦ୍ଦଂ ଓକ୍କମତୋ। ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଆନିସଂସା ଉପଟ୍ଠିତସ୍ସତିସ୍ସ ସମ୍ପଜାନସ୍ସ ନିଦ୍ଦଂ ଓକ୍କମତୋ। କତମେ ପଞ୍ଚ? ସୁଖଂ ସୁପତି, ସୁଖଂ ପଟିବୁଜ୍ଝତି, ନ ପାପକଂ ସୁପିନଂ ପସ୍ସତି, ଦେୱତା ରକ୍ଖନ୍ତି, ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚତି – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଆନିସଂସା ଉପଟ୍ଠିତସ୍ସତିସ୍ସ ସମ୍ପଜାନସ୍ସ ନିଦ୍ଦଂ ଓକ୍କମତୋ’’ତି।

୪୬୭। ''କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅୱନ୍ଦିୟା''ତି? ''ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ଅୱନ୍ଦିୟା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଅନ୍ତରଘରଂ ପୱିଟ୍ଠୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ରଚ୍ଛଗତୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ଓତମସିକୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ଅସମନ୍ନାହରନ୍ତୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ସୁତ୍ତୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅୱନ୍ଦିୟା।

''ଅପରେପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅୱନ୍ଦିୟା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ୟାଗୁପାନେ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ଭତ୍ତଗ୍ଗେ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ଏକାୱତ୍ତୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ଅଞ୍ଞୱିହିତୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ନଗ୍ଗୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅୱନ୍ଦିୟା।

''ଅପରେପି , ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅୱନ୍ଦିୟା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଖାଦନ୍ତୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ଉଚ୍ଚାରଂ କରୋନ୍ତୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ପସ୍ସାୱଂ କରୋନ୍ତୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ଉକ୍ଖିତ୍ତକୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅୱନ୍ଦିୟା।

''ଅପରେପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅୱନ୍ଦିୟା । କତମେ ପଞ୍ଚ? ପୁରେ ଉପସମ୍ପନ୍ନେନ ପଚ୍ଛା ଉପସମ୍ପନ୍ନୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ନାନାସଂୱାସକୋ ୱୁଡ୍ଢତରୋ ଅଧମ୍ମୱାଦୀ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ମାତୁଗାମୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ପଣ୍ଡକୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅୱନ୍ଦିୟା।

''ଅପରେପି, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅୱନ୍ଦିୟା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ପାରିୱାସିକୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ମୂଲାୟପଟିକସ୍ସନାରହୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ମାନତ୍ତାରହୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ମାନତ୍ତଚାରିକୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ, ଅବ୍ଭାନାରହୋ ଅୱନ୍ଦିୟୋ – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ଅୱନ୍ଦିୟା''ତି।

୪୬୮। ''କତି ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ୱନ୍ଦିୟା''ତି? ''ପଞ୍ଚିମେ, ଉପାଲି, ୱନ୍ଦିୟା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ପଚ୍ଛା ଉପସମ୍ପନ୍ନେନ ପୁରେ ଉପସମ୍ପନ୍ନୋ ୱନ୍ଦିୟୋ, ନାନାସଂୱାସକୋ ୱୁଡ୍ଢତରୋ ଧମ୍ମୱାଦୀ ୱନ୍ଦିୟୋ, ଆଚରିୟୋ ୱନ୍ଦିୟୋ, ଉପଜ୍ଝାୟୋ ୱନ୍ଦିୟୋ, ସଦେୱକେ ଲୋକେ ସମାରକେ ସବ୍ରହ୍ମକେ ସସ୍ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣିୟା ପଜାୟ ସଦେୱମନୁସ୍ସାୟ ତଥାଗତୋ ଅରହଂ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧୋ ୱନ୍ଦିୟୋ – ଇମେ ଖୋ, ଉପାଲି, ପଞ୍ଚ ୱନ୍ଦିୟା''ତି।

୪୬୯। ''ନୱକତରେନ, ଭନ୍ତେ, ଭିକ୍ଖୁନା ୱୁଡ୍ଢତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପାଦେ ୱନ୍ଦନ୍ତେନ କତି ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ପାଦା ୱନ୍ଦିତବ୍ବା''ତି? ''ନୱକତରେନୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନା ୱୁଡ୍ଢତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପାଦେ ୱନ୍ଦନ୍ତେନ ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ପାଦା ୱନ୍ଦିତବ୍ବା। କତମେ ପଞ୍ଚ? ନୱକତରେନୁପାଲି, ଭିକ୍ଖୁନା ୱୁଡ୍ଢତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପାଦେ ୱନ୍ଦନ୍ତେନ ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା, ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା , ଉଭୋହି ପାଣିତଲେହି ପାଦାନି ପରିସମ୍ବାହନ୍ତେନ, ପେମଞ୍ଚ ଗାରୱଞ୍ଚ ଉପଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ପାଦା ୱନ୍ଦିତବ୍ବା – ନୱକତରେନୁପାଲି ଭିକ୍ଖୁନା ୱୁଡ୍ଢତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପାଦେ ୱନ୍ଦନ୍ତେନ ଇମେ ପଞ୍ଚ ଧମ୍ମେ ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠାପେତ୍ୱା ପାଦା ୱନ୍ଦିତବ୍ବା''ତି।

କଥିନତ୍ଥାରୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଚୁଦ୍ଦସମୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

କଥିନତ୍ଥାରନିଦ୍ଦା ଚ, ଅନ୍ତରା ୟାଗୁଖାଦନେ;

ପୁରେ ଚ ପାରିୱାସି ଚ, ୱନ୍ଦିୟୋ ୱନ୍ଦିତବ୍ବକନ୍ତି।

ଉପାଲିପଞ୍ଚକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତେସଂ ୱଗ୍ଗାନଂ ଉଦ୍ଦାନଂ

ଅନିସ୍ସିତେନ କମ୍ମଞ୍ଚ, ୱୋହାରାୱିକମ୍ମେନ ଚ;

ଚୋଦନା ଚ ଧୁତଙ୍ଗା ଚ, ମୁସା ଭିକ୍ଖୁନିମେୱ ଚ।

ଉବ୍ବାହିକାଧିକରଣଂ, ଭେଦକା ପଞ୍ଚମା ପୁରେ;

ଆୱାସିକା କଥିନଞ୍ଚ, ଚୁଦ୍ଦସା ସୁପ୍ପକାସିତାତି।

ଅନ୍ତାପତ୍ତିସମୁଟ୍ଠାନଂ

୧। ପାରାଜିକଂ

୪୭୦। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅଚିତ୍ତକୋ ଆପଜ୍ଜତି, ସଚିତ୍ତକୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସଚିତ୍ତକୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅଚିତ୍ତକୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅଚିତ୍ତକୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅଚିତ୍ତକୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ସଚିତ୍ତକୋ ଆପଜ୍ଜତି, ସଚିତ୍ତକୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କୁସଲଚିତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, କୁସଲଚିତ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କୁସଲଚିତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅକୁସଲଚିତ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି କୁସଲଚିତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅବ୍ୟାକତଚିତ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅକୁସଲଚିତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, କୁସଲଚିତ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅକୁସଲଚିତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅକୁସଲଚିତ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅକୁସଲଚିତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅବ୍ୟାକତଚିତ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅବ୍ୟାକତଚିତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, କୁସଲଚିତ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅବ୍ୟାକତଚିତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅକୁସଲଚିତ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି। ଅତ୍ଥାପତ୍ତି ଅବ୍ୟାକତଚିତ୍ତୋ ଆପଜ୍ଜତି, ଅବ୍ୟାକତଚିତ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାତି।

ପଠମଂ ପାରାଜିକଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ପଠମଂ ପାରାଜିକଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି। କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ।

ଦୁତିଯଂ ପାରାଜିକଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଦୁତିଯଂ ପାରାଜିକଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି।

ତତିଯଂ ପାରାଜିକଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ତତିଯଂ ପାରାଜିକଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି।

ଚତୁତ୍ଥଂ ପାରାଜିକଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଚତୁତ୍ଥଂ ପାରାଜିକଂ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି , ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି।

ଚତ୍ତାରୋ ପାରାଜିକା ନିଟ୍ଠିତା।

୨। ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ

୪୭୧। ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ।

ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ।

ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି।

ମାତୁଗାମସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ମାତୁଗାମସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ କାଯତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି,

ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିୟା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି , ନ କାୟତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି।

ସଞ୍ଞାଚିକାୟ କୁଟିଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ସଞ୍ଞାଚିକାୟ କୁଟିଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କାରାପେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଞ୍ଞଭାଗିୟସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାୟ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଞ୍ଞଭାଗିୟସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାୟ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି…ପେ…।

ସଙ୍ଘଭେଦକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ସଙ୍ଘଭେଦକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି।

ଭେଦକାନୁୱତ୍ତକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତାନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଭେଦକାନୁୱତ୍ତକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତାନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି।

ଦୁବ୍ବଚସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଦୁବ୍ବଚସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି।

କୁଲଦୂସକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? କୁଲଦୂସକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୟାୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସନାୟ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି।

ତେରସ ସଙ୍ଘାଦିସେସା ନିଟ୍ଠିତା।

୪୭୨। …ପେ… ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠାତି? ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରୋନ୍ତସ୍ସ ଦୁକ୍କଟଂ ଏକେନ ସମୁଟ୍ଠାନେନ ସମୁଟ୍ଠାତି – କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠାତି, ନ ୱାଚତୋ।

ସେଖିୟା ନିଟ୍ଠିତା।

୩। ପାରାଜିକାଦି

୪୭୩। ଚତ୍ତାରୋ ପାରାଜିକା କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଚତ୍ତାରୋ ପାରାଜିକା ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିୟା କାୟତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିୟା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାୟତୋ; ସିୟା କାୟତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି।

ତେରସ ସଙ୍ଘାଦିସେସା କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ତେରସ ସଙ୍ଘାଦିସେସା ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାଯତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ନ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି।

ଦ୍ୱେ ଅନିଯତା କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଦ୍ୱେ ଅନିଯତା ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି।

ତିଂସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯା ପାଚିତ୍ତିଯା କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ତିଂସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯା ପାଚିତ୍ତିଯା ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାଯତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି।

ଦ୍ୱେନୱୁତି ପାଚିତ୍ତିଯା କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଦ୍ୱେନୱୁତି ପାଚିତ୍ତିଯା ଛହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାଯତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି।

ଚତ୍ତାରୋ ପାଟିଦେସନୀଯା କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ଚତ୍ତାରୋ ପାଟିଦେସନୀଯା ଚତୂହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିଯା କାଯତୋ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ଚିତ୍ତତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି।

ପଞ୍ଚସତ୍ତତି ସେଖିଯା କତିହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି? ପଞ୍ଚସତ୍ତତି ସେଖିଯା ତୀହି ସମୁଟ୍ଠାନେହି ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି – ସିଯା କାଯତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ ୱାଚତୋ; ସିଯା ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି, ନ କାଯତୋ; ସିଯା କାଯତୋ ଚ ୱାଚତୋ ଚ ଚିତ୍ତତୋ ଚ ସମୁଟ୍ଠନ୍ତି।

ସମୁଟ୍ଠାନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅଚିନ୍ତକୁସଲା ଚେୱ, ସମୁଟ୍ଠାନଞ୍ଚ ସବ୍ବଥା;

ଯଥାଧମ୍ମେନ ଞାଯେନ, ସମୁଟ୍ଠାନଂ ୱିଜାନଥାତି।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ଦୁତିଯଗାଥାସଙ୍ଗଣିକଂ

୧। କାଯିକାଦିଆପତ୍ତି

୪୭୪। କତି ଆପତ୍ତିଯୋ କାଯିକା, କତି ୱାଚସିକା କତା।

ଛାଦେନ୍ତସ୍ସ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ, କତି ସଂସଗ୍ଗପଚ୍ଚଯା।

ଛାପତ୍ତିଯୋ କାଯିକା, ଛ ୱାଚସିକା କତା;

ଛାଦେନ୍ତସ୍ସ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ, ପଞ୍ଚ ସଂସଗ୍ଗପଚ୍ଚଯା।

ଅରୁଣୁଗ୍ଗେ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ, କତି ଯାୱତତିଯକା;

କତେତ୍ଥ ଅଟ୍ଠ ୱତ୍ଥୁକା, କତିହି ସବ୍ବସଙ୍ଗହୋ।

ଅରୁଣୁଗ୍ଗେ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ, ଦ୍ୱେ ଯାୱତତିଯକା;

ଏକେତ୍ଥ ଅଟ୍ଠ ୱତ୍ଥୁକା, ଏକେନ ସବ୍ବସଙ୍ଗହୋ।

ୱିନଯସ୍ସ କତି ମୂଲାନି, ଯାନି ବୁଦ୍ଧେନ ପଞ୍ଞତ୍ତା;

ୱିନଯଗରୁକା କତି ୱୁତ୍ତା, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଚ୍ଛାଦନା କତି।

ୱିନଯସ୍ସ ଦ୍ୱେ ମୂଲାନି, ଯାନି ବୁଦ୍ଧେନ ପଞ୍ଞତ୍ତା;

ୱିନଯଗରୁକା ଦ୍ୱେ ୱୁତ୍ତା, ଦ୍ୱେ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଚ୍ଛାଦନା।

ଗାମନ୍ତରେ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ, କତି ନଦିପାରପଚ୍ଚଯା;

କତିମଂସେସୁ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଂ, କତିମଂସେସୁ ଦୁକ୍କଟଂ।

ଗାମନ୍ତରେ ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ, ଚତସ୍ସୋ ନଦିପାରପଚ୍ଚଯା;

ଏକମଂସେ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଂ, ନୱମଂସେସୁ ଦୁକ୍କଟଂ।

କତି ୱାଚସିକା ରତ୍ତିଂ, କତି ୱାଚସିକା ଦିୱା;

ଦଦମାନସ୍ସ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ, ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତସ୍ସ କିତ୍ତକା।

ଦ୍ୱେ ୱାଚସିକା ରତ୍ତିଂ, ଦ୍ୱେ ୱାଚସିକା ଦିୱା;

ଦଦମାନସ୍ସ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ, ଚତ୍ତାରୋ ଚ ପଟିଗ୍ଗହେ।

୨। ଦେସନାଗାମିନିଯାଦିଆପତ୍ତି

୪୭୫।

କତି ଦେସନାଗାମିନିଯୋ, କତି ସପ୍ପଟିକମ୍ମା କତା;

କତେତ୍ଥ ଅପ୍ପଟିକମ୍ମା ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

ପଞ୍ଚ ଦେସନାଗାମିନିଯୋ, ଛ ସପ୍ପଟିକମ୍ମା କତା;

ଏକେତ୍ଥ ଅପ୍ପଟିକମ୍ମା ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

ୱିନଯଗରୁକା କତି ୱୁତ୍ତା, କାଯୱାଚସିକାନି ଚ;

କତି ୱିକାଲେ ଧଞ୍ଞରସୋ, କତି ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥେନ ସମ୍ମୁତି।

ୱିନଯଗରୁକା ଦ୍ୱେ ୱୁତ୍ତା, କାଯୱାଚସିକାନି ଚ;

ଏକୋ ୱିକାଲେ ଧଞ୍ଞରସୋ, ଏକା ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥେନ ସମ୍ମୁତି।

ପାରାଜିକା କାଯିକା କତି, କତି ସଂୱାସକଭୂମିଯୋ;

କତିନଂ ରତ୍ତିଚ୍ଛେଦୋ, ପଞ୍ଞତ୍ତା ଦ୍ୱଙ୍ଗୁଲା କତି।

ପାରାଜିକା କାଯିକା ଦ୍ୱେ, ଦ୍ୱେ ସଂୱାସକଭୂମିଯୋ;

ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ରତ୍ତିଚ୍ଛେଦୋ, ପଞ୍ଞତ୍ତା ଦ୍ୱଙ୍ଗୁଲା ଦୁୱେ।

କତତ୍ତାନଂ ୱଧିତ୍ୱାନ, କତିହି ସଙ୍ଘୋ ଭିଜ୍ଜତି;

କତେତ୍ଥ ପଠମାପତ୍ତିକା, ଞତ୍ତିଯା କରଣା କତି।

ଦ୍ୱେ ଅତ୍ତାନଂ ୱଧିତ୍ୱାନ, ଦ୍ୱୀହି ସଙ୍ଘୋ ଭିଜ୍ଜତି;

ଦ୍ୱେତ୍ଥ ପଠମାପତ୍ତିକା, ଞତ୍ତିଯା କରଣା ଦୁୱେ।

ପାଣାତିପାତେ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ, ୱାଚା ପାରାଜିକା କତି;

ଓଭାସନା କତି ୱୁତ୍ତା, ସଞ୍ଚରିତ୍ତେନ ୱା କତି।

ପାଣାତିପାତେ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ;

ୱାଚା ପାରାଜିକା ତଯୋ;

ଓଭାସନା ତଯୋ ୱୁତ୍ତା;

ସଞ୍ଚରିତ୍ତେନ ୱା ତଯୋ।

କତି ପୁଗ୍ଗଲା ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବା, କତି କମ୍ମାନଂ ସଙ୍ଗହା;

ନାସିତକା କତି ୱୁତ୍ତା, କତିନଂ ଏକୱାଚିକା।

ତଯୋ ପୁଗ୍ଗଲା ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବା, ତଯୋ କମ୍ମାନଂ ସଙ୍ଗହା;

ନାସିତକା ତଯୋ ୱୁତ୍ତା, ତିଣ୍ଣନ୍ନଂ ଏକୱାଚିକା।

ଅଦିନ୍ନାଦାନେ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ, କତି ମେଥୁନପଚ୍ଚଯା;

ଛିନ୍ଦନ୍ତସ୍ସ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ, କତି ଛଡ୍ଡିତପଚ୍ଚଯା।

ଅଦିନ୍ନାଦାନେ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ, ଚତସ୍ସୋ ମେଥୁନପଚ୍ଚଯା;

ଛିନ୍ଦନ୍ତସ୍ସ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ, ପଞ୍ଚ ଛଡ୍ଡିତପଚ୍ଚଯା।

ଭିକ୍ଖୁନୋୱାଦକୱଗ୍ଗସ୍ମିଂ , ପାଚିତ୍ତିଯେନ ଦୁକ୍କଟା;

କତେତ୍ଥ ନୱକା ୱୁତ୍ତା, କତିନଂ ଚୀୱରେନ ଚ।

ଭିକ୍ଖୁନୋୱାଦକୱଗ୍ଗସ୍ମିଂ , ପାଚିତ୍ତିଯେନ ଦୁକ୍କଟା କତା;

ଚତୁରେତ୍ଥ ନୱକା ୱୁତ୍ତା, ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଚୀୱରେନ ଚ।

ଭିକ୍ଖୁନୀନଞ୍ଚ ଅକ୍ଖାତା, ପାଟିଦେସନିଯା କତି;

ଭୁଞ୍ଜନ୍ତାମକଧଞ୍ଞେନ, ପାଚିତ୍ତିଯେନ ଦୁକ୍କଟା କତି।

ଭିକ୍ଖୁନୀନଞ୍ଚ ଅକ୍ଖାତା, ଅଟ୍ଠ ପାଟିଦେସନୀଯା କତା;

ଭୁଞ୍ଜନ୍ତାମକଧଞ୍ଞେନ, ପାଚିତ୍ତିଯେନ ଦୁକ୍କଟା କତା।

ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ, ଠିତସ୍ସ ଚାପି କିତ୍ତକା;

ନିସିନ୍ନସ୍ସ କତି ଆପତ୍ତିଯୋ, ନିପନ୍ନସ୍ସାପି କିତ୍ତକା।

ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ, ଠିତସ୍ସ ଚାପି ତତ୍ତକା;

ନିସିନ୍ନସ୍ସ ଚତସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିଯୋ, ନିପନ୍ନସ୍ସାପି ତତ୍ତକା।

୩। ପାଚିତ୍ତିଯଂ

୪୭୬।

କତି ପାଚିତ୍ତିଯାନି, ସବ୍ବାନି ନାନାୱତ୍ଥୁକାନି;

ଅପୁବ୍ବଂ ଅଚରିମଂ, ଆପଜ୍ଜେଯ୍ଯ ଏକତୋ।

ପଞ୍ଚ ପାଚିଭିୟାନି, ସଙ୍ଖାନି ନାନାଓହ୍ମୁକାନି;

ଅପୁଙ୍ଗ ଅଚରିମଂ, ଆପଙ୍ଜେମ୍ଣ ଏକତୋ।

କତି ପାଚିଭିୟାନି, ସଙ୍ଖାନି ନାନାଓହ୍ମୁକାନି;

ଅପୁଙ୍ଗ ଅଚରିମଂ, ଆପଙ୍ଜେମ୍ଣ ଏକତୋ।

ନ ପାଚିଭିୟାନି, ସଙ୍ଖାନି ନାନାଓହ୍ମୁକାନି;

ଅପୁଙ୍ଗ ଅଚରିମଂ, ଆପଙ୍ଜେମ୍ଣ ଏକତୋ।

କତି ପାଚିଭିୟାନି, ସଙ୍ଖାନି ନାନାଓହ୍ମୁକାନି;

କତି ୱାଚାଯ ଦେସେମ୍ଣ, ୱୁତ୍ତା ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

ପଞ୍ଚ ପାଚିଭିୟାନି, ସଙ୍ଖାନି ନାନାଓହ୍ମୁକାନି;

ଏକୱାଚାଯ ଦେସେମ୍ଣ, ୱୁତ୍ତା ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

କତି ପାଚିଭିୟାନି, ସଙ୍ଖାନି ନାନାଓହ୍ମୁକାନି;

କତି ୱାଚାଯ ଦେସେମ୍ଣ, ୱୁତ୍ତା ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

ନୱ ପାଚିଭିୟାନି, ସଙ୍ଖାନି ନାନାଓହ୍ମୁକାନି;

ଏକୱାଚାଯ ଦେସେମ୍ଣ, ୱୁତ୍ତା ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

କତି ପାଚିଭିୟାନି, ସଙ୍ଖାନି ନାନାଓହ୍ମୁକାନି;

କିଞ୍ଚ କିତ୍ତେଦ୍ୱା ଦେସେମ୍ଣ, ୱୁତ୍ତା ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

ପଞ୍ଚ ପାଚିଭିୟାନି, ସଙ୍ଖାନି ନାନାଓହ୍ମୁକାନି;

ଓହ୍ମୁଂ କିତ୍ତେଦ୍ୱା ଦେସେମ୍ଣ, ୱୁତ୍ତା ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

କତି ପାଚିଭିୟାନି, ସଙ୍ଖାନି ନାନାଓହ୍ମୁକାନି;

କିଞ୍ଚ କିତ୍ତେଦ୍ୱା ଦେସେମ୍ଣ, ୱୁତ୍ତା ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

ନୱ ପାଚିଭିୟାନି, ସଙ୍ଖାନି ନାନାଓହ୍ମୁକାନି;

ଓହ୍ମୁଂ କିତ୍ତେଦ୍ୱା ଦେସେମ୍ଣ, ୱୁତ୍ତା ଆଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

ୟାଓତତିୟକେ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ, କତି ୱୋହାରପଚ୍ଚୟା;

ଖାଦନ୍ତସ୍ସ କତି ଆପତ୍ତିୟୋ, କତି ଭୋଜନପଚ୍ଚଯା।

ଯାୱତତିଯକେ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ, ଛ ୱୋହାରପଚ୍ଚଯା;

ଖାଦନ୍ତସ୍ସ ତିସ୍ସୋ ଆପତ୍ତିୟୋ, ପଞ୍ଚ ଭୋଜନପଚ୍ଚଯା।

ସବ୍ବା ଯାୱତତିଯକା, କତି ଠାନାନି ଗଚ୍ଛନ୍ତି;

କତିନଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି, କତିନଂ ଅଧିକରଣେନ ଚ।

ସବ୍ବା ଯାୱତତିଯକା, ପଞ୍ଚ ଠାନାନି ଗଚ୍ଛନ୍ତି;

ପଞ୍ଚନ୍ନଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି, ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ଅଧିକରଣେନ ଚ।

କତିନଂ ୱିନିଚ୍ଛୟୋ ହୋତି, କତିନଂ ୱୂପସମେନ ଚ;

କତିନଞ୍ଚେୱ ଅନାପତ୍ତି, କତିହି ଠାନେହି ସୋଭତି।

ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ୱିନିଚ୍ଛୟୋ ହୋତି, ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ୱୂପସମେନ ଚ;

ପଞ୍ଚନ୍ନଞ୍ଚେୱ ଅନାପତ୍ତି, ତୀହି ଠାନେହି ସୋଭତି।

କତି କାଯିକା ରତ୍ତିଂ, କତି କାଯିକା ଦିୱା;

ନିଜ୍ଝାଯନ୍ତସ୍ସ କତି ଆପତ୍ତି, କତି ପିଣ୍ଡପାତପଚ୍ଚଯା।

ଦ୍ୱେ କାଯିକା ରତ୍ତିଂ, ଦ୍ୱେ କାଯିକା ଦିୱା;

ନିଜ୍ଝାଯନ୍ତସ୍ସ ଏକା ଆପତ୍ତି, ଏକା ପିଣ୍ଡପାତପଚ୍ଚଯା।

କତାନିସଂସେ ସମ୍ପସ୍ସଂ, ପରେସଂ ସଦ୍ଧାଯ ଦେସଯେ;

ଉକ୍ଖିତ୍ତକା କତି ୱୁତ୍ତା, କତି ସମ୍ମାୱତ୍ତନା।

ଅଟ୍ଠାନିସଂସେ ସମ୍ପସ୍ସଂ, ପରେସଂ ସଦ୍ଧାଯ ଦେସଯେ;

ଉକ୍ଖିତ୍ତକା ତଯୋ ୱୁତ୍ତା, ତେଚତ୍ତାଲୀସ ସମ୍ମାୱତ୍ତନା।

କତି ଠାନେ ମୁସାୱାଦୋ, କତି ପରମନ୍ତି ୱୁଚ୍ଚତି;

କତି ପାଟିଦେସନୀଯା, କତିନଂ ଦେସନାଯ ଚ।

ପଞ୍ଚ ଠାନେ ମୁସାୱାଦୋ, ଚୁଦ୍ଦସ ପରମନ୍ତି ୱୁଚ୍ଚତି;

ଦ୍ୱାଦସ ପାଟିଦେସନୀଯା, ଚତୁନ୍ନଂ ଦେସନାଯ ଚ।

କତଙ୍ଗିକୋ ମୁସାୱାଦୋ, କତି ଉପୋସଥଙ୍ଗାନି;

କତି ଦୂତେୟ୍ୟଙ୍ଗାନି, କତି ତିତ୍ଥିଯଓ୍ୱଡନା।

ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକୋ ମୁସାୱାଦୋ, ଅଟ୍ଠ ଉପୋସଥଙ୍ଗାନି;

ଅଟ୍ଠ ଦୂତେୟ୍ୟଙ୍ଗାନି, ଅଟ୍ଠ ତିତ୍ଥିଯଓ୍ୱଡନା।

କତିୱାଚିକା ଉପସମ୍ପଦା, କତିନଂ ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠାତଙ୍ଗଂ;

କତିନଂ ଆସନଂ ଦାତଙ୍ଗଂ, ଭିକ୍ଖୁନୋୱାଦକୋ କତିହି।

ଅଟ୍ଠୱାଚିକା ଉପସମ୍ପଦା, ଅଟ୍ଠନ୍ନଂ ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠାତଙ୍ଗଂ;

ଅଟ୍ଠନ୍ନଂ ଆସନଂ ଦାତଙ୍ଗଂ, ଭିକ୍ଖୁନୋୱାଦକୋ ଅଟ୍ଠହି।

କତିନଂ ଛେଜ୍ଜଂ ହୋତି, କତିନଂ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଂ;

କତିନଞ୍ଚେୱ ଅନାପତ୍ତି, ସବ୍ବେସଂ ଏକୱତ୍ଥୁକା।

ଏକସ୍ସ ଛେଜ୍ଜଂ ହୋତି, ଚତୁନ୍ନଂ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଂ;

ଚତୁନ୍ନଞ୍ଚେୱ ଅନାପତ୍ତି, ସବ୍ବେସଂ ଏକୱତ୍ଥୁକା।

କତି ଆଘାତୱତ୍ଥୂନି, କତିହି ସଙ୍ଘୋ ଭିଜ୍ଜତି;

କତେତ୍ଥ ପଠମାପତ୍ତିକା, ଞତ୍ତିଯା କରଣା କତି।

ନୱ ଆଘାତୱତ୍ଥୂନି, ନୱହି ସଙ୍ଘୋ ଭିଜ୍ଜତି;

ନୱେତ୍ଥ ପଠମାପତ୍ତିକା, ଞତ୍ତିଯା କରଣା ନୱ।

୪। ଅୱନ୍ଦନୀଯପୁଗ୍ଗଲାଦି

୪୭୭।

କତି ପୁଗ୍ଗଲା ନାଭିୱାଦେତଙ୍ଗା, ଅଞ୍ଜଲିସାମିଚେନ ଚ;

କତିନଂ ଦୁକ୍କଟଂ ହୋତି, କତି ଚୀୱରଧାରଣା।

ଦସ ପୁଗ୍ଗଲା ନାଭିୱାଦେତଙ୍ଗା, ଅଞ୍ଜଲିସାମିଚେନ ଚ;

ଦସନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟଂ ହୋତି, ଦସ ଚୀୱରଧାରଣା।

କତିନଂ ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠାନଂ, ଦାତଙ୍ଗଂ ଇଧ ଚୀୱରଂ;

କତିନଂ ଭନ୍ତେ ଦାତଙ୍ଗଂ, କତିନଞ୍ଚେୱ ନ ଦାତଙ୍ଗଂ।

ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ଓସ୍ସଂଓୁଟ୍ଠାନଂ, ଦାତଙ୍ଗଂ ଇଧ ଚୀଓରଂ;

ସତ୍ତନ୍ନଂ ସନ୍ତେ ଦାତଙ୍ଗଂ, ସୋଠଅସନ୍ନଂ ନ ଦାତଙ୍ଗଂ।

କତିସତଂ ରତ୍ତିସତଂ, ଆପତ୍ତିଯୋ ଛାଦୟିତ୍ୱାନ;

କତି ରତ୍ତିଯୋ ଓସିତ୍ୱାନ, ମୁଚ୍ଚେୟ୍ୟ ପାରିଓାସିକୋ।

ଦସସତଂ ରତ୍ତିସତଂ, ଆପତ୍ତିଯୋ ଛାଦୟିତ୍ୱାନ;

ଦସ ରତ୍ତିଯୋ ଓସିତ୍ୱାନ, ମୁଚ୍ଚେୟ୍ୟ ପାରିଓାସିକୋ।

କତି କମ୍ମଦୋସା ଓୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଚମ୍ପାଯଂ ଓିନୟଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ, ସଜ୍ଜେଓ ଅଧମ୍ମିକା [ସଜ୍ଜେ ଅଧମ୍ମିକା (ସୀ। ସ୍ୟା।)] କତି।

ଦ୍ୱାଦସ କମ୍ମଦୋସା ଓୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଚମ୍ପାଯଂ ଓିନୟଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ, ସଜ୍ଜେଓ ଅଧମ୍ମିକା [ସଜ୍ଜେଓାଧମ୍ମିକା (ସୀ।), ସଜ୍ଜେ ଅଧମ୍ମିକା (ସ୍ୟା।)] କତା।

କତି କମ୍ମସମ୍ପତ୍ତିଯୋ ଓୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଚମ୍ପାଯଂ ଓିନୟଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ, ସଜ୍ଜେଓ ଧମ୍ମିକା କତି।

ଚତସ୍ସୋ କମ୍ମସମ୍ପତ୍ତିଯୋ ଓୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଚମ୍ପାଯଂ ଓିନୟଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ, ସଜ୍ଜେଓ ଧମ୍ମିକା କତା।

କତି କମ୍ମାନି ଓୁତ୍ତାନି, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଚମ୍ପାଯଂ ଓିନୟଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ, ଧମ୍ମିକା ଅଧମ୍ମିକା କତି।

ଛ କମ୍ମାନି ଓୁତ୍ତାନି, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଚମ୍ପାଯଂ ଓିନୟଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ, ଏକେତ୍ଥ ଧମ୍ମିକା କତା;

ପଞ୍ଚ ଅଧମ୍ମିକା ଓୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

କତି କମ୍ମାନି ଓୁତ୍ତାନି, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଚମ୍ପାଯଂ ଓିନୟଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ, ଧମ୍ମିକା ଅଧମ୍ମିକା କତି।

ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି ଓୁତ୍ତାନି, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଚମ୍ପାଯଂ ଓିନୟଓତ୍ଥୁସ୍ମିଂ, ଏକେତ୍ଥ ଧମ୍ମିକା କତା;

ତୟୋ ଅଧମ୍ମିକା ଓୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା।

ଯଂ ଦେସିତଂନନ୍ତଜିନେନ ତାଦିନା;

ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନି ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

କତେତ୍ଥ ସମ୍ମନ୍ତି ୱିନା ସମଥେହି;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ବ୍ରୂହି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦ।

ଯଂ ଦେସିତଂନନ୍ତଜିନେନ ତାଦିନା;

ଆପତ୍ତିକ୍ଖନ୍ଧାନି ୱିୱେକଦସ୍ସିନା;

ଏକେତ୍ଥ ସମ୍ମତି ୱିନା ସମଥେହି;

ଏତଂ ତେ ଅକ୍ଖାମି ୱିଭଙ୍ଗକୋୱିଦ।

କତି ଆପାଯିକା ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି [ୱିସଯାନି (ସୀ। ସ୍ଯା। ଏୱମୁପରିପି)] ସୁଣୋମ ତେ।

ଛଊନଦିଯଡ୍ଢସତା ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଆପାଯିକା ନେରଯିକା, କପ୍ପଟ୍ଠା ସଙ୍ଘଭେଦକା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

କତି ନାପାଯିକା ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ଅଟ୍ଠାରସ ନାପାଯିକା ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

କତି ଅଟ୍ଠକା ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ଅଟ୍ଠାରସ ଅଟ୍ଠକା ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

୫। ସୋଳସକମ୍ମାଦି

୪୭୮।

କତି କମ୍ମାନି ୱୁତ୍ତାନି, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ସୋଳସ କମ୍ମାନି ୱୁତ୍ତାନି, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

କତି କମ୍ମଦୋସା ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ଦ୍ୱାଦସ କମ୍ମଦୋସା ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

କତି କମ୍ମସମ୍ପତ୍ତିଯୋ ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ଚତସ୍ସୋ କମ୍ମସମ୍ପତ୍ତିଯୋ ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

କତି କମ୍ମାନି ୱୁତ୍ତାନି, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ଛ କମ୍ମାନି ୱୁତ୍ତାନି, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

କତି କମ୍ମାନି ୱୁତ୍ତାନି, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି ୱୁତ୍ତାନି, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

କତି ପାରାଜିକା ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ଅଟ୍ଠ ପାରାଜିକା ୱୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

କତି ସଙ୍ଘାଦିସେସା ଵୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଵିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ଵିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ତେଓ୍ୱୀସ ସଙ୍ଘାଦିସେସା ଵୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଵିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ଵିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

କତି ଅନିଯତା ଵୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଵିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ଵିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ଦ୍ୱେ ଅନିଯତା ଵୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଵିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ଵିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

କତି ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯା ଵୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଵିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ଵିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ଦ୍ୱେଚତ୍ତାଲୀସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯା ଵୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଵିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ଵିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

କତି ପାଚିତ୍ତିଯା ଵୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଵିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ଵିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ଅଟ୍ଠାସୀତିସତଂ ପାଚିତ୍ତିଯା ଵୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଵିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ଵିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

କତି ପାଟିଦେସନୀଯା ଵୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଵିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ଵିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ଦ୍ୱାଦସ ପାଟିଦେସନୀଯା ଵୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଵିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ଵିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

କତି ସେଖିଯା ଵୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ଵିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ଵିନଯାନି ସୁଣୋମ ତେ।

ପଞ୍ଚସତ୍ତତି ସେଖିଯା ଵୁତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧେନାଦିଚ୍ଚବନ୍ଧୁନା;

ୱିନଯଂ ପଟିଜାନନ୍ତସ୍ସ, ୱିନଯାନି ସୁଣୋହି ମେ।

ଯାୱ ସୁପୁଚ୍ଛିତଂ ତଯା, ଯାୱ ସୁୱିସ୍ସଜ୍ଜିତଂ ମଯା;

ପୁଚ୍ଛାୱିସ୍ସଜ୍ଜନାଯ ୱା, ନତ୍ଥି କିଞ୍ଚି ଅସୁତ୍ତକନ୍ତି।

ଦୁତିଯଗାଥାସଙ୍ଗଣିକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ସେଦମୋଚନଗାଥା

୧। ଅଓିପ୍ପଓାସପଞ୍ହା

୪୭୯।

ଅସଂଓାସୋ ଭିକ୍ଖୂହି ଚ ଭିକ୍ଖୁନୀହି ଚ;

ସମ୍ଭୋଗୋ ଏକଚ୍ଚୋ ତହିଂ ନ ଲବ୍ଭତି;

ଅଓିପ୍ପଓାସେନ ଅନାପତ୍ତି;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଅଓିସ୍ସଜ୍ଜିଯଂ ଅଓେଭଙ୍ଗିଯଂ;

ପଞ୍ଚ ଓୁତ୍ତା ମହେସିନା;

ଓିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଦସ ପୁଗ୍ଗଲେ ନ ଓଦାମି, ଏକାଦସ ଓିଓଜ୍ଜିଯ;

ଓୁଡ୍ଢଂ ଓନ୍ଦନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି, ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ନ ଉକ୍ଖିତ୍ତକୋ ନ ଚ ପନ ପାରିଓାସିକୋ;

ନ ସଙ୍ଘଭିନ୍ନୋ ନ ଚ ପନ ପକ୍ଖସଙ୍କନ୍ତୋ;

ସମାନସଂଓାସକଭୂମିଯା ଠିତୋ;

କଥଂ ନୁ ସିକ୍ଖାଯ ଅସାଧାରଣୋ ସିଯା;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଉପେତି ଧମ୍ମଂ ପରିପୁଚ୍ଛମାନୋ, କୁସଲଂ ଅତ୍ଥୂପସଞ୍ହିତଂ;

ନ ଜୀଓତି ନ ମତୋ ନ ନିବ୍ବୁତୋ, ତଂ ପୁଗ୍ଗଲଂ କତମଂ ଓଦନ୍ତି ବୁଦ୍ଧା;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଉବ୍ଭକ୍ଖକେ ନ ଓଦାମି, ଅଧୋ ନାଭିଂ ଓିଓଜ୍ଜିଯ;

ମେଥୁନଧମ୍ମପଚ୍ଚଯା, କଥଂ ପାରାଜିକୋ ସିଯା;

ପଞ୍ଞ୍ଚ ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଭିକ୍ଖୁ ସଞ୍ଞାଚିକାଯ କୁଟିଂ କରୋତି;

ଅଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ;

ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ ଅନାପତ୍ତି;

ପଞ୍ଞ୍ଚ ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଭିକ୍ଖୁ ସଞ୍ଞାଚିକାଯ କୁଟିଂ କରୋତି;

ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣିକଂ;

ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ ଆପତ୍ତି;

ପଞ୍ଞ୍ଚ ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ନ କାଯିକଂ କିଞ୍ଚି ପଯୋଗମାଚରେ;

ନ ଚାପି ଓ୍ୱାଚାଯ ପରେ ଭଣେଯ୍ୟ;

ଆପଜ୍ଜେଯ୍ୟ ଗରୁକଂ ଛେଜ୍ଜଓ୍ୱତ୍ଥୁଂ;

ପଞ୍ଞ୍ଚ ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ନ କାଯିକଂ ଓ୍ୱାଚସିକଞ୍ଚ କିଞ୍ଚି;

ମନସାପି ସନ୍ତୋ ନ କରେଯ୍ୟ ପାପଂ;

ସୋ ନାସିତୋ କିନ୍ତି ସୁନାସିତୋ ଭଓ୍ୱେ;

ପଞ୍ଞ୍ଚ ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଅନାଲପନ୍ତୋ ମନୁଜେନ କେନଚି;

ଓ୍ୱାଚାଗିରଂ ନୋ ଚ ପରେ ଭଣେଯ୍ୟ;

ଆପଜ୍ଜେଯ୍ୟ ଓ୍ୱାଚସିକଂ ନ କାଯିକଂ;

ପଞ୍ଞ୍ଚ ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ସିକ୍ଖାପଦା ବୁଦ୍ଧଓ୍ୱରେନ ଓ୍ୱଣ୍ଣିତା;

ସଙ୍ଘାଦିସେସା ଚତୁରୋ ଭଓ୍ୱେଯ୍ୟୁଂ;

ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟ ଏକପଯୋଗେନ ସଙ୍କେ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଉଭୋ ଏକତୋ ଉପସମ୍ପନ୍ନା;

ଉଭିନ୍ନଂ ହତ୍ଥତୋ ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହେୟ୍ୟ;

ସିଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ନାନା;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଚତୁରୋ ଜନା ସଂୱିଧାଯ;

ଗରୁଭଣ୍ଡଂ ଅୱାହରୁଂ;

ତଯୋ ପାରାଜିକା ଏକୋ ନ ପାରାଜିକୋ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

୨। ପାରାଜିକାଦିପଞ୍ହା

୪୮୦।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ଅବ୍ଭନ୍ତରେ ସିଯା,

ଭିକ୍ଖୁ ଚ ବହିଦ୍ଧା ସିଯା;

ଛିଦ୍ଦଂ ତସ୍ମିଂ ଘରେ ନତ୍ଥି;

ମେଥୁନଧମ୍ମପଚ୍ଚଯା;

କଥଂ ପାରାଜିକୋ ସିଯା;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ତେଲଂ ମଧୁଂ ଫାଣିତଞ୍ଚାପି ସପ୍ପିଂ;

ସାମଂ ଗହେତ୍ୱାନ ନିକ୍ଖିପେୟ୍ୟ;

ଅୱୀତିୱତ୍ତେ ସତ୍ତାହେ;

ସତି ପଚ୍ଚଯେ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଆପତ୍ତି;

ସୁଦ୍ଧକେନ ପାଚିତ୍ତିୟଂ;

ଆପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଏକତୋ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଭିକ୍ଖୂ ସିୟା ୱୀସତିୟା ସମାଗତା;

କମ୍ମଂ କରେୟ୍ୟୁଂ ସମଗ୍ଗସଞ୍ଞିନୋ;

ଭିକ୍ଖୁ ସିୟା ଦ୍ୱାଦସୟୋଜନେ ଠିତୋ;

କମ୍ମଞ୍ଚ ତଂ କୁପ୍ପେୟ୍ୟ ୱଗ୍ଗପଚ୍ଚୟା;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ପଦୱୀତିହାରମତ୍ତେନ ୱାଚାୟ ଭଣିତେନ ଚ;

ସବ୍ବାନି ଗରୁକାନି ସପ୍ପଟିକମ୍ମାନି;

ଚତୁସଟ୍ଠି ଆପତ୍ତିୟୋ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟ ଏକତୋ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ନିୱତ୍ଥୋ ଅନ୍ତରୱାସକେନ;

ଦିଗୁଣଂ ସଙ୍ଘାଟିଂ ପାରୁତୋ;

ସବ୍ବାନି ତାନି ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟାନି ହୋନ୍ତି;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ନ ଚାପି ଞତ୍ତି ନ ଚ ପନ କମ୍ମୱାଚା;

ନ ଚେହି ଭିକ୍ଖୂତି ଜିନୋ ଅୱୋଚ;

ସରଣଗମନମ୍ପି ନ ତସ୍ସ ଅତ୍ଥି;

ଉପସମ୍ପଦା ଚସ୍ସ ଅକୁପ୍ପା;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଇତ୍ଥିଂ ହନେ ନ ମାତରଂ, ପୁରିସଞ୍ଚ ନ ପିତରଂ ହନେ;

ହନେୟ୍ୟ ଅନରିୟଂ ମନ୍ଦୋ, ତେନ ଚାନନ୍ତରଂ ଫୁସେ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଇତ୍ଥିଂ ହନେ ଚ ମାତରଂ, ପୁରିସଞ୍ଚ ପିତରଂ ହନେ;

ମାତରଂ ପିତରଂ ହନ୍ତ୍ୱା, ନ ତେନାନନ୍ତରଂ ଫୁସେ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଅଚୋଦୟିତ୍ୱା ଅସ୍ସାରୟିତ୍ୱା;

ଅସମ୍ମୁଖୀଭୂତସ୍ସ କରେୟ୍ୟ କମ୍ମଂ;

କତଞ୍ଚ କମ୍ମଂ ସୁକତଂ ଭୱେୟ୍ୟ;

କାରକୋ ଚ ସଙ୍ଘୋ ଅନାପତ୍ତିକୋ ସିୟା;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଚୋଦୟିତ୍ୱା ସାରୟିତ୍ୱା;

ସମ୍ମୁଖୀଭୂତସ୍ସ କରେୟ୍ୟ କମ୍ମଂ;

କତଞ୍ଚ କମ୍ମଂ ଅକତଂ ଭୱେୟ୍ୟ;

କାରକୋ ଚ ସଙ୍ଘୋ ସାପତ୍ତିକୋ ସିୟା;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଛିନ୍ଦନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି, ଛିନ୍ଦନ୍ତସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି;

ଛାଦେନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି, ଛାଦେନ୍ତସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ସଚ୍ଚଂ ଭଣନ୍ତୋ ଗରୁକଂ, ମୁସା ଚ ଲହୁ ଭାସତୋ;

ମୁସା ଭଣନ୍ତୋ ଗରୁକଂ, ସଚ୍ଚଞ୍ଚ ଲହୁ ଭାସତୋ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

୩। ପାଚିତ୍ତିୟାଦିପଞ୍ହା

୪୮୧।

ଅଧିଟ୍ଠିତଂ ରଜନାୟ ରତ୍ତଂ;

କପ୍ପକତମ୍ପି ସନ୍ତଂ;

ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି;

ପଞ୍ଚ୍ମ ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଅତ୍ଥଙ୍ଗତେ ସୂରିଯେ ଭିକ୍ଖୁ ମଂସାନି ଖାଦତି;

ନ ଉମ୍ମତ୍ତକୋ ନ ଚ ପନ ଖିତ୍ତଚିତ୍ତୋ;

ନ ଚାପି ସୋ ୱେଦନାଟ୍ଟୋ ଭୱେୟ୍ଯ;

ନ ଚସ୍ସ ହୋତି ଆପତ୍ତି;

ସୋ ଚ ଧମ୍ମୋ ସୁଗତେନ ଦେସିତୋ;

ପଞ୍ଚ୍ମ ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ନ ରତ୍ତଚିତ୍ତୋ ନ ଚ ପନ ଥେୟ୍ଯଚିତ୍ତୋ;

ନ ଚାପି ସୋ ପରଂ ମରଣାଯ ଚେତଯି;

ସଲାକଂ ଦେନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ଛେଜ୍ଜଂ;

ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତସ୍ସ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଂ;

ପଞ୍ଚ୍ମ ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ନ ଚାପି ଆରଞ୍ଞକଂ ସାସଙ୍କସମ୍ମତଂ;

ନ ଚାପି ସଙ୍ଘେନ ସମ୍ମୁତି ଦିନ୍ନା;

ନ ଚସ୍ସ କଥିନଂ ଅତ୍ଥତଂ ତତ୍ଥେୱ;

ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଗଚ୍ଛେୟ୍ଯ ଅଡ୍ଢଯୋଜନଂ;

ତତ୍ଥେୱ ଅରୁଣଂ ଉଗ୍ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି;

ପଞ୍ଚ୍ମ ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

କାଯିକାନି ନ ୱାଚସିକାନି;

ସବ୍ବାନି ନାନାୱତ୍ଥୁକାନି;

ଅପୁବ୍ବଂ ଅଚରିମଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ଯ ଏକତୋ;

ପଞ୍ଚ୍ମ ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ୱାଚସିକାନି ନ କାଯିକାନି;

ସବ୍ବାନି ନାନାୱତ୍ଥୁକାନି;

ଅପୁବ୍ବଂ ଅଚରିମଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ଯ ଏକତୋ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ତିସ୍ସିତ୍ଥିଯୋ ମେଥୁନଂ ତଂ ନ ସେୱେ;

ତଯୋ ପୁରିସେ ତଯୋ ଅନରିଯପଣ୍ଡକେ;

ନ ଚାଚରେ ମେଥୁନଂ ବ୍ଯଞ୍ଜନସ୍ମିଂ;

ଛେଜ୍ଜଂ ସିଯା ମେଥୁନଧମ୍ମପଚ୍ଚଯା;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ମାତରଂ ଚୀୱରଂ ଯାଚେ, ନୋ ଚ ସଙ୍ଘେ [ନୋ ସଂଘସ୍ସ (କ।), ନୋ ଚ ସଂଘସ୍ସ (ସ୍ଯା।), ନୋ ଚେ ସଂଘସ୍ସ (ସୀ।)] ପରିଣତଂ;

କେନସ୍ସ ହୋତି ଆପତ୍ତି, ଅନାପତ୍ତି ଚ ଞାତକେ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

କୁଦ୍ଧୋ ଆରାଧକୋ ହୋତି, କୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ଗରହିଯୋ;

ଅଥ କୋ ନାମ ସୋ ଧମ୍ମୋ, ଯେନ କୁଦ୍ଧୋ ପସଂସିଯୋ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ତୁଟ୍ଠୋ ଆରାଧକୋ ହୋତି, ତୁଟ୍ଠୋ ହୋତି ଗରହିଯୋ;

ଅଥ କୋ ନାମ ସୋ ଧମ୍ମୋ, ଯେନ ତୁଟ୍ଠୋ ଗରହିଯୋ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଂ;

ପାଚିତ୍ତିଯଂ ପାଟିଦେସନୀଯଂ;

ଦୁକ୍କଟଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ଯ ଏକତୋ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଉଭୋ ପରିପୁଣ୍ଣୱୀସତିୱସ୍ସା;

ଉଭିନ୍ନଂ ଏକୁପଜ୍ଝାଯୋ;

ଏକାଚରିୟୋ ଏକା କମ୍ମୱାଚା;

ଏକୋ ଉପସମ୍ପନ୍ନୋ ଏକୋ ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନୋ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଅକପ୍ପକତଂ ନାପି ରଜନାୟ ରତ୍ତଂ;

ତେନ ନିୱତ୍ଥୋ ୟେନ କାମଂ ୱଜେୟ୍ୟ;

ନ ଚସ୍ସ ହୋତି ଆପତ୍ତି;

ସୋ ଚ ଧମ୍ମୋ ସୁଗତେନ ଦେସିତୋ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ନ ଦେତି ନ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ପଟିଗ୍ଗହୋ ତେନ ନ ୱିଜ୍ଜତି;

ଆପଜ୍ଜତି ଗରୁକଂ ନ ଲହୁକଂ, ତଞ୍ଚ ପରିଭୋଗପଚ୍ଚୟା;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ନ ଦେତି ନ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ପଟିଗ୍ଗହୋ ତେନ ନ ୱିଜ୍ଜତି;

ଆପଜ୍ଜତି ଲହୁକଂ ନ ଗରୁକଂ, ତଞ୍ଚ ପରିଭୋଗପଚ୍ଚୟା;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ଆପଜ୍ଜତି ଗରୁକଂ ସାୱସେସଂ;

ଛାଦେତି ଅନାଦରିୟଂ ପଟିଚ୍ଚ;

ନ ଭିକ୍ଖୁନୀ ନୋ ଚ ଫୁସେୟ୍ୟ ୱଜ୍ଜଂ;

ପଞ୍ହା ମେସା କୁସଲେହି ଚିନ୍ତିତା।

ସେଦମୋଚନଗାଥା ନିଟ୍ଠିତା।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅସଂୱାସୋ ଅୱିସ୍ସଜ୍ଜି, ଦସ ଚ ଅନୁକ୍କିତ୍ତକୋ;

ଉପେତି ଧମ୍ମଂ ଉବ୍ଭକ୍କକଂ, ତତୋ ସଞ୍ଞାଚିକା ଚ ଦ୍ୱେ।

ନ କାୟିକଞ୍ଚ ଗରୁକଂ, ନ କାୟିକଂ ନ ୱାଚସିକଂ [ନ କାୟିକଂ ସୁନାସିତଂ (ସ୍ୟା।)];

ଅନାଲପନ୍ତୋ ସିକ୍ଖା ଚ, ଉଭୋ ଚ ଚତୁରୋ ଜନା।

ଇତ୍ଥୀ ତେଲଞ୍ଚ ନିସ୍ସଗ୍ଗି, ଭିକ୍ଖୁ ଚ ପଦୱୀତିଯୋ;

ନିୱତ୍ଥୋ ଚ ନ ଚ ଞତ୍ତି, ନ ମାତରଂ ପିତରଂ ହନେ।

ଅଚୋଦଯିତ୍ୱା ଚୋଦଯିତ୍ୱା, ଛିନ୍ଦନ୍ତଂ ସଚ୍ଚମେୱ ଚ;

ଅଧିଟ୍ଠିତଞ୍ଚତ୍ତଙ୍ଗତେ, ନ ରତ୍ତଂ ନ ଚାରଞ୍ଞକଂ।

କାଯିକା ୱାଚସିକା ଚ, ତିସ୍ସିତ୍ଥୀ ଚାପି ମାତରଂ;

କୁଦ୍ଧୋ ଆରାଧକୋ ତୁଟ୍ଠୋ, ସଙ୍ଘାଦିସେସା ଚ ଉଭୋ।

ଅକପ୍ପକତଂ ନ ଦେତି, ନ ଦେତାପଜ୍ଜତୀ ଗରୁଂ;

ସେଦମୋଚନିକା ଗାଥା, ପଞ୍ହା ୱିଞ୍ଞୂହି ୱିଭାୱିତାତି [ୱିଞ୍ଞୂୱିଭାୱିତା (ସୀ। ସ୍ୟା।)]।

ପଞ୍ଚୱଗ୍ଗୋ

୧। କମ୍ମୱଗ୍ଗୋ

୪୮୨। ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି। ଅପଲୋକନକମ୍ମଂ, ଞତ୍ତିକମ୍ମଂ, ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମଂ, ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମଂ – ଇମାନି ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି। କତିହାକାରେହି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି? ଇମାନି ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି ପଞ୍ଚହାକାରେହି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି – ୱତ୍ଥୁତୋ ୱା ଞତ୍ତିତୋ ୱା ଅନୁସ୍ସାୱନତୋ ୱା ସୀମତୋ ୱା ପରିସତୋ ୱା।

୪୮୩। କଥଂ ୱତ୍ଥୁତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି? ସମ୍ମୁଖାକରଣୀଯଂ କମ୍ମଂ ଅସମ୍ମୁଖା କରୋତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ପଟିପୁଚ୍ଛାକରଣୀଯଂ କମ୍ମଂ ଅପଟିପୁଚ୍ଛା କରୋତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ପଟିଞ୍ଞାଯ କରଣୀଯଂ କମ୍ମଂ ଅପଟିଞ୍ଞାଯ କରୋତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ସତିୱିନଯାରହସ୍ସ ଅମୂଳ୍ହୱିନଯଂ ଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ଅମୂଳ୍ହୱିନଯାରହସ୍ସ ତସ୍ସପାପିଯସିକାକମ୍ମଂ କରୋତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ତସ୍ସପାପିଯସିକାକମ୍ମାରହସ୍ସ ତଜ୍ଜନୀଯକମ୍ମଂ କରୋତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ତଜ୍ଜନୀଯକମ୍ମାରହସ୍ସ ନିଯସ୍ସକମ୍ମଂ କରୋତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ନିଯସ୍ସକମ୍ମାରହସ୍ସ ପବ୍ବାଜନୀଯକମ୍ମଂ କରୋତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ପବ୍ବାଜନୀଯକମ୍ମାରହସ୍ସ ପଟିସାରଣୀଯକମ୍ମଂ କରୋତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ପଟିସାରଣୀଯକମ୍ମାରହସ୍ସ ଉକ୍ଖେପନୀଯକମ୍ମଂ କରୋତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ଉକ୍ଖେପନୀଯକମ୍ମାରହସ୍ସ ପରିୱାସଂ ଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ ; ପରିୱାସାରହଂ ମୂଲାଯ ପଟିକସ୍ସତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ମୂଲାଯପଟିକସ୍ସନାରହସ୍ସ ମାନତ୍ତଂ ଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ମାନତ୍ତାରହଂ ଅବ୍ଭେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ଅବ୍ଭାନାରହଂ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ଅନୁପୋସଥେ ଉପୋସଥଂ କରୋତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ; ଅପୱାରଣାଯ ପୱାରେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ। ଏୱଂ ୱତ୍ଥୁତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି।

୪୮୪। କଥଂ ଞତ୍ତିତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି? ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଞତ୍ତିତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି – ୱତ୍ଥୁଂ ନ ପରାମସତି, ସଙ୍ଘଂ ନ ପରାମସତି, ପୁଗ୍ଗଲଂ ନ ପରାମସତି, ଞତ୍ତିଂ ନ ପରାମସତି, ପଚ୍ଛା ୱା ଞତ୍ତିଂ ଠପେତି – ଇମେହି ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଞତ୍ତିତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି।

୪୮୫। କଥଂ ଅନୁସ୍ସାୱନତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି? ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଅନୁସ୍ସାୱନତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି – ୱତ୍ଥୁଂ ନ ପରାମସତି, ସଙ୍ଘଂ ନ ପରାମସତି, ପୁଗ୍ଗଲଂ ନ ପରାମସତି, ସାୱନଂ ହାପେତି, ଅକାଲେ ୱା ସାୱେତି – ଇମେହି ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଅନୁସ୍ସାୱନତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି।

୪୮୬। କଥଂ ସୀମତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି? ଏକାଦସହି ଆକାରେହି ସୀମତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି – ଅତିଖୁଦ୍ଦକଂ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ଅତିମହତିଂ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ଖଣ୍ଡନିମିତ୍ତଂ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ଛାଯାନିମିତ୍ତଂ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ଅନିମିତ୍ତଂ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ବହିସୀମେ ଠିତୋ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ନଦିଯା ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ସମୁଦ୍ଦେ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ଜାତସ୍ସରେ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ସୀମାଯ ସୀମଂ ସମ୍ଭିନ୍ଦତି, ସୀମାଯ ସୀମଂ ଅଜ୍ଝୋତ୍ଥରତି – ଇମେହି ଏକାଦସହି ଆକାରେହି ସୀମତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି।

୪୮୭। କଥଂ ପରିସତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି? ଦ୍ୱାଦସହି ଆକାରେହି ପରିସତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି – ଚତୁୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ କମ୍ମପତ୍ତା ତେ ଅନାଗତା ହୋନ୍ତି, ଛନ୍ଦାରହାନଂ ଛନ୍ଦୋ ଅନାହଟୋ ହୋତି, ସମ୍ମୁଖୀଭୂତା ପଟିକ୍କୋସନ୍ତି, ଚତୁୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ କମ୍ମପତ୍ତା ତେ ଆଗତା ହୋନ୍ତି, ଛନ୍ଦାରହାନଂ ଛନ୍ଦୋ ଅନାହଟୋ ହୋତି, ସମ୍ମୁଖୀଭୂତା ପଟିକ୍କୋସନ୍ତି, ଚତୁୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ କମ୍ମପତ୍ତା ତେ ଆଗତା ହୋନ୍ତି, ଛନ୍ଦାରହାନଂ ଛନ୍ଦୋ ଆହଟୋ ହୋତି, ସମ୍ମୁଖୀଭୂତା ପଟିକ୍କୋସନ୍ତି। ପଞ୍ଚୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ…ପେ… ଦସୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ…ପେ… ୱୀସତିୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ କମ୍ମପତ୍ତା ତେ ଅନାଗତା ହୋନ୍ତି, ଛନ୍ଦାରହାନଂ ଛନ୍ଦୋ ଅନାହଟୋ ହୋତି, ସମ୍ମୁଖୀଭୂତା ପଟିକ୍କୋସନ୍ତି, ୱୀସତିୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ କମ୍ମପତ୍ତା, ତେ ଆଗତା ହୋନ୍ତି, ଛନ୍ଦାରହାନଂ ଛନ୍ଦୋ ଅନାହଟୋ ହୋତି, ସମ୍ମୁଖୀଭୂତା ପଟିକ୍କୋସନ୍ତି, ୱୀସତିୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ କମ୍ମପତ୍ତା, ତେ ଆଗତା ହୋନ୍ତି, ଛନ୍ଦାରହାନଂ ଛନ୍ଦୋ ଆହଟୋ ହୋତି ସମ୍ମୁଖୀଭୂତା ପଟିକ୍କୋସନ୍ତି – ଇମେହି ଦ୍ୱାଦସହି ଆକାରେହି ପରିସତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି।

୪୮୮। ଚତୁୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଚତ୍ତାରୋ ଭିକ୍ଖୂ ପକତତ୍ତା କମ୍ମପତ୍ତା, ଅୱସେସା ପକତତ୍ତା ଛନ୍ଦାରହା । ଯସ୍ସ ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି ସୋ ନେୱ କମ୍ମପତ୍ତୋ ନାପି ଛନ୍ଦାରହୋ, ଅପି ଚ କମ୍ମାରହୋ। ପଞ୍ଚୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ପଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୂ ପକତତ୍ତା କମ୍ମପତ୍ତା, ଅୱସେସା ପକତତ୍ତା ଛନ୍ଦାରହା। ଯସ୍ସ ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି ସୋ ନେୱ କମ୍ମପତ୍ତୋ ନାପି ଛନ୍ଦାରହୋ, ଅପି ଚ କମ୍ମାରହୋ। ଦସୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଦସ ଭିକ୍ଖୂ ପକତତ୍ତା କମ୍ମପତ୍ତା, ଅୱସେସା ପକତତ୍ତା ଛନ୍ଦାରହା। ଯସ୍ସ ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି ସୋ ନେୱ କମ୍ମପତ୍ତୋ ନାପି ଛନ୍ଦାରହୋ, ଅପି ଚ କମ୍ମାରହୋ। ୱୀସତିୱଗ୍ଗକରଣେ

କମ୍ମେ ୱୀସତି ଭିକ୍ଖୂ ପକତତ୍ତା କମ୍ମପତ୍ତା, ଅୱସେସା ପକତତ୍ତା ଛନ୍ଦାରହା। ଯସ୍ସ ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି ସୋ ନେୱ କମ୍ମପତ୍ତୋ ନାପି ଛନ୍ଦାରହୋ, ଅପି ଚ କମ୍ମାରହୋ।

୪୮୯। ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି – ଅପଲୋକନକମ୍ମଂ, ଞତ୍ତିକମ୍ମଂ, ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମଂ, ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମଂ। ଇମାନି ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି କତିହାକାରେହି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି? ଇମାନି ଚତ୍ତାରି କମ୍ମାନି ପଞ୍ଚହାକାରେହି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି – ୱତ୍ଥୁତୋ ୱା ଞତ୍ତିତୋ ୱା ଅନୁସ୍ସାୱନତୋ ୱା ସୀମତୋ ୱା ପରିସତୋ ୱା।

୪୯୦। କଥଂ ୱତ୍ଥୁତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି? ପଣ୍ଡକଂ ଉପସମ୍ପାଦେତି , ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ। ଥେଯ୍ୟସଂୱାସକଂ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ। ତିତ୍ଥିୟପକ୍କନ୍ତକଂ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ। ତିରଚ୍ଛାନଗତଂ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ। ମାତୁଘାତକଂ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ। ପିତୁଘାତକଂ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ। ଅରହନ୍ତଘାତକଂ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ। ଭିକ୍ଖୁନିଦୂସକଂ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ। ସଙ୍ଘଭେଦକଂ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ। ଲୋହିତୁପ୍ପାଦକଂ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ। ଉଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନଂ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ। ଊନୱୀସତିୱସ୍ସଂ ପୁଗ୍ଗଲଂ ଉପସମ୍ପାଦେତି, ୱତ୍ଥୁୱିପନ୍ନଂ ଅଧମ୍ମକମ୍ମଂ। ଏୱଂ ୱତ୍ଥୁତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି।

୪୯୧। କଥଂ ଞତ୍ତିତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି? ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଞତ୍ତିତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି। ୱତ୍ଥୁଂ ନ ପରାମସତି, ସଙ୍ଘଂ ନ ପରାମସତି, ପୁଗ୍ଗଲଂ ନ ପରାମସତି, ଞତ୍ତିଂ ନ ପରାମସତି, ପଚ୍ଛା ୱା ଞତ୍ତିଂ ଠପେତି – ଇମେହି ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଞତ୍ତିତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି।

୪୯୨। କଥଂ ଅନୁସ୍ସାୱନତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି? ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଅନୁସ୍ସାୱନତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି – ୱତ୍ଥୁଂ ନ ପରାମସତି, ସଙ୍ଘଂ ନ ପରାମସତି, ପୁଗ୍ଗଲଂ ନ ପରାମସତି, ସାୱନଂ ହାପେତି, ଅକାଲେ ୱା ସାୱେତି – ଇମେହି ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଅନୁସ୍ସାୱନତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି।

୪୯୩। କଥଂ ସୀମତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି? ଏକାଦସହି ଆକାରେହି ସୀମତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି। ଅତିଖୁଦ୍ଦକଂ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ଅତିମହତିଂ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ଖଣ୍ଡନିମିତ୍ତଂ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ଛାଯାନିମିତ୍ତଂ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ଅନିମିତ୍ତଂ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ବହିସୀମେ ଠିତୋ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ନଦିଯା ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ସମୁଦ୍ଦେ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ଜାତସ୍ସରେ ସୀମଂ ସମ୍ମନ୍ନତି, ସୀମାଯ ସୀମଂ ସମ୍ଭିନ୍ଦତି, ସୀମାଯ ସୀମଂ ଅଜ୍ଝୋତ୍ଥରତି – ଇମେହି ଏକାଦସହି ଆକାରେହି ସୀମତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି।

୪୯୪। କଥଂ ପରିସତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି? ଦ୍ୱାଦସହି ଆକାରେହି ପରିସତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି – ଚତୁୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ କମ୍ମପତ୍ତା ତେ ଅନାଗତା ହୋନ୍ତି, ଛନ୍ଦାରହାନଂ ଛନ୍ଦୋ ଅନାହଟୋ ହୋତି, ସମ୍ମୁଖୀଭୂତା ପଟିକ୍କୋସନ୍ତି, ଚତୁୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ କମ୍ମପତ୍ତା ତେ ଆଗତା ହୋନ୍ତି, ଛନ୍ଦାରହାନଂ ଛନ୍ଦୋ ଅନାହଟୋ ହୋତି, ସମ୍ମୁଖୀଭୂତା ପଟିକ୍କୋସନ୍ତି। ଚତୁୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ କମ୍ମପତ୍ତା ତେ ଆଗତା ହୋନ୍ତି, ଛନ୍ଦାରହାନଂ ଛନ୍ଦୋ ଆହଟୋ ହୋତି ସମ୍ମୁଖୀଭୂତା ପଟିକ୍କୋସନ୍ତି। ପଞ୍ଚୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ…ପେ… ଦସୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ…ପେ… ୱୀସତିୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ କମ୍ମପତ୍ତା ତେ ଅନାଗତା ହୋନ୍ତି, ଛନ୍ଦାରହାନଂ ଛନ୍ଦୋ ଅନାହଟୋ ହୋତି, ସମ୍ମୁଖୀଭୂତା ପଟିକ୍କୋସନ୍ତି। ୱୀସତିୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ କମ୍ମପତ୍ତା ତେ ଆଗତା ହୋନ୍ତି, ଛନ୍ଦାରହାନଂ ଛନ୍ଦୋ ଅନାହଟୋ ହୋତି, ସମ୍ମୁଖୀଭୂତା ପଟିକ୍କୋସନ୍ତି। ୱୀସତିୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ କମ୍ମପତ୍ତା ତେ ଆଗତା ହୋନ୍ତି, ଛନ୍ଦାରହାନଂ ଛନ୍ଦୋ ଆହଟୋ ହୋତି, ସମ୍ମୁଖୀଭୂତା ପଟିକ୍କୋସନ୍ତି – ଇମେହି ଦ୍ୱାଦସହି ଆକାରେହି ପରିସତୋ କମ୍ମାନି ୱିପଜ୍ଜନ୍ତି।

୪୯୫। ଅପଲୋକନକମ୍ମଂ କତି ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି? ଞତ୍ତିକମ୍ମଂ କତି ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି? ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମଂ କତି ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି? ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମଂ କତି ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି? ଅପଲୋକନକମ୍ମଂ ପଞ୍ଚ ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି। ଞତ୍ତିକମ୍ମଂ ନୱ ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି। ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମଂ ସତ୍ତ ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି। ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମଂ ସତ୍ତ ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି।

୪୯୬। ଅପଲୋକନକମ୍ମଂ କତମାନି ପଞ୍ଚ ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି? ଓସାରଣଂ, ନିସ୍ସାରଣଂ, ଭଣ୍ଡୁକମ୍ମଂ, ବ୍ରହ୍ମଦଣ୍ଡଂ, କମ୍ମଲକ୍ଖଣଞ୍ଞେୱ ପଞ୍ଚମଂ – ଅପଲୋକନକମ୍ମଂ ଇମାନି ପଞ୍ଚ ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି । ଞତ୍ତିକମ୍ମଂ କତମାନି ନୱ ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି? ଓସାରଣଂ, ନିସ୍ସାରଣଂ, ଉପୋସଥଂ, ପୱାରଣଂ, ସମ୍ମୁତିଂ, ଦାନଂ, ପଟିଗ୍ଗହଂ, ପଚ୍ଚୁକ୍କଡ୍ଢନଂ, କମ୍ମଲକ୍ଖଣଞ୍ଞେୱ ନୱମଂ – ଞତ୍ତିକମ୍ମଂ ଇମାନି ନୱ ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି। ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମଂ କତମାନି ସତ୍ତ ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି? ଓସାରଣଂ, ନିସ୍ସାରଣଂ, ସମ୍ମୁତିଂ, ଦାନଂ, ଉଦ୍ଧରଣଂ, ଦେସନଂ, କମ୍ମଲକ୍ଖଣଞ୍ଞେୱ ସତ୍ତମଂ – ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମଂ ଇମାନି ସତ୍ତ ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି। ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମଂ କତମାନି ସତ୍ତ ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି? ଓସାରଣଂ, ନିସ୍ସାରଣଂ, ସମ୍ମୁତିଂ, ଦାନଂ, ନିଗ୍ଗହଂ, ସମନୁଭାସନଂ, କମ୍ମଲକ୍ଖଣଞ୍ଞେୱ

ସତ୍ତମଂ – ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମଂ ଇମାନି ସତ୍ତ ଠାନାନି ଗଚ୍ଛତି।

୪୯୭। ଚତୁୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଚତ୍ତାରୋ ଭିକ୍ଖୂ ପକତତ୍ତା କମ୍ମପତ୍ତା, ଅୱସେସା ପକତତ୍ତା ଛନ୍ଦାରହା। ଯସ୍ସ ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି ସୋ ନେୱ କମ୍ମପତ୍ତୋ ନାପି ଛନ୍ଦାରହୋ, ଅପି ଚ କମ୍ମାରହୋ। ପଞ୍ଚୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ପଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୂ ପକତତ୍ତା କମ୍ମପତ୍ତା, ଅୱସେସା ପକତତ୍ତା ଛନ୍ଦାରହା। ଯସ୍ସ ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି ସୋ ନେୱ କମ୍ମପତ୍ତୋ ନାପି ଛନ୍ଦାରହୋ, ଅପି ଚ କମ୍ମାରହୋ। ଦସୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ଦସ ଭିକ୍ଖୂ ପକତତ୍ତା କମ୍ମପତ୍ତା, ଅୱସେସା ପକତତ୍ତା ଛନ୍ଦାରହା। ଯସ୍ସ ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି ସୋ ନେୱ କମ୍ମପତ୍ତୋ ନାପି ଛନ୍ଦାରହୋ, ଅପି ଚ କମ୍ମାରହୋ। ୱୀସତିୱଗ୍ଗକରଣେ କମ୍ମେ ୱୀସତି ଭିକ୍ଖୂ ପକତତ୍ତା କମ୍ମପତ୍ତା, ଅୱସେସା ପକତତ୍ତା ଛନ୍ଦାରହା। ଯସ୍ସ ସଙ୍ଘୋ କମ୍ମଂ କରୋତି ସୋ ନେୱ କମ୍ମପତ୍ତୋ ନାପି ଛନ୍ଦାରହୋ, ଅପି ଚ କମ୍ମାରହୋ।

କମ୍ମୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଠମୋ।

୨। ଅତ୍ଥୱସୱଗ୍ଗୋ

୪୯୮।[ଅ। ନି। ୨।୨୦୧-୨୩୦] ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁତାଯ, ସଙ୍ଘଫାସୁତାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ, ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁୱିହାରାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସୱାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସୱାନଂ ପଟିଘାତାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ୱେରାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ୱେରାନଂ ପଟିଘାତାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ୱଜ୍ଜାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ୱଜ୍ଜାନଂ ପଟିଘାତାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଭଯାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଭଯାନଂ ପଟିଘାତାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଅକୁସଲାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଅକୁସଲାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ପଟିଘାତାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଗିହୀନଂ ଅନୁକମ୍ପାଯ, ପାପିଚ୍ଛାନଂ ପକ୍ଖୁପଚ୍ଛେଦାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ, ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାୱାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା, ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ।

ଅତ୍ଥୱସୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଦୁତିଯୋ।

୩। ପଞ୍ଞତ୍ତୱଗ୍ଗୋ

୪୯୯। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ପାତିମୋକ୍ଖଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ…ପେ… ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ… ପାତିମୋକ୍ଖଟ୍ଠପନଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ପୱାରଣା ପଞ୍ଞତ୍ତା… ପୱାରଣାଠପନଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ତଜ୍ଜନୀଯକମ୍ମଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ନିଯସ୍ସକମ୍ମଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ପବ୍ବାଜନୀଯକମ୍ମଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ପଟିସାରଣୀଯକମ୍ମଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ଉକ୍ଖେପନୀଯକମ୍ମଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ପରିୱାସଦାନଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ମୂଲାଯପଟିକସ୍ସନା ପଞ୍ଞତ୍ତା… ମାନତ୍ତଦାନଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ଅବ୍ଭାନଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ଓସାରଣୀଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ନିସ୍ସାରଣୀଯଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ଉପସମ୍ପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ଅପଲୋକନକମ୍ମଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ଞତ୍ତିକମ୍ମଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ଞତ୍ତିଦୁତିଯକମ୍ମଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ… ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥକମ୍ମଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ…ପେ…।

ପଞ୍ଞତ୍ତୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ତତିଯୋ।

୪। ଅପଞ୍ଞତ୍ତେ ପଞ୍ଞତ୍ତୱଗ୍ଗୋ

୫୦୦। …ପେ… ଅପଞ୍ଞତ୍ତେ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, ପଞ୍ଞତ୍ତେ ଅନୁପଞ୍ଞତ୍ତଂ…ପେ… ସମ୍ମୁଖାୱିନଯୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ…ପେ… ସତିୱିନଯୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ…ପେ… ଅମୂଳ୍ହୱିନଯୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ…ପେ… ପଟିଞ୍ଞାତକରଣଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ…ପେ… ଯେଭୁୟ୍ୟସିକା ପଞ୍ଞତ୍ତା…ପେ… ତସ୍ସପାପିଯସିକା ପଞ୍ଞତ୍ତା…ପେ… ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁତାଯ, ସଙ୍ଘଫାସୁତାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ, ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁୱିହାରାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସୱାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସୱାନଂ ପଟିଘାତାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ୱେରାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ୱେରାନଂ ପଟିଘାତାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ୱଜ୍ଜାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ୱଜ୍ଜାନଂ ପଟିଘାତାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଭଯାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଭଯାନଂ ପଟିଘାତାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଅକୁସଲାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ସଂୱରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଅକୁସଲାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ପଟିଘାତାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଗିହୀନଂ ଅନୁକମ୍ପାଯ, ପାପିଚ୍ଛାନଂ ପକ୍ଖୁପଚ୍ଛେଦାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ, ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାୱାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ। ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା, ୱିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ – ଇମେ ଦ୍ୱେ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ ତଥାଗତେନ ସାୱକାନଂ ତିଣୱତ୍ଥାରକୋ ପଞ୍ଞତ୍ତୋ।

ଅପଞ୍ଞତ୍ତେ ପଞ୍ଞତ୍ତୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ଚତୁତ୍ଥୋ।

୫। ନୱସଙ୍ଗହୱଗ୍ଗୋ

୫୦୧। ନୱସଙ୍ଗହା – ୱତ୍ଥୁସଙ୍ଗହୋ, ୱିପତ୍ତିସଙ୍ଗହୋ ଆପତ୍ତିସଙ୍ଗହୋ, ନିଦାନସଙ୍ଗହୋ, ପୁଗ୍ଗଲସଙ୍ଗହୋ, ଖନ୍ଧସଙ୍ଗହୋ, ସମୁଟ୍ଠାନସଙ୍ଗହୋ, ଅଧିକରଣସଙ୍ଗହୋ, ସମଥସଙ୍ଗହୋତି।

ଅଧିକରଣେ ସମୁପ୍ପନ୍ନେ ସଚେ ଉଭୋ ଅତ୍ଥପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି ଉଭିନ୍ନମ୍ପି ୱତ୍ଥୁ ଆରୋଚାପେତବ୍ବଂ। ଉଭିନ୍ନମ୍ପି ୱତ୍ଥୁ ଆରୋଚାପେତ୍ୱା ଉଭିନ୍ନମ୍ପି ପଟିଞ୍ଞା ସୋତବ୍ବା। ଉଭିନ୍ନମ୍ପି ପଟିଞ୍ଞଂ ସୁତ୍ୱା ଉଭୋପି ୱତ୍ତବ୍ବା – ''ଅମ୍ହାକଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅଧିକରଣେ ୱୂପସମିତେ [ୱୂପସମେପି (କ॰)] ଉଭୋପି ତୁଟ୍ଠା ଭୱିସ୍ସଥା''ତି। ସଚେ ଆହଂସୁ – ''ଉଭୋପି ତୁଟ୍ଠା ଭୱିସ୍ସାମା''ତି, ସଙ୍ଘେନ ତଂ ଅଧିକରଣଂ ସମ୍ପଟିଚ୍ଛିତବ୍ବଂ। ସଚେ ଅଲଜ୍ଜୁସ୍ସନ୍ନା ହୋତି, ପରିସା ଉବ୍ବାହିକାଯ ୱୂପସମେତବ୍ବଂ। ସଚେ ବାଲୁସ୍ସନ୍ନା ହୋତି, ପରିସା ୱିନଯଧରୋ ପରିଯେସିତବ୍ବୋ ଯେନ ଧମ୍ମେନ ଯେନ ୱିନଯେନ ଯେନ ସତ୍ଥୁସାସନେନ ତଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମ୍ମତି। ତଥା ତଂ ଅଧିକରଣଂ ୱୂପସମେତବ୍ବଂ।

ୱତ୍ଥୁ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଗୋତ୍ତଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ନାମଂ ଜାନିତବ୍ବଂ, ଆପତ୍ତି ଜାନିତବ୍ବା।

ମେଥୁନଧମ୍ମୋତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋତ୍ତଞ୍ଚ – ପାରାଜିକନ୍ତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ଅଦିନ୍ନାଦାନନ୍ତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋତ୍ତଞ୍ଚ – ପାରାଜିକନ୍ତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହୋତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋତ୍ତଞ୍ଚ – ପାରାଜିକନ୍ତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମୋତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋତ୍ତଞ୍ଚ – ପାରାଜିକନ୍ତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ସୁକ୍କୱିସ୍ସଟ୍ଠୀତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋତ୍ତଞ୍ଚ – ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

କାଯସଂସଗ୍ଗୋତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋଉଞ୍ଚ – ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲୱାଚାତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋଉଞ୍ଚ – ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ଅତ୍ତକାମନ୍ତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋଉଞ୍ଚ – ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ସଞ୍ଚରିତ୍ତନ୍ତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋଉଞ୍ଚ – ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ସଞ୍ଞାଚିକାଯ କୁଟିଂ କାରାପନନ୍ତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋଉଞ୍ଚ – ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କାରାପନନ୍ତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋଉଞ୍ଚ – ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସନନ୍ତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋଉଞ୍ଚ – ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାଯ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସନନ୍ତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋଉଞ୍ଚ – ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ସଙ୍ଘଭେଦକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନନ୍ତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋଉଞ୍ଚ – ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ଭେଦକାନୁୱତ୍ତକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନନ୍ତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋଉଞ୍ଚ – ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

ଦୁବ୍ବଚସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନନ୍ତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋଉଞ୍ଚ – ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ।

କୁଲଦୂସକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସନାଯ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନନ୍ତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋଉଞ୍ଚ – ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚ…ପେ…।

ଅନାଦରିଯଂ ପଟିଚ୍ଚ ଉଦକେ ଉଚ୍ଚାରଂ ୱା ପସ୍ସାୱଂ ୱା ଖେଳଂ ୱା କରଣନ୍ତି ୱତ୍ଥୁ ଚେୱ ଗୋଉଞ୍ଚ – ଦୁକ୍କଟନ୍ତି ନାମଞ୍ଚେୱ ଆପତ୍ତି ଚାତି।

ନୱସଙ୍ଗହୱଗ୍ଗୋ ନିଟ୍ଠିତୋ ପଞ୍ଚମୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅପଲୋକନଂ ଛତ୍ତି ଚ, ଦୁତିଯଂ ଚତୁତ୍ଥେନ ଚ;

ୱତ୍ଥୁ ଛତ୍ତି ଅନୁସ୍ସାୱନଂ, ସୀମା ପରିସମେୱ ଚ।

ସମ୍ମୁଖା ପଟିପୁଚ୍ଛା ଚ, ପଟିଞ୍ଞା ୱିନଯାରହୋ;

ୱତ୍ଥୁ ସଙ୍ଘପୁଗ୍ଗଲଞ୍ଚ, ଞତ୍ତିଂ ନ ପଚ୍ଛା ଛତ୍ତି ଚ।

ୱତ୍ଥୁଂ ସଙ୍ଘପୁଗ୍ଗଲଞ୍ଚ, ସାୱନଂ ଅକାଲେନ ଚ;

ଅତିଖୁଦ୍ଦକା ମହନ୍ତା ଚ, ଖଣ୍ଡଚ୍ଛାଯା ନିମିତ୍ତକା।

ବହିନଦୀ ସମୁଦ୍ଦେ ଚ, ଜାତସ୍ସରେ ଚ ଭିନ୍ଦତି;

ଅଜ୍ଝୋତ୍ଥରତି ସୀମାଯ, ଚତୁ ପଞ୍ଚ ଚ ୱଗ୍ଗିକା।

ଦସ ୱୀସତିୱଗ୍ଗା ଚ, ଅନାହଟା ଚ ଆହଟା;

କମ୍ମପତ୍ତା ଛନ୍ଦାରହା, କମ୍ମାରହା ଚ ପୁଗ୍ଗଲା।

ଅପଲୋକନଂ ପଞ୍ଚଟ୍ଠାନଂ, ଞତ୍ତି ଚ ନୱଠାନିକା;

ଞତ୍ତି ଦୁତିୟଂ ସତ୍ତଟ୍ଠାନଂ, ଚତୁତ୍ଥା ସତ୍ତଠାନିକା।

ସୁଟ୍ଠୁ ଫାସୁ ଚ ଦୁମ୍ମଙ୍କୁ, ପେସଲା ଚାପି ଆସୱା;

ୱେରୱଜ୍ଜଭୟଞ୍ଚେୱ, ଅକୁସଲଂ ଗିହୀନଞ୍ଚ।

ପାପିଚ୍ଛା ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ, ପସନ୍ନା ଧମ୍ମଟ୍ଠପନା;

ୱିନୟାନୁଗ୍ଗହା ଚେୱ, ପାତିମୋକ୍ଖୁଦ୍ଦେସେନ ଚ।

ପାତିମୋକ୍ଖଞ୍ଚ ଠପନା, ପୱାରଣଞ୍ଚ ଠପନଂ;

ତଜ୍ଜନୀୟା ନିୟସ୍ସଞ୍ଚ, ପବ୍ବାଜନୀୟ ପଟିସାରଣୀ;

ଉକ୍ଖେପନ ପରିୱାସଂ, ମୂଲମାନତ୍ତଅବ୍ଭାନଂ;

ଓସାରଣଂ ନିସ୍ସାରଣଂ, ତଥେୱ ଉପସମ୍ପଦା।

ଅପଲୋକନଞ୍ଞତ୍ତି ଚ, ଦୁତିୟଞ୍ଚ ଚତୁତ୍ଥକଂ;

ଅପଞ୍ଞତ୍ତେନୁପଞ୍ଞତ୍ତଂ, ସମ୍ମୁଖାୱିନୟୋ ସତି।

ଅମୂଢହପଟିୟେଭୁୟ୍ୟ, ପାପିୟ ତିଣୱତ୍ଥାରକଂ;

ୱତ୍ଥୁ ୱିପତ୍ତି ଆପତ୍ତି, ନିଦାନଂ ପୁଗ୍ଗଲେନ ଚ।

ଖନ୍ଧା ଚେୱ ସମୁଟ୍ଠାନା, ଅଧିକରଣମେୱ ଚ;

ସମଥା ସଙ୍ଗହା ଚେୱ, ନାମଆପତ୍ତିକା ତଥାତି।

ପରିୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ପରିୱାରପାଳି ନିଟ୍ଠିତା।